

Government Oriental Library Series

EDITED BY PANDITS UNDER THE SUPERVISION OF THE
CURATOR, GOVERNMENT ORIENTAL LIBRARY, MYSORE

Kannada Section No. VII

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ

೪ನೆಯ ಸಂಪುಟ

ಅರಣ್ಯಪರ್ವ

THE
KARNATAKA MAHABHARATA

BY
KUMARAVYASA MAHAKAVI

Volume IV
ARANYA PARVA

EDITED BY
V. SYAMACHARYA
Pandit, Government Oriental Library, Mysore

Published under the authority of the Government of
His Highness the Maharaja of Mysore

MYSORE:
PRINTED AT THE GOVERNMENT BRANCH PRESS

1918

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು. ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಾದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆತನ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲ (ಕನ್ನಡ ಸೆಕ್ಷನ್ 3—4ನೆಯವುಗಳಾದ) ಉಪೋದ್ಯತ ಸಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಭವಪರ್ವ ಇವುಗಳ ಅವತರಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವೆ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶೇಷವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬರೆವುದು ಈಗ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಕಪರ್ವ 1, ಕಿಮ್ಮಿರವಧಪರ್ವ 2, ಅರ್ಜುನಾಭಿಗಮನಪರ್ವ 3, ಕೈರಾತಪರ್ವ 4, ಇಂದ್ರಲೋಕಾಭಿಗಮನಪರ್ವ 5, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾಪರ್ವ 6, ಜಟಾಸುರವಧಪರ್ವ 7, ನಿನಾತಕವಚಯುದ್ಧಪರ್ವ 8, ಆಜಗರಪರ್ವ 9, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಸಮಾಖ್ಯಾಪರ್ವ 10, ದ್ರೌಪದೀಸತ್ಯಭಾಮಾಸಂವಾದಪರ್ವ 11, ಘೋಷಯಾತ್ರಾಪರ್ವ 12, ಕುಂಡಲಾಹರಣಪರ್ವ 13, ದ್ರೌಪದೀಹರಣಪರ್ವ 14, ಆರಣೇಯಪರ್ವ 15, ಎಂದು ಹದಿನೈದುಪರ್ವಗಳು ಅಡಗಿವೆ.

ಈ ಅರಣ್ಯಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಚ. ಡ. ಛ. ಗುರ್ತುಗಳುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ 3—4 17.23.25 ಈ ಸಂಧಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬ. ಝ. ಗ, ಗುರ್ತುಗಳುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಸಂಧಿಗಳು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಅವುಗಳು ಉಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಅರ್ಹವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಈ ಗ್ರಂಥಕಾರನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ 1ನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯ ಅವತರಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪ.

ಟ್ಟವೆ. ಅದರೆ ಅರಣ್ಯಪರ್ವದ 7ನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿದರೆ, ಈ ಕವಿಯನ್ನು ಶಿವಭಕ್ತನಾದ ಅದ್ವೈತಿ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದೆಂಬ ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅರಣ್ಯಪರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಅಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರವು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನು ಶಿವಭಕ್ತನಾದ ಅದ್ವೈತಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ತೋರುವ 7ನೆ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು.

“ಆವನನು ಜೀವಾತ್ಮಚೈತ
ನ್ಯಾವಲಂಬನದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರ
ನಾವನೀತನೊಳಮಗೆ ತೋಟೆಯೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೩—೫೫

“ಲೋಕರಚನಾ ರಕ್ಷೆ ಸಂಪೃತಿ
ವ್ಯಾಕರಣೆ ತಾನಾರದೀಜಗ
ದೇಕದೈವದ ಕೂಡೆ ತೋಟೆಯೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೩—೫೬

“ಅವನೊಬ್ಬ ನಣೋರಣೀಯನ
ದಾವನುರುಮಹತೋಮಹೀಯನ
ದಾವ ನುರುತರ || ೩—೬೩

“ಸರಸಿಜಾಸನ ವಿಷು ರುದ್ರೇ
ಶ್ವರಸದಾಶಿವರಾವಳೊಬ್ಬಳ
ಚರಣಸೇವಾಸಂಗದಲ್ಲಿಯೆ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರು |
ಪರಮ ಶಕ್ತಿಯದಾವನಂಘ್ರಿಗೆ
ಶಿವನೊಡು ವಳಾ ಪರಾತ್ಪರ
ಪರಮಶಿವನಲಿ ಸೇನಿಸಿದೆವೆಲಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ” ೩—೬೬

ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಪದ್ಯಗಳು ಅರ್ಜುನನು ಕಿರಾತರೂಪಿಯಾದ ಶಿವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಕಿರಾತನು ಶಿವನೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾ

ಗಲು ತಾನು ನೂತನ ಕಾರ್ಯವು ಅನುಚಿತವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಪರಿಭಾವಿಸಿದರೆ ಈ ಪದ್ಯಗಳು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವೆಂದು ಹೇಳಲವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೇಗೆಂದರೆ — ಈ ಶೋಕಗಳು ಅರ್ಜುನನು ಚಿಂತಿಸಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಗ್ರಂಥಕಾರನ ಮತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜುನನು ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಯೆಂದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತನಾದುದರಿಂದ ಅರ್ಜುನನ ಮತವು ದ್ವೈತಾ ದ್ವೈತಾದಿಮತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದು ಶಕ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನು ಶಿವಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನು ಹೇಳಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವಚನಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅರ್ಜುನನ ಮತವು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಲಿ ಕವಿಯ ಮತವು ಅರ್ಜುನನ ಮತವೇ ಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವೇ ಇಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ, ಈ ವಚನಗಳಿಂದ ಕವಿಯ ಮತದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅರ್ಜುನನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೇರಣಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸುಸಾಧಿಸಲು ಶಿವಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದು ಶಿವಾರ್ಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಸಂಭವವು ಉಂಟಾಯಿತ್ತಲ್ಲವೆ ? ಫಲಕಾಮನೆಯಿಂದ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವನು ತನ್ನಿಂದ ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುವ ದೇವತೆಗೆ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಧ್ಯಾನಶ್ರುತಿನೊದಲಾದುದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸಹಜವಲ್ಲವೆ ? ಆದರೆ ಅದ್ವೈತಮತಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಧ್ಯಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆರೋಪಿತವಾದುದರಿಂದ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವಾದಿಗಳನ್ನು ಫಲಾರ್ಥವಾಗಿ ಆರೋಪಿಸಿ ಅರ್ಜುನನು ಉಪಾಸಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಯಗಳು ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಅರ್ಜುನನು ಮತ್ತು ಇತರಪಾಂಡವರು ಸರ್ವದಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನೇ ಸರದೇವತೆಯೆಂದು ನಂಬಿದವರೆಂಬುದು ಇದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದ ಶಿವಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವವು ಅರ್ಜುನನ ಮತವೇ ಅಲ್ಲದಾ ಗಿರುವಾಗ ಅರ್ಜುನನ ಧ್ಯಾನಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಅನುವದಿಸುವ ಗ್ರಂಥ ಕಾರನು ಆಮತದವನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಕಾರಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆಯೇ ಶಿವನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದಾಗ ಅರ್ಜುನನ ಅಪರಾಧ ಕ್ಷಮಾಪನಪೂರ್ವಕವಾದ ಶಿವಸ್ತುತಿವಾಕ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಗ್ರಂಥಕಾರನ ಮತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಲ್ಲ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮೂಲಭಾರ ತದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಕೆಲವು ಶ್ಲೋಕಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಾಕ್ಯಗಳು ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣ ದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂವಾದಿಯಾದ ವಾಕ್ಯಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಆ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸರ್ವಮತದವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ವಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಮೂಲಭಾರ ತದಲ್ಲಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಂತೆ ಸರ್ವಮತಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ವು ಗಳಾಗಿವೆ. ಮೂಲಭಾರತದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಾಕ್ಯ ಗಳು ಮತಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಂದ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆಂದಾಗಲಿ ಇತರ ಮತಗಳಿಗ ನುಕೂಲವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳು ಗ್ರಂಥದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟವೆಯೆಂ ದಾಗಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರದಿಂದೇ ಗ್ರಂಥ ಕಾರನ ಮತನಿರ್ಣಯವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಅವತರಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥ ಕಾರನು ಇಂತಹ ಮತದವನೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧಕ ಗಳೆಂದು ನಾವು ತೋರಿಸಿರುವ ಆದ್ಯಂತಗಳಲ್ಲಿ ವೀರನಾರಾಯಣನಾ ಮಾಂಕನಾದಿಗಳೇ ಸಾಧಕಗಳೆಂದು ತಿಳುವುದುಚಿತವೆಂದು ಹೇಳಬಹು ದಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತಮತದ ತತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಮತದ ಪ್ರಕಾರ ಶೈವವೈಷ್ಣವ ವಿಭಾಗವು ಅನಾವಶ್ಯಕ

ವೆಂಬುದು ವೊವಲಾದುದನ್ನು ಆಮತ ರಹಸ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸರ್ವಜನರಿಗೂ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಲಾರದೆಂದು ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇದರ ಶೋಧನೆಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಣೆ.

ಗುರ್ತು	ಗ ಓ	ಲೈಬ್ರರಿ ನಂಬರು	ವಿಕೀಪ.
ಕ.	ನಂ	70	ಸಮಗ್ರ.
ಖ	"	"	ಸಮಗ್ರ ಕ್ರೌಫರ್ಸ್ ಪೊ ಪ್ರೈಟರಾದ ಮೆ ಮಾದ ಪುನವರಿದ ಬಂದದ್ದು.
ಗ	"	251	ಸಮಗ್ರ.
ಛ	"	57	ಅಸಮಗ್ರ.
ಜ	"	2	ಸಮಗ್ರ.
ಝ	"	266	ಅಸಮಗ್ರ.
ಟ	"	205	ಸಮಗ್ರ.
ಠ	"	227	ಸಮಗ್ರ.

ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳೊಳಗೆ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಅತ್ಯಂತಸಂಗತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪುಸ್ತಕಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಉಳಿದ ಏನೋ ಬಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದಾದ ಪುಸ್ತಕಾಂತರ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪುಟದ ಕೆಳಗಡೆ ಆಯಾ ಪುಸ್ತಕದ ಗುರ್ತಿನೊಡನೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿಯೂ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿಯೂ ಯಾವ ಶೋಧನೆಯೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೂ ಪ್ರಾಮಾದಿಕ ದೋಷಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಗುಣಜ್ಞರು ಘನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗುಣಗ್ರಾಹಿಗಳು ಅಭಿಜ್ಞರೂ ಆದವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿದೆ.

ಶೋಧನ ಪತ್ರಿಕೆ .

ಪುಟ	ಪುಟ	ಅನುವಾದ	ಅನುವಾದ
2	19	ಧರ	ಧಾರ
4	10	ಬಡೆ	ಬಟಿ
14	18	ನಿಷ	ನಿಷ್ಠ
15	19	ವ್ಯೂ	ವ್ಯು
16	9	ವ	ವೇ
48	24	ಗ್ರಾವೋ	ಗ್ರಾವೋ
50	18	ಚೌ	ಚೌ
52	24	ಲವೆ	ಲವ
53	16	ಮಿಗತ	ಮಿಗ
"	17	ಧಾ	ಧಾ
56	15	ವರ್ತಿ	ವತಿ
67	9	ಕರಣಾ	ಕರಣಾ
70	4	ತಿಂಗಳ	ತಿಂಗಳ
70	16	ಭ್ರಮಿಸು	ಭ್ರಮಿಸು
70	23	ಕ್ರಮ	ಕ್ರಮ
142	6	ಕೇಳ	ಬೇಳ
143	12	ಬಾಲ	ಬಾಲಿ
146	10	ದೇವಿ	ದೇವ
153	7	ನಲೆದೊ	ನಲೆದ
158	24	ಋತ	ಋತು
169	1	ಭೀವ	ಭೀಮ
180	13	ಹೋಗ	ಹೋಗ
180	13	ಭೀನು	ಭೀಮ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ಅಕೃದ್ಧ	ಕೃದ್ಧ
—	—	—	—
211	13	ರತ	ತರ
214	24	ಸಕಂ	ಸಕ್ತಂ
224	13	ತೆಯೂರು	ಕನೂರು
225	7	ನಿಂಧ್ಯದ	ನಿಂಧ್ಯರ
261	5	ತುಷ್ಟ	ತುಷ್ಟ
284	15	ಹಾಯ	ಹಾಯ್
286	20	ಮುದುಡೆ	ಮುಱುದುಡೆ
315	14	ಗಿದ	ಗಿದು
328	21	ಗಲ	ಗಲ
364	9	ವಿವಲ	ವಿಮಲ

ವಿಷಯ ಸೂಚಿಕೆ .

೧ನೆಯ ಸಂಧಿ—

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಪಾಂಡವರು ಗಂಗೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಉತ್ತರತೀರದಲ್ಲಿ ಇರುವಿಕೆ	....	1
ರಾಯನನ್ನು ಪುರಜನಗಳು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದುದು	....	2
ಧರ್ಮರಾಯನ ಚಿಂತೆ	....	"
ಜನಗಳು ರಾಯನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ	....	"
ಧೌವ್ಯರು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	....	3
ಧರ್ಮರಾಯನ ಸೂರ್ಯಪೂರ್ಣೆ	....	"
ಸೂರ್ಯನು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಅಜ್ಜಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	....	4
ಇತ್ತ ಮೈತ್ರೇಯನು ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ನೋಡುವಿಕೆ	....	"
ಮೈತ್ರೇಯನು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	5
ಮೈತ್ರೇಯನು ತನ್ನ ಮಾತನ್ನೊಪ್ಪಿದಿರಲು ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡುವಿಕೆ	....	"
ಮೈತ್ರೇಯನ ಮಾತನ್ನು ವಿದುರನು ಒಪ್ಪಲು ವಿದುರನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದುದು	....	6
ಕಾಮ್ಯಕವನವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿದುರನ ಗಮನ	....	"
ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ವಿದುರನನ್ನು ಕರೆಕಳುಹಿಸಿದುದು	....	7
ಪಾಂಡವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ	....	"
ಕಾಮ್ಯಕವನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕಿಮ್ಮಿರನು ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟಿದುದು	....	8
ಆಗ ಪಾಂಡವರ ಭಯ	....	9
ದೈತ್ಯನ ಘೋರವಾದ ಧ್ವನಿ	....	"
ಪಾಂಡವಕಿಮ್ಮಿರರ ಸಂವಾದ	....	"
ಭೀಮನ ಪರಾಕ್ರಮವಾಕ್ಯ	....	10

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
ದೈತ್ಯನ ಪರಾಕ್ರಮವಾಕ್ಯ	....	10
ಯುದ್ಧಜರುಗಿದ ಕ್ರಮ	....	11
ಕಿಮ್ಮೀರನ ಮರಣ	....	”

೨ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಪಾಂಡವರ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣನು ಇವರದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದುದು	....	12
ಆಗ ಅನೇಕರಾಜರ ಆಗಮನ	....	13
ಪಾಂಡವರು ಸರ್ವರನ್ನು ಆದರಿಸಿದುದು	....	14
ದ್ರೌಪದಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು	....	15
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ತುತಿ	....	”
ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಮಾಧಾನ	....	17
ನಿಮ್ಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಾಕ್ಯ	....	18
ಸಾಲ್ವಪುರಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	19
ಆಗ ಜಾಜು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿತೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಚನ	....	20
ದ್ರೌಪದಿಯು ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ತುತಿ	....	”
ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವೆನೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಚನ	....	”
ವನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	....	21
ಪಾಂಡವರು ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರವರ ತೊರುಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿದುದು	....	”

೩ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಪಾಂಡವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇರುವಿಕೆ	....	22
ಆಗ ಪಾಂಡುರಾಯರ ಶ್ರಾದ್ಧನಡೆದ ಕ್ರಮ	....	23
ಭೀಮಸೇನನ ಮಾತಿಗೆ ಜೈಮಿನಿಯ ಚಿಂತೆ	....	25

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಆಗ ಭೀಮಸೇನನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುದು ಯೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	25
ಜೈಮಿನಿಯು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ	26
ಭೀಮನ ಆಗಮನ	27
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಜೈಮಿನಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದುದು ಮುನಿಯು ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	28
ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	29
ಆಗ ಕೃಷ್ಣನ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ	"
ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಕುರಿತು ಜೈಮಿನಿಯು ಸ್ತುತಿ	32
ಜೈಮಿನಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದುದು	"
ಆಗ ಜೈಮಿನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆದರ	"
ಪಿತೃಯಾಗವನ್ನಾರಂಭಿಸೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಜ್ಞೆ ಯಾಗ ಕ್ರಮ	34
ಪಿತೃಯಾಗದಿಂದ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ತೃಪ್ತಿಕ್ರಮ	"
ಜೈಮಿನಿಯು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿ ಸುವಿಕೆ	35
ಆಗ ದ್ರೌಪದಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಸಿದುದು	36

3ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಧರ್ಮರಾಯನು ಮುನಿಜನಗಳೊಡನೆ ವನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವಿಕೆ	37
ಆ ವನದ ವರ್ಣನೆ	37
ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಧುಮಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುದು	39
ಗ್ರೀಷ್ಮಋತುವು ಬರಲು ಜಂಬೂಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಹುಟ್ಟಿದುದು	"
ಆ ವನದಲ್ಲಿ ಭೀಮಸೇನನು ಬೇಟೆಯಾಡಿದುದು	"

ವಿಷಯ		ಪುಟ
ಆಗ ಭೀಮಸೇನನಿಗೆ ದೊರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೃಕ್ಷವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವಿಕೆ	....	41
ಆ ಜಂಬೂಫಲವನ್ನು ಕೊಯಿದುದು	....	”
ಆ ಜಂಬೂಫಲವನ್ನು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದುದು	....	51
ಕಣ್ವಿಯುಷಿಯು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದೇಳುವಿಕೆ	....	52
ಆಗ ಆ ಮುನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದರ್ಶನ	....	”
ಆ ಹಣ್ಣನ್ನು ವಿಪ್ರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುದು	....	53
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೋದುದು	....	55

ಚನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಕಾಮ್ಯಕವನದ ಸಂಚಾರ	....	56
ದ್ವೈತವನ ಪ್ರವೇಶ	....	57
ದ್ರೌಪದೀಭೀಮಸೇನರ ಕೋಪ	....	”
ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಮಾಧಾನ	....	”
ಆಗ ವೇದವ್ಯಾಸರ ಆಗಮನ	....	58
ಧರ್ಮರಾಯನ ಆದರ	....	”
ಮುನಿಗಳ ಆದರ	....	”
ವೇದವ್ಯಾಸರಿಗೂ ಪಾಂಡವರಿಗೂ ಸಂವಾದ	....	59
ವ್ಯಾಸರನ್ನು ಕುರಿತು ಮುನಿಗಳ ನುಡಿ	....	60
ವ್ಯಾಸರು ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದುದು	....	61
ಅರ್ಜುನನು ಇಂದ್ರಕೀಲದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲೆಂದು ವ್ಯಾಸರ ಆಜ್ಞೆ	....	62
ವ್ಯಾಸರು ತಮ್ಮಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ	....	”
ವ್ಯಾಸರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ	....	”
ಆಗ ಆದ ಸುಶಕುನಗಳು	....	65
ಇಂದ್ರಕೀಲ ಪರ್ವತದ ಬಳಿಗೆ ಹೋದುದು	....	”
ಅದರ ಸಮೀಪದ ವನದ ವರ್ಣನೆ	....	”

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
	ಇದು ಕಿವನ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಾಗುವಿಕೆ	 67
	ವನಪ್ರವೇಶವಾಡಿ ಅರ್ಜುನನ ತಪಸ್ಸು	.... ”
	ಇಂದ್ರನ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ಸಂವಾದ	 68
	ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಇಂದ್ರನ ವರದಾನ	.... ’
೬ನೆಯ ಸಂಧಿ—		
	ಅರ್ಜುನನು ಧೃಷ್ಟಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು	 69
	ಅರ್ಜುನನ ಧೃಷ್ಟಾಸ್ರವವನ್ನು ತಿಳಿದು ಋಷಿಗಳ ಅಸೂಯೆ	 72
	ಆಗ ವನದಲ್ಲಿ ಮುನಿಗಳು ಅರ್ಜುನನ ತಪಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿ ಕಿವನನ್ನು ಮರೆಹೋದುದು	 73
	ಆಗ ಈಶ್ವರನು ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅರ್ಜುನನೆಂದು ತಿಳಿದು ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	 75
	ಬೀಟೆಗಾಗಿ ಸರ್ವರನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸೆಂದು ನಂದೀಶ್ವರನಿಗೆ ಕಿವನ ಅಪ್ಪಣೆ ಮತ್ತು ಡಂಗುರ	 76
	ಈಶ್ವರನು ಕಿರಾತವೇದವನ್ನು ತಾಳಿದುದು	.... ’
	ಬಳಿಕ ಈಶ್ವರನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲ ಕಿರಾತರ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದುದು	 77
	ಕಿರಾತನೇಷಿಯಾದ ಈಶ್ವರನು ಸಪರಿವಾರನಾಗಿ ಇಂದ್ರಕೀಲಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	 79
	ಈ ರಭಸವನ್ನು ಮೂಕದಾನವನು ಕೇಳಿ ಹಂದಿಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಬಂದುದು	.... ’
	ಈಶ್ವರನ ಬಾಣದ ಏಟಿನಿಂದ ಧ್ವನಿಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಹಂದಿ ಯನ್ನು ಪಾರ್ಥನು ನೋಡಿದುದು	 80
	ಪಾರ್ಥನ ಬಾಣದಿಂದ ಹಂದಿಯು ಮೃತನಾಗುವಿಕೆ	 81
	ಹಂದಿ ನನ್ನದು ನನ್ನದು ಯೆಂದು ಕಿವಾರ್ಜುನರ ವಿವಾದ	.... ’
೭ನೆಯ ಸಂಧಿ—		
	ಕಿರಾತನನ್ನು ಕುರಿತು ಅರ್ಜುನನು ನಿನ್ನ ಯಜಮಾನನನ್ನು ಕರೆದು ತಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	 82

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಈಶ್ವರನು ನಕ್ಕು ಪಾರ್ವತಿಯ ಮುಂದೆ ಈತನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	82
ಅರ್ಜುನನ ಉಪೇಕ್ಷಾವಾಕ್ಯಗಳು	....	83
ಈಶ್ವರನ ವಾಕ್ಯ	....	”
ಅರ್ಜುನನು ನಾನು ಈಶ್ವರನ ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆ ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಅದಕ್ಕೆ ಈಶ್ವರನ ನುಡಿ	....	”
ಪಾರ್ಥನು ಕೋಪದಿಂದ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದುದು	....	84
ಕೋಪದಿಂದ ಬಂದ ವಿನಾಯಕಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿದುದು	....	85
ಈಶ್ವರಾರ್ಜುನರ ಪರಸ್ಪರಬಾಣಾಪ್ತಿಯು	....	”
ಅರ್ಜುನನ ಬಾಣಗಳು ಮುಗಿದರೂ ಉತ್ಸಾಹ ಏಕರೀತಿಯಾಗಿರುವಿಕೆ	....	86
ಅರ್ಜುನನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಈಶ್ವರನು ನುಂಗಿದುದು	....	”
ಆಗ ಅರ್ಜುನನ ಪರಿತಾಪ	....	87
ಅರ್ಜುನನು ಭಯಗೊಂಡುದು	....	”
ಬಾಹುಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕರೆದುದು	....	88
ಪಾರ್ವತಿಯ ಮುಂದೆ ಈತನ ತಪಸ್ಸಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಪಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರನ ಬಾಹುಯುದ್ಧ	....	89
ಅರ್ಜುನನು ಈಶ್ವರನನ್ನು ಬೇಡಿದುದು	....	91
ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನೋಡಿ ಕಿವನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ	....	”
ಅರ್ಜುನನ ಸಂತಾಪ	....	92
ತಿರುಗಿ ಕಿವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದುದು	....	93
ತಿರುಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವಾಗ ಕಿವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದುದು	....	94
ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜುನನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ	....	95
ಈಶ್ವರನು ತನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದುದು	....	99
ಈಶ್ವರನ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಅರ್ಜುನನು ಬೆರಗಾದುದು	....	102
ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ಅರ್ಜುನನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	....	”

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಜಾನನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	 105
ಈಶ್ವರನು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಆದರಿಸಿದುದು	 106
ಅರ್ಜಾನನಿಗೆ ಈಶ್ವರನು ಖಡ್ಗದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	.... ”
ಆಗ ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿದುದು	 107
ಈಶ್ವರನು ಅರ್ಜಾನನಿಗೆ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	.... ”
ಆಗ ದೇವತೆಗಳ ಸಂತೋಷ	.... ”
ಸ್ತುತಿಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟ್ಯಳಾದ ಗಿರಿಜೆಯು ಅರ್ಜಾನನಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುವಿಕೆ	 108
ಆಗ ಗಣೇಶ ಪಟ್ಟಾಭಿರಂದ ಅಸ್ತ್ರಲಾಭ	 109
ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ ಹೋಗಿಂದು ಕಿವನ ಆಜ್ಞೆ	 110
ಅರ್ಜಾನನಿಗೆ ಈಶ್ವರನು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	.... ”
ಬಳಿಕ ಈಶ್ವರನು ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದುದು	 111
ಆಗ ಅರ್ಜಾನನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ	.... ”

ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಅರ್ಜಾನನ ಯೋಚನೆ	 112
ಅರ್ಜಾನನ ಆಗಮನ	 113
ಆಗ ಇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ	.... ”
ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿದುದು	 114
ಇಂದ್ರಾದಿಗಳು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	.... ”
ಅರ್ಜಾನನಿಗೆ ಇಂದ್ರನ ಆದರ	.... ”
ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಹೊರಟು ಹೋಗಲು ಮಾತಲಿಯು ಸರಥನಾಗಿ ಬಂದುದು	 115
ಆ ರಥವನ್ನು ನೋಡಿ ಅರ್ಜಾನನು ವಿಸ್ಮಿತನಾದುದು	 116
ಮಾತಲಿಯು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ	.... ”
ಅರ್ಜಾನನು ಹೊರಡುವಾಗ ವನದಲ್ಲಿದ್ದ ವರನ್ನು ಆಜ್ಞೆ ಕೇಳಿದುದು	 117
ಅರ್ಜಾನನು ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಬಳಿಕ ರಥವನ್ನು ವೇಗದಿಂದ ಬಿಡುವಿಕೆ	.... ”

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಆಗ ಅರ್ಜಾನನು ಭೂಗೋಳಖಗೋಳಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು ಕೇಳಿದುದು	 118
ಮಾತಲಿಯು ಭೂವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	 119
ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನ ಪುರವರ್ಣನೆ	 121
ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದಿಳಿದು ಬರುವ ಗಂಗೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಿಕೆ	.... ”
ನಾನಾದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ವತವೃಕ್ಷನದನದೀವರ್ಣನೆ	 122
ವರ್ಷದಧಿಪತಿಗಳು	 126
ಶ್ರೀಪತಿಯ ನಗರ ಮತ್ತು ಅದರ ವರ್ಣನೆ	 127
ಅಪ್ಸರವಿಧಿಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು	 129
ಸೂರ್ಯರಥ ಮತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸ್ಥಿತಿ	 130
ಸೂರ್ಯವೊದಲಾದುವುಗಳ ಗ್ರಹಸ್ಥಾನವು	 131
ಮಂದೇಹರಂಬ ದೈತ್ಯರ ವೃತ್ತಾಂತ	 132
ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದವ ರನ್ನು ತೋರಿಸಿದುದು	 133
ಪುರಾತನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದುದು	 134
ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ನೋಡೆಂದು ಮಾತ ಹೇಳಿದುದು	 135
ಅರ್ಜುನನು ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುದು	.... ”
ಆಗ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕಂಡು ಇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಅರ್ಧಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿಸಿದುದು	 135
ಆಗ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನೋಡಲು ಸರ್ವರು ಬಂದುದು	 136
ಆಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಬಂದವರನ್ನು ತಡೆದುದು	 137
ಆಗ ಊರ್ವಕಿ ವೊದಲಾದವರು ಇಂದ್ರನ ಸಭೆಗೆ ಬಂದುದು	.... ”
ಆಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಾನನರ್ತನಾದಿಗಳ ವರ್ಣನೆ	 138
ಆಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಊರ್ವಕಿಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನು ನೋಡಿದುದು	 139
ಸಭೆಯ ಸಮಾಪ್ತಿ	.... ”
ಅರ್ಜುನನ ಬಳಿಗೆ ಊರ್ವಕಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸೆಂದು ಇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆ	.... ”
ಊರ್ವಕಿ ಮನೆಗೆ ಚಿತ್ರಸೇನನು ಬಂದುದು	.... ”
ಚಿತ್ರಸೇನನು ಇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	 140

೧ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಊರ್ವಶಿಯು ಸಾವಿರಾರು ನರ್ತಕಿಯರನ್ನು ಕರೆಸಿದುದು	....	142
ಊರ್ವಶಿಯು ಅರ್ಜುನನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು	....	144
ಊರ್ವಶಿಯ ಸಂಗಡ ಬಂದ ತರುಣಿಯರ ವರ್ಣನೆ	....	”
ಊರ್ವಶಿಯು ಅರ್ಜುನನಿದ್ದ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು	....	145
ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಊರ್ವಶಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಿದುದು	....	146
ಅರ್ಜುನನು ಊರ್ವಶಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಂದ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	146
ಆಗ ಊರ್ವಶಿಯ ಚಿಂತೆ	....	147
ಅರ್ಜುನೋರ್ವಶಿಯರ ಸಂವಾದ	....	”
ಆಗ ಊರ್ವಶಿಯು ಕೋಪದಿಂದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಹೊಟ್ಟುದು	....	151
ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಸುಮ್ಮನೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಿದುದು	....	153
ಅರ್ಜುನನಿದ್ದ ಮನೆಗೆ ಇಂದ್ರನು ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿದುದು	....	154
ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲು ಇಂದ್ರನು ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕರೆತಂದುದು	....	155
ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಬಹುವಿಧಾಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಲಾಭ	....	”

೨ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಅರ್ಜುನನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಯನ ಚಿಂತೆ	....	156
ಇಂದ್ರನ ಮಾತಿನಂತೆ ಬಂದ ಲೋಮಶಯುಷಿಗಳನ್ನು ಧರ್ಮ ರಾಯ ಉಪಚರಿಸಿದುದು	....	”
ಅರ್ಜುನನ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಿಸಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿಗೆ ಹೊರಡುವಿಕೆ	....	157
ಆಗ ಲೋಮಶರು ಮಹಾತ್ಮರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಆಗ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಗಂಧಮಾಧನದ ಬಳಿಗೆ ಸಪರವಾರನಾಗಿ ಬಂದುದು	....	161

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಲಾಗಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಂದ ಆಡ ತೊಂದರೆ		161
ಆಗ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಪಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ನಿಂತ ದ್ರೋಪದಿಯನ್ನು ಹುಡಕಿ ಆದರಿಸಿದುದು	....	163
ದ್ರೋಪದಿಯ ಆಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಧರ್ಮರಾಯನ ವ್ಯಸನ		164
ಆಗ ಜನಗಳು ಶ್ರಾಂತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಘಟೋತ್ಕಚನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಲು ಆತನ ಆಗಮನ	....	165
ಆಗ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಸರ್ವರನ್ನು ಬದರಿಕಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದುದು	....	166

೨೦ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಆಗ ದ್ರೋಪದಿಯು ಸೌಗಂಧಿಕ ಪುಷ್ಪದ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ವಿಸ್ಮಿತಳಾದುದು	....	167
ಆಪುಷ್ಪವನ್ನು ತರಲು ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದುದು	....	168
ಭೀಮಸೇನನು ಹೊರಟಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಾದ ಚಿತ್ರಕಾರ್ಯಗಳು		169
ಆಗ ಭೀಮಸೇನನ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಹನುಮಂತನು ಆಲೋಚಿ ಸಿದುದು	....	170
ಆಗ ಹನುಮಂತನು ತನ್ನ ಬಾಲವನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುದು	....	171
ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ಹನುಮಂತನು ನೀನಾರೆಂದು ಕೇಳಿದುದು	....	”
ಅದಕ್ಕೆ ಭೀಮಸೇನನ ಉತ್ತರ	....	”
ದಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ಬಾಲವನ್ನು ತೆಗೆಯೆಂದು ಹನುಮಂತನು ಕೇಳಿದುದು	....	172
ನೀವು ಸೂಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರೆಂದು ಹನುಮಂತನ ಉತ್ತರ	....	”
ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವಾಡಿದರೂ ಬಾಲವು ಹಾಗೆ ಇರಲು ಭೀಮನ ಚಿಂತೆ	....	173
ಆಗ ಹನುಮಂತನನ್ನು ನೀನಾರೆಂದು ಕೇಳಿದುದು	....	”
ಹಾಗೆಯೇ ಹನುಮಂತನು ಕೇಳಿದುದು	....	174
ಭೀಮಸೇನನ ಉತ್ತರ	....	”

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಹನುಮಂತನ ಉತ್ತರ	174
ಆಗ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದುದು	175
ಭೀಮನ ಸ್ತುತಿ	”
ಸಮುದ್ರತರಣದ ರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸೆಂದು ಭೀಮನ ಪ್ರಶ್ನೆ	176
ಆ ರೂಪವನ್ನು ಭೀಮನೇನನಿಗೆ ಹನುಮಂತನು ತೋರಿಸಿದುದು	177
ಆ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಭೀಮನೇನನು ಭೀತನಾದುದು	178
ಹನುಮಂತನು ಪೂರ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದುದು	”
ಸರೋವರ ದರ್ಶನ	179
ಅಲ್ಲಿ ಕುಚೇರ ಪರಿವಾರಕ್ಕೂ ಭೀಮನೇನನಿಗೂ ಸಂವಾದ	”
ಆ ಭಟರು ಕುಚೇರನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಭೀಮನೇನನನ್ನು ಕಂಡು ಹೇಳಿದುದು	180
ಭೀಮನೇನನಿಗೂ ಕುಚೇರಭಟರಿಗೂ ಯುದ್ಧ	181
ಆಗ ಭೀಮನೇನನ ದಯೆ	182

೧೨ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಧರ್ಮರಾಯನ ಚಿಂತೆ	183
ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮನೇನನನ್ನು ನೋಡಿದುದು	184

೧೩ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂದ್ರನು ಸ್ವರ್ಗದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	193
ಇಂದ್ರನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ದೈತ್ಯರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟುದು	195
ಅಸುರರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದುದು	197
ಅಸುರರು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಸ್ತುತಿಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	199
ಅಸುರರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದು ಮುತ್ತುವಿಕೆ	200
ದೇವತೆಗಳ ಜಯ	201
ಅಸುರರ ಜಯ	”

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ದೇವಾಸುರರ ಅಸ್ತ್ರಯುದ್ಧ	202
ನಿವಾತಕವಚರ ಸಂಹಾರ	204
ಕಾಲಕೇಯರೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದುದು	”
ಕಾಲಕೇಯರ ಪರಾಜಯ	206
ಶತ್ರುನಾಶವಾಗಲಾಗಿ ಸುರರು ಸುಖದಿಂದಿರುವಿಕೆ	207
ಆರ್ಜುನನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಕೃಪಾಲಬ್ಧವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	208
ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಂತೋಷವಚನಗಳು	”
೧೪ನೆಯ ಸಂಧಿ—	
ಬೇಟೆಯಾಪುವಾಗ ಮೃಗಗಳು ಇಬ್ಬ ಕ್ರಮ	217
ಭೀಮನೇನನು ಸಿಂಹಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದುದು	218
ಆಗ ಒಂದು ಹಂದಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಓಡಿದುದು	”
ಅದನ್ನು ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಸರ್ಪವು ಭೀಮನನ್ನು ಹಿಡಿದುದು	218
ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಭೀಮನ ಪ್ರಯತ್ನ ವ್ಯರ್ಥ ವಾಗುವಿಕೆ	219
ಆಗ ಅಪಶಕುನಸೂಚನೆಯಿಂದ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಧರ್ಮರಾಯನು ಬಂದುದು	”
ವನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಾಕ್ರಾಂತನಾದ ಭೀಮನ ದರ್ಶನ	220
ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಯನ ಚಿಂತೆ	”
ಆ ಸರ್ಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರಶ್ನೆ	221
ಆಗ ಸರ್ಪದ ಉತ್ತರ	”
ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಪದ ಪ್ರಶ್ನೆ	223
ಧರ್ಮರಾಯನ ಉತ್ತರ	”
ಸರ್ಪವು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದುದು	226
೧೫ನೆಯ ಸಂಧಿ—	
ಧರ್ಮಭೀಮರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿದುದು	229

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
	ತಿರುಗಿ ಕಾಮ್ಯುಕ್ ವನಕೆ ಬಂದುದು	230
	ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನ ಆಗಮನ	231
	ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆ	232
	ಧರ್ಮರಾಯನು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	233
	ಆಗ ನಾರದಮಾರ್ಕಂಡೇಯರು ಬಂದುದು	233
	ಮಾರ್ಕಂಡೇಯರು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವುದು	233
	ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	233
	ಆಗ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯರು ತನ್ನ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	236
	ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಾಚ್ಯುತರ ಬಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಬಂದುದು	236
	ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಾಚ್ಯುತರ ಸಂಭಾಷಣ	236
	ತಿರುಗಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ರಮ ನಿರೂಪಣ	238
	ಚತುರ್ಯುಗಗಳ ಸ್ಥಿತಿ	239
	ಅಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮಚತುಷ್ಟಯದ ಸ್ಥಿತಿ	241
೧೬ನೆಯ ಸಂಧಿ—		
	ವಿಸ್ತನ ಕೋಪದಿಂದ ಪಕ್ಷಿಯ ಮೃತಿ	242
	ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನಿಡುವವಳ ಉತ್ತರ	243
	ಬಳಿಕ ತನ್ನ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಹೇಳಿ ಧರ್ಮವ್ಯಾಧನ ಬಳಿಗೆ	243
	ಕಳುಹಿಸಿದುದು	243
	ಧರ್ಮವ್ಯಾಧನ ಅಂಗಡಿ	244
	ಆತನು ತನ್ನ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	245
	ಆಗ ನಾರದಾದಿಗಳು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು	247
	ಹೇಳಿ ಹೊರಡುವಿಕೆ	247
	ದೌಪದೀಸತ್ಯಭಾಮೆಯರ ಸಂವಾದ	248
೧೭ನೆಯ ಸಂಧಿ—		
	ಪಾಂಡವರು ದ್ವೈತವನದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದುದು	251
	ದೂರ್ವಾಸರ ಆಗಮನ	251
	ದುರ್ಯೋಧನನು ದೂರ್ವಾಸರನ್ನು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂ ಕರೆ	252
	ತಂದುದು	252

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ದುರ್ಯೋಧನನು ದೂರ್ವಾಸನಿಗೆ ಆತಿಥ್ಯಮಾಡಿದುದು	 252
ದೂರ್ವಾಸರು ಪಾಂಡವರು ಇದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದುದು	 254
ಆಗ ಪರಸ್ಪರ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆ	.... ”
ದೂರ್ವಾಸರು ಭೋಜನವನ್ನು ಪೇಕ್ಷಿಸಿದುದು	 255
ಆಗ ನಾನಾವಿಧಚಿಂತೆ	.... ”
ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ದೌಪದಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ	... 257
ದೌಪದಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನಾನಾರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿದುದು	.... ”
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಗಮನ	 259
ದೌಪದಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿದುದು	 260
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವರ ಇಷ್ಟವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದುದು	 261
ಆಗ ದೂರ್ವಾಸರು ಕೃಷ್ಣಗಮನವನ್ನು ತಿಳಿದುದು	 262
ಆಗ ಕೃಷ್ಣ ದೂರ್ವಾಸರ ಪ್ರೇಮಾಲಿಂಗನಸಂವಾದಗಳಿಳು	.... ”
ಧರ್ಮರಾಯನು ದೂರ್ವಾಸರನ್ನು ಭೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆದುದು	... 264
ಆಗ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ದೂರ್ವಾಸರ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು	.... ”

೨೧ನೆಯ ಸಂಧಿ--

ಕೃಷ್ಣನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೊರಡಲು ಪಾಂಡವರ ಚಿಂತೆ	 265
ಕಾವ್ಯಕವನದಿಂದ ಬಂದ ಬ್ರಹ್ಮಣನಿಂದ ಪಾಂಡವರ ವರ್ತ ಮಾನ ಕೇಳಿದುದು	 266
ಅದರಿಂದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನ ಚಿಂತೆ	... 267
ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ರಾಯನ ಉತ್ತರ	.... ”
ಅದಕ್ಕೆ ಶಕುನಿಯ ಸಮಾಧಾನ	 268
ಶಕುನಿಯು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕರ್ಣನು ಅನುಮೋದಿಸಿದುದು	 269
ಘೋಷಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ	 270

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಅದಕ್ಕೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಅಸಮ್ಮತಿ	271
ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನನ್ನು ಸಮ್ಮತಿ ಪಡಿಸಿದುದು	”
ಇದು ಉಚಿತವಲ್ಲೆಂದು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ಹೇಳಿದುದು	”
ಯಾರ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಘೋಷಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಡುವಿಕೆ	272
ಘೋಷಯಾತ್ರಾ ವರ್ಣನೆ	273
ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪಶಕುನಗಳಾದರೂ ಅದನ್ನು ಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಹೊರಡುವಿಕೆ	274
ದ್ವೈತವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಗೋವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದುದು	”
ಆಗ ಅನೇಕ ಗೋವುಗಳನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡುವಿಕೆ	275

೧೯ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಪಾಂಡವರು ಇದ್ದ ವನದ ಬಳಿ ದುರ್ಯೋಧನನು ಪಾಳೆಯವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದುದು	276
ಆಗ ಪರಿವಾರದ ತರುಣಿಯರ ಕಾರ್ಯಗಳು	277
ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅನುಗ್ರಹ	278
ಆಗ ದ್ವಿಜುಗೂ ತರುಣಿಯರಿಗೂ ನಡೆದ ವಿವಾದ	279
ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ	281
ಇದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮರಾಯರ ಸಮಾಧಾನ	”
ಭೀಮನ ಕೋಪವನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯರು ಶಮನಮಾಡುವಿಕೆ	”
ದುರ್ಯೋಧನನ ಸ್ತ್ರೀಜನರ ಬರುವಿಕೆಯ ವರ್ಣನೆ	”
ಆರಭಸಕ್ಕೆ ಕೋಪದಿಂದ ವನಪಾಲರು ಬರುವಿಕೆ	283
ಆಗ ಗಂಧರ್ವರು ಜಲಕೇಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಯುದ್ಧವಾಗುವಿಕೆ	283
ಆಗ ಗಂಧರ್ವರಾಜನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	286
ಕೌರವರ ಪರಾಜಯ	287

೨೦ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಆಗ ದುರ್ಯೋಧನನ ಚಿಂತೆ	288
ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು	”

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಗಂಧರ್ವನು ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	 290
ಆಗ ಕೌರವಸೇನೆಯ ದುರವಸ್ಥೆ	 291
ಕೌರವರ ಸೇನೆಯ ಪರಾಕ್ರಮ	 202
ಚಿತ್ರಸೇನನ ಯುದ್ಧ	 293
ಕರ್ಣನು ಗಂಧರ್ವರನ್ನು ಓಡಿಸಿದುದು	.... ”
ಆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಪಾಂಡವರು ನೋಡಿದುದು	 295
ಕರ್ಣನು ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡುವಿಕೆ	 296
ಕರ್ಣ ಚಿತ್ರಸೇನರ ಪರಸ್ಪರಾಸ್ತ್ರಯುದ್ಧ	 297
ಗಂಧರ್ವನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ನೋಯಿಸಿದುದು	 298
ಕರ್ಣನು ಗಂಧರ್ವನನ್ನು ನೋಯಿಸಿದುದು	.... ”
ತಿರುಗಿ ಗಂಧರ್ವನು ಬಿಟ್ಟ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನು ಬೆರಗಾದುದು	 299
ಕರ್ಣನು ಹಿಂದಾಗಲು ಕೌರವರು ಚಿಂತೆ ಮಾಡಿದುದು	.... ”
ಗಂಧರ್ವನ ಮೇಲೆ ಕೌರವರು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದುದು	 300
ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ದುರ್ಯೋಧನನೇ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ	.... ”
ಆಗ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ನೋಡಿ ಜನಗಳು ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡಿದುದು	 301
ದುರ್ಯೋಧನನು ಗಂಧರ್ವನ ವಶನಾದುದು	 302

೧ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಹಿಡಿದಾಗ ಕೊಳ್ಳೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದುದು	 305
ಕೌರವರ ಪತ್ನಿಯರ ರೋದನ	.... ”
ಭಾನುಮತಿ ಬಂದು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಮರೆಹೋಗುವಿಕೆ	.... ”
ಧರ್ಮರಾಯನು ಭಾನುಮತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿದುದು	 307
ಗಂಧರ್ವರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭೀಮಸೇನನಿಗೆ ಹೇಳುವಿಕೆ	.... ”
ಅದಕ್ಕೆ ಭೀಮಸೇನನ ಅಸಮ್ಮತಿ	.... ”
ಧರ್ಮರಾಯನ ನಿತಿವಾಕ್ಯಗಳು	 308

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಯುದ್ಧಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದುದು	 309
ಧರ್ಮರಾಯನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅರ್ಜುನನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟುದು	,,
ಚಿತ್ರಸೇನನು ಹೇಳಿದ ನೀತಿ	 312
ಅರ್ಜುನನು ಅಣ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಕೇಳಿದುದು	... 313
ಆಗ ಅರ್ಜುನಚಿತ್ರಸೇನರಿಗೆ ಕೌರವರನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತ ವಿಚಾರ	 314
ಆದರೂ ಅಣ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಇವನನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	 535
ಆಗ ಚಿತ್ರಸೇನನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವುದು	 317

೨೦ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಕಟ್ಟಿದ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ತಂದುದು	 317
ಗಂಧರ್ವನು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದುದು	.... ,,
ಆಗ ಆತನಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಮಾಡಿ ಕಳುಹಿದುದು	.... ,,
ಆಗ ಧರ್ಮರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಬಂದು ದ್ರೌಪದಿಯು ಇವರ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದುದು	 317
ಎಲ್ಲರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ದುರ್ಯೋಧನಾದಿಗಳಿಗೆ ಉಪಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	 318
ಭಾನುಮತಿಯು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿದುದು	 319
ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಧರ್ಮರಾಯನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು	 320
ದುರ್ಯೋಧನನು ಅವಮಾನಿತನಾಗಿ ಹೊರಟುದು	.... ,,
ದುರ್ಯೋಧನನ ಪ್ರಯೋಗವೇಶ	 321
ಆಗ ಭಾನುಮತಿ ಬಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಲು ನಡೆದ ಸಂವಾದ	.... ,,
ಆಗ ಗಾಂಧಾರಿಯು ಹೇಳಿದುದು	 323
ದುರ್ಯೋಧನನ ನುಡಿ	 324

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯರ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಭಾಷಣ	...	325
ದುರ್ಯೋಧನನು ತನಗೆ ಈ ಜಗತ್ತು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	"
ಅದಕ್ಕೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನ ಉತ್ತರ	....	326
ದುರ್ಯೋಧನನ ಮಾತು	....	"
ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೇಯಿರಲು ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ	....	327
ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ಬಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	"
ದುರ್ಯೋಧನನೊಕ್ಕೆ	....	"
ಭೀಷ್ಮಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿ	....	328
ದುರ್ಯೋಧನನು ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ	....	"
ಆಗ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳ ವಚನ	....	"
ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ನಡಿಸದೇ ಇರಲು ಅವರು ಹಿಂತಿರುಗಿದುದು	....	329
ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ಭಾಷಣ	....	"
ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಇರಲು ಅವರು ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ	....	330
ದುಶ್ಯಾಸನನು ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿದುದು	....	331
ದುಶ್ಯಾಸನನು ಹಿಂತಿರುಗಿದುದು	....	333
ನಗರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪುರಜನರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	....	"
ದುಶ್ಯಾಸನನೇ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮಗರಸಾಗುವನೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	....	333
ಹೀಗಿರುವಾಗ ದೈತ್ಯರು ಬಂದು ಸಹಾಯರಾಗಿರುವೆವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	334

೨೨ನೆಯ ಸಂಧಿ —

ಕರ್ಣನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಚಿಂತೆ	....	336
ಕರ್ಣನಿಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಹಿತೋಕ್ತಿ	....	338
ಕರ್ಣನು ಅದನ್ನೊಪ್ಪದೆ ತನ್ನ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಕೊಂಡುದು	....	"
ವಿಪ್ರವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರನು ಬಂದುದು	—	339
ಇಂದ್ರನು ಕವಚಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಬೇಡಿದುದು	....	340
ಕರ್ಣನ ದಾನ	....	"

ಇಂದ್ರರು ತನ್ನ ಆಯುಧವನ್ನು ಕರ್ಣಾದಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುದು 341

೨೪ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಕೌರವನ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಸ್ಯಂಧವನು ಕೇಳಿದುದು	....	”
ಜೋಯಿಸರ ಮಾತನ್ನು ವೆಕ್ಷಿಸಿ ಕೂರಟುದು	....	342
ನಾನಾವಿಧ ಅಪಕೃತನಗಳು	....	”
ಪಾಂಡವರ ಅಶ್ರಮದ ಬಳಿ ಬಂದು ಸ್ಯಂಧವನು ಇಳಿದುದು	....	343
ದೂತರೂಡನೆ ಆಚರಣಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿದುದು	....	”
ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಇಗಲು ಸ್ಯಂಧವನಿಗೆ ತಿಳುಹಿದುದು	....	345
ಸ್ಯಂಧವನ ಬರುವಿಕೆ	....	”
ಸ್ಯಂಧವನ ಮಾತು	....	346
ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾತು	....	”
ಮುನಿಜನಗಳ ಬುದ್ಧಿವಾದ	....	”
ಋಷಿಜನರಿಂದ ಅಲ್ಲನ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿದುದು	....	347
ಭೀಮಾರ್ಜುನಸ್ಯಂಧವರ ಯುದ್ಧ	....	348
ಸ್ಯಂಧವನ ರಥವನ್ನು ತಡೆದುದು	....	349
ಸ್ಯಂಧವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಧರ್ಮರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ತಂದುದು	....	351
ಅಣ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಭೀಮನು ಸ್ಯಂಧವನನ್ನು ಬಿಡುವಿಕೆ	....	”
ಬಳಿಕ ಸ್ಯಂಧವನ ತಪಸ್ಸು	....	352
ಸ್ಯಂಧವನಿಗೆ ಈಶ್ವರನು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	....	353
ಯುಧಿಷ್ಠಿರಮಾರ್ಕಂಡೇಯಸಂವಾದ	....	354
ಶ್ರೀರಾಮರ ಕಥೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯರು ಹೇಳಿದುದು	....	”

೨೫ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ನಾನಾ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	356
ಶೀಚಕನು ಕೌರವರ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು		
ಹೋದುದು	....	357
ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ಶೀಚಕನನ್ನು ತಡೆದುದು	....	”

ವಿಷಯ			ಪುಟ
ದುರ್ಯೋಧನನು ಮಾರಣಹೋಮಕ್ಕೂಸ್ಕರ ಕನಕನನ್ನು ಕರೆಕಳುಹಿಸಿದುದು	....	....	358
ಕನಕನು ತನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡುದು	....	....	”
ಆಗ ದುರ್ಯೋಧನನು ಯಜ್ಞಸಾಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟುದು	....	....	359
ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭೂತೋತ್ಪತ್ತಿ ಆಭೂತವು ಕನಕನ ಅವೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅವರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	....	....	360
ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಉಪಾಯವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿದುದು	....	....	361
ಯಮನಿಗೆ ಯಜ್ಞನಾಗೆಂದು ಹೇಳಿ ತಾನು ಮೃಗರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	362
ಆ ಭೂತವು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂತಿರುಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	”

೨೬ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಪಾಂಡವರು ವನದಲ್ಲಿದ್ದುದು	....	....	363
ಮೃಗರೂಪಿಯಾಗಿ ಅರಣಿಯನ್ನುಕೊಂಡೊಯ್ದುದು	....	....	364
ಧರ್ಮರಾಯರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು	....	....	”
ಅರಣಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ವಿಷಸರೋವರಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದುದು	....	....	365
ಆಮೃಗವನ್ನು ಹಿಡಿದುದು	....	....	366
ಆಗ ದಾಹವಾಗಲು ನೀರನ್ನು ತಾರೊಂದು ನಕ್ಕುಲನಿಗೆ ಹೇಳಿ ದುದು	....	....	”
ನಕ್ಕುಲನ ಗಮನ	....	....	”
ನಕ್ಕುಲನು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುಗ ಯಜ್ಞನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	368
ನಕ್ಕುಲನು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಲು ಸಹದೇವನ ಆಗಮನ	....	....	”
ಆತನು ಯಜ್ಞನ ಮಾತನ್ನು ಪೇಕ್ಷಿಸಲು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವಿಕೆ	....	....	368

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಅರ್ಜುನಾಗಮನ	....	 369
ಅರ್ಜುನನು ಪರವಶನಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದುದು	....	 370
ಭೀಮನು ಬಂದು ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಾನೂ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದುದು	....	.... ”
ಭೀಮನೂ ಪರವಶನಾಗಿ ಬಿದ್ದುದು	....	 371
ಆಗ ಧರ್ಮರಾಯನ ಆಗಮನ	....	.... ”
ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರಳಾಪ	....	 372
ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರಯತ್ನ	....	 374
ಯಕ್ಷನು ಹೇಳಿದುದು	..	.... ”
ಧರ್ಮರಾಯನ ವಾಕ್ಯ	....	 375
ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳು	....	.... ”
ಆ ಭೂತವು ಕನಕನನ್ನು ತಿಂದುಹೋಗುವಿಕೆ	....	 379
ಬಳಿಕ ಯಮನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿ		
ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದುದು	....	.... ೨

ಶ್ರೀ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಮಹಾಕವಿ ವಿವಿಚಿತ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ ಅರಣ್ಯಪರ್ವ

ಚತುರ್ಥ ಸಂಪುಟ

ಬಂದನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ.

ಸಕಲರಾಜ್ಯವೆನುತದವರು ಕಾ
ಮ್ಯಕಮಹಾಕಾನನಕೆ ಬಂದುಣಿ¹
ಬಕ² ಕುಲಾಂತಕ ಕೆಡಹಿದನು ಕಿಮ್ಮಿರದಾನವನ ||

ಪಾಂಡವರು ಗಂಗೆಯನ್ನು ದಾಟ ಉತ್ತರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಇರುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಗಂಗಾತೀರದಲಿ ಭೂ
ಪಾಲಕರು ಗುರುಭೀಷ್ಮವಿದುರಾದ್ಯಖಿಳಬಾಂಧವರ |
ಬೀಟುಕೊಟ್ಟರು ಗಜವುರದ ಜನ
ಜಾಲವೆನು ಕಳುಹಿದರು ಗಂಗಾ
ಕೂಲದುತ್ತರಭಾಗದಲಿ ಮೊಡಿದರು ವಿಶ್ರಮವ ||

¹ ದೊಳಗಕೀ, ಡ.

² ಚಕ, ಡ.

ರಾಯನನ್ನು ಪುರಜನಗಳು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದುದು.

ನಿಲಿಸೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಬಂದರರಸನ
 ಬಟಿಯಲಗ್ಗದ ಮೆಂಡಲೇಶ್ವರ
 ರೊಲಿದು ಸಾಕಿದ ರಾಜಪುತ್ರರು ಹಲವುಮನ್ನಣೆಯ |
 ಬಲುಭಟೆಗು ಬಾಹತ್ತರದ ನಿ
 ಶಲನಿಯೋಗಿಗಳಾಶ್ರಮಿಗಳ
 ಗ್ಗಳೆಯ ವಿಪ್ರಸ್ತೋಮ ಬಂದುದು ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ || ೧

ಧರ್ಮರಾಯನ ಚಿಂತೆ.

ತಿರುಗಿ ಕಂಡನು ಭೂಮಿಭಾರದ
 ನೆರವಿಯನು ಮೂಗಿನಲಿ ಚೆರಳೆ ¹
 ಟ್ಪರಸ ತಲೆದೂಗಿದನು ಸುಯ್ದನು ಜೈದು ದುಷ್ಕೃತವ |
 ಧರಣಿ ಸೇರಿದುದಹಿತರಿಗೆ ಕರಿ
 ತುರಗರಥವೆಮೆಗಿಲ್ಲ ವಿಪಿನದ
 ಪರಿಬವಣೆಗೆವೆರೇಕೆ ಬೆಸಗೊಳು ಭೀಮ ನೀನೆಂದ ² || ೨

ನಿಲ್ಲಿರೈ ದ್ವಿಜನಿಕರ ಕಳುಹಿಸಿ
 ಕೊಳ್ಳಿರೈ ಪುರವರ್ಗ ನೇಮವ
 ಕೊಳ್ಳಿರೈ ಪರಿವಾರ ಮಕ್ಕಳ ತಂಡವೊದಲಾಗಿ |
 ಎಲ್ಲಿ ಮೆಳ ಮರ ಗಾಡು ಪಲ್ಲವ
 ಪುಲ್ಲಫಲಪಾನೀಯಪೂರಿತ
 ವೆಲ್ಲಿ ರಾಯನ ಸೆಜ್ಜೆ ಯರಮನೆಗೆಂದನಾಭೀಮ || ೪

ಜನಗಳು ರಾಯನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.

ಅವನಿಪತಿ ಚಿತ್ತೈಸು ಬಹಳಾ
 ಣವವ ಹೊಗು ಹಿಮೆಗಿರಿಯಲಿರು ಭೂ
 ವಿವರಗತಿಯಲಿ ಗಮಿಸು ಗಾಹಿಸು ಗಹನಗಹ್ವರವ |

¹ ಗಲ್ಲದಲಿ ಕರವಿ, ಚ.

² ನಿಲಿಸಂದ, ಟ

ಎವಗೆ ನೀನೇ ಜೀವ ನೀನೇ
 ವಿವಿಧಧನ ಗತಿ ನೀನೆ ಮತಿ ನೀ
 ನವಗಡಿಸಬೇಡಕಟ ಕೃಪೆಮಾಡೆಂದುದಖಿಳಜನ || ೫

ತುಂಬಿದನು ಕಂಬನಿಯನಕಟ ವಿ
 ಡಂಬಿಸಿತೆ ವಿಧಿ ಯೆನ್ನ ನಿನಿಬರ
 ನಂಬಿಸುವ ಪರಿಯೆಂತು ವಸನಗ್ರಾಸವಾಸದಲಿ |
 ತುಂಬಿ ಸವಿಗಡಹಿದಳಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
 ಮುಂಬಿಗನೊಳಪದೆಸೆಯ ಪಂತದ ¹

ಚುಂಬಕನೊಳನುಂಟು ಫಲವೆಂದರಸ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೬
 ಧೌವ್ಯರು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಭೇದ ² ವೇಕೆಲೆ ನೃಪತಿ ಹರುಷ ವಿ
 ಷಾದದಲಿ ಸುಖದುಃಖದಲಿ ನುತಿ
 ವಾದಪರಿವಾದದಲಿ ಸಮಬುದ್ಧಿಗಳಲೇ ಬುಧರು |
 ಈದುರಂತದ ಚಿಂತೆ ಬೇಡೀ
 ದ್ವಾದಶಾತ್ಮನ ಭಜಿಸಿದೊಡೆ ಭ
 ಕ್ಷ್ಯಾದಿಬಹುವಿಧದನ್ನ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಂದನಾಧೌವ್ಯ || ೭

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳ್ ಧೌವ್ಯವಚನಾಂ
 ತರದೊಳಮರನದೀವಿಗಾಹನ
 ಪರಮಪಾವನಕರಣನೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಣಿಮಂಡಲವೆ |
 ಧರ್ಮರಾಯನ ಸೂರ್ಯಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಮುರುಹಿ ಮೂಲಾಧರಪವನನ
 ನುರುಸುಪುಮ್ಮೆಗೆ ನೆಗಹಿ ನಿಶ್ಚಲ
 ವರಸಮಾಧಿಯೊಳನನ ಮೆಚ್ಚಿ ಸಿದನು ಮಹೀಪಾಲ ³ || ೮

1 ಕುಂತದ, ಚ ಕುಂದದ, ಟ. 2 ಬೇದ, ಡ.
 3 ನೆನೆಯಲು ಖಂದನಾಕ್ಷಣಿಕೆ, ಝ.

ಸೂರ್ಯನು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದು.
 ಏನು ವರಿಸಿದೆ ಧರ್ಮಸುತ ಹೇ
 ಟೆನಲು ಕಂದೆಜಿಯುತ್ತ ನುಡಿದನು
 ನೀನಲ್ಯೆ ತ್ರೈಮೂರ್ತಿ ರೂಪನು ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಲ್ಯೆ |
 ತಾನು ಬಿನ್ನಹವೂಡಲೇಕೀ
 ಕಾನನದಿ ವಿವಿಧಾನ್ವ ಪಾನ
 ಕ್ಷೇನಪಾಯವು ವಿಲ್ಲದಂತಿರೆ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದೆ || F
 ವರವನಿತ್ತೆನು ನಿನಗೆ ಹೇಮದ
 ಚರುಕವಿದೆ ವಿವಿಧಾನ್ವ ಪಾನೋ
 ತ್ಕರದ ತವನಿಧಿ ನಿನ್ನ ವಧು ಬಾಣಸದ ಕರಣದಲಿ |
 ಇರವು ರಚಿಸಲಿ ಬಚೆಕುಣಲಿ ಸಾ
 ವಿರವನಂತರ ನೀವು ಬಹಿಕಂ
 ಬುರುಹಮುಖಿ ಮುಝದಿವಸವೀಪರಿಯೆಂದನಾದ್ಯುಮೆಣಿ || ೧೦
 ಭೂಮಿಪತಿ ಭುಲ್ಲವಿಸಿದನು ನಿ
 ಸ್ನೀಮಸಂತೋಷದಲಿ ಸುಜನ
 ಸ್ತೋಮರಕ್ಷಣಕಾದ ನಿರ್ವಾಹದ ನಿರೂಢಿಯಲಿ |
 ಆಮುನೀಂದ್ರಂಗೆಹಗಿದನು ನಿಜ
 ಕಾಮಿನಿಯ ಕರೆದೀಹದನು ಸು
 ಪ್ರೇಮದಿಂದಹುಹಿದನು ಭೀಮಧನಂಜಯಾದ್ಯರಿಗೆ ¹ || ೧೧
 ಇವರು ತಿರುಗಿದರಿತ್ತ ಲಡವಿಯ
 ಭವಣಿಗೇಯ ಭಾರಾಂಕಭಾಷೆಯ
 ಲವಿರಳತಜನಜಾಲಸಹಿತಾರಣ್ಯವಾಸದಲಿ ² |

ಇತ್ತ ವೈತ್ರೇಯನು ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ನೋಡುವಿಕೆ.

ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳುತ್ತಲಾ ಕೌ

¹ ತನ್ನ ಸಹೋದರವ್ರಜಕೆ, ಚ.

² ಮಾರ್ಗದಲಿ, ಚ.

ರವನ ನಗರಿಗೆ ಪಾರಿಕ್ವಾಂಕ್ಷಿ
ಪ್ರವರನೊಬ್ಬನು ಬಂದು ಕಂಡನು ಕೌರವೇಶ್ವರನ || ೧೦

ಮುನಿಯ ಸತ್ಕರಿಸಿದನು ಕೌರವ
ಜನಪನಾಮುನಿಮುಖ್ಯನೀತನ
ವಿನುತರಚೆನೆಗೆ ಮೆಚಿ ನುಡಿದನು ರಾಜಕಾರಿಯವ |

ಮೈತ್ರೇಯನು ಪಾಂಡವಂಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು
ಹೇಳಿದುದು.

ನಿನಗಿದೊಂದೇ ಕೊಱತೆ ಪಾಂಡವ
ಜನಪರನು ಜುಜಿನಲಿ ಸೋಲಿಸಿ
ಕನಲಿಸಿದೆ ನೀ ಕೆಡುವೆ ಯೆಂದನು ಕೌರವೇಶ್ವರನ¹ || ೧೨

ಹೋದ ಕೃತಿಯಂತಿರಲಿ ಸಾಕಿ
ನ್ನಾದರೆಯು ಕೌಂತೇಯರನು ಕರೆ
ದಾದರಿಸಿ ಕೊಡು ಧರೆಯನೆನೆ ಕೊಪ್ಪರಿಸಿ ಖಾತಿಯಲಿ |

ಮೈತ್ರೇಯನು ತನ್ನ ಮಾತನ್ನೊಪ್ಪದಿರಲು ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡುವಿಕೆ.
ಹೊಯ್ದು ತೊಡೆಯನು ಹಗೆಗೆ ಕೊಡುವನೆ
ಮೇದಿನಿಯನೆನೆ ರೋಷಶಿಖೆಯಲಿ
ಕಾದುದಾತನ ಹೃದಯ ಶಪಿಸಿದನಂದು ಮೈತ್ರೇಯ || ೧೪

ತೊಡೆಗಳನು ಕಲಿಭೀಮ ಬವರದೊ
ಳುಡಿದು ಬಿಸುಡಲಿ ಯೆಂದು ಖತಿಯಲಿ²
ನುಡಿಯೆ ಮುನಿಪನ ಸಂತವಿಟ್ಟನು ಬಂದು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ||
ತೊಡೆಗೆ ಬಂದುದು ತೋಟ ಸಾಕಿ
ನ್ನೊಡಬಡಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ ನಮ್ಮೆಯ
ನುಡಿಗೆ ಮೆಱುಮಾತಿಲ್ಲ ನುತ ಮುನಿ ಸರಿದನಾಶ್ರಮಕೆ || ೧೫

¹ ಯದಱಂದ ಬಲುಗೇಡಹುದು ನಿನಗೆಂದ, ಚ.

² ಶಾಪವ್, ಚ.

ಆಮಹಾಮುನಿಶಾಪಭಯವನು
 ಭೀಮಸೇನನ ಬಲುಹ ನೆನೆಯುತ
 ವೈಮನಸ್ಯದ ಬೇಗೆಯಲಿ ಬಲು ಬೆಂದು ಬೇಸಹದೆ |
 ಭೂಮಿಪತಿ ಕರೆಸಿದನು ವಿದುರನ
 ನಾಮಹಾಕ್ಷಣ್ಣಿನಿಯನು ಮುನಿಸನ
 ತಾಮಸವನುಹಿಂದರೆ ಬಚ್ಚಿಕೆಂತೆಂದನಾವಿದುರ ||

೧೬

ಮೈತ್ರೇಯನ ಮಾತನ್ನು ವಿದುರನು ಒಪ್ಪಲು ವಿದುರನನ್ನು
 ಭಿಕ್ಷೆ ರಿಸಿದುದು.

ತಪ್ಪದಿದು ನಿನ್ನ ತಗಳ ಭುಜ
 ದರ್ಪತೀವ್ರಜ್ವರದ ವಿಕಳರ
 ನೊಪ್ಪಿ ಕಾದೆ ಸುಯೋಧನಾದ್ಯರು ಜನಿಸಲೀಜಗಕೆ |
 ತಪ್ಪುವುದೆ ಋಷಿವಚನ ಸಂಧಿಯೊ
 ಕೊಪ್ಪುಕೊಳು ಪಾಂಡವರನಲ್ಲದೊ
 ಡಪ್ಪಿಕೊಂಬಳು ಮೃತ್ಯು ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಕರನೆಂದ ||
 ಎನಲು ಕಿಡಿ ಕಿಡಿ ಯಾಗಿ ಕೌರವ
 ಜನಪ ವಿದುರನ ಬೈದು ಕುಂತಿಯ
 ತನುಜರಲಿ ಬಾಂಧವನಲಾ ಹೋಗವರ ಹೋರೆಗೆಂದು |

೧೭

ಕಾವ್ಯುಕವನವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿದುರನ ಗಮನ
 ಮುನಿದು ಗರ್ಜಿಸೆ ಜೀಯ ಕರ ಲೇ
 ಸೆನುತ ಮನದುಬ್ಬಿ ನಲಿ ಪಾಂಡವ
 ಜನಪರಿಹ ಕಾವ್ಯುಕವನಾಂತರಕ್ಕೆದಿದನು ಬಚ್ಚಿಕೆ 1||
 ಇದಿರುಗೊಂಡರು ಹಿರಿದು ಮೆನ್ನಿಸಿ
 ವಿದುರನನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು ಕೇ
 ಳದರು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಾದಿಗಳ ಸುಕ್ಷೇಮಕುಶಲವನು |

೧೮

1 ತಕೆ ಬಂದನಾವಿದುರ, ಡ.

ವಿದುರನಾಗಮನಪ್ರಸಂಚದ
ಹದನನೆಲ್ಲವ ಕೇಳಿದರು ಹೇ
ಆದನು ನಿಜವೃತ್ತಾಂತವನು ವಿದುರಂಗೆ ಯಮಸೂನು || ೧೯

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ವಿದುರನನ್ನು ಕರೆಕಳುಹಿಸಿದುದು.

ಇತ್ತಲಾವಿದುರನ ವಿಯೋಗದ
ಚಿತ್ತದಂತಸ್ತಾಪದಲಿ ನೃಪ
ಮತ್ತೆ ದೂತರ ಕಳುಹಿ ಕರೆಸಿದನಾತನನು ಪುರಕೆ¹ |
ಹೆತ್ತಮಕ್ಕಳ ಬಿಡು ಸೃಥಾಸುತ
ರತ್ತ ತಿರುಗನೆ ಖಾತಿಗೊಂಡನು
ಮತ್ತೆ ಮುನಿಯದಿರೆಂದು ವಿದುರನನಪ್ಪಿದನು ನೃಪತಿ || ೨೦

ಪಾಂಡವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ಆವ ಬನದಲಿ ಪಾಂಡುಸುತರಿಗೆ
ತಾವು ನಿನಗೇನೆಂದರನಿಬರ
ನಾವ ಬನದಲಿ ಕಂಡೆ ಕೂಡೆನಿತುಂಟು ಪರಿವಾರ |
ಆವುದಭಿಮತ ಭೀಮಸೇನನ
ಭಾವವೇನು ಯುಧಿಷ್ಠಿ ರಾದಿಗ
ಳಾವ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆಂದನು ನಗುತ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ || ೨೧

ಅರಸ ಕೇಳೆ ಗಂಗಾನದಿಯಲು
ತ್ತರಿಸಲವರಿಗೆ ಕಮಲಮಿತ್ರನ
ಕರುಣವಾಯಿತು ಕನಕಪಾತ್ರೆಯೊಳಕ್ಷಯಾನ್ನ ದಲಿ |
ಪರಿಕರದ ಪರುಠವೆಣೆಯಲಿ ಸಾ
ವಿರದ ಶತಸಂಖ್ಯಾತಧರಣೀ
ಸುರನಿಯೋಗಿಗಳಾಪ್ತ ಜನಸಹಿತೈದಿದರು ವನವ || ೨೨

¹ ದನು ಕರತರಿಸಿದನು ಗಜಪುರಿಗೆ, ಡ.

ಜನಸ ಕೇಳ್ ಕಿಮ್ಮಿರನೆಂಬವ
 ನನಿಮಿಷರಿಗುಬ ಸದ ಖಳನಾ
 ತನ ವಿಭಾಡಿಸಿ ಹೊಕ್ಕ ರವರಾರಣ್ಯಮಂದಿರವೆ |
 ದನುಜನೇ ಕಿಮ್ಮಿರನಾತನ
 ನನಿಲಜನೊ ಫಲುಗುಣನೊ ಕೊಂದಾ
 ತನೊ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೊ ನೃಪ ವಿಸ್ತರವಾಗಿ ಹೇಟೆಂದ || ೨೩

ಅರಸ ಕೇಳುವುದೇಕಚಕ್ರದೊ
 ಳೂರಸಿದನಲಾ ಭೀಮನಾತನ
 ಹಿರಿಯನೀಕಿಮ್ಮಿರ ಬಾಂಧವನಾಹಿಡಿಂಬಕಗೆ |
 ಧರಣಿಸನ ಪರಿವಾರದುಬಿನ
 ಭರವ ಕಂಡನು ತನ್ನ ತಮ್ಮನ
 ಹರಿಬವನು ಮರಳಚುನೆಂದಿರಾದನಮರಾರಿ || ೨೪

ಕಾವ್ಯಕವನಕೆ ಬರಲು ಕಿಮ್ಮಿರನು ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿದುದು.

ಇವರು ಮೊಣ್ಣೀ ದಿನಕೆ ಕಾವ್ಯಕ
 ನವಮಹಾಕಾನಕೆ ಬರೆ ದಾ
 ನವನು ದಾರಿಯ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂದನು ಕೋಪ ಭುಗಿಲಿಡಲು ¹ |
 ಅವನ ಕಂಗಳ ಕೆಂಪಿನಲಿ ಮೇ
 ಣವನ ದಾಡೆಯ ಮಿಂಚಿನಲಿ ಖಳ
 ನವಯವೆ ಕಂಡಳುಕಿ ನಿಂದರು ಮುಂಗುಡಿಯ ಭಟರು || ೨೫

ಮುಂದೆ ಘೋರಾರಣ್ಯವಿದೆ ಸುರ
 ಬಂದಿಕಾಱನ ಕಾಹಿನಲಿ ಕಾ
 ಳಂದಿಯುದರದ ಮುಬ್ಬಿನಂತಿದೆ ತೀವ್ರತರತಿಪ್ಪಿರ |
 ಇಂದಿನಿರುಳಲಿ ಬದುಕಿದರೆ ಸಾ

¹ ಕೈಯಮುಷ್ಟಿಯಲಿ, ಡ.

ಆಗ ಪಾಂಡವರ ಭಯ.

ವೆಂದಿಗೆಮೆಗಿಲ್ಲೆ ನುತ ಭಯದಲಿ
ನಿಂದುದಲ್ಲಿಯದಲ್ಲ ಪಾಂಡುಕುಮಾರಪರಿವಾರ¹ ||

೨೬

ದೈತ್ಯನ ಘೋರವಾದ ಧ್ವನಿ.

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಮೂನವರ² ಸೋಗಡವ
ಗಡಿಸುತಿದೆ ಬರಹೇಣು ನೆತ್ತರು
ಗುಡುಹಿಗೈನೆಯರೈಲ್ಲಿ ಶಾಕಿನಿಡಾಕಿನೀನಿಕರ |
ತಡೆಯ ಬೇಡಾ ತಿನ್ನೆ ನುತ ಬೊ
ಬಿಡುತ ಖಳ ತಳುಬಿದನು ರಾಯನ
ಮಡದಿ ಹೊಕ್ಕಳು ಮಜಿಯನರ್ಜುನಭೀಮಧರ್ಮಜರ || ೨೭

ಎಲೆಲೆ ರಾಕ್ಷಸ ಭೀತಿ ಹೋ ಹೋ³
ನಿಲಲಿ ನೀವ್ ನಿಮಿಷಾರ್ಥಮಾತ್ರಕ್ಕೆ⁴
ಗೆಲುವರೀ ನೃಪರೆನುತ ಮುನಿ ರಕ್ಷೋಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವನು |
ಹಲವ್ರವಿಧದಲಿ ಜಪಿಸಿ ದಿಬ್ಬಿಂ
ಡಲದ ಬಂಧವ ರಚಿಸಿ ಜನಸಂ
ಕುಲವ ಸಂತೈಸಿದನು ಧೈರ್ಯನು ಮುಂದೆ ಭೂಪತಿಯ || ೨೮

ಪಾಂಡವಕಿರ್ವಿರರ ಸಂವಾದ.

ಆರು ನೀವ್ ನಡುವಿರುಳು ಪಾಂಡುಕು
ಮಾರಕರು ನಾವಿತ್ತಲೇನು ವಿ
ಚಾರಿಸಲು ನೀವಾರು ನಾವಾ ಬಕಹಿಡಿಂಬಕರ |
ವೈರಿಗಳಲಾ ಹೊಲ್ಕುಹೇನು ವಿ
ಕಾರಿಗಳನೊಡೆಹೊಯು ಶೋಣಿತ
ವಾರಿಯೋಕುಳಯಾಡಬೇಡುದೆನುತ್ತ ಖಳ ಜಖಿದ || ೨೯

1 ದಲ್ಲ ಪಾಂಡುಕುಮಾರಕರ ಸೇನೆ, ಡ. 2 ಮಾನಿಸರ, ಚ.

3 ಹೋಗಡ, ಚ. 4 ನಿಲು ನೀಲವೋ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಚ.

ಭೀಮನ ಪರಾಕ್ರಮವಾಕ್ಯ

ಮಿಡಿದನರ್ಜುನ ಧನುವನಾತನ
ತಡೆದು ನಿಂದನು ಭೀಮನಸುರನ •
ಕೆಡೆಹಿ ಕಾವ್ಯಕವನದ ಭೂಮಿಯ ಭೂತಸಂತತಿಗೆ |
ಬಡಿಸುವೆನು ನೀ ಸೈರಿಸೆನುತವೆ
ಗಡಿಸಿದನು ಕಲಿ ಭೀಮನಂತ್ಯದ
ಸಿಡಿಲ ಸೆಣಿಬಿಟ್ಟಂತೆ ಬೊಬ್ಬಿ ಡುರ್ತಿದನಾಭೀಮ || ೩೦

ದೈತ್ಯನ ಪರಾಕ್ರಮವಾಕ್ಯ.

ಎಂಜನೇನನು ಪವನಜನ ಕೈ
ಕೊಂಬದೈತ್ಯನೆ ಹೆಮ್ಮರನ ಹೆ
ಗೊಂಬ ಮುಖದನು ಸವಣಿದನು ಶಾಶೋಪಶಾಖೆಗಳ |
ತಿಂಬೆನಿವನನು ತಣಿದು ತಮ್ಮೆ ಹಿ
ಡಿಂಬಕನ ಹಗೆ ಸಿಲುಕಿತೇ ನಾ
ನಂಬಿದುದು ಬಲುದೈವವೆನುತಿದಿರಾದನಮರಾರಿ || ೩೧

ಹಣುಗುವಾಯತದೃಷ್ಟಿಯೋರೆಯ
ಕುಣಿವಮಿಸೆಯ ದೈತ್ಯನೊಲಿದಿ
ಟ್ಟಣಿಸಿ ಬರಲಾ ಭೀಮನಾಧರ್ಮಜಗೆ ಮಾರುತಗೆ |
ಹ್ಲಣದಿ ನಮಿಸುತುದಾರವೀರಾ
ಗ್ರಣಿ ಕಿಡಿಯ ಎದನದಲಿ ಸೂಸುತ
ಸೋಸಲನುವಾಗಿದರ್ ಕೇಳೆ ನೃಪ ಸಮರಸಂಭ್ರಮವ || ೩೨

ಯುದ್ಧ ಜರುಗಿದಕ್ರಮ.

ಹೊಯ್ದು ನವನುರವಣಿಸಿ ಕುಸಿದೊಡೆ¹
ಹೊಯ್ದು ಹೊಕ್ಕನು ಭೀಮನಲವೋ
ಕೈದು ಮರನೇ ಸೆಳಗೆ ಸೆಡೆವುದೆ ಭದ್ರಮದದಂತಿ |

1 ಮು.ಱುಡೊಳ,

ಕೈದುವಿಲ್ಲಾ ತರಿಸಿ ಕೊಡುವೆನು
 ಕೈದುವನು ಬಿಲುಸರಳನನುತವೆ
 ಹೊಯ್ದು ಹರಿಯೋಹರಿ ಯೆನುತ ಗಹಗಹಿಸಿದನು ಭೀಮ || ೩೩
 ಮುಱುಕಿಸುವ ಪವನಜನ ನೆತ್ತಿಯು
 ನೆಱಗಿದನು ಬಚಕವನ ಹೊಯ್ದು ನ
 ಬಿಜಿಸಿಸೈಯ್ಯನೊ ಸಿಡಿಲ ಶಿಷ್ಯನೊ ವಜ್ರಕರಹತಿಯೊ |
 ಕಱಗಿದನು ಮಯಣಾದಿಮಗಳಂ
 ದೆಖಿದ ಕಾಹಿನ ಕಱುವೆನಲು ಕು
 ಕ್ಕು ರಿಸಲಸುರನನಿಕ್ಕಿ ದನು ಒಪ್ಪಾಳಚಪೇಟದಲಿ || ೩೪

ಕಿರ್ವಿಾರನ ಮರಣ.

ಡೆಂಡಣಿಸಿ ಸುರವೈರಿ ದೊಪ್ಪನೆ
 ದಿಂಡು ಗೆಡೆದನು ನೀಲಶೈಲದ
 ದಂಡಿಕಾಱಿನ ದೇಹಗರ್ತದ ರಕ್ತ ನಿರ್ಘೋರದ |
 ದೊಂಡೆಗರುಳಿನ ಬಾಯಿಜೋಲಿನ
 ಕುಂಡಲಿತಕರಜಂಘೆಗಳ ಬಿಡು
 ಮಂಡೆಗೆದಱಿದ ಖಳನ ಕಂಡುದು ಭೂಸುರವ್ರಾತ || ೩೫

ಅರಸ ಹೇಳುವುದೇನು ಹೋರಿದ
 ನರೇಘಳಿಗೆ ಕೊಂಡಾಡಿ ಬಚಕಿ
 ಟ್ಕೊರಿಸಿ ಹುಡಿಯಲಿ ಹೂತಿದನು ಕಿರ್ವಿಾರದಾನವನ |
 ಬೆಱಸಿತಾ ವಿಸ್ತೃಷ್ಣವಾಮುನಿ
 ವರಿಯರೀಕಾಮಿನಿಯರೀ ನೃಪ
 ವರನ ಪರಿಕರವಾಮಹಾಕಾಮ್ಯಕವನಾಂತರವೆ || ೩೬

ತಳತು ಬಿಟ್ಟುದು ಕೂಡೆ ಹರಹಿನ
 ಹಱುವೆದಲಿ ದ್ವಿಜನಿಕರ ರಚಿಸಿದ
 ತಳರಗುಡಿಗಳ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಭದ್ರಭವನಿಕೆಯ |

ಮೆಳಯ ಮಂಟಪ ಹೊದಿಡುಜುಗಲ
 ನೆಳಲ ಚೌಕಿಗೆ ವಿಪುಳವರಸಂ
 ಕುಳದೊಳೋಲಗಶಾಲೆ ಮೆಚಿದುದು ಧರ್ಮನಂದನನ || ೨೬

ಆಸಕಲಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿವಿ
 ಲಾಸದರಮನೆಗಳನು ಮೆಚಿಸಿದು
 ದಾಶರಭಶಾರ್ದೂಲಸೇವಿತಘೋರಕಾಂತಾರ |
 ಆಸುಧಾಕಲಿತಾನ್ನವೇ ಫಲ
 ರಾಸಿಯಾದುದು ಗೇಯರಸವಿ
 ನ್ಯಾಸವೇ ಮಧುಮಕ್ಷಿಕವ್ರಜಜಂಬುಕಧ್ವಾನ || ೨೭

ದಿನಪ ಕೃಪೆಮಾಡಿದನಲೇ ಕಾಂ
 ಚನಮಯದ ಭಾಂಡವನು ಬಚ್ಚಿಕಾ
 ವನಜಮುಖಿ ಮಾಡಿದ ಸುಪಾಕದ ಪದ್ರಸಾನ್ನದಲಿ |
 ಮುನಿಜನಕೆ ಪರಿಜನಕೆ ಭೂಸುರ
 ಜನಕೆ ತುಷ್ಟಿಯ ಮಾಡಿ ಭೂಪತಿ
 ವನದೊಳಿದನು ವೀರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ || ೨೮

ಒಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಸಕಲಯದುಬಲಸಹಿತ ಭಕ್ತ
 ಪ್ರಕರಪಾಲಕನೊಲಿವು ಮಿಗೆ¹ ಕಾ
 ವ್ಯಕ್ತಮಹಾಕಾನನಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದನಸುರಾರಿ |

¹ ನೊಲವಿನಲಿ, ಚ.

ಪಾಂಡವ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣನು ಅವರದ್ದೆಡೆಗೆ
ಬಂದುದು.

ಅರಸ ಕೇಳೈ ದ್ವಾರಕಾಪುರ
ಎರಕೆ ಬಂದುದು ವಾರ್ತೆ ಪೀತಾಂ
ಬರನ ಬಹಳಾಸ್ಥಾನದಲಿ ವರ್ತಿಸಿದುದಡಿಗಡಿಗೆ |
ಧರಿಸಹಿತ ನಿಜವಸ್ತುವಾಹನ
ಪರಮವಿಭವವೆ ಬಿಸುಟು ಬಾರಿಯು
ಪರಿಭವದಿ ನಟ್ಟಡವಿಯೊಕ್ಕರು ಪಾಂಡುಸುತರೆಂದು || ೧

ಕೇಳಿ ತಲೆದೂಗಿದನು ಮೂಗಿನ
ಮೇಲುವೆರಳನ ಹೊತ್ತದುಗುಡದ
ತೂಟಿದುಬೈಯ ನೆಟ್ಟನೋಟದ ನೆಗ್ಗಿ ನುತ್ನವದ |
ಹೂಟಿದೂಹೆಯ ಹಿಡಿದ ನೆನಹಿನ
ಹೇಬಲಱಿದನೆ ಹುದಿದ ಭಾವದೆ
ಲಾಲಿಸಿದನಸುರಾರಿ ದೂತವ್ರಜದ ಬಿನ್ನಪವ || ೨

ಅಕಟ ಕಪಟದ್ಯೂತದಲಿ ನೃಪ
ಮುಕುರದುನ್ನತಿ ಮುಖುದುದೇ ಕೌ
ಳಕದಲೀ ಕೌರವರು ಕೊಂಡರೇ ಧರ್ಮಜನ ನೆಲನ |
ಆಕುಟಲರಿಗೇಕಿದು ನಿರಾಬಾ
ಧಕರಿಗೇಕಿದು ಸಕಲಸುಜನ
ಪ್ರಕರವೆಂದ್ಯರಿಗೇಕೆನುತ ಬಿಸುಸುಯ್ದನಸುರಾರಿ¹ || ೩

ಹಿರಿದು ಹರಿ ಚಿಂತಿಸಿದನೀವ್ಯತಿ
ಕರವನ ಋಯದ ಮುಗ್ಧ ರಿದನಾ
ರಱಿವರೈ ವಿಶ್ವಂಭರಾಭಾರೋಪರೋಧನಕೆ |

¹ ನುತ್ನ ಸುರಾರಿ ಚಿಂತಿಸಿದ, ಚ.

ಧರಣಿಯಲಿ ಮೈಗೊಂಡು ದೈತ್ಯರ
ನೊರಸಿದನು ಬಲಿ ಕುಟದ ಪಾಂಡವ
ಕುರುನ್ಯ ಪರ ಕದಡಿಸಿದನೆಲೆ ಭೂಪಾಲ ಕೇಳಂದ || ೪

ಏನನೆಂಬೆನು ಜೇಯ ಕಡು ದು
ಮ್ನಾನದಲಿ ಹೊಣವೆಂಟು ಬಂದನು
ದಾನವಾಂತಕನೈದಿದುವು ದಂಡಿಗಳೆರಸಿಯರ |
ಆನಿಖಿಳನ್ಯ ಪವರ್ಗಯಾದವೆ
ಸೇನೆ ಕವಿದುಡು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ಕಾನನವೆ ಕರುಣಾಳು ಹೊಕ್ಕನು ಹಲವು ಪಯಣದಲಿ || ೫

ಆಗೆ ಅನೇಕರಾಜರ ಆಗಮನ.

ಕೇಳಿದಾಗಳೆ ಬಂದರಾಪಾಂ
ಚಾಲಕೈಕಯಧ್ಯಷ್ಟ ಕೇತುವೆ
ರಾಳಕುಂತಿಭೋಜಸ್ಯಂಜಯಸೋಮಕಾದಿಗಳು |
ಮೇಲೆಮೇಲಿನಾಲು ದಿಕ್ಕಿನ
ಮೂಲೆಯರಸುಗಳವರ ಕಂಡುಪ
ಲಾಲಿಸಲು ಬರುತ್ತಿರಾಕಾಮ್ಯಕಮಹಾವನಕೆ || ೬

ಪಾಂಡವರು ಸರ್ವರನ್ನು ಆದರಿಸಿದುದು.

ಇವರು ಬಂದರು ನಿಖಿಳಭೂಸುರ
ನಿವಹಸಹಿತಿದಿರಾಗಿ ವರಬಾಂ
ಧವರೊಳಭಿವಂದ್ಯರಿಗೆ ತತ್ಸಮರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠರಿಗೆ |
ಅವರವರಿಗವರುಚಿತಸತ್ಯಾ
ರವನು ಮಾಡಿ ಮುರಾರಿಯಂಪ್ರಿಯ
ನವಿರಳಾಶ್ರುಗಳಿಂದನಾದಿದರರಸ ಕೇಳಂದ || ೭

ಬೇಣಿ ಬೇಣೈಯ್ಯರನು ತೆಗೆದು ಮು
ರಾರಿಯಪ್ಪಿದನಡಿಗಡಿಗೆ ದೃಗ್

ವಾರಿಗಳನೊರಸಿದನು ಪೀತಾಂಬರದ ಸೆಹಗಿನಲಿ |

ದ್ರೌಪದಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು.

ಸಾರಸಾರನಲುಘ್ನಡಣೆಯ ವಿ

ಕಾರವಿನ್ನೇಕೆನುತ ರಾಯನ

ನಾರಿ ಬಂದಳು ಕವಿದು ಬಿದ್ದಳು ಹರಿಯ ಚರಣದಲಿ || ೧೮

ಬಹಲಿದಳು ದೆಸೆಯೊಡನೊಹಲೆ ಮಿಗೆ

ಹೊಹಳದಳು ಹರಿಸಾದದಲಿ ಮೈ

ಮಜಿದಳಂಗನೆ ತನುವ ಮುಸುಕಿದ ಕೇಶಪಾಶದಲಿ |

ಕಹಗಿದಳು ಕಂದಿದಳು ಮೊಮ್ಮಲ

ಮಹುಗಿ ಕರುಗಂದಿದಳು ದೃಗ್ಗಲ

ದೊಹತೆಯುಕ್ಕಿತು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಮಹೀಶನಂಗನೆಗೆ || ೧೯

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ತುತಿ.

ಹಿಂದೆ ನೀರೆಯ ಸೆಳೆಯಲಕಟ ಗೋ

ವಿಂದ ರಕ್ಷಿಸನಾಥನಾಥ ಮು

ಕುಂದ ಕಾಯೈ ಕೃಷ್ಣ ರಕ್ಷಿಸು ಕರುಣಿಸಸುರಾರಿ |

ಇಂದಿರಾಪತಿಯೇ ಯಶೋದಾ

ನಂದನನೆ ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ಸಲ

ಹಂದೊಡುಹುಹಿಂದ ದೈವ ನೀ ಮೈದೋಹುದೈ ತನಗೆ || ೨೦

ಶ್ರುತಿಗಳಿಗೆ ಮೈದೋಹಿ ಸುಪತಿ

ವ್ರತೆಯರಿಗೆ ಗೋಚರಿಸೆ ಯತಿಸಂ

ತತಿಗೆ ನಿರ್ಮಳಸಾರಸಮ್ಯಕ್ಜ್ಞಾನಭಾವನೆಗೆ |

ಮತಿಗೊಡದ ಮಹಿಮಾಂಬುನಿಧಿ ಯೆನ

ಗತಿಶಯವ ನೆಹಿ ಮಾಡಿ ಲಜಾ

ಸ್ಥಿತಿಯನುಋಹಿದ ದೈವ ನೀ ಮೈದೋಹುದೈ ತನಗೆ || ೨೧

ಪತಿಗಳವರಂಜಿದರು ಧರ್ಮ
 ಸ್ಥಿತಿಯನುಜುದವರಳುಕಿದರು ತ
 ತ್ವಿತ್ಯ ಪಿತಾಮಹಗುರುಗಳಡಗಿದರವನಿಯನು ಬಗಿದು |
 ಗತಿವಿಹೀನಗೆ ಕೃಷ್ಣ ನೀನೇ
 ಗತಿಯನುತ ಬಾಯಿ ಡಲು ಲಜಾ
 ಸ್ಥಿತಿಯನುಱುಹಿದ ದೈವ ನೀ ಮೈದೋಷಿದೈ ತನಗೆ || ೧೦

ಹೆಸರುಗೊಂಡರೆ ಹಿಂದೆ ಬಂದು
 ಬಸದ ಭಾರವ್ಯಸನವನು ಹಿಂ
 ಗಿಸಿದೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪದದ ದರುಶನವೇನನಿತ್ತಪುದೊ ||
 ಹೆಸರುಗೊಳಲಖಿಯದೆ ಮನೋವಾ
 ಗ್ವಿಸರ ಮರಳದ ತರ್ಕನಿಗಮ
 ಪ್ರಸರಣದ ಪರಬೊಮ್ಮ ನೀ ಮೈದೋಷಿದೈ ತನಗೆ || ೧೨

ದಾನಯಜ ತಪೋವ್ರತಾನು
 ಷ್ಠಾನನಿಷ್ಠರು ಕಾಣರಷ್ಟವಿ
 ಧಾನಯೋಗದ ಸಿದ್ಧರಣಿಯರು ನಿಮ್ಮ ಸುಚಿವುಗಳ |
 ಜ್ಞಾನಮುದ್ರಾತ್ರಿಪ್ರತಿಪಯನು ಸಂ
 ಧಾನರಹಿತಜ ಪ್ತಿರೂಪನು
 ನೀನನಿಪ ಪರಬೊಮ್ಮ ನೀ ಮೈದೋಷಿದೈ ತನಗೆ | ೧೪

ಕಾಯಿದೈ ಪ್ರಹ್ಲಾದಮಾರ್ಕಂ
 ಡೇಯವನಗಜವಂಬರೀಷನ
 ಕಾಯಿದೈ ಕಾರುಣ್ಯದಲಿ ಪಾತಕಿಯಜಾಮಿಳನ |
 ಕಾಯಿದೈ ಗೋವಿಂದ ಯೆನೆ ಯೆ
 ನ್ನಾಯತಿಕೆಯಭಿಮಾನವನು ನೀ
 ಕಾಯಿದೈ ಯೆಂದೆನುತ ಪದದಲಿ ಹೊಣುಳಿದಳು ತರಳ || ೧೫

ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಮಾಧಾನ

ವಿಷು ತಾಯೆ ಮಹಾಸತಿಯೆ¹ ಪಾಂ
 ಚಾಲಿ ನೊಂದೌ ತಂಗಿ ಯೆನುತ ಕೃ
 ಪಾಳು ಕಂಬನಿದೊಡೆದು ಕೊಡಹಿದನವಯವದ ರಜವ |
 ಮೇಲು ಮುಚ್ಚಿ ಳದೆಚ್ಚಿದ ತನುವಿನ
 ಹೇಳಿಗೆಯ ಶೋಕಾಹಿ ಯೆಂತಿರೆ
 ಲೋಲಲೋಚನೆಯುಲು ಮಿಗೆ ಹೆಕ್ಕಳಿಸತಡಿಗಡಿಗೆ || ೧೬

ಆಸಕಲಪರಿವಾರವಾಧರ
 ಣೀಶರಾಮುನಿನಿಕರವಾಜನ
 ವಾಸತೀನಿಕುರುಂಬವಾಗಜಘೋಟಕವ್ರಾತ |
 ಆಸರೋಜಾನನೆಯ ಬಹಳ
 ಕ್ಲೇಶವನು ಕಂಡಕ್ಷಿಜಲವಾ
 ರಾಸಿಯಲಿ ತೇಂಕಾಡಿತೇನೆಂಬೆನು ಮಹಾದ್ಭುತವ || ೧೭

ಮುಡಿಯ ಸಂವರಿಸಬಲೆ ಸೀರೆಯ
 ನುಡು ನವಾಂಬರವಿದೆ ವಿರೋಧವ
 ಬಿಡು ಸುಯೋಧನರಾಜಸಂತತಿಯುರಿದುದಿನ್ನೇನು |
 ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡರು ನಾಯ್ಕಳನ್ನದ
 ನುಡಿದು ಫಲವೇನಕಟ ಕೈಕೊಂ
 ಡಡವಿಯನುಭವ ಸವೆಯೆ ಸೈರಿಪ್ರದಂದನಸುರಾರಿ || ೧೮

ತುಣುಬಕಟ್ಟುವೆ ಹದನ ನಿಮ್ಮಡಿ
 ಯುಖಿಯದೆಂಬೆನೆ ಸಕಲಸಚಕಾ
 ಚರದ ಚೇತನರೂಪದೇಹಿನಿಕಾಯಕೃತಿಸಾಕ್ಷಿ |
 ತುಣಿದು ದುಶ್ಯಾಸನನ ವಕ್ಷದೊ

¹ ಸರೋಜಮುಖಿ, ಚ.

ಳೂಷಿವ ರಕುತದಲದಿ ಕಟ್ಟುವೆ
ತುಟಿಬನಖಿಯಾ ಕೃಷ್ಣ ಯೆಂದಳು ನಗುತ ಪಾಂಚಾಲಿ || ೧೯

ಐಸಲೇ ದುರ್ಯೋಧನಾದಿಗ

ಳೇಸರವದಿರು ಭೀಮಪಾರ್ಥರ

ಬೀಸಹಕೆ ಬಲುಗೈಯೆ ಬರ್ಹಿಮುರ್ಬರ ಭಾರವಣೆ |

ದೂಷಕನ ರಕ್ತದಲಿ ನಿನ್ನಯ

ಕೇಶವನು ಕಟ್ಟಿಸುವೆ ನಿನ್ನೀ

ಭಾಷೆ ಯೆನ್ನದು ತಾಯೆ ತವಕಿಸಬೇಡ ನೀನೆಂದ || ೨೦

ವರತಪಸ್ವಿನಿ ನೀನು ನಿನ್ನನು

ಕೆಳೆಚಿದರೇ ನಾಯ್ಗಳಕಟಾ

ಭರತಸಂತತಿ ಫಲಿತಕದಳಯ ತೆಣಿದಲಾಯಿತಲ |

ಕುರುಡನಣಿಯದೆ ಹೋದಡೆಯು ಕಂ

ಗರುಡರಾದರೆ ಭೀಷ್ಮವಿದುರಾ

ದ್ಯರು ಮಹಾದೇವನುತ ಮುರರಿಪು ತೂಗಿದನು ಶಿರವ || ೨೧

ಶಕುನಿ ಕಲಿಸಿದ ಕಪಟವೇ ಕೌ

ಳಕದ ಜಾಜಿದು ನಿಮ್ಮನೀ ಕಾ

ಮ್ಯಕಕೆ ತಂದುದು ದ್ರೂತದಲಿ ನಾವಿಲ್ಲಲೇ ಯೆನಲು |

ಸಕಲಜೀವರ ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿ

ಪ್ರಕಟ¹ ಚೈತನ್ಯಸ್ವರೂಪಾ

ತ್ವಕನು ನೀನಲ್ಲಿಲ್ಲ² ಹುಸಿ ಹುಸಿ ಯೆಂದಳಿದುಮುಖಿ || ೨೨

ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆಬಂದಾಗ ನಾನು ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಾಕ್ಯ.

ದೇವಿ ತಾನಿದನಣಿದೊಡಾವಸು³

ದೇವನಾಣೆ ಮಹಾದ್ಭುತವನದ⁴

1 ಪ್ರಕರ, ಚ.

2 ನೀನಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಚ.

3 ನಿದನಣಿದನಾದೊಡೆ, ಡ. 4 ಭಾವಿಸಲು ವಸುದೇವನಾಣೆವು, ಡ.

ನಾವನಖಿಯನು ಯದುನ್ಯ ಪಾಲವಿಪತ್ನರಂಪರೆಯ¹ |
 ನೀವು ಮಾಡಿದ ಯಜ ಮುಖದ ಘ
 ಲಾವಳಿಯಲಾವಿರಲು ಮುತ್ತಿ ತು
 ದೇವೇಪುಬಲನಿಕರವಸ್ತ್ರದ್ವಾರಕಾಪುರಿಯ ||

೨೩

ಸಾಲ್ವಪುರಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಲಗ್ನ ಗಳುಕುವುದಲ್ಲಲೇ ಬಲು
 ದುರ್ಗವದು ದುರ್ಭೇದವದಘೋಳ
 ಗಗ್ನಗಳೆಯರಿದರು ಹಲಾಯುಧಮಾನ್ಯಧಾದಿಗಳು |
 ಬಗ್ನ ಕವಿವಕೋರದೈತ್ಯರ
 ನುಗ್ನ ನುಸಿಮಾಡಿದರು ಸೋಲದ²
 ಸುಗ್ನ ಯಾಯಿತು³ ಮಾರ್ಬಲದೊಳಬುಜಾಕ್ಷಿ ಕೇಳೆಂದ || ೨೪

ಅಳುಕಿ ಮುತ್ತಿಗೆದೆಗೆದು ಸಾಲ್ವನ
 ದಳ ಮುಖಿದು ನಿಜಪುರಕೆ ಹಾಯ್ದು ದು
 ಗೇಲವು ಸಾತ್ಯಕಿ⁴ ರಾಮಕಾಮಾದಿಗಳ ವಶವಾಯ್ತು |
 ಬಟಕ ನಿಮ್ಮಯ ರಾಜಸೂಯಕೆ
 ಕಳಶವಿಟ್ಟು ಮದೀಯನಗರಿಯ
 ಕಳಕಳವ ಸಂತೈಸಿ ನಡೆದವು ಸಾಲ್ವಪುರಿಗಾಗಿ ||

೨೫

ಏನನೆಂಬೆನು ಸಾಲ್ವಪುರದ ನ
 ವೀನಮಾಯಾರಚನೆಯನು ತನ
 ಗಾನಲಸದಳ ವುಚದಗೀರ್ವಾಣರಿಗೆ ಗೋಚರವೆ |
 ದಾನವನ ಮೂಯಾಪುರದ ಸಂ
 ಸ್ಥಾನವರ್ವವನಖಿದು ಶರಸಂ
 ಧಾನದಲಿ ಸಂಹರಿಸಿದವು ಸಾಲ್ವಾದಿರಿಪುಭಟರ ||

೨೬

1 ಹಾವಿನೋದವನೇವೋಗತ್ವೈನು ಯದುಪರಂಪರೆಯು, ಚ.

2 ಹರಣದ, ಚ. 3 ಮುಖಿದುದು, ಚ. 4 ನಮ್ಮಯ, ಚ.

ಆಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಾಜು ಸಂಭವಿಸಿತೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಚನ

ಅತ್ತಲಾಕೋಳಾಹಳದಲಿರ
ಲಿತ್ತಲಾಮದು ಜಾಜು ನಿಮ್ಮ ವಿ
ಪತ್ತು ಕಂಡುದು ತೆರಹ ತಪ್ಪಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸುಖವುಗಳ |
ಇತ್ತಲಾವಿರೆ ಮೇಣು ದ್ವಾರಕೆ
ಯತ್ತಲಿರೆ ನೀವಡವಿಯೊಕ್ಕರೆ
ಹೆತ್ತಲೋ ದೇವಕಿ ಮಗನನೆಂದನು ಮುರಧ್ವಂಸಿ || ೨೩

ದೌಪದಿಯು ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ತುತಿ.

ದ್ವಾರಕೆಯಲಿರು ಮೆತ್ತುರದಲಿರು
ದೂರದಲ್ಲಿರು ಮೇಣು ನಿಮ್ಮಯ
ಸಾಖೆ ನಿಮ್ಮಡಿ ಇರಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾಂಡುನಂದನರ |
ಭಾರ ನಿನ್ನದು ಭಕ್ತಜನದಾ
ಧಾರ ನಿನ್ನದನಾಥರಾವತಿ
ಕಾರುಣಿಕ ನೀನೆಂದು ಬಿದ್ದೆಳು ಮತ್ತ ಚರಣದಲಿ || ೨೪

ಮಗನ ಕರೆದರೆ ಯಮನ ದೂತರ
ತಗುಳುವೆಂದು ಸಮೀಪವರ್ತಿಯೆ
ನಗಧರ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಸಲಹೆನೆ ಮುನಿಕುಮಾರಕನ |
ಉಗಗಳೆದಲಾ ಮತ್ಯುವಿನ ತಾ
ಳಗೆಯಿನಂದು ಸಮೀಪವರ್ತಿಯೆ
ಜಗನುಮಯ ನೀ ಜಾಣನವೆ ಯೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೨೫

ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವಚನ.

ಆಯಿತೇಳಾ ತಂಗಿ ನೀ ಪಿರಿ
ದಾಯಸವನನುಭವಿಸಲುದಿಸಿದೆ
ರಾಠನಾಡಿದ ಭಾಷೆ ಸಲಲಿ ವನಪ್ರವಾಸದಲಿ |

ವಾಯುತನುಜನ ನುಡಿ ಯೆಲೇ ನಿ
 ನ್ನಾಯತಿಕೆ ಹೊಣೆಯಾಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ
 ತಾಯೆ ನಾ ಹೊಣೆ ಯೆಂದು ಕೊಟ್ಟನು ಸತಿಗೆ ನಂಬುಗೆಯ || ೩೦

ವನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಸಂತವಿಟ್ಟನು ಬೇಣಿ ಬೇಣಿ ಕೃ
 ತಾಂತಸುತಭೀಮಾದಿಗಳ ಮುನಿ
 ಸಂತತಿಯ ಮನ್ನಿಸಿದನವರವರುಚಿತವೃತ್ತಿಯಲಿ |
 ಎಂತು ಹದಿಮೂವುಬುದವೀನ್ಯಪ
 ಸಂತತಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದವಕಟ ವ
 ನಾಂತರದಲೆಂದಸುರರಿಪು ನುಡಿಡನು ಯುಧಿಷ್ಠಿ ರಗೆ || ೩೧

ಪಾಂಡವರ ಹೆಂಡರುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರವರ ತೊರಮನೆಗಳಿಗೆ
 ಕಳುಹಿಸಿದುದು.

ಕಳುಹುವುದು ಸೌಭದ್ರನನು ¹ ನಿಜ
 ಲಲನೆಯರನವರವರ ತಾಯ್ವನೆ
 ಗಳಗೆ ಬೀಚ್ಚೊಡ್ಡಿ ನಿಮ್ಮ ಪಂಚದ್ರೌಪದೀಸುತರ |
 ಹೃವ ದಾಟಲಿ ದ್ರುಪದನಂದನೆ
 ಯಱಿಸಿಬಿಗಿಂಧನವಲೇ ಕುರು
 ಕುಲದ ಕರತದ ಬಣಬೆ ಕಾದುವುದಿಲ್ಲ ಬಚಿಕೆಂದ ² || ೩೨

ಎಂದು ಕಳುಹಿ ಸುಭದ್ರೆಯನು ನರ
 ನಂದನನ ಬೀಚ್ಚೊಳ್ಳಿಸಿದನು ನೃಪ
 ನಂದನರ ಕಳುಹಿಸಿದನಾಪಾಂಚಾಲಪತಿಯೊಡನೆ |
 ಇಂದುವದನೆಯ ಸಂತವಿಟ್ಟು ಮು
 ಕುಂದ ರಥವೇಣಿವನು ಕುಂತೀ
 ನಂದನರು ಕಳುಹುತ್ತಬಂದರು ಕಮಲಲೋಚನನ || ೩೩

¹ ಸೌಭದ್ರೆಯನ್ನು, ಚ.

² ಕಾಮರುಹುವುದು ಕೇಳೆಂದ, ಚ.

ಬೀಱುಕೊಂಡರು ಕೃಷ್ಣನನು ಪಾಂ
 ಲಕಾಲಪತಿಯನು ಪಂಚಕೃಷ್ಣಕೆಯು
 ಚೋಳಕೇರಳಪಾಂಡ್ಯಕುಂತೀಭೋಜಸ್ಯಂಜಯರ |
 ಬೀಱುಕೊಟ್ಟರು ಧೃಷ್ಟಕೇತುನೈ
 ಪಾಲವೊದಲಾದಖಿಳಧರಣೀ
 ಪಾಲಕರು ದುಗುಡದಲಿ ಹೊಕ್ಕರು ತಮ್ಮ ನಗರಿಗಳ || ೨೪

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಯಜ್ಞಪುರುಷನ ನೇಮದಲಿ ಪಿತೃ
 ಯಜ್ಞವನು ಯಮಸೂನು ರಚಿಸಲ
 ಭಿಜ್ಞಮುನಿಗಳ ವರಿಸಿ ವಿಧಿವಿಹಿತದಲಿ ಪ್ರೂಜಿಸಿದ ||

ಪಾಂಡವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು
 ಇರುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಜನವೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
 ಪಾಲಕುಂತಿಯ ಪತಿಯ ತದಿನ
 ಕಾಲ ಬಂದುದು ಕೃಷ್ಣನಿರುತ್ತಿರೆ ತದ್ವನಂಗಳಲಿ |
 ಹೇಡಿದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂದನು
 ಕೇಳು ಧರ್ಮಜ ಋಷಿಗಳೈವರ
 ಕಾಲದಲಿ ಕರೆ ನಾಳತನಕಿಹೆನೆಂದನಸುರಾರಿ ||

ಆಗ ಪಾಂಡುರಾಯರ ಶ್ರಾದ್ಧ ನಡದಕ್ರಮ.

ಮಾಡು ವಿಶ್ವೇದೇವರಿಬ್ಬರ
 ರೂಢರೀದೂರ್ವಾಸಧಾಮೈರ
 ನೋಡಿ ಮಾಡೈ ಮುಖ್ಯಕ್ಷಣದಲಿ ವ್ಯಾಸಕೌಶಿಕರ |
 ಮಾಡು ಪ್ರಸಿತಾಮಹರ ತಾವಿಗೆ
 ಬೇಡಿಕೊಳ್ ಜೈಮಿನಿಯನತಿಥಿಗೆ
 ಮಾಡು ನಮ್ಮನು ಶ್ರಾದ್ಧ ರಕ್ಷೆಗೆ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೧

ಕೇಳಿ ಧರ್ಮಜ ಕ್ಷಣವನಿತ್ತನು
 ಮೇಲೆ ನಾಲ್ವರಿಗಲ್ಲಿ ಜೈಮಿನಿ
 ಯಾಲಯವ ನಾವಣಿಯೆವೆಂದೆನೆ ಕೃಷ್ಣ ನಸುನಗುತ |
 ಲೋಲಮುನಿಯಾಶ್ರಮವು ಹಿಮಗಿರಿ
 ಶೈಲದೊತ್ತಿ ನಲಿರುವುದಲ್ಲಿಗೆ
 ನೀಲಗಿರಿಯೆಂಬೊಂದು ನಗವಿದೆ ದಿವ್ಯವನದಲ್ಲಿ || ೨

ಅಲ್ಲಿಗನಿಲಜ ಪೋಗಿ ಕ್ಷಣವನು
 ನಿಲ್ಲದಿತ್ತೊಡೆ ಬಟಕ ಶ್ರಾದ್ಧವ
 ನೊಲ್ಲೆ ನೆನ್ನನು ದುಃಖ ಬಂದರೆ ಪರರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ |
 ಬಲ್ಲೆ ನೆನ್ನನು ಶವವ ಹೊಪಲಿಕೆ
 ಬಲ್ಲೆ ನೆನ್ನನು ಬಂದ ದುರಿತಕ್ಕೆ
 ಬಲ್ಲೆ ನೆನ್ನನು ಪರರ ಸುಖಗಳ ರಾಯ ಕೇಳಂದ || ೩

ಬಲ್ಲೆ ನೆನ್ನನು ತಿರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ
 ನೊಲ್ಲೆ ನೆನ್ನನು ದೇವನಾತ್ರೆಯ
 ನೊಲ್ಲೆ ನೆನ್ನನು ಪರರ ವಂದಿಸಿ ವೇದಸಂಹಿತೆಯ |
 ಬಲ್ಲೆ ನೆನ್ನನು ನಿತ್ಯಕರ್ಮವ
 ನೊಲ್ಲೆ ನೆನ್ನನು ದುಃಖಬಂದರೆ
 ಬಲ್ಲೆ ನೆನ್ನನು ಪುಣ್ಯಕಥನವ ರಾಯ ಕೇಳಂದ || ೪

ಭೂಮಿಯಲಿ ಪರರನ್ನ ಪಾನವ
 ಸೋಮಶೇಖರ ಧರಿಸಲಱಿಯನು
 ಕಾಮುಕರು ತಾವೇನನಱಿಸುವರರಸ ಚಿತ್ತೈಸು |
 ಭೂಮಿಸುರನೈ ಪವೈಶ್ಯಶೂದ್ರ
 ಸ್ತೋಮದಲಿ ನೋಡಲೈ ವಿಪ್ರ
 ಸ್ತೋಮವೇ ಸತ್ಪಾತ್ರವೆಂದನು ದಾನವಧ್ವಂಸಿ ||

೬

ಅದನು ಧರಿಸಲು ದ್ವಿಜನೆ ಯೋಗ್ಯನು
 ಮುದದಿ ಲೋಕವನುಂಡು ರಕ್ಷಿಸೆ
 ಸದೆ ಬಡವನುಂಡವರ ಪಾಪವನಿದು ನಿರರ್ಥಕವೆ |
 ನದಿಗೆ ಏಪ್ರಂಗನಲಗಾಗಲು
 ವಿಧಿಸಿಹುದೆ ಯನುಚಿತವ ವೈರಿಗೆ
 ಮುದದಿ ಸಂದೊಡೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣದೊಳಾರು ಹೇಚೆಂದ ||

೭

ಎಂದ ಮೊತನು ಕೇಳಿ ಧರ್ಮಜ
 ನಂದು ಕಳುಹಿದನನಿಲಜನ ನಲ
 ವಿಂದಲೈತಂದಂಭ್ರಿಗೇಱಗಿದನೊಲಿದು ಜೈಮಿನಿಗೆ |
 ತಂದೆ ನೀನಾರನಲು ಪವನಜ
 ಬಂದಕಾರ್ಯವದೇನೆನಲು ತಾ
 ಬಂದೆನಗ್ರಜ ಬೆಸಸೆ ನಿಮ್ಮ ಡಿಗಿಂದನಾಭೀಮ ||

೮

ಆವೆ ಕಾರಿಯ ನಾವೆ ಕಾರಣ
 ನಾವುದಭಿಮತ ಬೆಸಸೆನಲು ಭೂ
 ದೇವ ಬಿನ್ನಹ ತದ್ಧಿವಸವಿದು ನಮ್ಮ ಜನಕಗೆ |
 ನೀವು ಕ್ಷಣವನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಯೆನೆ
 ಭಾವದಲಿ ಕಡು ನೊಂದು ನಿನಗೀ
 ಶಾವನಾರಱುಹಿದರು ಯೆನೆ ಕೈಮುಗಿದನಾಭೀಮ ||

೯

ಭೀಮಸೇನನ ಮಾತಿಗೆ ಜೈಮಿನಿಯು ಚಿಂತೆ.

ಮುನಿಸನತಿಚಿಂತಿಸಿದನೆನಗೀ
 ಘನತರದ ರಾಜಾನ್ನವಿದನಾ
 ಕ್ಷಣಿಸುವೆನೆ ರಾಜಪ್ರತಿಗ್ರಹ ಕ್ರೂರತರವಿದನು |
 ತನಗೆ ಹರಿವುದೆ ಗಸಣಿ ಬೇಡೆಂ
 ದೆನುತ ದೂರಾಶ್ರಮದೊಳಿರುತಿರೆ
 ಮುನಿಸ ಮುನಿದನು ಕೃಷ್ಣ ಗಾವಪರಾಧಿ ತಾನೆಂದು || ೧೦

ಬಲ್ಲೆ ನೆಂದೊಡೆ ಪಾತಕಕೆ ಕಡೆ
 ಯಿಲ್ಲ ಧರಿಸಿದೊಡಿದೆ ಲಘುತನ
 ವಿಲ್ಲದಿಹುದೇ ದೇಹದಲಿ ಮಾಸಾಂತಸರಿಯಂತ |
 ಎಲ್ಲಜನಮಾಡಿದ ಸುಕೃತಫಲ
 ವೆಲ್ಲವಾತಗೆ ಸೇರುವುದು ನಮ
 ಗಿಲ್ಲ ಹೋ ಹೊ ಶಿವಾ ಯೆನುತ ತುಂಬಿದನು ಕಂಬನಿಯ || ೧೧

ಆವೆಪರಿಯುಪರಾಧವೋ ನಮ
 ಗೀವಿಪತ್ತಡಸಿದುದು ಶಿವ ಶಿವ
 ದೇವ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಯೆನುತವೆ ತೂಗಿದನು ಶಿರವೆ |
 ನಾವು ನೆನೆದಿಹುದೊಂದು ಹರಿ ತಾ
 ಭಾವಿಸಿದ ಮತ್ತೊಂದನೆನುತವೆ
 ದೇವಶಯುಷಿ ನುಡಿಸಿದನು ಪವನಜ ಹೇಳು ಹೇಳೆಂದ || ೧೨

ಆಗ ಭೀಮಸೇನನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನು
 ಕರೆದುದು ಯೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಎಂದ ನಮ್ಮಗ್ರಜನು ದೇವ ಮು
 ಕುಂದನನು ಬೆಸಗೊಂಡ ಜೈಮಿನಿ
 ಯೊಂದಿದಾಶ್ರಮವಾವುದೆನೆ ಕರುಣಿಸಿದನಿಂದೆಮಗೆ |

ಎಂದೊಡುಬಿ ದ ದೇವನನು ನನೆ
 ದಿಂದು ದಂದುಗ ಬಡಕೃಪೇಕ್ಷಣ
 ದಿಂದ ನಿಜವನು ತೋರ್ಪಭರವಿದು ಯೆನುತ ಕೈಕೊಂಡ || ೧೩

ಜೈಮಿನಿಯು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.

ಆವ ಭಾವದಲಿದೊ ಡವರನು
 ಶ್ರೀವರನು ಕರುಣಿಸಿದ ಬಗೆಯಲಿ
 ಭೂವರನ ಹೊರೈಗೈದಿ ಬಂದನು ಕೃಪೆಯಲಾನ್ಮಪನ |
 ನೋವನಾರಣ್ಯದಲಿ ಕಳವುದ
 ಕಾಯವನು ಸಂತೈಸೆ ಬಂದನ
 ದಾವೆಬುಟ್ಟಿ ಧರ್ಮಜಗೆ ಸರಿ ಬೊರೆ ಯೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೧೪

ಶೌತಕರ್ಮಕೆ ಸಿಲುಕನಿವ ಶಾ
 ಸ್ತೋತ್ರಕರ್ಮಕೆ ಸಿಲುಕನತಿಸಂ
 ಪ್ರೀತಿಯಹ ನವವಿಧದ ಬಕುತಿಗೆ ಸಿಲುಕ ಮುನಿವರರ |
 ಭ್ರಾಂತು ಬಚಕಧ್ಯಾತ್ಮನಿಷ್ಠರಿ
 ಗಿಂತು ತೋಷುವನಲ್ಲ ನಿಜವನ
 ದೆಂತು ಧನ್ಯನೊ ಧರ್ಮನಂದನನೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೧೫

ನಾವು ವೃದ್ಧರು ಪಥವಿಮೆಗೆ ದು
 ಭಾವ ಕಾಕೆ ಹೋಡ ಬೇಹುದಿ
 ದಾವೆ ಹದನೆಂದೆನಲು ಪವನಜ ನಿಂದು ಕೈಮುಗಿದ |
 ನೀವು ಬಿಜಯಂಗೈಯೈ ಹೆಗಲ
 ಲ್ಲಾವವೇಗದಲೊಯ್ಯೆನೆ ನಗು
 ತಾವಿಬುಧವರ ಬಲಿದಾಗಱುಪುವೆನು ನಡೆಯೆಂದ || ೧೬

ಹಿಂದೆ ನೋಡದೆ ನಡೆ ಯೆನಲು ಹರಿ
 ನಂದನನು ಬೇಗದಲಿ ಬರುತಿರೆ
 ಮುಂದೆ ಬಹುವೇಗದಲಿ ಬಂದನು ಮುನಿ ವನಾಂತರಕೆ |

ಬಂದು ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನದಿಂದಿರೆ
 ಬಂದು ಕಂಡನು ಭೀಮ ಪೊಡಮೆ
 ಟ್ಟಿಂದನಾಶ್ರಮಕ್ಕೆದಬೇಹುದೆನುತ್ತ ಬಿಟಗಾಡ || ೧೩
 ಮುಂದೆ ನಡೆಯ್ಯೆ ಭೀಮ ದೇವ ಮು
 ಕುಂದನೆಲ್ಲಿಹ ಧೌಮ್ಯ ದರ್ಭಯ
 ತಂದು ಯವತೀಲಶೃಂಗಿಶತಪತ್ರಾದಿತುಳಸಿಗಳ |
 ತಂದು ಶಿಷ್ಯರು ಸಾಧಿಸಿದರೆನೆ
 ಬಂದನಾಧರ್ಮಜನು ಸ್ನಾನಗ
 ಳಿಂದ ಕರ್ಮವೆ ವಿಧಿಸಿದನೆ ನೋಡೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೧೪

ಭೀಮನ ಆಗಮನ.

ತ್ವರಿತದಿಂದಲಿ ಮತ್ತೆ ಪವನಜ
 ಮುರಹರನ ಬಚ್ಚಿಗೈದಿ ಸುಮ್ಮನೆ
 ಯಿರದೆ ವಿಮಲಗುಣರಹ ವೇದವ್ಯಾಸಧೌಮ್ಯರಿಗೆ |
 ಪಿರಿದು ಚರಣದಲೆಟಗಿದನು ಶ್ರೀ
 ವರಸು ಕರುಣದಲಂದು ಬೇಗನೆ
 ಶಿರವ ತಡವರಿಸುತ್ತ ಕೇಳಿದನಾಗಮದ ಪರಿಯ || ೧೫

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಜೈಮಿನಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯನ್ನು ಕೇಳಿದುದು.

ಏನ ನಿನ್ನೊಡನೆಂದನೈ ನೀ
 ನೇನ ಮುನಿಯೊಡನೆಂದೆ ಯಿದಹ ವಿ
 ಧಾನವನು ಪವಮಾನಸುತ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಟೆನಲು |
 ಭಾನುಸನ್ನಿಭ ಹರುಷದಲಿ ಯಮೆ
 ಸೂನು ಹರಿಧೌಮ್ಯಾದಿಮುಖ್ಯರಿ
 ಗಾನು ಭೂಪತಿಯನುಜನೆಟಗಿದನಧಿಕಭಕ್ತಿಯಲಿ || ೧೬

ಚಿತ್ತವಿಸು ಮುರವೈರಿ ಯಾಮುನಿ
 ಪೋತ್ತಮನ ಪೂರೈಗೈದಿ ಪೊಡಮೆಡ

ಲೆತ್ತಿದನು ಮನ್ನಿಸಿದ ನೀನಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡ |
 ಇತ್ತ ಬರವೇನಾರು ಹೇಚ್ಚೆ
 ವಿಸ್ತರವನೆನೆ ಪಿತನ ಶ್ರಾಧ್ಧನಿ
 ಮಿತ್ತಕ್ಷಣವನು ಸ್ವೀಕರಿಸು ಯೆನೆ ಮುನಿಪ ಖತಿಗೊಂಡ || ೨೦

ಅತ್ತನೈ ಮುನಿ ಕಣ್ಣು ನೀರುಗ
 ಳೊತ್ತರವನೇನೆಂಬೆನ್ನೈ ಯೆನ
 ಲೊತ್ತರಿಸಿದುವು ಧರ್ಮಪುತ್ರಗೆ ನಯನವಾರಿಗಳು |
 ಚಿತ್ತ ಮುಖುದುದು ಹರಿಯ ನೇತ್ರದೊ
 ಳೊತ್ತರಿಸಿ ಜಲ ಸುಖೆಯೆ ಮನವನು
 ತೆತ್ತು ಸಂದೇಹದಲಿ ವಿಸ್ತೃತನಾದನಾಭೀಮ || ೨೧

ಮುನಿಯ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಎಂದನೀಪವಮಾನಸುತನು ಮು
 ಕುಂದನನ ಬೆಸನೇನು ಮುನಿ ಕ್ಷಣ
 ವಂದೆನಲು ಶೋಕಿಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ಧರ್ಮಜಗೆ |
 ಬಂದ ವಿವರವ ವಿಸ್ತರಿಸೆ ನೆಚೆ
 ಸಂದ ಕಣ್ಣೀರ್ಸುರಿದುದಿಮ್ಮಡಿ
 ಬಂದಪ್ರವಿದೇನು ನಯನಾಂಬುಗಳು ಹದನೆಂತೆಂದ | ೨೨

ಕೇಳು ಪವಮಾನಜ ಪರಾನ್ನದೆ
 ಕೀಳಹುದು ರಾಜಾನ್ನವಿದು ನಾ
 ನಾಲಿಸಿದನೊಲಿದಾಯ್ತು ಲಾತನಗೀಪ್ರತಿಗ್ರಹವು |
 ಮೇಲೆ ದೂರಾಶ್ರಮದೊಳಿತ್ಯರ
 ನೋಲಗವ ನೆನದಿದರ್ ತನಗೀ
 ಹೋಲದಿದ ರಾಜಾನ್ನ ಬರಲಂತದಕೆ ಶೋಕಿಸಿದ || ೨೪

ಮಾನನಿಧಿ ಯಮಸೂನು ಮನದ ವಿ
 ತಾನದಲಿ ಕಣ್ಣೀರ ಸುಖಿದನು

ಹೀನವೀದೇಶಾಧಿಪತ್ಯವ ಸುಡಲಿ ಪಾತಕವ |

ಈನಲನ ಹೊಪಿಲಾಪುದೇ ನ

ಮ್ನಾನನಕೆ ಮುನಿಯೋಕರಿಸಿದನು

ಹೀನ ರಾಜಾಧೀಶತನವೆಂದೆನುತ ಬಿಸುಸುಯು ||

—೦೫

ಅಸಮಧಾನಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಜೇಳೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು
ಕುರಿತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಮುನಿಪತಿಯ ಯಮಸುತನ ನಯನೋ

ಜ್ಜನಿತ ಸಲಿಲವಿದೇಕೆ ತನ್ನಯ

ಮನದ ಸಂದೇಹವನು ಬಿಡಿಸೆಲೆ ದೇವ ಚಿತ್ತೈಸು |

ಘನತರದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವು

ಕುಣಿಯುತಿಹುದೀನಿನ್ನ ರೋಮದ

ಲಿನಿತಿವೇನೈ ನೀನಿದನು ತಿಳುಹೆಂದನಾಭೀಮ ||

—೦೬

ಆಗ ಕೃಷ್ಣನ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ.

ಭೀಮ ಕೇಳೈ ಯುಗದ ಧರ್ಮದ

ಧಾಮ ನೀನೇ ದ್ವಾಪರಾಂತಶಿ

ರೋಮಣಿಯಲಾ ಧರ್ಮಪುತ್ರನು ಸಕಲಭೂಪರಿಗೆ |

ಸೋಮವಂಶವನುಧರಿಸಿದನು

ಕಾಮಿತವ ಭೂಸುರರಿಗಿತ್ತು ಮ

ಹಾಮುಹಿಮೆಯಲಿ ಪಾಲಿಸುವನೀಯಖಿಳಭೂತಳವ ||

—೦೭

ಈಮಹೀಪತಿ ಯುಚಯೆ ಮುಂದಣ

ಭೂಮಿಪಾಲರದಾವ ವಿಪ್ರರ

ಕಾಮಿಸುವರೈ ಹೇಮವಸ್ತ್ರಾಭರಣದಾನದಲಿ |

ನಾಮವೊಂದನು ಭೂಸುರರ ನಿ

ನಾಮಕಂಗೈಸುವರು ಕೇಳಲೆ

ಕಾಮುಕರು ಕಲಿಯುಗದ ರಾಯರು ಭೀಮ ಕೇಳೆಂದ ||

—೦೮

ಬಂದ ವಿಪ್ರಂಗಳನ್ನೊನ್ನನು
ತಂದು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೇಶಗೊಂಬರು
ಮುಂದೆ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ವಿಪ್ರರ ಬಗೆವರಿಲ್ಲೆಂದ |
ಇಂದಿದಕ್ಕೆ ಕೇಶವನು ಮಾಡಿದೆ
ತಂದೆ ಕೇಳ್ಯ ಭೀಮ ಗೋದ್ವಿಜ
ವೃಂದಭೂಸುರಧರ್ಮವಿದಕಾರ್ ಹಿತವೆರದಣಿಂದ || ೨೯

ಕಳಗುವೆನು ಮುಂದಿವರಿಗಹುದೈ
ನೆಚೆ ನಿರೋಧವು ಕಲಿಯ ರಾಜ್ಯದೊ
ಳೂರಸಿ ಹೋಡುದು ಧರ್ಮ ದುರ್ನಾರ್ಗಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲಿ |
ಧರಣಿಯಮರರು ಜಗದಲಧಮರು
ವರಪತಿವ್ರತೆಯರಿಗೆ ವೆಗ್ಗಳ
ಪಿರಿದು ಜಾರಿಯರಹರು ಗೋವಿಂದಧಿಕಶುನನೆಂದ || ೩೦

ಮಾನಮನ್ನಣೆ ಹಿರಿದು ಕೇಳ್ಯ
ಹೀನರಹ ಘನನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಕ್ಕೆ
ಮಾನವೆಂಬುದು ಹೀನವಾಯಿತ್ತಾ ವರ್ಣನಾಲ್ಕು ಏಲಿ |
ಮಾನನೀಯರು ದ್ವಿಜರು ಶಕ್ರಸ
ಮಾನರಾ ಹ್ವತ್ರಿಯರು ಮನುಜವಿ
ತಾನದಲಿ ವೈಶ್ಯಾದಿಜಾತಿಯೆ ಪೂಜ್ಯತರವೆಂದ || ೩೧

ಭೀಮ ಕೇಳ್ಯ ವೇದಮಾರ್ಗ
ಸ್ತೋಮದಲಿ ಭೂಸುರರು ಘನಸಿ
ಸ್ನೀಮರಪ್ಪರು ಬಚಕಲಮಳಹ್ವತ್ರಿಯೋತ್ತಮರು |
ಆಮಹಾವೈಶ್ಯೋತ್ತಮರ ಬಚ
ಕಾಮಹಾಶೂದ್ರರು ವಿಧವಿಧದ
ಕಾಮದಿಂದಲೆ ಯಧಮರಾದರು ಭೀಮ ಕೇಳಂದ || ೩೨

ನಾಮಮೂತ್ರದೇ ವಿಪ್ರ ಭುಜಬಲ
 ತಾಮಸನೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯನು ಘನನಿ
 ಸ್ನೀಮಧನಿಕನೆ ವೈಶ್ಯ ಕೃಷಿಕನೇ ಶೂದ್ರನೆಂದೆನಿಸಿ |
 ಭೂಮಿಯಲಿ ವರ್ತಿಸುವೆರವರನು
 ಲೋಮಲೋಮಸನಾಮಭೇದವ
 ಭೂಮಿಪತಿಗಳು ತಿಳಿವುದಿಲ್ಲೆ ಲೆ ಭೀಮ ಕೇಳೆಂದ || ೩೩

ಮಾನಿನಿಯರುಪಭೋಗಕಾಲವೆ
 ಮಾನಿಸರು ಘನಕಾಮುಕರು ವರ
 ಮಾನಿನಿಯ ಪ್ಷಣ್ಣಾಸಗರ್ಭದಲಕ್ಕು ಹಾನಿಯೆಲೆ |
 ಹೀನಬುದ್ಧಿ ಯಲಾಪತಿವ್ರತೆ
 ಮಾನಿನಿಯರೊಡನೆಳಸಿದವನನು
 ಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಡುವನಿಹಪರಕಲ್ಲದವನೆಂದ || ೩೪

ಈಸಕಲಸನ್ನಾ ಗರ್ಹಮಾರ್ಗ
 ಭ್ಯಾಸವೆಳ್ಳನಿತಿಲ್ಲ ಕಾರವ
 ಕಾಶ್ಯಪೀಶ್ವರ ನೆನೆಸಿದನು ಪ್ಷಣ್ಣಾಸಗರ್ಭದಲಿ |
 ಭಾಸುರದ್ಯುತಿಯೆನಿಸಿ ಸಾಂದ
 ಯಾರ್ಸದ್ರ ಶಲಾವಣ್ಯಕೇಳಿಗೆ
 ವಾಸವೆನಿಸುವ ಭಾನುಮತಿಪುನದಾಯು ಗತಿಯೆಂದ || ೩೫

ಮುನ್ನ ಲಕ್ಷಣೆ ನವಸುಲಕ್ಷಣೆ
 ಕುನ್ನಿ ಲಕ್ಷಣಗಾದಳದಜಿಂ
 ಮುನ್ನ ಕನ್ನೆಯ ರಮಿಸಿದನು ಕುರುರಾಯನುಬ್ಬಿ ನಲಿ |
 ಮುನ್ನ ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜಿಯ ಮಾನಕೆ
 ಭಿನ್ನ ಗಂಡನು ಸಕಲದೋಷಕೆ
 ಬನ್ನ ಬಡವನು ಯಿವನು ತಾ ಕಲಿಯಂಶ ಕೇಳೆಂದ || ೩೬

ಈಯೆರಡುಕರ್ಮದಿ ಸುಯೋಧನ
 ನಾಯುಷವದೈಶ್ವರ್ಯ ಕೆಡುವುದಿ
 ದಾಯವಾದರು ಮೊಡಲಾಗದು ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ |
 ರಾಯ ನಿಮ್ಮಯ ಸತಿಯ ಭಾಗ್ಯದ
 ದಾಯದಲಿ ನಿಮಗಕ್ಕು ಲೋಕ
 ನ್ಯಾಯಸಂಪದ ಮೇಲೆ ಕೈವಲ್ಯಾದಿಫಲವೆಂದ || ೩೩

ಇನಿತು ಪೇಷು ಮುರಾರಿ ಧರ್ಮಜ
 ಮುನಿಯ ಕರಿಯೆ ಕುತುಪಕಾಲಡೆ
 ನೆನೆಹ ನೋಡಲು ಕಾಲತಪ್ಪಿದೊಡದು ವೆ ಫಲವಹುದೆ |
 ಎನಲು ಮುದದಿಂದೆದು ಕರಯುಗ
 ವನು ಶಿರದೊಳಾಂತನು ಹರುಷನಿಗೆ
 ಮುನಿಯ ಹೊರಗೈದಿದನು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ದನು ಭಕ್ತಿಯಲಿ || ೩೪

ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಕುರಿತು ಜೈಮಿನಿಯ ಸ್ತುತಿ.

ಮುನಿಪನಾಶೀರ್ವದಿಸುತಾಯಮ
 ತನಯ ಸರಿಯೇ ನಿನಗೆ ರಾಯರು
 ಘನತರದ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ನೀನುತ್ತಮಚರಿತನೇ |
 ದನುಜಮರ್ದನ ನಿಮ್ಮ ಸಹಚರ
 ನೆನಿಸಿಕೊಂಡೊಡನಾಡಿದನು ಘನ
 ಸನಕನಾರದಮುಖ್ಯರಿಂಗಿನಿತಿಲ್ಲ ಸುಖವೆಂದ || ೩೫

ಈಸುದಿನ ನಾನಾತಪದಲಾ
 ಯಾಸ ಬಟ್ಟಿವು ಕಾಣೆವಾತನ
 ನೇಸು ಧನ್ಯನೊ ನೀನೆನುತ ಮುನಿಯೆದ್ದ ನಾಕ್ಷಣಿಕೆ |
 ಭೂಸುರನು ಕೈವಿಡಿದು ಧರ್ಮನ
 ಭಾಷಿಸುತ ನಡೆತಂದು ಕಂಡನು
 ವಾಸುದೇವನನಂದು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ದನು ಭಕ್ತಿಯಲಿ || ೪೦

ಜೈಮಿನಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದುದು.

ಮುನಿಪ ಚೇತರಿಸಿದನು ಪುಳಕದ
ತನಿಯ ರೋನುದ ಗುಡಿಯ ಕಂಗಳ
ಕೊನೆಯಲಘ್ಯಾಂಬುವಿನ ಭಕ್ತಿಯ ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲಿ |
ನೆನೆದು ಕೃಷ್ಣ ಮುರಾರಿ ಗೋಪೀ
ತನಯ ಆನತಬಂಧುಹಿತ ನೀ
ನೆನುತ ಪದಪದ್ಮದಲಿ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದನು ಶ್ರೀಒರಿಗೆ || ೪೦

ತ್ರಾಹಿ ಮಧುಸೂದನ ಪರಾತ್ಮಕ
ತ್ರಾಹಿ ಮುನಿಹೃತ್ಕಮಲವಾಸನೆ
ತ್ರಾಹಿ ಮನ್ಮಥಪಿತನೆ ಮೂಯಾತೀತ ಜಗದಧಿಪ |
ತ್ರಾಹಿ ಚೈತನ್ಯಾತ್ಮ ನಿರ್ಮಲ
ತ್ರಾಹಿ ನಾನಾನಾಮರೂಪನೆ
ತ್ರಾಹಿ ದೇವರ ದೇವ ಯೆನುತಲೆ ಮುದದಿ ಪೊಡಮಟ್ಟ || ೪೧

ಆಗ ಜೈಮಿನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆದರ.

ತೆಗೆದು ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ದನು ಕರದಿಂ
ದಘಹರನು ಬಿಗಿದೆಟ್ಟಿದನು ಸೋ
ಜಿಗದೆ ಕರದಿಂದೊತ್ತಿ ಜೈಮಿನಿಮುನಿಯ ಕೊಂಡಾಡಿ |
ನಗುತ ನುಡಿಸಿದನೇನಿವೇಂತ್ಯ
ಸುಗಮಖುಷಿ ನಿನಗೇಕೆ ನಿಟ್ಟಿತ
ನಿಗಮಮತಸುಗುಣಾಬ್ಧಿ ಯೆನುತಾಮುನಿಯನೀಕ್ಷಿಸಿದ || ೪೨

ಏತಯಾಗವನ್ನಾ ರಂಭಿಸೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಜ್ಞೆ.

ಇಂದೆಮಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿತು ನಾನಾ
ದಂದುಗಂ ಬಡುವಾತಪಃಫಲ
ವೆಂದೆನುತ ಕೈಮುಗಿದು ದೂರ್ವಾಸನನು ಕೌಶಿಕನ |

ವಂದ್ಯವೇದವ್ಯಾಸಧೌಮ್ಯರ
 ನಂದು ಕುಶಲವ ಕೇಳಿ ಧರ್ಮಜ
 ಗೆಂದ ನಡೆಸೈ ಕ್ರಿಯೆಯನೆಂದಾಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದನೊಲಿದು || ೪೪

ಯಾಗಕ್ರಮ.

ಎನಲು ಧರ್ಮಜ ಕರವೆ ಮುಗಿದನು
 ದಿನಪತಿಯು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕೈದಲು
 ಮುನಿಗಳೈವರ ಕಾಲ ತೋಳದನು ಕೃಷ್ಣ ನಾಜಿ ಯಲಿ |
 ಅನಿಲಸಂಭವಮುಖ್ಯನಾಲ್ವರು
 ಜನಪತಿಯು ಹೇಳಿದುದ ಮೊಡುತ
 ತನತನಗೆ ರಕ್ಷೋಘ್ನ ಸೂಕ್ತವನೊಲಿದು ಜಪಿಸಿದರು || ೪೫

ಹರಿಯ ತಾ ಕೈಕೊಂಡು ಶ್ರಾದ್ಧದ
 ನಿರುತರಕ್ಷೆಯ ಬಚಿಯ ಪಾಂಡವ
 ರರಸಿ ಬಡಿಸಿದಳಂದು ದಿವ್ಯರಸಾನ್ನ ಪಾನಗಳ |
 ಅರಸ ಕೇಳೈ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರು
 ಹರಿಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಿ ಪಿತೃಗಳ
 ಪೊರೆದರಗ್ನ ಕರಣಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಾಂತದಲಿ || ೪೬

ಮಾಡಿದರು ಪಿಂಡಪ್ರದಾನವ
 ರೂಢಿಗಧಿಪತಿ ಶ್ರಾದ್ಧವೇಕೆನೆ
 ನೋಡಿ ಹೇಟೈ ಮುನಿಪ ನೀನೆನೆ ರಾಯ ಕೇಳಿಂದು |

ಪಿತೃಯಾಗದಿಂದ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ತೃಪ್ತಿಕ್ರಮ.

ರೂಢಿಯಲಿ ಜನಿಸಿದರಿಗಹುದೈ
 ಮಾಡಿದಗ್ನ ಕರಣ ನಾಕಾ
 ರೂಢಗತರಿಂಗಹುದು ಭೂಸುರರುಂಡಫಲವೆಂದ || ೪೭

ಜವಪುರಕೆ ಬಿದ್ದವರಿಗಹುದೈ
 ಅವಧರಿಸಲಾ ಪಿಂಡಶ್ರಾದ್ಧವು
 ಯಿವನು ಮಿಾಱಲು ಬಾರದಾರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನಾಜ್ಞೆಯಿದು !
 ಅವನಿಸತಿ ಚಿತ್ತೈಸು ಪಾಂಡವ
 ರವರು ಮಾಡಿದ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮದ
 ಸವನ ಸತ್ಕೃತವಾಯ್ತು ತಾ ನೆಣಿ ಮಂತ್ರತಂತ್ರದಲಿ || ೪೮

ಹರಿಯ ಕಾರುಣ್ಯಾವಲೋಕನ
 ಸರಣಿಯಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದುವು
 ಧರಣಿಸತಿ ನಿಮ್ಮವರು ಮಾಡಿದ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಗಳು |
 ನಿರುತವಾದುವು ಅಸ್ವೈಶುದ್ಧಿಯ
 ಕೊಱಿತೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ಣವಾದುವು
 ಸರಸಿಜಾಕ್ಷನ ಚರಣ ದರುಶನ ಸಫಲವಾಯ್ತೆಂದ || ೪೯

ಜೈಮಿನಿಯು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸುವಿಕೆ.
 ಬಚಿಕ ಪಾಂಡುವ ನೈಸನ ಶ್ರಾದ್ಧದೆ
 ನಳನನಾಭಾದಿಗಳು ಭೋಜಕ
 ರೊಲಿದು ಹರಸಿದರಂದು ಪಾಂಡುಕುಮಾರರೈವರನು |
 ಕಳುಹಿದರು ಮುನಿವರರ ತಮ್ಮಯ
 ನಿಳಯಕಾಗಲು ಬಚಿಕ ಜೈಮಿನಿ
 ಮುಱುಗಿವನು ಪರಿತುಷ್ಟನಾದನು ಹರಿಕೃಪಾಬ್ಧಿಯಲಿ || ೫೦

ನಮ್ಮ ಪಾಪದ ರಾಸಿ ಬೆಂದುದು
 ಸುಮ್ಮನೀಪಾಂಡವರ ಗೃಹದಲಿ
 ಯೊಮ್ಮೆ ಯನ್ನವನುಣಲಿಕೆನುತವೆ ನಡೆದನಾಶ್ರಮಕೆ |
 ಕರ್ಮಕರ್ತ್ರ ಪರ್ಣದಲನ್ನವ
 ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾದಿಗಳು ಬಯಸುವೆ
 ರೆಮ್ಮೆ ಪುಣ್ಯವೆ ನೋಡಿರೈ ಸಲೆ ಪಾಂಡುನಂದನರ || ೫೧

ತಮ್ಮ ತಾವಾಗಹಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನೇ
ಯೆಮ್ಮ ಕಾಣಿಸಿಕೊಟ್ಟನೀಗಲು
ನಿಮ್ಮ ನಿಹವರಕೀರ್ತಿಯಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲಿ ಮುರವೈರಿ |
ಬೊಮ್ಮವಿದರೀಪಾಂಡವರ ಸಲೆ
ಕರ್ಮಪಟವನು ಹರಿಯುತಲೆ ತಾ
ತಮ್ಮ ಪಾಂಡವನಿಳಯವನು ಬಿಡನೆನುತ ಬೀಚ್ಚೊಳಲು || ೫೦

ಆಗ ದ್ರೌಪದಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದುದು.

ಬಚಕ ಪಾಂಡವರಾಯರನು ಬೀ
ಚ್ಚೊಳಲು ದ್ರೌಪದಿಲನ ನೆಣಿ ಬಂ
ದಳುರಳದಳು ತಾ ಕೃಷ್ಣದೇವನ ಚರಣಕಮಲದಲಿ |
ಎಲೆ ಮುರಾಂತಕ ಕೃಷ್ಣನಮ್ಮನು
ಹಱುವದಲಿ ನೀನಿರಿಸಿ ಹೋದರೆ
ಬಿಜಲೆನೇ ತಾವೆನಲು ನಗುತಸುರಾರಿ ಯಿಂತೆಂದ || ೫೧

ಸಂತವಿಸಿ ಪಾಂಡವರನಾಮುನಿ
ಸಂತತಿಯ ಮನ್ನಿಸಿ ಮಹೀಭೂ
ರಾಂತರವ ನಿಜೈಸಿ ಭಾರತಪಾರಿಶೇಷಿಕವ |
ಅಂತರಾತ್ಮಕನೊಲವಿನಲಿ ಜಗ
ದಂತರಂಗಸಾಯಿಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಕಾಂತ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಹೊಕ್ಕನು ದ್ವಾರಕಾಪುರವ || ೫೨

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಬರುತ ಕಂಡನು ಕಣ್ವನಾಶ್ರಮ

ವೆರದ ಜಂಬೂಫಲವೆ ಮಾರುತಿ

- ತರಲು ಯವೆಸುತ ಹಲುಬೆ ಮುರರಿಪು ಶಾಖೆಗೇಜಿಸಿದ ||

ಧರ್ಮರಾಯನು ಮುನಿಜನಗಳೊಡನೆ ವನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ

ಪಾಲ ಯಮೆಸುತ ಮುನಿಜನಂಗಳ

ಮೇಳದಲಿ ಹೊಪವೆಂಟು ತನ್ನ ನುಜಾತರೊಡಗೊಡಿ |

ತಾಳಿಗೆಯ ತಲ್ಲಣದ ಗಿರಿಗಳ

ಮೇಲೆ ಚರಿಸುತ ಬಂದು ವಿಪಿನ

ವ್ಯಾಳಗಜಶಾರ್ದೂಲಸಿಂಹಾದಿಗಳನೀಕ್ಷಿಸುತ ||

೧

ಬರಬರಲು ಮುಂದೊಂದು ವನದಲಿ

ಚರಿಸ ಪಕ್ಷಿವೈಗಾಳ ತಳತಿಹ

ಬಿರಿಮುಗುಳನೀಕ್ಷಿಸುವ ಮೆಚಿದುಂಬಿಗಳ ಮೇಳವೆದ |

ಆವನದ ವರ್ಣನೆ.

ಪರಿಪರಿಯ ಹಣುಹಂಪಲುಗಳು 1

ಚರಿಸೆ 2 ಕೊಡುತಿರೆ ಪಕ್ಷಿವೈಗಕುಲ

ವೆರಸಿ ಮೆಚಿದುವು ವನದ ಸುತ್ತಲು ರಾಯ ಕೇಳೆಂದ ||

೨

ತುಂಬುರರಳ ಲವಂಗಪಾದರಿ

ನಿಂಬಚೂತಪಲಾಶಪನಸಸು

1 ಮರಪೂ ಫಲಂಗಳ, ಚ. ಛ.

2 ನಿರದೆ, ಚ. ಛ.

ಜಂಬುಗುಗ್ಗು ಳಶೋಕವಟಪುನ್ನಾಗಚಂಪಕದ |

ಕುಂಭಿನಿಯಲುಳ್ಳ ಬಿಳವೃಕ್ಷಕ

ದಂಬದಲಿ ವನ ಮೆಣಿದುದದನೇ

ನೆಂಬೆನೈ ಪರಿವಾರ ತುಂಬಿದುದಾವನಾಂತರವೆ ||

೩

ತಿಳಿಗೊಳನ ಮಧ್ಯದಲಿ ಮೆಣಿದಿದ

ನಳನನೈ ಪನಿದಿನಲಿ ಮಧುಪಾ ¹

ವಳ ² ರವದ ಗಾಯಕರ ಪಿಕಪಾಠಕರ ನೃತ್ಯಗಳ |

ಲಲಿತನವವಿಧ ³ ವಾದ್ಯಗಳ ಘಳು

ಘಳಿಪ ಕೊಳರ್ವಕ್ಕಿಗಳ ಲಕ್ಷ್ಮೀ

ಲಲನೆಯರಮನೆ ಯೆನಲು ಮೆಣಿದುದು ಕೊಳವು ⁴ ಕೇಳಂದ || ೪

* ಬಂದು ಭೂವರ ಕೊಳನ ತೀರದಿ

ನಿಂದೊಡಾಕ್ಷಣ ತಳರ ತಿರಿತಂ

ದಂದು ಮನೆಮಾಡಿದರು ಭೂಸುರತತಿಗೆ ಋಷಿಜನಕೆ |

ಅಂದದಲಿ ಪಾಳಯವೆ ಬಿಟ್ಟು

ನಂದದಲಿ ನಲಿದಾಡುತಿರೆ ರವಿ

ಯಂದಿಚಿದನಪರಾಂಬುಧಿಗೆ ಭೂಪಾಲ ಕೇಳಂದ ||

೫

ದಿನಪನಪರಾರ್ಣವವನೈದಲು

ವನಜ ಮುಗಿದುದು ಚಕ್ರವಾಕದ

ಮನಕೆ ಖತಿ ಕುಮುದಿನಿಗೆ ಮುದ ಯಾಮಿನಿಗೆ ಸಂತೋಷ |

¹ ಮುತ್ತಿಗೆ, ಜ. ² ಯಳಿ, ಖ. ³ ನವಿಲಿನ, ಚ. ಛ. ⁴ ಭೂಪ, ಚ.

* ಬಂದು ಭೂಪತಿ ಕೊಳನ ತೀರದಿ

ನಿಂದು ತಮಗಾಶ್ರವದ ಶಾವಕು

ದಂದು ಭೀಮಂಗಣಹಲಾಕ್ಷಣವಾತನೈತಂದು |

ತಂದು ತಳರನು ಪರ್ಣಶಾಲೆಗ

ಳಂದದಲಿ ರಚಿಸಿದನು ಭೂಸುರ

ವೃಂದ ಬಿಟ್ಟುದು ಧರ್ಮಪುತ್ರನ ಸುತ್ತು ವಳಯದಲಿ || ಚ. ಛ.

‡ ಕನಕಮಯರಥವೇಣಿ ರವಿ ಬರೆ
 ವನಜವರಳತು ಕುಮುದ ಮುಚ್ಚಿದು
 ದನುಪಮಾನಂದದಲಿ ಪಟ್ಟದ ಮೋಷಿಯಿತ್ತೊಲವಿಂದ || ೬

ಗಂಗಾತೀರವಲ್ಲಿಯೇ ಮಧುಮಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುದು.
 ಋಷಿಗಳೊಳು ಮೇಲೆವು ವರಾಸನ
 ವೆಸೆವ ವನದೊಳಗತುಳಗಂಗಾ
 ಪ್ರಸರದಲ್ಲಿಯ ಸ್ನಾನ ಭೋಜನ ಕಾಲದಲಿ ಪಾನ |
 ಮಿಸುಪಸುತಿಯ ವಿಲಾಸಗಳ ಸಂ
 ತಸದೆ ಕೇಳತ ಮಧಿಸುತೊನಲುತ
 ವಸುಮತೀವರನಿದನಾಮಧುಮಾಸ ಕಳವನಕ ¹ || ೭

ಗ್ರೀಷ್ಮರುತುವು ಬರಲು ಜಂಬೂಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ
 ಇಚ್ಛೆಹುಟ್ಟಿದುದು.

ಕಳಿದುದಾಮಧುಮಾಸ ಪಸರಿಸಿ
 ಸುಚಿದುದೊಯ್ಯನೆ ಗ್ರೀಷ್ಮ ಋತುವಿನ
 ಸುಳಿವು ಜಂಬೂಫಲವೆ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗೀವೆ ಬುದ್ಧಿಯಲಿ |
 ತೊಳಲಿದರು ಹೇರಡವಿಯಲಿ ಕಡು
 ಬಲಿಲಿದರು ಪಾಂಡವರು ದೊರಕದೆ
 ಬಚ್ಚಿಕಲ್ಯದುಪವಾಸವಾದುದು ದ್ರುಪದನಂದನಗೆ || ೮

ಆ ವನದಲ್ಲಿ ಭೀಮಸೇನನು ಬೇಟೆಯಾಡಿದುದು.

ಇರುತಿರಲು ಕಲಿಭೀಮ ಮೈಗಯಾ
 ತುರದಲೈದಿದನಾಕಿರಾತರು
 ಕರೆಯೆ ಹೊಕ್ಕನು ಬಹಳವಿಪಿನಗಿರಿವ್ರಜದ ಗುಹೆಯ |

‡ ಕನಕಮಯವರಥವನಡಖಿಯೆ
 ದನುಜರನು ಸಂಹರಿಸೆ ಕಮಲಿಸಿ
 ಮನದೊಳುತ್ತಾಹಿಸಲು ರವಿಯುದಯಾಚಲಕೆ ಬಿಂದ || ಚ. ಛ

¹ ಧರಯಮಜನಸೆದನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ, ಚ. ಛ.

ವರಹ ಮರೆ ಸಾರಂಗ ಹೆಬ್ಬುಲಿ
 ಕರಡಿ ವ್ಯಕ್ತ ಶಾರ್ದೂಲ ಕೇಸರಿ
 ಕರಿಕಳಭ ಮುಖಿಗೆಡೆದು ವ್ರೋಡಿದುವೆವಿಳದೆಸೆದೇಸೆಗೆ ¹ || ೯

ಹಾಸದಲಿ ಹಿಡಿದೆಳವನಾಯಳ
 ಬೀಸುವಲೆಗಳ ಕಾಲುಕಣಿಯ
 ಬೀಸುಬಡಿಗೈಯ ಧನುಸರಳ ಪಾರಿವದಕುವ್ರಸದ |

* ಕೇಶದಲಿ ತಳರುಗಳ ಕಟ್ಟಿ ವಿ
 ಲಾಸದಲಿ ಹರಿತಹ ಕಿರಾತರು
 ಘಾಸಿಯಾದರು ಪವನಜನ ಬೆಂಬಲೆಯಲೊಡೆದುಚ್ಚದು * || ೧೦

ಕೊಡಹಿ ಬಿಸುಟನು ಕೇಸರಿಯ ಕಾ
 ಲ್ವಿಡಿದು ಸೀಚದ ಕರಿಗಳನು ಬೊ
 ಬಿಡುತ ಹಿಡಿದಪ್ಪಳಿಸಿದನು ಶಾರ್ದೂಲವೆಬ್ಬುಲಿಯ |
 ಅಡಿಗಡಹಿ ಪೇರ್ಮಣಿ ವರಾಹನ
 ಮಡದಲುಣಿ ಘಟ್ಟಿಸಿ ವಿನೋದದಿ
 ನಡೆಯೆ ಧರೆ ಕಂಪಿಸಿತು ಬಸವಚ್ಚದುದು ಕಿರಾತಚ್ಚಯ ² || ೧೧

ತಿರುಗಿ ಕಂಡನು ಭೀಮ ಧಗೆಯಿಂ
 ಪರಿತರುವ ಶಬರನು ಮೆಯ್ಯಲಿ
 ಸುಖವ ಬೆಮೆರಿನ ಚರಣದೊಡಹುಗಳೊತ್ತುಗಲ್ಲುಗಳ |
 ಉಣುವನಾಸಿಕದುಸುರಲೋಡುವ
 ಭರದಲೇಣುತ ಬೀಣುತವೆ
 ಹರಿಯಿಸುತಲಾಕುವ ಮೈಗಾಳಯ ಕೊಂದು ಕೂಗುತ್ತ || ೧೨

1 ಓಡಿದುವು ದೆಸೆದೇಸೆಗೈದಿ ತಲ್ಲಣಿಸಿ, ಚ. ಛ. ಝ.

2 ಭೀಮನ ಪದದ ಘಟ್ಟಣೆಗೆ, ಚ.

* ಕೇಶದಲಿ ತಳರುಗಳ ಬಿಗಿದು ವಿ
 ಲಾಸದಲಿ ಹೊಣವಂಟು ಹೆಬ್ಬಲೆ
 ಬೀಸಿದರು ಬೀಂಟೆಗರು ಬಹಳವೈಗಂಗಳನು ಕೆಡಹಿ || ಚ. ಛ. ಝ.

ಬಂದನೀಸರಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತ 1

ನಿಂದು ಹತವಾದಖಿಳಮೈಗಳ

ನಂದು ವ್ಯಾಧಾನೀಕಕಿತ್ತನು ಸೇರವೆಯನಣಿದು 2 |

ತಂದರವದಿರು ತಮತಮಗೆ ಹರಿ

ತಂದು ತರುಶಿಖಿಯಿಂದ ದಹಿಸಿದ

ರಂದು ಮೌಂಸವನೊಲಿದು ಭಕ್ಷಿಸಿದರು ವಿನೋದದಲಿ || ೧೩

ಆಗ ಭೀಮಸೇನನಿಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಂದುವೃಕ್ಷವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವಿಕೆ.

ಮುಂದೆ ಕಂಡನು ದೂರದಲ್ಲಿಹ

ನಂದನಕ್ಕೆಣೆಯನಿಪ ವನವನು 3

ಸಂದನೆಯ ಪೂಗೊಂಚಲಿನ ಪಲ್ಲವದ ಶಾಖೆಗಳ |

ಗೊಂದಣದ ತರುಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಹು

ದೊಂದುಜಂಬೂವೃಕ್ಷ ಮೆಚಿದಿರೆ

ನಿಂದು ನೋಡುತ್ತ ಭೀಮ ವಿಸ್ಮಯಗೊಳುತ್ತ ನಡೆತಂದ || ೧೪

ಆಜಂಬೂವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಫಲವನ್ನು ಕೊಯಿದುದು.

ಇದು ವಿಚಿತ್ರದ ಫಲವು ತಾನೊಂ

ದಿದೆ ಮೆತಂಗಜ ಘಾತ್ರದಲಿ ನಾ

ನಿದನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯನು ಮಹೀಪಾಲನ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗೆ |

ಗದೆಯ ಕಷ್ಟದೊಳೆಕಿ ಮಾರುತಿ

ಮುದದಿ ಕೃಷ್ಣನ ನೆನೆಯುತ್ತಾನಂ

ದದಲಿ ವೃಕ್ಷವನಡಹಿ ಕೊಯ್ದಿ ಟುಹಿದನು ತವಕದಲಿ || ೧೫

ಫಲವೆ ತಲೆಯಲಿ ಹೊತ್ತು ಬೇಗದಿ

ನಲವು ಮಿಗೆ ನಡೆತಂದು ಭೂಪನ

1 ಬಂದಿನದಿ ಬೇಟೆಯಲಿ ಚರಿಸುತ್ತ, ಛ. ಚ.

2 ಬೇಡರ ನಿಕರಕಿತ್ತನು ಸವನಾತ್ಮಜನು, ಛ. ಚ.

3 ನಂದನದ ಮೆಳೆತರುನಿಕಾಯದ, ಚ.

ಬಿಡಿಯಲದ ತಂದಿಱುಹಿದರೆ ಯಮತನುಜ ಬೆಱಿಗಾಗಿ |

ಕೆಲದಲಿದ ನುಜರಿಗೆ ಋಷಿಜನ

ಗಳಿಗೆ ನೋಡಿರಿ ಯೆನಲು ಶಿವ ಶಿವ

ಜಲಧಿಶಯನನೆ¹ ಬಲ್ಲನೆಂದರು ಸಕಲಋಷಿವರರು || ೧೬

ಎನಲು ಸಹದೇವನ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ

ಜನಪ ಬೆಸಗೊಳ ಜೀಯ ಹರ ಹರ

ದನುಜರಿಪುಹರಕಮಲಭವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಶಾಪವನು |

ಅನುವ ಕಾಣೆನು ಕಣ್ವಮುನಿ ತಾ

ಮುನಿದನಾದೊಡೆ ಶಪಿಸುವನೆಂದೆಂ

ದನು ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞಾ ನಿಮಾದ್ರೀಸುತನು ಭೂಪತಿಗೆ || ೧೭

ವರುಷಕೊಂದೇ ಫಲವಹುದು ಅದ

ನಜಿದು ಯೋಗಧ್ಯಾನದಲಿ ಕ

ಣ್ಣಿ ಷಿಯೆ ಕರಪುಟವನರಳಚಲಾಗಲಾಫಲವು |

ಕರಕೆ ಬರುವುದು ಮುನಿಪ ಕೊಂಬನು

ಹರುಷದಿಂದಾ ಫಲವ ಮಾರುತಿ

ತಱಿದು ಕೆಡಿಸಿದನೆ ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞಾನಿ ಸಹದೇವ || ೧೮

ಕಂದೆಜಿದು ಮುನಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ

ಗಿಂದು ಹರುವಹುದೆನುತ ಧರ್ಮಜ

ನೊಂದು ಫಲುಗುಣಭೀಮಸಹದೇವಾದಿಗಳ ಸಹಿತ |

ಬಂದನತಿವೇಗದಲಿ ಪವನಜ

ನಂದು ವೃಕ್ಷವ ತೋಜಿಸಿದನೇ

ನೆಂದು ಬಣ್ಣಿಪೆ ಬಹಳಕೊನೆಗಳ ಗಗನಚುಂಬಿತವ || ೧೯

ಕಂಡು ಯಮೆಸುತನತಿಶಯದಲಿದ

ಖಂಡಪರಶುವೆ ಬಲ್ಲ ನಾವ್ ಮುಂ

1 ನಳಿನನಾಭನೆ, ಚ.

ಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ ದುಷ್ಕೃತದ ಫಲವೆನುತ ಬಿಸುಸುಯ್ದು |
 ಚಂಡವಿಕ್ರಮುಭೀಮ ತಾ ಕೈ
 ಕೊಂಡು ತಾನವಿವೇಕದಲಿಯು
 ದ್ವಂಡತನದಿಂ ತಂದ ಹತ್ತಿ ಸಲರಿದು ನಮಗೆಂದ || ೨೦

ಕೇಳಿರೈ ನೆರೆದಖಿಳಮುನಿಜನ
 ಜಾಲವೀವನದೊಳಗೆ ಬೆಳೆದುದು
 ಲೀಲೆಯಲಿ ವರಜಂಬುತರುವಿದಕೊಂದು ವರುಷದಲಿ |
 ತಾಳುವುದು ವ್ರೂಂದೊಂದುಫಲ ದಿಟ
 ಜೋಲುತವೆ ಕಂದೆಣಿಯೆ ಕರದಲಿ
 ಬೀಜಲಿದ ಕೈಕೊಂಡು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೈದುವನು ಕಣ್ವು || ೨೧

ಭೂಪಗೆಂದನು ಧೌಮ್ಯಮುನಿಯಾ
 ತಾಪಸಾಗ್ರ್ಯನ ಬಾಯ ತುತ್ತಿದ
 ನೀಪವನಸುತ ತಂದನಣಿಯದೆ ಫಲವೆ ಕೇಳಿನ್ನು |
 ಭೂಪವರನೆ ವಿಷಪ್ರಯೋಗವು
 ನ್ಯಾಪಿಸಿದೊಡೊಬ್ಬನನು ಸರ್ವ
 ಸ್ವಾಪಹಾರವು ಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುಗಳೆದುವೆ ಬಲುಹೆಂದ || ೨೨

ವಂದನೀಯರ ನೋಲೆ ನಿಂದೆಯ
 ನಂದಿಗೂ ತಾ ಕೇಳಲಾಗದು
 ಹಿಂದೆ ಚೈದ್ಯನು ಗಾಝುಗೆಡೆದನು ಕ್ಷಸ್ತ್ರನಂಘ್ರಿಯಲಿ |
 ಅಂದದನು ನೀವೆ ಕೇಳಿದಾಫಲ
 ದಿಂದ ರಾಜ್ಯವೆ ಬಿಸುಟರಣ್ಯದ
 ದಂದುಗವನನುಭವಿಸಲೊದಗಿದುದೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೨೩

ಎನಲು ಗದದರವದ ರೋಮಾಂ
 ಚನದಕಾಯದ ಸಲೆಬಿಡದಕಂ
 ಬನಿಯ ಬಾಗಿರದಸಿರದ ಗಲ್ಲದಕೈಯ್ಯು ಭೂಪಾಲ |

ಮುನಿಪನಂಭ್ರಿಯಲೆಚಿಗಿ ಯಿಹ
 ಣಿ ನಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊಣೆಯಲಾರನು
 ದನುಜಹರನೇ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯ ನಮ ಶ್ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೨೪

ಅಕಟ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವದಲಿ ಬಲುಪಾ
 ತಕ ನಿಲಲಿ ಮುನಿ ಯೆದ್ದು ರೋಷದ
 ಮುಖದಲೆನಗೈತಂದು ಶಾಪವ ಕೊಡುವನೋ ಮೇಣು |
 ಯುಕುತಿ ಯಿದಕಿನ್ನಾ ವುದೋ ದೇ
 ವಕಿಯ ನಂದನ ಕೃಷ್ಣ ವತ್ಸಾಂ
 ತಕ ಮಹಾದೇವಿಸುತ ಕಡು ದುಮ್ಮಾನಮನನಾದ || ೨೫

ತಿರುಗಿತರಗಿನ ಮಾಡದುರಿ ಹೊಡ
 ಕರಿಸಿತುರಗಾಲಿಂಗನದ ಪದ
 ಮರಳತಮರೇಶ್ವರನ ಹುಯ್ಯಲು ಮುಖಮಾಪ್ತಿಯಲಿ |
 ಧರೆಯ ದೂಷಕಚ್ಚಿದ್ಯನಿಂದವ
 ಕರಿಸಿ ಧರ್ಮವಿವೇಕವಚಿಯಿತು
 ಶರಣಜನವತ್ಸಲನೆ ಕರುಣಿಸಲೆಂದನಾಭೂಪ || ೨೬

ಹೇಚಿರೈ ಋಷಿಗಳರ ಹಣ ನು
 ಮೇಲೆ ಹತ್ತುವುಪಾಯವೆನು ಮುನಿ
 ಜಾಲದೊಳಗೆಂದೆನಲು ನುಡಿದನು ಧೌವ್ಯು ನಸುನಗುತ |
 ಹೇಬಲರಿದಿದ ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಪ
 ಬಾಲಕೇಳೇಕೃಷ್ಣ ಬಲ್ಲನು
 ಕಾಲವನು ನೂಕದೆ ಮಹಾತ್ಮನ ಭಜಿಸು ನೀನೆಂದ || ೨೭

ಎನಲು ಭೂಪನು ಕೃಷ್ಣ ರಕ್ಷಿಸು
 ದನುಜಹರ ಗೋವಿಂದ ರಕ್ಷಿಸು
 ವನಜನಾಭ ಮುಕುಂದ ರಕ್ಷಿಸು ದಾನವಾಂತಕನೆ |

ಮನಸಿಜನ ಪಿತ ರಾಮು ರಕ್ಷಿಸು
 ಘನಮಹಿಮ ಕೇಶವನೆ ರಕ್ಷಿಸು
 ನೆನವೆ ಭಕ್ತರ ಭಾಗ್ಯನಿಧಿ ಮಾಧವನೆ ರಕ್ಷಿಸು || ೧೦೮

ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿರಲು ನೃಪ ಗೋ
 ವಿಂದ ವಿಮಲಜಾ ನದಲಿ ಸಾ
 ನಂದದಿಂದವೆ ಸತ್ಯಭಾವಾದೇವಿಯರ ಕೂಡೆ |
 ಇಂದುಮುಖಿ 1 ಪವಮಾನಜನ ದೆಸೆ
 ಯಿಂದ ಪಾಂಡುಕುವರರಿಗೆ ಕೇ
 ಡಿಂದು ಬಂದುದು ಋಷಿಯ ಶಾಪದಿ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೧೦೯

ಎನುತ ಮಂಚವನ್ನಿಡಿದನಾಗಳೆ 2
 ದನುಜಹರ ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ನೀ ನಿ
 ಲ್ಲೆ ನುತಬಹುವೇಗದಲಿ ಬಂದನು ಕಾಮ್ಯಕಾಟವಿಗೆ 3 |
 * ನೆನೆದವರ ಹೃದಯದಲಿ ತಾನಿಹ
 ನೆನಲು ಋಷಿಕುಲಭೂಸುರರು ಮೊದ
 ಲಿನಲಿ ಬಂದಂಭ್ರಿಯಲೆಣಗೆ ಗರುಡಧ್ವಜವನ್ನಿಡಿದ * || ೨೧೦

1 ಮಂದಮತಿ, ಚ. 2 ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನಿಡಿದಾ. ಟ. 3 ಧರ್ಮಜನ ಹೊರಗೆ, ಚ.

* ನೆನೆಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಬಂದನು
 ಘನದುರಿತದಾವಾಗ್ನಿ ಬಂದನು
 ಯೆನುತ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ದನು ಮುನಿಜನಸಹಿತಯನುಸೂನು, ಚ. ||
 ತೆಗೆದು ತಕ್ಕೈಸಿದನು ಭೂಪನ
 ವಿಗೆ ಹರಪದಲಿ ಭೀಮಪಾರ್ಥರ
 ನೆಗೆಹಿ ಮೈದಡವಿದನು ಮಾಬ್ರೀಸುತರ ದೌಪದಿಯಿ |
 ನಗುತ ಋಷಿಜನವಿಪ್ರಧೌವ್ಯಾ
 ದಿಗಳನುಚಿತೋಕ್ತಿಯಲಿ ಮನ್ನಿಸು
 ತಗಧರನು ನೋಡಿದನು ಜಂಬೂಫಲದ ಘನತರವ ||
 ಈ ಪದ್ಯವು ಚ. ಛ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಮಾನನಿಧಿಗಳು ಕಂಡರಾವರ

ವೈನತೇಯಧ್ವಜನನಾಕ್ಷಣ

ಭೂನುತರು ಬಂದೆಹಗಿದರು ಪರಮಾತ್ಮನಂಪ್ರಿಯಲಿ |

ಮಾನಿನಿಯರಧಿದೈವ ಬಂದು ಮ

ನೋನುರಾಗದ ರಹಿಯ ರಸದಲಿ

ತಾ ನೋಸಲ ಚಾಚಿದಳು ಹರಿಪದಕಮಲದಲಿ ಹೋಗಲಿ | ೨೧

ಮೈದಡವಿದನು ಕೃಷ್ಣ ತನ್ನಯ

ಮೈದುನರ ಕರತಳದಲೆತ್ತಿದ

ನೈದೆಯಾಗೆಂದೆನುತ ವರಪಾಂಚಾಲನಂದಿನಿಯ |

ವೇದರಾಶಿಗಳಹಸಿ ಕಾಣೆವ

ದೈದಲಱಿಯೆವು ಪಾಂಡವರ ಪು

ಣೋದಯವ ಬಣಿ ಸುವರಾರೆಂದೆಹಗಿದನು ಧಾಮ್ಯೆ || ೨೨

ನೋಣಿ ಬಾಡಿದುದಧರಸಂಪುಟ

ನಾಱಿದುದು ಕಣಾ ಲಿ ಯೆದು ದು

ತಾಱಿತವೆಯವ ತಂಗಿ ತನುವಿನುಪದ್ರವೇನನಲು |

ತೋಱುವೀಸಚರಾಚರಂಗಳ

ನೋಱಿಕೊಂಡಿರುವಾಮಹಾತ್ಮಗೆ

ಬೇಣಿ ಬಿನ್ನ ಹವಾವುದೆಂದಳು ದ್ರಾಪದೀದೇವಿ || ೨೩

ಅಸುರರಿಪು ಕೇಳೆ ಹಿಡಿದ ಹಣ್ಣನು

ಬೆಸುವ ಬಿನ್ನ ಣವೆಂತಿದನ ಸಂ

ಧಿಸಲರಿದೆ ಬಚಿಕೇನು ಸಾಂದೀಪಂಗೆ ತತ್ಸುತನ |

ಬಸೆದು ತಂದಿತ ನುಪಮದ ಸಾ

ಹಸದಚಿಂತ್ಯನು ನೀನಲೇ ಪಾ

ಲಿಸಲು ಬೇಹುದು ನಮ್ಮನೆಂದೆಹಗಿದಳು ಪಾಂಚಾಲಿ || ೨೪

ವಚು ತಾಯೆ ಸರೋಜಮುಖಿ ಮುನಿ

ಯುಚಿಗವ ಪರಿಹರಿಸಿ ನೀನ್ ಭುಚಿ

ಕಾಳಲಾಡುವೆವಮ್ಮ ಯೆನುತೆತ್ತಿದನು ಮೂನಿನಿಯ |
 ಬಾಲತನಮೊದಲಾಗಿ ಬಲ್ಲರಿ
 ಖೇಳಮೇಳದಲೆಮ್ಮ ನೀವೇ
 ಹೇಟರೇ ದೇವತ್ವವೆಮಗಿಲ್ಲೆಂದನಸುರಾರಿ ||

೩೫

ಕಾಳಮೂಡಿದಿರಕಟಕಟ ನೀವ
 ಮೇಲಣಣಿಯದೆ ಋಷಿಯ ಶಾಪವೆ
 ನಾಲಿಸದೆ ಮೂಢಾತ್ಮ ರಂದದಿ ನೆನೆದಿರನುಚಿತವ |
 ಏಟಿ ಫಲದಲಿ ತೊಟ್ಟು ವೋಣಗದ
 ವೇಳೆಯಲ್ಲಿದಿರಿಟ್ಟು ಹಣನು
 ಹೇಟರೈ ನಿಮ್ಮ ನುಮತಂಗಳ ನಿಶ್ಚಯದಲೆಂದ ||

೩೬

ಎನಲು ತಂದಿರಿಸಿದರು ಫಲವನು
 ವನಜನಾಭನನೀಕ್ಷಿಸುತ ತ ¹
 ಮ್ಮನುನಯವೆ ಹೇಟದರು ಚಿತ್ತೈಸರಸ ಬಗೆಬಗೆಯ ² |
 ಇನಶಶಿಗಳಂದ್ರಾನಲಾಂತಕ
 ದನುಜವರುಣಸಮೀರಹರಸಖ
 ಮನಸಿಜಾರಿ ನಮೋ ಯೆನುತ ಬಿನ್ನೈಸಿದನು ಭೂಪ ||

೩೭

* ಸತ್ಯವೇ ತಾಯ್ ಮತ್ತೆ ಜ್ಞಾನವು
 ನಿತ್ಯನಹ ಪಿತ ಧರ್ಮವನುಜನು
 ಮಿತ್ರನೇ ಕಡು ದಯೆಯೆ ಶಾಂತಿಯೆ ಸತಿ ಕ್ಷಮೆಯೆ ಪುತ್ರ |

ಶ್ಲೋಕ || ಸತ್ಯಂ ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಜ್ಞಾನಂ ಧರ್ಮೋಭ್ರಾತಾ ದಯಾ ಸಖಾ |
 ಶಾಂತಿಃ ಪತ್ನೀಕ್ಷಮಾ ಪುತ್ರಃ ಪಡೇತೇ ಮಮ ಬಾಂಧವಾಃ ||

¹ ಹೇಟಿಕೆಯಲಾ, ಚಟ.

² ಕ್ಷಣಕೆ ಕುಂತೀತನುಜ ಹೇಟನೆ ಕೈಗಳನು ಮುಗಿದು, ಚ.

* ಸತ್ಯವೇ ನಿಜವಾತೆ ಜ್ಞಾನವೇ
 ನಿತ್ಯನಹ ಪಿತ ಧರ್ಮವನುಜನು
 ಮತ್ತೆ ದಯೆಯೇ ಮಿತ್ರ, ಶಾಂತಿಯೆ ಪತ್ನಿ ಕ್ಷಮೆ ಸೂನು |

ಕಾಯವೆಂಬುದನಿತ್ಯ ಬೆಂಭಾಗದಲಿ ಬಲುಮೈತ್ಯು |

ಬಾಯ ಬಿಡುತಿರೆ ನೆಚ್ಚಿ ಕೆಡುವುದ

ಪಾಯದಲಿ ಜಗವೆಣಿಯೆ ಧರ್ಮೋ

ಪಾಯವಿಹಪರಸಫ್ಯವೆನೆ ಫಲವೇಷಿದುದು ಮೊಳನ || ೪೭

* ಅನುಜೆ ನಿನ್ನಿ ಪ್ಪವನು ನುಡಿ ನುಡಿ

ಯನುಸರಣೆ ಬೇಡೆಂದೆನಿಪ ಕೃ

ಷ್ಣ ನ ಘನವಚನವನು ಕೇಳು ಲಜ್ಜಾ ವಿನತಮುಖಿಯಾಗಿ |

ತನಗೆ ಮಹಿಯೇ ತನುಜರಾಗಲಿ

ಜನಕಸುತರಾರಾದೊಡಾಗಲಿ

ವನಿತೆಯರ ಮನವೆ ಸಲೆ ಭ್ರಮಿಸುವುದೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೪೮

ಹತ್ತದಿರೆ ಫಲ ಬಿಡಕಲಾದೇ

ವೋತ್ತಮನು ನಸುನಗುತ ನುಡಿದನು

ವೃತ್ತಗುಣಸಂಪನ್ನೆ ಪತಿಭಕ್ತಿಯರಿಗಧಿದೇವಿ |

ಚಿತ್ತದಲಿ ನೀನಿರಿಸದೇನುವೆ

ವಿಸ್ತರಿಸು ಯೆಂದೆಂಬ ಕೃಷ್ಣನ

ಮತ್ತಕಾಶಿನಿ ನೋಡಿ ಕೈಮುಗಿದೆಂದಳನುಡಿಯ || ೪೯

ಶ್ಲೋಕ || ಸುಂದರಂ ಪುರುಷಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭ್ರಾತರಂ ಪಿತರಂ ಸುತಂ |

ಯೋನಿದ್ರವತಿ ನೋಣಾಂ ತಥ್ಯಂ ಚೌಮಿಹ ಕೇವ ||

* ಭಾವವಹ ಪುರುಷರನು ಕಾಣುತ

ಭಾವಿಸಲು ಪಿತಸುತರ ಅನುಜರ

ಶಾವಿನಲಿ ಯಾದರೆಯು ಯೋನಿದ್ರವಣ ಸತಿಯರಿಗೆ |

ಭಾವದಲಿ ಮುಚ್ಚಿವಿಡಿದು ನುಡಿಯಲಿ

ಕಾವಿಗಡ ಫಲವಡಹಿದಿರುತಿರೆ

ದೇವ ನುಡಿದನು ವಂಚಿಸದೆ ನಿಶ್ಚಯವ ಹೇಳೆಂದು ||

ಶ್ಲೋಕ || ಪಂಚ ಮೇ ಪತಯಸ್ಸತಿ ಮಹ್ಯಂ ಪಷ್ಕೋಪಿ ರೋಚತೇ |

ಪುರುಷಾಣಾಮಭಾವೇನ ಸರ್ವಾ ನಾರ್ಯಾಃ ಪತಿವ್ರತಾಃ ||

ರೂಪಗುಣವಿಕ್ರಮವಿರಾಜಿತ
 ರೂಪರೈವರು ಪತಿಗಳರೆ ಚಿ
 ತ್ತೋಪಚಾರಕೆ ಮಿಣಿ ಬಯಸುವೆನಾಜನೆಯ ಪತಿಯು |
 ಶ್ರೀಪತಿಯೆ ಚಿತ್ತವಿಸು ಅಲನಾ
 ರೂಪಮಾತ್ರಕೆ ಪುರುಷಲೋಭ
 ವ್ಯಾಪಿಸದಿರೆ ಪತಿವ್ರತೆಯರಹರೆಂದಳಂದುಮುಖಿ ||

೪೫

ಆ ಜಂಬೂಫಲವನ್ನು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದುದು.

ಪತಿಗಳೇಶ್ವರನಾಜೆ ಯಿಂದವೆ
 ಯತಿಶಯದಲೈವರು ಮನಸ್ಸಿನ
 ಮತದೊಳಾರಾಹುದು ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ ಚಿತ್ತದಲಿ |
 ಸ್ಥೈರ್ಯವಿಲಿ ಪರಪುರುಷರನು ದು
 ಮೃತಿಯುಲೊಡಬಡುವೆನಳು ಸತಿಯೇ
 ಸತತಕರುಣಾಕರನೆ ಯೆನೆ ಫಲ ತಾವಿಗಡಜಿದುದು ||

೪೬

* ಕೌತುಕವ ಕೇಳರಸ ಹಣ ವೆ
 ನೀತಳಕೆ ಪುಟ ನೆಗೆದು ಮುನ್ನಿನ
 ರೀತಿಯಲಿ ಹರಿದೊಯ್ಯನೆ ಹತ್ತಿದುದು ಬೇಗದಲಿ |

---

* ಹರುಷ ಮಿಗೆ ಮುನಿಜನಕೆ ಧೌವ್ಯನು
 ಕರಗಳನು ನೆಗಹುತ ಯುಧಿಷ್ಟಿರ
 ಧರಣಿಸತಿ ಕೇಳ ಕೃಷ್ಣನಿರೆ ನಿನಗಾವುದರಿಂದೆಂದು |
 ಇರದೆ ದೇವನ ಪಾದಪಂಕಜ
 ಕೆಳಗದುದು ಮುನಿಕರ ಬುಧಜನ
 ನಿರತಪರಮಾನಂದದಿಂದೈದಿವರು ತದ್ವನವ ||
 ಮುನಿಪಕಣ್ವನು ಕಂದೆಜಿದು ಪರ
 ಮನನು ಜಾನಿಸಿ ಕರವನರಳೆ
 ಲೊನೆದು ಬಿದ್ದುದು ಪಣ್ಣ ಕಂಡನು ನಗುತ ಮನದೊಳಗೆ |
 ವನಜನಾಭನ ತಂತ್ರವಿದು ಪಾ
 ವನಸುರೂಪನ ನೋಡ್ಪೆನೆಂದಾ
 ಮುನಿಪ ಫಲಸಹ ಖಂಧು ಕಂಠನು ಕೃಷ್ಣ ಪಾಂಡವರ || ಚ. ಛ.

ಕರ್ವ್ಯಾರುಷಿಯು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದೇಳುವಿಕೆ.

ಆತಗಳ ಕೈವಿಡಿದು ಯದುಕುಲ
ಜಾತ ನಡೆತಂದೊಂದು ಕೊಳದೆಡೆ
ಗಾತನತ್ತಲು ಮುನಿಪ ಕಂದೆಜಿದಿದ ನಂದಿನೊಲು || ೪೩

ಲೀಲೆಯಲಿ ಮುನಿ ಬಂದು ನೋಡುತೆ
ಮೇಲುಚಿತ್ತದಲಚ ರಿಯಲುಪ
ಲಾಲಿಸುತ ತಲೆದಾಗಿ ಜಡೆಯೊಲಿದಾಡಲೆಡಬಲಕೆ |
ಲಾಲಿಸದೆ ಕೊಯಿಾ ಕ್ಷಣದೊಳದ
ಕೀಲಿಸಿದೊಡವ ಶಿವನೊ ಬ್ರಹ್ಮನೊ
ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮನೋ ಯಿವರೊಬ್ಬ ರಹರೆಂದ || ೪೪

ಎಂದು ಮುನಿ ತರುತಳವ ನೋಡಿದ
ನಂದು ಚರಣಂಗಳನು ಹಲವಿರೆ
ಬಂದಮಹಿಪನದಾವನೋ ತಾನೀಕ್ಷಿಸುವೆನೆನುತ |
ಬಂದ ಪಾರ್ಥಿವಜನದ ಹೆಜ್ಜೆಯ
ಹಿಂದುಗೊಂಡ್ಯತಂದು ಕಂಡನು
ಮುಂದೆ ರಾಜಮರಾಳನಾದಾಂಬುಜಸರೋವರವ || ೪೫

ಆಗ ಆ ಮುನಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ದರ್ಶನ.

ನಳನಳಸುತಿದ ಕೊಳನ ತಡಿಯಲಿ
ತಳತ ತಣೆ ಳಲೊಳಗೆ ಹಾಸಿದ
ತಳರ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸುತ್ತಲು ಬಿಟಿಸಿ ಪಾಂಡವರ |
ನಳನಲೋಚನೆ ಧೌಮ್ಯಮುನಿ
ಗಳು ವೊಲಿದು ಕೈವಾರಿಸಲು ಕೃಷ್ಣ ಗೆ
ಫಲವ ಕಾಣಿಕೆಯಿತ್ತು ಕಂಡನು ಮುನಿ ಮುರಾಂತಕನ || ೪೬
ಇದಿರೊಳರಿಸಿದನಾ ಫಲವ ಸಂ
ಮದದಿ ಹೊಂಪುಟಿಯೋಗಿ ಮುನಿಯಾ
ಘಡುಮನಾಭಂಗಿಣಿ ತೆಗೆಸಿರೆ ಫಲವೆನೆಂದೆನಲು |

ಮದನಪಿತ ನಸುನಗುತ ಮುನಿಸನ
 ಹದುಳ ಮಿಗೆ ಸೈವಿಟ್ಟು ನೆಗಹಿದ
 ನುದಿತಫಲವನು ಹಂಚಹೇಚವನಾನ್ಯ ಪನ ಸತಿಗೆ ¹ || ೫೧

ವರಮುನೀಶ್ವರನಿತ್ತ ಫಲವನು
 ಹರಿಣಲೋಚನೆಗೀಯಲಾಪಂ
 ಕರುಹಮುಖಿ ಬಾಗಿವನಿತ್ತ ಳು ಮುನಿಸಗೋಲಿನಲಿ |
 ಪರಮಹರುಷದಿ ಹತ್ತುಭಾಗಾಂ
 ತರವೆ ಮಾಡಿ ಮುರಾರಿ ಕರೆ ಕರೆ
 ಧರಣಿಸುರರನು ಸರ್ವರನು ಬರಹೇಚು ಬೇಗದಲಿ || ೫೨

ಆ ಹಣ್ಣನ್ನು ವಿಪ್ರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುದು.

ಬರಿಸಿ ಋಷಿಗಳನವರವರ ತರ
 ವೆಖಿದು ಕೊಡಿಸಿದನುಡಿದುದನು ಭೂ
 ಸುರಗೆ ಭೂಪರಿಗೆ ಮುನಿಸತಿಯರಿಗೆ ದ್ರೌಪದಿಗೆ |
 ಮುರಹರನು ತಾ ಕೊಂಡು ಕಣ್ವಂ
 ಗಿರಿಸಿ ನಾನಾಜನಕೆ ಹಂಚಲು
 ಹಿರಿದು ಭುಂಜಿಸಿತಾ ಫಲವನವನೀಶ ಕೇಳೆಂದ || ೫೩

ಪಾರಣೆಯ ನೆಹಿ ಮಾಡಿದರು ಮಿಗೆ ತ
 ದ್ಧಾರುಣೀಪತಿ ಯಿಚ್ಛೆ ಸಂದುದು
 ವಾರಿಜಾಂಬಕನಾನನವ ನೋಡುತ್ತ ಮುನಿ ಮರಳ |
 * ಸಾರವಹಸರಸೋಕ್ತಿಯಲಿ ಸಂ
 ಪೂರಣಪ್ರೀತಿಯಲಿ ನುಡಿದನು
 ದಾರಮುನಿಜನವಿಷ್ಣೀಸಲು ಕೈಮುಗಿದು ಭಕ್ತಿಯಲಿ || ೫೪

¹ ನೃಪಾಲಂಗೆ ಚ. ಛ.

* ಸಾರವಹ ಸುಸ್ಥಾನಕೈದಿದ
 ನಾರು ಭಾವಿಸಬಲ್ಲರಾಮುರ
 ವೈರಿಯನುಪವುಘುಹಿವುಗಳ ಭೂಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ ಚ. ಛ. |

ಹಣ ಹರಕೆಯದೆತ್ತ ನಿಮ್ಮಗ
 ರಣ್ಯವನುಭವವೆತ್ತ ಭೀಮನ
 ಕಣಿ ಗೀಫಲ ತೋಱಲಾಗಲೆ ಹರಿಯ ಬರವೆತ್ತ |
 ಗಣ್ಯವೇ ಪರವೆನೆಗೆ ಕಂಡೆನ
 ಗಮ್ಯಮೂರ್ತಿಯನಾಂ ಪುರಾಕೃತ
 ಪುಣ್ಯತರು ಫಲಿಸಿತು ತನಗೆನುತಾಗ ಮುನಿ ನುಡಿದ || ೫೫

ಮುನಿಪ ಕಳಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು
 ವನಕೆ ಬಟಿಕಾಕೃಷ್ಣ ನನು
 ಮನದೊಳಗೆ ಭಾವಿಸುತ ಸಂತೋಷದಲಿ ಮುಖಗುತ್ತ |
 ತೊನಲುತಡಿತಡಿಗೊನೆದು ಹೊಗಬುತ
 ದನುಜವೈರಿಯ ಲೀಲೆಯನುಪಮ
 ವೆನುತ ನರ್ತ್ವಿಸುತಾಗ ತಾಪಸರೊಡನೆ ನುಡಿವುತ್ತ || ೫೬

ದೇವ ನಿಮ್ಮ ಡಿಯಂಘ್ರಿಕಮಲವ
 ನಾವ ನೆನೆವೆನವೆಗೆ ಜಗದಲಿ
 ಸವುಹುಟ್ಟಿಲ್ಲೆಂಬುವೈ ವರವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳು |
 ನಾವಲೇ ಕೃತಕೃತ್ಯರಿಂದೀ
 ದೇವಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದರುಶನ
 ವೀವುದಧಿಕಮನೋರಥವನೆಂತೆಂದ ಸಹದೇವ || ೫೭

ಹರಿಯೊಲಿದು ಮೈದಡವಿಯೈವರ
 ತರುಣಿಯನು ಸಂತೈಸಿಯನು ಮುನಿ
 ವರರನುಪಚರಿಸಿದನು ಪರಮಪ್ರಿಯತರೋಕ್ತಿಯಲಿ ¹ |
 ಉರುತರೋತ್ತರಸಿದ್ಧಿ ನಿಮಗಿ
 ನ್ನಿಂದೆ ಫಲಿಸುವುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ
 ಮರಳ ತನ್ನ ಯ ಪುರಕೆ ಗಮನೋದ್ಯೋಗಯುತನಾದ || ೫೮

¹ ಬುದ್ಧಿಯನೊರಡು ಧರ್ಮಜಗಿ, ಚ.

ಸತ್ಯವನು ಸಲಹುವುದು ಕ್ಷಮೆಯನು
 ಹೊತ್ತು ನಡೆಸುವುದಣ ನಾಜಿಯ
 ಚಿತ್ತದಲಿ ನೀವ್ ದಾಂಟಿದಿಹುದಾರಣ್ಯವಾಸದಲಿ |
 ನಿತ್ಯನೇಮವ ನಡಿಸುತಾಮುನಿ
 ಪೋತ್ತಮನ ಧೌಮ್ಯನ ನುಡಿಯ
 ಸತ್ಯತ್ಯವನು ಪಾಲಿಸುತಲಿಹುದಿನ್ನೆಂದನಸುರಾರಿ ||

೫೯

ಭೀಮನೆಂಬವ ದುಡುಕನೀ ಸು
 ತ್ರಾಮಸುತ ಸೈರಣೆಯಮನದವ
 ನೀಮಹಾಸತಿ ಯಿಂದು ರಿಪುಗಳ ಕೊಲಿಸಲೆಳಸುವಳು |
 ಭೂವಿಪತಿ ಕೇಳಿಂದು ವರಲ
 ಕ್ಷೀಮನೋಹರ ಧೌಮ್ಯಮುನಿಯನೆ
 ಪ್ರೇಮದಲಿ ಮುನಿನಿಕರವನೆ ಹದುಳಿಸಿದನೊಲವಿನಲಿ ||

೬೦

ಎಂದು ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಳಿ ಧೌಮ್ಯನ
 ವಂದನೆಯ ಕೈಕೊಳುತ ಪಾಂಡುವ
 ನಂದನರು ನಮಿಸಲ್ಕೆ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ಹರುಷದಲಿ |
 ಬಂದನಾಭೂಪತಿ ಮುರಾಂತಕ
 ನಂದಣದ ಬಲದೇಸೆಯಲನಿಲಜ
 ಮುಂದೆ ವಾಮದಿ ಪಾರ್ಥಯಮೆಳರು ದ್ರೌಪದೀದೇವಿ ||

೬೧

ಹಿಂದೆ ಬರುತಿರಲೆಡೆಯಲಲ್ಲಿಯೆ
 ನಿಂದು ಕಳುಹಿದನುಚಿತದಿಂ ಸಲೆ
 ಬಂಧುಗಳನೊಲವಿನಲಿ ಯದುಕುಲದಿನಪ ಕೇಳಂದ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೋದುದು.

ಇಂದುವದನೆಯ ಹರಸಿ ಕಳಹಿಸ
 ಬಂದ ಬಂದರ ಹರಸಿ ಪ್ರೇಮದ
 ಲಂದು ದ್ವಾರಾವತಿಯ ಹೊಕ್ಕನು ದಾನವೆಭ್ವಂಸಿ ||

೬೨

ಕಾಲದವಧಿಯ ಕಡೆಯ ಹಾಯ್ದುವ
 ಳೀಲತಾಂಗಿಯ ರಮಣನೆಂದು ಸ
 ಲೀಲೆಯಲಿ ಮುನಿನಿಕರ ಸಹಿತಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದು |
 ಮೇಲಣಾಗತದನುವ ಪಂಥದ
 ಮೇಲೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕೆನುತ ಮುನಿ
 ಜಾಲದೊಡನೈತಂದು ನೆನೆದನು ವೀರನಾರಣನ ||

೬೩

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಐ ದ ನೆ ಯ ಸಂಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ಭಜಿಸಿದನು ನರನಿಂದ್ರಕೀಲದೊ
 ಳಜಸುರಾರ್ಚಿತಪಾದಪೀಠನ
 ತ್ರಿಜಗದಧಿಪತಿಯನು ಮಹಾನಟರಾಯ ಧೂರ್ಜಟಿಯ ||

ಕಾವ್ಯಕವನದ ಸಂಚಾರ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
 ಪಾಲ ಪಾಂಡುಕುಮಾರರಟವಿಯ
 ಪಾಳಯಲಿ ಪರುಠವಿಸಿದರು ಪದಯುಗಪರಿಭ್ರಮವ |
 ಲೋಲಲೋಚನೆ ಸಹಿತ ತತ್ಪುಲ
 ಶೈಲದಲಿ ತದ್ವಿಪಿನದಲಿ ತ
 ಕ್ಕೂಲವರ್ತಿಗಳ ತೀರದಲಿ ತೊಟಲಿದರು ಬೇಸಜದೆ ||
 ಫಲಮೃಗಾವಳ ಸವೆದುದಿನ್ನೀ
 ಹಬುವ ಸಾಕಿನ್ನೊಂದರಣ್ಯ
 ಸ್ಥಳವ ನೋಡಲಿ ಕಟಕ ನಡೆಯಲಿ ವಿಪ್ರಸಂಕುಲದ |

ದ್ವೈತವನ ಪ್ರವೇಶ.

ಸುಖಭವೀವನವೆಂದು ತನ್ನೊಳು
ತಿಳಿದು ಪಾರ್ಥಯುಧಿಷ್ಠಿ ರರು ಮುನಿ
ಕುಲಸಹಿತ ನಲವಿನಲಿ ಹೊಕ್ಕರು ದ್ವೈತಕಾನನವ || ೧

ಅರಸ ಕಳುಹಿದ ದೂತನಾಗಜ
ಪುರವ ಹೊಕ್ಕು ತದೀಯವಾರ್ತಾ
ಭರದ ವಿವರವನುಬಿಂದು ಬಂದನು ಕಂಡನವನಿಪನ |
ಕುರುನೃಪಾಲನ ಬಲಹನಾತನ
ಸಿರಿಯನಾತನ ಮದವನಾತನ
ಪರಿಯನುಹಿಂದನಬುಜಮುಖಿಪವನಜರು ಕಳವಳನೆ || ೨

ದ್ವೈಪದೀಭೀಮಸೇನರ ಕೋಪ.

ಮೊದಲಿಸಿದಳು ದ್ವೈಪದತನುಜೆ ವೈ
ಕೋದರನನರ್ಜುನನನವನಿಪ
ನಾದಿಯಾದೈವರನು ಕೌರವನೃಪನ ಪತಿಕರಿಸಿ |
ಆದೊಡೀಕುರುರಾಜವಂಶ
ಚ್ಛೇದಧೀರಕುಠಾರವೆನುತ ವೈ
ಕೋದರನು ತೂಗಿದನು ಗದೆಯನು ಗಾಢಕೋಪದಲಿ || ೪

ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಮಾಧಾನ.

ಏಕಿದೇಕೆ ವೃಥಾ ನಿಶಾಟ
ವ್ಯಾಕರಣಸಾಂಡಿತ್ಯವಕಟ ವಿ
ವೇಕವಿರಹಿತನೈ ವೈಕೋದರ ದ್ವೈಪದಸುತಿಯಂತೆ |
ಸಾಕು ಸಾಕೈ ತಮ್ಮ ಸತ್ಯವೆ
ಸಾಕು ಸಾಕು ¹ ಮದೀಯಪುಣ್ಯ
ಶ್ಲೋಕತೆಯನುಹೆಂದು ಗಲ್ಲವ ಹಿಡಿದನನಿಲಜನ || ೫

ನಮಗೆ, ಚ.

ಅರಸಿ ನಿನ್ನಯ ಶೋಕವೆಷ್ಟೆಯೋ
 ಳುರಿವುದರಿನ್ಮ ಪಜಲಧಿ ಕೇಳಂ
 ಬುರುಹಲೋಚನೆ ನಿನ್ನ ಲೋಚನವಾರಿಪೂರದಲಿ |
 ಕುರುನ್ಯಪಾಲನ ಸತಿಯ ¹ ಶೋಕ
 ಸ್ಫುರದನಲನುಜ್ವಲಿಸುವುದು ರಿಪ್ಪ
 ವಿರಚಿಸಿದ ವಿಸರೀತಕಿದು ವಿಸರೀತವೆಂದುದೆಂದ ||

೬

ಆಗ ವೇದವ್ಯಾಸರ ಆಗಮನ.

ಆಸಮಯದಲಿ ಬಂದನಗ್ಗದ
 ಭೂಸುಗನು ಶ್ರೀಕಂಠನೋ ಪ
 ದ್ವಾಸನನ ಪಲ್ಲಟವೋ ಕಮಲಾಂಬಕನ ಚುಂಬಕವೋ |
 ಭಾಸುರಕ್ರತುಶತದ ರೂಪವಿ
 ಲಾಸವೋ ಶ್ರುತಿಕೋಟಿಗಳ ವಿ
 ನ್ಯಾಸಭವನವೋ ದೇವ ವೇದವ್ಯಾಸಮುನಿರಾಯ ||

೭

ಧರ್ಮರಾಯನ ಆದರ

ಹಾ ಮಹಾದೇವಾ ಇದಾರು ಮೆ
 ಹಾಮುನೀಶ್ವರರೆನುತ ಮುನಿಪ
 ಸ್ತೋಮವೆದ್ದು ದು ಧರ್ಮನಂದನನವರಿಗಿದಿರಾಗಿ |
 ಪ್ರೇಮಪುಳಕದ ನಯನಸಲಿಲದ
 ರೋಮಹರುಷದ ಸತ್ಯಭಾವದ
 ಭೂಮಿಪತಿ ಮೆಯ್ಯಕ್ಕೆ ದನು ಮುನಿವರನ ಚರಣದಲಿ ||

೮

ಮುನಿಗಳ ಆದರ.

ವಿವಿಧಮುನಿಗಳ ಗೋತ್ರನಾಮ
 ಪ್ರವರಸಹಿತಭಿವಾದನಾದ್ಯು
 ತ್ಸವನ ಕೈಕೊಳುತನಿಬರನು ಮೆನ್ನಿ ಸಿದನುಚಿತದಲಿ |

¹ ಅಜಿವುದಿನ್ನ ರಿಯ, ಕ.

ಯುವತಿ ಪದಕೆಱಗಿದರೆ 'ಭೂಯಾ
ತ್ತವ ಮನೋರಥ' ವೆನುತ ನಸುನಗು
ತವನಿಸಾಲನ ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆ ಮುನಿಪನ್ನೆತಂದ ||

೯

ಇದೆ ಪವಿತ್ರಪಲಾಶಪತ್ರದ
ಲುದಕವೆಫ್ಯಾಚಮನಪಾದ್ಯ
ಕ್ಕಿದೆ ವಿಮಲದರ್ಭೋಪರಚಿತಾಸನವಿಳಾಸದಲಿ |

ಇದುವೆ ಕಾಂಚನಪಾತ್ರಜಲ ವೆಂ

ದಿದು ವೆರಾಸನವೆಂದು ಕೈಕೊಂ

ಬುದು ಯಥಾಸಂಭವದೊಳೆಂದನು ಧರ್ಮಸುತ ನಗುತ 1 || ೧೦

ವೇದವ್ಯಾಸಂಗು ಪಾಂಡವಂಗು ಸಂವಾದ.

ಈಪವಿತ್ರೋದಕವಲೇ ದೋ

ಪಾಪಹರ ದರ್ಭಾಸನದೊಳಿಂ

ದೀಪ್ಯ ಧಿವಿಸರ್ವಾಧಿಸತ್ಯವು ಸೇರುವುದು ನಿನಗೆ |

ಭೂಪ ಕೇಳ್ಯೆ ಜೇನುನೋಡ ಮ

ಧೂಪಚಯವವೆಕಿಲ್ಲೆ ಲೇ ಸ

ವಾಪಹಾರವು ಪರರಿಗಾಕಾರವನ ಸಿರಿಯೆಂದ ||

೧೧

ಬುಡಲು ಬೀಜಲಿ ಮೇಣು ತಮ್ಮ ದಿ

ರಡವಿಯಲಿ ಹಾಯಿಕ್ಕಿ ಹೋಗಲಿ

ಮಡದಿ ಮುಳಿಯಲಿ ಜುಜಿದು ಬೀಜಲಿ ಧರಣಿ ಕುರುಪತಿಗೆ |

ಎಡೆಯಲುಚಿದವರಾಗುಹೋಗಿನ

ಗೊಡವೆ ಯೆನಗಿಲ್ಲೆನ್ನ ಸತ್ಯದ

ನುಡಿಗೆ ಬಾಧೆಗಳಿಲ್ಲದಂತಿರೆ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ ||

೧೨

ಬಾಧೆಯುಂಟೇ ನಿನ್ನ ಸತ್ಯಕೆ

ಸಾಧಿಸುವುದವೆಧಿಯನು ನಿನ್ನ ವಿ

ರೋಧಿಗಳಿಗೆ ನಿವಾಸವೆಹುದು ಕೃತಾಂತಲೋಕದಲಿ |

ಆಧಿಪತ್ಯಭ್ರಮಿತರಲಿ ರಾ
 ಜ್ಯಾದಿಯಲಿ ಕಡಗೊಂಡಿರಬಿಳನಿ
 ರೋಧವನು ಕಡನನು ಸವೈದ್ಧಿ ಕವಾಗಿ ಕೊಡಿ ಯೆಂದ || ೧೩

ವ್ಯಾಸರನ್ನು ಕುರಿತು ಮುನಿಗಳ ನುಡಿ.

ಆವುದರಿದಿವರಿಗೆ ಭವತ ರು
 ಣಾವಲೋಕನವ್ರಂಟು ಪುನರಪಿ
 ದೇವಕೀನಂದನನಲೊದಗುವ ಮೇಲುನೊಟದಲಿ |
 ಈವಿಸತ್ತೇಸರದು ಪಾಂಡವ
 ಜೀವನಕೆ ನೀವಿಬ್ಬ ರಿರಲೆಂ
 ದಾವಿಭಾಂಡಕಶನಕಾದಿಗಳೆಂದರಾಮುನಿಗೆ || ೧೪

ಕರೆಸಿ ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜಿಯ ಕಂಬನಿ
 ಯೊತೆಯಾಱಿಲು ನುಡಿದನಾಕೆಯ
 ಕರುಣದಲಿ ಕವಿಗೊಂಡಕಳಕಳವನು ವಿಭಾಡಿಸಿದ |

ವ್ಯಾಸರು ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದುದು.

ಧರಣಿಸತಿಗೆಕಾಂತಭವನದೊ
 ಳೊರೆದನೀಶ್ವರಬೀಜ¹ ಮಂತ್ರಾ
 ಕ್ಷರವನಂಗೋಪಾಂಗಮುದ್ರಾಶಕ್ತಿಗಳು ಸಹಿತ || ೧೫

ಇದು ಮಹೀಶರ ಶೋಕಹರವಿಂ
 ತಿದು ವಿರೋಧಿಪ್ರಬಲಭಂಜನ
 ವಿದು ಸಕಲಪುರುಷಾರ್ಥಸಾಧನವೆಬಿಳದುರಿತಹರ |
 ಇದು ಮಹಾಧಿವ್ಯಾಧಿಹರವಿಂ
 ತಿದನು ನೀಕೋಲ್ಕರ್ಜು ನಂಗೊರೆ
 ವುದು ರಹಸ್ಯದೊಳೆಂದು ಮುನಿ ಕರುಣಿಸಿದನರಸಂಗಿ || ೧೬

ಅರ್ಜುನನು ಇಂದ್ರಕೀಲದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲೆಂದು ವ್ಯಾಸರ ಆಜ್ಞೆ.

ಪಾರ್ಥನೈದುವ್ರದಿಂದ್ರಕೀಲದೊ
 ಳ್ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಿ ಶಂಕರನನಖಿಳ
 ಸ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬೀಜವಿದು ಬೇಜೊಂದ ಬಯಸದಿರು |
 ವ್ಯಾರ್ಥರವದಿರು ನಿನ್ನ ಹಗೆಯ ಕ
 ದರ್ಥನದೊಳನ್ನೆ ಲಿಸು ಜಗಕೆ ಸ
 ಮರ್ಥನೊಬ್ಬನೆ ಶಂಭು ಕೃಪೆ ಮಾಡುವನು ನಿನಗೆಂದ || ೧೩

ವ್ಯಾಸರು ತವ್ಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಇಂದುಮುಖಿಯನು ಭೀಮನನು ಯಮ
 ನಂದನನರ್ಜುನನು ಯಮಳರ
 ನಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಮೈದಡವಿದನು ಹರುಷದಲಿ |
 ಬಂದು ಸಂದಣಿಸಿದ ಮುನಿದ್ವಿಜ
 ವ್ಯಂದವನು ಮುನ್ನಿಸಿ ನಿಜಾಶ್ರಮ
 ಮಂದಿರಕೆ ಮುದದಿಂದ ಬಿಜಯಂಗೈದನಾಮುನಿಪ || ೧೪

ವ್ಯಾಸರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ.

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಮುನಿಪನತ್ತಲು
 ಸರಿದನಿತ್ತಲು ಪಾರ್ಥನನು ನೃಪ
 ಕರೆದು ವೇದವ್ಯಾಸನಿತ್ತು ಪದೇಶವಿಸ್ತರವ |
 ಅಱುಹಿಂದನು ಕೈಲಾಸಗೀಮಾ
 ವರುಷದಲ್ಲಹುದಿಂದ್ರಕೀಲದ
 ಗಿರಿ ಮಹೇಶಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗು ನೀನೆಂದ || ೧೫

ಅಲ್ಲಿ ಭಜಿಸುವುದಮಗಳಗಿರಿಜಾ
 ವಲ್ಲಭನ ನಾಮ್ನಾಯನಿಕರಕೆ ¹
 ದುರ್ಲಭನನಧಿದೈವವನು ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಭಾಸ್ಕರರ |

¹ ಚಿಹ್ನೈಗೆ ಚ.

ಬಲ್ಲೆನೆಂಬರ ಬಹಳಗರ್ವವ
 ಘಲ್ಲಿಸುವ ಗಡ ತನ್ನ ಭಕ್ತರು
 ಬಲ್ಲಿದರು ತನಗೆಂಬ ಬೋಳೆಯರರಸನಿಹನೆಂದ || ೨೦

ಏಱು ನಿಷ್ಪ್ರತ್ಯೂಹದಲಿ ಶಶಿ
 ಮೌಳ ತಲೆದೋಱಲಿ ತದೀಯಶ
 ರಾಳಗಲು ಸಿದ್ಧಿಸಲಿ ಸೇರಲಿ ಶಿವನ ಕೃಪೆ ನಿನಗೆ |
 ಸೋಲದಿರು ಸುರಸತಿಯರಿಗೆ ಸ
 ಮೈಲೆಳವಾಗದಿರವರೊಡನೆ ಕೈ
 ಮೇಲೆವಿಸುವುದು ಕಾಮಮೈರಿಯ ಚಕರಣಕಮಲದಲಿ || ೨೧

ಮುಗ್ಧ ದಿರು ಮಾಯೆಯಲಿ ಮದದಲಿ
 ನೆಗ್ಗ ದಿರು ರೋಷದ ವಿಡಂಬದ
 ಲಗ್ನ ಳಯತನದಿಂದಹಂಕೃತಿಭರದಿ ಮೆಜಿಯದಿರು |
 ಹಿಗ್ಗಿ ಸದಿರಾತ್ಮನನು ಲೋಭದೊ
 ಳೊಗ್ಗ ದಿರು ಲಘುವಾಗದಿರು ಮಿಗೆ
 ಹಿಗ್ಗ ದಿರು ಹೊಗತಿಕೆಗೆ ಮನದಲಿ ಪಾರ್ಥ ಕೇಳೆಂದ || ೨೨

ಆಡದಿರಸತ್ಯವನು ಕಪಟವ
 ಮಾಡದಿರು ನಾಸ್ತಿಕರೊಡನೆ ಮಾ
 ತಾಡದಿರು ಕೆಳಗೊಳ್ಳದಿರು ವಿಶ್ವಾಸಘಾತುಕರ |
 ಬೋಡಿಗಳೆಯದಿರಾರುವನು ಮೈ
 ಗೂಡದಿರು ಪರವಧುವಿನಲಿ ರಣ
 ಬೇಡನಾಗದಿರೆಂದು ನುಡಿದನು ನೃಪತಿಯರ್ಜುನಗೆ || ೨೩

ಕ್ರೂರರಿಗೆ ಶರಣಿಗೆ ವೃಥಾಹಂ
 ಕಾರಿಗಳಗತಿಯೂರ್ಪ 1 ರಿಗೆ ಯುಪ
 ಕಾರಿಯಪಘಾತರಿಗೆ ಭೂತದ್ರೋಹಿಜೀವರಿಗೆ |

ಜಾರರಿಗೆ ಜಡರಿಗೆ ನಿಕೃಷ್ಟಾ
 ಚಾರರಿಗೆ ಪಿಸುಣರಿಗೆ ಧರ್ಮವಿ
 ದೂರರಿಗೆ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ಕೇಳ್ವರಲೋಕವಿಲ್ಲೆಂದ || ೨೪

ಭ್ರಾತೃಮಿತ್ರನಿರೋಧಕಗೆ ಪಿತೃ
 ಮಾತೃಘಾತಿಗೆ ಬಳನಿಗುತ್ತಮ
 ಜಾತಿನಾಶಕನಿಗೆ ವರ್ಣಾಶ್ರಮವಿದೂಷಕಗೆ |
 ಜಾತಿಸಂಕರಕಾರಿಗಾಕ್ರೋ
 ಧಾತಿರೇಕಿಗೆ ಗಾಢಗರ್ವಿಗೆ
 ಭೂತವೈರಿಗೆ ಪಾರ್ಥ ಕೇಳ್ವರಲೋಕವಿಲ್ಲೆಂದ || ೨೫

ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯವಿಘಾತುಕಂಗತಿ
 ಕಾಮುಕಗೆ ಮಿಥ್ಯಾಪ್ರಲಾಪಿಗೆ
 ಭೂಮಿದೇವದೇವ್ಯುಷಿಗತ್ಯಾಶಿಗೆ ಬಕವ್ರತಿಗೆ |
 ಗ್ರಾಮಣಿಗೆ ಪಾಪಂಜಿಗಾತ್ಮವಿ
 ರಾಮಕಾರಿಗೆ ಕೂಟಸಾಕ್ಷಿಗೆ
 ನಾಮಧಾರಿಗೆ ಪಾರ್ಥ ಕೇಳ್ವರಲೋಕವಿಲ್ಲೆಂದ || ೨೬

ಅದಙ್ಗನಾವಂಗುಪಹತಿಯ ಮಾ
 ಡದಿರು ಸಚರಾಚರದ ಚೈತ
 ನ್ಯದಲಿ ನಿನ್ನನೆ ಬೆಣಿಸಿ ಕಾಂಬುದು ನಿನ್ನ ತನುವೆಂದು |
 ಬೆದಱಿದಿರು ಬಲತಪಕೆ ಶೂಲಿಯು
 ಪದಯುಗವೆ ಮುಱಿಯದಿರು ಹರಿಯನು
 ಹೃದಯದಲಿ ಪಲ್ಲಟಿಸದಿರು ಸುಖಿಯಾಗು ಹೋಗಿೆಂದ || ೨೭

ಕರುಣಿಸಲಿ ಕಾಮಾರಿ ಕೃಪೆಯಿಂ
 ವರಮಹಾಸ್ತ್ರವನಿಂದ್ರಿಯಮುಭಾ
 ಸ್ಕರಹುತಾಶನನಿರುತಿವರಣಕುಬೇರಮಾರುತರು |

ಸುರರು ವಸುಗಳು ಸಿದ್ಧವಿದ್ಯಾ
ಧರಮಹೋರಗಯಕ್ಷಮನುಕಿಂ
ಪುರುಷರೀಯಲಿ ನಿನಗೆ ವಿಮಳಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನೆಯ || ೨೪

ಎನೆ ಹಸಾದವೆನುತ್ತ ಯಮನಂ
ದನಗೆ ಭೀಮಂಗೆಱಗಿದನು ಮುನಿ
ಜನಕೆ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ದನು ಮುಳುಗಿದನಕ್ಷತಾಘದಲಿ |
ವಿನಯದಲಿ ¹ ಮುನಿವಧುಗಳಾಶೀ
ವಿನುತದಧಿಮೂರ್ವಾಕ್ಷತೆಯನು
ಬ್ಬಿನಲಿ ಕೈಕೊಳುತನುಜರನು ಮನ್ನಿಸಿದನುಚಿತದಲಿ || ೨೫

ನೆನೆಯದಿರು ತನುಸುಖವೆ ಮನದಲಿ
ನೆನೆ ವಿರೋಧಿಯ ಸಿರಿಯನೆನ್ನಯ
ಘನತರದ ಪರಿಭವವೆ ನೆನೆ ನಿಮ್ಮಗ್ರಜರ ನುಡಿಯ |
ಮುನಿವರನ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವೆ
ನೆನೆವುದು ಭವನ ಚರಣಕಮಲವೆ
ನೆನುತ ದ್ರೌಪದಿ ಯೆಱಗಿದಳು ಪಾರ್ಥನ ಪದಾಬ್ಜದಲಿ || ೨೬

ಹರನ ಚರಣವೆ ಭಜಿಸುವೆನು ದು
ರ್ಧರತಪೋನಿಷ್ಠೆಯಲಿ ಕೇಳಲೆ
ತರುಣಿ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವಾದಿಯ ದಿವ್ಯಮಾರ್ಗಣವೆ |
ಪುರಹರನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪಡೆದಂ
ತರಿಗಳನು ಸಂಹರಿಸಿ ನಿನ್ನಯ
ಪರಿಭವಾಗ್ನಿಯ ನಂದಿಸುವೆನೆಣೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೨೭

ಬಿಗಿದ ಬತ್ತಳಕೆಯನು ಹೊನ್ನಾ
ಯುಗದ ಖಡ್ಗಕಠಾರಿಣಾಪವ
ತೆಗೆದನಳವಡೆಗಟ್ಟು ಬದ್ಧುಗದಾರಗೊಂಡೆಯವೆ |

¹ ವನಜಮುಖಿ, ಕ. ಜ. ಟ. ಡ.

ದುಗುಡಹರುಷದ ಹುಗಿಲದಲೆಯೊ
 ತ್ತುಗಳಿಗಿಟ್ಟೆಡೆಯಾಗಿ ಗುಣಮೊ
 ಳಗಳ ಮೆಣಿ ಕಲಿಪಾರ್ಥ ಬೀಜ್ಞೊಂಡನು ನಿಜಾಗ್ರಜನ || ೨೧
 ಆಗ ಆದ ಸುಕಕುನಗಳು.

ಹರಡೆ ವಾಮದಲಲಿಯೆ ಮಧುರ
 ಸ್ವರದಲಪಸವ್ಯದಲಿ ಹಸುಬನ
 ಸರಸಮಾಹಿತಮಾಗೆ ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಸಮಯದಲಿ |
 ಹರಿಣಭಾರದ್ವಾಜನುಡಿಕೆಯ
 ಸರಟನಕುಲನ ತಿರಿದುಗಳ ಕು
 ಕ್ಕು ರನ ತಾಳನ ಶಕುನವನು ಕೈಕೊಳುತ ನಡೆತಂದ || ೨೨
 ನೀಲಕಂಠನ ಮನದ ಬಯಕೆಗೆ
 ನೀಲಕಂಠನೆ ಬಲಕೆ ಒಂದುದು
 ಮೇಲುಪೋಗಿನ ಸಿದ್ಧಿ ದೈತ್ಯಾಂತಕನ ಬುದ್ಧಿಯಲಿ |
 ಕಾಲಗತಿಯಲಿ ಬಚಕ ಪರರಿಗ
 ಕಾಲಗತಿಯನು ಕಾಂಬೆವೈ ಸಲೆ
 ಶೂಲಧರನೇ ಬಲ್ಲನೆನುತೈತಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೨೪

ಇಂದ್ರಕೀಲಪರ್ವತದ ಬಳಿಗೆ ಹೋದುದು.

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಬಚಕ ಭಾರತ
 ವರುಷವನು ದಾಂಟಿದನು ತಂಪಿನ
 ಗಿರಿಯ ತಪ್ಪಲನಿಚಿದನಾಹರಿವರುಷಸೀಮೆಯಲಿ |
 ಬೆರಸಿದನು ಬಚಕುತ್ತರೋತ್ತರ
 ಸರಣಿಯಲಿ ಸೈನಡೆದು ಹೊಕ್ಕನು
 ಸುರರ ಸೇವ್ಯವನಿಂದ್ರಕೀಲಮಹಾಮಹೀಧರವ || ೨೫

ಅದರ ಸಮೀಪದ ವನದ ವರ್ಣನೆ.

ಗಿಳಿಯ ಮೈದುವಾತುಗಳ ಮುಱಿಕೋ
 ಗಿಲೆಯ ಮಧುರಧ್ವನಿಯ ಹಂಸೆಯ

ಕಳರವದ ಮುಖಿನವಿಲ ಕೇಕಾರವದ ನಯಸರದ |
 ಮೆಲುದನಿಯ ಪಾರುವದ ತುಂಬಿಯು
 ಲಲಿತಗೀತದ ಬನದ ಸಿರಿ ಬಗೆ
 ಗೊಳಿಸಿತ್ಯೆ ಪೂರ್ವಾಭಿಭಾಷಿತದಲಿ ಧನಂಜಯನ || ೩೬
 ಸೊಂಪೆಸೆವ ಕೋಗಿಲೆಯ ದನಿ ದೆಸೆ
 ಕಂಪಿಸುವ ತಂಬೆಲರ ಪೂವಿನ
 ಜೊಂಪವನು ಜೊಂಪಿಸುವ ಮುಖಿದುಂಬಿಗಳ ಮೇಳವದ |
 ಪೆಂವೊಗುವ ದಾವರೆಗೊಳಂಗಳ
 ತಂಪಿನೊದವಿನ ಬನದ ಸೊಗಸಿನ
 ಸೊಂಪು ಸೆಳದುದು ಮನವನೀತನ ನರಪ ಕೇಳಂದ || ೩೭
 ಚಾರುತರಪರಿಪಕ್ವನವಖ
 ಜಾರರಸಧಾರಾಪ್ರವಾಹಮು
 ನೋರಮೇಕ್ಷುನಿಭೇದವಿದುಮರಸದ ದಾಳಂಬ |
 ಭೂರಿಜಂಬುಮಧೂಕಪನಸ
 ಸ್ಥಾರರಸಪೂರಾನುಕಲಿತವಿ
 ಹಾರಸುರಮಹಿಳಾಭಿರಂಜನವೆಖಿಲವನಭೂಮಿ ¹ || ೩೮
 ವಿಲಸದಭ್ರಂಲಿಹಮಹಾತರು
 ಕುಲದಿನಮರನದೀಸ್ತನಂಧಯ
 ಫಲರಸದ ನದಿಗಳಲಿ ದಿಕ್ಕೂಲಂಕಷೋನ್ನ ತಿಯು ² |
 ಸುಟವ ಪರಿಮಳಪವನನಿಂ ಕಂ
 ಗೊಳಿಸಿತರ್ಜುನಕಾಮ್ಯೇಸಿದ್ಧಿ
 ಸ್ಥಳದೊಳಂತರ್ಮಿತಕಾನನವರಸ ಕೇಳಂದ || ೩೯

¹ ...ಮಧುರಾಮ್ರಗಳಿಗಳ ಫಲ | ದೋರಣದಿನಂದೆಸೆವುತಿರ್ದುದು ಬಹಳವನ ಭೂಮಿ, ಚ.

² ಫಲರಸದ ನದಿಗಳ ಲತಾಸಂ | ಕುಳದ ನಾನಾಕುಸುಮದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಕೊಳಂ ಗಳಲಿ, ಚ.

ಇದು ಶಿವನ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಾಗುವಿಕೆ.
 ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲರ್ಜುನತಪೋಧನ
 ಗಿಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಶ್ರುತಿಯುವತಿ ಸೂಸುವೆ
 ಚಲ್ಲೆಗಂಗಳ ಮೊನೆಗೆ ವಿಸಾಸಲುಗುಡದ ಮೈಸಿರಿಯ |
 ದುರ್ಲಲಿತದಷ್ಟ್ಯಂಗಳೋಗದ
 ಕೊಲ್ಲಣಿಗೆಗೊಳಗಾಗದಪ್ರತಿ
 ಮಲ್ಲಶಿವನ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಡೆ ಯೆಂದುದು ನಭೋನಿನದ || ೪೦

ವನಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಅರ್ಜುನನ ತಪಸ್ಸು.
 ಧರಣಿಪನ ಬೀಚ್ಚೊಂಡು ಮೂರ್ಗಾಂ
 ತರದೊಳಾರಡ್ಡಿಗೈದು ಹೊಕ್ಕನು
 ಹರನ ಕರಣಾಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನವೆನಿಸಿ ಗಿರಿವನವ |
 ಮುಱುವವಸದುದಯದಲಿ ಮಿಂದನು
 ಸರಸಿಯಲಿ ಸಂಧ್ಯಾಭಿಮುಖದಲಿ
 ತರಣಿಗರ್ಘ್ಯವನಿತ್ತು ದೇವವ್ರಜಕೆ ಕೈಮುಗಿದ || ೪೧

ವಿನುತಶಾಂಭವಮಂತ್ರಜಪಸಂ
 ಜನಿತನಿರ್ಮಳಭಾವಶುದ್ಧಿಯ
 ಮನದೊಳರ್ಜುನನೆತ್ತಿ ನಿಂದನು ದೀರ್ಘಬಾಹುಗಳ |
 ನೆನಹು ನೆಮ್ಮಿತ್ತು ಶಿವನನಿತರದ
 ನನೆಗೊನೆಯ ತೆರಳಕೆಯ ಕೊಡಚೆಯ
 ಮನದ ಸಂಚಲವೀಚುವೋದುದು ಕಲಿಧನಂಜಯನ || ೪೨

ಮುಗುಳುಗಂಗಳ ಮೇಲುಗುಡಿಡೋ
 ಳುಗಳ ಮಿಡುಕುವತುಟೆಯ ತುದಿಗಾ
 ಲುಗಳಹೊರಿಯ ತಪದ ನಿರಿಗೆಯ ನಿಷ್ಪ್ರಕಂಪನದ |
 ಬಿಗಿದ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬೆನ್ನ ಬತ್ತಳ
 ಕೆಗಳ ಕಿಗ್ಗಟ್ಟನ ಕಠಾರಿಯ
 ಹೆಗಲೆಡೆಯುಂಧದ ಹೊಸತವಸಿ ತೊಡಗಿದನು ಬಲುತಪವ || ೪೩

ಇಂದ್ರನ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ಸಂವಾದ.

ಆರಸ ಕೇಳ್ಯ ವಿಪ್ರವೇಷವೆ
 ಧರಿಸಿ ಧರೇಗಿಚಿದನು ಸುರೇಶ್ವರ
 ತರಹರಿಸದೀಮೂತ ನುಡಿದನು ನಿಜಕುಮಾರಂಗೆ |
 ಮರಿಚಮೌಕ್ತಿಕಲೋಹಹೇಮೂ
 ಭರಣ ಚರ್ಮದುಕೂಲಮಿಳಿಹಾ
 ದರಿಯ ಕೂವಿನ ದಂಡೇಗೇಕನಿವಾಸವೇಕೆಂದ ||

೪೪

ಆವ ಸೇರುವೆ ತಪಕೆ ಚಾಪಶ
 ರಾವಳಿಗೆ ಶಮೆ ದಮೆಗೆ ಖಡಕಿ
 ದಾವ ಸಂಮೇಳನ ವಿಭೂತಿಗೆ ಕವಚಸೀಸಕಕೆ |
 ಆವುದಿದಅಭಿಧಾನ ತಪವೋ
 ಡಾವರಿಗವಿದ್ಯಾಸಮಾಧಿಯೊ
 ನೀವಿದಂಥಾಖುಷಿಗಳಂಬುದನಖಿಯೆ ನಾನೆಂದ ||

೪೫

ಕಂದೆಚಿದು ನೋಡಿದನು ನೀವೇ
 ನೆಂದೊಡೆಯು ಹೃದಯಾಬ ಪೀಠದೊ
 ಳಂದುಮೌಳಿಯ ನಿಲಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆನು ಸಮಾಧಿಯಲಿ |
 ಇಂದಿನೀಬಹಿರಂಗಚಿಹ್ನೆದ
 ಕುಂದುಹೆಚಿ ನಲೇನು ಫಲವೆನ
 ಲಂದು ತಲೆದೂಗಿದನು ಸುರಪತಿ ತೋಖಿದನು ನಿಜವೆ ||

೪೬

ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಇಂದ್ರನ ವರದಾನ.

ಮಗನೆ ನಿನ್ನ ಯ ಮನದ ನಿಷ್ಠೆಗೆ
 ಸೋಗಸಿದೆನು ಹಿರಿದಾಗಿ ಹರನಿ
 ಳ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿ ಪಾಲಿಸಲಿ ನಿನ್ನ ಮನೋಭಿವಾಂಛಿತವ |

ಹಗೆಗೆ ಹರಿವಹುದೆಂದು ಸುರಮೌ
 ಳಿಗಳ ಮಣಿ ಸರಿದನು ವಿಮಾನದೊ
 ಳಗಧರನ ವೈದುನನ ಮಹಿಮೆಯನಿನ್ನು ಕೇಳಂದ || 82

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಆ ರ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ಮುನಿನಿಕರ ಬಿನ್ನವಿಸೆ ಕರುಣಾ
 ವನಧಿ ಶಂಭು ಕಿರಾತಮಯರೂ
 ಪಿನಲಿ ಹೊಕ್ಕನು ಬನದೊಳಚ್ಚನು ಮೂಕದಾನವನ ||

ಅರ್ಜುನನು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು.

ಮರಳದನು ದಿವಿಜೇಂದ್ರನಿತ್ತಲು
 ಹರನೊಳಗೆ ಹೊರೆಯೆತ್ತಿದಂತಃ
 ಕರಣ ಹಿಗ್ಗಿ ತು ಹುದುಗಿದುದು ಬಹಿರಂಗಭಾವನೆಯ |
 ಧರಣಿ ಮೊದಲನೆ ಭೂತಪಂಚಕ
 ಮರುತಪಂಚಕವಿಷಯದಿಂದ್ರಿಯ
 ಕರಣವಿಪ್ರತ್ಯೈದುತತ್ವಾತ್ಮಕನ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೧

ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರಾಗನಿಯತಿಯ
 ಕಾಲಕಲನಾತ್ಮಕನ ಮಾಯೆಯ
 ಮೇಲುಪೋಗಿನ ಸಿದ್ಧವಿದ್ಯಾರೂಪನೀಶ್ವರನ |
 ಕೇಳು ನೃಪತಿ ಸದಾಶಿವನನು
 ತ್ವಾಳಶಕ್ತಿಯನಖಿಳತತ್ತ್ವದ
 ಮೌಳಮುಣಿಯನಖಂಡಶಿವನನು ಪಾರ್ಥ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೨

ಮೂಱುದಿನಕೊನ್ನೊಮ್ಮೆ ಫಲದಾ
 ಹಾಬದಲಿ ನೂಕಿದನು ತಿಂಗಳ
 ನಾಱುದಿವಸಕೆ ಫಲವೆ ಕೊಂಡನು ತಿಂಗಳರಡಱಲಿ |
 ಮೂಱುತಿಂಗಳ ಕಳೆದನಿಂತೀ
 ಱೂಱುದಿವಸಕೆ ಕಂದಮೂಲಾ
 ಹಾರದಲಿ ತಱುಗಲೆಯಲಿದನು ನಾಲ್ಕು ಮೂಸದಲಿ ||

೩

ಬಟಕ ಪವನಾಹಾರದಲಿ ನಿ
 ಸ್ತಲಿತಶಿವಪದಭಕ್ತಿ ಸುಧೆಯಲಿ
 ತಳತರೋಮಾಂಚನದ ಕಂದದ ಕುಂದದವೆಯವದ |
 ಥಳಥಳಸುವಾನನದ ಸತ್ವೋ
 ಜ್ವಲಿತಚಿತ್ತದ ಸುಪ್ರಭಾವದ
 ಬಳವಿಗಿಯಲುತ್ಕೋಚವಾದುದು ತಪ ಧನಂಜಯನ ||

೪

ಯಮದೊಳುತ್ತಾದಿಸಿದ ನಿಯಮ
 ಶ್ರಮವ ಗೆಲಿದನು ಶಂಭುವಿನ ಪದ
 ಕಮಲ ಬೈಸಿಕೆಯಾದುದೆತ್ತಿದ ಜೀವ ಪವನನಲಿ |
 ಭ್ರಮಸುವಿಂದ್ರಿಯಗಣವನುಟದಾ
 ಕ್ರಮಿಸಿ ಶಂಕರಭಾವದಲಿ ಸಂ
 ಕ್ರಮಿಸಿ ಧರಿಸಿ ಸಮಾಧಿಯನು ತಳದಾತ್ಮಪರನಾದ ||

೫

ವಿಮಳಮತಿ ಕೇಳಂದ್ರಿಯಾರ್ಥ
 ಭ್ರಮೆಯ ಜಾಗ್ರದವೆಸ್ಥೆಯಂತ
 ಸ್ತಿಮಿತಕರಣಭ್ರಮೆಯಲುದಿತಸ್ವಪ್ನವೀಧಿಯಲಿ |
 ಗಮಿತತದ್ವಾಸನೆಯ ಬೀಜ
 ಕ ಮಸುಪುಪ್ತವೆಸ್ಥೆಯಲಿ ಸಂ
 ಕ್ರಮಿಸದಗ್ಗದ ತುರ್ಯಶಿವನನು ಘರ್ಥ ಚಿಂತಿಸಿದ ||

೬

ತಾನೆ ಶಿವನೋ ಮೇಣು ಶಿವನ
 ಧ್ಯಾನ ತನಗದ್ವೈತದನುಸಂ
 ಧಾನಕಿದು ಜವನಿಕೆಯೋ ಜೇವಾತುಮನ ಜಂಜಡವೊ |
 ಧ್ಯಾನವೋ ಮೇಣ ದ್ವೈತವೋ ತ
 ದ್ಧ್ಯಾನಕರ್ತು ವೊ ತ್ರಿಪುಟರಹಿತನೊ
 ತಾನು ಮೇಣಿನಲಾಯ್ತು ಚಿತ್ತದ ಶುದ್ಧಿಯರ್ಜುನನ || ೩

ಮುನಿಯಿದೇನೈ ಚಿತ್ರವಾಯ್ತು
 ಜುನನ ಚಿತ್ತದಲೇನು ತಾಮಸ
 ಜನಿತಕರ್ಮವೋ ಶುದ್ಧತತ್ತ್ವವಿಜ್ಞಾನಜಲಧಿಯಲಿ |
 ಮನಮುಖುಗಿ ಮಗುಡೆದು ಶಿತಿಕಂ
 ಲನಲಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವನು ಬೇಡಿದ
 ನೆನಲು ಜನಮೇಜಯಗೆ ವೈಶಂಪಾಯಮುನಿ ನುಡಿದ ¹ || ೪

ಅರಸ ಕೇಳ್ಯ ರಾಜಸಾಂತಃ
 ಕರಣವದು ಕಾಮೈಕೈಕಸಿದ್ಧಿ
 ಸ್ಫುರಣಗೋಸುಗ ತಪವಲೇ ರಾಜಾಭಿಲಾಷೆಯಲಿ |
 ಹರಚರಣನಿಕ್ಷಿಪ್ತಚೇತಃ
 ಸ್ಫುರಣೆ ತತ್ಪರಿಯಂತವುಕ್ಕಿ ತು
 ಪರಮವಸ್ತುನಿಜಸ್ವಭಾವಕೆ ಚಿತ್ರವೇನೆಂದ || ೫

ಮೇಲೆ ಮೇಲೀತನ ತಪೋಗ್ನಿ
 ಜ್ವಾಲೆ ಜಡಿದುದು ತಡೆದುದಭ್ರ
 ಸ್ಥಳಿಯಲಿ ಸೈವರಿವ ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಪ್ರಭೆಯ |
 ಧಾಳಿಸುವ ಪರಿಧೌತಮೌನಿಕ
 ರಾಳತೇಜೋಗರ್ಭತಮಧೂ
 ಮಾಳಯಲಿ ಮೇಘಾಳ ಮಸಗಿದುದರಸ ಕೇಳಂದ || ೧೦

1 ಮುನಿಯಂತೆಂದ ನಸುನಗುತ, ಚ.

ಈತನುಗ್ರತಪಃಪ್ರಭಾವಿ
 ಖ್ಯಾತಿ ವಿಗಡಿಸಿತಖಿಳಲೋಕ
 ವ್ರಾತವನು ಸೋತವನು ಕೌರವನೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೋ |
 ಈತನೀಶ್ವರನಸ್ತ್ರವನು ಕೈ
 ಯಾತುಕೊಂಡರೆ ಬಟಕ ರಿಪುನ್ಮಪ
 ಜಾತರಿದಿರೇ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ || ೧೧

ಏನನೆಂಬೆನು ಪಾರ್ಥನುಗ್ರತ
 ಪೋನಿದಾಘೇಜ್ವಾಲೆಯನುಸಂ
 ಧಾನವನು ತತ್ಪರಸರದ ಪಾವನತಪೋಧನರ |
 ಮೌನವಡಗಿದುದು ಜಪಾನು
 ಪಾನ ಬಿಡೆ ಬೀಸಿತ್ತು ಸಮಾಧಿ
 ಧ್ಯಾನ ಸೀಕರಿಯಾಯ್ತು ಸಾರವಿಚಾರ ಶಮಸಹಿತ || ೧೦

ಅರ್ಜುನನ ಧ್ಯಾನಕ್ರಮವನ್ನು ತಿಳಿದು ಋಷಿಗಳ ಆಸೂಯೆ.

ಶ್ರುತಿಯುಳಿ ತಗ್ಗಿ ತು ವಿವೇಕ
 ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪಲ್ಲಟವಾಯ್ತು ಮತ್ಸರ
 ಮತಿಯ ಮೈಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ದಾತ್ಯಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಲಿ |
 ಧೃತಿಯವರ ಬಾಹೆಯಲಸೂಯಾ
 ಸತಿಯ ಕಾಹಿಯ ಮನದಲಿದರ್ರು
 ಯತಿಗಳೇತನ ತಪದ ತೇಜದ ಹೊದರ ಹೊಯ್ಲಿನಲಿ || ೧೨

ಕೋಪವೆ ರಟಿಸಿತಾಧಿಭೌತಿಕ
 ತಾಪ ತಳಿತುದು ಹೃದಯವೀಶ್ವರ
 ರೂಪವನು ಮುಚ್ಚಿದುದು ಮಾಯಾವೋಹಮುದ್ರೆಯಲಿ |
 ಶಾಪಭೀತರಹಮ್ಮ ಮತೆಯ ಕೃ
 ತಾಪರಾಧರು ಪ್ರಕೃತಿಗುಣಯ
 ಜೋಪವೀತರು ಮಸಗಿದರು ಮುನಿಗಳು ತಪೋವನವ || ೧೪

ಆಗ ವನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುನಿಗಳು ಅರ್ಜುನನ ತಪಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿ
ಶಿವನನ್ನು ಮರೆಕೊಡುತು.

ಹಚಿವೆ ಹಾವಸೆಮನದಲಿರ್ದರು

ಕೆಲರು ಕೆಲರೆಡೆಯಾಡುತ್ತಿರ್ದರು

ತಿಳಿವು ಮರೆನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲರುಪಶಾಂತಿಭಾವದಲಿ |

ಕೆಲರಿದೇನಿವನಿಲ್ಲಿ ತೊಲಗಿಸಿ

ಕಳವುದೀತನನೆಂದು ತವೆತ್ತೊಳು

ಕಳವಳಿಸುತ್ತೊವೊತ್ತ ವಾದುದು ಸಕಲಮುನಿನಿಕರ || ೧೫

ಕೆದಖಿದುದು ಜಡೆ ಯಕ್ಷಮಾಲೆಗ

ಳುದುರಿದುವು ಕರದಲಿ ಕಮಂಡಲು

ವದುರಿದುದು ಹಚಿವಾಯ್ತು ಹರಿಣಾಚನ ಮುನೀಶ್ವರರ |

ಕದಡಿತಂಗವಿಭೂತಿ ಕಡುಗೋ

ಪದಲಿ ಹರಿದರು ಹರಗಿರಿಯ ಹ

ತ್ತಿದರು ಕಂಡರು ರಾಜಮೌಳಿಯ ರಾಜಮಂದಿರವ | ೧೬

ಶಿವನ ಭವನವ ದೂರದಲಿ ಕಂ

ಡಿವರು ಮೈಯ್ಯಕ್ಕಿದರು ವರಮುನಿ

ನಿವಹ ಬಂದುದ ಬಾಗಲವದಿರು ಬಿನ್ನ ಹದ ಹದನ |

ವಿವರಿಸಲು ಕರೆಸಿದನು ಕರುಣಾ

ರ್ಣವನ ಕಂಡರು ಮೈಯ್ಯ ಚಾಚಿದ

ರವನಿಯಲಿ ಜಯ ಜಯ ಮಹೇಶ ನಮಶ್ಚಿವಾ ಯೆನುತ || ೧೭

ಏಚರೈ ಸಾಕೇಚರೈ ಸಾ

ಕೇಚಿ ಕುಳ್ಳರಿ ಬಂದ ಕಾರ್ಯವ

ಹೇಚಿ ಯೆನೆ ಮುನಿನಿಕರ ವೆರ್ದುದು ನೊಸಲ ಕೈಗಳಲಿ |

ಹೇಚಿ ನೀವ ಹೇಚಿನ್ನು ಹಿರಿಯರು

ಹೇಚಿ ಯೆನುತೊಳಗೊಳಗೆ ಘೋಷಾ

ಘೋಷಿ ಮೆಸಗಿದುದೊಬ್ಬ ಮುನಿ ನಿಲಿಸಿದನು ಕಳಕಳವ || ೧೮

ನೀಲಲೋಹಿತ ಚಿತ್ತವಿಸು ಶಶಿ
 ಮೌಳಿ ಬಿನ್ನಹ ನಿಗಮಮಹಿಳಾ
 ಮೌಳಿಮಣಿನೀರಾಜಿತಾಂಘ್ರಿಸರೋಜನವಧಾನ |
 ಪಾಲಿಸುವುದಾರ್ತರನು ಪರಮಕೃ
 ಪಾಳು ನೀನತಿದೀನರಾವು ವಿ
 ಟಾಳಸಂಗತಿಯಾದುದಸ್ಮಜ್ಜ ಪತಪಸ್ನಿ ತಿಗೇ ೧೯

ಶಾಂತಿಯೇ ಮನೆ ನಿಮ್ಮ ಚರಣದ
 ಚಿಂತೆಯೇ ಮನೆನಾರ್ತ ವರವೇ
 ದಾಂತತತ್ತ್ವರಹಸ್ಯಮನನಾದಿಗಳು ಸರ್ವ ಸ್ವ |
 ದಾಂತಿಯೇ ಸುಖಭೋಗ ಮೆಯಾ
 ಶ್ರಾಂತಿಯೇ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಿದು ಮುನಿ
 ಸಂತತಿಗೆ ವರ್ತನವಲೇ ವೈದಿಕವಿಧಾನದಲಿ || ೨೦

ಹೋದ ಹೊಲಬಿಲ್ಲದಊಳಿಗೆ ದು
 ಭೋದತಪವೇ ಹೊತ್ತುತಿದೆ ಜ
 ಳ್ಯಾದುವೆಮ್ಮ ಸಮಾಧಿಸೈರಣೆ ಶಮದಮಾದಿಗಳು |
 ಕಾದುದಾವನಭೂಮಿ ತರುಗು
 ಲ್ಯಾದಿಗಳು ಕಟ್ಟೊಣಗಲಾದುವು
 ತೀದುದೆಮ್ಮಯ ಜಪಸಮಾಧಿಯು ಕರ್ಮವಿಧಿಯಿಂದ ¹ || ೨೧

ರಾಯನೋ ಮೇಣವನು ರಾವುತ
 ನಾ ² ಯಕನೊ ಋಷಿಯಲ್ಲ ಋಷಿಗೇ
 ಕಾಯುಧಂಗಳ ಗೊಡವೆ ನಮಗೇಕದಱ ಬೂತಾಟ |
 ಸಾಯಕದ ಬತ್ತಳೆಕೆ ಚಾಪವ
 ಡಾಯುಧದ ಕುಶಿವೆರಳಜಡೆಗಳ
 ನಾಯಕದಲನುಚಿತದ ಸಂಗದ ತಪಸಿ ಯಿಹನೆಂದ || ೨೨

¹ ನಿತ್ಯ ವಿಧಿಯೊಬ್ಬನ ದನೆಯಲಿಂದು, ಚ.

² ಪಾ, ಚ.

ಆಡಿದೊಡೆ ನಾವ್ ಮುನಿಗಸೂಯೆಯ
 ಮಾಡಿದವೆರಿದ ನಿಮ್ಮಡಿಗೇ ನಾ
 ವಾಡದಿದೊಡೆ ಬಿಸಿಲರಾಶಿಯನುರಿಯ ಸೂತಕವ |
 ಕೂಡಿತೆಮ್ಮೆಯ ಕರ್ಮಗತಿ ತಪ
 ಗೇಡಿಯನು ಬಿಡದೆಬಿ ಸೆಮಗಡೆ
 ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿತ್ತು ಮುನಿಸ್ತೋಮ || ೨೩

ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮನು ಪಿಸುಣರೆಂದೇ
 ಚಿತ್ತವಿಸಲಾಗದು ತಪ್ಪೋವನ
 ಹೊತ್ತು ತಿದೆ ವಿಸರೀತ ತಪಸಿಯ ತೀವ್ರತೇಜದಲಿ |
 ಇತ್ತಲೊಂದು ತಪ್ಪೋವನವ ನಮ
 ಗಿತ್ತು ಕರುಣಿಸು ಮೇಣ್ಣಿಕ್ಕಾರಿಯ
 ನೆತ್ತಿ ಕಳೆ ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ಯೆಂದುದು ಮುನಿಸ್ತೋಮ || ೨೪

ಆಗ ಈಶ್ವರನು ಛಾಂದಸ್ಸಿಯಿಂದ ಅರ್ಚನನೆಂದು ತಿಳಿದು
 ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು.

ಕೇಳುತ್ತವನಾರೋ ಯೆನುತ ಶಶಿ
 ಮೌಳ ವಿಮಲಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯೊ
 ಳಾಳನಣಿದನು ಮನದೊಳಗೆ ನಮ್ಮವನಲಾ ಯೆನುತ |
 ಬಾಲಹಿಮಕರಕಿರಣದೊಡನೆ ಸ
 ಮೇಳವಹ ನಗೆ ಮಿನುಗೆ ಮುನಿ
 ಚಾಲವನು ನೋಡಿದನು ಸುರಿದನು ಕೃಪೆಯ ತನಿರಸವ || ೨೫

ಅಹಿದೆನಾನಂಜದಿರಿ ಹುಯ್ಯಲ
 ಬಹಿದೆ ತಂದಿರಿ ನಿಮ್ಮಗೇಲವಿಂ
 ಗೆಹಿಗುವವನವ¹ ನಲ್ಲ ಬೇಹುಹುದಾತಸಂಘವಣಿ |

1 ಗೆರಡಬಗೆವವ, ಚ.

ಅಋಹಲೇಕೆ ಭವತ್ತ ಪೋವನ
ನಜಿ ನಿಮಗೆ ನಾನವನನಬ್ಬಿ
ತೆಱಹ ಮೂಡಿಸಿ ಕೊಡುವೆನೆಂದನು ತ್ರೈಪುರಧ್ವಂಸಿ || ೧೬

ಏಳಿ ನೀನಾಶ್ರಮಕೆ ಹೋಗಿ ಛ
ಡಾಳಸಲಿ ಮುನಿವರನ ತಪವಿ
ನ್ನೇಳಿ ಸಾಕೆಂದಭಯವಿತ್ತ ಕರಾಂಬುಜವ ನೆಗೆಹಿ |

ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಸರ್ವರನ್ನೂ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸೆಂದು ನಂದೀಶ್ವರನಿಗೆ
ಶಿವನ ಅಪ್ಪಣೆ ಮತ್ತು ಡಂಗುರ.

ಬೀಟುಕೊಟ್ಟನು ಸಕಲಮುನಿಜನ
ಜಾಲವನು ಕರೆ ಭೂತನಿಕರವ
ಮೇಳವಿಸಹೇಡೆಂದು ನಂದೀಶ್ವರಗೆ ನೇಮಿಸಿದ || ೧೭

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಬೇಂಟೆಯೆಂದೀ
ಶ್ವರನ ಕಟಕದಲಾಡಿದುದು ಡಂ
ಗುರದ ದನಿ ಡಾವರದಲೈದಿತು ನಿಖಿಳಭೂತಚಯ 1 |

ಈಶ್ವರನು ಕಿರಾತವೇಷವನ್ನು ತಾಳಿದುದು.

ಪರಮಕರುಣಾಸಿಂಧು ಭಕ್ತ ರ
ಪೊರೆವ ಭರದಲಿ ಭೂರಿವ್ಯುಗಯಾ
ಚರಣೆಗೋಸುಗ ಶಬರವರರೂಪವನು ಕೈಕೊಂಡ || ೧೮

ತೆಗೆದು ತಲೆಮಾಲೆಯನು ಹಸುರಂ
ಗಿಗಳ ತೊಟ್ಟನು ಸುತ್ತುವರೆ ಹೀ
ಲಿಗಳ ಹರಹಿನ ಪಾರಿವದ ಚಲ್ಲಣವ ವೆಂಠಣಿಸಿ |
ಬಿಗಿಜಡೆಯ ಶಶಿಮುಖಕೆ ಸತ್ತಾ
ಳಿಗಳ ಕಟ್ಟೈ ಕಿರಾತವೇಷದ
ವಿಗಡದೇವರ ದೇವ ಕೊಂಡನು ಚಾಪಮಾರ್ಗಣವ || ೧೯

1 ಭುವನವನು, ಚ.

ಬಳಿಕ ಈಶ್ವರನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲ ಕಿರಾತರ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದುದು.
ದೇವನನುರೂಪದಲಿ ನಿಂದರು

ದೇವಿಯರು ಗುಹಗಣಪತಿಗಳ

ಲ್ಲಾ ವಿನೋದವೆ ನೋಡಲಳವಡಿಸಿದರು ಶಾಬರವ |

ಆವಿಗಡನಂದೀಶ ವೀರಕ

ದೇವವರರೇಣುಕಮಹೋದರ

ದಾವಶಿಖಿವರವೀರಭದ್ರಾದ್ಯಖಿಳದೇವಗಣ ¹ ||

೨೦

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಸಪ್ತಮಾತೃಕೆ

ಯರು ಮಹೋಪನಿಷನ್ನಿ ತಂಬಿನಿ

ಯರು ದಿಶಾದೇವಿಯರು ಶ್ರುತಿವಿದ್ಯಾದಿಶಕ್ತಿಯರು |

ಉರಗಿಯರು ವಿದ್ಯಾಧರಿಯರ

ಸ್ವರಿಯರೌಪಧಮಂತ್ರದೇವತೆ

ಯರು ಪುಳಿಂದಿಯರಾದರು ² ಮಹೇಶ್ವರಿಯ ಬಚಿಸಿನಲಿ || ೨೧

ಧೃತಿ ಮಹೋನ್ನತಿ ತುಷ್ಟಿ ಪುಷ್ಟಿ

ಸ್ತೃತಿ ಸರಸ್ವತಿ ಸಂವಿದಾಯತಿ

ಮತಿ ಮನಸ್ವಿನಿ ಸಿದ್ಧಿ ಕೀರ್ತಿ ಖ್ಯಾತಿ ಮಿತಿ ನಿಯತಿ |

ಗತಿ ಕಳಾಮಾನಿನಿ ಕಳಾವತಿ

ರತಿ ರಸಾವತಿ ಚಂಡಿ ಜಯೆ ಮಧು

ಮತಿ ಯೆನಿಸಿ ದೇವಿಯರು ಶಬರಿಯರಾಯ್ತು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೨೨

ಮಾರಿ ಒಳಮುಂಡಾ ಸ್ತುತಾನಾ

ಗಾರವತಿ ವರಕಾಳರಾತ್ರಿ ಮೆ

ಹೀರಮಣಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯೋಗಿನಿ ಯಜ್ಞ ಶಕ್ತಿಗಳು |

ವೀರಸಿರಿ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶಾಕಿನಿ

ವಾರಿದೇವತೆ ಡಾಕಿನೀಮುಖಿ

ಭೂರಿಶಕ್ತಿಗಳೈದೆ ಶಬರಿಯರಾಯ್ತು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೨೩

೨೩

¹ ಭೂತಗಣ, ಟ

² ರಾಯ್ತುಪರಮೇ, ಚ. ಟ.

ಜಾಳಿಸಿದ ಹದವಿಲ್ಲಗಳ ಬಡಿ
 ಕೋಲುಗಳ ಸಂಕಲೆಯನಾಯ್ಗಳ
 ಕೋಲುವಲೆಗಳ ಕಣಿ ವಲೆದಡಿವಲೆಯ ನಿಡಿವಲೆಯ |
 ಕಾಲುಕಣಿಯ ಹೆಬ್ಬಲೆಯ ಬೆ
 ಳ್ಕಲಹೊಣಿಗಳ ಗಳಗಳಂಟಿನ
 ಮೇಲುಗೊಂಬಿನ ಬೇಟೆಕಾಣರು ಬಟಿಸಿದರು ಶಿವನ || ೨೪

ಶ್ರುತಿಗಳೂಟಗತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದ
 ಗತಿಯ ಸೋಹಿನ ತಂತ್ರನುಯಸಂ
 ಗತಿಯ ಸೋಹಿನ ವಿವಿಧಜಪಯಜಾ ದಿಗಳ ಬಲೆಯ |
 ವ್ರತದ ಜಂತ್ರದ ಕಣಿಗಳ ಸ
 ತ್ಕೃತಿಯ ಕೋಲ್ಕುಂಡುಗಳ ಯೋಗ
 ಸ್ಥಿತಿಯ ಸರಳನ ಬೇಟೆಕಾಣರು ಬಟಿಸಿದರು ಹರನ || ೨೫

ಶ್ರವಣಮನನದ ಬೀಸುವಲೆ ಶಾಂ
 ಭವಸುವೇದದ ದೀಕ್ಷೆಗಳ ಬಲು
 ಗವಣೆಗಳ ಪಶುಪಾಶಬಂಧದ ಬೋಳೆಯಂಬುಗಳ |
 ನವವಿಧಾಮಳಭಕ್ತಿಗಳ ರಣ
 ದವಕದೀಹದ ಹುಲೆಗಳ ಮೈಗ
 ಭವವಿದಾರಣಸುಭಟರೈದಿತು ಶಿವನ ನೇಮದಲಿ || ೨೬

ಸೋಹಿದರೆ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಹಾಯ್ದು ವು
 ಮೋಹತಮದಂಭಾದಿಮೈಗತತಿ
 ತೋಹಿನಲಿ ಬಿದ್ದು ವು ಮಹಾಪಾತಕಮದೇಭಚಯ |
 ದ್ರೋಹದೀಯದ ಮೈಗವಸಾಯವ
 ರಾಹ ಸಂಕೀರ್ಣೋಪಪಾತಕ
 ವಾಹರಿಪುಗಳನಂತವೆಡಿದು ವು ಹರನ ಬೇಟೆಯಲಿ || ೨೭

ಜಯಜಯೆಂದುದು ನಿಖಿಳಜಗ ಶ್ರುತಿ
 ಚಯ ಭಡಾಳಗಿ ಹೊಗಲುತಿರ್ದುವು
 ನಯನಗೋಚರವಾಯ್ತು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಮಶಿವತತ್ತ್ವ |
 ಲಯದ ಜನನದ ಸುಷಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
 ಲಯಸಮುದ್ರವ ಸುಷಯ ಕಳ ನಿ
 ಭರ್ಯವು ಭಕ್ತರಿಗೆಂಬವೋಲೆ ಮಸಗಿತು ಮಹಾಶಬ್ದ || ೩೮

ಕಿರಾತ ವೇಷಿಯಾದ ಈಶ್ವರನು ಸಪರಿವಾರನಾಗಿ ಇಂದ್ರ
 ಕೀಲಕ್ಕೆ ಬಂದುದು.

ಹೇಳುವರೆ ರೋಮಾಂಚನವಲಾ
 ಕೇಳು ನೃಪ ಕೈಲಾಸವಾಸಿಯ
 ಲೀಲೆಯನು ನಿಜಭಕ್ತ ಜನಸಂದರ್ಶನಾರ್ಥವಲ |
 ಆಳು ನಡೆತಂದಿಂದ್ರಕೀಲದ
 ಶೈಲವನು ಬೆಟಿಸಿತು ಮಹಾದ್ಭುತ
 ದೇಶಿಗೆಯನೇನೆಂಬೆನ್ನೆ ಕೈರಾತವಿಭ್ರಮವ || ೩೯

ಈ ರಭಸವನ್ನು ಮೂಕದಾನವನು ಕೇಳಿ ಕಂದಿಯ ರೂಪವನ್ನು
 ತಾಳಿ ಬಂದುದು.

ಇಂಬಿನಲ್ಲಿಹ ಮೂಕದಾನವೆ
 ನೆಂಬನೊಬ್ಬನ ತನ್ಮಹಾದ್ರಿವಿ
 ತಂಬವನದ ನಿಕುಂಜದಲಿ ನಿರ್ಭಯವಿಹಾರದಲಿ |
 ಚುಂಬಿಸಿತು ಬಲುರಭಸವದು ವಿಲ
 ಯಾಂಬುಧಿಯ ಕಳಕಳವೆನೆ ಸುರರ
 ತಿಂಬಿನೀಕ್ಷಣವೆನುತ ಖಳನಾಲಿಸಿದನಾಧ್ಯನಿಯ || ೪೦

ಹಂದಿಯಾದನು ದನುಜನಾಗಿರಿ
 ಕಂದರವ ಹೊಣವಂಟು ಬೇಟೆಯು
 ಮಂದಿಯೊಳಗಡಹಾಯ್ತುತೆತ್ತಿದನಡ ಬಿದ್ದವರ |

ಹಂದಿಯಿದು ಬಿಡು ನಾಯ್ಗಳನು ಬಿಡು
 ಹಿಂದಹಿಡಿ ಕೆಡೆ ಕುತ್ತು ಕೈಕೊ
 ಳ್ಳೆಂದು ಗಜಬಜಿಸಿತ್ತು ಗಾವಳಿ ಗಹನಮಧ್ಯದಲಿ || ೪೦

ಎಳವೆಣಿಯನಡುವಿದ್ದರಾಹುವೊ
 ಲಳವಡುವೆ ದಾಡಿಗಳ ದೊಯ ಮಿಗೆ
 ಬಳದನೀಲಾಚಲಕೆ ಸರಿಯೆಂದೆನಿಸ ಹೇರೊಡಲ |
 ಮುಳದು ಗರ್ಜಿಸಿ ಕಿಡಿಸುರಿವೆಕಂ
 ಗಳ ಸರೋದ್ರಾಟೋಪದಲಿ ಕೆ
 ಕ್ಕಳಿಸಿದೆಕ್ಕಲ ನೋಡುತಿರ್ದುದು ದೇವಸಂತತಿಯ || ೪೧

ಕೂಡೆ ಕಟ್ಟಿತು ಭೂತಗಣ ದನಿ
 ಮೂಡಿ ಭರದಬ್ಬರಿಸಿ ವೋಣಿಯ
 ನೀಡಿ ನಾಯ್ಳು ತುಡುಕಿದುವು ತಿರುಗಿದರೆ ಹಿಮ್ಮಡಿಯ |
 ರ್ಪೂಡಿಸುತ ಕವಿದೆಕ್ಕಲಂದೋ
 ಡಾಡಿ ಬಿರಿದುದು ನೂಲುಘಾಯದಿ
 ನೋಡುತಿರ್ದುದು ಸೇನೆ ಕಂಡನು ಶೂಲಿ ಸೂಕರನ || ೪೨

ಈಶ್ವರನ ಬಾಣದ ಏಟಿನಿಂದ ಧ್ವನಿಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಹಂದಿಯನ್ನು
 ಪಾರ್ಥನು ನೋಡಿದುದು.

ಇದುವೆ ಸಮಯವೆಲಾ ಯೆನುತ ಹೂ
 ಡಿದನು ಬಾಣವೆನುಗಿದು ಪೂರಾ
 ಯದಲಿ ತೆಗೆದು ಪಿನಾಕಿ ಯೆಚನು ಮೂಕದಾನವನ |
 ಬದೆದು ಹಾಯ್ದು ಬಾಣಗಟ್ಟಿದೋ
 ಷಿದುದು ಬದಿಯಲಿ ಕೊಡಹಿ ಘೋಷಿಡು
 ತದು ಧನಂಜಯನತ್ತ ಹರಿದುದು ಹೊತ್ತಕಣೆಸಹಿತ || ೪೪

ಪಾರ್ಥನ ಬಾಣದಿಂದ ಹಂದಿಯು ಮೃತವಾಗುವಿಕೆ.

ಬಂದು ಗಿರಿಕಂದರದೊಳಹ ಮುನಿ
 ವೃಂದದೊಳಗಡಹಾಯು ಕೆಡಹುತ
 ಹಂದಿ ವೋಷಿಯ ನೆಗಡಿ ಮಲೆವೃತ ಗಜಜಿ ಗರ್ಜಿಸಿತು |
 ಮಂದಿ ಬೆದಲುತ ಘೋಷಡುತಲಾ
 ಯೆಂದುಧರನೇ ಬಲ್ಲ ಶಿವ ಶಿವ
 ಯೆಂದು ಮೋಷಿಯಿಡೆ ಕೇಳ ಕಣ್ಣೆ ಉದಿದ ನಾಪಾರ್ಥ || ೪೫

ಕಂಡನರ್ಜುನನೀವರಾಹನ
 ದಂಡಿ ಲೇಸಲೆ ನುತ ಬಾಣವ
 ಗಾಂಡಿವದೊಳವಡಿಸಿ ಬೊಬ್ಬಿ ಉದೇಶ ನಾಬಳನ |
 ದಿಂಡುಗಡೆದುದು ಕಾಲ ಕೊಡಹುತ
 ಗಂಡಶೈಲದ ವೋಲು ಭೂತವ
 ದಿಂಡುದಱಿದಾಹಂದಿ ಬಿದ್ದು ದು ಪಾರ್ಥನಿದಿರಿನಲಿ || ೪೬

ಹಂದಿ ನನ್ನದು ನನ್ನದು ಯೆಂದು ಕಿವಾರ್ಜುನರ ವಿವಾವ.

ಬಂದನೀಶ್ವರ ನಾವು ಕೆಡಹಿದ
 ಹಂದಿ ನಮ್ಮದು ತೆಗೆ ಯೆನಲು ನರ
 ನಂದನೆನ್ನಂಭಿನಲಿ ಬಿದ್ದು ದು ಸಾಣು ನೀನೆನಲು |
 ಬಂದುದೇಕಾಮಿಷನಿರೋಧದ
 ಕಂದು ಪಾರ್ಥನ ಚಿತ್ತದಲಿ ಬಾ
 ಲೇಂದುಧರನಂದೆತ್ತ ಬಲ್ಲನು ಕೇಣಕಿದನು ಶಿವನ || ೪೭

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಏ ಳ ನೆ ಯ ಸ ಂ ಧಿ .

—
ಸೂಚನೆ.

ಕದನಮುಖದಲಿ ಖೋಡಿಯಿಲ್ಲದೆ
ಬೆದರಿದೊದಗಿದ ನರಗೆ ಕಾರು
ಣ್ಯದಲಿ ಕಾಮವಿರೋಧಿ ಕೊಟ್ಟನು ಪಾಶುಪತಶರವೆ ||

ಕಿರಾತನನ್ನು ಕುರಿತು ಅರ್ಜುನನು ನಿನ್ನ ಯಜಮಾನನನ್ನು
ಕರೆದು ತಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಎಲೆ ಕಿರಾತ ಮಂದೀಯಬಾಣದ
ಬಲೆಗೆ ನೀ ಮೃಗವಾಗದಿರು ನಿ
ನ್ನಳವೆ ಮಣಿಯೈ ಬನದ ನರಿಮೊಲಹಕ್ಕಿಹರಿಣನಲಿ |
ಗೆಲಿದಗರುವನು ನೀನು ನಿನ್ನ
ಗ್ಗಳಿಕೆಗಾನಂಜುವನೆ ನಿನ್ನಯ
ದಣಕೆ ಪತಿಯುಂಟಾದೊಡಾತನ ಕೊಂಡು ಬಾ ಯೆಂದ || ೧

ಈಶ್ವರನು ನಕ್ಕು ಪಾರ್ವತಿಯ ಮುಂದೆ ಈತನ ಪರಾಕ್ರಮ
ವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಎನಲು ನಕ್ಕನು ಶಂಭು ಬಹುತನ
ಮನದ ಧೃತಿಯನು ಭುಜಬಲವನಾ
ತನ ಪರಾಕ್ರಮಲಕ್ಷ್ಮಿಯನು ಪಾರ್ವತಿಗೆ ತೋಳಿಸಿದ |
ನೆನೆದು ನುಡಿದನಿದೇನು ತಮ್ಮಡಿ
ನಿನಗೆ ತಪದಲಿ ಖಡ್ಗವೇಕಿ
ಧನುಶರಾವಳಿ ಯೇಕೆ ನಿನ್ನಂಘವಣಿ ಯೇನೆಂದ || ೨

ಅರ್ಜುನನ ಉಪೇಕ್ಷಾವಾಕ್ಯಗಳು.

ಏಕೆ ನಿನಗೀತಪದ ಚಿಂತೆ ವಿ
 ವೇಕಶಾಸ್ತ್ರವಿಚಾರವಿದು ವಿಪಿ
 ನೌಕಸರ ಸಂಹಾರವಿದ್ಯಾವೈದ್ಯ ನಿನ್ನ ದಲೆ |
 ಆಕೆವಾಳರ ಕರೆಸು ನೀನೇ
 ಕಾಕಿ ನಿನ್ನಲಿ ಹರಿಯದಾಹವ
 ವೇಕೆ ನಿನಗೆಂತೆಂದು ಕಪಟಕಿರಾತನನು ಜಖಿದ ||

೩

ಈಶ್ವರನ ವಾಕ್ಯ.

ನೀವು ಬಲ್ಲರಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಲಿ ಶ
 ಸ್ತ್ರಾವಳಯಲಾವಿದು ಪಕ್ಷಿಮೈ
 ಗಾವಳಯ ಬೇಂಟೆಯಲಿ ಬಲ್ಲವು ಜಾತಿಧರ್ಮವಿದು |
 ನೀವು ಬಲುಹುಳ್ಳವರು ನಿಮ್ಮೊಡ
 ನಾವು ಸೋಸುವರಲ್ಲ ನಿಮ್ಮವೊ
 ಅವ ಋಷಿ ಶಸ್ತ್ರಜ್ಞ ನಾತನ ಬಿರುವ ತಡೆಯೆಂದ ||

೪

ಅರ್ಜುನನು ನಾನು ಈಶ್ವರನ ಶಿಷ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಕಟಕಿಯೇಕೆ ಪ್ರಳಿಂದ ನಾವು
 ಬಟೆಯ ತಪಸಿಗಳೆಂಬುದಿದು ಪರಿ
 ಸ್ಪಟವಲೇ ತಪ್ಪೇನು ನಿನ್ನೊಡನೆಂದು ಘನೇನು |
 ಜಟಮೈ ಗಾಜಿನಭಸ್ಮದೊಡನು
 ತ್ಯಟಧನುಶ್ಯ ರಶ್ವಡ್ಗದಲಿ ಧೂ
 ಜಫಟ ಯಿಹನು ನಾವವರ ಶಿಷ್ಯರು ಶಬರ ಕೇಳೆಂದ |

೫

ಅದಕ್ಕೆ ಈಶ್ವರನ ನುಡಿ.

ಲೋಕಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಲೇ ನಮ
 ಗೇಕೆ ನಿಮ್ಮಯ ತಪದ ಚಿಂತೆ ಪಿ
 ನಾಕಧರನಡಹಾಯ್ದರೆಯು ಬಿಡೆವೆಮ್ಮ ವಾಸಿಗಳ |

ಈಕಳಂಬವಿದೈವೈದಿನುತ ವೆ
ನಾಕಹದ ನೆಳಲಿನಲಿ ನಿಂದು ಪಿ
ನಾಕಿ ನುಡಿದನು ಕಡಿದನೀತನ ಮನದ ಸೈರಣೆಯು || ೬

ಪಾರ್ಥನು ಕೋಪದಿಂದ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದುದು.

ಮಸಗಿದನು ನಿನ್ನಾ ತನುಗಿದೆ
ಬಿಸಿದ ಹುಲಿಯೋ ನೊಂದ ಹಂದಿಯೊ
ಹಸಿದ ಭುಜಗನೊ ಕಾದಕಟ್ಟುಕ್ಕಿನ ಛಡಾಳತೆಯೊ |
ಉಸುರುಗಳ ಕರ್ಪೋಗಿಗಳಾಲಿಯು
ಬಿಸುಗುದಿಯ ಬಲುಕೆಂಡವಂಬಿನ
ಹೊಸಮಸೆಗಳೂರಿ ರ್ಪೂಡಿ ರ್ಪುಳಪಿಸಿ ಪಾರ್ಥ ಖತಿಗೊಂಡ || ೭

ಆದೊಡಿದ ಕೊಳ್ಳನುತ ಕೆನ್ನೆಗೆ
ಸೇದಿ ಬಿಟ್ಟನು ಸರಳನದು ಹಿಂ
ದಾದುದಾಬಳಿ ಸರಳನದ ಹಿಂದುಳುಹಿ ಮತ್ತೊಂದು |
ಹೋದುದದು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತೊಂ
ದೈದಿತತಿವೇಗಾಯ ತನದನು
ವಾದಸಾಧ್ಯದ ಸರಳು ಕವಿದುವು ಬಿಟ್ಟಸೂಟಿಯಲಿ || ೮

ಏನ ಹೇಳುವೆನರಸ ಶರದಭಿ
ಮಾನದೇವತೆಯುಂಟಲಾ ಹರಿ
ಸೂನುವಣಿಯದೊಡಾಕೆಯಣಿಯಳ ಚಂಡಿಕಾದೇವಿ |
ಭಾನುಮಂಡಲದಂಧಕಾರದ
ವೈನತೇಯನ ಭುಜಗತತಿಯ ಸ
ಮಾನಧರ್ಮವೆ ಕಂಡನೀಶನೊಳರ್ಜುನಾಸ್ತ್ರದಲಿ || ೯

ಮಂಜು ಮುಸುಕಿದೊಡೇನು ಪರ್ವತ
ವಂಜುವುದೆ ಹಾಲಾಹಲವ ನೊಣ
ನೆಂಜಲಿಸುವುದೆ ವಡಬಸಿಖಿ ನನೆವುದೆ ತುಷಾರದಲಿ |

ಕಂಜನಾಳದಿ ಕಟ್ಟು ವೆಡವುದೆ
 ಕುಂಜರನು ನರಶರದ ಜೋಡಿನ
 ಜಾಂಜುವೊಳಯಲಿ ಜಾಹ್ನು ವೀಧರ ಜಾಹುವನೆ ಯೆಂದ || ೧೦
 ಮತ್ತೆ ಸುಖದನು ಸರಳ ಮಚೆಗುನ
 ದೆತ್ತ ನಭದೆಸೆಯೆತ್ತ ಧಾರುಣಿ
 ಯೆತ್ತಲರ್ಜಾನೆತ್ತ ಕಪಟಕಿರಾತ ತಾನೆತ್ತ |
 ಹೊತ್ತಹೊಗರನ ಮೊಣಿವ ಗಜಿಗಳ
 ಮುತ್ತು ಗಿಡಿಗಳ ಬಾಯಧಾರೆಯ
 ನೊತ್ತ ವಂದಾಕಿದುವು ಮೃತ್ಯುಂಜಯನ ಸಮ್ಮುಖಕೆ || ೧೧
 ಕೋಪದಿಂ ಬಂದ ವಿನಾಯಕಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿದುದು.
 ಕೆರಳದನು ಹೇರಂಬ ಗುಹನ
 ಬುರಿಸಿದನು ರೋಷದಲಿ ಮೆಸಗಿತು
 ತರತರದ ವರವೀರಭದ್ರಾದ್ಯುಖಿಳಭೂತಗಣ |
 ಹರನು ಕಂಡನಿದೇನಿದೇನ
 ಚ್ಚರಿ ಧನಂಜಯನೆಮೆಗೆ ನೂರ್ಮಡಿ
 ಪರಮಹಿತ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನೀವ್ ಗಜಬಜಿಸಬೇಡೆಂದ || ೧೨
 ಕಾಶ್ಯರಾರ್ಜುನರ ಪರಸ್ಪರಬಾಣವೃಷ್ಟಿ.
 ಎನುತ ಕೊಂಡನು ಧನುವನಾಪಾ
 ಧನ ಶರಾಘವನೇಚ್ಚೋಡೀಶನ
 ಮೊನೆಗಣೆಯಲಕ್ಕಾಡಿದುವು ಬಾಡಿದುವು ಬಣಿಸರಳು |
 ಕನಲಿ ಕಿವಿವರೆಗುಗಿದು ಘಡ ಹೋ
 ಗೆನುತ ಮಗುಚೆಚ್ಚನು ಧನಂಜಯ
 ನನಿತುಶರವನು ಕಡಿದು ಮದನಪರೋಧಿ ಮೆಗುಚೆಚ್ಚ || ೧೩
 ಎಸುಗೆಯೊಳ್ಳತು ಶಬರನತಿಸಾ
 ಹಸಿಕನೈ ಬಿಲ್ಲಾಳಲಾ ಸಮ
 ಬಿಸನನೇಚ್ಚನು ನಮೋಡನೆ ಮುರುಪುತು ಪಾಯ್ಕನುತ |

ಹೊಸಮಸೆಯ ಹೊಗರಲಗುಗಳ ದ
 ಕ್ಷಮವ ಧಾರೆಯ ಕೆಂಗರಿಯ ಡಾ
 ಕಸುವ ಕಣೆಗಳ ಶರಧಿಯನು ಕವಿಸಿದನು ಕಲಿಸಾರ್ಥ || ೧೪

ಅರ್ಜುನನ ಬಾಣಗಳು ಮುಗಿದರೂ ಉತ್ಸಾಹ
 ಏಕರೀತಿಯಾಗಿರುವಿಕೆ.

ಈಡಿರಿರುವೊಂದೊಂದಿಹಿ ಹೊಗೆ
 ರೂಡಿ ರುಳುಪಿಸುವುರಿಗಳಲಿ ಸರ
 ಳೋಡಿದುವು ಗಾಂಡಿವನೊಡೆದು ಮಹೇಶನಿದಿನಲಿ |
 ಕಾಡಿದರೆ ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ಕೊಂ
 ಡಾಡುತಿರ್ತನು ಪಾರ್ಥನಂಬಿನ
 ಮೂಡಿಗೆಯ ಸಂವರಣೆ ಸವೆದುದು ಸವೆಯದಾಟೋಪ || ೧೫

ಎಲೆ ಕಿರಾತ ಕಿರಾತರೊಳಗ
 ಗ್ಗಳಯನಹೆಯೋ ದೇವದಾನವ
 ರೊಳಗೆ ಸೈರಿಸಿ ನಿಲುವನಾವನು ನಮ್ಮ ವಿಲಗದಲಿ |
 ಅಳುಕದಿರು ಕಲಿಯಾಗೆನುತ ತುದಿ
 ಹಿಳುಕ ಮಂತ್ರಿಸಿ ದಿವ್ಯಬಾಣಾ
 ವಳಿಗಳಲಿ ಬಾಲೇಂದುಮೌಳಿಯನೆಚ್ಚನಾಪಾರ್ಥ || ೧೬

ಅರ್ಜುನನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಈಶ್ವರನು ನುಂಗಿದುದು.

ಏಸುಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರದಲಿ ಮುಸುಕಿದೊ
 ಡೈಸುವನು ಹರ ನುಂಗಿದನು ಮಗು
 ಷೇಸುಕೂರಂಭುಗಳಲೆಚೊ ಡೆ ಕಡಿದನಂಬಿನಲಿ |
 ಈಸುವೆಗ್ಗೆ ಳರಾರನಿಪ ಜಿ^ಹ
 ಜ್ಞಾಸೆ ಚೇತಾ ಕ್ಷಾತ್ರತಾಮಸ
 ವೇಸು ಬಲಹೋ ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಗೆ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೧೭

ಆಗ ಅರ್ಜುನನ ಪರಿತಾಪ.

ಅಂದು ಖಾಂಡವನದ ದಹನದಿ
 ಬಂದುದಕ್ಷಯಬಾಣ ಬಾಣದಿ
 ಯೆಂದು ಬಣಿತುಡು ಬಹಳಜಲನಿಧಿ ಬತ್ತು ವಂದದಲಿ |
 ಇಂದುಮೌಳಿಯ ಸೇವೆಗಿಂದು ಪ್ರ
 ಳಿಂದ ಕಂಟಕನಾದನೇ ಹಾ
 ಯೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿ ಒಕಾಪದಿಂದಪ್ಪಳಿಸಿದನು ಶಿವನ || ೧೮

ಕಳಚಿದನು ದಂಡೆಯಲಿ ಘಾಯವ
 ನಳುಕಿದನಲಾ ಯೆನುತ ಮಗುಣ
 * ಪ್ಪಳಿಸಿದನು ಮೇಲ್ವಾಯ್ತು ಹೊಯ್ದು ನು ಜಙ್ಗಿದು ರೋಂಪಿಸುತ್ತ
 ಮೆಲನಗೇಯಲರ್ಜುನನ ಒಕಾಪವ
 ಸೆಳೆದು ಕೊಂಡನು ತನ್ನ ಭಕ್ತನ
 ಬಳವಿಗೇಯನೇ ಮಾಡಿ ಘೇಯೆಂದುದು ಸುರಸ್ತೋಮ || ೧೯

ಅರ್ಜುನನು ಭಯಗೊಂಡುದು.

ತಿಳವನುಗದಡಿಗಿಕ್ಕಿ ಮೆಣವೆಯ
 ಕಳಕಳವಿ ಮೇಲಾಯ್ತು ತಾಮಸ
 ಜಲನಿಧಿಯ ತಳಮಳಲ 1 ಮುಟ್ಟಿತು ಮನ ಧನಂಜಯನ |
 ಸೆಳದನೊರೆಯಲಡಾಯುಧವ ಬೀ
 ಚೆಲವೊ ಶಬರಾ ಯೆನುತ ಹೊಯ್ದು ನು
 ತಳರೆಲೆಯ ತಳದೆಳವೆಣಿಯನೆಲೆವನೆಯ ಪಶುಪತಿಯ || ೨೦

ಮರದ ಹೆಗ್ಗೊಂಬುಗಳಲಿಟ್ಟನು
 ತಿರುಹಿ ಕಲ್ಲುಂಡುಗಳ ಮೆಚೆಯಲಿ
 ಹರನ ಮುಸುಕಿದನೇನನೆಂಬೆನು ಪಾರ್ಥನುರುವಣೆಯ |

1 ತಾಯ್ತುಳಲ, ಚ.

ಸರಳಸಾರದಲಿನಿತುವನು ಕ
 ತ್ತರಿಸಿ ಕರುಣಾಜಲಧಿ ನುಡಿದನು
 ಮರುಳ ತಮ್ಮಡಿ ಕೈದುವುಳ್ಳರೆ ಕೊಂಡು ಬಾ ಯೆಂದ || ೨೦

ಬಾಹುಯುಧಕ್ಕಾಗಿ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕರೆದುದು.

ಕೈದುವೇಕೆ ಪುಳಿಂದ ನಮ್ಮೊಡ
 ನೈದಿಸಾ ಭುಜಯುಧವನು ಬಲು
 ಗೈದುವಿದೆಲಾ ಮುಖ್ಯ ನಿನಗದು ಪಾಯಚೋಕ್ತಿಯವ |
 ಕಾದುಕೊಳ್ಳನುವಾಗು ನಿನ್ನವ
 ರೈದಿ ನೋಡಲಿ ಯೆನುತ ಭುಜವನು
 ಹೊಯ್ದು ನಿಂದನು ಪಾರ್ಥನುಣಿ ಬೆರಿಗಾಗಿ ಭೂತಗಣ || ೨೨

ಪಾರ್ವತಿಯ ಮುಂದೆ ಈತನ ತಪಸ್ಸಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು
 ಹೇಳಿದುದು.

ಕಂಡಿರೇ ದೇವಿಯರೆ ನರನು
 ದಂಡತನವನು ತಣಗಿಲೆಯ ಕೈ
 ಕೊಂಡು ತಿಂಗಳು ನಾಲ್ಕು ಪವನಾಹಾರದಲಿ ಬಚ್ಚಿಕ |
 ದಂಡಿಸಿದನೀದೇಹವನು ನಾ
 ವಂಡಲೆಯಲೊದಗಿದನಲೇ ಸಮ
 ದಂಡಿಯಲಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಯೆಂದನು ನಗುತ ಶಶಿಮೌಳಿ || ೨೪

ಹಾಣಿತಾಯುಧವೆಂದು ಭೀತಿಗೆ
 ಮಾಱುಹೋದನೆ ವೀರರಸ ನೊಣಿ
 ಯಾಣಿತೇ ನಿಜಬಾಹುಸತ್ವದೊಳುಂಟೆ ಖಯಖೋಡಿ |
 ವಾಣಿ ಹತಕಂತುಕದ ವೋಲು ಪುಟ
 ವೇಣುತಿದೆ ವಿಕ್ರಮ ಭಡಾಳಿಸಿ
 ಬೀಣುತಿದೆ ಭುಜಭಾರಿಯಂಕವ ದೇವಿ ನೋಡೆಂದ || ೨೫

ಈತ ನೆರನೆಂಬನು ಕಣ್ಣಾ ಸಂ
 ಗಾತಿ ನಾರಾಯಣಖುಷಿಗೆ ತಾ
 ನೀತಗಳು ಹರಿಯಂಶಭೂತರು ಭಕ್ತ ರಿವರೆವೆಗೆ |
 ಈತನೆಮ್ಮೆಯ ಪಾಶುಪತವಿ
 ಖ್ಯಾತಬಾಣವ ಬೇಡಿ ತಪದಲಿ
 ವಿತರಾಗದ್ವೇಷನಾದನು ಕಾಂತೆ ಕೇಳೆಂದ ||

೧೬

ಪಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರನ ಬಾಹುಯಾದ್ಧ.

ಕೊಡುವೆನೀತಂಗೆಮ್ನೆ ಶರವನು
 ಮಡದಿ ಮತ್ತೆಯು ನೋಡು ಪಾರ್ಥನ
 ಕಡುಹನೆನುತಿದಿರಾಗಿ ಬಾಹಸ್ವಳಸಿ ಬೊಬ್ಬಿಡುತ |
 ಹಿಡಿದರಿಬ್ಬರು ಕೈಗಳನು ಹೊ
 ಕ್ಯೂಡನ ಹತ್ತಾಹತ್ತಿಯಲಿ ಮಿಗೆ
 ಜಡಿತೆಯಲಿ ಜಾವಡಿಸಿದರು ¹ ಬಹುವಿಧದ ಬಿನ್ನಣವೆ ||

೧೭

ಬಿಗಿವ ಬಿಡಿಸುವ ಬಿಡಿಸಿದಾಕ್ಷಣ
 ತೆಗೆವ ಕಳಚುವ ಕೊಂಬಲಳಿಯಲಿ
 ಹೊಗುವ ಹತ್ತುವ ಲವಣಿಯಲಿ ಲಾಗಿರುವ ಹೊಪವಡುವ |
 ಚಿಗಿವ ತೊಡಚುವ ಬಿಡುವ ಬೀಸುವ ²

ಬಿಗಿವ ಬಳಸುವ ಬಂಧಗತಿಯಲಿ
 ಲಗಡಿಸುವ ಲೋಕೈಕವೀರರು ಹೊಕ್ಕು ಹಣ್ಣಿಗಿದರು ||

೧೮

ಕರವಳಯ ಕರಹತಿಯ ³ ಡೊಕ್ಕರ
 ಶಿರವ ಧಣುಧಣುವಟ್ಟತಳ ಭೊ
 ಸ್ವರ ದುವೆಂಗುಲಕಂದ ಡೊಕ್ಕರ ತೋಪಹತ್ತದಲಿ |
 ಸರಿಸಮರ್ಕಟಬಂಧಪಟ್ಟಿಸ
 ಉರಗಬಂಧನಬಾಹುದಣುವೆಂ
 ತರಲಗಡಿಯಂಬಿನಿತರಲಿ ತೋಪಿದರು ಕೌಶಲವೆ ||

೧೯

1 ಚಾಳಿದರು, ಚ. 2 ಚಿಗಿವ ಬಿಡಿಸುವ, ಚ. 3 ತಳಹತ್ತ, ಚ. ಟ

ಮುಖವ ಬಿಡಿಸುವ ಡಾಗೆಯ ಸೈರಿಸಿ
 ತೆರಳಚುವ ತಳಮೇಲುಗಳಲು
 ತ್ತರಿಸವೇಷುವ ಬೀಣೆ ಚರಿಸುವ ¹ ಸುಷಿವ ವಂಚಿಸುವ |
 ಹೊರಳ್ವತನಿಹೋರಟೆಯ ಸತ್ವೋ
 ತ್ಕರದ ಶಮವನು ಶಂಭು ಶಿಷ್ಯಗೆ
 ಪರಿವಿಡಿಯ ತೋಷಿಸುವೊಲಿದನು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೩೦

ಘಾಯವುಂಟೇ ತೋಷು ನೀ ನಡು
 ಪಾಯ ಬಿಡು ಜೊಕ್ಕೆ ಯವನೆನುತಲ
 ಜೇಯನೊಡನಿದಿರೆದ್ದು ತಿವಿದನು ಹರನ ಪೇರುರವ |
 ಘಾಯ ಘಾತಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮತವೆಮೆ
 ಗಾಯ್ತನುತ ತ್ರಿಪುರಾರಿ ಕಡು ಪೂ
 ರಾಯದಲಿ ಕರವೆತ್ತಿನಸು ತಿವಿದನು ಧನಂಜಯನ || ೩೧

ತರಹರಿಸಿ ನರನಿಕ್ಕಿದನು ಶಂ
 ಕರನ ವೆಕ್ಷಸ್ಥಳವನೆಡೆಯಲಿ
 ಮುಖುದು ಕಳಚಿ ಗಿರೀಶನೆಹಿಗಿದನಿಂದ್ರನಂದನನ |
 ಮರಳ ತಿವಿದನು ಪಾರ್ಥನೀತನ
 ಶಿರಕೆ ಕೊಟ್ಟನು ಶಂಭುವಿಂತಿ
 ಬ್ಬರ ವಿಷಮಘಾಯದ ಗಡಾವಣೆ ಘಲ್ಲಿಸಿತು ಜಗವ || ೩೨

ಸುಯ್ಲ ಹೊಗೆಗಳ ಹೊದರುದಿವಿಗಳ
 ನೆಯ್ಲುಳಯ ಮುಖಿವುಗಳ ದೃಢವೇ
 ಗಾಯ್ಲರಿಕ್ಕಿದ ಘಾಯಘಾತಿಗೆ ಮುಖ್ಯಿಕ್ಕಿಡಿಯೇಣೆ |
 ಶಯ್ಲಹತಿಗಳ ಭಾರಣೆಯ ಬಿರು
 ನ್ನೊಯ್ಲ ಬೆಳ ಸಿರಿವಂತರಿವರೆನ
 ಲೈಲಪೈಲದ ಜರಡುಗಳ ನರನಾಥ ಕೇಳಂದ || ೩೩

ತ್ರಾಣವೆಂತುಟೊ ಶಿವ ಶಿವಾ ಸ
 ತ್ರಾಣಹೆ ಬಹುದಿವಸ ಭುವನ
 ಪ್ರಾಣನೇ ಪ್ರೋಷಣದಲಾ ಮರು ಪೂತು ಜಗಜಟ್ಟು |
 ಕಾಣೆ ನಿನಗೆ ಸಮಾನನನು ಶಿವ
 ನಾಣೆ ಗುಣವಲಸೂಯೆಯೇ ತ
 ನ್ನಾಣೆ ನೋಡಾ ಶಬರಿ ಯೆಂದನು ನಗುತ ಶಶಿಮೌಳಿ ¹ || ೨೪

ಅರ್ಜುನನು ಈಶ್ವರನನ್ನು ಬೇಡಿದುದು.

ನಿನಗೆ ನಾ ಬೆಃಗಾದೆ ನೀನಿಂ
 ದೆನಗೆ ಮೆಚಿದೆ ² ದೇವದಾಸವ
 ಜನವೆನಗೆ ಪಾಡಲ್ಲ ನೀ ಹಲ್ಲಣಿಸಿದೈ ನಮ್ಮಾ |
 ಇನನೊ ಮೇಣ ದೇವೇಂದ್ರನೋ ಹರಿ
 ತನುಜನೋ ಹರಿಯೋ ಮಹಾದೇ
 ವನೊ ಕಿರಾತನೊ ಮೇಣನುತ ಮತ್ತೆ ಉಗಿದನು ಶಿವನ || ೨೫

ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನೋಡಿ ಶಿವನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ.

ಘಾಯವನು ಮನ್ನಿಸುತ ಶಿವ ಪೂ
 ರಾಯದಲಿ ಮೆಟ್ಟಿದನು ಪಾರ್ಥನ
 ಬಾಯೊಳ್ಳೊಕ್ಕುದು ರುಧಿರ ನಾಸಿಕದೆರಡುಬಾಹೆಯಲಿ |
 ನೋಯ ನೊಂದನು ವ್ರಾಜಿ ಮುನಿಯಲ
 ಪಾಯವಾದುದಕಟಕಟಾ ತ
 ಪ್ಪಾಯಿತ್ತೈ ತಪ್ಪಾಯ್ತನುತ ಮುಱುಗಿದನು ಮದನಾರಿ || ೨೬

ಬಿರಿದುದೀತನ ಗರ್ವಗಿರಿ ಮೆಡ
 ಮುಱುದುದೀತನ ಶಕ್ತಿ ಸಲೆ ಟೆ
 ಬ್ಬರಿಸಿತಿಂದ್ರಿಯವರ್ಗ ನೆಗ್ಗಿ ತು ನೆನಹಿನೊಡವಣೆ |
 ಹರಿದುದಂಗಸ್ವೇದಜಲ ಕಾ
 ಹುರಕೆ ಕಾಲೊಳ್ಳಯಾಯ್ತು ಮೆತಿನಿ
 ಬ್ಬರದ ಬಿಱುಗಿನ ಬೆದೆಯಲಿ ಬೆಂಡಾದನಾಪಾರ್ಥ || ೨೭

¹ ಮದನಾರಿ, ಚ. ಟ.

² ವಂಚಿಸದೆ, ಕ.

ಅರ್ಜುನನ ಸಂತಾಪ.

ಆವ ಸುವ್ರತಭಂಗವೋ ಮೇ
 ಣಾವ ದೈವದ್ರೋಹವೋ ಮೇ
 ಣಾವ ಶಿವಭಕ್ತಾ ಪರಾಧವೋ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲಿ |
 ಆವ ಹಿರಿಯರ ಹೃದಿನೋ ತಾ
 ನಾವ ಧರ್ಮವನಚಿದನೋ ತನ
 ಗೀವಿಧಿಯ ¹ ಪರಿಭವಮುಹೀರುಹ ಫಲಿತವಾಯ್ತೆಂದ || ೩೮

ಈತ ದಿಟಕೆ ಪುಳಿಂದನೇ ವಿ
 ಖ್ಯಾತನರ ತಾನಲ್ಲಲೇ ದಿಟ
 ಜಾತಿಪಾರ್ಥನೆ ತಾ ನಿಧಾನಿಸೆ ಶಬರನಿವನಲ್ಲ |
 ಈತ ಪಲ್ಲಟವಾದನೋ ಮೇಣ
 ಶ್ವೇತತುರಗನ ಪಲ್ಲಟವೋ ಕುಂ
 ತೀತನುಜ ತಾನಲ್ಲ ನಿಶ್ಚ ಯವೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ || ೩೯

ಅಱಿದನೇ ಶಿವನೆಂದು ದೈವದ
 ಸರಿಯ ಬಲುಹನು ಕಂಡೊಡೆಯು ದಿಟ
 ವಱಿಯಬಹುದೇ ರಹಸ್ಯ ಮಾಯಾಗೋಪಿಕಾತ್ಮಜನ |
 ಅಱುಹಿಕೊಡವೇ ವೇದಶಿರವೆ
 ಚ ರಿಸಿ ತನ್ನ ನಶಂಡಚಿನ್ಮಯ
 ನಱುವು ತಾನೆಂದಾವನಱುವನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೪೦

ಹಂದಿಯೈತರಲೇಕೆ ² ಬನದ ಪು
 ಳಿಂದನಲಿ ಸೇನಸಾಗಲೇತಕೆ ಪು
 ಳಿಂವಮಾನಕರು ತಾವವಮಾನ್ಯ ರಾದೆವೆಲೆ |
 ಇಂದುಮೌಳಿಯುಪೇಕ್ಷೆಯೋ ತಾ
 ನಿಂದು ಶಿವಪದಭಕ್ತಿಶೂನ್ಯನೋ
 ಮಂದಭಾಗ್ಯನು ತಾನಲಾ ಹಾ ಯೆನುತ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೪೧

¹ ಗಾಪಸರ, ಚ.

² ಯೇತಕೆತನಗೆ, ಚ.

ತಿರುಗಿ ಕೆವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದುದು.

ಏಕೆ ಚಿಂತೆ ವೃಥಾ ಮನೋವ್ಯಥೆ
 ಕಾಕಲಾ ನಾವಜ ರಾಗೆ ಪಿ
 ನಾಕಿ ಮೌಷುವುದೇನು ಮುಖಿಯೊಗುವೆನು ಮಹೇಶ್ವರನ |
 ಈಕಿರಾತನ ಹರಿಬವನು ಬಟ
 ಕೇಕೆ ನಿಮಿಷಕೆ ಗೆಲುವೆನೆಂದು ವಿ
 ವೇಕಶಿರಿಯ ಕಟಾಕ್ಷ ಚಿತ್ತಕೆ ಮಾರಿದನು ಮನವ || ೪೦

ಮಣಲಿಂಗವ ಮಾಡಿದನು ನಿ
 ಗುಣನ ಸಗುಣಾರಾಧನೆಯ ಮ
 ನ್ನಣೆಗಳಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದನು ವಿವಿಧಾಗಮೋಕ್ತಿಯಲಿ |
 ಕಣಗಿಲೆಯ ಬಂಧುಗೆಯ ಕಕ್ಕೆಯ
 ಸಣಶಿರೀಷದ ಕುಸುಮದಲಿ ರಿಪು
 ಗಣಭಯಂಕರನನರ್ಚಿಸಿದನಂಧಾಸುರಾಂತಕನ || ೪೩

ಅಮಲಶೈವಸ್ತವವ ಹೇಳುತ
 ನಮಿಸಿದನು ಬಲ ಬಂದು ಪುನರಪಿ
 ವಿಮಲಮತಿ ಮೈಯ್ಯಿಕ್ಕಿದನು ಭಯಭರಿತಭಕ್ತಿಯಲಿ ¹ |
 ಕಮಲಸಂಭವವಂದ್ಯ ಗಿರಿಜಾ
 ರಮಣ ಭಕ್ತಕುಟುಂಬಿ ದೇವೋ
 ತ್ತಮ ತ್ರಿಯಂಬಕ ಪುಷ್ಪಿವಧನ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೪೪

ಗೆಲಿದನೆನ್ನನು ಶಬರನೀತನ
 ಗೆಲುವಶಕ್ತಿಯ ಕೊಡು ಕಿರಾತನ
 ಬಲುಹ ಭಂಗಿಸಿತೆನ್ನ ಬಿಂಕದ ವೊಡೆಯ ನೀನಿರಲು |
 ಹಲವು ಮಾತೇನಿವನ ಗೆಲುವ
 ಗ್ಗಳಕೆಯನು ಕೃಪೆಮಾಡೆನುತ ಪರ
 ಬಲದಿಶಾಪಟ ಭುಜವನೊದರಿಸುತಿತ್ತ ಮುಂಡಾದ || ೪೫

1 ನಿಜಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲಿ, ಚ.

ತಿರುಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವಾಗ ಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದುದು.

ಕಾಣಬಹುದೋ ಶಬರ ನಿನ್ನಯ

ಪ್ರಾಣವೆನ್ನಾ ಧೀನ ವೆಣಿಯಾ

ಸ್ಥಾನವಿನ ಬಲಹುಂಟು ಹಿಂಡುವೆನಿನ್ನು ನಿನ್ನ ಸುವ |

ಗೋಣ ಮುಖವೆನು ತುಡುಕಿದರೆ ಶಿವ

ನಾಣೆ ಬಾ ಸಂಮುಖಕೆ ಹಾಣಾ

ಕಾಣೆಗಿನ್ನ ನುವಾಗೆನುತಲೆವೆಯಿಕ್ಕದೀಕ್ಷಿಸಿದ ||

೪೬

ಕಂಡನರ್ಜುನನೀಕಿರಾತನ

ಮಂಡೆಯಲಿ ತಾ ಮೆಳಲಲಿಂಗದ

ಮಂಡೆಯಲಿ ಪೂಜಿಸಿದ ಬಹುವಿಧಕುಸುಮಮಂಜರಿಯ |

ಕಂಡನಿತ್ತಲು ಮುಖಿದು ಪುನರಪಿ

ಕಂಡನೀಶಬರಂಗಿದೆತ್ತಣ

ದಂಡಿಯಿದು ತಾನೆನುತ ಬೆಣಿಗಾಗದ್ದನಾಪಾರ್ಥ ¹ ||

೪೭

ಆಗಲಿದನಾರ್ಯವೆನುತವ

ನಾಗವೋಕ್ತದಿ ಮತ್ತೆ ಲಿಂಗದ

ಮೇಗರೆಯ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವನು ಬೇಣಿಣಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಲಿ |

ಪೂಗಳನು ತಪುದೊಟ್ಟ ಕರುಣಾ

ಸಾಗರನ ಬಲವೆಂದು ದಕ್ಷನ

ಯಾಗಹರನೆ ನಮಶಿ ವಾಯೆನುತಿತ್ತ ಮುಂದಾದ ||

೪೮

ಮತ್ತೆ ಕಂಡನು ಖಂಡಪರಶುವಿ

ನುತ್ತಮಾಂಗದೊಳೀಚಿಯಲಿ ಲಿಂ

ಗೋತ್ತಮಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಕಾಣನು ಕುಸುಮಮಂಜರಿಯ |

ಕುತ್ತಿದುವು ಕಾತುಕವ ಕಂಗಳು

ಹೊತ್ತವದುಭುತವನು ಭಯಾನಕ

ವೆತ್ತ ರಸದಲಿ ಮುಳುಗಿದುವು ಕಂಗಳು ಧನಂಜಯನ ||

೪೯

¹ ದಂಡಿಯೋ ಹಾಯೆನುತಸ್ಯೆವೆಣಿಗಾದನಾಪಾರ್ಥ, ಚ.

ಶಿವನಲಾ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕೃತುರ್ದಶ
 ಭುವನಕರ್ತುವಲಾ ಕಿರಾತ
 ವ್ಯವಹರಣೆಯಲಿ ಸುಷಿಡನಸ್ತದನುಗ್ರಹಾರ್ಥವೇ |
 ಎವಗೆ ನಿರಶನ ತಪದ ಪಿತ್ತದ
 ಭವಣೆ ತಲೆಗೇಱಿದುದಲಾ ಶಿವೆ
 ಶಿವೆ ಮಹಾದೇವಾ ಯೆನುತ ಮೆಱುಗಿದನು ಕಲಿಸಾರ್ಥ || ೫೦

ಯುದ್ಧವಾಡಿದ ಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜುನನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ.

ಹೃದಯವಿಬ್ಬಗೆಯಾಯ್ತ ಕಂಗಳು
 ಹೆದಱಿದುವು ವೈವರ್ಯ ದಲಿ ತನು
 ಗದಗದಿಸಿತಡಿಗಡಿಗೆ ಝಡಿದುದು ರೋಮಪುಳಕದಲಿ |
 ಉದುರಿದುದು ನೇತ್ರಾಂಬು ಬಿಂಕದ
 ಬೆದರಿಕೆಯ ಮೂಢತೆಯ ತಿಳುಹಿನ
 ಮುದದ ಖೇದದ ಘಾಯಘಾಸಿಗೆ ಪಾರ್ಥನೊಳಗಾಂ || ೫೧

ಸ್ವೇದಜಲದಲಿ ಮಿಂದು ಪುನರಪಿ
 ಖೇದಪಂಕದೊಳದ್ದು ಬಹಳವಿ
 ಷಾದರಜದಲಿ ಹೊರಟ ಭಯರಸನದಿಯೊಳಸಾಡಿ |
 ಮೈದೆಗೆದು ಮರನಾಗಿ ದೆಸೆಯಲಿ
 ಬೀದಿವರಿವುತ ವಿವಿಧಭಾವದ
 ಭೇದದಲಿ ಮನ ಮುಂದುಗಡುತಿರ್ದುದು ಧನಂಜಯನ || ೫೨

ಏಸು ಬಾಣದೊಳಚ್ಚೊಡೆಯು ಹೊಱಿ
 ಸೂಸಿದುವು ತಾನುಚ್ಚಿದುಡಿಲ್ಲ ಮೆ
 ಹಾಶರವ ಕಳುಹಿದೊಡೆ ನುಂಗಿದನಡಱಿದನೆ ತಾನು |
 ಆಶರಾಸನಖಡ್ಗವನು ಕೊಳ
 ಲೈಸರೊಳಗೆಚ್ಚ ತ್ತಿನೇ ಹಿಂ
 ದೇಸುಜನ್ಮದ ಜಾಡ್ಯಜವನಿಕೆಯೋದುದನೆಗಂದ || ೫೩

ಆವನನು ಜಪಯಜ ದಲಿ ಸಂ
 ಭಾವಿಸುವೆರಾವನ ಸದಾಂಬುಜ
 ಸೇವೆಯಲಿ ಸನಕಾದಿಗಳು ಧನ್ಯಾಭಿಮೂನಿಗಳು |
 ಅವನೊಬ್ಬನೆ ನಾದಬಿಂದುಕ
 ಳಾವಿಶೇಷಾತೀತನಾತನೊ
 ಳಾವು ಸಮರಕೆ ಸೇನಿಸಿದೆವಲಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ ||

೫೪

ಆವನನು ಯಜ್ಞೋದಿಕವೆಂದೊ
 ಳಾವನನು ನಿಯಮಾದಿಯೋಗದೊ
 ಳಾವನನು ವಿವಿಧಾರ್ಕನಾಂಕಿತಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗದಲಿ |
 ಅವನನು ಜೀವಾತ್ಮಚೈತ
 ನ್ಯಾವಲಂಬನದಲ್ಲಿಯಾತ್ಮರ
 ನಾವನೀತನೊಳಮೆಗೆ ತೋಟೆಯೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ ||

೫೫

ಲೋಕವಾವನ ಮಾಯೆ ಯಾಜಗ
 ದಾಕೆನಾಳರದಾರು ಚಂದ್ರದಿ
 ವಾಕರಗ್ರಹರಾಶಿತಾರೆಗಳಾರ ತೇಜದಲಿ |
 ಲೋಕರಚನಾರಕ್ಷೆಸಂಪ್ರತಿ
 ವ್ಯಾಕರಣೆ ತಾನಾರದೀಜಗ
 ದೇಕದೈವದ ಕೂಡೆ ದಂಡಿಯೆ ¹ ಶಿವ ಶಿವಾಯೆಂದ ||

೫೬

ಜೀವರೂಪನು ಸಾಕ್ಷಿ ಕೂಟ
 ಸ್ಥಾವಲಂಬನಕರ್ತು ಚೇತನ
 ನಾವನೀ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ನಂತರ್ಯಾಮಿಸಂಜೆ ಯಲಿ |
 ಅವನಮೆಳಪ್ರತ್ಯಗಾತುಮು
 ನಾವನುರುಪರಮಾತ್ಮನೀಶ್ವರ
 ನಾವನಾತನೊಳಮೆಗೆ ತೋಟೆಯೆ ಶಿವ ಶಿವಾಯೆಂದ ||

೫೭

¹ ತೋಟೆಯೆ, ಚ.

ಸ್ಫುರದಲಿಂಗನು ಲಿಂಗಮೂಲೋ
 ತ್ಕರನುದಾರವ್ಯಕ್ತ ಸದಸ
 ತ್ಪರದಪರ ಶಿವನಾರು ಶೈವೋತ್ಕರುಷಲಿಂಗದಲಿ |
 ಪರಮೆಪರರೂಪಾತ್ಪರಾತ್ಪರ
 ತರನಿರೂಪನದಾವನಾತನೊ
 ಳರರೆ ತಾವೇಚಾ ಡಿದೆವಲಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ ||

೫೮

ಅಅಕಾರಉಕಾರವಿಮಲಮ
 ಕಾರಯುಕ್ತೇಕಾಕ್ಷರದ ವಿ
 ಸ್ತಾರಿಯಾವನು ಮೊತ್ಯ ಕಾಕ್ಷರರೂಪನಕ್ಷಯನು |
 ಆರು ವಾಙ್ಮಯನಾರು ವಾಚೋ
 ದೂರನಾರು ವೇಚೋನಿಯಾಮಕ
 ನಾರವನ ಕೂಡೆಮಗೆ ದಂಡಿಯೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ ||

೫೯

ಗಾಹು ಹತ್ತಾಹತ್ತಿ ಗಡ ನಿ
 ದೇಹನೊಡನೆ ಮಹಾಶರಃಘಕೆ
 ಮೇಹು ಗಡ ಜೀವನವು ಮೃತ್ಯುಂಜಯನ ಸೀಮೆಯಲಿ |
 ಆಹ ಮೂದಲೆ ಗಡ ಸುನಿಗಮೆ
 ವೃಷ್ಟಿಹದೂರನ ಕೂಡೆ ಹರನೊಡ
 ನಾಹವಕೆ ಸಮಜೋಳ ನಾವ್ ಗಡ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ ||

೬೦

ಹೂಡಿ ಜಗವನು ಜಗದ ಜೀವರ
 ಕೂಡೆ ಬೆರಸಿ ಸಮಸ್ತವಿಷಯದೊ
 ಳಾಡಿ ಸೊಗಸುವನಾತನುಪಭೋಗಪ್ರಪಂಚದಲಿ |
 ಹೂಡದಚಿಯದೆ ಗಮಿಸಿ ಮರಳದ
 ಕೂಡದಗಲದ ನಿತ್ಯತ್ವಪ್ತನಿ
 ರೂಢನೊಡನೆಚಾ ಡಿದೆವಲಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ ||

೬೧

ಎವಗೆರಡು ಕಣ್ ವಿಶ್ವತಶ
 ಹ್ಲವಿನೊಡನೆ ಸಕ್ರೋಧದರುಶನ
 ವೆವಗೆರಡುಭುಜ ವಿಶ್ವತೋಭುಜನೊಡನೆ ಸಂಗ್ರಾಮ |
 ಭುವನಚರಣನ ವಿಶ್ವತೋಮುಖ
 ಶಿವನ ನಮ್ಮಿಕಾಲು ನಾಲಿಗೆ
 ಯವಗಡಿಪಿ ಗೆಲುವಾ ಸಮರ್ಥರೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೬೦

ಅವನೊಬ್ಬ ನಣೋರಣೀಯ ನ
 ದಾವನುರುಮಹತೋಮಹೀಯನ
 ದಾವನುರುತರದ್ವಿ ಸಂಗತವಿಶ್ವನಮಯದಲಿ |
 ಅವನೊಬ್ಬ ನ ನಾಮರೂಪಗು
 ಣಾವಲಂಬನನಲ್ಲದೀಶ್ವರ
 ನಾವನಾತನ ಕೂಡ ತೋಟಿಯೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೬೧

ಸೇವ್ಯನನು ಸತ್ಕಿಯೆ 1 ಗಳಲಿ ದ್ರ
 ಪ್ಯವ್ಯನನು ದೃಢಚಿತ್ತದಲಿ ಶ್ರೋ
 ತವ್ಯನನು ಮಂತವ್ಯನನು ಸಂಕೀರ್ತಿತವ್ಯನನು |
 ಅವ್ಯಯನನಕ್ಷಯನನಭವನ
 ನವ್ಯಸನನಜ್ಞಾನದಲಿ ಯೋ
 ದ್ಧವ್ಯನಂದೇ 2 ಸೇನಿಸಿದೆವಲಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೬೨

ಸ್ಫುರದಕಾರಾದಿಯಹಕಾರೋ
 ತ್ತರದ ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮಮಯ ವಿ
 ಸ್ತರದಹಂತತ್ವದ ಮಹತ್ತ್ವತ್ವಾತಿಶಯಪದದ |
 ಪುರುಷಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಗಳನು
 ತ್ತರಿಸಿ ತೊಳತೊಳತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ
 ಪರಮಶಿವನಲಿ ಸೇನಿಸಿದೆವಲಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೬೩

1 ಸತ್ಕೃತಿ, ಚ. ಟ.

2 ಗವ್ಯವೇತನ, ಚ

ಸರಸಿಜಾಸನವಿಷ್ಣು ರುದ್ರೇ
 ಶ್ವರಸದಾಶಿವರಾವಳೊಬ್ಬ
 ಚರಣಸೇವಾಸಂಗದಲ್ಲಿಯೆ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರು |
 ಪರಮಶಕ್ತಿಯದಾವನಂಘ್ರಿಗೆ
 ಶಿರವನೊಡ್ಡು ವಳಾಪರಾತ್ಪರ
 ಪರಮಶಿವನಲಿ ಸೇನಿಸಿದೆವಲಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ ||

೬೬

ಈಪರಿಯಲರ್ಜಾನನ ಮನದನು
 ತಾಪವನು ಕಾಣುತ್ತ ಶಾಬರ
 ರೂಪರಚನೆಯ ತೆಣಿಯ ಮೆಣಿಯಲಿ ಮೆಣಿವ ಚಿನ್ಮಯನ |
 ರೂಪನವ್ಯಾಹತನಿಜೋನ್ನತ
 ರೂಪರಸದಲಿ ನರನ ಚಿತ್ತದ
 ತಾಪವಡಗಲು ತಂಪನೆಹಿದನು ತರುಣಶಶಿಮೌಳಿ ||

೬೭

ಈಶ್ವರನು ತನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಜಾನನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದುದು.

ಅರಸ ಕೇಳೈ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಥನ
 ಪರಮಪುಣ್ಯೋದಯವನೀಶನ
 ಕರುಣವನು ಶುಕಸನಕಸಿದಾಧ್ಯರಿಗಗೋಚರವ |
 ನಿರುಪಮಿತನಿಜರೂಪವನು ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿದನು ವಿವಿಧಪ್ರಭಾವೋ
 ತ್ಕರದ ನಿಋಗೆಯ ತೋಜಿದನು ಶ್ರುತಿಕೋಟಿ ಕೈಮುಗಿಯೆ ||
 ಬಲಿದ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೆಐಕವೆನೆ ತೋಳ
 ತೋಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ಕಾಯಕಾಂತಿಯ
 ಪ್ರಲಿದೊಗಲ ಕೆಂಜೆಡೆಯ ಕೇವಣದಿಂದು ಘಣಿಸತಿಯ |
 ಹೊಳವ ಹರಿಣನನಕ್ಷಮಾಲಾ
 ವಲಯದಭಯದ ವರದಕರಪರಿ
 ಕಲಿತನೆಸೆದನು ಶಂಭು ಸದ್ಯೋಜಾತರೂಪದಲಿ ||

೬೮

ದೊಳವೆ ಕುಂಕುಮಕಾಂತಿಯಲಿ ಥಳ
 ಥಳಪೆ ಗಜಜರ್ಮೆದುಡುಗೆಯು
 ಲಲಿತದಂತಪ್ರಭೆಯ ದರಹಸಿತಾನನಾಂಬುಜದ |
 ವಿಲಸಿತಾಭಯಕರದ ಪರಿಕರ
 ಲುಳಿತಪರಶು ದೃಢಾಕ್ಷಮಾಲಾ
 ವೆಳಗಳೊಪ್ಪಿರೆ ವಾಮದೇವಾನನದಿ ರಂಜಿಸಿದ ||

೩೦

ಕಾಳಮೇಘನಿಭಾಂಗ 1 ದುರುದಂ
 ಪ್ಪ್ರಾಚೀನಪ್ರಣದಮಲಮಣಿಜಪ
 ಮಾಲಿಕೆಯ ಶ್ರುತಿಮುಖದ ಪಾಶಾಂಕುಶದ ಡಮರುಗದ |
 ಶೂಲಘನಖಟ್ಟಾಂಗದುಹಿಣಕ
 ಪಾಲಘನಿವಲಯದ ಕರೋಟಿಯು
 ಮಾಲೆಯಿಂದ ಮಹೋಗ್ರನಿಸೆದನು ಘೋರವಕ್ತ್ರದಲಿ ||

೩೧

ಪರಶುಡಮರುಗಖಡ ಖೇಟಕ
 ಶರಧನುಶ್ಚೂಲದ ಕಪಾಲದ
 ಕರದ ರಕ್ತಾಂಬರದ ಘನಿಪನ ಭೋಗಿಭೂಷಣದ |
 ಸ್ಫುರದಘೋರದ ಭೇದದಭಯದ
 ಕರದ ಪಾಶಾಂಕುಶಗಳಲಿ 2 ತ
 ತ್ಪುರುಷಮುಖದಲಿ ಮೆಚಿದನೆಣಕದ ಮಿಂಚಿನಂದದಲಿ ||

೩೨

ಎಳಯ ಮುತ್ತಿನ ಡಾಳವನು ಮು
 ಕ್ಕುಳಿಸುವಂಗಳ್ಚ್ಛವಿಯ ಭಯವರ
 ಲುಳಿತ ಜಪಮಣಿವೇದಪಾಶಾಂಕುಶದ ಡಮರುಗದ |
 ಲಲಿತಖಟ್ಟಾಂಗದ ಕಪಾಲದ
 ದೊಳವೆ ಶೂಲದ ಕರದ ನಿಗಮಾ
 ವೆಳಶಿರೋಮಣಿ ಮೆಚಿದನಂದೀಶಾನವಕ್ತ್ರದಲಿ ||

೩೩

1 ಸುವರ್ಣ, ಚ.

ಪರಶುನು ಗಂಗಳಲಿ, ಚ.

ಬೇಣಿಬೇಣುರಿಗಣು ಗಳ ಫೂ
 ತ್ತಾರದಹಿಬಂಧದ ಜಟಾಕೋ
 ಟೀರಭಾರದ ಮುಖಚತುಷ್ಟಯಭುಜಚತುಷ್ಟಯದ |
 ವಾರಿಜಾಸನವಿಷ್ಟು ರುದ್ರಾ
 ಧಾರನೀಶ್ವರಸಂಚವಕ್ತ್ರಾ
 ಕಾರದಲಿ ಶಿವ ಮೆಚಿದ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮರೂಪಿನಲಿ ||

೭೪

ಶ್ರುತಿಗಳುಪನಿಷದಾದ್ಯಖಿಳದೇ
 ವತೆಯರಾಕಲ್ಪಿತಕಿರಾತಾ
 ಕೃತಿಯನುಡಿದರು ಸುತದರೀಶನ ಸುತ್ತುವಳಯದಲಿ |
 ಸ್ತ್ರೀತಮಧುರಮುಖಕಾಂತಿ ಕಲ್ಪೋ
 ಲಿತಕಟಾಕ್ಷಚ್ಚವಿಯಲೀಶನ
 ಧೃತಿಯಲೀಡಿರಿದೆಡದಲೆಸೆದರು ಗೌರಿದೇವಿಯರು ||

೭೫

ಸನಕನಾರದಭೃಗುಪರಾಶರ
 ತನುಜಭಾರದ್ವಾಜಗೌತಮ
 ಮುನಿವಸಿಷ್ಠ ಸನತ್ಕುಮಾರನು ಕಣ್ವನುಪಮನ್ಯು |
 ಬನಕೆ ಬಂದರು ಪಾರ್ಥ ತಪವಿದು |
 ಸಿನಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿತಮೆಗೆ ಲೇಸಾ
 ಯ್ತನುತ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದುದು ಶಿವನಂಘ್ರಿಯಲಿ ಮುನಿನಿಕರ ||

೭೬

ಜಯ ಜಯೆಂದುದು ನಿಖಿಳಜಗವೆ
 ಹ್ವಯನ ದರುಶನಕೆಂದು ಶ್ರುತಿಕೋ
 ಟಿಯ ಗತಾವಣಿ ಘಾಸಿಯಾದುದು ಹರನ ಘಲ್ಲಣಿಗೆ |
 ನಿಯತವೇನೋ ಜನ್ಮಶತಸಂ
 ಚಯದೊಳರರೆ ಕೃತಾರ್ಥನರ್ಜುನ
 ಜಯವೆನಲು ಮೋಚಗಿದುವು ಭೇರಿಗಳಮರಕಟಕದಲಿ ||

೭೭

ಈಶ್ವರನ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಅರ್ಜುನನು ಬೆರಗಾದುದು
 ಬಿಟ್ಟು ಸೂಟೆಯೊಳದ್ದು ಹರುಷಕೆ
 ಕೊಟ್ಟು ಮನವನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು
 ನಟ್ಟದೃಷ್ಟಿಯೊಳೊಗುವ ಜಲಬಿಂದುಗಳ ಪುಳಕದಲಿ |
 ಬಿಟ್ಟು ಹಿಡಿದನು ಹರನ ಕಾಣದೆ
 ತೊಟ್ಟು ರುಗಿಗಳ ರೋಮಹರುಷದ
 ಲಿಟ್ಟೆಡೆಯ ಮೈದವಕದರ್ಜುನ ನಿಂದು ಬೆಟಗಾದ || ೩೮

ಹರಹಿನಲಿ ಹೊದರೆದ್ದು ಹರುಷದ
 ಹೊರಳಯಲಿ ಹೊಡಕರಿಸಿ ಚಿತ್ತವ
 ತಿರುಹಿ ಹಿಡಿದನು ಮನಕೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಹಮ್ಮು ಹಮ್ಮುಗೆಯ |
 ಕೊರಳುಗೊಳಿಸಿ ಕುಲಾಲಚಕ್ರದ
 ಪರಿಭವಣಿಗೆಯ ಪಾಡಿನಲಿ ಕಾ
 ತರಿಸುತ್ತವೆನಿಗೆ ಮೈಯ್ಯು ಕೊಟ್ಟನು ಒಕಾಚಿ ಭುಜಯುಗವ || ೩೯

ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ಅರ್ಜುನನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಹೃದಯವು ಸರ್ವೇಶ ಸರ್ವೋ
 ತ್ತಮೆ ವೃಥಾ ಸುಭಟಾಭಿಮಾನ
 ಭ್ರಮಿತನನು ಮೋಹಾಂಧಕೂಪಜಲಾವೆಗಾಹದಲಿ |
 ಸ್ತಿಮಿತನನು ದುರ್ಬೋಧಭೇದ
 ಭ್ರಮಿತನನು ಕಲ್ಯಾಣಪದನಿ
 ಗಮಿತನನು ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ಕೈಗಾಯಬೇಕೆಂದ || ೪೦

ಅಪರಿಮಿತನು ಮತಿಗೆಟ್ಟು ಮಾನವ
 ಕುಪಿಯೆಲಾ ನೆಣಿ ಕಂಡು ಕಂಡಿ
 ತೆಪದ ಬೂಳನಲಾ ವಿವೇಕದ ಮೂಗು ಮಾರಿಯೆಲ |
 ಬಹುಮನದ ಬಾಹಿರನೊಳನ್ನಲಿ
 ಮೆಣಿವುದಪರಾಧವನು ನಿಮ್ಮನು
 ಮೆಣಿವುದೈ ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ಕೈಗಾಯಬೇಕೆಂದ || ೪೧

ಜಯ ಜಗತ್ತ್ರಯನಾಥ ಭಕ್ತಾ
 ಶ್ರಯ ಸದಾಶಿವ ಸಾಧುವತ್ಸಲ
 ಲಯವಿಹೀನ ಮಹೇಶ ಮನ್ಮಥಹರ ಮಹಾದೇವ |
 ಭಯರಹಿತ ಭಾಳಾಕ್ಷ ಲೋಕ
 ವೈಯಭವನ ದುರ್ಲಕ್ಷ ದೇವ
 ತ್ರಯನಮಸ್ಯೈತ ನಿಗಮಸತ್ಕೃತ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೧-೧

ದೇವ ದೇವ ಕೃಪಾಂಬುನಿಧಿ ಭ
 ಕ್ತಾವಲಂಬನ ಭಕ್ತದೇಹಿಕ
 ಸೇವಕಪ್ರಿಯ ಭೂತಭಾವನ ಭಾವನಾತೀತ |
 ದೇವವಂದಿತ ಕಾಲರೂಪ ಮ
 ಹಾವಿಭವ ಭಯರಹಿತ ಪಾವನ
 ಪಾವಕಾಂಬಕ ಶ್ರುತಿಕುಟುಂಬಿಕ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೧-೨

ಸರ್ವಗತ ಸರ್ವಜ್ಞ ಸರ್ವದ
 ಸರ್ವಭಾವನ ಸರ್ವತೋಮುಖ
 ಸರ್ವಪೂಜಿತ ಸರ್ವ ಸಾಧಕ ಸರ್ವಗುಣನಿಳಯ |
 ಸರ್ವ ಸರ್ವಾಶ್ರಯ ಸಮಾಹಿತ
 ಸರ್ವಮಯ ಸರ್ವೇಶ್ವರೇಶ್ವರ
 ಸರ್ವದುಃಖಾಪಹ ಮಹೇಶ್ವರ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೧-೪

ರೂಪರಹಿತಸರೂಪ ನಿರ್ಮಳ
 ರೂಪ ವಿಶ್ವಾಧಾರ ಸದಸ
 ದ್ರೂಪ ವಿಮಲವೈರಮರೂಪಕ ಸರ್ವತೋರೂಪ |
 ರೂಪರಸಗಂಧಾದಿವಿಷಯಸ
 ರೂಪ ರೂಪಾತೀತ ಸಂವಿ
 ದ್ರೂಪ ವಿಮಲವಿರೂಪಲೋಚನ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೧-೫

ಪರಮಹಂಸ ಪರಾತ್ಮ ಪರಮೇ
 ಶ್ವರ ಪರಬ್ರಹ್ಮೈಕವಿಗ್ರಹ
 ಪರಮಶಿವ ಪರತತ್ವರೂಪ ಪರಾತ್ಪರಾನಂದ |
 ಪರಮಗುಣಪರಶಕ್ತಿ ವಾಗೀ
 ಶ್ವರ ಪರಾರ್ತಿಹರೇಶ ಪರಶಂ
 ಕರ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯೆ ಪರೋತ್ತಮ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೧೬

ಲಿಂಗಮಯ ನಿರ್ಲಿಂಗ ತೇಜೋ
 ಲಿಂಗ ಲಿಂಗಾತ್ಮಕ ಸದಾಶಿವ
 ಲಿಂಗ ನಿರ್ಮಳಲಿಂಗ ಲಿಂಗಸ್ಥಿತ ಮಹಾಲಿಂಗ |
 ಲಿಂಗವಿಲಸಿತಲಿಂಗ ಚಿನುಮಯ
 ಲಿಂಗ ಚೇತನಲಿಂಗ ದುರ್ಗಾ
 ಲಿಂಗಿತಾಂಗವಿಲಾಸ ಶಂಕರ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೧೭

ನಿರವಧಿಕ ನಿರ್ಮಯ ನಿರ್ಗುಣ
 ನಿರುಪಮಿತ ನಿರ್ದ್ವಂದ್ವ ಸಿಸ್ತೃಪ್ರಹ
 ನಿರವಯವ ನಿರ್ಲೇಪ ನಿರವಗ್ರಹ ನಿರಾಧಾರ |
 ನಿರುಪಮ ನಿರಾಮಯ ನಿರಂತರ
 ನಿರವಶೇಷ ನಿರಂಗ ನಿರ್ಮಳ
 ನಿರತಿತಯ ನಿಷ್ಕಳ ಮಹೇಶ್ವರ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೧೮

ವಾಮದೇವ ದುರಂತವಿಭವ
 ವ್ಯೋಮಕೇಶ ಕೃತಾಂತಹರ ನಿ
 ಸ್ತೀಮ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಸಮಂಜಸ ಸರ್ವತೋಭದ್ರ |
 ಭೀಮ ಭರ್ಗ ಕಪರ್ದಿ ಕಲ್ಪಿತ
 ನಾಮರೂಪಕಿಯ ವೈಷ್ಣವಜ
 ಕಾಮಹರ ಕರುಣಾಮಹಾರ್ಣವ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೧೯

ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅರ್ಜುನನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ರಚಿತಮಾಯಾ ಏಮಾಯಾ ಮಾಯಾ
 ನಿಚಿತ ಮಾಯಾಧಾರ ಮಾಯಾ
 ರುಚಿತ ಮಾಯಾರೂಪ ಮಾಯಾನುಯ ಜಗನ್ಮಾಯ |
 ರಚಿತತೇಜೋಮಯು. ¹ ಹಿರಣ್ಯ
 ಪ್ರಚಯತೇಜ ಸುತೇಜ ಗೌರೀ
 ಕುಚಯುಗಾಂಕಿತವಕ್ಷ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯಸಿ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೯೦

ಹರ ಹರಾ ತ್ರೈಮೂರ್ತಿರೂಪವ
 ಧರಿಸಿ ಯತುಳಮಹಾಪ್ರೈಮೂರ್ತಿಯ
 ಧರಿಸಿ ಯನುಪಮವಿಶ್ವಮೂರ್ತಿಯ ಧರಿಸಿ ರಂಜಿಸುವ |
 ಪರಿಯನಣಿವೆವರಾರು ದೇವಾ
 ಸುರಮುನೀಶರಿಗರಿದು ವರವನು
 ಕರುಣಿಸಲು ಬಂದೈ ಮಹಾದೇವೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೯೧

ದೇವ ಸುರದನುಜೇಂದ್ರವಂದಿತ
 ದೇವ ಮನುಮುನಿನಿಕರಪೂಜಿತ
 ದೇವ ತತ್ವಾಕಾರ ಭಾವಿವೊಡೆ ಬಹುಗುಣನಾಮ ² |
 ದೇವ ಸಾಕಾರದಲಿ ನಿಜಭ
 ಕ್ತಾವಳಿಯನುಧರಿಸುವ ಮಹಾ
 ದೇವ ಕರುಣಿಸಿದೈ ಯನಾಥಂಗೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೯೨

ಹರನೆ ಗಂಗಾಧರನೆ ಗಿರಿಜಾ
 ವರನೆ ಶಶಿಶೇಖರನೆ ದಕ್ಷಾ
 ದ್ವರಹರನೆ ಶಂಕರನೆ ನಿಜಭಕ್ತರ ಮನೋಹರನೆ |

---

1 ಕುಚಿಸತೇಜೋಬಲ, ಚ.   2 ಡತಿನಿರಾಕಾರ, ಚ.
 ARANYA PARVA 14

ಕರುಣಿಸುವುದು ದ್ವರಿಸುವುದು ಸಂ
ಹರಿಸು ಮತ್ಸರಿಭವವೆನೆಂದುರು
ತರದ ಭಕ್ತಿಯಲಿಂದು ಸೈಗೆಡದಿದ್ದ ನಾಸಾರ್ಥ || ೯೩

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳಲಶನೀತನ
ಹೊರಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಸಾರ್ಥನ
ಶಿರವ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿದನು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದನು ಬರಸೆಳದು |
ಮರುಳು ಮಗನೆ ಮಹಾತಪಸ್ಸಂ
ಚರಣೆಯಲಿ ನೊಂದೈ ಯೆನುತ ಕಡು
ಗರಣಿ ಕರುಣಾಮೃತಸಮುದ್ರದೊಳದ್ದಿದನು ನರನ || ೯೪

ಈಶ್ವರನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಆದರಿಸಿದನು.

ಕೂಡ ಮೈದಡವಿದನು ಮಿಗೆ ಮುಂ
ಡಾಡಿದನು ಮನ ನೋಯದಿರು ನೀ
ಮಾಡಿದುಪಹತಿ ಯೆಂಬುದೆನಗರ್ಚನೆ ನಮಸ್ಕಾರ |
ಕೋಡದಿರು ಕೊಂಕದಿರು ಭಕ್ತಿಗೆ
ನಾಡೆ ಮೆಚೆ ದೆನೆನ್ನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ
ಬೋಡಿಯಿಲ್ಲೆ ಮಗನೆ ಯಾಗುಹಗಣಪರಾಣೆಂದ || ೯೫

ನರನು ನೀ ಪೂರ್ವದಲಿ ಪೀತಾಂ
ಬರನ ವಿಮಳಾಂಶಪ್ರಸೂತನು
ಪರಮಶುಭ ನೀನಮ್ಮ ಭಕ್ತನು ಚಿಂತೆ ಬೇಡಿಸ್ತು |

ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಈಶ್ವರನು ಖಡ್ಗಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

ವರದನಾದೆನು ಮಗನೆ ಶಸ್ತ್ರೋ
ತ್ಕರವನಿದನೀ ಮುನ್ನ ಕೊಳ್ಳಂ
ದುರುತರಪ್ರೇಮದಲಿ ಕೊಟ್ಟನು ಖಡ್ಗ ಶರಧನುವ || ೯೬

ಸಲಿಸುವೆನು ನೀ ಬೇಡಿದುದನ
 ಸ್ವಲಿತವಂಜದಿರಿನ್ನು ಸಾಕೆನೆ
 ಸುಲಭ ನೀ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಭಯವಿನ್ನೇಕೆ ತನಗೀಗ |

ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬೇಡಿದುದು.

ಸಲಿಸು ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನು ವೆ
 ಗ್ಗಳಯ ಬ್ರಹ್ಮಶಿರೋಸ್ತ್ರವನು ಕೈ
 ಗೊಳಿಸುವುದು ಕೃಪೆಯುಳ್ಳೊಡೆಂದನು ನಗುತ ಕಲಿಪಾರ್ಥ ||೯೭

ಸವಡಿನುಡಿಯುಂಟೇ ಚತುರ್ಧಶ
 ಭುವನದಾಹವದಕ್ಷವೀಲಾ
 ಣವನು ಕೊಟ್ಟನು ಮಗನೆ ಬ್ರಹ್ಮಶಿರೋಮಹಾಶರವ |
 ದಿವಿಜದನುಜಭುಜಂಗಮಾದಿಗ
 ಳವೆಗಡಿಸಲುಜಿ ಹೆಚ್ಚು ವುದು ಸಂ
 ಭವಿಸಿದಾಹುತಿ ಯಿದಕೆ ಶರವುದ್ದಂಡಬಲನೆಂದ || ೯೮

ಈಶ್ವರನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು.

ಸರಸಿಯಲಿ ಮಿಂದಾಚಕಮನವಿ
 ಸ್ತರಣವೆಲ್ಲವೆ ಮಾಡಿ ಶೂಲಿಯ
 ಚರಣದಲಿ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ನಂದನು ಬಾಗಿ ಕೈಮುಗಿದು |
 ಸರಳಸಾಂಗೋಪಾಂಗಮಂತ್ರೋ
 ಚ್ಚರಣಸಂಹೃತಿವೋಕ್ಷವನು ವಿ
 ಸ್ತರದಿ ರಹಸ್ಯದಲಿ ಕೊಟ್ಟನು ಪಾಶುಪತಶರವ || ೯೯

ಆಗ ದೇವತೆಗಳ ಸಂತೋಷ.

ಜಗವು ಘೇ ಯೆಂದುದು ಜಯಧ್ವನಿ
 ಗಗನದಲಿ ಗಾಡಿಸಿತು ಹೂವಿನ
 ಮುಗುಳ ತನಿಮೆಚೆ ಸುಖಿದುದೀಶ್ವರನಂಭಿಕಮಲದಲಿ |

ಢಗೆಯ ತಳ ಮುಖಿದುದು ಮನೋರಥ
 ದಗಳು ತುಂಬಿತು ನರನ ಮನಬು
 ದಿಗಳು ನೆಣಿ ಸಿಲುಕಿದುವು ಹರುಷೋತ್ಸವದ ದಾಟಿಯಲಿ || ೧೦೦

ಹರನ ಕೋಮಲಪಾಣಿಕಮಲ

ಸ್ವರುಶಪೀಯೂಷದಲಿ ಮುಬುಗಿದ

ನರನ ತನು ನಿರ್ಮೋಕಮುಕ್ತ ಭುಜಂಗದಂದದಲಿ |

ಕಿರಣಲಹರಿಯ ಲಳಯ ದಿವ್ಯೋ

ತ್ಕರದ ಚಪಳಿವಿವಿಯ ಚಾರು

ಸ್ಫುರಣದಲಿ ಬೋಳಿಸಿದುದು ಸುರನರರ ಕಣ್ಮನವ || ೧೦೧

ಸುರಮುನೀಶ್ವರವೇದಮಂತ್ರೋ

ಚ್ಚ ರಣನಾದದ ಗರುಡಗಂಧ

ವರ ಮಹಾಸ್ತು ತಿರವದ ತುಂಬುರುನಾರದಾದಿಗಳ |

ವರರಸಾನ್ವಿತಗೀತದೂರ್ವಶಿ

ಯರ ಸುಸೃತ್ಯದ ದಿವ್ಯವಾದ್ಯದ

ಹರನ ಕರುಣಾಂಬುಧಿಯಲೋಲಾಡಿದನು ಕಲಿಸಾರ್ಥ || ೧೦೨

ಧರಗೆಸವೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮೋ

ತ್ಕರವನನುಪಮವೋಕ್ಷಪದವನು

ಧುರದೊಳಹಿತರ ಗೆಲುವಶೌರ್ಯೋನ್ನತಿಯ ಸಾಹಸವ |

ಕರುಣಿಸಿದನಪ್ಪಿದನು ಕರೆದನು

ಗಿರಿತನುಜೆ ನೀನುದ ರಿಪ್ರದೀ

ಪರಮಭಕ್ತನನನಲು ಕರುಣದೊಳೋಕ್ಷಿಸಿದಳಗಜೆ || ೧೦೩

ಸ್ತುತಿಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟಳಾದ ಗಿರಿಜೆಯು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ

ವರವನ್ನು ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಗಿರಿಜೆ ತ್ರಿಜಗನ್ನಾತೆ ರಕ್ಷಿಸು

ಪರಮಕರುಣಾಮೂರ್ತಿಯುಂಟಿಕೆ

ಶಿರಿ ಸರಸ್ವತಿ ದುರ್ಗಾ ಚಂಚಿಯರೆಂಬನಾಮದಲಿ |
 ಚರಿಸುತಿದ ನಿನ್ನೇಕಶಕ್ತಿಯು
 ಪರಿಯನಱುವವರಾರೆನುತ ತ
 ಚ ರಣಕಮಲಕ್ಕೆ ಟಗಿ ಪುಳುಕಿತನಾದನಾಪಾರ್ಥ || ೧೦೪
 ಕಂಜನಾಭನ ಮೈದುನನೆ ಬಾ
 ಅಂಜದಿರು ನಿನಗಾಂತರಿಪುಗಳ
 ಭಂಜಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದನುವನು ತಳದು ರಂಜಿಸುವ |
 ಅಂಜನಾಸ್ತ್ರವನಿತ್ತೆ ಮಗನೆ ಧ
 ನಂಜಯನೆ ನಿನಗೆಂದು ಕರುಣದಿ
 ಮಂಜುಳಾರವದಿಂದ ತಚ್ಚ ಸ್ತ್ರವನು ಬೆಸಸಿದಳು || ೧೦೫
 ಬಂದುದಶಶತಸಾವಿರದ ಹೆಸ
 ರಿಂದ ಲಕ್ಷವು ಕೋಟಿಯಗಣಿತ
 ದಿಂದ ನಿನಗಾಂತಧಟರಿಪುಗಳು ತಿಂದು ತೇಗುವುದು |
 ಬಂದು ಬೆಸನನು ಬೇಡುವುದು ತಾ
 ನೊಂದು ಶರರೂಪಾಗೆನುತ ಮುದ
 ದಿಂದ ವರಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನಿತ್ತ ಳರ್ಜುನಗೆ || ೧೦೬
 ದೇವಿಯರು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪಾರ್ಥಂ
 ಗೋವಿ ಕೊಟ್ಟರು ದಿವ್ಯಬಾಣವೆ
 ನೋವಿ ಗಣಪತಿ ತಾನು ಕೊಟ್ಟನು ಜಯಮಹಾಶರವೆ |
 ಅವಜನ್ಮದ ಸುಕೃತಫಲವಿದು
 ತೀವಿತೋ ಪಲುಗುಣಗೆನುತ್ತವೆ
 ದೇವತತಿ ಕೊಂಡಾಡುತಿರ್ದುದು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೧೦೭

ಆಗ ಗಣೇಶ ಪ್ಪಣ್ಣುಬರಿಂದ ಅಸ್ತ್ರಲಾಭ.

ಕರಿಮುಖನ ಪ್ಪಣ್ಣುಖನ ಚರಣ
 ಕೈ ಟಗಿ ನುತಿಸುತ್ತಿ ರಲು ಪಾರ್ಥನ

ಪರಮಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದರು ಕರುಣದಲಿ |
 ವರಮಹಾಸ್ತ್ರಗಳನು ಮಂತ್ರೋ
 ತ್ಕ ರವನವರೊಲಿದಿತ್ತು ಗೆಲು ನೀ
 ಧುರದೊಳಹಿತರನೆಂದು ಹರಸಿದರಾಧನಂಜಯನ || ೧೦೮

ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹೋಗೆಂದು ಕಿವನ ಆಜ್ಞೆ

ಸರಳ ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವನು ನಿನ
 ಗಱುಹಿದೆನು ನೀನಿನ್ನು ಶಕ್ರನ
 ಪುರಿಗೆ ನಡೆ ನಿನ್ನುತ್ತರೋತ್ತರಕಾರ್ಯಗತಿಗಳಿಗೆ |
 ಹರಿ ಸಹಾಯನು ನಮ್ಮ ಸತ್ವದ
 ಪರಮರೂಪಾತ್ಮಕನು ಕಣಾ ನೀ
 ನಱಿದಿರೆಂದು ಮಹೇಶ ಬೀಚ್ಚೊಟ್ಟನು ಧನಂಜಯನ || ೧೦೯

ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಈಶ್ವರನು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು.

ನಿಮ್ಮ ಕಥೆ ವೇದೋಕ್ತವಾಗಲಿ
 ನಿಮ್ಮ ಚರಿತ ಸುಚರಿತವಾಗಲಿ
 ನಿಮ್ಮ ಕಥನಾವ್ಯತವನಾಲಿಸಿ ಕೇಳ್ದ ರಘುಕೆಡಲಿ |
 ನಿಮ್ಮ ನಿಂದಿಸಿದವರುಗಳು ದು
 ಸ್ವರ್ಮಿಗಳು ಪಾತಕರು ತಾನಿದು
 ನಮ್ಮ ಮತವೆಂದು ಭವೆ ಹರಸಿದನಾಧನಂಜಯನ || ೧೧೦

ದೇವಿಯರು ಗುಹಗಣಪಮುಖ್ಯಗೆ
 ಣಾವಳಿಗೆ ಪೊಡಮಟ್ಟನವರ ಕೃ
 ಪಾವಲೋಕನದಿಂದ ಹೊಂಪುಳಿಯೋದನಡಿಗಡಿಗೆ |
 ದೇವ ರಂಜತಾಚಲಗಮನಸಂ
 ಭಾವನೋದ್ಯೋಗದಲಿ ಮಿಗೆ ಗಾಂ
 ಡೀವಿಯನು ನೆಣಿ ನೋಡಿ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಭವನಿಂತೆಂದ || ೧೧೧

ಖಳಕ ಈಶ್ವರನು ಕೈಬಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದುದು.
 ಪುರಹರನು ಕರೆದರ್ಜಾನನ ಸುರ
 ಪುರಕೆ ಪೋಗುತೆ ನೀನು ಬಚಿಕಾ
 ಸುರಸಮಿತಿಗಳ ವೈರಿಗಳ ವೆಧಿಸೆಂದು ಬೆಸಸುತ್ತ |
 ಹರಿಯಜರುಸಹಿತ ಭವೆ ರಜತಾ
 ಚಲಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದನಿತ್ತಲು
 ನರನು ಸೈವೆಣಗಾಗಿ ಚಿಂತಾಚಿತ್ರದಂತಿದರ್ ||

೧೧೦

ಆಗ ಅರ್ಜುನನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ.

ಹರನ ಕೃಪೆಯಂ ಪಡೆವುದರಿಡಾ
 ದರಿಸುವರೆ ಶಸ್ತ್ರಾಭಿಲಾಷೆಯೆ
 ಮರುಳತನದಲಿ ವೈರ್ಧನಾದೆನಲಾ ಮುಖದೇವೆ |
 ಧರೆಯು ಕಾಮಿತವೆಂದು ಸುಖವನು
 ಮೆಚಿದನಕಟಕಟಾ ದುರಾಗ್ರಹ
 ಪರಿವೃತಂಗೆ ಸುಬುದ್ಧಿಯೇಕಹುದೆಂದನಾಪಾರ್ಥ ||
 ಹರನು ಮಾಡುವುದೇನು ಕರ್ಮದ
 ತರವು ನಮಗರಿಯಾಗಿ ತಾಗಲು
 ಹರನು ಪಾಪದ ಪುಣ್ಯದೊಡಲಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿರೂಪನಲೆ |
 ಧರೆಯೊಳಗೆ ಶತಕೋಟಿಜನ್ಮಾಂ
 ತರವು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಪುಣ್ಯವು
 ನರರ ಬೆನ್ನಲಿ ಬಹುದು ಹುಸಿಯಲ್ಲೆಂದನಾಪಾರ್ಥ ||

೧೧೩

೧೧೪

ಎತ್ತಿದೀಬಲುಚಲವು ನೆಹಿ ತಾನೇ
 ನುತ್ತರಿಸುದೀಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮವೆ
 ದುತ್ತರೋತ್ತರವಹುದು ಮತ್ತಾ ಚಲದ ಬಲುಹಿಂದ |
 ಮತ್ತೆ ಬಹುವಾತೇಕೆ ಯಗ್ರಜ
 ನಿತ್ತ ಬೆಸದಿಂ ನಡೆನೆಂಬ ಸು
 ವತ್ತವದೆ ಸತ್ಕೀರ್ತಿ ಸಾಧನವೆಂದನಾಪಾರ್ಥ ||

೧೧೫

ಮುರಹರನು ತಾನೆಮಗೆ ಗುರುವೆರ
 ಗುರುವದಕಮಲಯುಗದ ಭಕ್ತಿಯ
 ಲಖಿದ ನಿಜಮೂರ್ತಿಯನು ಕಂಡು ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನೆಲ |
 ಹರಿದುದಘಕುಲವೆನುತ ಪುಳಕೋ
 ತ್ಕರದ ಹರುಷದಲಾಧನಂಜಯ
 ಪರಮಗದುಗಿನ ವಿರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ || ೧೧೬

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಸೂಚನೆ.

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಹರನ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರಲಾಭೋ
 ತ್ಕರುಷಹರುಷೋತ್ಸವದಲಿಂದ್ರನ
 ಪುರವ ಹೊಕ್ಕನು ಪಾರ್ಥನೆಸೆದನು ಶಕ್ರತೀಜದಲಿ ||

ಅರ್ಜುನನ ಯೋಚನೆ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರತ್ರೀ
 ಪಾಲ ವರಕೈಲಾಸವಾಸಿಯ
 ಬೀಡುಕೊಂಡನು ತದ್ವಿಯೋಗದಲಿಂದ್ರಕೀಲದಲಿ |
 ಮೇಲುದುಗುಡದಲಸ್ತ್ರಲಾಭವೆ
 ನಾಲಿಸದೆ ಶಂಕರಪದಾಂಬುಜ
 ದೋಲಗದ ಶಿರಿ ತಪ್ಪಿತನುತುಮ್ಮಿಳಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೧

ಮರುಳದೇವಾರ್ಚನೆಯೊ ಕನಸಿನ ¹
 ಶಿರಿಯೊ ಶಿಶುವಿನ ಕೈಯ್ಯ ರತ್ನವೊ
 ಹರಿಕರದ ಮಾಲೆಯೊ ಮದೀಯವಿವೇಕವಿಭ್ರಮವೊ |
 ಹರನನೀಚಮೋಕ್ಷಿಯಲಿ ಗೋ
 ಚರಿಸಿ ಬೇಡಿದುದಂಬು ಮರ್ತ್ಯರೊ
 ಳರವು ಮರುಭಾಷೆನ್ನ ಪುಣ್ಯವೆನುತ್ತ ಬೆಜಗಾದ || ೧

ಆಗ ವರುಣನ ಆಗಮನ.

ಅರಸ ಕೇಳದ್ಭೃತವನಿತ್ತಲು
 ಚರಮದಿಗ್ಭಾಗದಲಖಿಳಜಲ
 ಚರನಿಕಾಯದ ಮುಂಗುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆಲದ ಘಣಿಕುಲದ |
 ಸುರನದೀನದಕೋಟಿಗಳ ಸಾ
 ಗರದ ಪರಿವಾರದಲಿ ಬಂದನು
 ವರುಣನಮರೇಂದ್ರನ ಕುಮಾರನ ಕಾಂಬ ತವಕದಲಿ || ೨

ವಿಕಟರಾಕ್ಷಸಯುಕ್ಷಜನಗು
 ಹ್ಯಕರು ಕಿನ್ನ ರಗಣಸಹಿತ ಪು
 ಸ್ಪಕದಲೈತಂದನು ಧನೇಶ್ವರನಾತಪೋವನಕೆ |
 ಸಕಲಪಿತೃಗಣಸಹಿತ ದೂತ
 ಪ್ರಕರಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷರೊಡನಂ
 ತಕನು ಬೆಣಿಸಿದನಿಂದ್ರಕೀಲಮಹಾಮಹೀಧರವ ² || ೩

ಆಗ ಇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ.

ಹಿಡಿದ ಸಾಲಿನ ಸತ್ತಿಗೈಯ ಬಲ
 ಕೆಡಕೆ ಕೆದಕುವ ಸೀಗುರಿಯ ಮುಂ
 ಗುಡಿಯ ವಿದ್ಯಾಧರಮಹೋರಗಯುಕ್ಷಕಿನ್ನ ರರ ³ |

¹ ಕಣ್ವನ, ಡ.

² ವನಾಂತರವ, ಡ.

³ ರಾಕ್ಷಸರ, ಡ.

ಜಡಿವಕಹಳಾರವದ ನೆಲದು

ಗ್ಗಡಣಿಗಳ ಕೈವಾರಿಗಳ ಗಡ

ಬಡೆಯ ಗರುವಾಯಿಯಲಿ ಗಗನದಿನಿಷಿದನಮರೇಂದ್ರ || ೫

ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿದುದು

ಕಂಡನನಿಬರ ಬರವನೊಲಿದಿದಿ

ಗೋಂಡನವರವರುಚಿತದಲಿ ಮುಂ

ಕೊಂಡು ಮನ್ನಿಸಿ ಮನವ ಹಿಡಿದನು ಲೋಕಪಾಲಕರ |

ಇಂದ್ರಾದಿಗಳು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು.

ಖಂಡಸರಶುವಿನಸ್ತ್ರವನು ಕೈ

ಕೊಂಡೆ ನಿನಗೇನರಿದು ನೀನು

ದ್ವಂದ್ವಬಲನೆಂದನಿಬರುಪಚರಿಸಿದರು ಫಲಗುಣನ || ೬

ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಇಂದ್ರನ ಆದರ.

ಆಮಹಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಬಳುವಳಿಯು ಕೊ

ಳ್ಳೈ ಮದೀಯಾಸ್ತ್ರವನನುತ ಸು

ತಾ ಮನಿತ್ತನು ದಿವ್ಯಬಾಣವನ್ಯೆಂದ್ರಸಂಜಿ ಕವ |

ಸಾಮವರ್ತಿಕದಂಡವಾರುಣ

ತಾಮಸದ ಸಮೋಹನವನೆಂ

ದಾಮಹಾಂತಕವರುಣಧನಪರು ಕೊಟ್ಟರಂಬುಗಳ || ೭

ಎಲೆ ಧನಂಜಯ ನಿನಗಿದೇನ

ಗ್ಗಳದ ಶರವೇ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಗೆ

ಸಿಲುಕಿದನು ಶಿವನಾತನಂಬಿದೆ ನಿನ್ನ ಸೀಮೆಯಲಿ |

ಸುಲಭ ನಿನಗಿಂದಮಲಕ್ಷ್ಮಿ

ನಿಳಯ ನೀನೇ ಪೂರ್ವದಲಿ ನಿ

ಮೌಲಿನನರಋಷಿ ಯನುತ ಹರಿ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ಮಗನ || ೮

ಕೃತತಪಸ್ಸಂಭಿನ್ನ ಖೇದ
 ಕ್ಷತಶರೀರವ್ಯಥೆಯನಮರಾ
 ವತಿಯೊಳಗೆ ಕಳ ರಥಸಹಿತ ಕಳುಹುವೆನು ಮಾತಲಿಯ |
 ಕ್ರತುಶತದ ಕೈಗಾಣಿಕೆಯ ದೀ
 ಕ್ಷಿತರ ಶಿರಿಯಿಂತವರ ಮನವಾ
 ರತೆಯದೆಂತುಟೊ ನೋಡಬೇಹುದು ಪಾರ್ಥ ನೀನೆಂದ || ೯

ಹೈ ಹಸಾದವು ನೂಣುಯಜ್ಞದ
 ಮೇಹು ಗಾಡನು ಮೆಟ್ಟಲೆಮಿತ್ತ
 ಹೂದೆಗಳಗಳವಡುವೆದೊಲ್ಲೆ ವೆ ನಿಮ್ಮ ಕರುಣದಲಿ |
 ಐಹಿಕದಲಾಮುಷ್ಠಿಕದ ಸ
 ನ್ನಾಹ ಸಂಭವಿಸುವೊಡೆ ನಿಷ್ಪ್ರ
 ಸ್ಯಾಹವೆಂದೆಹಿದನು ಫಲಗುಣನಿಂದ್ರನಂಘ್ರಿಯಲಿ || ೧೦

ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಹೊರಟು ಹೋಗಲು ಮಾತಲಿಯು ಸರಥನಾಗಿ
 ಬಂದುದು.

ಬೀಜುಗೊಟ್ಟರು ನರನನೀದಿ
 ಕ್ವಾಲರಂತರ್ಥಾನದೊಡನೆ ಸ
 ಮೇಳರಾದರು ಶಕ್ರಸಾರಥಿ ಸುಳದನಭ್ರದಲಿ |
 ಜಾಳಿಗೆಯ ಮಣಿವೆಳಗುಗಳ ವೈ
 ಹಾಳಗಳ ವೈಡೂರ್ಯದೀಪ್ತಿನಿ
 ವಾಳಗಳ ಸುಪತಾಕೆಬೆಳಗುವ ಹೇಮರಥಸಹಿತ || ೧೧

ಅರಸ ಕೇಳ್ಯ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ
 ತುರಗನಿಕರದ ಲಳಯ ದಿವ್ಯಾಂ
 ಒರದ ಸಿಂದದ ಸಾಲುಸತ್ತಿಗೆಗಳ ಪತಾಕೆಗಳ |
 ಒರರುಚಿಯ ಮೂರಾಂಕವೋ ಸುರ
 ಗಿರಿಯ ಸೋದರವೋ ಮೈ ಗಾಂಕನ
 ಮುಖದಲೆಯೊ ವೇಣಿನಲು ರಥ ಹೊಳೆದಿಡಿದುದಂಬರದಿ || ೧೨

ಆರಥವನ್ನು ನೋಡಿ ಅರ್ಜುನನು ವಿಸ್ಮಿತನಾದುದು.

ಏನಿದಚ್ಛರಿ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ನ
 ವೀನದರುಶನವೆನ್ನ ಪುಣ್ಯವೆ
 ನೂನವೈ ಸಲೆ ಯೆನುತ ನರನಿದಿಗೋಂಡನಾರಥವ¹ |
 ನೀನಹೈ ಕಲಿಪಾರ್ಥನೆಂಬ ಮ
 ಹಾನರೇಶ್ವರನೆನುತ ಮಿಗೆ ಸ
 ಮ್ಮಾನಿಸುತ ಸುರಪತಿಯು ಸಾರಥಿ ನಿಲಿಸಿದನು ರಥವ || ೧೩

ಲಲಿತಹೇಷಾಧ್ಯನಿಯ ಹಯಮಂ
 ಡಲಿಯ ಮೌಳಿಯ ಮೇಲುದಾಯದ
 ಲುಳಿಯು ಚೀತ್ಕೃತಿರವದ ಪಲಪಲತೆಹದ ಪಟವಿಗೆಯ |
 ಚಲತುರಗಖುರಹತಿಯ ರಭಸೋ
 ಚ್ಚತಧೂಳೀಧೂಸರದ ರಥ
 ದೂಳಗೆ ನಿಂದನು ಶಕ್ರಸಾರಥಿ ನುಡಿಸಿದನು ನರನ || ೧೪

ಮಾತಲಿಯು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.

ಏಷು ಫಲಗುಣ ಹರಿವರೂಥದ
 ಮೇಲೆ ಬಿಜಯಂಗೈವೆ ಬಹಳಫ
 ಲಾಳಿಯಿದೆಲಾ ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯದ್ರುಮದ ಬೇಜಿಡೆಯೆ |
 ಸಾಲಕು ಋವಋಹಿಗಳ ಕರ್ಮದ
 ಕೂಲಿಗರ ಜಡಜಂಜಪೂಗರ
 ಜಾಲದಾಶೆಯನಿಮಿಷರ ಪುರ ವಶವಾಯ್ತು ನಿನಗೆಂದ || ೧೫

ಬಲ್ಲರಾರದನಶ್ವಮೇಧದ
 ಮೆಲ್ಲರನುಕೃತರಾಜಸೂಯರು
 ಬಲ್ಲರೇ ಕಡೆಬೀಡಕೋಟೆಯ ಗುಡಿಯ ಬೊಡಿಯರ |

¹ ನಿದಿದಾದರಾರಥಕೆ, ಬ.

ಎಲ್ಲಿಯಮರಾವತಿ ನರಾಧಮು.

ರೆಲ್ಲಿ ನಾವೀಶ್ವರನ ಕರುಣದ

ಭುಲ್ಲವೆಣೆಯಲಿ ಭಾಗ್ಯರೈಸಲೆ ಯೆಂದನಾಪಾರ್ಥ ||

೧೬

ಆರ್ಜುನನು ಹೊರಡುವಾಗ ವನದಲ್ಲಿದ್ದ ವರನ್ನು ಆಜ್ಞೆ ಕೇಳಿದುದು.

ಎನುತ ತೇರಿನೊಳೊಂದು ಕಾಲಿ

ಟ್ಟನು ಧನಂಜಯನಿಂದ್ರಕೀಲದ

ಬನಕೆ ಕೈಮುಗಿದೆಹಗಿ ನುಡಿದನು ಮಧುರವಚನದಲಿ |

ಮುನಿಜನವೆ ಪರ್ವತವೆ ಪಂಕಜ

ವನವೆ ತರುಲತೆ ಗುಲ್ಮಖಗಮೈಗ

ವನಚರರೆ ತಾ ಹೋಗಿ ಬಹೆನ್ನೆ ನಿಮ್ಮನುಜ್ಜೆಯಲಿ ||

೧೭

ಆರ್ಜುನನು ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಬಳಿಕ ರಥವನ್ನು ವೇಗದಿಂದ ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಎಂದು ರಥವೇಣುದನು ಪಾರ್ಥ ಪು

ರಂದರನ ಸಾರಥಿ ಗುಣಾಭವ

ನೊಂದುನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಹೋಗಿತ್ತದನಾಧನಂಜಯನ |

ಗೊಂದಣದ ವಾಘೆಗಳನೆಲ್ಲವ

ನೊಂದುಗೂಡಿ ಕಿರೀಟ ದೃಢವಾ

ಗಂದು ಮೂತಳ ಚಕ್ರಪ್ರಸಿದನು ಚಪಲವಾಜಿಗಳ ||

೧೮

ಆವ ಜವವೇನೆಂಬ ಗತಿ ಮೇ

ಣಾವದೃಢ ವೇಗಾಯ್ಲ ತನ ತಾ

ನಾವ ಸೂಟೆಯದಾರು ಬಲ್ಲರು ವಹಿಲವಿವರಣವ |

ತೀವಿತಾಕಾಶವನು ಹೇಷಾ

ರಾವವೀತನ ಹುಂಕೃತಧ್ವನಿ

ನಾವಿಗಡರಥಚಕ್ರಚೇತೈಶ್ಚ ತಿಚಪಳನಿಘೋಷ ||

೧೯

ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಭೂಗೋಳ ಖಗೋಳಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಂದು ಕೇಳಿದುದು.

ತೇರು ಮೇಲಕ್ಕ ಡಹಿ ನುಡಿದನು
ಸಾರಥಿಗೆ ಕಲಿಸಾರ್ಥ ವಿವರಿಸು
ಧಾರುಣಿಯ ಪರ್ವತಸಮುದ್ರದ್ವೀಪನದನದಿಯ |
ತೋಷುವೀಲೇ ಲೋಕಂಗಳತೆಯ
ಚಾರುಸಪ್ತ ದ್ವೀಪಗಣನೆಯ
ಸೂರ್ಯಮೊದಲಾದವರ ಗತಿಯನು ತಿಳಿಯಹೇಡೆಂದ || ೮೦

ಧರೆಯನಾಂತವರಾರು ಧಾರುಣಿ
ಯಿರವೆದೇತಹ ಮೇಲೆ ದಿಕ್ಪಾ
ಲರ ಪುರಂಗಳವೆಲ್ಲಿಹುವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆನಿತಗಲ |
ಉರುತರಗ್ರಹರಾಶಿಗಳ * ವಿ
ಸ್ತರವು ತಾನೆನಿತೆನಿತುಯೋಜನ
ವಹುಹೆನಲು ಮಾತಲಿ ನಗುತ ಕಲಿಸಾರ್ಥಗಿಂತೆಂದ || ೮೧

ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳಿದ್ರಸಾರಥಿ
ವಿವರಿಸಿದನಾತಂಗೆ ಭೂಮಿ
ಭುವನಕೋಶದ ಸಂನಿವೇಶವನದ್ರಿಜಾಲಗಳ |
ಇವು ಕುಲಾದ್ರಿಗಳಿವು ಪಯೋನಿಧಿ
ಯಿವು ಮಹಾದ್ವೀಪಂಗಳಿವು ಮಾ
ನವರ ಧರಣಿ ಸ್ವರ್ಗಮಿಲ್ಲಿನ್ನಿತ್ತ ನೋಡೆಂದ || ೮೨

ಕೇಳು ನೀನೆಲೆ ಪಾರ್ಥ ತಾರಾ
ಮಾಲೆಗಳ ವಿವರವನು ರವಿರಥ
ಕಾಲಚಕ್ರವೆನ್ನೆದಿ ಗಗನಾಂಗಣದಿ ಚರಿಯಿಪುದ |

* ಯಾಧ್ರುವನಿರವು ಮೇಲೆನಿತೆನಿತು ಯೋಜನವಹುಹೆನಲು ಪಾರ್ಥಂಗೆ
ಮಾತಲಿ ನಗುತ ವಿವರಿಸಿದ, ಚ.

ಲೀಲೆಯಿಂದಬುಜೋದರನು ಸಲೆ:

ಪಾಲಿಸುವ ಲೋಕಗಳನೆಂದವೆ

ಶೂಲಿಯಂಭ್ರಿಯ ನೆನೆದು ಪೇಷದ ಭುವನಕೋಶವನು || ೧೩

ಧರೆಯ ವಿಸ್ತಾರವನು ಮಿಗೆ ಭಾ

ಸ್ಕರನ ದಿವ್ಯವರೂಢದಂದವೆ

ಪರಮಲೀಲೆಗಳಿಂದ ಮಾತಲಿ ತಿಳುಹಿದನು ನರಗೆ |

ವರಸುಮೀರುವೆ ಬಳಸಿದದ್ರಿಗ

ಳರವೆ ಕೀಲಕಪರ್ವತಂಗಳ

ನಣುಹಿದನು ಸುರಪತಿಯ ಸಾರಥಿ ಕಲಿಧನಂಜಯಗೆ || ೧೪

ಮಾತಲಿಯು ಭಾವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಕೆಳಗಣಂಡಕಟಾಹ ತೊಡಗಿಯೆ

ಜಲವು ತುಂಬಿಹುದದಹಿ ಘಾತವು

ತಿಳಿಯಲಿಪ್ಪತ್ತೈದುಕೋಟಿಯ ಪವಣ ಪಡೆದಿಹುದು |

ಇಳೆಯದಹಿ ಮೇಲೊಂದುಕೋಟಿಯು

ವಳದಲಿಹುದಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲಣ

ದಳತೆಯದು ಒಳಪ್ಪಿಟ್ಟು¹ ಕೋಟಿಯಜಾಂಡ ಪರಿಯಂತೆ || ೧೫

ಧಾರಿಣಿಯನಹಿ ತಾಳ್ದನಾತನ

ವೀರಕಮಠನು ಪೊತ್ತೆನಿಬ್ಬರ

ಭಾರವನು ನಿಜಶಕ್ತಿ ಧರಿಸಿದಳೊಂದುಲೀಲೆಯಲಿ |

ತೋರಗಿರಿಗಳು ವೆರಸಿದಿಳೆ ತಾ

ನೀರೊಳದ್ದು ವ್ರದೆಂದು ಸಲೆಮದ

ವಾರಣಂಗಳು ಧರಿಸಿ ಕೊಂಡಿಹುವೆಂಟುದಿಕ್ಕಿನಲಿ || ೧೬

ಹತ್ತಿರೆಯಲಿಹುದತಳವಲ್ಲಿಂ

ದತ್ತ ವಿತಳ ಸುತಳ ತಳಾತಳ

ದೊತ್ತಿನ ಮಹಾತಳರಸಾತಳ ಕೆಳಗೆ ಪಾತಾಳ |

ಬಿತ್ತರದ ಲೋಕಂಗಳೇಱು ಧ
ರಿತ್ತಿಯೊಳಗೊಂದೊಂದಂತರ
ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಸಹಸ್ರಯೋಜನ ಪಾರ್ಥ ಕೇಳಂದ || ೮೩

ಉತ್ತಮವು ಭೂಲೋಕವೆಲ್ಲಿಂ
ದತ್ತ ಭುವಸುವಲೋಕವೆಲ್ಲಿಂ
ದತ್ತ ಮಹಜನಲೋಕ ಎಲ್ಲಿಂದತ್ತ ತಪಲೋಕ |
ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಿವಕೆ ಮೇಲಣ
ಸತ್ಯಲೋಕಾದಿಗಳ ನೋಡಿ ಧ
ರಿತ್ತಿಯಲಿ ಬಲುಗಾಱುಕೊಟ್ಟನು ಲೋಕಪಾಲಕರ || ೮೪

ಧರವಿಡಿದ ಮೇಲಣ ಜಗಂಗಳು
ತರಣಿಮೆಂಡಲ ತೊಡಗಿಯತಿವಿ
ಸ್ತರವೆನಿಸ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಪರಿಯಂತಡಕಿಲಾಗಿಹುವು |
ಮರುತನಾಧಾರದಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಕರವೆನಿಸಿ ದೇವರುಗಳಿಂದವೆ
ಭರಿತನಾಗಿಹುವವರ ಮಹಿಮೆಯ ಹೇಳಲರಿದೆಂದ || ೮೫

ಧರಣಿ ತಾನೈವತ್ತುಕೋಟಿಯ
ಹರಹು ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಹೊಳಿಗಾ
ವರಿಸಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ನಡುವಿಹುದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾಶ್ವ |
ವರುಷ ಭಾರತಕೇತುಮಾಲವು
ಕುರುವರುಷವಿವು ಪತ್ರವಾಸುರ
ಗಿರಿಯ ಹೊಳಿಗಾಗಿಹುವು ಕರ್ಣಿಕೆಯಂತೆ ಕನಕಾದ್ರಿ || ೮೬

ಲಕ್ಷದೊಳು ಹದಿನಾಳುಸಾವಿರ
ಸಿಕ್ಕಿ ತವನಿಯೊಳುಗೊಂಟುದು
ಲಕ್ಷ ಷೋರಾಶೀತಿಸಾವಿರಯೋಜನದ ನಿಲವು |

ಲೆಕ್ಕಿಸಲು ಗಿರಿಶಿಖರದಗಲವೆ
 ದಕ್ಕು ಮೂವತ್ತೆರಡುಸಾವಿರ
 ದಿಕ್ಕಿನೊಡೆಯರಿಗೆಂಟುಪಟ್ಟಣವದಹ ಮೇಲಿಹುವು || ೨೦

ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನ ಪುರದ ವರ್ಣನೆ.

ನಡುವೆ ಚತುರಾಸನನ ಪಟ್ಟಣ
 ದೆಡೆ ದೆರಹು ಹದಿನಾಳುಸಾವಿರ
 ಕಡು ಚಲುವಿನಿಂದೆಸೆವ ಮಿಸುನಿಯ ಕೋಟೆ ನವರತುನ |
 ಎಡೆಗೆಡೆಗೆ ಕೇವಣಿಸಿದಂಗಡಿ
 ಗಡಣೆಯಿಲ್ಲದ ಹವ್ಯೇನಿಚಯಕೆ
 ಪಡಿ ಚತುರ್ದಶಭುವನದೊಳಗಿಲ್ಲೆ ನಿಸಿ ಮೆಣಿದಿಹುದು || ೨೧

ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಗಳ ವರ್ಣನೆ.

ಹರಳುಗಳ ಕೇವಣದ ಮಂಗಳ
 ತರವೆನಿಸ ತೊಡಿಗೆಗಳ ದಿವ್ಯಾಂ
 ಬರದಿ ಬೆಳಗುವ ತನುಲತೆಯ ನವಮಣಿಯ ಮೌಳಗಳ |
 ತರಳಲೋಚನದಿಂದುವದನದ
 ಪರಮಸಾಭಾಗ್ಯದ ವಿಳಾಸದ
 ಪರಿಜನಂಗಳು ಕಮಲಭವಪುರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿಹಾರು || ೨೨

ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದಿಳಿದು ಬರುವ ಗಂಗೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಿಕೆ.

ಹಲವುನಲೆ ಚಲುವಿಕೆಗೆ ಸಲೆ ಹೊಂ
 ಗಳಶ ಲೋಕಕೆ ವಿಮಲಹೇಮದ
 ಕೆಲಸಗತಿಯಲಿ ಚೆಲುವೆನಿಸಿದುಪ್ಪರಿಗೆ ನೋಪ್ಪರಿಗೆ |
 ಹೊಳಹಿನಲಿ ಫಳಫಳಿಸುತಿಹುದದು
 ನಳನಪೀಠನ ಭವನ¹ ನಭದಿಂ
 ದಿಷದ ಗಂಗೆಯ ಧಾರೆ ಮೆಣಿದುದು ಪುರದ ಬಾಹಯಲಿ || ೨೩

1 ಭವಪಟ್ಟಣದಿ, ಕ.

ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದ ದೇವತೆಗಳ
 ಭಾರದಿಂ ¹ ಜಗ ಜಙ್ಘಿವುದೆಂದಾ
 ಮೇರುವಿಂಗಳೆನೆಯಿಟ್ಟ ರಜತಸ್ತಂಭವೋ ಮೇಣು |
 ಸಾರತರಸುಕೃತವನು ಸಂಚಿಸಿ
 ಧೀರರೈದುವ ಸತ್ಯಲೋಕದ
 ದಾರಿ ಯೆಂಬಂದದಲಿ ಗಂಗೆಯ ಧಾರೆ ಮೆಚ್ಚಿದಿಹುದು || ೨೫

ನರಸುರರು ಮೊದಲಾದ ಸಚರಾ
 ಚರದ ಜೀವರಘಂಗಳನು ಸಂ
 ಹರಿಸಲೋಸುಗ ಸತ್ಯಲೋಕದಿನ್ನಿಡಿದು ಬಹ ಗಂಗೆ |
 ಧರೆ ಧರಿಸಲರಿದೆನುತ ಕನಕದ
 ಗಿರಿಯ ಶಿಖರದ ನಡುವೆ ನಿಂದಾ
 ಪರಮಪಾವನ ತಿರುಗಿ ಹರಿದಳು ನಾಲ್ಕು ಮುಖವಾಗಿ || ೨೬

ಅಳಕನಂದೆ ಸುಚಕ್ಷು ನಿರ್ಮಳ
 ಜಲದ ಭದ್ರೆಯು ಸೀತೆ ಯೆಂಬಿವು
 ಬಲಿಕ ² ದಕ್ಷಿಣವಾದಿಯಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾರ್ಥದಲಿ ³ |
 ಇಡಿದು ⁴ ಮೇರುವಿನಿಂದ ಕುಲಗಿರಿ
 ಗಿಡಿದು ಜಾಹ್ನವಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನ
 ಜಲಧಿಯನು ಬೆರಸಿದಳಘೋರ ಪಾರ್ಥ ಕೇಳುವ ⁵ || ೨೭

ನಾನಾದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ವತ ವೃಕ್ಷನದನದೀವಣನೆ.

ಸುರಪತಿಯ ದಿಕ್ಕಿನಲಿ ಬೆಳದಿಹು
 ದರಳ ಜಂಬೂವೃಕ್ಷ ತೆಂಕಲು
 ಪಿರಿದೆನಿಸಿ ತನಿವಣಿ ರಸ ನದಿಯಾಗಿ ಪರದಿಹುದು |

1 ಭವನ ಒಡಿದಿಹ, ಕ. ರ್ಘು. 2 ತಿಳಿಯ, ಚ. 3 ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಥದಲಿ, ಚ

4 ನುಡಿದು, ಚ.

5 ಳಘೋರ ಪಾರ್ಥಕೇಳುವ, ಚ.

ವೆರುಣನಿಹ ದೆಸೆಯಲಿ ಕದಂಬವು
ಹರಸಖನ ಕಕ್ಕುಭದಲಿ ವಟವೀ
ಸುರರಿಗಾಶ್ರಯವೆನಿಸಿ ಕೀಲಕಗಿರಿಯ ಮೇಲಿಹುವು || ೩೧

ಸುರಗಿರಿಯ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಕೀಲಕ
ಗಿರಿಯು ನಾಲ್ಕು ವರಲ್ಲಿ ಕೇಸರ
ಸರಸಿ ನಾಲ್ಕು ರುಣೋದಿ ಭದ್ರೆ ಸಿತೋದಿ ಮಾನಸದ |
ಹೊಣಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದ್ಯಾನ ಕೀಲಕ
ಗಿರಿಯುದಯವೈವತ್ತಯೋಜನ
ಹರಹು ತಾನೆ ಸಹಸ್ರಯೋಜನವದತಿ ದಿಕ್ಕಿನಲಿ ¹ || ೩೨

ಮೆಂದರಾಚಲ ಮೂಡ ತೆಂಕಲು
ಗಂಧಮಾದನಗಿರಿಯು ಪಶ್ಚಿ ಮೆ
ದಿಂದ ಬಡಗಣಪಾರ್ಶ್ವಮೆಂಬಿವು ಕೀಲಕಾದ್ರಿಗಳು |
ನಂದನವು ಬಡಗಣದು ಪಡುವಣ
ಚಂದವಹ ವೈಭ್ರಾಜ ತೆಂಕಲು
ಗಂಧಮಾದನ ಚೈತ್ರರಥ ಮೂಡಣದು ಕೇಳಂದ || ೪೦

* ವರಸಿತಾಂತರಬಿಂದುಮೆಂದರ
ಕುರುರುರುಚಕಗಳಂದ್ರದಿಕ್ಕಿನ
ಲುರುಕಳಿಂಗಸತಂಗನಿಷಧನಿಷಾದ ತಾವಿಂತು ² |

¹ ಕಿಖರದಲಿ, ಚ. ರು.

² ತಾವೋಭ. ಖ.

* ನೀತಳಾಂತಕ ಕುಂಡಮಳಯ ಕು
ರಾತಿವೈರಂತಕವು ಮೂಡಲ
ನೀತಿವಿದನೆ ತ್ರಿಕೂಟ ಶಿಶಿರಪತಂಗರುಚಿ ನಿಷಧ |
ಖ್ಯಾತವಿವು ತೆಂಕಣದು ಕಪಲನ
ಜಾತವಾರಧಿ ಗಂಧಮಾದನ
ತಾತವಿವು ಸುಖವಾಸ ಮಿಗೆ ವೈಷೂರ್ಯ ಪಶ್ಚಿ ಮದಿ * || ಚ.

ತಿರುಗಿ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಮೆಧುಮಾ
 ನೈರಸಕುಮುದಸುಸಾರ್ಥವಾಪಿಂ
 ಜರಗಳಿವು ವಾರುಣದಿಶಾಭಾಗದೊಳು ರಂಜಿಸುವು || 80

ನಾಗ ಕಾಲಾಂಜನವು ಹಂಸನು
 ಮೇಘಪುಷ್ಪಕ 1 ಶಂಕಕೂಟವೆ
 ನಿಗಲೀಕ್ಷಿಸು ಬಡಗದಿಕ್ಕಿನೊಳಹ ಕುಲಾದ್ರಿಗಳು 2 |
 * ಮೇಗೆ ಕೇಳ್ಯದೈದು ದೆಸೆಗಳ
 ಗಿರಿಯಲಾಹೊಣಗಹರು ಸುರಜನ
 ಯೋಗಿಸಿದ ನಿಷೇವಿತರು ತಾವಾಗಿ ವಿಭವದಲಿ || 81

ಧಾರುಣಿಯ ನಡುವೆಳಸಿ ಬೆಳದಿಹ
 ಮೇರುಗಿರಿಯನು ಬಳಸಿ ವೃತ್ತಾ
 ಕಾರವಾಗೆಸೆದಿಹುದು ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ನವಖಂಡ |
 ಮೇರೆಯಾಗಿಹ ಗಿರಿಕುಲಂಗಳ
 ತೋರದಗಲವನುನ್ನತಂಗಳ
 ಸಾರಹೃದಯನೆ ನಿನಗೆ ಕಲಿಮೊದೂರ ತಿಳುಹುವೆನು 3 || 82

ಕುರು ಹಿರಣ್ಮಯ ರವ್ಯೋಕವು ಸುರ
 ಗಿರಿಯನೊಳಕೊಂಡಿಪ್ಪಿಳಾವೃತ
 ಹರಿವರುಷಕಿಂಪುರುಷಭಾರತಕೇತುಮಾಲಗಳು 4 |

1 ಮೇಗೆ ವೃಷಭನು, ಚ 2 ಬಡಗ ಲೆಖ್ವಕೆ ನಾಲ್ಕು ವನು ಬಳಿಕ, ಚ.

4 ಯಾಪ್ತೆ ಮಾಣ ಶರಧಿ ಪರಿಯಂತಿಪ್ಪವರುಷವು ಕೇತುಮಾಲವದ, ಚ

3 ಸಾರಹೃದಯರು ಬಲ್ಲರೈಕಲಿಪಾರ್ಥ ಕೇಳಿಂದ, ಝ.

* ಮೇಗೆ ಕೇಳಿರೈದು ಕೇಸರ
 ವಾಗಿ ದಿಕ್ಕುಗಳಲಿ ಸುರಾಲಯ
 ವಾಗಿಯು ಬಳಸಿಹವು ದೇವವ್ರಾತನೇವಿತವು, ಕ. ಖ.

ಪಿರಿಯಶೃಂಗ ಶ್ವೇತ ವಿಂಧ್ಯದ
ಗಿರಿ ನಿಷಧನಗ ಹೇಮಕೂಟದ
ಗಿರಿ ಹಿಮಾಲಯವಾಗಪರಜಲಧಿಯನು ಮುಟ್ಟುಹುವು || ೪೪

ಸುರಗಿರಿಯ ಬಳಸಿಪ್ಪಿಳಾವೃತ
ವರುಷದಿಂದವೆ ಮೂಡಲೊಪ್ಪುವೆ
ಪಿರಿಯಗಿರಿ ಮೂಲ್ಯವತ ಜಲನಿಧಿ ಕನಕಭದ್ರಾಶ್ವ |
ವರುಷ ಪಡುವಣ ಗಂಧಮಾದನ
ಗಿರಿ ತೊಡಗಿ ಪಶಿ ಮದ ಜಲನಿಧಿ
ಪುಗಣಿತವರುಷನನು ತಿಳವೊಡೆ ಕೇಳು ಮೂಲವದು || ೪೫

ವರುಷಮಧ್ಯದ ಪರ್ವತಂಗಳ
ಹರಹು ತಾನೆರಡೆರಡುಸಾಸಿರ
ವರುಷ ನನನವನವಸಹಸ್ರವದಾ ಸುಮಧ್ಯದಲಿ |
ವರುಷನೆರಡೈವತ್ತ ನಾಲ್ಕು ||¹
ಪರಿಗಣಿತಮೂಡಣದು ಪಡುವಣ
ದೇರಡುಸಾಸಿರವೆನಿಸಿ ಮೆಜುವುದು ಹೊಣಿಗೆ ಲವಣಾಬ್ಧಿ || ೪೬

ದೇವಕೂಟದ ಜಠರವೆಂಬಿವು
ಭಾವಿಸಲು ಮೂಲ್ಯವತದಿಕ್ಕೊಲ
ನಾವಿಧದಿ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತ ಗಂಧಮಾದನವು |
ಭಾವಳಯದಲಿ ಪುಣ್ಯವಂತರು
ಭಾವಿಸುವೊಡಾಯಿಶದಿಕ್ಕಿನ
ದೇವಕೂಟದ ನಿಕರ ಪಡುವಣಗಿರಿಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲಿ ² || ೪೭

1 ವರುಷವದು ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕು || ಚ.
2 ಕೋವಿದನೆ ಕೇಳೊಮ್ಮಿನಲಯದೊ
ಳವಿಕಾಲದ ಪಾರಿಯಾತ್ರದ
ದೇವಯೋಗ್ಯದ ಗಿರಿಗಳಿಕ್ಕೊಲ ನಿಷಧ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ, ಚ.

ನೀಲಗಿರಿ ಯಿಕ್ಕೈಲಕೆ ವಾರಿಧಿ
 ಮೇಲೆನಿಪ್ಪ ತ್ರಿಶೃಂಗವಿವು ಮೈ
 ನೀಳದಲಿ ಪೂರ್ವಾಪರದ ಜಲನಿಧಿಯ ಮುಟ್ಟಿಹುವು |
 ಹೇಳದೆಂಟುಪಪವೆ- ತಾಗ್ರವಿ
 ಶಾಲ ತಾನೆಂಬತ್ತಯೋಜನ
 ಕೇಳಿಳಾವೃತ ಮೇಲೆಯಾಗಿಹ ಗಿರಿಯ ಲೆಕ್ಕವನು || ೪೮

ವರ್ಷದಧಿಪತಿಗಳು.

ವರುಷದೊಡೆಯನಿಳಾವೃತಕೆ ಸಂ
 ಕರುಷಣನು ಭದ್ರಾಶ್ವದೊಳು ಹಯ
 ಶಿರನು ಹರಿವರುಷಕ್ಕೆ ನರಹರಿ ಕೇತುವೂಲದಲಿ |
 ಸಿರಿಯ ಮಗ ರಮ್ಯಕಕೆ ಮತ್ಸ್ಯನು
 ಪಿರಿಯಕಮಠ ಹಿರಣ್ಮಯಕೆ ಯವ
 ಧರಿಸು ಕುರುವರುಷದಲಿ ವೆರಹನು ಪಾರ್ಥ ಕೇಳೆಂದ || ೪೯

ರಾಮ ಕಿಂಪುರುಷಕ್ಕೆ ಭಾರತ
 ಭೂಮಿಯಲಿ ನಾರಾಯಣರು ತಿಳಿ
 ನಾಮಧಾರಕ ಹನುಮ ವಸುಧಾದೇವಿಯಲಿ ಯಮನು |
 ಆಮನು ಜಗಜ್ಜ್ಞಾನಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಪ್ರೇಮದಿಂ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಜನಿ
 ಸ್ನೇಮ ಭದ್ರಾಶ್ವಕೆ ಸದಾಶಿವರಿವರು ಪಾಲಕರು || ೫೦

ವರುಷವನು ಗಿರಿಗಳನು ಬಳಸಿಹ
 ಪಿರಿಯಲವಣಸಮುದ್ರವೆದಹಿಂ
 ತರದಿ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ ಯಿಹ್ನುಸಮುದ್ರವೆಲ್ಲಿಂದ |
 ಇರಲು ಶಾಲ್ಮಲಿಯದಹಿ ಹೊಳಗಣ
 ಸುರೆಯ ಶರನಿಧಿಯೊಂದನೊಂದಾ
 ವರಿಸಿ ಪರಿಭಾವಿಸಲು ತದ್ವಿಗುಣಂಗಳಾಗಿಹುವು || ೫೧

ತಿಳವೊಡಾಸುರೆಯಿಂದ ಕುಶ ಘೃತ
 ಜಲಧಿ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪವೆಂಬಿವೆ
 ರಳತೆಗಿಮ್ಮಡಿಯಾದುದಾದಧಿಶರಧಿ ತದ್ವಿದ್ಯಗುಣ |
 ಇಳಯ ಮೇಲೆಸೆದಿಪ್ಪ ಶಾಕದ
 ಬಳಯ ದುಗ್ಧವದೊಂದನೊಂದನು
 ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಹುದಬುಜನಾಭನ ನಿಳಯ ತಾನಲ್ಲಿ || ೫೮

ಶ್ರೀಪತಿಯ ನಗರ ಮತ್ತು ಅದರ ವರ್ಣನೆ

ಚೆಲುವಿಕೆಗೆ ನೆಲೆಯೆನಿಸಿ ಮೆಚಿವುದು
 ಪ್ರಳಯ ಯೆಂದೂ ಯಿಲ್ಲ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ನಿಳಯನಿಹನನವರತ ಸುಳಿಯವು ವೈತ್ಯಮಾಯೆಗಳು |
 ಬಳಕೆ ಸಲ್ಲದು ಕಲಿಯ ಕಾಲದ
 ಹೊಲಬು ಹೊದ ದು ಹರಿಯ ರೂಪನು
 ತಳದ ಪುರವನು ಕ್ಷೀರವಾರಿಧಿ ಬಳಸಿ ಕೊಂಡಿಹುದು || ೫೯

ಯೋಗಿಗಳ ನೆಲೆವೀಡು ಬೊಮ್ಮದ
 ಸಾಗರವು ಸನಕಾದಿಮುನಿಗಳ
 ಭೋಗಭೂಮಿ ಯನಂತನಿಗಮೆಗಳುಗನಿಪತ್ತುಗಳ |
 ಆಗರವು ಮೂಲೋಕದರ್ಪಣ
 ವಾಗಿ ದುಗೋದಧಿಯೊಳಸೆವುದು
 ಶ್ರೀಗಧೀಶನ ನಗರ ನೋಡೆಲೆ ಪಾರ್ಥ ನೀನೆಂದ || ೬೦

ಜಲಜನಾಭನ ದುಗ್ಧಜಲಧಿಯ
 ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಹ ಪ್ರಪ್ಪುರದ ಹೊಣ
 ವಳಯದಲಿ ಮೆಚಿದಿಹುದು ಸ್ವಾದೂದಕದ ಜಲರಾಶಿ |
 ಇಳಗೆ ಕೋಟೆಯನಿಕ್ಕಿದಂತಿರೆ
 ಬಳದ ಲೋಕಾಲೋಕಪರ್ವತ
 ತಿಳವೊಡಲಿಂದತ್ತ ತಿಮಿರವಜಾಂಡಪರಿಯಂತ || ೬೧

ಲಕ್ಷ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವಾಸರಿ
 ಲಕ್ಷ ಲವಣಸಮುದ್ರ ನಾಲುಕು
 ಲಕ್ಷ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ ಇಕ್ಷುಸಮುದ್ರಪರಿಯಂತ |
 ಲಕ್ಷವೆಂಟು ಸುಶಾಲ್ಮಲಿಯು ಸುರೆ
 ಲಕ್ಷ ಪೋಡಶ ಘೃತಸಮುದ್ರವು
 ಲಕ್ಷ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪ ದಧಿಗೂಡಿ || ೫೬

ಲಕ್ಷ ತಾನಱುವತ್ತು ನಾಲಕ್ಕು
 ಗಿಕ್ಷು ಸಾಗರ ಕ್ಷೀರಕೋಟಿಯ
 ಲಕ್ಷ ಯಿಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಪುಷ್ಕರ ಸುಜಲ ವೊಂದಾಗಿ |
 ಮಿಕ್ಕ ಕೋಟೆದ್ವಯದ ಮೇಲಣ
 ಲಕ್ಷದೈವತ್ತಾಱು ಯೋಜನ
 ವಕ್ಕು ಹೇನುದ ಭೂಮಿ ಲೋಕಾಲೋಕಪರಿಯಂತ ¹ || ೫೭

ಹತ್ತುಲಕ್ಷವು ಹೀನವಾಗಿ
 ಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿಯ ಹರಹು ಪೂರ್ವದ
 ಸುತ್ತು ಮೇಲಾಗಿಹುದು ಗರ್ಭೋದಕದ ಪರಿಯಂತ |
 ಇತ್ತು ಸುರಗಿರಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿ
 ಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿಯು ಕೂಡೆ ನೋಡೆ ಧ
 ರಿತ್ತಿ ತಾನೈವತ್ತುಕೋಟಿಯ ಲೆಕ್ಕ ಕೇಳೆಂದ || ೫೮

ವರುಷ ವೊಂಬತ್ತಾಗಿಹುದು ವಿ
 ಸ್ತರದ ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ವೊಂದೇ
 ವರುಷ ವೇಟಾಗಿಹುದು ಶತಸಂಖ್ಯಾತವಾದ್ವೀಪ |
 ನಿರುತಕಡೆಯ ದ್ವೀಪವೆಂಬುದು
 ವರುಷವೆರಡಾಗಿಹುದು ಮೂನಸ
 ಗಿರಿಯದಱ ನಡುವಿಹುದು ಚಕ್ರದ ಕಂಬಿಯಂದದಲಿ || ೫೯

ವರುಷವೆರಡಾಗೊಪ್ಪತ್ತಿಹ ಪು
 ಸ್ಕರದ ನಡುವಣ ಮೊನಸೋತ್ತರ
 ಗಿರಿಯುದಯವೈವತ್ತುಸಾವಿರಹರಹು ಲಕ್ಷವಲೆ ¹ |
 ಹರಿಕುಮಾರಕ ಕೇಳಲೈ ಯಾ ²
 ಗಿರಿಯ ಶಿಖರದ ಮೇಲೆ ದಿಗ್ಗೇ
 ವರ ಪುರಂಗಳು ಶಿರಿಗೆ ನೆಲೆವನೆಯಾಗಿ ಮೆಚಿದಿಹುವು || ೬೦

ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಪುರಗಳು.

ಸುರಪನದುವೇ ಸ್ವರ್ಗಸಾರವು
 ನಿರುತದಲಿ ಸಂಯಮನಿಯೆಂಬಾ
 ಪುರವು ಕಾಲನ ನಗರಿ ತೆಂಕಲು ಪಶಿ ಮೂದ್ರಿಯಲಿ |
 ವರುಣನದು ಶುದ್ಧಮತಿ ಯಕ್ಷೇ
 ಶ್ವರಗೆಸೆವುದಾಕಾಂತಿಮತಿ ಶಿಖಿ
 ನಿರುತಿಮರುದೀಶಾನ್ಯರಿಗೆಯವರವರ ನಾಮದಲಿ || ೬೧

ಉರಗನಾಳಾಂಬುಜಕುಸುಮವೀ
 ಧರಣಿ ಕರ್ಣಿಕೆ ಮೇರಂಗಿರಿ ಕುಲ
 ಗಿರಿನಗಂಗಳು ಬಳಸಿ ಕೇಸರದಂತೆ ಮೆಚಿದಿಹುವು |
 ಸರಸಿರುಹಭವನದಹ ಮಧ್ಯದೊ
 ಕರಲು ಭೂತಳವೈದೆ ಮೆಚಿವುದು
 ಶಿರಿಮಹಾವಿಷ್ಣು ವಿನ ನಾಭೀಕಮಲದಂದದಲಿ || ೬೨

ಧರೆಯ ವರುಷದ್ವೀಪಗಿರಿಗಳ
 ಶರಧಿಗಳ ಸುರಶೈಲದಗ್ರದ
 ಹರನ ಚತುರಾನನನ ಪಟ್ಟಣದಿರವ ತಿಳುಹಿದನು |

¹ ತದ್ವಿಗಣ, ಚ.

² ಹಿರಿದು ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕ ಕೇಳಾ, ಚ.

ಸೂರ್ಯ ರಥ ಮತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸ್ಥಿತಿ.

ಸಂಸಿರುಹಬಂಧುವಿನ ರಥವಿಹ
ಪರಿಯ ಚರಿಸುವೆ ಪಥದ ತಾರೆಗೆ
ಳರವ ನೀ ಕೇಳೆಂದು ಮಾತಲಿ ನುಡಿದನರ್ಜುನಗೆ || ೬೩

ಗಾಲಿ ಮಾನಸಗಿರಿಯ ಶಿಖರದ
ಮೇಲೆ ತಿರುಗುವುದೊಂದು ಕಡೆ ಸುರ
ಶೈಲದಲಿ ಬಿಗಿದಿಹುದು ಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಯೈವತ್ತೆ |
ಏಷುಲಕ್ಷ್ಯದ ನೀಳ ರಥದ ವಿ
ಶಾಲವದು ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ
ಮೇಲೆ ಧ್ರುವಮಂಡಲವ ಬಿಗಿದಿಹುದನಿಲಪಾಶದಲಿ || ೬೪

ಹರಿವ ಗಾಲಿಯ ನಾಭಿಮೂಲ ¹
ಕ್ಕು ಉವ ² ಚಾತುರ್ಮಾಸಗಳು ಘನ
ತರದ ಸ್ಪಷ್ಟತುವಯನ ಚಕ್ರವು ಚಾರುಚತುರಯುಗ |
ತರವಿಡಿದ ಸಂವತ್ಸರವು ಘನ
ತರದ ಪರಿವತ್ಸರವಿಡಾವ
ತ್ಸರವು ವಿಧ್ವತ್ಸರವು ವತ್ಸರವೆಂದು ಮೊಳೆಯಾಯ್ತು || ೬೫

ಉರಗನಾಳದ ಹೊರಜೆ ನವಸಾ
ಸಿರದ ಕುಱುಗುಣಿ ಯಿಚುಗಳ ತಾ
ವೆರಡು ಮಡಿ ತೊಂಬತ್ತು ಬಂದುಸಹಸ್ರದರ್ಧವದು |
ಪರಿಯನೊಗನದಋಧ-ಸಂಖ್ಯೆಗೆ
ಸರಿಯೆನಿಪ ಮೇಲಚು ಮಂಗಳ
ತರವೆನಿಪ ನವರತ್ನ ³ರಚನೆಯ ಚಿತ್ರರಥವೆಂದ || ೬೬

¹ ಮೂಲ, ಚ.

² ಚಕ್ರಿಯು, ಚ.

ಕರಸಹಸ್ರನ ರಥಕೆ ಹೂಡಿದ
 ತುರಗ ಛಂದೋಮಯವು ಸಾರಥಿ
 ಯರುಣ ಕಾಲವೆ ಗಾಲಿ ನವಕೋಟಿಯನು ಚರಿಯಿಸುಗು |
 ವರವರೂಢದ ಮಧ್ಯದೊಳು ವಿ
 ಸ್ತುರದ ಮಣಿಪೀಠದಲಿ ಮಿಗೈದಿನ
 ಕರನು ಗ್ರಹಭವನಕ್ಕೆ ತಾನಾಧಾರನಾಗಿಹನು || ೬೩

ಸೂರ್ಯಮೊದಲಾದಗಳ ಗ್ರಹಸ್ಯಾನವು.

ಹರಿ ತರಣಿಗಿಂದುವಿಗೆ ಕರ್ಕಟ
 ಧರಣಿಜಂಗಜ ವೃಶ್ಚಿ ಕವು ಹಿಮ
 ಕರನ ತನಯಗೆ ಮಿಥುನ ಕನ್ಯೆ ಬೃಹಸ್ಪತಿಗೆ ಚಾಪ |
 ಪಿರಿಯರುಷತುಲೆ ವೈಷ್ಣವದಾನವೆ
 ಗುರುವಿನವು ಮೃಗಕುಂಭ ಮಂದಂ
 ಗಿರವು ನಿಜಗೃಹ ರಾಹುಕೇತುಗಳವರ ಕೂಡಿಹುವು || ೬೪

ಲಕ್ಷವರ್ಷಿಗೇ ರವಿಯ ರಥ ಶಶಿ
 ಲಕ್ಷವೆರಡು ತ್ರಿಲಕ್ಷಯೋಜನ
 ಮಿಕ್ಕಿ ಹುವು ನಕ್ಷತ್ರ ಬುಧನಿಹನೈದುಲಕ್ಷದಲಿ |
 ಲಕ್ಷವೇಷಾ ಶುಕ್ರ ಕುಜ ನವೆ
 ಲಕ್ಷ ಗುರು ಹನ್ನೊಂದುಲಕ್ಷವು
 ಲಕ್ಷ ವಸುಧಾತಳಕೆ ಶನಿ ಹದಿಮೂಟುವರೆಲಕ್ಷ || ೬೫

ವಿದಿತವಿಂತಿದು ಸಪ್ತಖ್ಯಯಿರ
 ಸದನವದು ಹದಿನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷವು
 ಮುದದಿ ನೆಲಸಿಹನಾ ಧ್ರುವನು ತಾ ಹದಿನೈದುಲಕ್ಷದಲಿ |
 ಅದಟ ಮೇಲಿಹ ವಿಷ್ಣು ಪದದಲಿ
 ಸದಮಳಾತ್ಮಕ ಶಿಂಶುಮಾರನು
 ಪದುಳದಲಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಲೆಯಾಧಾರವಾಗಿಹನು || ೬೬

ಮಂದೇಹರಂಖ ದೈತ್ಯರ ವೃತ್ತಾಂತ.

ವರಕುಮಾರಕ ನೀನು ಕೇಳೈ

ಪಿರಿಯಲೋಕಾಲೋಕವೆಂಬಾ

ಗಿರಿಯ ಬಳಸಿದ ಕಾಱುಗತ್ತಲೆಯೊಳಗೆ ಮೆಚಿದಿಹರು |

ಧರೆಯೊಳರುಣದ್ವೀಪವದಱೊಳು

ನೆರೆದ ಮಂದೇಹರುಗಳಂದಾ

ಶ ರಿಯದಲಿ ಸರಸಿರುಹಸಂಭವನಿಂದಲುದಿಸಿದರು ||

೨೧

ಹರಿಹರವಿರಿಂಚೆಗಳು 1 ಮೊದಲಾ

ದುಱುವ ದೇವರುಗಳೊಳು ಮತ್ತಾ

ಥರವಿಡಿದು ಹದಿನಾಲ್ಕುಲೋಕದೊಳುಳ್ಳ ದೇವರೊಳು |

ತರಣಿ ಯತಿಬಲವಂತನೆಂಬುದ

ನಱಿದು ಪೂರ್ವದಸುರರು ಸಾಸಿರ

ಕರದ ದಿನನಾಥನೊಳು ಸಲೆ ಕಾಳಗವೆ ಬಯಸುವರು ||

೨೨

ಪರಿಕಿಸಲು ಪರಮಾತ್ಮ ದಿನಕರ

ಹರವಿರಿಂಚಾದಿಗಳು ಸೂರ್ಯನ

ನೆರೆದು ಸುತಿ ಕೈವಾರಿಸುತ್ತಿರೆ ಘನಮಹಾವೆಂಹಿಮೆ |

ಕಿರಣದುರಿಯಮಹಾಪ್ರತಾಪನು

ತರಣಿಯೆಂದಾತನೊಳು ಕಾದಲು

ಸರಸಿರುಹಸಂಭವನ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ವರವೆ ಪಡೆದಿಹರು ||

೨೩

ಕಾಲವೆಂಬುದು ರವಿಯ ಗಾಲಿಯ

ಕಾಲಗತಿಯೈ ಸಲೆ ಕೃತಾಂತಗೆ

ಲೀಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯವು ಸಚರಾಚರಂಗಳಲಿ |

ಕಾಲಚಕ್ರದ ಚಚರಗತಿಯಲಿ

ಕಾಲಗತ್ತಲೆಯನು ವಿದಾರಿಸಿ

ಪಾಲಿಸುವೆ ಲೋಕಂಗಳಿತಿವು ಪಾರ್ಥನೋಡೆಂದ ||

೨೪

ಧರಣಿ ತಾನೈವತ್ತುಕೋಟಿಯು
 ಹರಹು ಭೂಮಿಗೆ ಹತ್ತುಮಡಿ ಏ
 ಪರ್ವಕಟಾಹವದಕ್ಕೆ ದಶಗುಣ ದಶಗುಣೋತ್ತರದ |
 ಪರಿವಿಡಿಯಲುದಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಪು
 ಪ್ಪ ರವಿಹುದು ಮಹದಾದಿಪರಿವಿ
 ಸ್ತುರಣವೀಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೀಪರಿ ಯಡಕಿಲಾಗಿಹುವು || ೨೫

ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳಂದ್ರಸಾರಥಿ
 ವಿವರಿಸಿದನೀತಂಗೆ ಭೂಮಿಯು
 ಭುವನಕೋಶದ ಸಂನಿವೇಶವನದ್ರಿಜಲಧಿಗಳ |
 ಇವು ಕುಲಾದ್ರಿಗಳವು ಪಯೋಧಿಗ
 ಳವು ಮಹಾದ್ವೀಪಂಗಳವು ಮಾ
 ನವರ ಧರಣಿ ಸ್ವರ್ಗ ಮೇಲಿನ್ನಿತ್ತ ನೋಡೆಂದ || ೨೬

ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದವರನ್ನು
 ತೋರಿಸಿದುದು.

ಈವಿಮಾನದ ಸಾಲ ಸಂದಣಿ
 ತೀವಿಕೊಂಡಿದೆ ಗಗನತಳದಲಿ
 ದೇವಕನ್ಯಾ ಶತಸಹಸ್ರದ ಖೇಳಮೇಳದಲಿ |
 ಭೂವಳಯದಲಿ ಸುಕೃತಿಗಳು ನಾ
 ನಾವಿಧದ ಜಸದಾನಯಜ್ಞ ತ
 ಪೋವಿಧಾನದಲೊದಗಿದವರನು ಪಾರ್ಥ ನೋಡೆಂದ || ೨೭

ಭೂತದಯೆಯಲಿ ನಡೆದನೀತೋ
 ಪಾರ್ತ ನಿರ್ಮಳ ಸತ್ಯಭೂಷಿತ
 ನೀತ ತೀರ್ಥವಿಹಾರಿ ಸಜ್ಜನನೀತ ಶುಚಿ ಯಾತ |
 ಈತ ನಿರ್ಮತ್ಸರನಸೂಯಾ
 ತೀತನಿವನತಿವಿಪ್ರಪೂಜಕ
 ನೀತ ಮಾತಾಪಿತರ ಭಕ್ತನು ಪಾರ್ಥ ನೋಡೆಂದ || ೨೮

ಈತನಿಂದ್ರಿಯವಿಜಯಿ ದುಷ್ಕೃತ¹
 ಭೀತ² ನಿವ ವೇದಾಧ್ಯಯನಪರ
 ನೀತ ಪರಹಿತನಿವ ಯಥಾಲಾಭೈಕಸಂತೋಷಿ |
 ಈತ ಶುಚಿರುಚಿ ಯಾತ ನಿರ್ಮಳ
 ನೀತ ನಿರ್ಭಯನೀತ ನಿಸ್ಪೃಹ
 ನೀತ ರಾಗದ್ವೇಷರಹಿತನು ಪಾರ್ಥ ನೋಡೆಂದ || ೩೯

ಇತ್ತ ನೋಡೈ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಕೆ
 ತೆತ್ತ ತನ್ನೊಡಲನು ರಣಾಗ್ರದೊ
 ಳತ್ತ ಲೈದನೆ ಭೂಮಿಕನ್ಯಾಗೋಧನಾವಳಯ |
 ಇತ್ತವನು ಸತ್ಪುತ್ರರನು ತಾ
 ಹೆತ್ತವನು ಗೋವಿಪ್ರಬಾಧೆಗೆ
 ಸತ್ತವನಲೇ ಪಾರ್ಥ ನೋಡುತ್ತಮವಿಮಾನದಲಿ || ೪೦

ಮೇಲೆಮೇಲೈದರೆ ಸುತಾರಾ
 ಮಾಲೆಗಳವೋಲ ರಾಜಸೂಯದ
 ಮೇಲು ಯಜ್ಞದ ವಾಜಿಮೇಧದ ಭೂರಿಸುಕೃತಿಗಳು |
 ಕಾಳಗದೊಳರಿಸುಭಟಿತಕರ
 ವಾಳಧಾರಾತೀರ್ಥಸೇವ್ಯನೈ
 ಪಾಲರೈದರೆ ದೀಪ್ಯಮಾನವಿಮಾನಮಧ್ಯದಲಿ || ೪೧

ಪುರಾತನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದುದು.

ಈತ ಭರತನು ದೂರದಲಿ ತೋ
 ಪಾರ್ತನವೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಳನೈಗ
 ರೀತಗಳು ಪುರುಕುತ್ಸನೀತ ಮರುತ್ತನೈಪನೀತ |
 ಈತ ಹೈಹಯ ದುಂದುಮಾರಕ
 ನೀತ ನಹುಷದಿಳೀಪದಶರಥ
 ನೀತ ರಘು ತಾನೀತ ಶಂತನು ಪಾರ್ಥ ನೋಡೆಂದ || ೪೨

¹ ಸತ್ಕೃತ, ಚ.

² ನೀತ, ಚ.

ಇದೆ ಯಸಂಖ್ಯಾತಕ್ಷಿ ತೀಶ್ವರ
 ರುದಿತುಬಹುಪುಣ್ಯೋಪಕೃತಭೋ
 ಗದಲಿ ಭಾರತವರುಷ ನಿವೃದ್ಧು ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ ಕಣ |
 ಇದಜೊಳಗೆ ಜಪಯಜ್ಞ ದಾನಾ
 ಭೃದಯವೈದಿಕಕರ್ಮನಿಷ್ಠ ರ
 ಪದವಿಗಳ ಪರುಶವಣೆಯನು ಕಲಿಸಾರ್ಥ ನೋಡೆಂದ || ೪೩

ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ನೋಡೆಂದು ಮಾತಲಿ ಹೇಳಿದುದು.

ಹೊಳವುತಿದೆ ದೂರದಲಿ ರಜತಾ
 ಚಲವ ಕಡೆದಂದದಲಿ ಕೆಲದಲಿ
 ಬಲವಿರೋಧಿಯ ಪಟ್ಟದಾನೆ ಸುರೇಂದ್ರನಂದನನೆ |
 ನಿಳಯವದಿನಸು ದೂರದಲಿ ಥಳ
 ಥಳಸುವನುಳಮಣಿಸ್ರಭಾಪರಿ
 ವಳಯರಶ್ಮಿ ನಿಬದ್ಧ ದಮರಾವತಿಯ ನೋಡೆಂದ || ೪೪

ಅರ್ಜುನನು ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುದು.

ಪೊಕ್ಕನಮರಾವತಿಯನರ್ಜುನ
 ನೆಕ್ಕತುಳದಲುಸಾರ್ಜಿಸಿದ ಪು
 ಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯೇ ನಹುಪನಳಭರತಾದಿಭೂಮಿಸರು |
 ಉಕ್ಕನತಿಪರಿಮಳದ ಪವನನ ¹
 ತೆಕ್ಕೆಗಳ ಲಾವಣ್ಯಲಹರಿಯ
 ಸೊಕ್ಕುಗಳ ಸುರಸೊಳಗೆರಿಗಳೊಳಗೆ ಬರುತಿರ್ದ || ೪೫

ಆಗೆ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕಂಡು ಇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಅರ್ಥಾಪನದಲ್ಲಿ
 ಕುಳಿಸಿದುದು.

ಇತಿದು ರಥವನು ದಿವಿಜರಾಯನ
 ನಿಳಯವನು ಹೊಕ್ಕನು ಕಿರೀಟಿಯ
 ನಳವಿಯಲಿ ಕಂಡಿದಿರುವಂದನು ನಗುತ ಶತಮನ್ಯು |

ಸೆಳದು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದನು ಕರದಲಿ
 ಕಳುಕಿ ಕರವನು ತಂದು ತನ್ನಯ
 ಕೆಲದೊಳಗೆ ಕುಳ್ಳಿ ರಿಸಿದನು ಸಿಂಹಾಸನಾರ್ಥದಲಿ || ೧೫

ನೂಱುಪೆಶುಗೆಡಹಿಗೆ ಸುರೇಂದ್ರನು
 ಮಾಱುವನು ಗದ್ದು ಗೆಯ ಬಱಿದೇ
 ಸೂಱುಗೊಂಡನು ಸುರಪತಿಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸಿರಿಯ |
 ಮೂಱುಯುಗದರಸುಗಳೊಳೇತಗೆ
 ತೋಱಲೆಣೆಯಿಲ್ಲರಸ ಶಕ್ರನ
 ನೂಱುಮಡಿ ತೇಜದಲಿ ತೊಳತೊಳಗಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ || ೧೬

ಆಗ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನೋಡಲು ಸರ್ವರು ಬಂದುದು.

* ನುಸಿಗಳವೆದಿರು ಮರ್ತ್ಯರೆಂಬವೆ
 ರೊಸಗೆಯಮರಾವತಿಯೊಳೇನಿದು
 ಹೊಸತಲಾ ಬಂದಾತನಾರೋ ಪೂತು ಮೆಝು ಯೆನುತ |
 ವಸುಗಳಾದಿತ್ಯರು ಭುಜಂಗಮೆ
 ರಸುರಗಂಧರ್ವಾದಿದೇವ
 ಪ್ರಸರ ಬಂದುದು ಕಾಣಿಕೆಗೆ ಪುರುಹೂತನಂದನನ || ೧೭

ಅಂದಿನುತ್ಸವವಮರನಿಕರದ
 ಸಂದಣಿಯನೇನೆಂಬಿನಿದ್ರನ
 ಮಂದಿರದೊಳೊತ್ತೊತ್ತಿ ಜಡಿದುದು ಝಳದ ಝೂಡಿಯಲಿ |
 ಮಂದಿ ತೊಲಗಲಿ ತೆರಹ ಕೊಡಿಸಾ
 ನಿಂದವರ ಹೊಯ್ ಗಜಬಜವೆ ಮೂ
 ಣೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿತ್ತಿಂದ್ರನಾಸ್ಥಾನದಲಿ ಸುರನಿಕರ || ೧೮

ನೂಕು ಬಾಗಿಲ ಚಾಚು ಬಣಗು ದಿ
 ವೌಕಸರ ನಿಲಿಸಲ್ಪಪುಣ್ಯರ
 ನೇಕೆ ಹೊಗಿಸಿದೆ ಬಹಳದಾನತಪ್ಪೋನಿವರ್ಚಿತರ |

ಓಕುಳಯ ನೆವದಿಂದ ತೆಕ್ಕೆಯ
ಬಾಕುಳಿಗಳುರುವೆಣಿಸಿತೇ ತಮೆ
ಗೇಕೆ ರಂಭಾದಿಗಳ ಸೋಂಕೆಂದುದು ಸುರಸ್ತೋಮೆ || ೯೦

ಆಗ ಆಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಬಂದವರನ್ನು ತಡೆದುದು.

ತೊಲಗಿಸಾ ಮಂದಿಯನು ತೆಗೆ ಬಾ
ಗಿಲನೆನಲು ಕವಿದುದು ಸುರೇಂದ್ರನ
ಲಲನೆಯರು ಲಾವಣ್ಯಲಹರಿಯ ಲಲಿತವಿಭ್ರಮದ |
ಸುತಿಗುರುಳ ನಿಟ್ಟಿಸಳುಗಂಗಳ
ಹೊಳವೆಕದಪಿನ ನುಣ್ಣೊರಳ ಬಲು
ಮೊಲೆಯ ಮೋಹರ ನೂಕಿತಾ ಪರಿವಾರನಾರಿಯರ ¹ || ೯೧

ಆಗ ಊರ್ವಶಿ ಮೊದಲಾದವರು ಇಂದ್ರನ ಸಭೆಗೆ ಬಂದುದು.

ಉಗಿದರೋ ಕತ್ತುರಿಯ ತವಲಾ
ಯಿಗಳ ಮುಚ್ಚಳವೆನೆ ಕವಾಟವ
ತೆಗೆಯೆ ಕವಿದರು ದಿವ್ಯಪರಿಮಳಸಾರ ಪೂರವಿಸೆ |
ಹೊಗರಲಗು ಹೊಳಹುಗಳ ಕಡೆಗ
ಣುಗಳ ಬಲುಗರುವಾಯ ಮುಸುಕಿನ
ಬಿಗೊಹುಗಳ ಬಿರುದಂಕಕಾತಿಯರಿಂದ್ರನೋಲಗದ || ೯೨

ನೇವುರದ ನುಣ್ಣನಿಯ ಕಾಂಚಿಯ
ಕೇವಣದ ಕಿಂಕಿಣಿಯ ರಭಸದ
ನೇವಣಗಳೂಲವುಗಳ ಮೊಳೆಯ ಮುಣ್ಣಿದಮುಸುಕುಗಳ |
ಭಾವದುಬ್ಬಿನ ಚಲ್ಲೆಗಂಗಳ
ಡಾವರದ ಡೊಳ್ಳುಸಕಾತಿಯ
ರಾವಿಬುಧವತಿಯೋಲಗವೆ ಹೊಕ್ಕರು ನವಾಯಿಯಲಿ || ೯೩

¹ ನೂಕಿತಮಂಜಿನಾರನಾರಿಯರು, ರ್ಷು.

ವರತೆಲೋತ್ತಮ ರಂಭೆ ಮಧುರ
 ಸ್ವರೇ ಘೃತಾಚಿ ಸುಕೇಶಿ ಗೃಹೀರೀ
 ಶ್ವರಿ ವರೂಢಿನಿ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ಸುರೇಖಿ ಚೈತ್ರರಥಿ¹ |
 ಸುರಭಿ ಗಂಧಿನಿ ಚಾರುಮುಖಿ ಸಾಂ
 ದರಿಯನಿಧಿ ಯೂರ್ವ ಶಿ ಸುಲೋಚನಿ
 ಸುರಸೆಯನಿಪಂಗನೆಯರೈದಿತು ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ || ೯೪

ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಾನನರ್ತನಾದಿಗಳ ವರ್ಣನೆ.

ಏನನೆಂಬೆನು ಜೀಯ ಶಕ್ರಾ
 ಸ್ಥಾನವಲ್ಲಾದಿವ್ಯವಾದ್ಯಸು
 ಗಾನನರ್ತನವಿಮಳತೂರ್ಯತ್ರಯದ ಮೇಳವದ |
 ಆನಿತಂಬಿನಿಯರ ಸುರೇಖಾ
 ಸ್ಥಾನಕದ ನಿಋಗೆಯ ಸುಧಾಳದ
 ನೂನಸಮ್ಮೋಹನದ ತೂಕದ ಭಾವಭಂಗಿಗಳ || ೯೫

ರಸದ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯ ಭಾವದ
 ಬೆಸುಗೆಗಳ ಹಸ್ತಾಭಿನಯದೈ
 ಕ್ರಮರಣದ ಗತಿ ಸಾತ್ವಿಕಾಂಗಿಕಸುಗತಿವಿಭ್ರಮದ |
 ವಿಷಮಸಮಕರಣದ ಶ್ಲಾಘದ
 ಕುಸುರಿಗಳ ವರಲಾಸ್ಯತಾಂಡವ
 ವೆಸೆದುದೈ ರಂಭಾದಿನರ್ತಕಿಯರಲಿ ಪ್ರೊಸತನಿಸಿ || ೯೬

ಗಾನರಸದಲಿ ಮುಚುಗಿತಮರಾ²
 ಸ್ಥಾನವೆತ್ತಣ ವಾದ್ಯನರ್ತನ
 ವೇನನಲು ಘನವಾದ್ಯ ಗತಿ ಸಮ್ಮೋಹಿಸಿತು ಸಭೆಯ |
 ಗಾನವಾದ್ಯವದೆತ್ತ ನೃತ್ಯರ
 ಸಾನುಭವ ಭಾರವಿಸಿತನ್ಮೋ
 ನ್ಯಾನುರಂಜಕವಾಯ್ತು ತೂರ್ಯತ್ರಯದ ಮೇಳಾಪ || ೯೭

¹ ಪೂರ್ವಚಿತ್ತಿಸುರೇಖಿ ಚಿತ್ರರಥಿ, ಚ.

² ತಿಂದ್ರಾ, ಜ.

ಅಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಊರ್ವಶಿಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನು ನೋಡಿದುದು,
 ಈಯಮಾನುಷನೈತ್ಯವಾದ್ಯಸು
 ಗೇಯರಸದಲಿ ಮುಚುಗಿ ಕರಣದ
 ಲಾಯತೊಡಕದೆ ಪಾರ್ಥನಿದ್ದ ನು ಧೈರ್ಯ ಶಿಖರಿಯಲಿ |
 ಈಯುವತಿ ತಾನಾವಳೋ ಕುಸು
 ಮಾಯುಧನ ಖಂಡೆಯವಲಾ ಮರು
 ಮಾಯೆ ಯೆನುತೂರ್ವಶಿಯನೆವೆ ಯಿಕ್ಕದೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ || ೯೧

ಸಭೆಯ ಸಮಾಪ್ತ.

ಪಾರುಖಾಣಿಯನಿತ್ತ ನಾಜಂ
 ಭಾರಿ ಯೂರ್ವಶಿರಂಭಿಮೇನಕಿ
 ಗೌರಿಮೊದಲಾದಖಿಳಪಾತ್ರಕೆ ಸಾನುರಾಗದಲಿ ¹ |
 ನಾರಿಯರು ನಿಖಿಳಾಮರರು ಬೀ
 ಡಾರಕೈದಿತು ಹರದುದೋಲಗ
 ವಾರತಿಯ ಹರಿವಾಣ ಸುಚಿದುದು ಸಾಲು ಸೊಡರುಗಳ || ೯೨

ಅರ್ಜುನನ ಬಳಿಗೆ ಊರ್ವಶಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸೆಂದು ಇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆ.

ಅರಸ ಕೇಳಾರೋಗಿಸಿದರಿ
 ಬರು ಸಮೇಳದಲಿದ್ದು ಬೇಜಿಂ
 ದರಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿದನು ಪವಡಿಸುವೊಡೆ ಕುಮಾರಕನ ² |
 ಸುರಪನಿತ್ತಲು ಚಿತ್ರಸೇನನ
 ಕರೆಸಿದನು ಫಲಗುಣನ ಭಾವವೆ
 ನಡುಹಿದನು ನಮ್ಮೂರ್ವಶಿಯ ಕಳುಹೆಂದು ನೇಮಿಸಿದ || ೯೩

ಊರ್ವಶಿ ಮನೆಗೆ ಚಿತ್ರಸೇನನು ಬಂದುದು.

ಇನಿಬರಿರೆ ರಂಭಾದಿಸೀಮಂ
 ತಿನಿಯರೊಳಗೂರ್ವಶಿಯೊಳಾದುದು
 ಮನ ಧನಂಜಯನೀಕ್ಷಿಸಿದನನಿಮೇಷದೃಷ್ಟಿಯಲಿ |

¹ ನಿಜಾತ್ಮಜನ, ಬ,

² ಪರಮಹರುಷದಲಿ, ಚ.

ವನಿತೆಯನು ಕಳುಹೇಣು ನೀನೆಂ
 ದೆನೆ ಹಸಾದವೆನುತ್ತ ದೇವಾಂ
 ಗನೆಯ ನಿಳಯಕೆ ಬಂದನಾತನು ಹರಿಯ ನೇಮದಲಿ || ೧೦೧

ತಾಯೆ ಚಿತ್ತೈಸರಮನೆಯ ಸೂ
 ಷಾಯತನು ಬಂದೈದನೆನೆ ಕಮೆ
 ಲಾಯತಾಂಬಕಿ ಚಿತ್ರಸೇನನ ಕರೆಸಿದಳು ಬಚಿಕ |
 ತಾಯೆನುತ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣದ ಪ
 ಸಾಯವಿತ್ತಳು ಪರಿಮೆಳದ ತವೆ
 ಲಾಯಿಗಳ ನೂಕಿದಳು ವರಕತ್ತೂರಿಯ ಕರ್ಪುರದ || ೧೦೨

ಅಣಕವೆಲ್ಲಿದು ರಾಯನಟ್ಟದ
 ಮಣಿಹವೋ ನಿಜಕಾರ್ಯಗತಿಗಳ
 ಕುಣಿಕೆಯೋ ಕರ್ತವ್ಯವಾವುದು ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ |
 ಗುಣಭರಿತ ಹೇಟೆನಲು ನಸುನಗೆ ¹
 ಕುಣಿಯೆ ಮುಖದಲಿ ಮಾನಿನಿಗೆ ವೆಂ
 ಠಣಿಸಿ ಲಜಾ ಭರದಿ ನುಡಿದನು ದೂತನೀಮೂತ || ೧೦೩

ಚಿತ್ರಸೇನನು ಇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು

ಎಮಗೆ ಮಗನರ್ಜುನನು ನೀನಿಂ
 ದೆಮಗೆ ಸೊಸೆಯಹುದಾತನಂತ
 ಸ್ತಿಮಿರವನು ತೊಳ ನಿನ್ನ ಕುಚಯುಗಕಾಂತಿಲಹರಿಯಲಿ |
 ಕಮಲಮುಖಿ ನೀ ಕಮಲವಾತನು
 ಭ್ರಮರ ನೀ ಸುರವನದ ಸಿರಿ ಮಧು
 ಸಮಯ ವರ್ಜುನನೆಂದು ಬೆಸೆಸಿದನಮರಪತಿಯೆಂದ || ೧೦೪

ಕೇಳುತಿರೆ ರೋಮಾಂಚ ಲಜೆಯ
 ಜೋಳ ಯೆದು ದು ರೋಂಪಿಸಿತು ಪುಳ
 ಕಾಳ ಭಯವ ಪರುಠವಿಸಿದುದನುರಾಗದಭಿಮಾನ ² |

¹ ಮುಗುಳ್ಳುಗೆ, ಕ, ಖ. ² ಕಾಳಿಗಳು ಪಂಠಣಿಸಿದುದಭಿಮಾನದನುರಾಗ, ಖ.

ಮೇಲೆ ಮೇಲಭಿಲಾಷೆ ಧೈರ್ಯವ
 ಚಾಳವಿಸೆ ಪರಿತೋಷಪೂರಣ
 ದೇವಮುಖಗಾಯುತ್ತರಕೆ ನಸುಬಾಗಿದಳು ಶಿರವ || ೧೦೫

ಆತನುತ್ತಮನಾಯಕನು ವಿ
 ಖ್ಯಾತೆ ನೀ ಸುರಲೋಕದಲಿ ಲ
 ಜ್ಞಾತಿಶಯವೇಕಿಲ್ಲಿ ನಾವೇ ನಿಮ್ಮ ಪರಿವಾರ |
 ಸೋತರೆಯು ದಿಟ ಭಂಗವಿಲ್ಲ ಪು
 ರಾತನದ ನಳನಹುಷಭರತಯ
 ಯಾತಿನೈವರೋಳಗೀತನಗ್ಗ ಳನಬಲೆ ಕೇಳಂದ || ೧೦೬

ರಾಯನಟ್ಟದ ನೇಮ ಗಡ ಕಮ
 ನೀಯವಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ನುಡಿ ರಮ
 ಣೀಯಕರವಿದು ನಿನ್ನ ರಚನೆ ಮಹಾನುಭಾವವಲೆ |
 ಆಯಿತಿದು ನೀ ಹೋಗಿನುತಬು
 ಜಾಯತಾಕ್ಷಿ ಮನೋತ್ಸವದಿ ನಾ
 ರಾಯಣನ ಮೈದುನನ ಬರೆದಳು ಚಿತ್ತ ಭಿತ್ತಿಯಲಿ || ೧೦೭

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಸೂಚನೆ.

ಬಂಭತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ .

ಭಯಭರಿತಭಕ್ತಿಯಲಿ ಕಾಮಾ
 ರಿಯನು ಗೆಲಿದರ್ಜನನು ಹರವೈ
 ರಿಯನು ಗೆಲಿದನು ಧೈರ್ಯದಿಂದೂರ್ವಶಿಯ ಶಾಸದಲಿ ||

ಊರ್ವಶಿಯು ಸಾವಿರಾರು ನರ್ತಕಿಯರನ್ನು ಕರೆಸಿದುದು.
 ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿಸ್ರೀ
 ಪಾಲ ಪಾರ್ಥನ ಮೆಯ್ಯ ಹುಲುರೋ
 ಮೂಳ ಹರಿಯದು ಮನುಮಥನ ಖಂಡೆಯದ ಗಾಯದಲಿ |
 ಬೀಟುಕೊಟ್ಟಳು ಚಿತ್ರಸೇನನ
 ನಾಲತಾಂಗಿ ಸಹಸ್ರಸಂಖ್ಯೆಯ
 ಕೇಳಮೇಳದ ಸತಿಯರನು ಕರೆಸಿದಳು ಹರುಷದಲಿ || ೧

ನನಜಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಳು ಮೆ
 ಜ ನವನಮಲದುಕೂಲಪರಿಮಂ
 ಡನದಲಿಸೆದಳು ವಿವಿಧರತ್ನಾಭರಣಶೋಭೆಯಲಿ |
 ತನತನಗೆ ಭರಣಿಗಳನುಲೇ
 ಪನವ ತಂದರು ವಿಲಸದಧಿವಾ
 ಸನೆಯ ಕುಸುಮದ ಮೊಗ್ಗೆ ಯಲಿ ರಚಿಸಿದರು ಶಿರಿಮುಡಿಯ || ೨

ತಿಗುರ ಗೆಲಿದಳು ತಿಲಕವನು ತೆ
 ತ್ತಿಗರಲಂಕರಿಸಿದರು ಹೊಳಹಿನ
 ಹೊಗರ ಹೊಸಜವ್ವನದ ಜೋಡಿಯ ರ್ಕೂಡಿ ಯಿಮ್ಮಡಿ ಸೆ |
 ಉಗಿದೊರೆಯ ಕೂರಲಗೊ ಧಾರೆಯ
 ನೊಗೆದ ಬಲುಖಂಡೆಯವೊ ಕಾಮನ
 ಹಗೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಧೂಮಕೇತುವೊ ರೂಪೊ ಸುರಸತಿಯ || ೩

ಪರಿಮಳದ ಪುತ್ತಳಿಯೊ ಚಲುವಿನ
 ಕರುವಿನಿಱಕವೊ ವಿಟರ ಪುಣ್ಯದ
 ಪರಿಣತಿಯೊ ಕಾಮುಕರ ಭಾಗ್ಯದ ಕಲ್ಪತರುಫಲವೊ ¹ |
 ಸ್ಮರನ ವಿಜಯಧ್ವಜವೊ ಮನ್ಮಥ
 ಪರಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲಸೂತ್ರವೊ
 ಸುರಸತಿಯರಧಿದೇವತೆಯೊ ವರ್ಣಿಸುವೊಡರಿದೆಂದ || ೪

¹ ಸಪತ್ನ್ಯಫಲರಸವೊ, ಖ.

ಲೋಕವಶ್ಯದ ತಿಲಕವೋ ಜಗ
 ದೇಕರತುನವೋ ವಿಗಡಮುನಿಚಿ
 ತ್ತಾಕರುಷ್ಣದ ಮಂತ್ರವಾದವೋ ಮುನಿತಪಃಫಲವೋ |
 ಲೋಕಸಾಂದರ್ಭ್ಯಕಸರ್ಗವೋ
 ನಾಕಸುಖ ಸಾಕಾರವೋ ರೂ
 ಪೈಕತಾನವೋ ಚಿತ್ರವಾಯು ವರ್ಷಿಯ ರೂಪಿನಲಿ || ೫

ನೆರದರಬಲೆಯರಂಗವಟ್ಟದ
 ಪರಿಮಳದ ಮುತ್ತಿ ಗೆಯ ತುಂಬಿಯ
 ತೆರಳಿಕೆಯ ಕತ್ತಲೆಯ ಬೆದಲುಪ ಕಣ ಬಿಳಿಗುಗಳ |
 ಪರಿಪರಿಯ ಪೊಂದೊಡಿಗೆಗಳ ಪರಿ
 ಪರಿಯಲುಡಿಗಯ ದೇಶಿ ಮಿಗೆ ಪರಿ
 ಪರಿಯ ಮುಡಿಗಳ ಮುಗುದೆಯರು ಬಳಸಿದರು ಬಾಲಕೆಯ || ೬

ಹೆಗಲ ಹಡಪದ ಹಿಡಿದ ಮುಕುರಾ
 ಳಗಳ ಚಿಮ್ಮುವ ಚಾಮರದ ಹಾ¹
 ವುಗೆಯ ಹೇಮನಿತಂಬಕಳಶದ ತಾಳವೃಂತಕದ |
 ಮುಗುದೆಯರು ಮನುಮಥನ ಮನೆಯಾ
 ಳುಗಳು ಮುಸುಕಿತು ಮಾನಿನಿಯ ದಂ
 ಡಿಗೆಯ ಮೈಗಾತಿಗಳ ದುವ್ಯಾಳಿಗಳ ಲಹರಿಯಲಿ || ೭

ತುರಗಮೇಧದ ರಾಜಸೂಯದ
 ವರಮಹಾಕ್ರತುಕಾಱಿರೀಕೆಯ
 ಚರಣದಂಗುಟದುದಿಯ ಕಾಂಬರೆ ಪೂತು ಫಲಗುಣನ |
 ಪರಮಪುಣ್ಯವದೇನೊ ತಾನಿ
 ದ್ಧರಮನೆಗೆ ಸತಿ ಬಂದಳೇನ
 ಚರಿ ಯೆನುತ ಹೊಗಚ್ಚಿದರು ಮಾಗಧರಿಂದ್ರನಂದನನ || ೮

1 ಸ್ನಿಗುರಿಯು, ಚ:

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳಿವಳ ತ್ತೋತ್ತಿ ರ
 ಹೊಣಿಗೆಲಸದವದಿರ ಪಸಾಯತಿ
 ಯರಿಗೆ ಪಡಿಗವನಿಡಲು ಸಲ್ಲರು ಸೋಮಯಾಜಿಗಳು |
 ವರುಣಸೂನು ಜಯಂತನಳಕೂ
 ಬರರು ಸಮಯವನೊಮ್ಮೆ ಪಡೆ
 ಯರು ವರುಷವೋಲೈಸುವರು ಸಾಧದ ದಾರವಟ್ಟದಲಿ || F

ಊರ್ವಶಿಯು ಅರ್ಜುನನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು.

ಜನಮನದ ಸಂಕಲೆವನೆಯೊ ಲೋ
 ಚನನ್ಯುಗದ ತಡೆವೇಂಟೆಕಾತಿಯೊ
 ಮನುಮಥನ ಸಂಜೀವನೌಷಧಿಯೋ ಮಹಾದೇವ |
 ಮನಸಿಜನ ಮಾರಾಂಕ ಕಾಮುಕ
 ಜನದ ಜೀವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ವಿಭುವೆಂ
 ದೆನಿಸಿದೂರ್ವಶಿ ಬಂದಳರ್ಜುನದೇವನರಮನೆಗೆ || ೧೦

ಊರ್ವಶಿಯ ಸಂಗಡ ಬಂದ ತರುಣಿಯರ ವರ್ಣನೆ.

ಮೆಲುನುಡಿಗೆ ಗಿಳಿ ಹೊದಿ ದುವು ಸರ
 ದುಲಿಗೆ ಕೋಗಿಲೆಯೊಕ್ಕಿದುವು ಪರಿ
 ಮಳದ ಪೂರಕೆ ತುಂಬಿದುವು ತುಂಬಿಗಳು ಡೊಂಬಿನಲಿ |
 ಹೊಳವ ಮುಖಕೆ ಚಕೋರಚಯ ವಿ
 ಟ್ಟೈಳಿಸಿದುವು ನೇವುರದ ಬೊಟ್ಟೆಗೆ
 ಸಿಲುಕಿದುವು ಹಂಸೆಗಳು ಕಮಲಾನನೆಯ ಕೆಳದಿಯರ || ೧೧

ಅರ್ಜುನ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಹಂತಿಯೊ
 ತಳಿತಮಾವಿನ ಬನವೊ ಮಿಗೆ ಕ
 ತ್ತಲಿಪ ಬಹಳತಮಾಲಕಾನನವೋ ದಿಗಂತದಲಿ |

ಹೊಳವೆ ವಿದ್ಯಮವನವೊ ಕುಸುಮೋ
 ಚ ಳತಕೇತಕಿದಳವೊ ರಂಭಾ
 ವೆಳೆಯೊ ಕಾಂತಾಜನವೊ ಕಮಲಾನನೆಯ ಮುಂಗುಡಿಯೊ || ೧೦

ಊರ್ವಶಿಯು ಆರ್ಜುನನಿದ್ದ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು.

ಬಂದಳೂರ್ವಶಿ ಬಳ್ಳಿ ಮಿಂಚಿನ
 ಮಂದಿಯಲಿ ಮುಖದಿಚಿವ ಮೆಚುಮುಗಿ
 ಲಂದದಲಿ ದಂಡಿಗೆಯನಿತ್ತದಳು ರಾಜಭವನದಲಿ |
 ಮುಂದೆ ಪಾಯವೆಧಾರು ಸಖಿಯರ
 ಸಂದನಿಯ ಸಿಂಚಾರವದ ಸೊಗ
 ಸಿಂದ ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮ ಸೋತುದು ಸೋರಹಲೇನೆಂದ || ೧೨

ಬಾಗಿಲಲಿ ಬಾಗಿಲಲಿ ನಿಂದರು
 ಸೋಗೇಗಣ ಬಲೆಯರು ಸೆಜೆಯ
 ಬಾಗಿಲಲಿ ಚಾಮರದ ಹಡಪದ ಚಪಳಿಯರು ಸಹಿತ |
 ಆಗರುವೆ ಹೊಕ್ಕಳು ಮಹಾಹಿಯ
 ಭೋಗತಲ್ಪದ ಹರಿಯೊಲಿಹ ಶತ
 ಯಾಗಸುತನನು ಕಂಡಳಂಗನೆ ಮನಿಯ ಮಂಚದಲಿ || ೧೪

ಹೊಳವೆ ಮಣಿದೀಪಾಂಶುಗಳ ಮು
 ಕ್ಕುಳಿಸಿದುವು ಕಡೆಗಂಗಳಿಂದೂ
 ಪಲದ ಭಿತ್ತಿಯ ಬೆಳಗನಣಿದುದು ಬಹಳತನುಕಾಂತಿ |
 ಕೆಳದಿಯರ ಕಂಠದಲಿ ಕೈಗಳ
 ನಿಟ್ಟುಹಿ ನಿಂದಳು ತರುಣಿ ನೃಪ
 ಕುಲತಿಲಕನಂಗೋಪಾಂಗದಲಿ ಹರಹಿದಳು ಕಣ್ಣನವ || ೧೫

ಎಳೆಯಬೆಳುದಿಂಗಳವೊಲೀಕೆಯ
 ಥಳಥಳಪ ಮುಖಚಂದ್ರಮನ ತಂ
 ಬೆಲರು ಸುಷುದುದು ಸಾರತರಪರಿಮಳದ ಹರಹಿನಲಿ |

ತಿಳಿದುದೀತನ ನಿದ್ರೆ ಕರಣಾ
 ವೆಳೆಯ ಪರಮಪ್ರೀತಿಸದಲಿ
 ಮುಖುಗಿ ಸುಖಭಾರದಲಿ ಭುಲೈದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ || ೧೬
 ಹರ ಮಹಾದೇವೀಯಘಟದ
 ಪರಿಮಳವಿದೆತ್ತಣದೆನುತ ಮೈ
 ಮುಖಿದು ಕಂಡನಪೂರ್ವಪರಿಮಳಸಾರದಲಿ ಪಾರ್ಥ |
 ಕಿರಣಲಹರಿಯ ದಿವ್ಯರತ್ನಾ
 ಭರಣರುಚಿರತರಪ್ರಭಾಪಂ
 ಜರದೊಳಗೆ ಹೊಳಹೊಳವೆಮದನಾಲಸೆಯನೂರ್ವಶಿಯ || ೧೭

ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಊರ್ವಶಿಗೆ ಮರ್ಯಾದ ಮಾಡಿದುದು.

ಹಾ ಮಹಾದೇವಿ ಯಿವೆಳಾ ಸು
 ತ್ರಾಮನೋಲಗದೊಳಗೆ ನರ್ತನ
 ರಾಮಣೀಯಕರಚನೆಯಲಿ ರಂಜಿಸಿದಳಾಸಭೆಯ |
 ಈ ಮಹಿಳೆಯಭಿವಂದನೀಯೆ ನಿ
 ರಾಮೆಯದ ಶಶಿವಂಶಜನನಿಸ
 ನಾಮೆಯಲ್ಲಾ ಶಿವ ಯೆನುತ ಮಣಿಮಂಚದಿಂದಿತ್ತದ || ೧೮

ಅರ್ಜುನನು ಊರ್ವಶಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಂದಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದುದು.

ಏನು ಬಿಜಯಂಗೈದಿರಿತ್ತಲು
 ಮಾನನಿ ಕುಳ್ಳಿರಿ ಸುರೇಂದ್ರನ
 ಮಾನಿನಿಯರಭಿವಂದನೀಯರು ನಾವು ಕೃತಾರ್ಥರಲೆ |
 ಏನು ಬೆಸಸೆನಗೇನು ಹದ ನಿಮ
 ಗಾನು ಮಗನು ವಿಚಾರವೇಕೆ ಮೆ
 ನೋನುರಾಗದಲಱುಹಿ ಯೆಂದನು ಪಾರ್ಥನೂರ್ವಶಿಗೆ || ೧೯
 ನುಡಿಗೆ ಬಿಟಗಾದಳು ಮನೋಜನ
 ಸಡಗರಕೆ ತಗ್ಗಿದಳು ಪಾರ್ಥನ
 ನಡವಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದಳು ಬೆಚ್ಚಿದಳಂಗಜಾಸ್ತ್ರದಲಿ |

ಕಡುಗಿದಳು ಖಾತಿಯಲಿ ಬೋಟಿಯ 1
 ಬಿಡೆಯದಲಿ ಭಯಗೊಂಡಳೂರ್ವಶಿ
 ಮಿಡುಕಿದಳು ವಿವಿಧಾನುಭಾವದ ರಸದ ಭಂಗಿಯಲಿ || ೮೦

ಆಗ ಊರ್ವಶಿಯ ಚಿಂತೆ,

ಏಕೆ ನುಡಿದನೊ ಚಿತ್ರಸೇನನ
 ದೇಕೆ ತಾ ಕೈಕೊಂಡೆನ್ನೆತ್ತಣ
 ಕಾಕುಮೂತಿಗೆ 2 ಕೋಳುವೋದೆನು ಕಾಮನೆಂಬವಗೆ |
 ಲೋಕವರ್ತಕನಲ್ಲದಿವನನ
 ದೇಕೆ ವಿಧಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನೋ ತಾ
 ನೇಕೆ ಯಿವನೇಕೆಂದು ಸುಯದ್ದು ಜೈದು ಕಮಲಜನ || ೮೧

ವಿಕಳಮತಿಯೋ ಮೇಣಿವ ನಪುಂ
 ಸಕನೊ ಜಡನೋ ಶ್ರೋತ್ರಿಯನೊ ಬಾ
 ಧಕನೊ ಖಳನೋ ಖೂಳನೋ ಮಾನವವಿಕಾರವಿದು |
 ವಿಕಟತಪಸಿನ ದೇವದೈತ್ಯರ
 ಮಕುಟವಾಂತುದು ವಾಮಚರಣವ
 ನಕಟ ಕೆಟ್ಟಿನಲಾ ಯೆನುತ ಕರಗಿದಳು ಕಮಲಾಕ್ಷಿ || ೮೨

ಅರ್ಜುನೋರ್ವಶಿಯರ ಸಂವಾದ,

ಎಲವೋ ರಾಯನ ಹೇಚಿಗೇಯಲಂ
 ಡಲೆದನೆನ್ನ ನು ಚಿತ್ರಸೇನಕ
 ನಲುಗಿ ನಟ್ಟುವು ಕಾಮಶರವೆನ್ನೆಂತರಂಗದಲಿ |
 ಬಲಿದು ಬಂದಬಲೆಯನು ಟಕ್ಕರಿ
 ಗಳವುದೇ ವಿಟಧರ್ಮವಕಟಾ
 ತಿಳಿಯಲಾ ತಾನಾವಳೆಂಬುದನೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೮೩

೧ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ, ಚ.

2 ಕಾಕುಮೂಳಿಗೆ, ಕ, ಖ,

ಶಿವ ಶಿವೀಮೂತೇಕೆ ಕಾಮನ
 ಭವಣಿಯಲಿ ನೀವಜಿಯುದಿರೆ ವಾ
 ಸವನ ನೇಮವು ಚಿತ್ರಸೇನನ ನುಡಿಗಳಂತಿರಲಿ |
 ಎವೆಗಕರ್ತವ್ಯವಲಿ ಮನ ಸಂ
 ಭವಿಸುವುದೆ ನೀವೆಮ್ಮ ವಂಶೋ
 ದ್ಭವನೆ ಜನನಿಯಲಾ ಯೆನುತ ಕೈಮುಗಿದು ಪೊಡಮಟ್ಟು ¹ || ೨೪

ನಾರಿ ನೀ ಪೂರ್ವದಲಿ ನಮ್ಮ ಪು
 ರೂರವನ ಸತಿ ನಿನಗೆ ಬಚಿಕ ಕು
 ಮಾರ ಜನಿಸಿದನಾಯು ಣಾತನೊಳುದಿಸಿದನು ನಹುಷ |
 ವೀರರಾಜಪರಂಪರೆಯು ಬರ
 ಲಾರಿಗಾವುದಿಸಿದವು ನೀವು ವಿ
 ಚಾರಿಸಿದುದಿಲ್ಲಾ ಯೆನುತ ವಿನಯದಲಿ ನರ ನುಡಿದ || ೨೫

ಪ್ರಣವದರ್ಥವಿಚಾರವೆತ್ತಲು
 ಗಣಿಕೆಯರ ಮನೆಯಲಿ ಸ್ವರಾಕ್ಷರ
 ಗಣಿತಲಕ್ಷಣವೇಕೆ ರತಿಕೂಟದ ವಿಳಾಸದಲಿ ² |
 ಬಣಗುಭಾರತವೆರುಷದವದಿರ
 ಭಣಿತೆ ಯೆಮ್ಮ ದೇವಲೋಕಕೆ
 ಸಣಬಿನಾರವೆ ಚೈತ್ರರಥದೊಳಗೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೨೬

ಅಯ್ಯನೈಯ್ಯನು ನಿಮ್ಮವರ ಮು
 ತೈಯ್ಯನಾತನ ಭಾವ ಮೈದುನ
 ನಯ್ಯನಗ್ರಜರನುಜರೆಂಬೀಜ್ಞಾ ತಿಬಾಂಧವರ |
 ಕಯ್ಯಲರಿಗಳ ಹೊಯ್ದು ಸಿರನರಿ
 ದುಯ್ಯಲಾಡಿದವರ್ಗೆ ಮೇಣ್ಣುಖ
 ದೈಯ್ಯಗಳಗಾನೊಬ್ಬಳೆಂದಳು ನಗುತ ನಳನಾಕ್ಷಿ || ೨೭

¹ ಧಿನಯ್ಯದಲಿ ನರ ನುಡಿದ, ಚ.

² ಕೇಳಿ ವಿಧಾನದಲಿ, ಚ.

ಮೆಚಿಯ ಮಾತಂತಿರಲಿ ನೀನಿದ
 ಮೆಚಿದು ಕಳ ಮಾನಿಯರಿಚ್ಚೆಯು
 ನಳಿಯದವನು ಸುರೇಂದ್ರನಾಗಲಿ ಚಂದ್ರನಾಗಿರಲಿ |
 ಕುಣಿ ಕಣಾ ಘಡ ಖೂಳ ನೀನೆಂ
 ತಳಿವೆ ಯೆನೆ ನಡುನಡುಗಿ ಕೈಮುಗಿ
 ದೇಹಿ ಮಗುಗಳಮಾತನೆಂದನು ಪಾರ್ಥನೂರ್ವಶಿಗೇ || ೨೮

ಇದು ಮನುಷ್ಯಶರೀರ ಸದ್ಧ
 ಮದಲಿ ತನ್ನ ವಸಾನಪರಿಯಂ
 ತಿಡಹೊಳವ್ಯಭಿಷಾರದಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ ಬಚ್ಚಿನಲಿ |
 ತ್ರಿದಶರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೊಡಾಮಾ
 ಗದಲಿ ನಡೆವುದು ದೇವತಾದೇ 1
 ಹದಲಿ ಬಲವತ್ತ ರವು ದೇಹವಿಶೇಷವಿಧಿ ಯೆಂದ 2 || ೨೯

ಅಮದಹುದಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರ 3 ಪಥದಲಿ
 ಬಹಿರಿ ನೀವೇ ಶಾಸ್ತ್ರ 4 ವಿಧಿಸಂ
 ನಿಹಿತರೆಂಬುದನಳಿಯದೇ ಮೂಜಗದ ಜನವೆಲ್ಲ |
 ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳೊಳ್ಳೆ ನರೊಡಗೂ
 ಡಿಹರು ನೀವೇ ನಲ್ಲಲೇ ನಿ
 ಸ್ಪೃಹರು ನೀವ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹರ ಹರ ಯೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೩೦

ತಾಯ ನೇಮದಲಂದು ಕಮಲದ
 ಳಾಯತಾಕ್ಷಿಯಸಂಗವೈವರಿ
 ಗಾಯಿತದು ತಪ್ಪೇನು ಜನನಿಯ ನುಡಿಯಲಂಘೈವಲೆ |

1 ದೇವವಿಧಿನಾ, ಬ.

2 ನಿಡಕೆ ತಪ್ಪುವನಲ್ಲ ವಿಧಯವ ಸುಡು ಶಿವಾ ಯೆಂದ, ಬ.

3 ಶೌತ, ಜ.

4 ಸ್ಮಾರ್ತ, ಜ.

ಕಾಯಸಾಖ್ಯಕೆ ಕಾಮತತ್ವವಿ
ಡಾಯಿತಪ್ಪದೆ ವೇಡೆಗೊಂಡ ನ
ವಾಯಿಯಲಿ ದುರ್ಗತಿಗೆ ದುಷ್ಟಾಳಸುವನಲ್ಲೆಂದ || ೩೧

ತಾಯ ನೇಮದಲೈವರಿಗೆ ಕಮ
ಲಾಯತಾಕ್ಷಿಯ ಕೂಟವೇ ಸುರ
ರಾಯ ನಿವ್ವಯ್ಯ ನುಡಿಯೆ ಲಂಘ್ಯವೆ ನಿನಗೆ ಪಿತೃವಚನ |
ರಾಯನಟ್ಟಲು ಬಂದೆ ನಾಕುಸು
ಮಾಯುಧನ ಕಗೊಲೆಯ ಕಳಚುವು
ಪಾಯವನು ನೀ ಒಲ್ಲೆಯೆಂದಳು ವನಿತೆ ವಿನಯದಲಿ || ೩೨

ಸರಸಿಜದ ಮಧು ಮಧುಕರನನು
ಕರಿಸಿದೊಡೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಚಕೋರನ
ವರಿಸಿದೊಡೆ ನಿಧಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಸುತದೊಡೆ ನಯನವೀಧಿಯಲಿ |
ಗರುವೆಯರು ಮೇಲಿಕ್ಕಿ ಪುರುಷನ
ನರಸಿದೊಡೆ ಜಾರುವರೆ ಸುಡಲಾ
ಸರಸಿಜವನಾಚಂದ್ರಿಕೆಯನಾನಿಧಿಯನಾವಧುವೆ || ೩೩

ತಿಳುಹಿದರೆ ಸುರಲೋಕದವರತಿ
ಗಳಹಿಯರಲಾ ಯೆಂಬೆ ಮನ್ಮಥ
ಖಳ ಕಣಾ ನಿಷ್ಕರುಣೆ ನೀ ಸಾಭಾಗ್ಯವರ್ವ¹ ದಲಿ |
ಬಲುವೆ ಬಿದ್ದುದು ವಾಸಿಯಲಿ ಕಂ
ದೊಳಸುಗೊಂಡುದು ಕಾಮ ಕಣುವನ
ಮುಱುಗಿದುವು ಜೋಡಿಯಲಿ ಯೆಂದಳು ಖಾತಿಯಲಿ ತರಳೆ || ೩೪

ಕಾಡಲಾಗದು ನಿವ್ವೊಡನೆ ಮುಣಿ
ದಾಡಲಮ್ಮೆನು ಮನಕೆ ಧೈರ್ಯದ
ಜೋಡ ತೊಟ್ಟದಿರಾಗಿ ನಿಲೆ ನನೆಯಂಬು ನಾಂಟುವುವೆ |

ಖೋಡಿಯೇಕಿದಕವ್ವೆ ಮಕ್ಕಳು
ನೋಡ ಬಂದರೆ ಬೇಣಿ ಕಷ್ಟವೆ
ನಾಡುವರೆ ಬಲ್ಲವರು ಬಿಜಯಂಗೈಯ್ಯ ನೀನೆಂದ || ೨೫

ಆಗ ಉರ್ವಶಿಯು ಕೋಪದಿಂದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು.

ರೋಷ ವೆರಡೆಲೆಯಾಯ್ತು ಲಜೆಯ
ಮಾಸಲಟದುದು ಬಹುವಿಧದ ಬಲು
ವಾಸಿಗಳು ಪಲ್ಲವಿಸಿದುವು ಕೆಲ್ಲವಿಸಿತನುತಾಪ |
ಆಸೆ ಪೈಸರವೋಯ್ತು ಕಡು ರುಳ
ಸೂಸಿದುದು ಮೈಯ್ಯೊಳಗೆ ಕಂಗಳ
ಕೇಸುರಿಯ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿದುವು ಹೆಕ್ಕಳಿಸಿ ಕಾಮಿನಿಗೆ || ೨೬

ಸೊಂಪಡಗಿತು ಮುಖೇಂದು ತನುಲತೆ
ಕಂಪಿಸಿದುದಡಿಗಡಿಗಿ ಮೈ ತನು
ಗಂಪಿನಲಿ ಮಘಮಘಿಸಿತಮಳಸ್ವೇದಸಲಿಲದಲಿ |
ತಂಪಿನಲಿ ಶಿಖಿ ಮಧುರದಲಿ ಕಡು
ನುಂಪಿನಲಿ ಬಿರಿಸಮೃತದಲಿ ವಿಷ
ಗುಂಪಿನಲಿ ನೆಲೆಯಾದವೋಲೆ ಸತಿಗಾಯ್ತು ಘನರೋಷ || ೨೭

ಕೆತ್ತಿದುವು ತುಟ ಕದಪಿನಲಿ ಕೈ
ಹತ್ತಿದುದು ತೂಗಿದಳು ಶಿರವನು
ತತ್ತಕೋಪಾಯುಧವೆ ಮಸೆದಳು ಧಾರೆ ಗಂಗಳಲಿ |
ಎತ್ತಿದುಬೈಲಿಗದ ವಿಕಾರದ
ಚಿತ್ತಬುದ್ಧಿಮನಂಗಳಾತ್ಮನ
ಚೊತ್ತಿಸಿದುವದ್ಭೃತದಹಂಕಾರದಲಿ ಭಾಮಿನಿಯ || ೨೮

ಎಲವೊ ಭಂಡರ ಭಾವ ಖೂಳರ
ನಿಳಯ ಖಳರಧಿದೈವ¹ ವಂಚಕ

¹ ನಾಥ, ಚ.

ತಿಲಕ ಗಾವಿಲರೊಡೆಯ ಬಂಧುವೆ ದುಷ್ಪ್ರ ನಾಯಕರ |

ಎಲೆ ಮರುಳ ತಾನಾವಳಂಬುದ

ತಿಳಿಯಲಾನೀನಾವನೆಂಬುದ

ನಿಳಯಲಣಿಯರೆ ಭಂಡ ಘಡ ಹೋಗೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೩೯

ಬಲಿದು ಬಂದವರಾವು ಸೊಬಗಿನೊ

ಳೊಲಿಸಿ ಮೆಣುಗಿಸಿ ವಿಟನು ¹ ನೀನತಿ

ಸುಲಭರಾವ್ ದುರ್ಲಭನು ನೀ ದೇವೇಂದ್ರ ಕಟಕದಲಿ |

ಎಲೆ ನಪುಂಸಕ ಗಂಡು ವೇಷದ ²

ಸುಟವು ನಿನಗೇಕೆನುತ ಸತಿ ಕಳ

ವಳಿಸಿ ಕೈಯೆತ್ತಿದಳು ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಶಾಪವಿದೆ ಯೆನುತ || ೪೦

ತುಳುಕಿತದ್ಭುತಕೋಪ ಸುಯಿ ನ

ಝಳಹೊಡೆದು ಮೂಗುತಿಯ ಮುತ್ತಿ ನ

ಬೆಳಕು ಕಂದಿತು ಕುಂದಿತಮೆಲಚ್ಚಿ ವಿ ಮುಖಾಂಬುಜದ |

ಹೊಳಹೊಳವ ಕೆಂದಳದ ಸೆಳೈಗು

ಗಗಳ ಮೆಯೂಖದೆ ಮೆಣಿಯ ಮುದ್ರಿಕೆ

ಗಳ ಮರೀಚಿಯೆಲೆಸೆದುದೆತ್ತಿದ ಹಸ್ತವೂರ್ವಶಿಯ || ೪೧

ರಾಹು ತುಡುಕಿದ ಶಶಿಯೊ ಮೇಣ್ಣಾ

ದ್ರಾಹಿಮೆಸ್ತಕದ ಮೆಣಿಯೋ ಕಡು

ಗಾಹಿನಮ ತವೊ ಕುಪಿತಸಿಂಹದ ಗುಹೆಯೊ ಮೃಗಮದವೊ |

ಲೋಹಧಾರೆಯ ಮಧುವೊ ಕಲಿತಹ

ಲಾಹಲದ ಕಜ್ಜಾ ಯವೆನಿಸಿತು

ರೂಹು ಸುಮನೋಹರಭಯಂಕರವಾಯ್ತು ಸುರಸತಿಯ || ೪೨

ನರಮೃಗಾಧಮ ನಿಮ್ಮ ಭಾರತ

ವರುಷಭೂಮಿಯೊಳೊಂದು ವರುಷಾಂ

¹ ಮಿಾಡ, ಚ.

² ಜೋಹದ, ಕ. ಬ.

ತರ ನಪುಂಸಕನಾಗಿ ಚರಿಸು ನಿರಂತರಾಯದಲಿ |
 ಹರಿಯ ಮೆಚಿಹೊಗು ಹರನನೀನನು
 ಸರಿಸು ನಿಮ್ಮಯ್ಯಂಗೆ ಹೇಡಿದು
 ನಿರುತ ತಪ್ಪದು ಹೋಗೇನುತ ಮುಖದಿರುಹಿದಳು ತರಳ || ೪೩

ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಸುಮ್ಮನೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಿದುದು.

ಮೊಗನಾದನು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯದ
 ಬೇಗಡೆಯ ಬಿಡೆ ಬಿಗಿದಬಿಟ್ಟಿಗಿನ
 ಮೊಗಿನಂಗುಲಿಗಳಲಿ ಧನಂಜು ಮನೊಲಿದೊಲಿದು ಶಿರವೆ |
 ಆಗಡಿಗರಿವರಮರವಧುಗಳು
 ನಾಗರಿಗರಿವರೆತ್ತ ಭಾರತ
 ಭೂಗತರು ನಾನೆತ್ತಲಿದು ಘಟಿಸಿದುದು ವಿಧಿಯೆಂದ || ೪೪

ಸುರಪತಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದನೇ ಪೇಣ್ಣ
 ಕರಿಸಿದನೆ ಕಮಲಾನನೆಯ ನಿ
 ಪ್ಪುರದ ನುಡಿಗಪರಾಧವುಂಟೇ ನಾನು ಮಾಡಿದುದು |
 ವರುಷತನಕ ನಪುಂಸಕದಲಾ
 ಚರಿಸಬಲ್ಲೆನೆ ಸಾಕು ದೇಹಾಂ
 ತರವನಂಗೀಕರಿಸುವೆನಲಾ ತನ್ನ ಸುಡಲೆಂದ || ೪೫

ಎಲೆ ವಿಧಾತ್ರ ಕೃತಾಪರಾಧ
 ಸ್ಥಳಕೆ ದಂಡಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲದೆ
 ವಿಲಸಿತದ ವೇದಾರ್ಥದಲಿ ಮೆನ್ನಾದಿಮಾರ್ಗದಲಿ |
 ಚಲಿಸದಾಚರಿಸಿದರೆ ಪುಣ್ಯ
 ಸ್ವಲನೆಗೇನು ನಿಮಿತ್ತ ವಕಟಾ
 ಗಳತಪಾರುಪನಾಗಿ ಬದುಕುವನಲ್ಲ ತಾನೆಂದ || ೪೬

ತಸವನಾಚರಿಸಿದರೆ ವರಪಾ
 ಶುಸತಶರವೆನಗಾಯ್ತು ಸತ್ಯವೆ
 ತಸವಲ್ತಾ ಯೆಂದಳಿದು ನಡೆದರೆ ಪಂಡತನವಾಯ್ತು |

ತಪವೆರಡು ಸರಿಫಲದೊಳಾದುದು
 ವಿಪರಿಯಾಸದ ಗತಿ ಗಜನವೇ
 ವಿಪ್ರಳಕರ್ಮಸ್ಥಿತಿ ಯೆನುತ ತೋದನು ನಿಜಶಿರವ || ೪೩
 ಶಿವನ ಶರವೆನೆಗಾಯ್ತು ರಿಪುಕೌ
 ರವರ ರಕುತದ ರಾಟಳವೆನೆ
 ತ್ತುವೆನು ಕಟ್ಟು ಮುಡಿಯನೆಂಜೆನೆ ದ್ರೌಪದೀಸತಿಗೆ |
 ಇವಳು ಭಂಗಿಸಿ ಬೂತುಗೆಡದೀ
 ಹವಣನಾರಿಗೆ ಹೇಳುವೆನು ವೆರ
 ಯುವತಿಗೀನುಡಿಯೊಸಗೆಯೇ ಹಾ ಯೆನುತ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೪೪

ಆರ್ಜುನನಿದ್ದ ಮನೆಗೆ ಇಂದ್ರನು ಬಂದು ಪೂತನಾಡಿದುದು.

ಅರಸ ಕೇಳ್ಯ ಚಿತ್ರಸೇನನ
 ಕರೆಸಿ ಯೂರ್ವಶಿ ಪಾರ್ಥ ಮೂಡಿದ
 ಮರುಳತನವನು ದೂಷಿದರೆ ಸುರಸತಿಯ ಸಂತೈಸಿ |
 ಸುರಪತಿಗೆ ಗಂಧರ್ವನಿವರಿ
 ಬ್ರಹ್ಮ ವಿರೋಧನಿಬಂಧನವೆನೆ
 ಚರಿಸಲರ್ಜುನನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು ಬಲಧ್ವಂಸಿ || ೪೫
 ಮಗನನಪ್ಪಿದನೆನ್ನ ತಂದೆಗೆ
 ದುಗುಡವೇಕೆನಾನಾಗೆತ್ತಣ
 ಬೆಗಡಿದೆನರಸಂಗಿಡೆತ್ತಣದಿಸೆಯ ದುಮ್ಮಾನ |
 ಮೊಗದ ತನಿ ಹಳಹಳಕೆ ನೇತ್ರಾಂ
 ಬುಗಳೊಳದ್ದು ದು ನಿಜಮನೋವೈ
 ತ್ತಿಗಳೊಳಗೆ ನುಡಿ ಮುಚ್ಚಿಗಿತೇನಿದು ಚಿತ್ರನಾಯ್ತೆಂದ || ೪೬

ಆಗ ಆರ್ಜುನನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲು ಇಂದ್ರನು ಸಮಾಧಾನ
 ವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ನುಡಿಗೆ ತಲೆವಾಗಿದನು ಲಜ್ಜೆಯ
 ಬಿಡೆಯದಲಿ ಜೋವೇರಿದಂತೆವೆ

ಮಿಡುಕದಿರೆ ಮಗುಳಪ್ಪಿ ಹರಿ ಮೊಗ ನೆಗಹಿ ಮುಂಡಾಡಿ |
ಬಿಡು ಮನೋಗ್ಲಾನಿಯನು ಸತಿ ಕೆಡೆ

ನುಡಿದುದೆಲ್ಲವನೆನೆಗೆ ಸೈರಿಸು

ಮಡದಿಯರಲೇನುಂಟು ಫಲವೆನ್ನಾಣೆ ಹೇಡೆಂದ ||

೫೧

ಎಲೆ ಕಿರೀಟ ವೃಥಾ ಮನೋವ್ಯಥೆ

ತಳದುದೇ ಯೂರ್ವಶಿಯ ಶಾಪದ

ಲಳುಕಿದೈ ತತ್ಕ್ರೋಧ ನಿನಗುಪಕಾರವಾಯಿತಲ |

ಹಱುವದಲಿ ಹನ್ನೆ ರಡುವರುಷದ

ಕಳಹಿನಜ್ಞಾತದಲಿ ವರುಷವ

ಕಳವೊಡಿದು ಸಾಧನವೆ ಯಾಯ್ತು ಶಿಖಂಡಿತನವೆಂದ ||

೫೨

ಖೋಡಿಯಿಲ್ಲೆ ಲೆ ಮಗನೆ ಚಿಂತಿಸ

ಬೇಡ ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾತಕಿದು ನೆಚೆ

ಜೋಡಲಾ ಜಾಣಾಯ್ಲಿ ರಿಪುಜನದೃಷ್ಟಿ ಶರಹತಿಗೆ |

ಕೂಡಿತಿಡು ಪುಣ್ಯದಲಿ ಸುರವಧು

ಮೊಡಿದುಪಕ್ರಮಿ ನಿನ್ನ ಭಾಷೆಯ

ಬೀಡ ಸಲಹಿದುದಹಿಯ ನೀ ಸಾಹಿತ್ಯನಲ್ಲೆಂದ ||

೫೩

ಇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕರೆತಂದುದು.

ಎಂದು ಪಾರ್ಥನ ಸಂತವಿಟ್ಟು ಪು

ರಂದರನು ತನ್ನರಮನೆಗೆ ನಡೆ

ತಂದನರ್ಜುನಸಹಿತ ವಿವಿಧವಿನೋದವಿಭವದಲಿ |

ಅಂದು ಶಿಖಿಪವನಾದಿಗಳು ನಲ

ವಿಂದ ಕೊಟ್ಟರು ಶರವನಮರೀ

ವೃಂದ ಸೂಸಿತು ಸೇಸೆಯನು ಜಯರವದ ರಭಸದಲಿ ||

೫೪

ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಬಹುವಿಧಾಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಲಾಭ.

ಸುರಪ ಕಳಸಿದನಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರೋ

ತ್ವ ರಣಹಸ್ಯವನವುರಭುವನದ

ಹೀತಳವೆ ಸೋತನು ಕಣಾ ಕಲಿಯಿಂದ ಪುಷ್ಕರಗೆ |

ಭೂತಳವೆ ಬಿಟ್ಟಡವಿಗೈದಿದ

ನಾತ ನಿಜವಧುಸಹಿತ ಬನದಲಿ

ಕಾತರಿಸಿ ನಿಜಸತಿಯ ಬಿಸುಟನು ಹಾಯ್ದ ನಡವಿಯಲಿ || ೬

ಬಚಕ ಕರ್ಕೋಟಕನ ದೆಸೆಯಿಂ

ದಟಯೆ ನಿಜಖಿತುಪರ್ಣಭೂಪನ

ನಿಳಯವನು ಸಾಱಿದನು ಬಾಡುಕನೆಂಬ ನಾಮದಲಿ |

ಲಲನೆ ತೋಳಲತ ಬರುತ ತಂದೆಯ

ನಿಳಯವನು ಸಾಱಿದಳು ಬಚಿಕಾ

ನಳನಮುಖಿಯಿದಾಯ್ತು ನಳಭೂಪತಿಗೆ ನಿಜಧರಣಿ ¹ || ೭

ಆತನಾಪತ್ತದು ಮಹೀಪತಿ

ಗೀತಳೋದರಿಸಹಿತ ತನ್ನೀ

ಭ್ರಾತೃ ಜನಸಹಿತೀಮೆಹಾಮುನಿಮುಖ್ಯಜನಸಹಿತ |

ಕಾತರಿಸುತಿಹೆ ನಿನ್ನವೋಲ್ ವಿ

ಖ್ಯಾತರಾರೈ ಲೋಕದೊಳಗೆಂ

ದಾತಪೋನಿಧಿ ಸಂತವಿಟ್ಟನು ಧರ್ಮ ನಂದನನ || ೮

* ನಳಮಹೀಪತಿ ಯಶ್ವಹೃದಯವ

ತಿಳಿದು ಋತುಪರ್ಣನಲಿ ಮರಳಯೆ

ಗೆಲಿದನಾಪುಷ್ಕರನ ವಿದ್ಯಾಬಲದ ಮಹಿಮೆಯಲಿ |

ಗೆಲಿದು ಕೌರವಶಕುನಿಗಳು ನಿ

ನ್ನಿಳಯ ಕೊಂಡರು ಮರಳ ಜಾಜೆಂ

ಗಳುಕಬೇಡೆಂದಕ್ಷಹೃದಯವ ಮುನಿಸ ಕರುಣಿಸಿದ || ೯

¹ ರಾಜ್ಯ, ಚ.

* ನಳಮಹೀಪತಿ ಯಶ್ವಹೃದಯವ

ತಿಳಿದು ಋತುಪರ್ಣನಲಿ ಕಾಲವ

ಕಳಿದು ಗೆಲಿದನು ಪುಷ್ಕರನ ವಿದ್ಯಾತಿಮಹಿಮೆಯಲಿ, ಚ. |

ಬಚ್ಚಕ ರೋಮೆಶಸಹಿತನೈ ಪಕುಲ
 ತಿಲಕ ಬಂದನಗಸ್ಯನಾಶ್ರಮೆ
 ದೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟನು ಪಾಳಯವನಾಮುನಿಯ ಚರಿತವನು |
 ತಿಳುಹಿದನು ರೋಮೆಶನು ವೈತ್ರನ
 ಕಲಹಕೆಂದು ದಧೀಚಿ ಮುನಿಪತಿ
 ಯೆಲುವನಮರರು ಬೇಡಿದುದನುಹಿದನು ಜನಪತಿಗೆ || ೧೦

ಆಮುನಿಯ ಕಂಕಾಳದಲಿ ಸು
 ತ್ರಾಮೆ ಕೊಂದನು ವೈತ್ರನನು ಬಚ್ಚಿ
 ಕಾಮಹಾದಾನವರು ರಕ್ತಸಕೋಟಿಜಲಧಿಯಲಿ |
 ಭೀಮಬಲರಡಗಿದರು ಬಂದೀ
 ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಸಿಷ್ಠನಾಶ್ರಮೆ
 ದಾಮುನೀಂದ್ರರ ತಿಂದರವರು ಸಹಸ್ರಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ || ೧೧

ಚ್ಯವನನಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೂಱನು
 ತಿವಿದು ಭಾರದ್ವಾಜನಾಶ್ರಮೆ
 ಕವರು ಮುನಿದೆವೈತ್ತನುಂಗಿದರೇನನುಸುರುವೆನು !
 ದಿವಿಜರಿತ್ತಲಗಸ್ಯನನು ಪರು
 ಲವಿಸಿದರು ಸಾಗರವನಾಮುನಿ
 ಹವಣಿಸಿದ ಜಠರದಲಿ ಕೊಂದರು ಸುರರು ದಾನವರ || ೧೨

ಸಗರಸುತಚರಿತವನು ಕಪಿಲನ
 ದೃಗುಶಿಖಿಯಲುದಿದನು ಬಚ್ಚಕವೆ
 ರಿಗೆ ಭಗೀರಥನಿಉಹಿದಮರನದೀಕಥಾಂತರವೆ |
 ವಿಗಡಮುನಿ ಯಿಲ್ವಲನ ವಾತಾ
 ಪಿಗಳ ಮರ್ದಿಸಿ ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಹ
 ಬ್ಬು ಗೆಯ ನಿಲಿಸಿದಗಸ್ಯಚರಿತವೆ ಮುನಿಪ ವಿವರಿಸಿದ || ೧೩

ಬಹುಸಿಡಿಲ ಬೊಬ್ಬೆ ಯಲಿ ಪರ್ವತ
 ಬಿಜಿಯೆ ಬಲುಗತ್ತಲೆಯ ಬಿಂಕಕೆ
 ನರರ ಕಣ್ಣನ ಹೂಳ ತೂಳತು ಮಚೆ ಮಹೀತಳವೆ || ೨೦

ಮರನ ಮರ ತಕ್ಕೈಸಿದುವು ಕುಲ
 ಗಿರಿಯ ಗಿರಿ ಮುಂಡಾಡಿದುವುತೆರೆ
 ತೆರೆಗಳಲಿ ತೆರೆ ತಿವಿದಾಡಿದುವು ಸಾಗರದ ಸಾಗರದ |
 ಧರಣಿ ಕದಡಲು ಸವಡಿಯಡಿಕಿಲು ¹
 ಜರಿಯದಿಹುದೇ ಜಗದ ಜೋಕೆಗೆ ²
 ಹರಿಗೆ ಹೇಚೆನೆ ಬೀಸಿದುದು ಬಿಜುಗಾಳ ಬಿಜಿಸಿನಲಿ || ೨೧

ಕೆದಟಿತಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ಮೆಚೆಯೊಳು
 ಹುದುಗಿತಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ಕಣಗಿಲು
 ಕದಳಿಗಳ ಮೆಚಿಗೊಂಡುದಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರಿದು |
 ಬೆದಟಿತಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ಕರಕರ
 ದೊದಜುತಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ಬಲು ಮಚೆ
 ಸದೆದುದಿವರನು ಸೇಡಿಗೊಂಡುದು ಜನದ ಸುವ್ಯಾನ ³ || ೨೨

ಬಗೆದು ಹೊಕ್ಕರು ಮೆಳಗಳನು ಮಿಂ
 ಚುಗಳ ಕಣಬೆಳಗಿನಲಿ ದಾರಿಯು
 ತೆಗೆತೆಗೆದು ಸಾಖಿದರು ಸಂದಣಿ ನರನ ಹೆಮ್ಮರನ |
 ಬಿಗಿದ ರೋಮದ ಹುದಿದ ಕೈಗೊ
 ಪೈಗಳ ನಡುಕದ ಮೈಯ್ಯು ಕಡು ಸೇ
 ಡುಗಳ ಶೀತದ ಸಕಲಜನ ಹುದುಗಿದುದರಣ್ಯದಲಿ || ೨೩

1 ಧರಣಿಗಿಕ್ಕಿ ದಿಳಿಂಪನಡಕಿಲು, ಚ.

2 ಜೋನಕೆ, ಚ.

3 ಸಕಲಜನನಿಕರ, ಖ.

ಹೊಳವೆ ಕಂಗಳ ಕಾಂತಿ ಬಲುಗ
 ತ್ತಲೆಯ ರ್ಘುಳಪಿಸೆ ಘೋರವಿಪಿನ
 ದೊಳಳಕುಲಾಳಕಿ ಬಂದಳೊಬಳ ಮೆಣೆಗೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ |
 ಬಲಿದು ವೈ ನಡುನಡುಗಿ ಹಲುಹಲು
 ಹಳಚಿ ನನೆದಳು ವಾರಿಯಲಿ ತನು
 ಹಳಹಳಸಿ ಬಿಡಿಲಿದಳು ಚರಣದ ಹೊನಲ ಹೋರಟೆಗೆ || ೨೫

ಆಗ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಸಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ನಿಂತ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು
 ಹುಡುಕಿ ಆದರಿಸಿದುದು.

ಎಡಹುವೆರಳನ ಕಾಲಮುಳುಗಳ
 ಕಡುವೆಡೆಯ ಘಟಪಪಗಾಳಯ
 ಸಿಡಿಲುಮಿಂಚಿನ ಘಲ್ಲಣೆಯ ಘೋರಾಂಧಕಾರದಲಿ |
 ಬಡನೆ ಮಾನಿಸರಿಲ್ಲ ಕರೆದರೆ
 ನುಡಿವೆರಿಲ್ಲ ಕರದ್ವಯದಿ ತಡ
 ವಿಡುತ ವೈಸರದೊಳಗೆ ಸೂಸಿತು ವೈ ಮಹಾಸತಿಯ || ೨೬

ಗಾಳಿಗೊಣಗಿದ ಕದಳಿಯಂತಿರೆ
 ಲೋಲಲೋಚನೆ ಧಟ್ಟುಗೆಡೆದಳು
 ಮೇಲುಸುರ ಬಲುಮೂರ್ಛೆಯಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದಚೇತನವೆ |
 ಬಾಲೆ ಯಿರೆ ಬೆಳಗಾಯು ತೆಗೆದುದು
 ಗಾಳ ಬಿಡುವೆ ಛೇಮನಕುಲನೈ
 ಪಾಲರಹಿಸಿದರೀಕೆಯನು ಕಂಡವರ ಬೆಸಗೊಳುತ || ೨೭

ಬರುತ ಕಂಡರು ಬಟ್ಟೆಯಲಿ ¹ ನಿ
 ಭರ್ವದ ಮೂರ್ಛಾಮೋಹಿತಾಂತಃ
 ಕರಣೆಯನು ಹಾ ಯೆನುತ ಬಿದ್ದರು ಪವನಚಾದಿಗಳು |

ದುರ್ಗವಿದೆ ನಮ್ಮಂಘ್ರಿ ಶಕ್ತಿಯು
 ನುಗ್ಗಿ ಬೀತುದು ಸಾಹಸಿಗ ನೀ
 ನಗ್ಗಲಯರಿದೆ ನಿನ್ನವರು ಪಡಿಗಿ ¹ ರಿಗಳಾಗಿರಿಗೆ |
 ಹುಗ್ಗಿ ಗರ ಹೆಗಲೇಱಿಸೊಂದೇ
 ಲಗ್ಗೆಯಲಿ ಹಾಯ್ಸನೆ ² ಹಸಾದದ
 ಮೊಗ್ಗೈಗಳ ದನುಜ ತಗ್ಗಿದನರಸನಿದಿನಲಿ ||

೩೩

ಆಗ ಘಟೋತ್ಕಚನು ಸರ್ವರನ್ನು ಬದರಿಕಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ
 ಕರೆತಂದುದು.

ಹೊತ್ತನರಸನರಸನನುಜರ
 ನೆತ್ತಿದನು ನೃಪನರಸಿಯನು ಬಚಿ
 ಕೆತ್ತಿ ಕೈವೀಸಿದನು ಭಟರಿಗೆ ತೋಱಿ ಪರಿಜನವ |
 ಹೊತ್ತರನಿಬರನಸುರಭಟರೊ
 ತೊತ್ತೆಯಾದುದು ಬೆನ್ನಿನಲಿ ಬಿಗಿ
 ದೆತ್ತಿ ಹಾಯ್ದರು ಮುಗಿಲಧಟ್ಟಿನ ಪರಿಯ ಜೋಡಿಯಲಿ || ೩೩

ಅಸುರದೇಹಸ್ವರ್ಶವಸಮಂ
 ಜಸವಲಾ ತನಗೆನುತ ಮುನಿರೋ
 ಮಶನು ಗಗನೇಚರರ ಗತಿಯಲಿ ಬಂದನಿವರೊಡನೆ |
 ವಿಷಮೆಗಿರಿಕಾನನಕದಧ್ವ
 ಪ್ರಸರವನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಹೊದಿದ
 ರೆಸೆವನರನಾರಾಯಣಾಶ್ರಮವರತಪೋವನವ ||

೩೪

ಅಲ್ಲಿ ಯಖಿಳರುಷಿವ್ರಜವು ಭೂ
 ವೆಲ್ಲಭನನಾತಿಥ್ಯಪೂಜಾ
 ಸಲ್ಲಲಿತಸಂಭಾವನಾಮಧುರೋಕ್ತಿರಚನೆಯಲಿ |

1 ಲಕ್ಷ, ಚ,

2 ನಡನೆ, ಚ,

ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಸಕಲಮುನಿಜನ
ವೆಲ್ಲವನು ಮನ್ನಿಸಿದನಾವನ
ದಲ್ಲಿ ನೂಕಿದನೆಂಟುದಿನವನು ನೃಪತಿ ಕೇಳಂದ || ೩೯

* ಶ್ರೀಲತಾಂಗಿಯ ರಮಣನೆಂದು ಸ
ಲೀಲೆಯಲಿ ಮುನಿನಿಕರಸಹಿತಾ
ಕಾಲದವಧಿಯ ಕಡೆಯ ಹಾಯ್ಕತ ಭೂಪನಿಂತಿದರ್ |
ಮೇಲೆ ಮೇಲೈತರುವ ಶುಭಕರ
ಕಾಲನೋಡುತ ಮುದಿತಸ್ವದ್ವಿಜ
ಜಾಲ ನೈತಂದಂದು ನೆನೆದನು ವೀರನಾರಣನ || ೪೦

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ .

—
ಸೂಚನೆ.

ಕಂಡನಡವಿಯೊಳನಿಲಜನನಾ
ಖಂಡಲನ ತನುಜನ ಪತಾಕಾ
ದಂಡದಲಿ ನಿಲುವಂತೆ ವರವನು ಪಡೆದನಾ ಭೀಮ ||

ಆಗ ದ್ರೌಪದಿಯು ಸಾಗಂಧಿಕ ಪುಷ್ಪದ ವಾಸನೆಯನ್ನು
ಅನುಭವಿಸಿ ವಿಸ್ಮಿತಳಾದುದು.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ನರನಾರಾಯಣಾಶ್ರಮ
ಕೂಲವತಿಗಳ ನಂದನದ ನಿರ್ಮಲಸರೋವರದ |

---

* ೪೦ ನೆಯ ಶ್ಲೋಕವು ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೇಳಿಕೆಯ ನವಿಲುಗಳ ತುಂಬಿಯು
 ಮೇಳವದ ಗೀತದ ವಿನೋದದ
 ಲಾಳದರು ವನವಾಸಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ಸೋಗಸಿನಲಿ || ೧

ಪರಮಧರ್ಮ ಶ್ರವಣಸಾಹ್ಯದೊ
 ಳರಸನಿರೆ ಬದರಿಯಲಿ ಪೂರ್ವೋ
 ತ್ತರದ ದೆಸೆವಿಡಿದೆಸೆದತಿಶಯಗಂಧಬಂಧುರದ |
 ಭರಣಿ ಮನ್ಮಥ ಪೋತವಣಿಜನ
 ತರಣಿ ತರುಣಭ್ರಮರಸೇವಾ
 ಸರಣಿಯೆನೆ ಸುಖಿದುಗು ಸವೀರಣನಾಮಹಾದ್ರಿಯಲಿ || ೨

ಸರಸಸಾಗಂಧಿಕದ ಪರಿಮಳ
 ಭರದ ಭಾರವಣೆಯಲಿ ತಿಳಿಗೊಳ
 ನುಣುಬುದೆಜಿಗಳ ತಿವಿಗುಳನ ತುಂತುರುತುಷಾರದಲಿ |
 ಮೊಳೆದುಲಿವೆ¹ ಮುಖಿದುಬಿಗಳ ಮೋ
 ಹರದ ಮೋಡಾಮೋಡಿಯಲಿ ಡಾ
 ವರಿಸಿತ್ತೈದಿದ್ರಿಯದಲೊಂದಿರೆ ಸಕಲಮುನಿಜನವ || ೩

ಮೇಲುತರದತಿಪರಿಮಳದ ವೈ
 ಹಾಳಿಯಲಿ ಸಲೆ ಬೀದಿವರಿದು ಚ
 ಡಾಳಿಸುವ ಸೋಗಸಿನಲಿ ಸೊಂಪಾದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ |
 ಸೋಲಿಸಿತಲಾ ಚೂಣಿಯಲಿ ಸಂ
 ಪಾಳಿಸಿದ ಸಾಗಂಧವಿನ್ನು ವಿ
 ಶಾಲಪದ್ಮವೆದೆಂತುಟೆನುತವೆ ತೂಗಿದಳು ಶಿರವ || ೪

ಅಪುಷ್ಪವನ್ನು ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದುದು.
 ಅರಸನಲಿ ಮೇಣ ನಕುಲಸಹದೇ
 ವರಲಿ ತನ್ನ ಮನೋರಥಕ್ಕೆ ವಿ
 ಸ್ತರಣವಾಗದು ನುಡಿವೊಡಿಲ್ಲರ್ಜುನ ಸಮಿಪದಲಿ |

ಅರಿಭಯಂಕರ ಭೀವ ನೇ ಗೋ
 ಚರಿಸುವನಲಾ ಯೆನುತಲಾತನ
 ಹೊರಗೆ ಬಂದಳು ನಗುತ ನುಡಿಗಳು ಮಧುರವಚನದಲಿ || ೫
 ಹಿರಿದು ಸೋಗಸಾಯ್ತೆ ನಗಪೂರ್ವದ
 ಪರಿಮಳದ ಕೇಳಯಲಿ ನೀವಾ
 ಸರಸಿಜವ ತಂದಿತ್ತು ತನ್ನ ಮನೋಗತವ್ಯಥೆಯ |
 ಪರಿಹರಿಪುದೆನಲಬುಜವದನೆಯ
 ಕುರುಳನುಗುರಲಿ ತಿಡಿ ದನು ತ
 ತ್ಸರಸಿಜವ ತಹೆನನುತ ಕೊಂಡನು ನಿಜಗದಾಯುಧವ || ೬

ಭೀಮಸೇನನು ಹೊರಟಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಾದ ಚಿತ್ರಕಾರ್ಯಗಳು
 ಬಿಗಿದ ಬತ್ತಳಕೆಯನು ಹೊನ್ನಾ
 ಯುಗದ ಖಡ್ಗ ಶರಾಸನವ ಕೊಂ
 ಡಗಧರನ ನೆನೆದನಿಲಸುತ ಹೊಪವಂಟನಾಶ್ರಮವ |
 ಬಿಗಿದು ಹೊಕ್ಕ ನರಣ್ಯವನು ಬೊ
 ಬ್ಬೆಗಳ ಬಿರುದಿನ ಬಾಹುಸತ್ವದ
 ವಿಗಡಭೀಮನ ಕಾಲು ಟಿಗೆ ಕಂಪಿಸಿತು ವನನಿವಹ || ೭

ಬದ್ಧದರೆ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರದ
 ಲುದುರಿದುವು ಹೆಗ್ಗುಂಡುಗಳು ಮುಣಿ
 ದೊಡೆಯ ಬಿದ್ದು ವು ಬೇಱುಸಹಿತ ಮಹಾದ್ರೂಮಾಳಗಳು |
 ಗದೆಯ ಹೊಯ್ತಿನ ಗಂಡಶೈಲವೊ
 ಕದಳಗಳೂ ತಾವಣಿಯೆವುಬ್ಬಿದ
 ಮದಮುಖನ ಹರಿಮೆಸಕ ಮುಣಿದುಡು ಗಿರಿತರುವ್ರಜವ || ೮
 ಮುಡುಹು ಸೋಂಕಿದೊಡಾಮಹಾದ್ರಿಗ
 ಳೊಡನೆ ತೋರಹತರು ಕೆಡೆದುವಡಿ
 ಯಿಡಲು ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ತಗ್ಗಿದುದು ನೆಲಸಹಿತ ಹೆದ್ದವರು |

ಬಡೆದುದಿಳ ಬೊಬ್ಬಿ ಉತಕೀತನ
 ತೊಡೆಯ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾಣಿದುವು ಕಿಷು
 ಗಿಡುಮರಂಗಳು ಮಿಾಣಿ ನಡೆದನು ಭೀಮನಡವಿಯಲಿ || ೯

ಹುಲಿ ಕರಡಿ ಕಾಡಾನೆ ಸಿಂಹಾ
 ವಳಗಳೀತನ ದನಿಗೆ ಯೋಜನ
 ದಳವಿನಲಿ ಹಾಯ್ದೊಡಿದುವು ನೋಡುತ್ತ ಮುಖಮುಖಿದು |
 ಹಲುವು ತಳಪಟವಾಯ್ತು ದಿಗ್ಗಜ
 ತುಳಿದ ಬಾಳಯ ಬನದವೊಲು ವೆ
 ಗ್ಗಳಯನೈ ಕಲಿಭೀಮ ನಡೆದನು ಬನದ ಮಧ್ಯದಲಿ || ೧೦

ಬಿರಿದುವದ್ರಿಗಳನಿಲಸುತನು
 ಬಬಿದ ಬೊಬ್ಬೆಗೆ ಮಿಕ್ಕ ಮೃಗತತಿ
 ಶರಭಶಾರ್ದೂಲಂಗಳಲ್ಲ ವಿಲೋಚನಾಂತ್ಯದಲಿ |
 ಮರಗಿಂನ ಮೃಗಗಿಗನ ಪಾಡೇ
 ನರಸ ಭೀಮನ ದನಿಗೆ ಬೆಚ್ಚದೆ
 ಗಿರಿಗುಹೆಗಳೇ ಮಲೆತು ನಿಂದುವು ದನಿಗೆ ದನಿಗೊಡುತ || ೧೧
 ಆಗ ಭೀಮಸೇನನ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಹನುವಂತನು ಆಲೋಚಿಸಿದುದು.

ಆಮಹಾದ್ರಿಯ ತಪ್ಪಲಿ ನಿ
 ಸ್ನೇಮಕದಳೇಷಂಡದಲಿ ರಘು
 ರಾಮನಾಮಸುಧಾಭಿಷೇಕಸಮಗ್ರ ಸಾಖ್ಯದಲಿ |
 ಭೀಮವಿಕ್ರಮನಿದ ನೀಯು
 ದಾ ಮೆಸಿಂಹಧ್ವನಿಗೆ ನಿದ್ರಾ
 ತಾಮಸದ ತನಿಮದವಡಗೆ ಕಣ್ಣೆಣಿದನಾಹನುಮ || ೧೨

ಏನಿದೆತ್ತಣ ರಘಸ ವೀಗಿರಿ
 ಸಾನುವಿದಮಾನುಷವಿಹಾರ
 ಸಾನವಿವನಾರೋ ಮಹಾದೇವಪ್ರಚಂಡನಲ |

ಈನಿನದ ನಮ್ಮಂದಿನಗದ
ವಾನರರ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಗುರುವಾ
ಯ್ತೀನನೆಂಬೆನನುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಿಡುಕಿದನು ಹನುಮೆ || ೧೩

ಆಗ ಹನುಮಂತನು ತನ್ನ ಬಾಲವನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿ
ದಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುದು.

ನಿಖಿನಿಖಿಲುನಿಖಿಲೆನುತ ಹೆಮ್ಮರ
ಮುಖಿದುದಾತನ ರೋಮ ಸೋಂಕಿನ
ಲಿಖಿಕಿಲಾದುದು ಧರಣಿಯನಿಲಜ ಮುಖಿದ ಮಗ್ಗಲಲಿ |
ಉಟುವೆಲಾಲವೆ ಬೆಳಸಿ ದಾರಿಯ
ತೆಪ್ಪಿಹುಗೊಡದೆಡೆಯೊಡ್ಡಿ ಮನುಜನ
ಮುಖಿಕವನು ತಾ ಕಾಂಬೆನಿನ್ನೆ ನುತಿದರ್ಶನಾಹನುಮೆ || ೧೪

ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ಕುರಿತು ಹನುಮಂತನು ನೀನಾರೆಂದು ಕೇಳಿದುದು.

ಮುಖಿಯದಂತಿರೆ ಲಘುವಿನಲಿ ಹೆ
ಮ್ತರನನೊಯ್ಯನೆ ನೆಮ್ಮ ಕುಳ್ಳ
ದರ್ಪದಿಶಾಪಟನು ನುಡಿಸಿದನು ಪವಮಾನನಂದನನ |
ಬರವಿದೆಲ್ಲಿಗೆ ಮರ್ತ್ಯನೋ ಖೇ
ಚರನೊ ದೈತ್ಯನೊ ದಿವಿಜನೋ ಕಿ
ನ್ನರನೊ ನೀನಾರೆಂದು ಭೀಮನ ನುಡಿಸಿದನು ಹನುಮೆ || ೧೫

ಅದಕ್ಕೆ ಭೀಮಸೇನನ ಉತ್ತರ.

ನಾವು ಮರ್ತ್ಯರು ದೂರದಲಿ ರಾ
ಜೀವಗಂಧಸಮೀಪರಣನ ಸಂ
ಭಾವನೆಗೆ ಸೂಗಿಸಿದಳು ಸತಿಯಾಕೆಯ ಮನೋರಥದೆ¹ |
ತಾವರೆಯ ತಹೆನನುತ ಸಿಂಹಾ
ರಾವದಲಿ ವಿಕ್ರಮಿಸೆ ವಿಗಡನ
ಡಾವರವೆ ಬಲುಬಾಲ ತಡೆದುದು ಪವನಜನ ಪಥವೆ || ೧೬

1 ವಚಸ್ಸಿನಲಿ, ಚೆ.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ಬಾಲವನ್ನು ತೆಗೆಯೆಂದು ಹನುಮಂತನನ್ನು
ಕೇಳಿದುದು.

ಗದೆಯ ಮೊನೆಯಲಿ ನೂಕಿದನು ರೋ
ಮದಲಿ ಚಲಿಸದ ಬಾಲ ನೋಡಿದ
ನಿದು ವಿಚಿತ್ರವೆಲಾ ಯೆನುತ ನುಡಿಸಿದನು ಕಪಿವರನ |
ಬಡೆದುವದ್ರಿಗಳಚವೆನ್ನಂ
ಗದಲಿ ತಾ ಬಲ್ಲಿದನು ಬಾಲದ
ಕದವ ತೆಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಲೆನುತ ಗರ್ಜಿಸಿದನಾಭೀಮ || ೧೩

ನೀವು ನೂಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರೆಂದು ಹನುಮಂತನ ಉತ್ತರ.

ನೀವು ಬಲ್ಲಿದರಿಡಕೆ ಸಂಶಯ
ವಾವುದಲ್ಲದೊಡೀಮದದ್ವಿಭ
ವೀವಿಹಗಕುಲವೀಮೈ ಗವ್ರಜವಂಜುವುವೆ ನಿಮಗೆ |
ನಾವು ವೃದ್ಧರು ನಮ್ಮ ಬಾಲವ
ನಾವು ಹದುಳಸಲಾರವೀಗಳು
ನೀವು ತೋಲಗಿಸಿ ಬಿಜಯ ಮಾಡುವುದೆಂದನಾಹನುಮ || ೧೪

ಐಸಲೇ ತಪ್ಪೇನೆನುತ ತನೆ
ಗೇಸು ಬಲುಹುಂಟೈಸರಲಿ ಕ
ಟ್ಟುಸುರದಲಾಕಿದನು ಬಾಲವನೊದಹಿ ಬೊಬಿ ಣಿದು |
ಗಾಸಿಯಾದನು ಪವನಸುತನೆ
ಳ್ಳೈಸು ಮಿಡುಕದು ಬಾಲವುಧ್ವಂ
ಶ್ವಾಸಲಹರಿಯ ಲಡಿಗಡಿಗೇ ಲಟಕಟಿಸಿದನು ಭೀಮ || ೧೫

ತೆಗೆದು ನಿಂದನು ಭೀಮ ಹೊಯ್ವಿ
ಳ್ಳೆಗಳ ತಲ್ಲಣವಡಗಲೊಳತಾ
ಳೆಗೆಗೆ ಕವಳವ ನೂಕಿದನು ಕರ್ಪುರದ ಹಳುಕುಗಳ |

ಡಗೆ ಮರಳ ಮರುಮಲಗೊಡೊ
 ತ್ತುಗಳ ಬಲಿದವೆಯವದ ಸತ್ತಾ
 ಣಿಗಳ ದೇವನು ಶಾವುರಿಯಲೊದಗಿದನು ಬಾಲದಲಿ || ೧೦

ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಬಾಲವು ಹಾಗೆ ಇರಲು
 ಭೀಮನ ಚಿಂತೆ.

ಮಿಡುಕಿದುದು ಮೆಹಿಯಿಂದ ಭೀಮನ
 ಮಿಡುಕು ನಿಂದುದು ಬಾಲದಲಿ ತುದಿ
 ನಡುಗದನಿಲಜನಂಗವೆಟ್ಟದ ಕಡುಹು ಕಂಪಿಸದು |
 ತೊಡಕಿ ಕೆಟ್ಟುದು ಕಾರ್ಯದುರ್ಲಭ
 ನೊಡನೆ ಭಂಗವ್ಯಾಪ್ತಿ ತನ್ನನು
 ಸುಡಲೆನುತ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟ ಮಮ್ಮಲ ಮುಱುಗಿದನು ಭೀಮ || ೧೧

ಈತ ಕಪಿರೂಪಿನಸುರೇಂದ್ರನೊ
 ಭೂತನಾಥನೊ ಮೇಣು ವಿಮಲ
 ತ್ರೇತೆಯಲಿ ದಶಮುಖನ ಹಾಣಾಹಾಣಿಗಳ ಕಪಿಯೊ |
 ಏತೆರವೊ ನಮ್ಮಬ್ಬು ಟೆಗಳಂ
 ದೀತ ಗೆಲಿದನು ಬಾಲದಲಿ ಸ
 ತ್ವಾತಿಶಯವಿನ್ನೀ ತೆಗೆಂತುಟೊ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೧೨

ಆಗ ಹನುಮಂತನನ್ನು ನೀನಾರಂದು ಕೇಳಿದುದು.

ಭೀಮ ಗಡ ತಾನೊಕಿ ನಿರಲು
 ದ್ವಾಮಬಾಲದ ನಿದ್ರೆ ತಿಳಿಯದು
 ರೋಮತತಿ ಮಸೆಗಾಣಿಸಿದುವೆನ್ನತ್ತಮಾಂಗದಲಿ |
 ಈಮನುಸ್ಯಶರೀರವಪಜಯ
 ಧಾಮವಲ್ಲಾ ಹರ ಹರಾ ನಿ
 ಸ್ನೇಮಕಪಿ ನೀನಾರನುತ ಪವನಜನ ಭಿಸೆಗೊಂಡ || ೧೩

ನಾವು ವಾನರರಟವಿಯಲಿ ಫಲ
ಜೀವಿಗಳು ನಿಸ್ಸತ್ವರಿಲ್ಲಿಯ
ತಾವ ಬಿಡಲನ್ಯತ್ರಗಮನತ್ರಾಣವಿಲ್ಲೆ ಮುಗೆ |

ಹಾಗೆಯೇ ಹನುಮಂತನು ಕೇಳಿದುದು.

ನೀವು ದಿಟವಾರ್ಯೆ ಮಹಾಸಂ
ಭಾವಿತರು ಸುರನರಭುಜಂಗರ
ಲಾವಕುಲ ನಿಮುಗೆಂದು ಭೀಮನ ನುಡಿಸಿದನು ಹನುಮ || ೫೪

ಭೀಮಸೇನನ ಉತ್ತರ.

ಮನುಜರಾವ್ ಸೋಮಾಭಿಕ್ತುಲದಲಿ
ಜನಿಸಿದನು ವರಪಾಂಡುವಾತನ
ತನುಜರಾವ್ ಯುಧಿಷ್ಠಿ ರಾಜ್ಯಾನಭೀಮಯಮಳರಲೆ |
ಬನಕೆ ಬಂದೆವು ನಮ್ಮ ದಾಯಾ
ದ್ಯನ ವಿಕಾರದ್ಯಾತಕೇಳೇ
ಜನಿತಕಿಲ್ಬಿವದಿಂದ ರಾಜ್ಯಭ್ರಂಶವಾಯ್ತೆಂದ || ೫೫

ಬಚಿಕ ಸಾಗಂಧಿಕನ ಪವನನ
ಬಚಿವಿಡಿದು ನಾ ಬಂದೆನಮ್ಮಯ
ಲಲನೆ ಕಾಮಿಸಿದಳು ಸಹಸ್ರದಳಾಬ್ಜದರುಶನವೆ |
ತಿಳಿಯಲಿದು ವೃತ್ತಾಂತ ನೀನ
ಸ ಲಿತಬಲ ನೀನಾರು ನಿನ್ನನು
ತಿಳುಹಬೇಕು ಮಹಾತ್ಮ ಕಪಿ ನೀನನುತ ಕೈಮುಗಿದ || ೫೬

ಹನುಮಂತನ ಉತ್ತರ.

ನಾವು ಹಿಂದಣ ಯುಗದ ರಾಘವೆ
ದೇವನೋಲೆಯಕಾಠರಾಸು
ಗ್ರೀವಮಿತ್ರರು ಪವನನಿಂದಂಜನೆಗೆ ಜನಿಸಿದೆವು |

ನಾವು ನಿಮ್ಮೊಡಹುಟ್ಟಿದರು ಸಂ
 ಭಾವಿಸಿತು ನಮ್ಮಿಷ್ಟವೆನೆ ನಗು
 ತಾವೈ ಕೋದರನೆಣಗಿದನು ಕಲಿಹನುಮನಂಭಿಯಲಿ || ೮೭

ಆಗ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದುದು.

ಜರುಗಿನಲಿ ಜಾಂಬೂನದದ ಸಂ
 ವರಣೆಕಾಣಿಂಗೆಡೆಯೊಳಿದು
 ಪರಮನಿಧಿ ಮರುಪೂತು ಪ್ರಣೋದಿಯದ ಫಲವೆನಗೆ |
 ಸರಸಿ ಯೆತ್ತಲು ಗಂಧವೆತ್ತಲು
 ಬರವಿದೆತ್ತಣದಿತ್ತ ಘಟಿಸಿದು
 ದರರೆ ಮಾರುತಿ ತಂದೆ ನೀನೆಂದೆನುತ ಬಣಿ ಸಿದ || ೮೮

ಹಿರಿಯರೆನಗಿಬ್ಬರು ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ಧರಣಿಪತಿ ನೀನೊಬ್ಬ ರೈಯ್ಯಂ
 ದಿರುಗಳಿಬ್ಬರು ಮಾರುತನು ನೀನೊಬ್ಬ ನಂದೆನಗೆ |
 ಗುರಗಳಿಬ್ಬರು ಬಾದರಾಯಣ
 ಪರಮೇಶುಷಿ ನೀನೊಬ್ಬ ನೆಂದುಪ
 ಚರಿಸಿದನು ಪವಮಾನನಂದನನಂಜನಾಸುತನ || ೮೯

ತೀದುದೆಮಗೆ ವನಪ್ರವಾಸದ
 ಖೇದವರ್ಜನನಗಲಿಕೆಯ ದು
 ಭೇದವಿಷದಿಂದಿತಿದು ಜೋಡುದು ಹರ ಮಹಾದೇವ |
 ಹೋದರಾಜ್ಯಭ್ರಂಶ ಬಹಳವಿ
 ಷಾದ ಬೀತುದು ನಿಮ್ಮೆಕಾರು
 ಣೋದಯವು ನಮಗಾಯ್ತು ಲಾ ಚರಿತಾರ್ಥರಾವೆಂದ || ೯೦

.ಭೀಮನನ್ನು ಸ್ತುತಿ.

ಲಲಿತವಚನಕೆ ನಿನ್ನ ಭುಜದ
 ಗ್ಗಳಿಕೆಗಾ ಮೆಚಿಕೆ ದೆನು ಹಿಮೆಕರ
 ಕುಲಪವಿತ್ರರು ಜನಿಸಿದರಲಾ ಪಾಂಡುಜಠರದಲಿ

ಗೇಲವು ನಿಮಗಹಿತರಲಿ ಪಾರ್ಥನ
ಕೇಲವುದಿವಸಕೆ ಕಾಂಬಿರೆಮಗೆಯು
ಫಲಿಸಿತೀದಿನವೆಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಹನುಮಂತ || ೩೧

ಸಮುದ್ರತರಣದ ರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸೆಂದು ಭೀಮನ ಪ್ರಶ್ನೆ.
ಅಂಜುವೆನು ಬಿನ್ನಹಕೆ ಬಾಂಧವ
ವೆಂಚಿಕೆಯ ನಭಕೊತ್ತು ತಿದೆ ಕೇ
ಳಂಜನಾಸುತ ತನ್ನ ಸಲಿಗೆಯ ಮಾತ ಸಲಿಸುವೊಡೆ |
ಅಂಜದೆಂಬೆನು ದನುಜಪುರಕೆ ಧ
ನೆಂಜಯನ ಹೊತ್ತಿಸಿದ ಖಳರನು
ಭಂಚಿಸಿದ ಸಾಗರವೆ ದಾಂಟಿದ ರೂಪು ತೋಜಿಂದ || ೩೨

ಈಯುಗದ ಗುಣಧರ್ಮವಾತ್ರೇ
ತಾಯುಗದವರಿಗೈದದಾತ್ರೇ
ತಾಯುಗವು ಸರಿಯಲ್ಲ ಕೃತಯುಗದೇಕದೇಶದಲಿ |
ಆಯುಗದಲಾಮನುಜರಾಸ
ತ್ವಾಯುವಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾತರು
ವಾಯಯುಗದಲಿ ಸಲ್ಲದೆಂದನು ನಗುತ ಹನುಮಂತ || ೩೩

ಕೃತಯುಗದವರು ತ್ರೇತೆಯವರಿಂ
ದತಿಪರಾಕ್ರಮಯುಕ್ತರವರದು
ಭುತಬಲರು ತ್ರೇತೆಯವರಿಂ ದ್ವಾಪರಸ್ಥಿತಿಗೆ |
ವಿತತಸತ್ವರು ಕಲಿಯುಗದ ದು
ರ್ಮತಿಮೆನುಷ್ಯರಿಗವರು ಜ್ಞೇಣಾ
ಕೃತಿ ಕಣಾ ಯುಗಧರ್ಮ ಕೃತವೊದಲಾಗಿ ಕಲಿಯುಗಕೆ || ೩೪
ಹೀನಸತ್ವರು ಸತ್ಯಧರ್ಮ ವಿ
ಹೀನರರ್ಥ ಪರಾಯಣರು ಕುಜ
ನಾನುರಕ್ತರು ವಿಮಲವರ್ಣಾಶ್ರಮವಿದೂಷಕರು |

ದಾನಿಗಳು ದುಷ್ಟಾತ್ರದಲಿ ಗುಣ
ಮೌನಿಗಳು ಗರ್ವಿತರು ಮಿಥ್ಯಾ
ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಲಿಯುಗದ ಮನುಜರು ಭೀಮ ಕೇಳಂದ || ೨೫

ಅದಙ್ಗಿನೀದ್ವಾಪರದ ಕಡೆಯ
ಲ್ಲದಿತಮಾನುಷ ಧರ್ಮಸಂಶಯ
ವಿದಙ್ಗೊಳಮೈಯ ರೂಪು ಗೋಚರವಲ್ಲ ಮರ್ತ್ಯರಿಗೆ |
ಇದು ನಿಧಾನವು ಭೀಮ ಯೆನೆ ತ
ತ್ವದಯುಗಕೆ ಮಗುಟೆಗೆ ನಿರ್ಬಂ
ಧದಲಿ ಬಿನ್ನಹಮಾಡಲಮ್ಮೆನು ತೋರಿಬೇಕಂದ ¹ || ೨೬

ಆರೂಪವನ್ನು ಭೀಮಸೇನನಿಗೆ ಹನುಮಂತನು ತೋರಿಸಿದುದು.

ಆದೊಡನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸೆನುತ ನಿ
ನಾದದಲಿ ನೆಲ ಬಿಣಿಯೆ ಬಾಲದ
ವೀದಿವರಿ ಬಾಸಳಸೆ ಘನನಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲವ |
ಮೇದಿನಿಯ ಹೊಣೆಕಾಣಿರಳ್ಳದೆ
ಯಾದರಳುಕಿದುವೆದ್ರಿಗಳು ಸ
ಪ್ರೋದಧಿಗಳುಕ್ಕಿದುವೆನಲು ಹೆಚ್ಚಿದನು ಹನುಮಂತ || ೨೭

ಮೇರುವಿನ ತಪ್ಪಲಲಿ ಬಳದ ಬ
ಲಾರಿಬಾಸವೋ ಮೇಣ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮೆ
ನಾರುಭಟೆಯಲಿ ಜಡಿವ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಣದ ಬಲುಮಿಣಿಯೊ |
ಬಾರಿಸುವ ಬಲುಬಾಲವಾ ಜಂ
ಭಾರಿಭವನವನಳ್ಳಿಣಿಯೆ ತ್ರಿಪು
ರಾರಿ ಯೊಡ್ಡಿನ ಹೊಳಹಿನಲಿ ಹೊಳಹೊಳದನಾಹನುಮೆ || ೨೮

¹ ರೂಪತೋಷಿಂ, ಚ.

ಆರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಭೀಮಸೇನನು ಭೀತನಾದುದು.

ನೋಡಿದನು ನಡುಗಿದನು ಕಂಗಳ
 ಕೋಡಿಯಲಿ ನೀರೋಜಿಯ ಹರುಷದ
 ರೂಡಿಯಲಿ ರೋಷೈದ್ಧು ಮನ ಡೆಂಡೆಣಿಸಿ ಭೀತಿಯಲಿ |
 ಬಾಡಿ ಮೋಷಿಯನೆತ್ತಿ ಕೈಗಳ
 ನೀಡಿ ಕೈಯಲಿ ಮುಚ್ಚಿ ಮರಳಯೆ
 ನೋಡಿ ಶಿವ ಶಿವ ಯೆನುತ ಬೆಚ್ಚಿ ದನಂದು ಕಲಿಭೀಮ || ೩೯
 ಸಾಕುಸಾ ಕಂಜಿದೆನು ಮನುಜರು
 ಕಾಕುಬಲರು ನಿಜಸ್ವಭಾವವ
 ನೇಕೆ ಬಿಡುವೆವು ತಿಳಿದು ತಿಳಿಯೆವು ಕಂಡೊಡಂಜುವೆವು |

ಹನುಮಂತನು ಪೂರ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದುದು.

ಸಾಕು ಪೂರ್ವದ ರೂಪಿನಲಿ ನಿ
 ವ್ಯಾಕುಲನ ಮಾಡೆನಲು ಭೀಮನ
 ನಾಕಪೀಶ್ವರ ನಗುತ ಮುನ್ನಿನ ರೂಪ ಕೈಕೊಂಡ || ೪೦
 ಅಂಜದಿರು ನೀಸಿನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದೆ
 ನಂಜಲಿಸು ನಾ ಸಲಿಸುವೆನು ನ
 ಮ್ಮಂಜನಾದೇವಿಯರು ಕುಂತೀದೇವಿಯಾದರಲೆ |
 ರಂಜಕರು ನಾವೆಲ್ಲ ಹೇಳು ಸ
 ಮಂಜಸದಲೆನೆ ಭೀಮ ನಗುತ ಧ
 ನಂಜಯನ ಟೆಕ್ಕೆ ಯಕೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಯಬೇಕೆಂದ || ೪೧
 ಐಸಲೇ ಸಲಿಸಿದೆನುತ ಕಪಿ
 ಯಾಸಮಯದಲದ್ದ ಶೃಣಾಗೆ ವಿ
 ಕಾಸವಾದುದು ವಿಸ್ತಯಕೆ ಪವಮಾನನಂದನನ |
 ಆಸುಗಂಧಿಕಕಮಲವನ ತಾ
 ನೇಸುದೂರವೊ ದ್ರುಪದಸುತೆ ತನ
 ಗೇಸು ಮುನಿವಳೂ ಯೆನುತ ಮಿಗೆ ಹರಿದನು ವನಾಂತದಲಿ || ೪೨

ಸರೋವರದರ್ಶನ.

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳೆ ಬಟಕ ವಿಪಿನಾಂ
 ತರವನಂತವ ಕಳದು ಬರೆ ಬರೆ
 ಸರಸಿಜದ ವೋಹರದ ಮುಂದೈತಸ್ವ ಪರಿಮಳದ |
 ವೋಷಿವ ತುಂಬಿಯ ಥಟ್ಟುಗಳ ತನಿ
 ವರಿವ ತಂಪಿನ ತುಱಗಲಿನ ತ
 ತ್ಸರಸಿಯನು ದೂರದಲಿ ಕಂಡುಱುಬಿದನು ಕಲಿಭೀಮ || ೪೩
 ಬಗುಮಿಗೈಯ ಪರಿಮಳದ ಕಂಪಿನ
 ತಗಡತೆಕ್ಕೆಯ ಬೀದಿವರಿಗಳ
 ಮಗುಳವೊಗೈಯ ತಗೆವ ತುಂಬಿಯ ಲಳಯ ಲಗೈಗಳ |
 ಹೊಗರ ಹೊರಳಯ ಕಿಱುದಿಱಿಯ ನೂ
 ಕುಗಳ ತಳತ ತುಷಾರಭಾರದ
 ಸೊಗಸ ಸೇರಿಸಿ ಮಂದಮಾರುತನಪ್ಪಿದನು ಮಗನ || ೪೪
 ರ್ಪುಳದ ಲಳ ಲಟಕಟಿಸೆ ಮಾರ್ಗ
 ಸ ಲಿತಖೇದಸ್ವೇದಬಿಂದುಗ
 ಳೊಳಸರಿಯೆ ರೋಮಾಳ ಕಾಣಿಸೆ ತೃಪ್ತಿಯ ದೆಸೆ ಮುಱಿಯೆ |
 ತಳತುದಾಪ್ಪಾಯನಮನೋರಥ
 ಫಲಿಸಿತರಸಿಯ ಹರುಷದರ್ಪಣ
 ಬೆಳಗುವುದು ಮರುಭಾಷೆನುತ ಭುಲ್ಲವಿಸಿದನು ಭೀಮ || ೪೫

ಅಲ್ಲಿ ಕುಬೇರಪರಿವಾರಕ್ಕು ಭೀಮಸೇನನಿಗೂ ಸಂವಾದ.

ಸಾರೆ ಬರೆ ಬರೆ ಕಂಡನಲ್ಲಿ ಕು
 ಬೇರನಾಳಿದ್ದು ತದೀಯಸ
 ರೋರುಹದ ಕಾಹಿನಲಿ ಯಕ್ಷರು ಲಕ್ಷಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ |
 ಸಾರೆ ಚಾಚಿದ ಹರಿಗೆಗಳ ಬಲು
 ಕೂರಲಗು ಹೊದೆಯಂಬುಚಾಪಕ
 ತಾಂ ಸಲ್ಲೆಯ ಸಬಳಗಳ ನೋಪಾನವಜ್ಜಿಯಲಿ || ೪೬

ಯೆದ್ದ ರವರಿಂದಿರಾಗಿ ಭೀಮನ
ಹೊದ್ದಿದರು ನೀನಾರು ಹದ್ದಿಗೆ
ಬಿದ್ದಿನನೊ ಮೇಣ ಮಿತ್ರಭಾವದಲೆಮಗೆ ಬಿದ್ದಿನನೊ |
ಉದು ರುಟುತನ ನಿನ್ನ ಮೋಷಿಯು
ಲಿದ್ದುದೈ ನೀನಾರು ನಿನಗೇ
ನಿದ್ದುದಿಲ್ಲಿ ಯೆನುತ್ತ ನುಡಿದರು ಯಕ್ಷರನಿಲಜನ || ೪೩

ನಾವಲೇ ಕುಂತೀಕುಮಾರರು
ಭೂವಧೂವಲ್ಲಭರು ನಮ್ಮಯ
ದೇವಿಗಾದುದು ಬಯಕೆ ಸಾಗಂಧಿಕಸರೋರುಹದ |
ತಾವ ಗಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡು ತಪುದೀ
ತಾವರೆಯನೆನೆ ಬಂದೆವಿಲ್ಲಿಗೆ
ನೀವು ಕಾಹಿನ ಭಂಟರೆಮ್ಮನು ತಡೆಯಲರಿದೆಂದ || ೪೪

ಆಭುಕರ ಕುಬೇರನಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಗಬಹುದಾದು ಭೀಮನನನ್ನು
ಕಂಡು ಹೇಳಿದುದು.

ಐಸಲೇ ತಪ್ಪೇನು ನೀ ಯ
ಕ್ಷೇಶನಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ಬೇಡುವು
ದೀಸರೋರುಹವಾವ ಘನ ಧನಪತಿಯುದಾರನಲೆ |
ವಿಾಸಲಿನ ಸರಸಿಯಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯ
ಸೂಸಬಹುದೇ ರಾಯ ನಾಜಿಯ
ಭಾಷೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಬಗೆಯಲರಿದೆಂದುದು ಭಟಸ್ತೋಮ || ೪೫

ಬೇಡಲಜಿಯೆವು ಬೇಡುವರು ಕೂ
ಡಾಡುವವರಾವಲ್ಲ ಕದನವ
ಬೇಡಬಲ್ಲೆವು ಕರೆಯಿಕೊಡಲಾಪರೆ ಧನೇಶ್ವರನ |
ಬೇಡುವುದು ಗದೆ ನಿಮ್ಮ ವಕ್ಷವ
ತೋಡಿ ನತ್ತರುಗೊಳದೊಳೋಕುಳ
ಯಾಡುವುದನೆಂದನಿಲಸುತ ತೂಗಿದನು ನಿಜಗದೆಯ | ೪೬

ಭೀಮಸೇನನಿಗೂ ಕುಬೇರಭಟರಿಗೂ ಯುದ್ಧಂ.

ಎಲೆಲೆ ಕವಿ ಕವಿ ಯಕ್ಷರಾಕ್ಷಸ
 ದಳವೆ ತಾನೊಟ್ಟೈಸುವನು ಹೆ
 ಬ್ಬುಲಿಯೆಡೆಗೆ ಹೋತು ಹೊಡಕರೆಸಿತು ಮಹಾದೇವ |
 ತಲೆಯ ಹೊಯ್ ಚಂಡಾಡುತ್ತಿನ್ನಿವೆ
 ನೆಲುವನೆನುತೀಟಿಯಲಿ ಸಬಳದ
 ಲಲಗಿನಲಿ ಖಡ್ಗದಲಿ ಹೊಯ್ದರು ಪವನನಂದನನ ||

೫೧

ತಾಗಿದೆಳಮುಳ್ಳಿನಲಿ ಮದಗಜ
 ಸೀಗುರಿಸುವುದೆ ಭಟರ ಕೈದುಗ
 ಳೆಗುವುದು ಪವಮಾನಸುತ ಕೈಕೊಂಡ ಖಾತಿಯಲಿ |
 ತಾಗಿದವದಿರನಿಕ್ಕಿ ದನು ರಣ
 ದಾಗಡಿಗರನು ಸೆಕ್ಕಿದನು ಕೈ
 ದಾಗಿಸಿದನನಿಬರಲಿ ಗಂಡುಗತನದ ಗಾಡಿಯಲಿ ||

೫೨

ಗಾಢಿಸಿತು ಗಜಬಜ ಕುಬೇರನ
 ಬೀಡಿನಗ್ಗದ ಸುಭಟರೇ ಕೈ
 ಮಾಡಿರೈ ಕೊಳಗಾಹಿಗಳು ಘಡ ಹೋಗದಿರಿ ಯೆನುತ |
 ರ್ಪೂಡಿಸಿದ ಮಣಿಮಯದ ಗದೆಯಲಿ
 ತೋಡು ವೈಲಿನ ತುಡುಕುಘಾಯದ
 ನೀಡುಮಾನೆಗಳ ವಿಗಡನಿಕ್ಕಿದ ನಿಖಿಳರಾಕ್ಷಸರ ||

೫೩

ಹಾಣಿದುವು ಹಂಸೆಗಳು ತುದಿವರ
 ನೇಣಿದುವು ನವಿಲುಗಳು ತುಂಡವ
 ನೂಣಿ ನೀರೊಳು ಮುಂಟುಗಿ ಮರಳವು ಜಕ್ಕ ವಕ್ಕಿಗಳು |
 ಚೇಣಿದುವು ಕೊಳವೆಕ್ಕಿ ದಳದಲಿ
 ಜಾಣಿ ತಾವರೆಯೆಲೆಯ ಮಣಿಗಳ
 ಲಾರಡಿಗಳಡಗಿದುವು ಕೋಳಾಹಳಕೆ ಪವನಜನ ||

೫೪

ಚೆಲ್ಲಿದರು ರಕ್ಕಸರು ಯಕ್ಷರು
 ಬಿಲ್ಲ ಬಿಸುಟರು ಗುಹ್ಯಕರು ನಿಂ
 ದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲರು ಕಿನ್ನರರನ್ನೇನ ಹೇಳುವೆನು |
 ಗೆಲ್ಲವಿದು ಲೇಸಾಯ್ತು ಮಾನವ
 ನಲ್ಲ ನಮಗೀಭಂಗ ಭಯರಸ
 ವೆಲ್ಲಿ ಭಾವುರೆ ವಿಧಿಯೆನುತ ಚಿಂತಿಸಿತು ಭಟನಿಕರ || ೫೫

ಆಗ ಭೀಮಸೇನನ ದಯೆ.

ಗಾಯವೆಡೆದರು ಕೆಲರು ಕೆಲರಸು
 ಬೀಯವಾದುದು ಬಿಡುದಲೆಯ ಬಲು
 ನಾಯಕರು ಸಂತ್ಯೆಸಿದರು ಕೌಬೇರಭವನದಲಿ |
 ವಾಯುಸುತ ನಿಜವಿಜಯ ಶಿರಿಯ ಪ
 ಸಾಯಿತಂಗಭಿಷೇಕವೆಂದು ಗ
 ದಾಯುಧವನಲುಗಿದನು ನೀರಲಿ ಚಾಚಿದನು ತಡಿಗಿ || ೫೬

ತೊಳೆದು ಚರಣಾನನವನಾನಡು
 ಗೊಳದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕ ಡಿಗಡಿಗಿ ಮು
 ಕ್ಕುಳಿಸಿ ತೀರದಲುಗುಳ ದಿವ್ಯಾಂಭೋಜಪರಿಮಳದ ||
 ತಳುವದಲೆ ¹ ತನಿಹೊರದ ಶೀತಳ
 ಜಲವ ಕೊಂಡಾಸ್ವಯಿತಾಂತ
 ಲಲಿತಹೃದಯನು ನಿಮಿದುಫ ಹಿಡಿದನು ಮೇಲಪಚ್ಚಿಗ್ಗಳ ||
 ಚಾಚಿದನು ಬಹುಕೈಯ್ಯನಬುಜಕೆ
 ಚಾಚುವಿಭಪತಿಯಂತೆ ತುಂಬಿಗ
 ಳಾಚಕಾಳಧ್ವನಿಯ ಧಟ್ಟಣೆ ಮಿಗಲು ಚಿಮ್ಮಿದುವು |
 ವೀಚಿ ಮಸಗಿದ ಕೊಳನೊ ಜನರುಷಿ
 ಯಾಚಕರಣೆಯೋ ಕಮಲವನವನು
 ಲೋಚನದಿ ಲಾವಣೆಗೆಗೊಂಡನು ನಿಮಿಷದಲಿ ಭೀಮ || ೫೭

ತಿಳಿದು ತಾವರೆವನವ ಕಷ್ಟದೊ
 ಳುಜಿ ಗದೆಯನು ಕೊಂಡು ಸರಸಿಯ
 ಹೊಪವಳಯದಲಿ ನಿಂದು ಕಾಹಿನ ಯಕ್ಷರಾಕ್ಷಸರ |
 ಬಹಲಿ ಕರೆದನು ನಿಮ್ಮ ಕೊಳನಿದೆ
 ಬಹುದೆ ದೂರದಿರೆಮ್ಮನೆನುತಾ
 ಸರಿನವಾತಿನ ನಲವಿನಲಿ ಮರಳಿದನು ಕಲಿಭೀಮೆ ||

೫೯

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹ ನ್ನೆ ರ ಡ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ನೂತನೆ.

ಭೀಮ ಕೊಂದನು ಕಲಿಜಟಾಸುರ
 ನಾಮ ಶಾಮಣಿಮಂತನನು ಬಚಿ
 ಕೀಮಹೀತಳಕಿಡಿದು ಕಂಡನು ಪಾರ್ಥನಗ್ರಜನ ||

ಧರ್ಮಾರಾಯನ ಚಿಂತೆ

ಕೇಳು ಜನವೇಜಯ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ನೋಲಗದಲುತ್ಪಾತತವಿವೆ
 ರಾಲಿಗಳನಂಜಿಸಿದುವತಿರಂಜಿಸಿದುವದ್ಭೃತವ |
 ಕೇಳಿದನಿದೇನೆಂದು ವರವಿ
 ಪ್ರಾಳಿಯನು ಧೌವ್ಯಾದಿಋಷಿಗಳು
 ಹೇಳಿದರು ತಚ್ಛ ಕುನಸಂಗತಿಗಳ ಫಲೋತ್ತರವ ||

ಸರಸಸಾಗಂಧಿಕದ ಪ್ರಜ್ಞೋ
 ತ್ಕ ರಕೆ ಪವನಜ ಹೋದನೆಂಬುದ
 ನರಸಿಯಿಂದಋದವನಿಪನು ಪೂರಾಯದುಗುಡದಲಿ |

೧

ನರನ ಹದನೇನೋ ವೈಕೋದರ
ನಿರಲು ತಾನೆಂತನುತ ಚಿಂತಾ
ಭರದಲಿದ್ದ ನು ಭೀಮಸೇನನ ಕಾಂಬ ತವಕದಲಿ || ೬

ಆಸಕಲಪರಿವಾರರಾಣೀ
ವಾಸಸಹಿತಾರಣ್ಯಭವನಾ
ಭ್ಯಾಸಿ ಬಂದನು ಭೀಮಸೇನನ ಗಮನಪಥವಿಡಿದು |
ಆಸುಗಂಧಿಕಕಮಲಪರಿಮೆಳ
ಬಾಸಣಿಸಿತ್ತೀಜನಮನೋವಿ
ನ್ಯಾಸವನು ಇದೆ ಬಂದನನಿಲಜನೆಂದುದಖಿಳಜನ || ೭

ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ನೋಡಿದುದು.

ಎನಲು ಬಂದನು ಭೀಮನಂಬುಜ
ವನವಿದಿರು ಬಂದಂತೆ ಕಂಪಿನ
ತನಿರಸದ ತಾವರೆಯ ತೆಕ್ಕೆಯ ಕೊಳನ ತೋಟಿಯೆ |
ಜಿನುಗುತುಂಬೆಯ ಜಾಳಿಯ ತನಿ
ಮಿನುಗು ವೋಟಿಯ ಕಣ ಕೆಂಪಿನ
ಘನಭಯಂಕರಭೀಮನಿರವನು ಕಂಡನವನೀಶ || ೮

ಸೆಳದು ತಕ್ಕೈಸಿದನು ತಾವರೆ
ಗೊಳನ ತೋಟಿಯ ಹದಕೆ ಕಂಪಿಸಿ
ಬಿಚಿಕ ಕಪಿದರುಶನದ ಕೌತೂಹಲಕೆ ಭುಲ್ಲವಿಸಿ |
ನಳನಗಂಧದ ಗಾಢತರಸುಖ
ದೊಳಗೆ ಪ್ರೊಪ್ರಳಯೋಗಿ ಭೂಪತಿ
ತಿಲಕನಿರ್ದನು ಗಂಧಮಾದನಗಿರಿಯ ತಪ್ಪಲಲಿ || ೯

ಗಿರಿಯ ತುದಿಗೇಳುವ ಮಹೀಶನ
ಭರವಸವನಶರೀರವ ಪರಿ
ಹರಿಸಲಿಷದನು ಮರಳ ಬಂದನು ಬದರಿಕಾಶ್ರಮಕೆ |

ಅರಸ ಕೇಳ್ಯ ಮತ್ತೆ ವ್ಯಾರಿಯು
ಪರುತವನನಿಲಜನು ಬೇಂಟೆಗೆ
ಹರಿದನಿತ್ತಲು ಬಂದು ಮುಸುಕಿತು ದಾನವರ ಧಾಟಿ ||

೬

ಖಳಜಟಾಸುರನೆಂಬನಾದ್ವಿಜ
ಕುಲವ ಬೆದಕುಸಿ ಯಮಳರೊಡನಿ
ಟ್ಟಣಿಸಿ ಕಾದಿ ಕಠೋರದಲಿ ಹಿಡಿದನು ಮಹಾಸತಿಯ ;
ಬಲುಗಡಿಯನಿವನೊಡನೆ ಹೋರಿಯು
ಬಿಲಿದರು ಬೆಂಬತ್ತಿ ದರು ಗಾ
ವಳಿಯ ಗಜಬಿಜ ತಿರುಗಿತ್ತಲು ಪವನಜನ ಹೊರಗೆ ||

೭

ತಳರಕ್ಕೆಗಳ ಮೊಣ್ಣಿವೆಯುಳ್ಳ
ಜಲದ ಕಂಗಳ ತಾಪದಿಂ ಗಳ
ದೊಳಠೆಗೆಯ ಹೊಯ್ಯುಳ್ಳಗಳ ಬಲುಭಯದ ಕೊಳ್ಳಗಳ |
ಕಳಕಳದ ಕಾಲುವೆಯ ಭಂಗದ
ಹೊಳಹುಗಳ ಹೋಲುವೆಯ ಸವ್ಯಾ
ಕುಳರ ಕಂಡನು ಭೀಮನೇನನೇನುಬೆಸೆಗೊಂಡ ||

೮

ಹಿಡಿದನರಸಿಯನವನಿಸತಿ ಹಿಡಿ
ವೆಡೆದನನುಜರು ಸಹಿತ ಹಾರುವ
ರಡವಿಯಲಿ ಹಾಯಿದರು ಚೆಲ್ಲಿತು ನಮ್ಮ ಕರಿವಾರ |
ಕಡುಹು ಘನವಿದೆ ದಾನವರ ವಂ
ಗಡವೆನಲು ಘನಸಿಂಹನಾದದ
ಸಿಡಿಲ ಶಿಕ್ಷಾಗುರುವೆನಲು ಮೆಸಗಿದನು ಕಲಿಭೀಮ ||

೯

ಧಾಟಿ ಯಿಟ್ಟನು ದಾನವರ ದೆ
ಕಾಳದಲ್ಲಿಗೆ ಫೆಲ್ಲಿಸಿದನು
ಬಾಳುಗಳು ಹೊಯ್ದೊಪ್ಪಿ ಬಿಡಿಸಿದ ತನ್ನವರ ಸೆಜೆಯ |

ಸೀಟಿ ನಾಯ್ಗಳ ನೆತ್ತರಿನ ತನಿ
 ಗಾಲುವೆಯಲೇ ಬೆಳಸುವೆನು ದಿವ
 ಜಾಳಿಗಳ ಸಂತೋಷಸಿಯನೆನುತ್ತ ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೧೦

ಮೆಸಗಿತದ್ಭೃತಯುದ್ಧ ವಿಬ್ಬರಿ
 ಗಸಮಧಾಳಾಧೂಳಿಯಲಿ ಘ
 ಳ್ಲಿಸಿದನವನನು ದಂಡೆಯಲಿ ತಡೆಗಾಲಲೊಡೆ ಹೊಯ್ದು |
 ಬಿಸುಗುದಿಯ ನವರುಧಿರಜಲ ಜಾ
 ಳಸೆ ನವದ್ವಾರದಲಿ ದೈತ್ಯನ
 ಕುಸುಕಿಱಿದು ತಿವಿತಿವಿದು ಕೊಂದನು ಕಲಿಜಟಾಸುರನ || ೧೧

ಅರಸ ಕೇಳಿದಾನವನ ತನು
 ಬಿರಿದು ಬಿದು ದು ಬಾತ ಹೆಣನು
 ಬ್ಬರದ ಹೊಲಸಿದ ಗವಲು ಕವಿದುದು ಕೂಡೆ ವನದೊಳಗೆ |
 ಧರಣಿಪತಿ ತದ್ಭರಿಕಾಶ್ರಮ
 ವರತಪೋವನದಿಂದ ತೆಂಕಲು
 ತಿರಿಗಿ ಬಂದನು ಸಾಱಿದನು ವೈಷ್ಣವನಾ¹ ಶ್ರಮಕೆ || ೧೨

ಆತಪೋವನವಿವರ ಘಲ್ಲಣೆ
 ಗಾತುದಿಲ್ಲ ವಿನೋದದಲಿ ವಿ
 ಖ್ಯಾತಶೈಲದ ಮೇಖಲೆಯ ತುದಿಗಡಱಿದನು ಕಲಿ ಭೀಮ |
 ಆತ ನಸು ಹಳಚಿದನು ದೈತ್ಯನ
 ಭೀತ ಮೆಣಿಮಾಸೆಂಬವನು ಪದ
 ಘಾತಿಯಲಿ ಲಟಕಟಿಸೆ ಗಿರಿಯಲಿ ಕಾದಿದರು ಭಟರು || ೧೩

ಕೊಂದನವನನು ವಿಗತಶಾಪನು
 ನಿಂದನಿದಿರಲಿ ಯಕ್ಷರೂಪಿನೊ
 ಳಂದಗಸ್ತ್ಯನ ಶಾಪವೃತ್ತಾಂತವನು ವಿವರಿಸಲು |

ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ ಯಕ್ಷಪತಿ ನಲ
 ವಿಂದಲಿವರನು ವಿವಿಧವಸ್ತುಗ
 ಳಿಂದ ಸಂತಸಬಡಿಸಿ ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಪಾಂಡವರ || ೧೪

ಅರಸನತಿಸಂತೋಷಮಯಸಾ
 ಗರದಿ ಮುಖಗುವನೊಮ್ಮೆ ನಿಮಿಷಕೆ
 ನರನ ವಿರಹದ ದುಃಖಸಾಗರದೊಳಗೆ ಸೈಗೆಡವ |
 ಪರಮೆಖುಷಿಗಳ ಮಧುರವಚನೋ
 ತ್ಕರದಿ ತಿಳಿವನದೊಮ್ಮೆ ಪುನರಪಿ
 ಮರುಳಹನು ಫಲಗುಣನ ನೆನೆನೆದರಸ ಕೇಳಂದ || ೧೫

ಅರಸನಲಿ ಬೇಱೂಳಿ ಬಚಿಕಂ
 ಕುರಿಸಿದುದು ಭೀಮನಲಿ ನಕುಲನ
 ಲೆರಡು ಮೂರೆಯಾಯ್ತು ಸಹದೇವನಲಿ ಕವಲೊಡೆದು |
 ಅರಸಿಯಲಿ ಸಲೆ ಹೂತು ಕಾತ
 ಬು ರಿಸುತಿರ್ದುದು ಶೋಕಲತೆ ತ
 ಲ್ಪರಿಕರದ ಕರುಣಾವಳಿಯ ಹಬ್ಬುಗೆಯ ಹರಹಿನಲಿ || ೧೬

ಮಣಿದನೋ ನಮ್ಮಿ ನಿಬರನು ಧಿಟ
 ಮಣಿಯಲುಚಿತವಲೇ ಸುರೇಂದ್ರನ
 ಸೆಱಗು ಸೋಂಕುವ ಸಲಿಗೆ ಸಲುವುದೆ ಮರ್ತ್ಯಜಾತಿಯಲಿ |
 ಉಱುವಸುರಪನ ಸಾರಸಾಖ್ಯದೊ
 ಳಱಿಯನೋ ನಮ್ಮಿ ನಿಬರಲಿ ಬಲು ¹
 ಸೆಱಿಗೆ ನರನಂಗೈಸನೆಂದವನೀಶ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೧೭

ವಾಮನಯನಸ್ಫುರಣಪರಿಗತ
 ವಾಮಬಾಹುಸ್ಪಂದವಾದುದು
 ಭಾಮಿನಿಗೆ ಭೂವತಿಗೆ ಜನಿಸಿತು ದಕ್ಷಿಣಾಂಗದಲಿ |

1 ನಮ್ಮಿಪ್ರವ ಸದ, ಚ.

ವೈಮನಸ್ಯವ್ಯಸನನಿರಶನ
ಕೀಮಹಾಶಕುನಂಗಳವೇ ಯೆಂ

ದಾಮಹೀಪತಿ ನೆನೆಯುತಿರ್ದನು ಘಲುಗುಣನ ಬರವೆ || ೧೪

ಅರಸ ಕೇಳ್ಯೆ ಹಿಮದ ಹೊಯ್ಲಿನ
ಸರಸಿಜಕೆ ರವಿಯಂತೆ ಶಿಶಿರದ
ಸರಿದೆಲೆಯ ಬನದಲಿ ವೆಸಂತನ ಬರವಿನಂದದಲಿ |

ಸುರವಿಮಾನಶ್ರೇಣಿಗಳ ನವೆ
ಪರಿಮಳದ ಪೂರದಲಿ ಭಾರತ
ವರುಷಕಿಷಿದನು ಪಾರ್ಥ ಬಂದನು ಧರ್ಮಜನ ಹೊರಗೆ || ೧೫

ಏನನೆಂಬೆನು ಜೀಯ ಕುಂತೀ
ಸೂನು ಕಂಡನು ದೂರದಲಿ ಸುರ
ಮಾನಿನೀಜನದಂಗವೆಟ್ಟದಪೂರ್ವಪರಿಮಳದ |
ಆನನೇಂದುಗಳಾಭರಣಮೊ
ಕ್ತಾನುಕ್ಯತತಾರಾಮಯೂಖ ವಿ
ತಾನದಲಿ ಹೊಳಹೊಳವೆ ದಿವ್ಯಸುರೇಂದ್ರಮಣಿರಥವೆ || ೧೬

ಆರದೀರಥವೆನುತ ತಿರುಗಿ ಮೆ
ಹೀರಮಾನಾಲಿಗಳು ಹರಿದುವು
ಭಾರಣೆಯ ಜನನಯನಕೋಟೆಯ ಕೊಲ್ಲಣಿಗೆ ಮಿಗಿಲು |
ಭೂರಿಮಣಿರಶ್ಮಿಗಳ ಚಿಮ್ಮುವೆ
ಚಾರುಚಾಮರ ತುರಗತತಿಯು ಗ
ಭೀರಹೇಷಾರವದಲಿಡಿದುದು ರಥ ಸುರೇಶ್ವರನ || ೧೭

ರಥ ಸುರೇಶನದೀತ ನಮತಿ
ರಥನಲಾ ನೆಣಿ ನೋಂತು ಪಡೆದಳೂ
ಪೃಥೆಯನುತ ಕವಿದುದು ಮುನಿವ್ರಜ ಮಿಕ್ಕವರ ಮಿಗುತ |

ಮಧಿತರಿಪುವವಧಾನ ಲೋಕ
 ಪ್ರಥಿತ ನಿರುಪಮವೆಂಬ ಸುರಸಾ
 ರಘಯ ನೆಲನುಗ್ಗ ಡಣೆಯಲಿ ನಗುತಿಡಿದನಾರಥವೆ || ೧೦

ಅರಸ ಕೇಳುಬಿ ನಲಿ ಭೀಮನ
 ಧರಣಿಪನ ರೋಮಶನ ಧೌಮ್ಯನ
 ಚರಣದಲಿ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ಕೈಮುಗಿದೆಹಗಿ ಮುನಿಜನಕೆ |
 ಹರಸಿದನು ಪೊಡವೆಂಟ ನಕುಲಾ
 ದ್ಯುರನು ಮಧುರಪ್ರೀತಿವಚನ
 ಸ್ಥು ರದಮುಂದಸ್ನೇಹದಲಿ ನೋಡಿದನು ಪರಿಜನವೆ || ೧೧

ಬಿಗಿದಗವಸಣಿಗೆಯಲಿ ಸೂರ್ಯನ
 ನುಗಿವವೋಲೆ ವಾಣಿಕ್ಯಮಯರ
 ಶ್ರೀಗಳು ರಂಜಿಸೆ ಮಿಗೆ ಸುರೇಶ್ವರನಿತ್ತ ಭೂಪಣವೆ |
 ತೆಗೆತೆಗೆದು ಯಮನಂದನಂಗೋ
 ಲಗಿಸಿ ಭೀಮಂಗಿತ್ತು ನಕುಲಾ
 ದಿಗಳ ಮೈಯಲಿ ತೊಡಿಸಿದನು ಕೈಯ್ಯಾಜಿ ಕಲಿಸಾರ್ಥ || ೧೨

ಕರೆಸಿ ಕಾಣಿಸಿದನು ಸುರಾಧೀ
 ಶ್ವರನ ಸಾರಥಿಯನು ಸುರೇಶನ
 ವರವರೂಥದ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಸಕಲಶೋಭೆಗಳ |
 ಅರಸಮೊದಲಾದಖಿಳಜನಭೂ
 ಸುರರು ಕಂಡುದು ಮಾತಳಯ ಸ
 ತ್ಯುರಿಸಿ ಸಂಭಾವಿಸಿದನವನೀಪತಿ ಸರಾಗದಲಿ || ೧೩

ಕುಶಲವೇ ದೇವೇಂದ್ರನಾತನ
 ಶಶಿವದನೆಯರು ಸುಖಿಗಳೇ ರಾ
 ಕ್ಷಸರು ವಶವರ್ತಿಗಳೇ ನಿರ್ಜರನಗರ ನಿರ್ಭಯವೆ |

ದೇಸೆಯವರು ಮೂಲೆಗಳವರು ಮು
ನ್ನಿಸುವರೇ ಸುರಲೋಕಸಾಖ್ಯ
ವ್ಯಸನಭರಭಂಗಿಸದಲೇ ಹೇಡೆಂದನಾಭೂಪ ||

೨೬

ಹದುಳಿಗನು ದೇವೇಂದ್ರನಾತನ
ಸುದತಿಯರು ಸುಖಜೀವಿಗಳು ನೆಜಿ
ತ್ರಿದಶರುಜಿ ಬಲ್ಲಿದರು ವಶವರ್ತಿಗಳು ದಿಗಧಿಪರು |
ಮದಮುಖದ ರಾಕ್ಷಸರು ಮೂಯಾ
ವಿಧದ ದನುಜರು ಧೂಳಿಪಟವಾ
ಯ್ದದಃನೀ ಸುರಲೋಕ ಸಾಖ್ಯದೊಳಿಹುದು ಕೇಳೆಂದ ||

೨೭

ಭಜಿಸಿದೈ ಭರ್ಗನನು ಶಾಂಭವ
ಯಜನಸಾವಸಮಾಧಿ ಶಿವ ಪದಕೆ
ರಜವ ಬಿಡಿಸಿತೆ ಬಗೆಯ ಕುಳ ತೆವರಾಯ್ತೆ ತಡಿದೆಗೆದು |
ವಿಜಯಶಬ್ದವು ಪಾರ್ಥಕೃತಿಯಲಿ
ಮೆಜಡವಿಲ್ಲಲೆ ವೈರಿರಾಯರ
ಕುಜನತಾನಿಚ್ಛೇದ ಸಾಧ್ಯವೆ ಯೆಂದನಾಭೂಪ ||

೨೮

ಜೀಯ ಚಿತ್ತೈಸಿಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಸ
ಹಾಯವಾದನು ಶಿವನ ಕಾರು
ಣ್ಯಾಯುಧವೆ ಮುಸೆದುದು ಸುರೇಂದ್ರಸ್ನೇಹ ಸಾಣೆಯಲಿ |
ಗೇಯವೇ ಧೂರ್ಜಟಮು ಶರ ಲೋ
ಕಾಯತರಿಗೇನೆಂಬೆನದು ನಿ
ರ್ದಾಯದಲಿ ವಶವರ್ತಿಯಾದುದೆನೆಗೆಂದನಾಪಾರ್ಥ ||

೨೯

ಹರನ ಕರುಣಾಲಾಭ ಲೋಕೋ
ತ್ತರದ ಪರಿತೋಷದಲಿ ತಾನಿರೆ
ಸುರಪ ಕಳುಹಿದನೀರಥವನೀವಿಮುಲಮಾತಳಯ |

ಕರೆಸಿದನು ನಿಜನಗರಿಗಾ ನಿ
 ಜ್ಞರನಿಕರವಾಸತಿಯರಾದಿ
 ಕ್ವರಿವೃಥರು ಕೊಂಡಾಡಿತೆನ್ನನು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೩೦

ಪಾಶುಪತಶರಭುವನದೂರ್ಧ್ವ
 ಶ್ವಾಸವತಿಕೋವಿದರಲೇ ಚಿ
 ತ್ಪ್ರಸಿ ಬಲ್ಲಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಡಿಗಳಮ್ಮಾಯವೀಧಿಯಲಿ |
 ಆಶರವಲೇ ಸೇರಿತೆನಗೆ ಮ
 ಹೇಶನಿಂದಲ್ಲಂದ ಬಚಿಕ ಸು
 ರೇಶನತಿಮನ್ನಿಸಿದನಮರಾವತಿಯೊಳಗಲವಿನಲಿ || ೩೧

ಖ್ಯಾತಿವಡೆದನು ಶಿವನ ಕಾರು
 ಣ್ಯಾತಿಶಯಕಿದು ಫಲವೆ ಸಾಕಿ
 ನ್ನೆ ತಕೀರಾಜಸವಿಡಂಬವಿಕಾರಕುಚಿತನಲೆ |
 ವೀತಿಹೋತ್ರಸರೇತಪತಿಪುರು
 ಹೂತವರುಣಾದಿಗಳು ಕಾಂಡ
 ವ್ರಾತದಲಿ ತೊಳದರು ಮನೋರಥಕಲಿತಕರ್ದಮವ || ೩೨

ಕೇಳಿ ಮಿಗೆ ಹಿಗ್ಗಿದನು ತನುರೋ
 ವೂಳ ತಳತುದು ಹರುಷವಾರಿಗ
 ಳಾಳಿಗಳ ಹೂಚಿದವು ತೂಚಿದುವಂತರವ್ಯಥೆಯ |
 ತೋಳ ಹಿಡಿದಿಳದಪ್ಪಿ ಪಾರ್ಥನ
 ಬೋಳವಿಸಿದನು ಪೌರವಾನ್ವಯ
 ಪಾಲಕನೆ ಯಿಂದರಸ ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಫಲಗುಣನ || ೩೩

ಮುಖುದುದಿನ್ನೇನಿಹಿತಬಲ ಹಗೆ
 ಹಱುದುದೈ ದೌ ಸದಿಯ ಮೌಳಗೆ
 ಕಱುಬಿದವರಿಗೆ ಕಾಣಲಾಯ್ತು ಕೃತಾಂತನೋಲಗವೆ |

ಕಾಣಿದನೇ ಕರುಣವನು ಹರ ಹರ
 ಪೆಣಿನೊಸಲಬಲುದೈವನಿನಿತರ
 ಹೊಣಿಗೆ ಗದುಗಿನ ವಿರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ || ೩೪

ಹನ್ನೆ ರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹ ದಿ ಮೂ ರ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ಲೀಲೆ ಮಿಗೆ ನರನಮರಲೋಕದ
 ಕಾಲಿಕೇಯನಿವಾತಕವಚರ
 ಸೀತೆ ಬಿಸುಟೆಂದವನು ವಿವರಿಸಿದನು ಮಹಿಷತಿಗೆ ||

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರ್ಮೀ
 ಪಾಲ ಧರ್ಮಜನರ್ಜುನನನುಪ
 ಲಾಸಿದನುಣಿ ಮುಖಗಿದನು ಪುಳಕಾಂಬುಪೂರದಲಿ |
 ಹೇಳು ಪಾರ್ಥ ಕಪರ್ಧಿಯಸ್ತು
 ವ್ಯಾಳಸಂಗ್ರಹಣಾಪ್ರಪಂಚವೆ
 ನಾಲಿಸುವೆನೆ ನೈ ಪತಿಗಭಿವರ್ಣಿಸಿದನಾಕಥೆಯ || ೧

ಹರನ ಶರಲಾಭಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ
 ಕರೆಸಿದನು ಹರಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಪತಿ
 ಗಣುಹಿದನು ಸುರರಿಪುಗಳೂಟಗವನು ಸುರಾಚಾರ್ಯ |
 ಅರಿಗಳಮಗೆ ನಿವಾತಕವಚರು
 ಸುರಪದವಿ ಸೋಪದ್ರವದ ನಿ
 ಪ್ಪು ರವಿದೆಂದು ರಹಸ್ಯದಲಿ ತನಗೆಂದನಮರೇಂದ್ರ || ೨

ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂದ್ರನು ಸ್ವರ್ಗದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು
ಹೇಳಿದುದು.

ಶಿವನ ಕೃಪೆ ನಿನಗಾಯು ನಿರ್ಜರ
ನಿವಹವಿದೆ ನಾಕದಲಿ ಬಲುದಾ
ನವರ ವಿಲಗದಿ ಬೆಚ್ಚು ವೋದುದು ಸ್ವರ್ಗಸಾಖ್ಯಾಫಲ |
ಜವನ ಭಯ ಜೀವರಿಗೆ ದುರ್ಜನ
ರವಗಡವು ಸುಜನರಿಗೆ ತಮ ಶಶಿ
ರವಿಗಳಿಗೆ ಮುನಿವಂತೆ ಖಳರಿದೆ ಯೆಂದನಮರೇಂದ್ರ || ೩

ಮುದದ ನೆಲೆ ಶುಭದಿಕ್ಕೆ ಸೋಗಸಿನ
ಸದನ ಸಾಖ್ಯದ ಗರುಡಿ ಸೋಂಪಿನ
ಪದವಿ ಲೀಲೆಯ ತಾಂ ತಾಯ್ತನೆ ಖೇಳಮೇಳವದ |
ಮದದ ಮಡು ಭೋಗೈಕನಿಧಿ ಸಂ
ಪದದ ಜನ್ಮಸ್ಥಲ ಮನೋರಥ
ದುದಯಗಿರಿ ಹಿಂದೀಸುದಿನವಮರಾವತೀನಗರ || ೪

ಕಳವಳದ ನೆಲೆ ಭಯದ ಜನ್ಮ
ಸ್ಥಲ ವಿಷಾದದ ಪೇಟೆ ಖಾತಿಯ
ನಿಳಯ ಖೋಡಿಯ ಕಟಕ ಭಂಗದ ಸಂಭವಸ್ಥಾನ |
ಅಳುಕಿನಂಗಡಿ ಹಳವಿನಾಡುಂ
ಬೋಲ ನಿರೋಧದ ಶಾಲೆ ದುಗುಡದ
ಕಳನೆನಿಸಿತೀನಗರಿ ಯಿಗಳ ಪಾರ್ಥ ಕೇಳಂದ || ೫

ಸಿಡಿಲಕಾಲದೊಳೆಣಿಗುವಂತಿರೆ
ಕಡಲು ಕಲ್ಪದೊಳುಕ್ಕುವಂತಿರೆ
ವೋಡನಿಯಾಕಸ್ತಿ ಕದೊಳೆಟವಂತಿರೆ ರಸಾತಳಕೆ |

ತುಡುಕುವುದು ರಕ್ಕಸರ ಭಯ ಹುಡಿ

ಹುಡಿಯಹುದು ಸುರವಿಭವವೆಮಗಿ

ಮೈಡಿಯಲವರು ನಿವಾತಕವಚರು ಪಾರ್ಥ ಕೇಳೆಂದ || ೬

ಕೆತ್ತ ಕದ ತೆಗೆಯದು ಸುರಾಘದ

ಹೊತ್ತ ಸರಕಿಳಿಯದು ಸುಕಲ್ಪಿತ

ಮತ್ತಗಜರಥವಾಜಿ ತೆಗೆಯವು ಪುರದ ಬಾಹೆಯಲಿ |

ತೆತ್ತು ಹರಿಯದು ಕಾಡಿ ರಣದಲಿ

ಸತ್ತು ಹಿಂಗದು ಸುರರ ಸತಿಯರು

ತೊತ್ತಿರಾದರು ಖಳರ ಮನೆಗಳೆಂದನಮರೇಂದ್ರ || ೭

ಭಯದ ಬಾಹೆಯಲಪಸರದ ನಿ

ಶ ಯದ ದುಮ್ಮಾನದ ವಿಘಾತಿಯ

ಲಯದ ಅವಣಿಗಿಯಲಿ ರಾಗದ ತಡಿಯ ಸಂಕಟದ |

ದಯೆಯ ಪಾಡಿನ ಹೃದಯಕಂಪದ

ನಯನದೊಳಿತೆಯ ಬಗೆಯ ಕೊಱ

ತೆಯ ಜಯದ ಜೋಡಿಯ ದೇವನಿದೆ ನೋಡೆಂದನಮರೇಂದ್ರ || ೮

ಅಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯರು ಮೂಱುಕೋಟಿಗ

ಳಲ್ಲಿ ಸಮಸತ್ಯರು ಮಹಾರಥ

ರಲ್ಲದಿಲ್ಲವರೊಳಗೆ ದೇವತ್ರಯಕೆ ಬಲ್ಲಿದರು |

ಗೆಲ್ಲ ನಿನಗಹುದವರೊಡನೆ ಕಳು

ವಿಲ್ಲ ತನ್ನಿಂದಱಿದ ವಿದ್ಯೆಗ

ಳಲ್ಲವಕೆ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ ಯಿದೆಂದನು ಬಲಧ್ವಂಸಿ || ೯

ಅವರುಪೇಕ್ಷೆಯಲುಟವು ಮೇಣ ನ

ಮೈವರ ಬೇಹಿನ ಸುಚಿನಿನಲಿ ಮೇ

ಣವರನಳುಕಿಸುವಾಧಿದೈವಿಕಕರ್ಮಗತಿಗಳಲಿ |

ದಿವಿಜರಿಂದವರುತ್ತಿದರಾದಾ
 ನವರ ಧಟ್ಟಿಸಿ ದೇವಲೋಕವ
 ನೆವಗೆ ನಿರುಪದ್ರವದಲಡೆ ಮಾಡೆಂದನಮರೇಂದ್ರ || ೧೦

ಇಂದ್ರನ ಅಪೆಕ್ಷೆಯಂತೆ ದೈತ್ಯರ ಮೇಲೆ ಯುಧಕ್ಕೆ
 ಹೊರಟುದು.

ಹೈ ಹಸಾದವು ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಯವ
 ಗಾಹಿಸುವೊಡೇನರಿದು ದೈತ್ಯರು
 ಸಾಹಸಿಕರೇ ಸದವೆನೀ ಪುರಜನಕೆ ಹಿತವಹರೆ |
 ಆಹರಾಸ್ತ್ರ ದೊಳಮರವೈರಿ
 ಪುಣ್ಯಹಭಂಜನವಹುದು ನಿಷ್ಪ್ರ
 ತ್ಯಾಹ ನಿಶ ಯನೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿದೆನು ತಾನೆಂದ || ೧೧

ಈರಥವನೇ ಹೂಡಿಸಿದನೀ
 ಸಾರಥಿಯ ಬೆಸೆಸಿದೆನು ಸುರಪರಿ
 ವಾರ ನೆರೆದುದನೆಣಿಸಲಳವೇ ಕೋಟಿಚಿಹ್ವೆಯಲಿ |
 ವಾರಣದ ಹಯರಥಪದಾತಿಯ
 ಭಾರಣೆಗೆ ದಿವ ನೆರೆಯದಿಂದ್ರನ
 ವೀರಭಟರೆನ್ನೊಡನೆ ನೆರೆದುದು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೧೨

ಹೊಲಬಿಗರು ಹರಿದರು ಸುರೇಂದ್ರನ
 ದಳದ ಮೊನ್ಯರ ಸನ್ನೆಯಲಿ ದಿಗು
 ವಳಯದಗಲದೊಳೊಲೆವೆ ಲಲಿತಚ್ಚ ತ್ರಚಮರಿಗಳ |
 ಜಲಧಿ ಜಲಧಿಯ ಹಳಚಲಗಿದ
 ವೈಳಿಪ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯ ಡಾವರ
 ಸೆಳೆದುದಸುರಸಮೊಹಧೈರ್ಯವನರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೧೩

ಆಳು ನಡೆದುದು ಮುಂಗುಡಿಯ ಹರಿ
 ಧಾಚಿ ನೂಕಿ ಹಿರಣ್ಯನಗರಿಯ
 ಮೂಲೆಗೈದಿತು ಹೊಯ್ದು ದಲ್ಲಿಯ ಬಿನ್ನುಗು ಬಿಚ್ ಟೆಯ |
 ಸೂಳವಿಸಿದುವು ಸನ್ನೆಯಲಿ ನಿ
 ಸ್ನಾಳ ದನುಜಪುರೋಪಕಂಠದ
 ಕೂಲವತಿಗಳ ತೀರದಲಿ ಬಿಡಿಸಿದೆನು ಪಾಳಯವ || ೧೪

ಅಹಿಯದಾಪಟ್ಟಣವಿದೇನೋ
 ಹೊಹಿಗೆ ಗಜಬಜವೆನೆ ಸುಪರ್ವರ
 ಕುಹುಹುಗಳನಹಿದಮರರಿಪುಗಳು ಹರಿದರರಮನೆಗೆ |
 ಬಿಜುನುಡಿಯ ಸುಮ್ಮಾನದುಬ್ಬಿನ
 ನೆಜಿ ನಗೆಯ ನಯನಾಂಬುಗಳ ಖಳ
 ರೆಹಿಗಲತಿಸುಮ್ಮಾನವೇನೆಂದಸುರ ಬೆಸಗೊಂಡ || ೧೫

ಜೀಯ ಬಲೆಗಳ ತೆಗಿಸು ನಡೆ ನಿ
 ದಾಯದಲಿ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಬೇಂಟೆಗೆ
 ರಾಯ ಮೃಗ ನಡೆತಂದವಿವೆ ನಗರೋಪಕಂಠದಲಿ |
 ಹೋಯಿತಸುರರ ಕೈಯ್ಯ ಹಸದಿರು
 ಪಾಯ ಪಾಯವಧಾರೆನಲು ಖಳ
 ರಾಯನೆತ್ತಣ 1 ಮೃಗವದಾವುದೆನುತ್ತ ಬೆಸಗೊಂಡ || ೧೬

ರೂಢಿಸಿದನಮರೇಂದ್ರನಮರರ
 ವೇಡೆಯಾಯ್ತು ಹಿರಣ್ಯನಗರಿಗೆ
 ಗಾಢಬಲರದೆ ವರುಣಯಮೂಗ್ನಿ ವಾಯುಗಳು |
 ರೂಢಿಗಚ್ಚ ರಿಯಾಯ್ತು ಲಾ ಪರಿ
 ಗೂಢವೈಗಗಣ ಬಂದುದೀ ನಿ
 ಮೂರ್ಢರನ ಹಿಡಿತರಿಸೆಂದನು ದೂತನೊಡೆಯಂಗೆ || ೧೭

1 ರಾಯ ಕೇಳುತ್ತ, ಚ.

ಇವನ ಹೊಯ್ ಕಟವಾಯ ಕೊಯ್ ತ
 ಪ್ಪುವನೆ ಸುರಪತಿ ಶಿವ ಶಿವಾ ಸುರ
 ರವಗಡಿಸುವರೆ ವೇಡೆ ಗಡ ಹೈರಣ್ಯನಗರಿಯಲಿ |
 ಇವನ ಸೀತೆನೆ ಹೊಣಿಗೆ ಸುರಸೈ
 ನ್ಯವನು ಸೀತೆಯೆ ಬಚಕ ನೀ ನಿ
 ನ್ನ ವನ ಮನವೊಲಿವಂತೆ ಮೂಡೆನೆ ಖಳನು ಬೆಣಗಾದ || ೧೮

ಬಂದನೇ ಸುರರಾಜನಕಟ್ಟಿ
 ತಂದು ಮುತ್ತಿತ ದಿವಿಜಬಲ ತರು
 ಣೇಂದುಧರನೇ ತರಿಸಿದನೆ ಶಿವ ಶಿವ ವಿಶೇಷವಲ |
 ಇಂದಿನಲಿ ಕಡೆ ಯೆಮಗೆ ಮೇಣು ಪು
 ರಂದರನು ನಿರ್ನಾಮನೈ ಸಲೆ
 ಯೆಂದು ಬಿಟ್ಟನು ಚೂಣಿಯನು ಪಟುಭಟರ ಬೊಬ್ಬೆಯಲಿ ¹ ||
 ಧರಣಿಷ್ಠಿ ಚಿತ್ತೈಸು ವೇಲೆಯ
 ಸಿರವನೊಡೆದುಜ್ಜೇಷ್ವ ಘನಸಾ
 ಗರದ ವ್ರೂಲ್ ಸಿಡಿದೊದಲು ಕವಿದುದು ಕೂಡೆ ವಂಕದಲಿ |
 ಕರಿತುರಗರಥರಾಜಿ ಕಾಲಾ
 ಳುರವಣಿಸಿತೇನೆಂಬೆನಸುರರ
 ಧೊರೆಯ ಸನ್ನೆಗೆ ಸೂಳವಿಪನಿಸ್ಸಾಳಕೊಟೆಯಲಿ || ೨೦

ಅಸುರರು ಯುದ್ಧ ಕ್ಷೂಣ್ಕು ಪ ಸಿದ್ಧ ರಾದುದು.

ಕವಿದುದಸುರರ ಚೂಣಿ ಬೊಬ್ಬೆಯ
 ವಿವಿಧವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯ ಕಹಳಾ
 ರವದ ಕೋಳಾಹಳಕೆ ತುಂಬಿತು ಬಹಳಭೇರಿಗಳು |
 ರವಿಯನಾಕಾಶವ ದಿಗಂತವೆ
 ತಿವಿದು ಕೆಡರುವಧೂಳಿ ತಿಮಿರಾ
 ಣವವಲೈ ತ್ರೈಜಗವೆನಲು ರ್ಪೋಂಪಿಸಿದುದರಿಸೇನೆ || ೨೧

¹ ವೊಗನೋಡಿ, ಕ. ಖ

ದಾನವರ ಧಕ್ಕ ಚತನವನದ
 ನೇನನೆಂಬೆನು ಜೀಯ ತೂಳದು
 ವಾನೆಗಳು ತುಱಗಿದುವು ತೇಜಿಗಳುಱುಬಿದವು ತೇರು |
 ಆನಲಳವೇ ಭಟರ ಶರಸಂ
 ಧಾನವನು ಬಲುಸರಳ ಸೂಟೆಯ
 ಸೋನೆಯಲಿ ಜಗ ಮುಱುಗಿತನೆ ಝೂಡಿಸಿತು ಖಳಸೇನೆ || ೧೦

ಮುಱುದುದಮರರ ಚೂಣಿ ದಾನವೆ
 ರುಱುಜಿಗಳುಕಿತು ಸಿದ್ಧವಿದ್ಯಾ
 ಧರಮಹೋರಗಯಕ್ಷರಾಕ್ಷಸಗುಹ್ಯಕಾದಿಗಳು |
 ಹೊರಗೆ ವನವೀಧಿಯಲಿ ಕಾಹಿನ
 ಕುಱುವದಲಿ ಗೋಪುರದಲೊಕಿದ
 ಸುರರ ಮುಱುದರು ಮೇಲುಗಾಳಗವಾದುದಸುರರಿಗೆ || ೧೧

ಕೊಕ್ಕಿದವರರು ¹ ಕೋಲುಗಟ್ಟಿತು
 ಬಣಗುಸುರರೋಸರಿಸಿ ಭಾರಾಂ
 ಕಣವನನ್ನಿ ದಿರಿನಲಿ ಬಿಸುಟರು ಸೂಸಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ |
 ರಣವನದನೇನೆಂಬೆನೈ ಧಾ
 ರುಣಿಸತಿಯಿ ವಿಗ್ರಹದ ವಿಸ್ತಾ
 ರಣನಿಗುರ್ಗಣಿ ವಿಗಡಿಸಿತು ವಿಬುಧರ ವಿಡಾಯಿಗಳ || ೧೨

ಬಚಕ ಬಿಟ್ಟನು ರಥವನೀಮಾ
 ತಳಿ ವಿಭೂಡಿಸಿ ಹೊಕ್ಕ ಚೂಣಿಯ
 ಬಲಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲಿ ಮುಱುಗಿತು ವರೂಥವಿದು |
 ಬಲದೊಳಚನು ಹಿಂದು ಮುಂದಿ
 ಟ್ಟಳಿಸಿದರನಿಟ್ಟೊರಸಿದನು ಮುಂ
 ಕೊಳಿಸಿ ಮೇಲ್ವಾಯ್ದ ವರ ಮುಱುದನು ವಾಮೆಭಾಗದಲಿ || ೧೩

ಕೆಟ್ಟುದಸುರರ ಚೂಣಿ ದಳ ಜಗ
 ಜಟ್ಟಿಗಳು ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ದಿವಿಜರ
 ಧಟ್ಟನಲಿ ಬೊಬ್ಬಾ ಟವಾಯ್ತು ಗಭೀರಭೇರಿಗಳು |
 ಬಿಟ್ಟನುಂಡೆಯಲಸುರಸುಭಟರು
 ಕೆಟ್ಟು ಹಾಯ್ದರು ಕೂಡೆ ಹೆಣ ಸಾ
 ಲಿಟ್ಟತೊಣಿ ಯೆನಲರುಣಜಲ ನಗರೋಪಕಂಠದಲಿ ||

೧೬

ಅಸುರರು ಅರ್ಜುನನ್ನು ಸ್ತುತಿಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ನೂಕಿ ದೈತ್ಯರ ಚೂಣಿಯನು ಮೆಣಿ
 ದೌಕಿ ದುರ್ಗವ ಹೊಗಿಸಿದನು ಸ
 ವ್ಯಾಕುಲರು ಸೂಸಿದರು ಭಯವ ನಿವಾತಕವಚರಿಗೆ |
 ಆಕವಾಳನು ಜೀಯ ನಮ್ಮ ದಿ
 ವೌಕಸರ ಪರಿಯಲ್ಲ ಯುದ್ಧ
 ವ್ಯಾಕರಣಪಾಂಡಿತ್ಯವುಂಟೆಂದೆನ್ನ ದೂಳಿದರು ||

೧೭

ಕೇಳಿದನು ಕಡುಗೋಪದೆಲಿ ಸಿಡಿ
 ಲೇಷಗೆಯಲೆದ್ದ ನಸುರೇಂದ್ರಗೆ
 ಮೇಲುಗಾಳಗವೇ ಸುಪರ್ವರು ನಮ್ಮ ಸದಿವರಲೆ |
 ಕಾಲಗತಿಯೋ ಮೇಣ್ಣುಪರ್ದಿಯ
 ಕಿಲಕವೂ ರವಿಯೊಡನೆ ತಮ ಕೈ
 ಮೇಳವಿಸಿತೇ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದಸುರ ಹಲುಮೊಹಿತದ ||

೧೮

ಭಟರ ಬರಹೇತಾ ಸುರೇಂದ್ರನ
 ಕಟಕವಿಕ್ಲಿ ದ ವೇಡೆಯಲಿ ಲಟ
 ಕಟಸುತಿದೆ ದಾನವರು ಮಾನಚ್ಯುತಿಯ ಮನ್ನಿಸದೆ |
 ನಿಟಲನಯನನನೇಡಿಸುವ ಚಾ
 ವಟೆಯರಾವೆಡೆ ಚತುರರಣಲಂ
 ಪಟರಡಣ ಬರಹೇತೆನುತ ಮಿಗೆ ಗರ್ಜಿಸಿದ ||

೧೯

ದಾನವರ ಧಕ್ಕ ಚತನವನದ
 ನೇನನೆಂಬೆನು ಜೀಯ ತೂಳದು
 ವಾನೆಗಳು ತುಱಗಿದುವು ತೇಜಿಗಳುಱುಬಿದವು ತೇರು |
 ಆನಲಳವೇ ಭಟರ ಶರಸಂ
 ಧಾನವನು ಬಲುಸರಳ ಸೂಟಿಯ
 ಸೋನೆಯಲಿ ಜಗ ಮುಱುಗಿತನೆ ರ್ಪೂಡಿಸಿತು ಖಳಸೇನೆ || ೧೦೦

ಮುಱಿದುದಮರರ ಚೂಣಿ ದಾನವ
 ರುಱುಜಿಗಳುಕಿತು ಸಿಧವಿದ್ಯಾ
 ಧರಮಹೋರಗಯಕ್ಷರಾಕ್ಷಸಗುಹ್ಯಕಾದಿಗಳು |
 ಹೊರಗೆ ವನವೀಧಿಯಲಿ ಕಾಹಿನ
 ಕುಱುವದಲಿ ಗೋಪುರದಲೊಕಿದ
 ಸುರರ ಮುಱಿದರು ಮೇಲುಗಾಳಗವಾದುದಸುರರಿಗೆ || ೧೦೧

ಕೇಣಕಿದಮರರು ¹ ಕೋಲುಗಟ್ಟಿತು
 ಬಣಗುಸುರರೋಸರಿಸಿ ಭಾರಾಂ
 ಕಣವನನ್ನಿ ದಿರಿನಲಿ ಬಿಸುಟರು ಸೂಸಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ |
 ರಣವನದನೇನೆಂಬೆನೈ ಧಾ
 ರುಣಿಪತಿಯೆ ವಿಗ್ರಹದ ವಿಸ್ತಾ
 ರಣನಿಗುರ್ಗಣೆ ವಿಗಡಿಸಿತು ವಿಬುಧರ ವಿಡಾಯಿಗಳ || ೧೦೨

ಬಚಕ ಬಿಟ್ಟನು ರಥವನೀಮಾ
 ತಳ ವಿಭಾಡಿಸಿ ಹೊಕ್ಕ ಚೂಣಿಯೆ
 ಬಲಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲಿ ಮುಱುಗಿತು ವರೂಥವಿದು |
 ಬಲದೊಳಚನು ಹಿಂದು ಮುಂದಿ
 ಟ್ಟಳಿಸಿದರನಿಟ್ಟೊರಿಸಿದನು ಮುಂ
 ಕೊಳಸಿ ಮೇಲ್ವಾಯ್ದ ವರ ಮುಱಿದನು ವಾಮೆಭಾಗದಲಿ || ೧೦೩

¹ ಸುರರು, ಚ.

ಕೆಟ್ಟುದಸುರರ ಚೂಣಿ ದಳ ಜಗ
 ಜಟ್ಟಿಗಳು ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ದಿವಿಜರ
 ಧಟ್ಟಿನಲಿ ಬೊಬ್ಬಾ ಟವಾಯ್ತು ಗಭೀರಭೇರಿಗಳು ;
 ಬಿಟ್ಟನುಂಡೆಯಲಸುರಸುಭಟರು
 ಕೆಟ್ಟ ಹಾಯ್ದರು ಕೂಡೆ ಹೆಣ ಸಾ
 ಲಿಟ್ಟತೊಣಿ ಯೆನಲರುಣಜಲ ನಗರೋಪಕಂಠದಲಿ || ೨೬

ಅಸುರರು ಅರ್ಜುನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವುದರಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ನೂಕಿ ದೈತ್ಯರ ಚೂಣಿಯನು ಮೆಣಿ
 ದೌಕಿ ದುರ್ಗವ ಹೊಗಿಸಿದನು ಸ
 ವ್ಯಾಕುಲರು ಸೂಸಿದರು ಭಯವ ನಿವಾತಕವಚರಿಗೆ |
 ಆಕೆವಾಳನು ಜೀಯ ನಮ್ಮ ದಿ
 ವೌಕಸರ ಪರಿಯಲ್ಲ ಯುದ್ಧ
 ವ್ಯಾಕರಣಪಾಂಡಿತ್ಯವುಂಟೆಂದೆನ್ನ ದೂಳಿದರು || ೨೭

ಕೇಳಿದನು ಕಡುಗೋಪದೆಲಿ ಸಿಡಿ
 ಲೇಷಗಿಯಲೆದ್ದ ನಸುರೇಂದ್ರಗೆ
 ಮೇಲುಗಾಳಗವೇ ಸುಪರ್ವರು ನಮ್ಮ ಸದೆವರಲೆ |
 ಕಾಲಗತಿಯೋ ಮೇಣ್ಣುಪರ್ದಿಯ
 ಕೀಲಕವೊ ರವಿಯೊಡನೆ ತಮ ಕೈ
 ಮೇಳವಿಸಿತೇ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದಸುರ ಹಲುಮೊಹಿದ || ೨೮

ಭಟರ ಬರಹೇಟಾ ಸುರೇಂದ್ರನ
 ಕಟಕವಿಕ್ರದ ವೇಡೆಯಲಿ ಲಟ
 ಕಟಸುತಿದೆ ದಾನವರು ಮೂನಚ್ಯುತಿಯ ಮನ್ನಿಸದೆ |
 ನಿಟಲನಯನನನೇಡಿಸುವ ಒಕಾ
 ವಟೆಯರಾವೆಡೆ ಚತುರರಣಲಂ
 ಪಟರಡಣ ಬರಹೇಣೆನುತ ಮಿಗೆ ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೨೯

ಅಸುರರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದು ಮುತ್ತುವಿಕೆ.

ನೆಣಿದರಸುರರು ಕಾಳಕೂಟದ
ಕಱುವಿನೆಹಕವೊ ಸಿಡಿಲ ದಳ್ಳುರಿ
ದಿರುಳದಡ್ಡಿ ಯೊ ಪ್ರಳಯಭೈರವನುಬಟ್ಟೆಯ ಪಡೆಯೊ |
ಹರನ ನಯನಜ್ವಾಲೆಯವದಿರ
ಗರುಡಿಯೋ ಗಾಢಾಯ್ಲ ತೇಜದ
ದುರುಳದಾನವಭಟರು ಬಂದರು ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ || ೩೦

ನೆರೆದಿರೈ ಪರಿಭವದ ನೆಲೆಯಲಿ
ನೆರೆದಿರೈ ದುಷ್ಟೋರ್ತಿಸತಿಯಲಿ
ನೆರೆದಿರೈ ಸಲೆ ಹೊರೆದಿರೈ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಡೊಳ್ಳುಗಳ |
ಸುರರಲೇ ನೀವ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡಿರ
ಕುರಳಕೈದೊಳಸಿಂಗೆ ಮಿಗೆ ಕಾ
ತರಿಸುತಿದೆ ವಾಸವನೊಡನೆ ವಾಸಿಗಳ ಬಿಡಿಯೆಂದ || ೩೧

ಜೀಯ ಖಾತಿಯಿದೇಕೆ ದಿವಿಜರ
ರಾಯನರಸಿಯ ನಿನ್ನ ತೊತ್ತಿರ
ಲಾಯದಲಿ ತೋಱುವೆವು ತಾ ತಾ ವೀಳಯವನೆನುತ |
ಹಾಯಿದರು ತಮೆ ತಮೆಗೆ ಮುಂಗುಡಿ
ದಾಯದಲಿ ಧಟ್ಟಿಸುವ ನಿಸ್ಸಾ
ಳಾಯತದ ಬಹುವಿಧದ ವಾದ್ಯದ ಲಳಿಯ ಲಗ್ನೆಯಲಿ || ೩೨

ಬಡೆದುದಿಳಯೆನೆ ಸಮವಿಷಮದುರಿ
ಗಡಲು ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆನೆ ವಿಘಾತಿಯ
ಲಿಡೆ ದಡಿಗದಾನವರು ಕವಿದರು ಕೆದಱು ಸುರಬಲವ |
ಫಡಫಡಿಡಿರಾಗಲಿ ಸುರೇಂದ್ರನ
ತೊಡಕ ಹೇಟಾ ಕಾಲಲಿದೆಲಾ
ತೊಡರೆನುತ ಹೊಯ್ದು ರಸುರರು ಸುರರ ಸಂದಣಿಯ || ೩೩

ದಾಷ್ಟ ತಿಯಲೊಡಲುಗಳ, ಚ.

ದೇವತೆಗಳ ಜಯ.

ಮುಖದುದವಃರರು ಮತ್ತೆ ಬೊಬ್ಬಿಣಿ
 ದುಃಖಬಿದೆನು ಹೆಸರೆನಿಸಿದಸುರರ
 ತಣಿದೆನದಃಖಿಗಳ ಕೋಟೆಸಂಖ್ಯೆಯನೈಂದ್ರಬಾಣದಲಿ |
 ಹಃಖಿದುದಮರಾರಿಗಳು ಕೋಟೆಯ
 ಹೊಣಿಗೆ ಸುರಬಲವೌಕಿ ಬಿಟ್ಟುದು
 ತುಃಖಿತಮರರು ಖಳರ ದುರ್ಗದ ತನೆಯ ತುದಿಗಳಲಿ || ೩೪

ಎಲೆಲೆ ಸುರಪತಿಯಾಳುಕೋಟೆಯ
 ನಿಷಿವ್ರತದೆ ನಡೆ ಯೆನುತ ರಕ್ಕಸ
 ರುಲಿದು ಕವಿದುದು ಖಾತಿಯಲಿ ಮಿಗೆ ಭಾಷೆಗಳ ಕೊಡುತ |
 ತಲೆಯ ಹೊಯ ಡೆಗೆಡಹು ಸುರಪನ
 ಲನೆಯರ ನುಂದಲೆಯ ಕೊಯ್
 ಹುಲುಸುರರು ಸರಿಯ ಮರು ಯೆನುತೈದಿದರು ರಣಭಟರು ||೩೫

ಅಸುರರ ಜಯ.

ಏನನೆಂಬೆನು ಜೀಯ ಬಚಿಕಾ
 ದಾನವಾಧಿಪರುಬ್ಬಿಯನು ಸುರ
 ಮಾನವರು ತರಹರಿಸಲಳವೇ¹ ಖಳರ ಘಲ್ಲಣೆಯ |
 ವೈನತೇಯನ ಸಕ್ಷಹತಪವ
 ಮಾನನಂತಿರೆ ಭಟರ ಸುಯ್ಲಿನೊ
 ಳಾನಿರೂಢಿಯ ಸುರರು ಹಾಹಿತು ಸೂಸಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ || ೩೬

ತೋಟಿ ತೋಟಮರೇಂದ್ರ ನಾವೆಡೆ
 ತೋಟಿಸೈರಾವತವದೆತ್ತಲು
 ತೋಟಿಸುಚ್ಚೈಶ್ರವವನೆಲ್ಲಿಹರಗ್ನಿಯಮಗಿಮರು |

1 ಲಾಸರ, ಟ.

ತೋಷಿರೈ ಕೈಗುಣವನಸುರರ
 ಗಾಱುಗೇದಱಿದ ಗರ್ವಿತರ ಮೈ
 ದೋಷ ಕೇಷಾ ಕಾಣಬಹುದೆನುತುಱುಬಿದರು ಭಟರು || ೩೭

ಕಱಿದರವದಿರು ಕಲ್ಪಮೇಘದ
 ಬಿಱುವೆೆಯವೋಲು ಸರಳನನಿತುವೆ
 ತಱಿದು ತೆತ್ತಿಸಿದೆನು ತದಂಗೋಪಾಂಗದಲಿ ಸರಳ |
 ಅಱಿಯರೆನ್ನನು ಶಕ್ರನೆಂದೇ
 ತಱುಬಿ ದಿಬ್ಬಂಡಲವೆ ಮುಸುಕಿದ
 ರಿರಿತಕಂಜದ ದಿಟ್ಟನಾವನು ಸುರರ ಧಟ್ಟನಲಿ || ೩೮

ಝಗಝಗಿಸ ಬಾಣಾಗ್ನಿ ಭುಗುಭುಗು
 ಭುಗಿಲೆನಲು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರತತಿಯಲಿ
 ಹೋಗೆಯ ತೋಷಿಸಿದೆನು ಚತುರ್ದಶಭುವನಭವನದಲಿ |
 ವಿಗಡರದ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಲೋಟಿಸಿ
 ಮಗುಚಿದರು ಮದ್ದಾಣಮಹಿಮೆಯ
 ನೋಗಡಿಸಿತು ಕಾಲಾಗ್ನಿ ಕಾಲಾಂತಕರಿಗಾಸಮರ || ೩೯

ಧೋರೆಗಳಱಿತು ರಥತುರಂಗಮ
 ಕರಿಗಳಲಿ ಕಾಲಾಳ ಬಿಂಕವೆ
 ನರಸ ಬಣ್ಣಿ ಸಲಱಿಯೆನಾಸುರಕಲಹಕರ್ಮವಲೆ |
 ಸರಿಗರೆದ್ದು ದು ಮೂಱುಕೋಟೆಯ
 ಸುರರು ಸರಿಗಳಲಿಟ್ಟರಶನಿಯ
 ಶರದಲೆಡೆಯಲಿ ತಱುಬಿದರು ಕೈಸೋತುದೆನಗೆಂದ || ೪೦

ದೇವಾಸುರರ ಅಸ್ತ್ರಯುಧ.

ಲಟಕಟಿಸುನಾಮೂಱುಕೋಟೆಯ
 ಭಟರು ಕಱಿದರು ಕಲುವೆೆಯನು
 ಬ್ಬಟೆಯನದನೇನೆಂಜನವದಿರ ಸಮರಸಂಭ್ರಮವ |

ಕುಟಿಲತನದಿಂದೊದಗಿದರು ಕಲು
 ಕುಟಿಗಶರ ಶತಕೋಟಿಯಲಿ ಪಡಿ
 ಭಟಬಲವೆ ಬೆದರಿಸಿದೆ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೪೦

ತೆರಳರವೆದಿರು ಹೂಡಿದರು ದ
 ಳ್ಳುರಿಯು ಧಾರೆಯ ಪಾವಕಾಸ್ತ್ರವೆ
 ನರಸ ಹೊಡಡದು ಭುವನ ಹೊಯ್ದು ದು ರ್ಭುಳ ಜಗತ್ತಯವೆ |
 ಸರಕು ದೆಗೆದುದು ಸತ್ಯಲೋಕಕೆ
 ಥರಥರದ ಜಗವಿದ್ರಸಾರಥಿ
 ಜಙ್ಘಿದು ಜವ ಗುಂದಿದನು ರ್ಭೂಡಿಸುವನಲನುಬ್ಬಿಯಲಿ || ೪೧

ಸಾರಥಿಯ ಸಂತೈಸಿ ತೇರಿನ
 ವಾರುವೆಂಗಳ ನೇಣನೋಜೆಯೊ
 ಳೋರಣಿಸಿ ಸಂವರಿಸಿ ರಥವನು ವರುಣಬಾಣದಲಿ |
 ವಾರಿಯ ಕೆದರಿದನು ಕಟ್ಟಿದು
 ಭೂರಿಗಿಡಿಗಳ ಮಾರುತನ ಕೈ
 ವಾರ ಕುಂದಿದುದಸುರಮುಖದನಲಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಹರಿಸಿ || ೪೨

ಅವರು ಮೆಗುಣೆಚರು ಶಿಲೀಮುಖ
 ದವೆಯವದಲುಬ್ಬಿ ಗಿರಿಗಳು
 ಕವಿಯೆ ಕಡಿದೊಟ್ಟಿದನು ಭಾರಿಯವಜ್ರಬಾಣದಲಿ |
 ಅವರು ತಿಮಿರಾಸ್ತ್ರದಲಿ ಕೆತ್ತರು
 ಭುವನನಯನದ ಕದವನಾಗಳ
 ರವಿಯ ಶರದಲಿ ಮುಙ್ಗಿದನುಗಳಯನರಸ ಕೇಳಂದ || ೪೩

ಬಚಕ ಸುಙ್ಗಿದರು ಹಾವುಗಳ ಹೆ
 ಮ್ನೆ ಟೆಯನಲ್ಲಿಗೆ ಗರುಡಬಾಣವ
 ಸುಟ್ಟಿದನು ಬಚಕಾದುದರ್ಥಗ್ರಾಸವಾಶರಕೆ |

ಉಲಿದು ದನುಜರು ಮತ್ತೆ ಕೆಂಡದ
ಮೆಚೆಯ ಕಣಿದರು ಮಗುಣೆ ಜಲಧಿಯ
ತುಱುಕಿದೆನು ತೊಡಕಾಯ್ತು ಸಾರಥಿ ಮತ್ತೆ ಬಸವೆಡದ || ೪೫

ಸಾರಥಿತ್ವದ ಕೈಮೆ ತತ್ಪ್ರತಿ
ಕಾರಣಸಂಭಾನವೆರಡು
ಭಾರ ಬಿದು ದು ಮೇಲೆ ದನುಜರ ಮೂಱುಕೋಟೆಯದು |
ಧೀರರಾತ್ಮಸ್ತುತಿಗೆ ನಾಚದ
ರಾರು ಜೇಯ ಮಹಾಹವದ ವಿ
ಸ್ತಾರವನು ಮಾತಳಯ ಕೈಯ್ಯಲಿ ಚಿತ್ತವಿಸಿ ಯೆಂದ || ೪೬

ನಿವಾತಕವಚರ ಸಂಹಾರ.

ತೊಡಚಿದೆನು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವೆನು ಹುರಿ
ಯೊಡೆದುದಸುರರು ಮಲೆತವರನಿ
ಕ್ಕಡಿಯ ಮಾಡಿತು ಬಂದುದತಿವು ನಿವಾತಕವಚರಿಗೆ |
ಕಡುಹಿನಿಂದಾಗ್ಗೆ ಲಯವಾರುಣ
ದಡಬಳಗರನು ಬಾಚಿದುವು ಬಹ
ನಿಡಿಲ ಸೆಣೆ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಕಳಚಿದುವೆಸುರಬಲದಸುವೆ || ೪೭

ಕಾಲಕೇಯರೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದುದು.

ಕಾಳದನು ಜರು ಮೂಱುಕೋಟೆಯೊ
ಳುಳುಚೆಯದಕ್ಕಾಡಿತಮರರ
ಸೂಳೆಯರ ಸೆಣೆ ಬಿಟ್ಟುದರಿನಗರದಲಸಂಖ್ಯಾತ¹ |
ಧೂಳಿಪಟವಾಯಿತು ಹಿರಣ್ಯಪು
ರಾಲಯದ ನೆಲೆಗಟ್ಟು ಮರಳಯೆ
ಕಾಲಕೇಯರ ಪುರಕೆ ಬಂದೆನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೪೮

¹ ನಗರೋಪಕಂಠವಲಿ, ಚ.

ಕೇರಳತಲ್ಲಿ ನಿವಾತಕವಚರ
 ಮರಣವಾರ್ತೆಯ ಕೇಳಿದಸುರರು
 ಪುರದ ಬಾಹೆಯಲಡ್ಡ ಹಾಯ್ದಿರು ತಟುಬಿದರು ರಥವೆ |
 ಅರಸ ಚಿತ್ತೈಸವದಿರಲಿ ಪರಿ
 ಪರಿಯ ಮಾರಾರಚನೆ ರಂಜಿಸಿ
 ತೆರಡುಸಾವಿರ ಮಡಿಗಿ ಮಿಗಿಲು ನಿವಾತಕವಚರಿಗೆ ||

೪೯

ಅವರ ಮಾಯೆಗೆ ತನ್ನ ಮಾಯೆಯ
 ಲವರ ಬಲುಹವರಿಚ್ಚಿತಕನ್ನಲಿ
 ಸವಡಿ ಮಿಗಿಲವರೂಹೆಗಿಚ್ಚಿ ಯಲೂಹೆ ಹತ್ತುಮಡಿ |
 ಅವರ ಕೈಮೆಗೆ ತನ್ನ ಕೈಮೆಯ
 ಹವಣು ಹಿರಿದವರೆಸುಗೆಗನ್ನಲಿ
 ರಪಣ ನೂರ್ಮಡಿ ಯೆನಿಸಿ ಕಾದಿದೆನರಸ ಕೇಳೆಂದ ||

೫೦

ಬೀಸಿದರು ಬಿಱುಗಾಳಿಯಾಗಿ ಮೆ
 ಹಾಸಮುದ್ರದ ನೂಕುದೆಚಿಯಲಿ
 ಬೇಸರಿಸಿದರು ಹುರಿದರವನಿಯನ್ನಿರೂಪದಲಿ |
 ಆಸುರದ ತಮವಾಗಿ ರವಿಶತ
 ದಾಸರಿನ ಬಿಸಿಲಾಗಿ ಮಾರಯಾ
 ಭ್ಯಾಸಿಗಳು ಮೋಹಿಸಿದರದನೇ ವಣ್ಣಿ ಸುವೆನೆಂದ ||

೫೧

ಘೋರತರವೆದು ಬಟಕ ದುಷ್ಪ್ರತಿ
 ಕಾರವಿತರರಿಗಿಂದುಮೇಳಿಯ
 ಸಾರತರ ಕೃಪೆಯಾಯ್ತಲೇ ಸರಹಸ್ಯಸಾಂಗದಲಿ |
 ಬಾರಿಸಿದುದಾವಂಗದಲಿ ಮೂ
 ಯಾರಚನೆಯಾವಿಧವಿವರಣ
 ದಾರುಭಟೆಯಲಿ ನೀಚಿ ಬಿಸುಟೆನು ಶಿಲ್ಪದಲಿ ಖಳರ ||

೫೨

ಮುಖ್ಯದುಪಸುರರ ಮೊಯೆ ಕಾಹಿನೊ
 ಳೆಹದ ರಸದವೊಲಿದ ರನಿಬರು
 ತಱುಬಿ ನಿಂವರು ತೂಡಿದರು ಗಜಹಯರಥಾಘದಲಿ |
 ತಱಿದುವುಗಿದುವು ತುಂಡಿಸಿದುವನಿ
 ದೆಹಗಿದುವು ಸೀಡಿದುವು ಕೊಯುವು
 ಕೊಪ್ಪಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದುವು ನಿಮಿಷಕೆ ಶರವರಿವ್ರಜವ || ೫೩

ಕಾಲಕೇಯರ ಪರಾಜಯ.

ಜೀಯ ವಿಗಡಬ್ರಹ್ಮ ಶರ ವಿಂ
 ದ್ರಾಯುಧದ ಮುಂಗುಡಿಯಲಚಿದುದು
 ಮೂಯಕಾಱು ಮೋಹರವನುಬ್ಬಟೆ ಚತುರ್ಬಲವ |
 ಹೋಯಿತಸುರರ ಸೇನೆ ಸರಿದುದು
 ನಾಯಕರು ನಾನಾದಿಗಂತ
 ಸ್ಥಾಯಿಗಳು ಸ್ವರ್ಗಾದಿಭೋಗಕೆ ರಾಯ ಕೇಳಂದ || ೫೪

ಕಡುಹುವೆಗ್ಗದ ಕಾಲಕೇಯರ
 ಗೊಡನೆ ತೀಱುತು ಸುರರ ಬಲುಸೆಣಿ
 ಬಿಡಿಸಿದೆವು ಬಲೆಕಾಯ್ತು ಕಡು ಸನ್ಮಾನ ಸುರಕುಲಕೆ |
 ಬಡೆದುದಿಳ ಯೆನೆ ಬಾಹುವಿನ ಬಿಣು
 ನುಡಿಯ ಕೈಗಳ ತುದಿಬೆರಳ ಬಿಂ
 ಬಿಡಿಕೆಗಳ ಸುರಭಟೆರು ಹರಿದರು ಮುಂದೆ ಸುರಪುರಕೆ || ೫೫

ಕಟ್ಟು ಗುಡಿಯನು ಖೋಡಿಯೇ ಜಗ
 ಜಟ್ಟಿಗಳು ನುಗ್ಗಾಯ ಲೇ ನೀ
 ನಟ್ಟಿಸಿ ಸುರಕುಜವೆಲೇ ಕೊಡದೇ ಮನೋರಥವ |
 ಕೆಟ್ಟುದಹಿತನಿವಾತಕವಚರ
 ಥಟ್ಟು ಹುಡಿಹುಡಿಯಾಯ್ತು ದನುಜರ
 ಹುಟ್ಟು ಹುರಿದುದು ಜೀಯ ಯೆಂದರು ಚರರು ಸುರಪತಿಗೆ ||೫೬

ಶತ್ರುನಾಕವಾಗಲಾಗಿ ಸುರರು ಸುಖದಿಂದಿರುವಿಕೆ.

ಕಾಲಕೇಯರ ನಗರಿಯಲಿ ದು
 ವ್ಯೂಳಸಿತಲೇ ಮೃತ್ಯು ದಿವಿಜರ
 ಸೂಳಯರು ಸೆಜಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದರು ಯಕ್ಷಕಿನ್ನರರ |
 ಕಾಲಸಂಕಲೆ ಕಡಿದುವಾಖಳ
 ರೂಳಿಗಳೆ ಕಡೆಯಾಯ್ತು ಸುರಪುರ
 ದಾಳುವೇರಿಯ ಕಾಹು ತೆಗೆಯಲಿ ಯೆಂದರಾಚರರು || ೫೩

ಪುರದ ಬಾಹೆಯ ಕೋರಡಿಯ ಸಂ
 ವರಣೆ ತೆಗೆಯಲಿ ¹ ನಿರ್ಭಯದಿ ಸಂ
 ಚರಿಸುವುದು ನಂದನದೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ರಾಣಿಯರು ||
 ಥರಥರದ ಕೊತ್ತಳದ ಕಾಹಿನ
 ಸುರಭಟರು ಸುಖವಿದ್ರೆಗೆಯ್ಯಲಿ
 ನಿರುತವಿದು ನಿಜನಿಳಯದೊಳಗೆಂದುದು ಸುರಜನವ್ರಾತ || ೫೪

ಕೇಳಿದನು ಹರುಷಾಶು ಹೊದಿಸಿದು
 ವಾಲಿಗಳ ಸಾವಿರವನುಬ್ಬಿದ
 ಮೇಲುನುದದ ಸರೋಮಪುಳಕದ ಪೂರ್ಣಸಾಖ್ಯದಲಿ |
 ಬಾಲೆಯರ ಬರಹೇಣು ರತ್ನನಿ
 ವಾಳಿಗಳ ತರಹೇಣೆನುತ ಸುರ
 ಮೌಳಮಂಡಿತಚರಣನೆದ್ದ ನು ಬಂದನಿಬರಾಗಿ || ೫೫

ಕವಿದುದಮರವ್ರಾತ ಕಾಂತಾ
 ನಿವಹ ಹೊಣವೆಂಟುದು ಸುರೇಂದ್ರನ
 ಭವನದಲಿ ಗುಡಿ ನೆಗೆಹಿದುವು ಸುರಪುರದ ಚೌಕದಲಿ |

1 ಮರಳಲಿ, ಕ, ಖ.

ತವತವೆಗೆ ತನಿವರಿವ ಜನದು

ತ್ಸವನದನೇನೆಂಬೆನಂದಿನ

ದಿವಸದೊಸಗೆಯನಮರಲೋಕದಲರಸ ಕೇಳೆಂದ ||

೬೦

ಅರ್ಜುನನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಕೃಪಾ
ಲಬ್ಧವೆಂದ ಹೇಳಿದುದು.

ಇದಿರುವೆಂದನು ಪದಯುಗದಲೆ ಪಿ

ಗಿದರೆ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ಸನ್ಮಾ

ನದ ಸಘಾಡವನೇನನೆಂಬೆನು ಸಾವಿರಾಲಿಗಳ |

ಹೊದಱಿನಲಿ ಹೊದಿಸಿದನು ಮಿಗೆ ನಾ

ದಿದನು ಹರುಷಾಶ್ರುಗಳಲೀಯ

ಭ್ಯುದಯವೇ ನಿಮ್ಮ ಡಿಯ ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷಕೃತಿಯೆಂದ || ೬೧

ಸುರರು ಕೊಂಡಾಡಿರರು ಸುರಮುನಿ

ವರರು ಪರಮಾಶೀರ್ವಚೋವಿ

ಸ್ತುರಕೆ ಫಲವಿದೆಲಾ ಭವಚ್ಛ ರಣಾಂಬುಜಾಲೋಕ |

ಅರಿಸುಭಟಸಂತೋಷಮಯಸಾ

ಗರವ ಸುಖಿಯವೆ ಸರಳುವಡಬ

ಸ್ಫುರಣಮೇಘಚ್ಛಾಯೆ ಚಾಲಕರಾಳಜಿಹ್ವೆಯಲಿ ||

೬೨

ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಂತೋಷವಚನಗಳು.

ಲೇಸು ಮಾಡಿದೆ ನಾಕವನು ಬಳ

ರೀಸುಕಾಲ ವಿಭಾಡಿಸಿದರೆ ಸು

ರೇಶನಾಪತ್ತಿಂಗೆ ನಿವ್ವಾಪಣವ ರಚಿಸಿದೆಲ |

ಈಸು ಪುಣ್ಯೋದಯಕೆ ಪೂರ್ವಮು

ಹೀಶಕುಲ ನೋಂತುದೆ ಯೆನುತ ಸಂ

ತೋಷಮಯಜಲಧಿಯಲಿ ಕೀಳ ಮೇಲಾದನವನೀಶ ¹ ||

೬೩

ಹೊಗಟೆ ನಿಲ್ಲದು ಜಿಹ್ವೆ ತೆಕ್ಕೆ ಯ
 ಸೊಗಸಿನಲಿ ಮೈದಣಿಯದೀಕ್ಷಣ
 ಯುಗಳ ಬೀಯದು ನೋಡಿ ಪಾರ್ಥನ ಮಾತ ಸವಿಸವಿದು |
 ತೆಗೆದು ನಿಲ್ಲದು ಕರ್ಣಯಗ ಸುರ
 ನಗರಿಯುತ್ತ ಮಗಂಧಭರದಲಿ
 ಮಗು^೧ ದರಸನ ನಾಸಿಕವು ಭೂಪ^೨ ಕೇಳಂದ || ೬೪

ನೈಪನ ಮುದವನು ಭೀಮಸೇನನ
 ವಿಪುಳಸಂತೋಷವನು ನೆಕುಲನ
 ಚಪಳಮದವನು ಪುಳಕವನು ಸಹದೇನನವಯವದ |
 ದ್ರುಪದಸುತೆಯುತ್ಸವವ ಮುನಿಜನ
 ದಪಗತಗ್ಲಾನಿಯನು ಪರಿಜನ
 ದುಪಚಿತಾನಂದವನು ಬಣಿ ಸಲಣಿಯೆ ನಾನೆಂದ^೩ || ೬೫

ಶಿವನ ಘಾಟದ ಶರ ಚತುರ್ದಶ
 ಭುವನಭಂಜನವಿದು ಮದೀಯಾ
 ಹವೆಕೆ ಹೂಣಿಗನಾಯ್ತಲೇ ಹೇರಾಳಸುಕ್ಯತವಿದು |
 ಎವೆಗೆ ತೋಪಿಸಬೇಡುದೀಶಾಂ
 ಭವಮಹಾಸ್ತ್ರಪ್ರಾಥ ಕೇಳೀ
 ವಿವರಣವ ಕಾಂಬರ್ತಿಯಾಯ್ತೆಂದನು ಧನಂಜಯಗೆ || ೬೬

ಜೇಯ ನಿಮ್ಮರ್ತಿಯನು ಶಂಭುವಿ
 ನಾಯುಧದಲೋಸರಿಸುವೆನಾ
 ಗ್ನೇಯವಾಯವೈಂದ್ರಕಾಬೇರಾಸ್ತ್ರಕಾಶಲವ |
 ಆಯತದೆ ತೋಪಿಸುವೆನೀಗಳ
 ನಾಯತವು ರವಿತುರಗನಿಕರದ
 ಲಾಯ ನೀಡಿತ್ತು ಪಶಿ ಮಾಶಾ ಗಿರಿಯ ತಪ್ಪಲಲಿ || ೬೭

1 ಮುಗಿಯ, ಚ.

2 ಗಂಧವವಹವನೀಶ, ಚ.

3 ಲಬದು ತನಗೆಂದ, ಚ.

ಅರಸ ಕಳುಹಿದನಿಂದ್ರಸೂತನ
 ನರಮನೆಗೆ ಬಂದನು ಪಲಾಶದ
 ಹಿರಿಯ ಚೌಕಿಗೆಗಳಲಿ ಮುನಿಗಳ ಖೇಳಮೇಳದಲಿ ¹ |
 ಅರಸಿ ಬಣ್ಣದ ಸೂಡರ ಸುಳಿ ² ದಳು
 ಹರಸಿದರು ಮುನಿವೆಧುಗಳಕ್ಷತೆ
 ವೆರಸಿ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನ ವೈದುನನ || ೬೮

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

—●●●◆●●●—
 ಹ ದಿ ನಾ ಲ್ಕ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

—
 ಸೂಚನೆ.

ಅಡವಿಯಲಿ ಘಣಿಭೋಗದಲಿ ಬಿಗಿ
 ವೊಡೆದು ಬಳಲಿದ ಭೀಮಸೇನನ
 ಬಿಡಿಸಿದನು ಯಮಸೂನು ಧರ್ಮ ಕಥಾಪ್ರಸಂಗದಲಿ ||
 ಕೇಳು ಜನನೇಜಯ ಧರತ್ರಿ
 ಪಾಲ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವೇದದ
 ಪಾಳಯುಚ ರಣಿಯಲಿ ತತ್ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪವೆನೆ |
 ಮೇಳವಿಸಿತರುಣಾಂಶು ಪೂರ್ವದಿ
 ಶಾಲತಾಂಗಿಯ ³ ಶಿರದ ಮೌಳಿಯ
 ಬಾಲಮಣಿ ಕಂಡಂತೆ ಮೆಚಿದುದು ಬಿಂಬ ದಿನಮಣಿಯ ⁴ || ೧

1 ....ಧನಂಜಯಂ ವೆರಸಿ ಪರ್ಣದಚೌಕಿಯಲಿ ಮುನೀಂದ್ರ ಮೇಳದಲಿ, ಚ.

2 ಬಲಿ, ಚ.

3 ಮಂಡನೋಚಿತ, ಚ.

4 ಮೌಳಿಮಾಣಿಕವೆನಲು ಮೆಚಿದುದು ಬಿಂಬ ದಿನಮಣಿಯ, ಚ.

ಅರಸನುಪ್ಪವೆಡಿಸಿದನೆದ್ದನು
 ವರವೈಕೋದರನರ್ಜುನನ ದೃಗು
 ಸರಸಿರುಷವರಳಿದುವು ಮಾದ್ರೀಸುತರು ಮೈಮುಖಿದು |
 ಹರಿಯ ನೆನೆದರು ನಿದ್ರೆ ತಿಳಿದುದು
 ಪರಿಜನಕೆ ಮುನಿನಿಕರವಿದ್ದುದು
 ತರಣಿ ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯಸತ್ಕೃತಿಜಪಸಮಾಧಿಯಲಿ || ೧

ಮುನಿಜನಕೆ ಕೈಮುಗಿದು ಯಮನಂ
 ದನನ ಪಾದಕ್ಕೆ ಹಿಗ್ಗಿ ಶಂಭುವೆ
 ನೆನೆದು ಗವೆಸಣಿಗೆಯಲಿ ತೆಗೆದನು ಗರುವೆ ಗಾಂಡಿವವೆ |
 ಜನಪ ಕೇಳೈ ಕೊಪ್ಪಿನಲಿ ಸಿಂ
 ಜಿನಿಯ ಸಿಕ್ಕಿದನಳು ಣಿದು ಮಾ
 ದನಿ ದಿಗಂತರವೊದಕಲೊದಕುಸಿದನು ಮಹಾಧನುವೆ || ೨

ಸೋರರತಲಯಭೈರವನ ಹೂಂ
 ಕಾರವೋ ಸಂಹಾರ ಸುತಿಯೋಂ
 ಕಾರವೋ ಕಲ್ಪಾಂತತಾಂಡವವೇದಪಂಡಿತನ |
 ಆರುಭಟಿಯೋ ಮೇಣ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮೆ
 ವೀರಪದಭಿನ್ನಾ ಬ್ಜ ಜಾಂಡಕ
 ಲೋರರವೆನೆನೆ ಮುಖಿದುರರ್ಜುನನಶಾಸನಂಕಾರ || ೪

ಏನಿದದ್ಭುತರವೆನುತ ವೈ
 ಮೂನಿಕರು ನಡುನಡುಗಿದರು ಗ
 ವಾರ್ತಿಯ ಗತನಾಯ್ತಲೇ ಗಜಪುರದ ಗರುವರಿಗೆ |
 ಆನಿರುತಿಯವೆವರುಣನಾಯುಕ್ಯ
 ಶಾನುಧನಸಮಹೇಶಯೈತರ
 ಲಾನೆಯಲಿ ಹೊಣಿವೆಂಟನಂಬರಗತಿಯಲಮುರೇಂದ್ರ || ೫

ನೆಣಿದುದಭ್ರದೊಳಮರಗಣ ಮುನಿ
 ವೆರರು ಸಹಿತ ಯುಧಿಷ್ಟಿ ರಾದಿಗ
 ಳರಡುವಂಕವ ಹೊದಿದರು ಹರಿತನಯನೆಡಬಲವೆ |
 ತರುನಿಕರ ಗಿರಿನಿಚಯವಲ್ಲಿಯ
 ಪರಿಜನವ ತಲುಬಿದುಡು ತನಗಿದ
 ನರಸ ಬಣಿ ಸಲಳವೆ ನರನ ಮಹಾಸ್ತ್ರನಾಟಕವ || ೬

ಮೊದಲಲ್ಯಂದ್ರ¹ ಮಹಾಸ್ತ್ರವನು ಹೂ
 ಡಿದನು ಹೊಗೆದುದು ಭುವನದಕ್ಕುಗ
 ಳೊದಟಿದುವು ಪಂಠಿಸಿತು ರವಿರಥ ಗಗನಮಾರ್ಗದಲಿ |
 ಉದಧಿ ಯುದಧಿಯ ತೆಣಿಯ ಗಂಟೆ
 ಕ್ಕಿದುವು ಹರ ಹರ ಹೇಚಬಾರದ
 ಹೊದರು ಹೊದಿಸಿತು ಕೀಳುಮೇಲಣ ಜಗದ ಹಂತಿಗಳ || ೭

ಅಹಹ ಬೆಂದುದು ಭುವನವಿದು ವಿ
 ಗ್ರಹದ ಸಮಯವೆ ತಮ್ಮ ಶೀಲೆಗೆ
 ಕುಹಕಮತಿಗಳು ತಂದರೈ ತ್ರೈಜಗಕೆ ತಲ್ಲಣವೆ |
 ರಹವಿದೇನೆಂದಭ್ರತಳದಿಂ
 ಮಹಿಗೆ ಬಂದನು ದೇವಮುನಿ ದು
 ಸ್ಸಹವಿದೇನೈ ಪಾರ್ಥ ಹೋ ಹೋ ಸಾಕು ಸಾಕೆಂದ || ೮

ತೊಡಚದಿರು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವಿದು ಬಾಯ್
 ಗಡಿಯನಿದು ನಿಮಿಷದಲಿ ಭುವನವ
 ನಡುಗಿ ತಣಿಯದಿದೊಂದು ಮತ್ತಿ ಶಾಂಭವಾದಿಗಳ |
 ತೊಡಚದಿರು ಸಂಹಾರಸಮಯವೆ
 ನೆಡೆಯಲನುಭವಿಸುವುದು ಜಗವಿದು
 ಕೆಡಿಸದಿರು ಕೆಡಿಸದಿರು ತೆಗೆ ತೆಗೆ ಯೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೯

¹ ಮೊದಲೊಳನಲ, ಚ.

ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ತೊಡಚುವರೆ ನಿ
 ಲಕ್ಷ್ಯಶರವೇ ನೀನುಪಾರ್ಜುನ
 ತಕ್ಷಯವೆಲಾ¹ ಪಾರ್ಥ ಗಣನೆಯ ಗುತ್ತಿನಂಬುಗಳ |
 ಶಿಕ್ಷ ರಕ್ಷೆಗೆ ಬಾಣವೊಂದೇ
 ಲಕ್ಷ್ಯವಿದು ನೀನಣಿಯದುಡಕೆ ವಿ
 ಲಕ್ಷ್ಯನಾದೆನು ತಾನೆನುತ ಮುನಿ ನುಡಿದನರ್ಜುನಗೆ || ೧೦

ಹರಮಹಾಸ್ತ್ರಾದಿಗಳ ಲೀಲೆಯ
 ನರಸ ನೋಡಲು ಬೇಹುದಾದೊಡೆ
 ಬೆರಸುವುದು ತತ್ಸಮಯ ಸೈರಿಸು ನೃಪನ ಕಣ್ತನವ |
 ಹೊಣೆವೆ ಹೇರಾಳದ ಮಹಾಸಂ
 ಗರವೆಹುದು ಮುಂಪಣಕಥಾವಿ
 ಸ್ತರವ ವಿರಚಿಸಬಾರದನುಚಿತವೆಂದನಾಮುನಿಸ || ೧೧

ಅರಸ ಕೇಳ್ಯ ನಾರದನ ನುಡಿ
 ಗುರುತರವೆಲೇ ಪಾರ್ಥ ನಾಬಿಲು
 ದಿರುವ ಮಗುಚಿಹಿದನು ಮುನಿಸನ ಮಾತ ಮನ್ನಿಸಿದ |
 ಹರದುದಮರರ ಮೇಲೆ ನೋಡುವೆ
 ನೆರವಿ ದಿಗುಪಾಲಕರು ನಿಜಮಂ
 ದಿರಕೆ ಸರಿದರು ದೇನಮುನಿ ಕಾಯಿದನು ಗಗನದಲಿ || ೧೨

ಇವರು ಕಾಮ್ಯಕಕಾನನವನನು
 ಭವಿಸಿ ಬಚಿಕ್ಕಲ್ಲಿಂದ ಹೊಣವಂ
 ಟವಗಡೆಯ ಪರ್ವತಕೆ ಬಂದರು ಯಾಮುನಾಹ್ವಯದ |
 ದಿವಿಜರಿಪು ಹೈಡಿಂಬನಾತುಡಿ
 ಗವರನೇಣಿಸಿದನು ತದಗ್ರದ
 ಲವನಿಸತಿ ಕೆಲದಿವಸವಿದ್ದಲ್ಲಿಂದ ಹೊಣವಂಟ || ೧೩

ಅರಸೆ ಕೇಳ್ಯೆ ಕಾರ್ತಿ ಕೇಯನ
 ವರಮಹಾಶ್ವನುಕೈದಿದನು ಮುನಿ
 ವರರು ಸಹಿತೊಲನಿನಲಿ ನೂಕಿದನೊಂದುವತ್ಸರವೆ |
 ಧರಣಿಪತಿ ಬೃಹದಶ್ವನಾಶ್ರಮ
 ವರಕೆ ಬಂದನು ತಿರ್ಥಸೇವಾ
 ವರಮಪಾವನಕರಣನಿದ್ಧನು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಲಿ || ೧೩

ಬಂದನೊಬ್ಬನು ಪವನಸುತನ ಪು
 ಳಂದನಟವೀತಟದ ಖಗಮೃಗ
 ವೃಂದದಿಕ್ಕೆಯ ಹಕ್ಕೆ ಯಾಡುಂಬೊಲದ ಸೋಹೆಗಳ |
 ನಿಂದ ನೆಲೆ ನಿರ್ದಾಣ ಹೆಜ್ಜೆ ಗ
 ಳಿಂದ ಭೇದಿಸಿ ಕಂಡೆ ¹ ಚಿತ್ತೈ
 ಸೆಂದು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುತ್ತಿದನು ಭೀಮಸೇನಂಗೆ || ೧೪

ಇದೆ ಮಹಾಕಾನನವು ನಸು ² ದೂ
 ರದಲಿ ವೈಕಶಾರ್ದೂಲಕೇಸರಿ
 ರದನಿಕಳಭಕ್ರೋಡಶಿಖಿಲಾಲಾಯಸಾರಂಗ |
 ಮದದ ರಹಿಯಲಿ ಮಾನಿಸರು ಸೋಂ
 ಕಿದರು ಸೆಡೆಯವು ಹೊಲನ ಹೊದರಿ
 ಕ್ಕಿದುವು ದೀಪದ ಹಿಂಡಿನಂತಿರೆ ಜೀಯ ಚಿತ್ತೈಸು || ೧೫

ಮೇಹು ಗಾಡಿನೊಳವರ ಮೈಮೆಗೆ
 ಸೋಹಿದರೆ ಸೂವಲೆಯ ಸುಬ್ಬಲೆ
 ಯಾಹವದಲೇ ತೋಳತೆಕ್ಕೆಯ ತೋಟ ತೇಗುವೊಡೆ |
 ತೋಹಿನಲಿ ತೊದಳಾಗಿ ಗೋರಿಯು
 ಗಾಹಿನಲಿ ಗುಣಿ ಗಡಬಡಿಸೆ ಹುಲು
 ಸಾಹಸಕಂಜಾವೆವು ನೀನೇಡೆಂದನಾಶಬರ || ೧೬

1 ಜೀಯ, ಚ.

2 ಕಾಂತಾರವತಿ, ಚ.

ಕಂಡ ವ್ಯುಗ ವೈದ್ಯದೈಯದಿಕ್ಕೈಯ
 ಹಿಂಡು ಹೊಳೆಹಿನ ಹುಲಿಯ ಕರಡಿಯ
 ಮಿಂಡವಂದಿಯ ಲಾವಣಿಗೆಯ ಉಲಾಯಲಾಲನೆಯ |
 ತೊಂಡು ಮೊಲನ ತೊಡಂಕುನವಿಲಿನ
 ವಂಡಲಿಯ ಮೇಳವ ಖಡ್ಗಿಯ
 ಹಿಂಡುಗಳ ತೋಪಿಸುವೆನೇಚೆಂದನನಿಲಜನ ||

೧೪

ಅಂಗ ಚಿತ್ತವೆನಿತ್ತನಾಶಬ
 ರಂಗೆ ಬಲೆಗಳ ತೆಗಿಸಿದನು ಹಸು
 ರಂಗಿಯನು ತೊಟ್ಟನು ಘಟಾಳಸೆ ಪದದೊಳಕ್ಕಡವೆ |
 ಸಿಂಗಶರಭವನಳವಿಗೊಡಲವೆ
 ರಂಗಳಿಯಲಡುಪಾಯಲೊಡಿಯ
 ಜಂಗುಣಿಯ ಜೊಡಿಸಿದರಂದು ಜವಾಯ್ಲ ಜಾಯಿಲನ ||

೧೫

ಮಡಿದ ಕೊಡಕೆಗಳೊಡಿ ದುರದೊ
 ಪ್ಪಿಡಿಯನಡುನ ಕೊಂಕಿದುಗುರಿನ
 ಕಡುಮನದ ನಿರ್ಮಾಂಸಜಂಘೆಯ ಕೆಂಪಿನಾಲಿಗಳ |
 ಸಿಡಿಲಘನಗರ್ಜನೆಯ ಗಗನವೆ
 ತುಡುಕುವಾಕುಳಕೆಗಳ ಮೊರಹಿನ
 ಮಿಡುಕುಗಳ ನಾಯ್ ನೊಕಿದುವು ಹಾಸದ ವಿಳಾಸದಲಿ ||

೧೬

ಹೆಸರನಾಯ್ಕಳ ಹಾಸಹರಿದು
 ಬ್ಬುಪದಲುಚ್ಚದರಿಗರಿದು ಹಿಡಿವೈಗ
 ಮಸಗಿದುವು ಹದವಿಲುಗಳೊದೆದುವು ಹೆದೆಯ ಹರಹಿನಲಿ |
 ನುಸುಳಿದುವು ಮೊಲನುರಿಯ ಹೊಗೆಗಳ
 ದೆಸೆವಿಡಿದು ಕೆದಹಿದುವು ಹೊಲದಲಿ
 ಹಸುಬಹರಡಿಗಳನನಿಂಚೆನು ಶಕುನಸೂಚನೆಯ ||

೧೭

ಬಗೆಯನವಶಕುನವ ಮೃಗವ್ಯದ
 ಸೋಗಡಿನಲಿ ಸಿಲುಕಿದಮನೋವೃ
 ತ್ತಿಗಳೊಳುಂಟೆ ವಿವೇಕಧರ್ಮವಿಚಾರವಿಸ್ತಾರ |
 ಹೊಗರೊಗುವ ಹೊಂಗರಿಯ ಬಿಲುಸರ
 ಳುಗಳ ಹೊದೆನಡೆದುಡವಿಯ
 ಬೆಗಡುಗೊಳಿಸಿತು ಮುಂದೆ ಪುಳಿಂದಸಂದೋಹ || ೨೦

ಭಂಡಿಗಳ ಬೆಳ್ಳಾರವಲೆಗಳ
 ಖಂಡವಲೆಗಳ ತಡಿಕೆವಲೆಗಳ
 ಗುಂಡುವಲೆಗಳ ಬೀಸುವಲೆಗಳ ಕಾಲುಕಣ್ಣಿಗಳ |
 ದಂಡಿವಲೆಗಳ ತೊಡಕುವಲೆಗಳ
 ಹಿಂಡುವಲೆಗಳ ಮಯಣದಂಟಿನ
 ವಂಡವಿಗವಲೆಗಳ ರಾತರು ಕೆದಕಿತಗಲದಲಿ || ೨೧

ಏನನೆಂಬೆನು ಭೂಪ ಹೊಕ್ಕನು
 ಕಾನನವನನಿಲಜನು ಶಬರವಿ
 ತಾನವಿಕ್ಕಿದ ವೇಡೆಗಳ ಬೆಳ್ಳಾರಸುತ್ತಗಳ |
 ಕಾನನದ ಹಳ್ಳದ ಶಿಲೋಚಯ
 ಸಾನುಗಳ ಗದ್ದಾರದ ಗಂಡ
 ಸ್ಥಾನದೀರ್ಘದ್ರೋಣಿಗಳಲಪಿಸಿದರು ಮೃಗಕುಲವ || ೨೨

ಕಳಚಿ ಹಾಸವನಬ್ಬರಿಸಿ ಕು
 ವ್ಯಳಿಸಿ ಕಂಠೀರವನ ವೋಚಿಗಿ
 ನಿಲುಕಿ ಕವಿದುವು ಬಿದ್ದು ಹಾಯ್ದುವು ಹಣುಗಿ ತುಡುಕಿದುವು |
 ಸೆಳದುವುಡಿಡುಕ್ಕುಳಿಸಿ ಯೆಡಬಲ
 ಬಳಸಿದುವು ಮೇಲ್ವಾಯ್ದು ನಿಂದು
 ಚಳಿಸಿದುವು ಕುಸುಬಿದುವು ಕುನ್ನಿಗಳಖಿಳಮೃಗಕುಲವ || ೨೩

ಬೇಟೆಯಾಡುವಾಗ ಮೃಗಗಳು ಇದ್ದ ಕ್ರಮ.

ಬೊಬ್ಬಿಗಳ ಪಟಹದ ಮೃದಂಗದ
 ಸರ್ಬಲಗೈಯ ಸೋಹಿನಲಿ ಸುಟಿ
 ವೆಬ್ಬರಕೆ ಹಿಂಡೊಡೆದು ಹಾಯ್ದುವು ಸೂಸಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ |
 ತೆಬ್ಬಿದುವು ಬೆಳ್ಳಾರವಲೆ ಹರಿ
 ದುಬ್ಬಿ ಹಾಯರೆ ವೇಡೆಯವರಿಗೆ
 ಹಬ್ಬವಾಯ್ತೇನೆಂಬಿನೆಗಣಿತಮೃಗನಿಪಾತನವ || ೧೦೪

ಹೊಕ್ಕು ತಿವಿದರು ಸಬಳದಲಿ ಜಡಿ
 ವೆಕ್ಕಲನನಳವಿಯಲಿ ಹರಿಣನ
 ನಿಕ್ಕಿದರು ನಾರಾಚದಲಿ ಸೈವರಿದು ಸೈರಿಭನ |
 ನೊಕ್ಕಿದರು ಸುರಿಗಿಯಲಿ ಹೊದಹಿಲಿ
 ಹೊಕ್ಕು ಹುಲಿಗಳ ಕೇಣಕಿ ಖಡುಗದ
 ಲಿಕ್ಕಡಿಯ ತೋಣಿದರು ತೋಣಿದರಖಿಳಮೃಗಕುಲವ || ೧೦೫

ಗಾಯವಡೆದೆಕ್ಕಲನ ರಭಸದ
 ಜಾಯಿಲನ ಗಳಗರ್ಜನೆಯ ಪೂ
 ರಾಯದೇಹಿನ ಕರಡಿ ಕಾಡಾನೆಗಳ ಕಳಕಳದ ;
 ನೋಯಲೊಣಲುವ ಶರಭಸಿಂಹಲು
 ಲಾಯವೈ ಕಶಾರ್ದೂಲಶಶಗೋ
 ಮಾಯುವೊದಲಾದಖಿಳಮೃಗರವ ತುಂಬಿತಂಬರವ || ೧೦೬

ಮುಳುದೊಡಕಿನೊಳು ಕೂದಲೊಂದೇ
 ಸಿಲುಕಿ ನಿಂದುವು ಚಮರಿಮೃಗ ಮೆಣಿ
 ಗಳಿಗೆ ಮೊಲೆಗೊಡುತಿರುಕಿನಲಿ ಹುದುಗಿದುವು ಹುಲ್ಲೆಗಳು |
 ಎಳವೆಣಿಯ ನಡೆಗಲಿಸಿ ನಿಂದುವು
 ಮೆಲೆತು ಸಿಂಹದ ಮಿಥುನ ಹಿಂಡಿನ
 ಕಳಭವನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ವನಕರಿ ತೊಡಿದುವು ಪಡೆಯ || ೧೦೭

ಭೀಮಸೇನನು ಸಿಂಹಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದುದು.

ಪಡೆ ಬೆದಚೆ ಪಡಿತಳಿಸಿ ಪವನಜ

ಹಿಡಿದು ಬೀಸಿದನಾನೆಗಳನವ

ಗಡಿಸಿ ಸಿಂಹವೆ ಸೀಡಿದನು ಹೊಯ್ದಿತ್ತುವೆಕ್ಕಲನ |

ಮಡದಲುಣಿ ಘಟ್ಟಿಸಿದ ಮುಖ್ಯಯೊ

ಳಡಿಸಿ ತಿವಿದನು ಹುಲಿಯ ಕರಡಿಯ

ಕೊಡಹಿದನು ಕೊಂದನು ವನಾಂತದೊಳಖಿಳಮೈಗಕುಲವೆ || ೩೦

ಆಗ ಒಂದು ಹಂದಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲೆ ಓಡಿದುದು.

ಈತನುಉಬೆಗೆ ಬೆದಣಿತುರುಸಂ

ಘಾತದಲಿ ಹೆಬ್ಬಂದಿಯೊಂದು ವಿ

ಘಾತದಲಿ ಹಾಯ್ದು ದು ಕಿರಾತವ್ರಜವನೊಡೆದುಡಿದು |

ಈತನಣಿಯಟ್ಟಿದನು ಶಬರ

ವ್ರಾತವ್ರಾಡಿದುದು ಹಿಂದೆ ಭೀಮನ

ಭೀತಿಯಲಿ ಹೊಕ್ಕುದು ಮಹಾಗಿರಿಗಹನಗಹ್ವರವೆ || ೩೩

ಮುಡುಹು ಸೋಂಕಿದೊಡುಲಿದು ಹೆನ್ನೊರ

ನುಡಿದು ಬಿದ್ದುವು ಪಾದಘಾತದೊ

ಳಡಿಗಡಿಗೆ ನೆಗ್ಗಿದುದು ನೆನುಬು ರದ ಬೊಬ್ಬಿಯಲಿ |

ಜಡಿದುದಬುಜಘವಾಂಡನೆನಲವ

ಗಡೆಯ ಭೀಮನ ಕಳಕಳಕೆ ಕಿವಿ

ಯೊಡೆಯ ತೀದುದು ನಿದ್ರೆ ಮುಖಿದೆಕ್ಕೆಯ ಮಹೋರಗನ || ೩೪

ಅದನ್ನು ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಸರ್ಪವು

ಭೀಮನನ್ನು ಹಿಡಿದುದು.

ತೆಕ್ಕೆ ಸಡಲಿತು ತಕಗೆಲೆಯ ಹೊದ

ಉಕ್ಕಲಿಸೆ ಮೈಮುಖಿಯಲನಿಲಜ

ನೆಕ್ಕತುಳದಲಿ ಮೇಲೆ ಹಾಯ್ದನು ಕಾಣದಹಿಸತಿಯ |

ಸಿಕ್ಕಿ ದುವು ಹೆದ್ದೊಡೆಗಳುರಗನ
 ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ ಡೆಂಢಣಿಸಿ ಫಣಿಸತಿ
 ಡೊಕ್ಕ ರಕ್ಕೆ ಹಬ್ಬಿದನು ಬಿಗಿದನು ಭಟಿನ ಹೇರುರವ || ೩೫

ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಭೀಮನು ಪ್ರಯತ್ನ
 ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವಿಕೆ.

ಝಾಡಿಸಲು ಝಾಡಿಸಲು ಬಿಗುಹತಿ
 ಗಾಢಿಸಿತು ಕೊಡಹಿದೊಡೆ ಮಿಗೆ ಮೈ
 ಗೂಡಿ ಬಿಗಿದುದು ಭುಜಗವಳಯದ ಮಂದರಾದ್ರಿಯನ |
 ರೂಢಿಸಿದ ಭುಜಬಲದ ಸಿರಿಯೆ

ಕಾಡಿತೇ ತನಗೆನುತ ಖಾಡಾ
 ಖಾಡಿಯಲಿ ಕಾತರಿಸಿ ಕಳವಳಿಸಿದನು ಕಲಿಭೀಮ || ೩೬

ಭಟ ಮರಳ ಸಂತ್ಯೆಸಿ ಕೊಂಡಟ
 ಮಟಿಸಿ ಗದೆಯಲಿ ಹೊಯ್ದು ಬಿಗುಹಿನ
 ಕಟಕವನು ಬಿಚ್ಚಿದನು ಹೆಚ್ಚಿದನುಬಿ ಬೊಬಿ ಜುತ |
 ಪ್ರಟದ ಕಂತುಕದಂತೆ ಫಣಿ ಲಟ
 ಕಟಸಲೌಕಿತು ಮತ್ತೆ ಗಿಡಗನ
 ಪ್ರಟದ ಗಿಳಿಯಂದದಲಿ ಗಿರಿಗಿರಿಗುಟ್ಟಿದನು ಭೀಮ || ೩೭

ಆಗ ಅಪಶಕುನನೊಚ್ಚನೆಯಿಂದ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ
 ರಾಯನು ಬಂದುದು.

ಅರಸ ಕೇಳಿತ್ತಲು ಮುನೀಶನ
 ಹೊರೆಯಲಾಯ್ತು ತ್ಪಾತಶತ ನಿ
 ಪ್ಪು ರವಿದೇನೋ ದೈವಕೃತಫಲವಾವುದಿದಕನುತ |
 ಕರೆಸಿ ಧೌಮ್ಯಂಗಣುಹಲಿದು ನ
 ವ್ಯುರಸುಗಳಿಗಸಘಾತಸೂಚಕ
 ನಖುದಿದಡಿ ನಿರ್ವಾಹವೆಂದರೆ ನೃಪತಿ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೩೮

ಭೀಮನಾವಡೆಯೆನೆ ಕಿರಾತ
 ಸ್ತೋಮಸಹಿತ ಮೃಗವ್ಯಕ್ತೇಳೇ
 ಕಾಮನ್ಯದಿದನೆನಲು ನೃಪ ಹೊಣಿವೆಂಟನಾಕ್ಷಣಕೆ |
 ಭೂಮಿಸುರರೊಡನೈದಿ ಬರೆ ಸಂ
 ಗ್ರಾಮಧೀರನ ಹೆಜ್ಜೆ ವಿಡಿದು ಮೆ
 ಹೀಮನೋಹರನಣಿಸಿ ಹೊಕ್ಕನು ಘೋರಕಾನನವ || ೩೯

ವನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಾಕ್ರಾಂತನಾದ ಭೀಮನ ದರ್ಶನ.

ಹುದುಗಿದಗ್ಗದ ಸತ್ವದುತ್ಸಾ
 ಹದ ನಿರೂಢಶ್ವಾಸದಲಿ ಗದು
 ಗದಿಸಕಂಠದ ತಳಿತಭಂಗದ ತಿರುಗುವಾಲಿಗಳ |
 ಹೆದರೆದೆಯ ಹೇರಾಳಶೋಕದ
 ಕೆದಣುಗೇಶದ ಕೆಳಕೆ ಜೋಲಿದ
 ಗದೆಯ ಗರುವಾಯಚ್ಚದ ಭೀಮನ ಕಂಡನವನೀಶ || ೪೦

ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಯನ ಚಿಂತೆ.

ಅಕಟ ಹಿಂದನುಭವಿಸಿದೆವು ಕಂ
 ಟಕ ಹಲವನೀಪರಿಯ ಬಲುಕಂ
 ಟಕ ಮಹಾಕರ್ದಮದೊಳದ್ವಿತೆ ವಿಧಿ ಮಹಾದೇವ |
 ವಿಕಟಮದನಾಗಾಯುತತ್ರಾ
 ಣಕನ ಸಾಹಸವಡಗಿತೇ ವನ
 ವಿಕಟಭುಜಗಾಟೋಪ ಶೌಳಯೋಳಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ || ೪೧

ಏನು ಕುಂತೀಸುತನಪಾಯವೆ
 ದೇನು ಘಣಿಬಂಧದ ವಿಧಾನವಿ
 ದೇನು ನಿನಗೆ ವಿನೋದವೋ ತ್ರಾಣಾ¹ ಸಚಯವಿಧಿಯೊ |

ಏನಿದಕೆ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮಗೀ
ಹೀನದೇಸೆಗೆ ನಿಮಿತ್ತ ದುಷ್ಕೃತ
ವೇನು ಶಿವ ಶಿವ ಯೆನುತ ನುಡಿಸಿದನನಿಲನಂದನನ || ೪೦

ನೋಡಿದನು ಕಂದೆಣೆದು ಕಂಠಕೆ
ಹೂಡಿದುರಗನ ಘೋರಬಂಧದ
ಗಾಢದಲಿ ನುಡಿ ನೆಗ್ಗಿ ನುಡಿದನು ಬೆರಳ ಸನ್ನೆಯಲಿ |
ಖೇಡನಾದನಜಾತರಿಪ್ಪು ಮೂ
ತಾಡಿದನಹಿಪತಿಯ ನೆಲೆ ನಾ
ಡಾಡಿಗಳ ನಾಟಕದ ಘಣಿಯಲ್ಲಾ ರು ಹೇಚೆಂದ || ೪೩

ಆ ಸರ್ಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರಶ್ನೆ.
ಅನಿಲಸುತನಪರಾಧಿಯೋ ನೀ
ವಿನಯಹೀನನೋ ಮೇಣು ಪರಪೀ
ಡನವೃಥಾದುಷ್ಕರ್ಮಸಂಗ್ರಹ ಬೇಡುದೇ ನಿನಗೆ |
ದನುಜನೋ ಗಂಧರ್ವನೋ ಯ
ಕ್ಷನೋ ಸರೀಸೃಪರೂಪದಿವಿಚೇಂ
ದ್ರನೋ ನಿಧಾನಿಸಲಖಿಯೆ ನೀನಾರೆಂದನವನೀಶ || ೪೪

ಕೇಳಿದನು ಘಣಿ ಭೀಮಸೇನನ
ಮೌಳ ತಲ್ಪದ ತಲೆಯ ಹೊಳಹಿನ
ನಾಲಗೆಯ ಚೂರಣದ ಝಡಿತಿಗೆ ಚಲಿಸುವಾಲಿಗಳ |
ಮೇಲುಮೊಗದಲಿ ನೃಪನ ನುಡಿಗಳ
ನಾಲಿಸುತ ನುಡಿದನು ಕರಾಳಾ
ಭೀಳದಂಷ್ಟ್ರಾಂತರವಿಸಂಸ್ಥುಳಜಿಹ್ವೆಗಳ ಜಡಿದು || ೪೫

ಆಗ ಸರ್ಪದ ಉತ್ತರ.

ಏನಹನು ನಿನಗೀತ ನೀನಾ
ರೇನು ನಿನ್ನ ಭಿಧಾನ ವಿಪ್ರನ
ಸೂನುವೋ ಕ್ಷತ್ರಿಯನೋ ವೈಶ್ಯನೋ ಶೂದ್ರಸಂಭವನೋ |

ಏನು ನಿನಗೀಬನಕೆ ಬರವು ನಿ
 ದಾನವನು ಹೇಣೆನಲು ಕುಂತಿಯು
 ಸೂನು ನುಡಿದನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಾಪರದ ಸಂಗತಿಯು || ೪೬

ಸೋಮವಂಶಪರಂಪರೆಯಲು
 ದ್ವಾಮಪಾಂಡುಕ್ಷಿತಿಪ ಜನಿಸಿದ
 ನಾಮಹೀಶನ ಸುತಯುಧಿಷ್ಠಿ ರನೆಂಬುದಭಿಧಾನ |
 ಭೀಮನೀತನು ಪಾರ್ಥನಕುಲಿಸ
 ನಾಮಸಹದೇವಾಖ್ಯಪಾಂಡವ
 ನಾಮಧೇಯರು ನಾವೆ ಯೆಂದನು ಭೂಪನಾಭಣಿಗೆ || ೪೭

ಬೀತುದಖಿಳ್ಯಶ್ವಯ್ಯ ಕಪಟ
 ದ್ರೂತದಲಿ ಕೌರವರು ಕೊಂಡರು
 ಭೂತಳದಲೆಮಗಾಯು ಬಟಕಟವೀಪರಿಭ್ರಮಣ |
 ಈತನೆನ್ನೊಡಹುಟ್ಟಿದನು ನೀ
 ನೀತನನು ಬಿಡಬಹೊಡೆ ಬಿಡು ವಿ
 ಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಪರಹೀಡೆ ಧರ್ಮವಿನಾಶಕರವೆಂದ || ೪೮

ಆದೊಡೆಲೆ ಧರಣೀಶ ಧರ್ಮವ
 ನಾದರಿಸುವೈ ಧರ್ಮವೆಂಬುದು
 ವೇದಮಾರ್ಗವಲೈ ಸುಧರ್ಮದ ಸಾರಸಂಗತಿಯು |
 ಕೈದುವ್ರಾಳ್ಯೊಡೆ ಕಾದು ನಿನ್ನಯ
 ಸೋದರನ ಬಿಡುವೆನು ಮನಃ ಪರಿ
 ಖೇದವನು ಬಿಸುಟೆನ್ನ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯವಿಸ್ತರವೆ || ೪೯

ಉಸುರಬಹುದೈ ಧರ್ಮತತ್ತ್ವ
 ಪ್ರಸರಣವಿದೇ ಯೆಂದು ನೀ ಶಂ
 ಕಿಸಲು ವೇದಸ್ಮೃತಿಪುರಾಣತ್ರಾಣ ತುಟ್ಟಿಸದೆ |

ಎಸೆವೆ ವಿಪ್ರರ ಮೆತಿಗೆ ಸಂಭಾ
 ವಿಸುವೆ ಧರ್ಮವನಟುಹುವೆನು ನೀ
 ಬೆಸೋಳಂದನು ಧರ್ಮಸುತ ನಹುಷಂಗೆ ವಿನಯದಲಿ || ೫೦

ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಪದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಎಸೆವೆ ವಿಪ್ರರ ಮೆತಿಗೆ ಸಂಭಾ
 ವಿಸುವೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಿತಿಯನಭಿವ
 ಣಿಸುವೆನೆಂದೈ ಭೂಮಿಪತಿ ಭೂದೇವಕುಲದೊಳಗೆ |
 ಎಸೆವೆ ವಿಪ್ರನದಾರು ಪರಿಶೋ
 ಭಿಸುವುದೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವೇತಱ
 ದೆಸೆಯೊಳದನೇ ಮುನ್ನ ಹೇಚೆನೆ ರಾಯನಿಂತೆಂದ || ೫೧

ಧರ್ಮರಾಯನ ಉತ್ತರ.

ಉರಗೆ ಕೇಳೆ ಪಿತೃಮಾತೃವಂಶೋ
 ತ್ಕರವಿಶುದ್ಧಸದಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಾ
 ಚರಿತವಾಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಸತ್ಯವಹಿಂಸೆ ಪರಿತೋಷ |
 ವರಗುಣಂಗಳವಾವನಲಿ ಗೋ
 ಚರಿಸಿತಾತನೆ ವಿಪ್ರನೆಂಬರು
 ಹಿರಿಯರೆಂದನು ಧರ್ಮಸುತ ನಹುಷಂಗೆ ವಿನಯದಲಿ || ೫೨

ಆಯಿತಿದು ಮತವಾದುದೈ ಸ್ವಾ
 ಧ್ಯಾಯವೆಂಬುದದೇನು ಸತ್ಯದ
 ಕಾಯವಾವುದಹಿಂಸೆ ಪರಿತೋಷಂಗಳದೇನು |
 ರಾಯ ಹೇಚಿದಜಿರವ ನಿಜಗುಣ
 ದಾಯತವನೆನೆ ಧರ್ಮವತಿರಮ
 ಣೀಯವೆನೆ ನಹುಷಂಗೆ ವಿವರಿಸಿದನು ಮಹೀಶಾಲ || ೫೩

ನಿಯತವೀಶೋತ್ರಾದಿಸಂಚೇಂ
 ದ್ರಿಯದ ನಿಗ್ರಹ ದಮವೆನಿಪ್ಪುದು
 ಭಯವನಿತರರಿಗಾಚರಿಸದಿಹುದೇ ಯಹಿಂಸೆ ಕಣ |
 ನಯವಿದನೆ ಚಿತ್ತವಿಸು ಲೋಕ
 ತ್ರಯವನೊಂದೇ ಸತ್ಯದಿಂದವೆ
 ಜಯಿಸಬಹುದಾಸತ್ಯವೃಷ್ಟಿಸೆ ವಿಪ್ರನವನೆಂದ ||

೫೪

ಸತ್ಯವೇ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಸತ್ಯವೆ
 ನಿತ್ಯಕರ್ಮವಿಧಾನ ವ್ರೋಂದೇ
 ಸತ್ಯವೇ ಜಸ ಹೋಮ ಯಜ್ಞ ಧ್ಯಾನದಾನತಪ |
 ಸತ್ಯವೃಷ್ಟಿ ಶೂದ್ರ ದ್ವಿಜರಿಂ
 ದತ್ಯಧಿಕನಾದ್ವಿಜರೊಳಗೆ ವರ
 ಸತ್ಯಹೀನನೆ ಹೀನಜಾತಿಗನೆಂದನಾಭೂಪ ||

೫೫

ಧೀರನಾವನು ಧಿಟ್ಟನಾರು ವಿ
 ಕಾರಿ ಯಾರು ವಿನೀತನಾರಾ
 ಚಾರಹೀನನದಾರು ಸುವ್ರತೆಯಾರು ಶಠನಾರು |
 ಕ್ರೂರನಾರತಿಕಷ್ಟನಾರು ವಿ
 ಚಾರಿ ಯಾರು ವಿಮುಕ್ತನಾರು ವಿ
 ದೂರನಾರಿಹಪರಕೆ ಭೂಮಿಪಾಲ ಹೇಣೆಂದ ||

೫೬

ನಾರಿಯರ ಕಡೆಗಣ ಹೊಯ್ದಿ ನ
 ಧಾರೆಗಳುಕದ ನಾವನಾತನೆ
 ಧೀರನಾತನೆ ಧಿಟ್ಟನಬಲೆಯರುಬ್ಬು ಗವಳದಲಿ |
 ಮೇರೆದಪ್ಪಿದವನೆ ವಿಕಾರಿ ವಿ
 ಚಾರಪರನೆ ವಿನೀತನನ್ಯಾ
 ಚಾರಯುತನಾಚಾರಹೀನನು ಘಣಿಘ ಕೇಳೆಂದ ||

೫೭

ಕೃತಕವಲ್ಲದೆ ದ್ವಂದ್ವಸಹನೇ
 ವ್ರತಿ ಮುಮುಕ್ಷು ವಿಚಾರಯುಕ್ತನು
 ಕೃತಕನೇ ಶತನಪ್ರಗಲ್ಭಕೃತಘ್ನನೇ ಕ್ರೂರ |
 ಕ್ಷಿತಿಗೆ ಲೋಭಿಯೆ ಕಸ್ಯನಾತ್ಮನಿ
 ರತನೆ ಮುಕ್ತನು ವೇದವಾಗ್ಗ
 ಚ್ಯುತನೆ ಲೋಕದ್ವಯಕ್ಕೆ ದೂರನು ಸರ್ಪ ಕೇಳೆಂದ || ೫೪

ಆರು ಭಂಡರು ಸುಜನನಿಂದ್ಯದ
 ದಾರು ಹಾಲಾಹಲಸರೂಪಕ
 ರಾರು ಸಾಹಸಿಯಾರು ಸಜ್ಜನರಾರು ಶುಚಿಯಾರು |
 ಆರು ಹಗೆ ಸಖರಾರು ಸೇವ್ಯರ
 ದಾರು ದುರ್ಲಭರಾರು ದುಸ್ಸಹ
 ರಾರು ದುರ್ಮತಿಯಾರು ಧರ್ಮಜ ತಿಳಿಯ ಹೇಳೆಂದ || ೫೫

ವೈಸನಿ ನಿಂದ್ಯನು ರಣದೊಳೊಡೆಯನ
 ಬಿಸುಟು ಹೋಹನೆ ಭಂಡನತಿಸಾ
 ಹಸಿಕನೇ ಸೇವಕನು ಮಿತ್ರದ್ರೋಹಿಯೇ ವಿಷನು ಕಣ |
 ಪಿಸುಣನೇ ಹಗೆ ಪರಸತಿಗೆ ಮನ
 ಮಿಸುಕದವನೇ ಶುಚಿ ಪರಾರ್ಥ
 ವೈಸನಿಯೇ ಸಜ್ಜನನು ಸರ್ಪಾಧೀಶ ಕೇಳೆಂದ || ೬೦

ವಿನುತಪರತತ್ವಜ್ಞನತಿಸೇ
 ವೈನು ಸುದುರ್ಲಭನೇ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯ
 ನನುಗುಣನೆ ಸಖನು ಸೈರಿಸದವನೆ ದುಸ್ಸಹನು |
 ಮನುಜರಲಿ ದುರ್ಮತಿಯಲಾ ದು
 ಜನರಿಗಾಶ್ರಯವೆಂದು ತೋಖಿದು
 ದೆನೆಗೆ ನಿನಗಭಿಮತವೆ ಸರ್ಪಾಧೀಶ ಕೇಳೆಂದ || ೬೧

ಅಹುದಲೇ ಬಚಕೇನು ವಿದ್ಯಾ
ಮಹಿಮೆ ದಾನತಪೋಗುಣಕೆ ಸ
ನ್ನಿಹಿತನೀಧರ್ಮದಲಿ ಸತ್ಯಾಚಾರಶೀಲದಲಿ |
ಕುಹಕಿಯಲ್ಲ ವಿರೋಧಿಯಲ್ಲತಿ
ಸಹಜನೈ ಸಾರಜ್ಞನಲ್ಲೆನ
ಬಹುದೆ ನಿನ್ನ ಕೃತಿಗಳನೆಂದನು ನಹುಪನರಸಂಗೆ || ೬೦

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಕ್ಷಾತ್ರತೇಜವೆ
ಹೊರವುದೇ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಶಕ್ತಿ
ಸ್ಫುರಣ ನೀನೀಬ್ರಹ್ಮವರ್ಗದ ಸಾರಸಾಖ್ಯದಲಿ |
ಮೆಣಿದೆಲಾ ವಿಪ್ರಾವಮಾನವೆ
ಸಿರಿಗೆ ನಂಜು ಕಣಾ ಮಹೀಸುರ
ವರರುಪಾಸನೆ ನಿನಗೆ ನೀ ಕೃತಕೃತ್ಯನಹೆಯೆಂದ || ೬೨

ನೂಱುಯಜ್ಞದ ಹೊಯ್ದ ರಿಗೆ ಹರಿ
ದೇಖಿದೆನು ಸುರಪತಿಯ ಪೀಠವೆ
ನೋಱುಗುಡಿಸಿತು ಪದವಿಯದು ವಿಪ್ರಾವಮಾನದಲಿ |
ಮಾಱುಮಾತೇನೈ ಮಹೀಸುರ
ರೇಖಿಸಿದರೇಱುವುದು ಮುನಿದರೆ
ಕಾಱಿಸುವರೈ ಕೋಟಿಯಜ್ಞ ವನೆಂದನಾನಹುಪ || ೬೪

ಸರ್ಪವು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು
ಕುರಿತು ಹೇಳಿದುದು.

ಎನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತದ ನಿರಾಸವೆ ¹
ಮುನ್ನ ನೀ ಬೆಸಗೊಳಲು ಹೇಟಿದೆ
ನಿನ್ನ ನಿನ್ನ ಭಿಧಾನವನು ನೀನಾವನೆಂಬುದನು |

ಇನ್ನು ಕೇಳುವೆನೆನಲು ನಿಮ್ಮಲಿ
ಮುನ್ನಿ ನವನು ಯಯಾತಿಯಯ್ಯನು
ತನ್ನ ನಾಮವೆ ನಹುಷನೆಂಬುದು ನೃಪತಿ ಕೇಳಂದ || ೬೪

ಮಾಡಿದನು ಶತಮೆಖವನದು ಹೋ
ಗಾಡಿತಂದ್ರನನಲ್ಲಿ ತನಗೆಡೆ
ಮಾಡಿತರಮನೆ ಕಂಡುದಾತತ್ತೀಸ ಕೋಟೆಗಳು |
ನಾಡು ಬೀಡೆನಗಾಯ್ತು ವಶ ಖಯ
ಖೋಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಶಕ್ರಪದದಲಿ
ರೂಢಿಸಿದನದನೇನ ಹೇಳುವೆನೆನುತ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೬೬

ಅರಸ ಕೇಳ್ಯ ರಂಭೆಯೂರ್ವಶಿ
ವರತಿಲೋತ್ತಮಿ ಗೌರಿ ಮೇನಕಿ
ಸುರಭಿ ಗಂಧಿನಿ ಮಂಜುಘೋಷೆ ಸುಕೇಶಿ ಮೊದಲಾದ |
ಸುರಸತಿಯರೆನ್ನ ರಮನೆಯ ತೊ
ತ್ತಿರುಗಳಾದರು ಮೂಱುಲಕ್ಷದ
ಹೊಣಿಗೆ ಮೂವತ್ತಾಱುಸಾವಿರವೆಂದನಾನಹುಷ || ೬೭

ಈಸು ನಾರಿಯರಿರಲು ಬಯಲಭಿ
ಲಾಷೆ ದಿವಿಜೇಶ್ವರನ ರಾಣೀ
ವಾಸದಲಿ ಕಂಗೆಟ್ಟ ತಂದುದು ತನ್ನನೀವಿಧಿಗೆ |
ಮಾಸಲಿನ ಮಾನಿನಿಯರಲಿ ಮನ
ದಾಸೆ ಮನುಜರ ಮುಖಿವುದಕೆ ತಾ
ನೈಸಲೇ ದೃಷ್ಟಾಂತವೆಂದನು ನಹುಷನರಸಂಗೆ || ೬೮

ಆಧಿ ಬಿದು ದು ಶಚಿಯ ಮೇಲಣ
ವೇಧೆಯಲಿ ವಿಟಬುದ್ಧಿ ಸಿರಿಗೆ ವಿ
ರೋಧಿಯೈ ಸಲೆ ಸತಿಯುಪಾಯವೆ ಮಾಡಿ ಋಷಿಗಳಿಗೆ |

ಬೋಧಿಸಿದರವರೆನ್ನವಾಹನ
ಸಾಧನವೆಯಾದರು ಮುನೀಂದ್ರ ವಿ
ರೋಧವಾಯ್ತನಗಲ್ಲ ಶಪಿಸಿದನಂದಗಸ್ತ್ಯಮುನಿ || ೬೯

ಸರ್ಪ ಪರಿಸರ್ಪ ತ್ವಮೆನೆ ಘಡ
ಸರ್ಪ ನೀನಾಗೆನಲು ತನ್ನಯ
ದರ್ಪವನು ಕೆಡೆನೂಕಿ ಬಿದ್ದೆನು ಮುನಿಯ ಚರಣದಲಿ |
ಸರ್ಪತನದನುಭವಕೆ ಕಡೆ ಯೆಂ
ದಪ್ಪುದೆನೆ ಧರ್ಮಜನ ವರವಾ
ಗ್ಧ ಪರ್ಣದಲಹುದೆಂದೊಡಿದು ಸಂಘಟಿಸಿತನಗೆಂದ || ೭೦

ಎನುತ ದಿವ್ಯಾವಯವಕಾಂತಿಯ
ಮಿನುಗುಮೋಹರದೇಶ್ಚೆ ಮೂಡಿದು
ವನಿಮಿಷಾಂಗದಲುರಗಕಾಯದ ಕೋಹಳಯನುಗಿದು |
ಜನಪ ನಿನ್ನೊಡಹುಟ್ಟಿದನ ಕೊ
ಳ್ಳನುತ ಹೇಮವಿಮಾನದಲಿ ಸುರ
ವನಿತೆಯರ ವೋಲಗದಲೆಸೆದನು ನಹುಷನಭ್ರದಲಿ || ೭೧

ದುಗುಡದಲಿ ಬರೆ ಭೀಮಸೇನನ
ತೆಗೆದು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದನು ಶೇದದ
ಹೊಗಖಿದೇಕೆ ವೃಥಾಮನೋವ್ಯಥೆಯ ತಾಳದಿರು |
ಜಗವಣಿಯೆ ನಮ್ಮ ನ್ವಯದ ಪೂ
ರ್ವಿಗನಲಾ ನಹುಷಂಗೆ ಬಂದು
ಬೈ ಗದ ಹದನಿದು ನಮ್ಮ ಪಾಡೇನೆಂದನಾಭೂಪ || ೭೨

ನಿನ್ನ ದೆಸೆಯಿಂದಾಯ್ತಲೇ ಪ್ರತಿ
ಪನ್ನ ಶಾಪವಿಮೋಕ್ಷ ವಿಧಲಿ
ನಿನ್ನ ದರ್ಪಕೆ ಹಾನಿಯೇ ಹೇರಾಳಸುಕ್ಮ ತವಿದು |

ತನ್ನರಿಷ್ಟವನೀಕ್ಷಿಸದೆ ಪರ
 ರುನ್ನತಿಯ ಬಯಸುವರು ಸಜ್ಜನ
 ರಿನ್ನು ಸಾಕೆಂದೊರಿಸಿದನು ಕಂಬನಿಯನನಿಲಜನ ¹ || ೩೩

ತಿಳುಹಿ ತಂದನು ಸಕಲಮುನಿ ಸಂ
 ಕುಲಸಹಿತ ತನ್ನಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕೋ
 ಮಲೆಯ ನುಡಿಯಲಿ ಬಿಡಿಸಿದನು ಭೀಮನ ಮನೋವ್ಯಥೆಯ |
 ಅಳವು ನಮಗ್ಲಿಯದಪಾಯದ
 ಜಲಧಿಗಳು ಬತ್ತುವು ಯದುಕುಲ
 ತಿಲಕಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ || ೩೪

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹ ದಿ ನೈ ದ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ಕರುಣಿ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಪಾಂಡವ
 ಧರಣಿಪನ ಸಂತ್ರೈಸಿ ಯಾದವ
 ರರಸನಿರೆ ಬಂದರು ಮೈಕಂಡುತನೂಜನಾರದರು ² ||

ಧರ್ಮಭೀಮರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಗೊಳಿಸಿದುದು.

ಚಿತ್ತವಿಸು ಜನಮೇಜಯ ಕ್ಷಿತಿ
 ವೋತ್ತಮನೆ ಧರ್ಮಜನ ಮುಖದಲಿ
 ಕೆತ್ತದುಗುಡವ ಕಳಚಿ ಭೀಮನ ಖೇದವನು ಬಿಡಿಸಿ ³ |

1 ಪವನಜನ ಕಂಬನಿಯ, ಚ.

2 .... ನಿನ್ನನು ಸಕಲಮುನಿಜನಸಹಿತ ವನದೊಳಗೆ, ಚ.

3 ಭೀಮನ ತಂದರಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ, ಖ. ಚ.

ಮತ್ತಕಾಶಿನಿ ಧೌವ್ಯನಖಿಲಮು
 ಹೋತ್ತಮರು ಪೀಯೂಷಮಧುರರ
 ಸೋತ್ತ ರದ ನುಡಿಗಳಲಿ ನಾದಿದರನಿಲಜನ ಮನವ ॥ ೧

ಮುಗಿಲು ಬಹಿತುಡು ಬಜಿಯಗಡಬಡೆ
 ಗಗನಕುಳದುದು ಕೊಂಡನೇಲನನು
 ತೆಗೆದು ನಿಂದುದು ಹೇಡಿಯಂಗದವೊಲು ನದೀನಿವಹ |
 ನಗುವ ಕೊಳನ ಚಕೋರಚಯ ¹ ಹಂ
 ಸೆಗಳ ಮುಜಿದುವು ನಗುವ ತುಂಬಿಯ
 ಸುಗುಡತನ ತಾವರೆಯೊಳಸೆದುದು ಶರದ ಸಮೆಯದಲಿ ॥ ೨

ತಿರುಗಿ ಕಾವ್ಯಕವನಕೆ ಬಂದುದು.

ಸವೆದುದೀನವಿಲ್ಲಿ ಫಲವ್ಯಗ
 ನಿವಹ ಬೀತುಡು ನಮ್ಮ ಕಾಲಾ
 ಟವನು ಸೈರಿಸಿ ನಿಲುವ ವನವನು ಕಾಣೆ ತಾನೆನುತ |
 ನಮಗೆ ಮಗುಟಾಕಾವ್ಯಕದ ವನ
 ಭವನವೈ ಸಲೆ ಯೆನುತಲಾಮುನಿ
 ನಿವಹಸಹಿತವನೀಶ ಕಾವ್ಯಕವನಕೆ ನಡೆತಂದ ॥ ೩

ಆಶರತ್ಕಾಲವನು ತದ್ವನ
 ವಾಸದಲಿ ನೂಕಿದನು ಮುನಿ ಪರಿ
 ತೋಷವಂಗಸ್ಪುರಣೆ ಸೂಚಕ ಶಕುನ ಮೊದಲಾದ |
 ಮಿಸಾಲಚಿಯಲು ಹರುಷದ ಸದಾ
 ವೇಶದಲಿ ಮನವುಕ್ಕಿ ಹಿಗ್ಗಿದ
 ನೀಶಕುನಸುಮ್ಮಾನ ಯಿದಕೇನಹುದೊ ಫಲವೆಂದ ॥ ೪

¹ ಭ್ಯಾಗತಯ, ಚ.

ಇದಕೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಗಮನವೇ ಫಲ
 ದುದಯವೈ ಸಲೆ ಯೆನುತಲಿರೆ ಬಂ
 ದಿದಿರು ನಿಂದನು ದೂತನೊಬ್ಬನು ದ್ವಾರಕಾಪುರಿಯ |
 ಇದೆ ಕೃಪಾನಿಧಿ ಬಂದನಸುರಾ
 ಭ್ಯುದಯಘಾತಕ ಬಂದ ರಿಪುಬಲ
 ಮದನರದ್ರನು ಬಂದನಿದೆ ಯೆಂದನು ಮೆಹೀಪತಿಗೆ || ೫

ಸೂಚಿಸಿದುದೇ ಶಕುನ ಪುನರಪಿ
 ಗೋಚರಿಸಿತೇ ಗರುವನಿಧಿ ನಾ
 ವಾಚರಿಸಿತೇನೂ ಶಿವ ಶಿವ ಭವಭವಸಹಸ್ರದಲಿ |
 ನಾಚಿದುವು ನಿಗಮಂಗಳಾವನ
 ಸೂಚಿಸುವುವೆನ್ನೊಳಗೆ ಕೃಪೆಯಲ
 ರೋಚಕವನಾದ್ಯವವಾಡದೆನುತ್ತ ಹೊಣವಂಟು || ೬

ಹಣುವವನು ಹೊಣವಂಟು ಗರುಡನ
 ಹಣವಿಗೆಯ ದೂರದಲಿ ಕಂಡನು
 ತುಳುಕಿದುವು ಸಂತೋಷಜಲ ನಿಟ್ಟಿಸಳುಕಂಗಳಲಿ |
 ತಳತರೋಮಾಂಚನದ ಸಮ್ಮದ
 ಪುಳಕದಲಿ ಪೂರಾಯದುಬ್ಬಿನ
 ಲಿಳಯೊಡೆಯ ಮೈಯಿಕ್ಕು ತೈದಿದನಲಿಳಜನಸಹಿತ || ೭

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಗಮನ.

ಇತ್ತಿದು ದಂಡಿಗೆಯಿಂದ ಕರುಣಾ
 ಜಲಧಿ ಬಂದನು ಕಾಲನಡೆಯಲಿ
 ಸೆಳೆದು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದನಿದೇನಾಸುರವಿದೇಕೆನುತ |
 ಬಚ್ಚಿಕ ಭೀನಾರ್ಜುನರ ಯಮೆಳರ
 ನೊಲಿದು ಮನ್ನಿಸಿಸತಿಯ ಲೋಚನ
 ಜಲವ ಸೆಣಗಿನಲೊರಸಿ ಸಂತೈಸಿದನು ಬಾಲಿಕೆಯ || ೮

ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಕುಶಲವೇ ಕುರುರಾಯನೂಟಿಗ
ವೆಸಕದಲೆ ನಿಮ್ಮತ್ತಲವಧಿಯ
ದೇಸೆ ಸವಿಾಪವೆ ತೊಟಲಿದಿರೆಲಾ ವನವನಂಗಳಲಿ |
ಪಶುಪತಿಯು ಹಿಡಿದಂಚು ಕೈವೆ
ರ್ತಿಸಿತಲಾ ಪಾರ್ಥಂಗೆ ನಮಗಿಂ
ದೊಸಗೆಯಾಯಿತು ಪುಣ್ಯವೆಂದನು ಹರಿ ಮಹೀಪತಿಗೆ || ೯

ಧರ್ಮರಾಯನು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಆಗಲೀವೈಷ್ಣವಕೆ ನಮ್ಮೆಯ
ತಾಗುಭಟ್ಟಿನ ರಕ್ಷೆ ತೊಡಚಿದು
ದಾಗಲಿದುರ್ದು ಪಾಶುಪತ ಶರವದಜ ಬಚಿವಿಡಿದು |
ಈಗಲೊಸಗೆಯೆ ತಮ್ಮ ಪಂಚಕ
ದಾಗುಕೋಗನು ಹೊತ್ತು ನಡಸಿದೊ
ಡಾಗ ನಮಗಾಯ್ತೊ ಸಗೆ ಯೆಂದನು ನೃಪತಿ ವಿನಯದಲಿ || ೧೦

ತೊಟಲಿದೆವೆಲೈ ಕೃಷ್ಣ ತಪ್ಪದೆ
ಹಚುವಹಚುವವನಮರಪುರದಲಿ
ಕೆಲವುದಿನವಿರರ್ಜುನಂಗಾಯ್ತೊ ವರ್ಷಿಯ ಶಾಪ |
ಬಳರನಲ್ಲಿ ನಿವಾತಕವಚರ
ಗೆಲಿದು ಬಂದನು ಪಾರ್ಥನಿತ್ತಲು
ಕೆಲಬರಸುರರ ಕಾದಿ ಕೊಂದನು ಭೀಮನಡವಿಯಲಿ || ೧೧

ಇಂತು ತಲೆಯೊತ್ತುತ ಮಹಾವಿಪಿ
ನಾಂತರವ ತೊಟಲಿದೆವು ಬಚಿಕ ವ
ನಾಂತದೊಳಗೊಂದಾದುದೂಟಿಗ ನಹುಷನೃಪತಿಯಲಿ |
ಭ್ರಾಂತಿಯೈ ಸಲೆ ಭೀಮನುರಗಾ
ಕ್ರಾಂತನಾದನು ಧರ್ಮಕಥೆಯಲಿ
ಸಂತನಾಯ್ತು ವಿಶಾಪನಾದನು ನಹುಷನಾಕ್ಷಣಕೆ || ೧೨

ಮರಳ ಕಾಮ್ಯಕವನದ ದಳಮಂ
 ದಿರವನೇ ನೆಲೆಮಾಡಿಡೆವು ವಿ
 ಸ್ತರಣವಿದು ಹಿಂದಾದ ವಿಪಿನಾಂತರಪರಿಭ್ರಮದ |
 ಕರುಣೆ ನಿಮ್ಮ ಡಿಯಂಘ್ರಿಕಮಲದ
 ದರುಶನದಿನಾಯಾಸಪಾರಂ
 ಪರಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯೆ ನುತ ಮೈಯಿಕ್ಕಿ ದನು ಭೂಪ || ೧೩
 ಏತೆನುತ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ಕರು
 ಣಾಳು ಕೇಳೈ ಭೂಪ ಸುರಪತಿ
 ಯಾಲಯದೊಳೂರ್ವಶಿಯ ಶಾಪವು ಬಂದೊಡೇನಾಯ್ತು |
 ಲೀಲೆಯಿಂದೀಭೀಮ ದೈತ್ಯರ
 ಭಾಳಲಿಪಿಯನು ತೊಡೆದ ನಿನ್ನಯ
 ಬಾಳುಬರಹವು ಮುಂದೆ ಯೆಂದನು ನಗುತ ಮುರವೈರಿ || ೧೪

ಆಗ ನಾರದ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯರು ಬಂದುದು.

ರಾಯ ಕೇಳಾಕ್ಷಣಕೆ ಮಾರ್ಕಂ
 ಡೇಯನಾರದರೀಡದರಬುಜದ
 ಳಾಯತಾಕ್ಷಂಗೆಅಗಿದರು ಭಯಭರಿತಭಕ್ತಿಯಲಿ |
 ತಾಯಿ ಕಱುಗಳ ಬಿಡದವೊಲು ನಿ
 ದಾರ್ಯದಲಿ ನಿಜಭಕ್ತಸಂಗದ
 ಮಾಯೆ ಬಿಡದೈ ನಿಮ್ಮದೆಂದರು ಹೊರಳ ಚರಣದಲಿ || ೧೫

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯರು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಸ್ತುತಿಮಾಡಿದುದು.

ತಪದಲುರಿದು ಸಮಾಧಿಯೋಗದ
 ಲುಪಶಮದಲುಬೆದ್ದು ಹೋನುದ
 ಜಪದ ಜಂಜಡದೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಜನಾರ್ಜನನ ಮುಖವೆ |
 ಅಪಸದರು ನಾವ್ ಕರ್ಮನಿಷ್ಠೆಯ
 ಕೃಪಣರಾವ್ ಕೇಳ್ ನಿನ್ನ ಮೇಲಣ
 ಕೃಪೆಯ ನೋಡೈ ಭೂಪ ಯೆನುತೀಕ್ಷಿಸಿದರಚ್ಯುತನ || ೧೬

ಈಯಘಾಟದ ದೈವವಿದು ನಿ
 ದರ್ಶಯದಲಿ ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ಸೇರಿತು
 ರಾಯರಿದರ್ರು ಹಿಂದೆ ಭರತಭಗೀರಥಾದಿಗಳು |
 ಆಯಿತೇನವರಿಗೆ ಸರೋಜದ
 ಳಾಯತಾಕ್ಷನ ಚರಣಸೇವೆ ನಿ
 ರಾಯಸದೆ ಸಹವಾಸಭೋಜನವೆಂದರಾನ್ಯಪಗೆ || ೧೭

ವರುಷಹದಿನಾಱಿಱಿಲಿ ಮೈತ್ಯುವ
 ಪರುಲವಿಸಿದುದು ಕರ್ಮಗತಿ ಮುರ
 ಹರನ ಸೇವೆಯ ಮೂಡಿ ಸನೆದನು ಸರ್ವಭಾವದಲಿ |
 ಕರುಣಿ ಬಿಜಯಂಗೆೈದು ಮೈತ್ಯುವಿ
 ನುರಿಯ ಗಂಟಲಿಚ್ಚಿದ ತನ್ನನು
 ಬರೆಸಳದನೆಂದಮಲಮಾರ್ಕಂಡೇಯಮುನಿ ನುಡಿದ || ೧೮

ಓಕರಿಸಿದುದು ಮೈತ್ಯುವೆನ್ನನು
 ಲೋಕದಿಂ ಹೊಣಿಗೆಂದು ಯಮಗಿಮೆ
 ರಾಕರಣಿಗಳ ಜೀವಜಾತಿಯೊಳ್ಳಲ್ಲ ನೀನೆಂದು |
 ಲೋಕದಲಿ ಡಂಗುರವೆ ಹೊಯ್ದಿದ
 ನೀಕಮಲನಾಭನೆ ಕಣಾ ಕರು
 ಣೈಕನಿಧಿ ನಿಮಗೊಲಿದನೆಂದನು ಮುನಿ ಮಹೀಪತಿಗೆ || ೧೯

ಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳೆ ಪ್ರಳಯದಲಿ ಸಾ
 ಗರದ ತೆಣಿ ಮುಂಡಾಡುವೊಲು ಸಾ
 ಗರದ ಕೂಟಕೆ ಸಕಲಜಲಧಿಗಳೇಕರೂಪದಲಿ |
 ಧರೆಯ ಮುಣುಗಿಸಿ ಮೇಲೆಮೇಲು
 ಬ್ಬರಿಸಿ ಜಗದಡಿಕಿಲದ ಜೋಡಿಯ
 ಜರುಹಿದುವು ನೀರೇಣಿತಗ್ಗದ ಸತ್ಯಲೋಕದಲಿ || ೨೦

ಜಗದ ಜೀವರ ಕರ್ಮಬೀಜಾ
 ಳಗಳ ಬೈತ್ರವ ತನ್ನ ಬಾಲಕೆ
 ಬಿಗಿದು ನೀರಲಿ ನುಸುಳದನು ಮತ್ಸ್ಯಾಪ್ತಾರವಲಿ |
 ಬಗೆಯಲಾ ಹರಿ ಯಿಗತನೇ ಧೃ
 ಗ್ಯುಗಳಗೋಚರನಾದನಪಿಸುವ
 ನಿಗಮವೀತನ ಹೆಜ್ಜೆ ಗಾಣವು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೮೦

ಮರಳ ಹೂಡಿವನೀಜಗದ ವಿ
 ಸ್ತ ರಣವನು ಮಾಯಾಮಹೋದಧಿ
 ಹೊರೆದನುನ್ನ ತಸತ್ವದಲಿ ಮೇಲಾದ ಲೋಕಗಳ |
 ಉರಿಯಲದ್ದು ವನಿವನು ಲೀಲಾ
 ಚರಿತವಿದು ಕೃಷ್ಣಂಗೆ ನಿನ್ನಯ
 ಸಿರಿಯೆ ಸಿರಿ ಬಡತನವೆ ಬಡತನ ವೆಂದನಾಮುನಿಪ ||

೮೧

ಅರಸ ಕೇಳೆ ಕಲ್ಪಾಂತದಲಿ ಬಿಡೆ
 ಬಿರಿದುದೀಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಬಹಿರಾ
 ವರಣಜಲನಿಧಿಜಲದೊಳೊಂದಾಯ್ತೀನ ಹೇಳುವೆನು |
 ಹರಿ ವಿನೋದದೊಳಾಲದೆಲೆಯಲಿ
 ಸಿರಿಸಹಿತ ಪವಡಿಶಿದನಿನಶಶಿ
 ಕಿರಣವಿಲ್ಲ ಮಹಾಂಧಕಾರ ಸಭಾರವಾಯ್ತೆಂದ ||

೮೨

ಈನೇಲನನೀಚಂದ್ರಸೂರ್ಯ ಕೃ
 ಶಾನು ತೇಜವನೀಸಮಿರಣ
 ನೀನಭವ ತಾ ಕಾಣೆನೊಂದೇಸಲಿಸೃಷ್ಟಿಯಲಿ
 ಏನ ಹೇಳುವೆನನ್ನ ಚಿತ್ತ
 ಗ್ಲಾನಿಯನು ಬಲುತೆಣಿಯ ಹೊಯ್ಲಿ ನೊ
 ಳಾನು ಮುಱುಗುತ್ತೇಱುತಿರ್ದೆನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೮೪

ಆಗ ವಾರ್ಕಂಡೇಯರು ತನ್ನ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.
 ಹೇರಿತನದ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಗೋ
 ನಾಳಯೋಳಗಂದಿಷಿಯಲೊಲ್ಲದೆ
 ಕಾಳುಮಾಡಿದನೇ ಮುರಾರಿಯ ಭಜಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಲಿ |
 ಬಾಲಕನೊಳವೆಗುಣವನಕಟಾ
 ತಾಳಬಹುದೇ ತಾಯೆ ಮೃತ್ಯುವೆ
 ತಾಳಿಗೆಯ ತೆಗೆದನ್ನನೊಳಕೊಳ್ಳೆಂದು ಹಲುಬಿದನು || ೨೫

ನೀರು ಹೊಕ್ಕುದು ನೂಕಿ ವಿವಿಧ
 ದ್ವಾರದಲಿ ಬೆಂಡೇಟ್ಟೆನೊಮ್ಮತಿ
 ದೂರ ಮುಞ್ಜುಗುವೆನಡ್ಡ ಬೀಟ್ಟೆನು ತೆಪ್ಪಿಯ ಹೊಯ್ಲಿನಲಿ |
 ಯಾರಿಗುಬ್ಬ ಸವೆನ್ನ ಮರಣವೆ
 ನಾರು ಕಂಡರು ಹೇಸಿ ತನ್ನನು
 ದೂರಬಿಸುಟಳು ಮೃತ್ಯು ಬಿಡಲಿದೆ ನಿಂತು ಹಲಕಾಲ || ೨೬

ಆಗ ಅಚ್ಯುತನ ಬಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಬಂದುದು.

ಮುಞ್ಜುಗುತೇಷುತ ಬರುತ ವಟಕುಜ
 ದೆಲೆಯಲೀತನ ಕಂಡನೈ ನಾ
 ನೆಳತಟಕೆ ಬಿದ್ದಂತೆ ತೆಪ್ಪಿಯೆಡೆದಿಹಿಗೆ ತನಿಗೇಡೆದು |
 ಜಲಜಸಂಭವನಾಜಲವೆ ಮು
 ಕ್ಕುಳಿಸುತುಗುಳುತ ನಾಲ್ಕುಮುಖ
 ದಲಿ ನಿಲುಕಿ ನಿಗುರುತ ಬಂದನು ಕಂಡನಚ್ಯುತನ || ೨೭

ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಾಚ್ಯುತರ ಸಂಭಾಷಣೆ.

ಆರು ನೀನೆಂದಾತನೀತನ
 ಸಾಣಿದನು ಬೆಸಗೊಳಲು ಜಗದಾ
 ಧಾರಕನು ಜಗದುದರ ಡರಿ ತಾನೆಂದೊಡಜ ನಗುತ |

ಭೂರಿಜಗವೆನ್ನು ದರದಲಿ ನೀ
 ನಾರು ಜಗಕೆಂದುಲಿದು ಗರ್ವವಿ
 ಕಾರದಲಿ ಪರಮೇಷ್ಟಿ ನಿಜತೇಜವೆ ವಿಭಾಡಿಸಿದ || ೨೦೪
 ಆದುವೇ ನಿನ್ನ ದರದಲಿ ಜಗ
 ವಾದೊಡೀಕ್ಷಿಸೆನುತಲಾಕಮು
 ಲೋದರನು ಕಮಲಜನ ಜಠರವೆ ಹೊಕ್ಕು ಹೊಪವೆಂಟು |
 ಭೇದಿಸಿದೆ ತಾನೆನ್ನ ಜಠರವೆ
 ಲಾದ ಲೋಕವನೇಣಿಸಿ ಬಾರನೆ
 ಲಾದುರಾಗ್ರಹಿ ಯಿಚಿದನಸುರಾಂತಕನ ಜಠರದಲಿ ¹ || ೨೦೫
 ಹೊಲವು ದಪ್ಪಿದನಲ್ಲಿ ಭುವನಾ
 ವಳಗಳದು ವು ಕೋಟೆರುದ್ರಾ
 ವಳಗಳದ್ದರು ಕೋಟೆಪರಮೇಷ್ಟಿ ಗಳು ಶತಕೋಟೆ |
 ಹುಲು ನೊರಜು ಸಾಗರದ ಸಲಿಲವೆ
 ನಳವೆವೊಲು ನೋಣ ಹಾಪು ಗಗನದ
 ತಲೆನೊಡಲಕಾಣಿಸುವೆನೆಂಬವೊಲಾಯ್ತು ಕೇಳೆಂದ || ೨೦೬
 ಹಲವುಯುಗಪರ್ಯಂತ ವಲ್ಲಿಯೆ
 ತೊಪಿಲಿ ಕಡೆಗಾಣದೆ ಕೃಪಾಳುವೆ
 ನೊಲಿದು ಹೊಗಟಿದನಜನು ಸಹಸ್ರವೇದಸೂಕ್ತದಲಿ |
 ಬಚಿಕ ಕಾರುಣ್ಯದಲಿ ನಾಭೀ
 ನಳನದಲಿ ತೆಗೆದನು ವಿರಿಂಚಿಗೆ
 ನಳನಸಂಭವನೆಂಬ ಹೆಸರಾಯ್ತೆಂದು ಮೊದಲಾಗಿ || ೨೦೭
 ಆಮಹಾಜಲಕಗ್ನಿ ಮುಖದಲಿ
 ಹೋಮವಾಯ್ತು ತದಗ್ನಿ ಯಡಗಿದು
 ದಾಮರುತ್ತಿ ನೊಳುಬಹಳಬಹಿರಂಗಪವಮಾನ |

¹ ವದನದಲಿ, ಖ.

ವೋಮೆದಲಿ ತದಹಂಮಹತ್ತ್ವ ವಿ
ರಾಮವಾಪ್ರಕೃತಿಯಲಿ ಯಾಯಾ
ಕಾಮಿನಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಲಯವೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೩೧

ಏಸುದಿನ ವೀಜಗದ ಬಾಳುವೆ
ಯೇಸುದಿನ ವೀಪ್ರಳಯಮಯ ಪರಿ
ಭಾಸಮಾನಬ್ರಹ್ಮತೇಜೋರೂಪ ವೇಸುದಿನ |
ಆಸದಾನಂದೈಕರಸವೆ ಪ್ರ
ಕಾಶಿತವವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಂಚವಿ
ಲಾಸವಾಯು ವಿಭಾಗಸೃಷ್ಟಿ ವಿಧಾನಚಿಂತೆಯಲಿ || ೩೨

ತಿರುಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಮ ನಿರೂಪಣೆ.

ಏಕವೇವಾದ್ವಿತಿಯವೆಂಬ ನಿ
ರಾಕುಳತತೇಜೋನಿಧಿಗೆ ಮಾ
ಯಾಕಳತ್ರದೊಳಾಯು ನಿಜಗುಣಭೇದವದ್ವಂದ |
ಆಕಮಲಭವನೀಮುಕುಂದಪಿ
ನಾಕಿಯೆಂಬಭಿಧಾನದಲಿ ತ್ರಿಗು
ಣಾಕೃತಿಯ ಕೈಕೊಂಡನುರುಲೀಲಾವಿನೋದದಲಿ || ೩೪

ಆರಜೋಗುಣಕಬುಜಭವನ ವಿ
ಕಾರಿ ತನ್ನ ಶರೀರದರ್ಧವೆ
ನಾರಿಯನು ಮಾಡಿದನು ಶತರೂಪಾಭಿಧಾನದಲಿ |
ಸೇರಿಸಿದನರ್ಧದಲಿ ಮನುವನು
ದಾರಚರಿತನು ಸಕಲಧರ್ಮದ
ಸಾರವನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದನು ಮನು ಭುವನವಿಭುವಾಗಿ || ೩೫

ಭೃಗುಪುಲಸ್ತ್ಯವಸಿಷ್ಠದಕ್ಷಾ
ದಿಗಳನಿಪ್ಪನವಪ್ರಜೇಶ್ವರ
ರೊಗುಮಿಗೆಯ ಮಾಡಿದರು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೇಣಿ ಬೇಣಿವರು |

ಜಗದ ಜೋಡಣೆಯಾಯ್ತು ಭೂತಾ
 ಳಗೆ ಚತುರ್ವಿಧಸೃಷ್ಟಿಯೊಡಣೆ
 ನಿಗಮಮತದಲಿ ಹೂಡಿತವನೀಪಾಲ ಕೇಳಂದ ||

೩೬

ಚತುರ್ಯುಗಗಳ ಸ್ಥಿತಿ.

ಆದಿಯಲಿ ಕೃತಯುಗ ಹರಿಶಂ
 ದ್ರಾದಿಗಳು ಸೂರ್ಯಾನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬುಧ
 ನಾದಿ ನಿಮ್ಮನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕ ಪುರೂರವಕ್ಷಿತಿಪ |
 ಮೇದಿನಿಯನಾಯುಗದೊಳವರೋ
 ಪಾದಿ ಸಲಹಿದರಿಲ್ಲ ಬೆಳಗಿತು
 ವೇದಬೋಧಿತಧರ್ಮ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ||

೩೭

ಆಯುಗದ ತರುವಾಯಲಾ ತ್ರೇ
 ತಾಯುಗವೆಲೆ ಬಹಿಷ್ಕ ಧರ್ಮದ
 ಲಾಯದಲಿ ಕಟ್ಟಿದರಧರ್ಮವನೊಂದುಪಾದದಲಿ |
 ರಾಯ ಕೇಳೈ ದ್ವಾಪರದಲಿ ದೃ
 ಢಾಯದಲಿ ತಾ ಧರ್ಮವೆರಡಡಿ
 ಬೀದವಾದುದು ನಿಂದುದೆನಿಸಿತು ತನ್ನ ದೆಸೆಯಿಂದ ||

೩೮

ಕಲಿಯ ರಾಜ್ಯದಲೊಂದುಪಾದದ
 ಸಲುಗೆ ಧರ್ಮಕ್ಕ ಹುದು ಸಲೆ ವೆ
 ಗ್ಗಳಯವದಣ್ಣೊಳಸತ್ಯ ಬಂಧುದ್ರೋಹ ಮೆತ್ತರವು |
 ಕಳವು ಹಿಂಸೆಯನೀತಿ ಲೋಭ
 ಸ್ತುಲಿತವಾಱಡಿ ಠಕ್ಕು ವಂಚನೆ
 ಹಚ್ಚವು ಹಾದರ ಕವತಿಯೆಂಬಿವರುಬ್ಬು ಹಿರಿದೆಂದ ||

೩೯

ಈ ಯಧರ್ಮವೆ ಪತಿಕರಿಸಿ ತ
 ನ್ನಾಯತಕೆ ಭೂತಳವೆ ತಂದು ನಿ
 ರಾಯಸದಲೆ ಬಳಸುತಿದ್ದ ನು ದುಂದುವೆಂಬಸುರ |

ರಾಯ ಕೇಳಾದೈತ್ಯನನು ತ
 ನ್ನಾಯುಧಕೆ ಬಲಿಗೊಟ್ಟು ಬಚಕ
 ಸ್ಥಾಯಿ ಧರ್ಮವೆ ಬಲಿದು ಕೊಟ್ಟನು ದುಂದುಮಾರನೃಪ || ೪೦

ಆನೃಪನ ರಾಜ್ಯದಲಿ ಯಜ್ಞ ವಿ
 ಧಾನವೈದಿಕವಿಧಿಕ್ರತಾನು
 ಪಾನಯಮನಿಯಮಾದಿಯೋಗವಿಶಿಷ್ಟನೀತಿಯಲಿ ||
 ದೀನಭಾವವನುಚಿದು ಯಾಚ್ಛಾ
 ಹೀನವೈತ್ತಿಯ ಬಿಸುಟು ಲೋಕದಿ
 ಭಾನುತೇಜದಿಲೆಸೆದುದಂದು ಮಹೀಸುರವ್ರಾತ || ೪೧

ರಣದೊಳಹಿತರ ಶಿರದ ಮಿದುಳ್ಳೊ
 ತಣವು ಶಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿತ್ತ ಭೂಸುರ
 ಗಣಕೆ ವರಯಾವನದ ವಿಭ್ರಮ ನಿಜಸತೀಜನಕೆ |
 ಗುಣ ಮನುಷ್ಯವ್ರಜಕೆ ಪರಿರ
 ಕ್ಷಣವಶೇಪಪ್ರಜೆಗೆನಲು ಧಾ
 ರುಣಿಸತಿಗಳೊಪ್ಪಿದರು ಕೃತಯುಗದಾದಿಕಾಲದಲಿ || ೪೨

ಪ್ರಾಢನೇ ವ್ಯವಹರಿಸಲಗ್ಗದ
 ಮೂಢನೇ ಬರಲೊಂದೆ ಸತ್ಯ ನಿ
 ರೂಢಿಯಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯಸುವ್ಯವಹಾರಮಾರ್ಗದಲಿ |
 ಗಾಢವಿಕ್ರಯಸಕ್ರಯದಲೇ
 ಗೂಢಕರು ಮೂಲೈಕಲಾಭನಿ
 ರೂಢಪರರೊಪ್ಪಿದರು ವೈಶ್ಯರು ಧರ್ಮಕಾಲದಲಿ || ೪೩

ನಿಜಕೃಷ್ಣವ್ಯವಸಾಯದಲಿ ತ
 ದ್ವಿಜಕುಲದ ಶಿಶ್ರೂಷೆಯಲಿ ಪಾ
 ದಜರು ಕೃತಕೃತ್ಯರು ಚತುರ್ವರ್ಣದಲಿ ಮಾರ್ಗವಿದು |

ನಿಜನಿಜಾಂಗದ ಧರ್ಮ ಗತಿಯಲಿ
 ಮೆಜಡರಾದರೆ ಮೆನುಜರಾದವೆ
 ರಜನೆ ಪರಮಾಯುಷ್ಯಪರಿಯಂತಿಹರು ನರಕದಲಿ || ೪೪

ಅಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮಚತುಷ್ಟಯದ ಸ್ಥಿತಿ.

ನಯವಿದನೆ ಕೇಳೆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾ
 ಧ್ಯಯನದಲಿ ಪಿತೃಮಾತೃಶಿಶ್ಯಾ
 ಪೆಯಲಿ ಗುರುಪರಿಚಾರ್ಯದಲಿ ಮಿಮಲಾಗ್ನಿ ಕಾರ್ಯ ದಲಿ |
 ನಿಯತಮೌನವ್ರತದ ಸಂಗ
 ಪ್ರಿಯದ ಶೌಚಾಸ್ತೇಯದಿಂದ್ರಿಯ
 ಜಯದ ವಿಮಲಬ್ರಹ್ಮ ಚರ್ಯಾಶ್ರಮದ ಗತಿಯೆಂದ || ೪೫

ದೇವಗುರುಪಿತೃವಹ್ನಿಶಿಶ್ಯಾ
 ಪಾವಧಾನ ನಿರಂತಪಟ್ಟ
 ವರ್ಷವಲಂಬ ನಿಜೋಂನತಾಲಾಭೈಕಸಂತೋಷ |
 ಪಾವನವ್ರತ ನಿಜಪುರಂದ್ರಿಯ
 ಸೇವೆ ಸತ್ಯಾಸ್ತೇಯಶೌಚಗು
 ಳಾವಳಿಗಳುಳ್ಳತ ಗೃಹಪತಿ ಯೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೪೬

ವನವನದೊಳಾಶ್ರಮದೊಳಗೆ ಕುಲ
 ವಸಿತೆಸಹಿತಮಲಾಗ್ನಿಹೋತ್ರದ
 ನೆನಹು ತಪ್ಪದೆ ಕಂದಮೂಲಭಲಾಶನಂಗಲಿ |
 ವಿನುತಯಜ ತಪೋವ್ರತಾದಿಗ
 ಳನಿತರಲಿ ಸಿಷ್ಣಾ ತನಾದರೆ
 ವಿನುತನಾನಪ್ರಸ್ಥನೆಂಬರು ರಾಯ ಕೇಳೆಂದ | ೪೭

ಮದನನಂಬನು ಮುಖುದು ರೋಷವ
 ಕದನದಲಿ ಸೋಲಿಸುತ ಲೋಭವ
 ನೊದೆದು ನೋಹವ ನೂಕಿ ಯುಳಿದೀಮದವ ಮೃತ್ಸರವ |

ಎದೆಯಲಂಕವೆ ಬರೆದು ವೈರಾ
 ಗೃದ ಸುಸವ್ಯೋಜ್ಞಾನಯೋಗದ
 ಪದದ ಬೆಳಸಿರಿವಂತನೇ ಯತಿ ಯೆಂದನಾಮುನಿಸ || ೪೪

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳೆ ಜಾತಿಧರ್ಮವೆ
 ಪರಮಧರ್ಮದ ಸಾರ ವಿದನಾ
 ಚರಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನೈದಿದನು ಪಿತೃಮಾತೃಭಕ್ತಿಯಲಿ |
 ಬಜ್ಜಿಗೆ ಬಣಕೆ ಬೆರಸಿ ವೇದೋ
 ಚ್ಚ ರಿತಧರ್ಮವೆ ತಿಳುಹಿದನು ಭೂ
 ಸುರಗೆ ಧರ್ಮವ್ಯಾಧನಾತನ ಕಥೆಯ ಕೇಳಂದ || ೪೫

ಹದಿನೈದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹ ದಿ ನಾ ರ ನ ಯ ಸ ಂ ಧಿ .

ನೂಚನೆ.

ಮುನಿಗಳುಪಕಥೆಯಲಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ಜನಪತಿಯ ಸಂತೈಸೆ ಕಾವ್ಯಕ
 ವನದಿನಸುರಾಂತಿ ಬಂದನು ದ್ವಾರಕಾಪುರಿಗೆ ||

ವಿಭವ ಕೋನದಿ ದ ಋಷಿಯ ವೃತ್ತಿ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿಸ್ರೀ
 ಪಾಲ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಮುನಿಸತಿ
 ಹೇಚಿದನು ವೇದೋಕ್ತ ಧರ್ಮದ ಸಾರಸಂಗತಿಯು |
 ಔಲಗುಣಸಚ್ಚ ರಿತದಲಿ ಸಂ
 ಮೇಳವಿಸಿ ಮೌದ್ಲ್ಯವಂಶವಿ
 ಶಾಲನೋಬ್ಬನು ವಿಪ್ರಸಿದ್ಧನು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯದಲಿ ||

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳಾ ಮಹೀಸುರ
 ವರನು ವೇದಾಧ್ಯಯನಪರನನ
 ವರತವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಶೀಲನು ವನವಲೊಂದುದಿನ |
 ಮರದ ಮೊದಲಿ ವೇದಪಾಠಕ
 ನಿರೆ ಮಹೀರುಹದಗ್ರದಲಿ ಸಂ
 ಚರಿಸುತಿಹ ಖಗವಿಷ್ಣು ಬಿದ್ದು ದು ಮೇಲೆ ಭೂಸುರನ || ೨

ಮೇಲೆ ನೋಡಿದನಧಿಕರೋಷ
 ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಗಣಿ ಸೀದು ಧರಣಿಯ
 ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ದು ವಿಹಗವೀತನ ಮುಂದೆ ತನು ಬೆಂದು |

ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನಿಡುವವಳ ಉತ್ತರ.

ಶೀಲೆಯಲಿ ಭೂದೇವನಲ್ಲಿಂ
 ಮೇಲೆ ಭಿಕ್ಷಾಠನಕೆ ಭೂಸುರ
 ರಾಲಯದ ಹಂತಿಯಲಿ ಹೊಕ್ಕನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೩

ಬಂದು ಮನೆಯಲಿ ಭಿಕ್ಷೆಗೋಸುಗ
 ನಿಂದನಾಮನೆಯಾಕೆ ಭಿಕ್ಷವ
 ತಂದನೆನು ನಿಲ್ಲೆ ನುತ ಸತಿವರಿಚರ್ಯೆಯನು ಮಾಡಿ |
 ತಂದು ಭಿಕ್ಷೆಯ ಹಿಡಿಯೆನಲೆ ದ್ವಿಜ
 ನಂದು ಮುದಿದೀಕ್ಷಿಸಿದೊತಾಸತಿ
 ಯೆಂದಳಲೆ ಮರುಳ ಕುಜಾಗ್ರದ ವಿಹಗನಲ್ಲೆಂದು || ೪

ಬಳಿಕ ತನ್ನ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಹೇಳಿ ಧರ್ಮವ್ಯಾಧನ
 ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದುದು.

ಬೆರಗಿನಲಿ ದ್ವಿಜನೆಂದ ನೀನೆಂ
 ತಣಿದೆ ಹೇಣೆನೆ ವಿಸ್ತ ನಿಗಮವ
 ನಖಿಯೆ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯತತ್ವದ ಸಾರಸಂಗತಿಯ |

ಅಖಿದೆ ಪತಿಪರಿಚರ್ಯದಲಿ ಕೈ
ಮೆಜಿಯದಾರಾಗಲಿ ಸುಧರ್ಮದ
ಲೆಹಿ ಕವುಳ್ಳೊಡೆ ಧನ್ಯರೆಂದಳು ಕಾಂತೆ ಮುನಿಸುತಗೆ ¹ || ೫

ಇಲ್ಲಿಗಿದೆ ನಾಲ್ಕೈದುಯೋಜನ
ದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣವೆದಹೊಳೊಬ್ಬನು
ಬಲ್ಲನಗ್ಗದ ಧರ್ಮಮುದ್ರಾಘಟನವಿಘಟನದ |
ಅಲ್ಲಿಗೈದುವುದಾತನಲಿ ನೀ
ನೆಲ್ಲವನು ತಿಳಿ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತದೊ
ಳಲ್ಲಲೇ ಪರಿಪಾಕವೆಂದು ಪದೇಶಿಸಿದಳಬಲೆ || ೬

ಹೆಸರು ಧರ್ಮವ್ಯಾಧನಾತನ
ದೇಸೆಯಲಖಿ ಹೋಗಿನಲು ಬಂದನು
ವಸುಧೆಯಮರನು ನಗರಿಗಾಸತಿ ಕೊಟ್ಟ ಕುಣುಹಿನಲಿ |
ಹಸಿದು ಬೀದಿಗಳೊಳಗೆ ತೊಜಲುತ
ಘಸಣಿಗೊಳುತ ಪುರಾಂತದಲಿ ಕ
ಕರ್ತವುಳಿಂದರ ಕೇರಿಯಿರೆ ಕಂಡಲ್ಲಿಗೈತಂದ || ೭

ಧರ್ಮ ವ್ಯಾಧನ ಅಂಗಡಿ.

ಬಸೆನೊನ ಸುಂಟೆಗೆಯ ಹರಹಿದ
ಹಸಿಯತೊಗಲಿನ ತಳಿತಖಂಡದ
ಹಸರದುರುಗಲ ಕಾಳಿಜದ ಜಂಗಡೆಯ ಗಳಿಗೆಗಳ |
ಬಸೆಯ ಹರವಿಯ ಸಾಲತೊರಳಗೆ
ಬೆಸಳಿಗೆಯ ಕುಣಿದಲೆಯ ಹಂತಿಯ
ಕುಸುರಿದೆಲುವಿನ ಕೋದವಿಾನಂಗಡಿಯಲೈತಂದ || ೮

ಬರಬರಲು ದೂರದಲಿ ವಿಪ್ರನ
ಬರವೆ ಕಂಡಿರಾಗಿ ಬಂದುಪೆ
ಚರಿಸಿದನು ಬಂದೈ ಪತಿವ್ರತೆಯನ್ನ ದೂಖಿದಳ |

¹ ಭೂಸುರಗೆ, ಚ.

ಧರಣಿಯಮೆರೋತ್ತಮರಿಗಿದು ಸಂ
ಚರಣಯೋಗ್ಯಸ್ಥಾನವಲಾ
ದರಿಸುವರೆ ಬಾ ಯೆನುತ ತನ್ನಾಲಯಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು || ೯

ಆತನು ತನ್ನ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಬಳಗೆ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ನಡುಗುವೆ
ತಲೆಯ ತೆರಳದಸೈಯ್ಯ ಬೆಳುಪಿನ
ತಲೆನವಿರ ತಗ್ಗಿ ದಶರೀರದ ನೆಗ್ಗಿ ದವಯವದ |
ತಳತನರೆಗಳ ತಾರಿದಾನನ
ದಿಟಿದಹುಬ್ಬಿನ ಹುದಿದಕಂಗಳ
ಚಲಿತವದನದ ವೃದ್ಧರನು ತೋಷಿದನು ಮುನಿಸುತಗೆ || ೧೦

ಇವರು ಮಾತಾಪಿತೃಗಳನ್ನಯ
ಯುವತಿ ಯಿವಳವನೆನ್ನ ಮಗನಿಂ
ದಿವರ ರಕ್ಷೆಗೆ ಬೇಂಬೆಯಾಡುವೆನಡವಿಯಡವಿಯಲಿ |
ಕವಲುಗೋಲಲಿ ಮೃಗಗಣವ ಕೊಂ
ದವನು ತಹೆನಂಗಡಿಯಲವ ಮಾ
ಉವೆನು ಲಾಭವನಲ್ಲಿ ಮಾಡೆನು ವಿಪ್ರ ಕೇಳಂದ || ೧೧

ದೊರಕಿದನಿತಾದ್ರವ್ಯದಲಿ ವಿ
ಸ್ತುರಿಸುವೆನು ಸಕುಟುಂಬವಿದನಾ
ಹೊರವೆನಾರ್ಜಿಸುವೆನು ಕುಟುಂಬಕೆ ತಕ್ಕನಿತುಧನವ |
ನಿರುತವಿದು ಮಾತಾಪಿತರಪರಿ
ಚರಿಯದಲಿ ರಾಗಾದಿದೋಷಾ
ಚರಣವದು ಮನವಚನಕಾಯದಲಿಲ್ಲ ತನಗೆಂದ || ೧೨

ಭೂತಹಿಂಸೆಯಿದಲ್ಲ ತನಗಿದು
ಮಾತೃಪಿತೃರಕ್ಷಾರ್ಥವೆಮ್ಮೆಯ
ಜಾತಿಧರ್ಮವು ಮೊಂಸವಿಕ್ರಯವ್ಯಗವಧಾದಿಗಳು |

ಜಾತಿಧರ್ಮತ್ಯಾಗಕರ್ಮ ವಿ
 ಜಾತಿಧರ್ಮಗ್ರಹಣವಿ ವಿ
 ಖ್ಯಾತಕುಂಭೀಪಾಕಸಾಧನ ವಿಪ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೧೩

ವಿತಥಭಾಷಿತವನ್ಯವಿತ್ತಾ
 ಹೃತಿ ಪರವ್ಯಾಪಾದವಾತ್ಮ
 ಸ್ತುತಿ ಪರಸ್ತೀವ್ಯಸನನತ್ಯಾಚಾರ ಬಕವೃತ್ತಿ !
 ಕೃತವಿನಾಶನ ಡಂಭ ಹಿಂಸಾ
 ರತಿ ನಿಜಾನ್ವಯಧರ್ಮ ಕರ್ಮ
 ಚ್ಯುತಿಗಳವು ದೋಷಾಂಕುರಂಗಳು ವಿಪ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೧೪

ಸಾಂಗವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಜ್ಜನ
 ಸಂಗ ಶಾಸ್ತ್ರಶ್ರವಣ ತೃಷಾ
 ಭಂಗಯಜನವು ದಾನಮೌನವ್ರತ ಸದಾಚಾರ |
 ಮೌಂಗಲಿಕಕರ್ಮಾಭಿಯೋಗ ಕು
 ಲಾಂಗನಾರತಿಮಾತ್ಮಚಿಂತೆ ಪ
 ರಾಂಗನಾಪೈಮುಖ್ಯವಿವು ಸದ್ಧರ್ಮಗತಿ ಯೆಂದ || ೧೫

ಧನಮದವ ಸತ್ಕುಲಮದವ ಯಾ
 ವನಮದವ ವಿದ್ಯಾಮದವ ಪರಿ
 ಜನಮದವ ವೈಭವಮದವ ನಾಚಾರಸಥಮದವ |
 ಮನನದಿಂ ಶ್ರವಣದಿ ನಿಧಿಧ್ಯಾ
 ಸನದಿನಿವ ನಭಕೌತ್ತಿ ವಿದ್ಯಾ
 ವಿನಯಸಾಶೀಲ್ಯದಲಿ ನಡೆವುದು ವಿಪ್ರ ಕೇಳೆಂದ || ೧೬

ನೀವು ಜಾತಿಯಲಧಿಕತರರಿಂ
 ದಾವು ಜಾತಿವೀನರಾಗಿಯೆ
 ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲೆಸೆವಧರ್ಮಾಚಾರ ಮಾರ್ಗದಲಿ |

ಆವದೂಣೆಯವಿಲ್ಲವೀದ್ವಿಜ
 ದೇವಗುರುಪರಿಚಯದಲಿ ಸಂ
 ಭಾವಿತರು ನಾವಾದೆವೆಮ್ಮನು ನೋಡಿ ನಡೆ ಯೆಂದ || ೧೬

ಈಪರಿಯುಬರುಧರ್ಮಕಥನಾ
 ಳಾಸದಲಿ ಮುನಿಸುತನ ಸಂ
 ದೇಹಾಸನೋದವೆ ಕಳಚಿ ಕಳುಹಿದನಾಮೆಹೀಸುರನ |

ಆಗ ನಾರದಾದಿಗಳು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು
 ಹೇಳಿ ಹೊರಡುವಿಕೆ.

ಭೂಪ ಕೇಳ್ಯೆ ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಕ
 ಳಾಸದಲಿ ನಿನಗಿಲ್ಲ ಕೊಹಿತೆ ಕೃ
 ತಾಪರಾಧರು ಕೌರವರು ನಿರ್ನಾಮರಹರೆಂದ || ೧೭

ಬಾಹುಬಲ ಬಲವೆಲ್ಲ ಧರ್ಮ-
 ದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೆ ಸುಧರ್ಮನಿಷ್ಠ ರ
 ಸಾಹಸವು ಕಿಣ್ವಿದಾದೊಡೆಯು ಕೊಲುವೆರು ವಿರೋಧಿಗಳ |
 ಆಹರಾತ್ಮಜ ಹಸುಳೆ ತನದ
 ವೃಷ್ಟಿಹದಲಿ ತಾರಕನನಿಕ್ಕಿದ
 ನಾಹವದ ಜಯಸಿರಿಯು ಧರ್ಮದ ಬೆನ್ನೆ ಲಿಪುದೆಂದ || ೧೮

ಎಂದು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಮುನಿ ಯಮೆ
 ನಂದನನನಿತಿಹಾಸಕಥೆಗಳ
 ಲಂದವಿಟ್ಟನು ಚಿತ್ತವನು ಖಯಶೋಡಿಗಳ ಕಳದು |
 ಕಂದು ಕನಲಿಕೆ ಯೇಕೆ ನಿಮಗೆ ಮು
 ಕುಂದನೊಲವಿದೆ ಬಯಕೆ ಬೇಡೆ
 ಕೆಂದು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನಾರದರಡಹಿದರು ನಭವೆ || ೨೦

ದ್ರೌಪದಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯರ ಸಂವಾದ.

ಅರಸ ಕೇಳೈ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಹರಿ
ಯರಸಿ ನುಡಿದಳು ಸತ್ಯಭಾಮಾ
ಸರಸಿಜಾನನೆ ನಗೆನುಡಿಯ ಸಂಮೇಳಖೇಳದಲಿ |
ಅರಸಿ ಕೌತುಕವೆನಗೆ ನೀನೈ
ವರಿಗೆ ಸತಿ ವಲ್ಲಭರ ಚಿತ್ತ
ಕರುಷಣವು ನಿನಗೆಂತು ಸೇರಿಹುದೇಕಭಾವದಲಿ || ೧೦

ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಯೊ ಮೇಣು ಶಾಬರ
ಯಂತ್ರರಕ್ಷೆಯೊ ಬಟಕಲಾಷಧಿ ¹
ತಂತ್ರತೀಕವೊ ರಮಣರಿವರೈವರ ವಶೀಕರಣ :
ಯಂತ್ರಮಯಹೂಹೆಗಳು ನೃಪರೀ
ಯಂತ್ರಸೂತ್ರದ ಕುಣಿಕೆ ನಿನ್ನಲಿ
ಯಂತ್ರಣವ ಹೇಟೆ ನಿಧಾನವನೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೧೧

ದೇವಿ ಯೆಂದಳು ಸತ್ಯಭಾಮಾ
ದೇವಿಯರು ಮುಗ್ಧೆಯರಲಾ ತಾ
ನಾವೆ ಮಂತ್ರದ ತಂತ್ರ ತೋಡಕಿನ ತೋಟೆಯುಳ್ಳವಳು |
ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲೈವರನು ಸಂ
ಭಾವಿಸುವೆನವರವರ ಚಿತ್ತದ
ಭಾವವೆನಿಸುವಚರಿಸುವನು ಚತುರತೆಯ ಚಾಳಿಯಲಿ || ೧೨

ಬಲವೆನಿಸಿದು ಹತ್ತುವುದು ಚಿತ್ತದ
ಸಲೆಯೆನಿಸಿದು ಸಮೃದ್ಧವುದು ಮುರಿವಿನ
ಹೊಳವೆನಿಸಿದು ಹಿಂಗುವುದು ಹೊಗುವುದು ಮನದೊಳೊಳವೆನಿಸಿದು
ಸುಳವೆನಿಸಿದು ಸೋಂಕುವುದು ತವಕಕೆ
ಬಲಿದು ಮುನಿಸುವುದು ಸವಿಯ ಬೇಟೆವ
ನೇಳಿಸಿ ಬೆಸುವುದು ಬಗೆಯಲೆಂದಳು ನಳನಮುಖಿ ನಗುತ || ೧೪

1 ಮೇಣುರಾಷಧಿ, ಚ.

ರಸಿಕ ಹರಿ ಹದಿನಾಋಸಾವಿರ
 ಶಶಿಮುಖಿಯರಲಿ ಬೇಟೆ ಜಾಣಿನ
 ಲೆಸಕ ನೆಮ್ಮಿತ್ತು ಬಗೆಯ ಭಂಗವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕೃಷ್ಣ ನಲಿ |
 ನುಸುಳು ನೆಲೆ ಡಿಳ್ಳಾಯ 1 ಪಯ್ಸರ
 ಬೆಸುಗೆ ಬಿಗುಹುಳುಕೊತ್ತು ಕಲೆಗಳ
 ರಸದ ಪಸರವನಖಿಯಬಾರದು ವಿಗಡವಿ 2 ಟರುಗಳ || ೨೫

ನೀವು ಮುಗ್ಧೆಯರತಿವಿದಗನು
 ದೇವಕೀಸುತನೆನ್ನ ವರು ಧ
 ಮೌರ್ವಲಂಬರು ದಿಟ್ಟರಲ್ಲ ಮನೋಜಕೇಳಿಯಲಿ |
 ನೀವು ಸೊಬಗಿನ ನಿಧಿಗಳೈ ಶತ
 ಸಾವಿರದ ಸತಿಯರಲಿ ಕೃಷ್ಣ ನ
 ಜೀವವಿಶ್ರಮಸತಿಯರೆಂದಳು ನಗುತ ನಳನಾಕ್ಷಿ || ೨೬

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಸತ್ಯಭಾಮಾ
 ಸಂಸಿಜಾನನೆ ದ್ರುಪದಸುತೆಯರು
 ಸರಸವೋಳದೊಳೊಪ್ಪಿದರು ಚತುರೋಕ್ತಿಲೀಲೆಯಲಿ |
 ಹರಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿ ರಭೀಮಪಾರ್ಥರು
 ವರಮುನಿಗಳತಿಹಾಸಮೆಯಬಂ
 ಧುರಕಥಾಕೇಳಿಯಲಿ ಕಳದರು ಹಲವುದಿವಸಗಳ || ೨೭

ಹಗೆಗಳಮರಾರಿಗಳು ನಮ್ಮಯ
 ನಗರಿ ಶೂನ್ಯಾಸನದಲಿದುರ್ದು
 ವಿಗಡರಾಮಾದಿಗಳು ವಿಷಯಂಗಳ ವಿನೋದಿಗಳು |
 ಅಗಲಲಾರೆನು ನಿಮ್ಮ ವನದೋ
 ಲಗಕೆ ಬಿಡೆಯವೆ ಕಾಣೆನೆಂದನು
 ನಗುತ ಕರುಣಾಸಿಂಧು ಯಮನಂದನನ ಮೋಗ ನೋಡಿ || ೨೮

1 ಡಿಳ್ಳಾಸ, ಟ.

2 ಚದುರ, ಟ.

ನುಡಿದ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಜರೆ ತೆರೆ
 ಯಡಸಿದುವು ಜಾಣಿನಲಿ ಸತ್ಯವ
 ನಡೆಸಿದಿರಿ ಕಡೆಸಾರಿಗೆಯಲುನ್ನು ತಿಯ ಕೆಡಿಸದಿರಿ |
 ಕಡುಮನದ ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ಕೈ
 ದುಡುಕಿದರೆ ಕೈಗಾಯ್ದು ಧರ್ಮದ
 ತಡೆಗೆ ಜಾಣಿ ಜಯಾಧ್ವದಲಿ ಜಂಘಾಲರಹಿರೆಂದ || ೨೯

ಮೆಜಿಯಲಿಹ ಕಾಲದಲಿ ಬಲಿದೆ
 ಚ್ಚ ಉದಿಹುದು ಬೇಕಾದರೆಮೆಗೆ
 ಚ್ಚ ಉಸಿ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಿಯ ನಿಶ್ಚೈಸುವುದು ನಮ್ಮೊಳಗೆ |
 ಅಱಿದಿಹುದು ನೀನೆಂದು ರಾಯರಿ
 ಗಱುಹಿ ಭೀಮಾದಿಗಳಗುಚಿತವೆ
 ನೆಣಿ ನುಡಿದು ದ್ರೌಪದಿಯ ಮನ್ನಿಸಿ ಮರಳದನು ಪುರಕೆ || ೩೦

ಅಱಿಸಿ ಹರಿಯಾವನ್ನಾ ಯತತಿ ಕು
 ಕ್ಕು ಉಸಿದುವು ಮುನಿವರ ಸಮಾಧಿಗೆ
 ಕಱುಬುವವರಾವೆಲ್ಲಿ ಕಾಣರು ನಖದ ಕೊನೆಗಳನು |
 ಅರಸ ತಾನೇ ಹರಿಹರಿದು ತ
 ನ್ನೆ ಉಕದವರನು ಬಿಡದೆ ಸಲಹುವೆ
 ಕರುಣವೆಂತುಟೊ ರಾಯ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಣನ || ೩೧

ಹದಿನಾರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

* ಹ ದಿ ನೇ ಳ ನೆ ಯ ಸಂಧಿ .

—
ಸೂಚನೆ.

ವಿಪಿನದಲಿ ಪಾಂಚಾಲಿ ಭಕ್ತುತಿಯ
ತಪದಲಿರೆ ದೂರ್ವಾಸನುಗ್ರವ
ನಪಹರಿಸಲಸುರಾರಿ ಬಂದನು ಪಾಂಡವರ ಬಳಿಗೆ ||

ಪಾಂಡವರು ದ್ವೈತವನದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಡಿರುದು.

ಚಿತ್ತವಿಸು ಜನಮೇಜಯಕ್ಷಿತಿ
ಪೋತ್ತಮನೆ ನಿನ್ನವರು ಬನದಲಿ
ಹತ್ತುವರುಷವನಿಂತು ನೂಕಿದರಿರದೆ ಲೀಲೆಯಲಿ |
ಉತ್ತಮೋತ್ತಮಯಾಮುನಾನದಿ
ತೀರ್ಥಸೇವಾಶೀಲದ್ದರು
ಮತ್ತೆ ಮುನಿಜನಸಹಿತ ಹರುಷದಿ ದ್ವೈತಕಾನನದಿ ||

ದೂರ್ವಾಸರ ಆಗಮನ.

ಆಸುಯೋಧನನೇಕಭತ್ರವಿ
ಲಾಸದುವಿರಾಜ್ಯಪದವಿ
ನ್ಯಾಸವಿಭವದ ಸುಲಭಸಾಖ್ಯವನನುಭವಿಸುತಿರಲು |
ಭೂಸುರವ್ರಜವೆರಸಿ ವರವಿ
ನ್ಯಾಸಮುನಿಜನಸಹಿತಲಾದೂ
ವಾಸಮುನಿಸತಿ ಬಂದು ಪೋಕ್ತನು ಹಸ್ತಿನಾಪುರವೆ ||

* ಈ ಸಂಧಿ ಬಹು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ದೂರ್ಯೋಧನನು ದೂರ್ವಾಸರನ್ನು ಮರ್ಯಾದೆ
ಯಿಂದ ಕರೆತಂದುದು.

ಮುನಿಯ ಬರವನು ಕೇಳು ದೂರ್ಯೋಧನನು
ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣಗೌತಮ
ರಿನತನಯಗುರುಸೂನುವಿದುರಾದಿಗಳನೊಡಗೊಂಡು ||
ವಿನುತಭೂಸುರನಿವಹ ಕಾಂತಾ
ಜನದ ಕನ್ನಡಿ ಕಲಶವಾದ್ಯ
ಧ್ವನಿಯಲಾಗಿದಿಗೊಂಡು ತಂದನು ಕಾಣಿಕೆಯ ನೀಡಿ || ೩

ವಂದನೆಯ ಕೈಕೊಳುತ ಗಂಗಾ
ನಂದನನ ಕೈವಿಡಿದು ಬರೆ ನೃಪ
ಮುಂದೆ ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಗಡಣದಿ ಹೊಕ್ಕನರಮನೆಯ |
ಬಂದನಂಗನೇಹಿತ ನಮಿಸಿದೊ
ಡಂಧಭೂಸನ ಹರಸಿ ಹರುಷದ
ಲಂದು ಮುನಿ ಮಂಡಿಸಿದನುನ್ನ ತಸಿಂಹಪೀಠದಲಿ || ೪

ದೂರ್ಯೋಧನನು ದೂರ್ವಾಸರಿಗೆ ಅತಿವ್ಯಥೆ ಮಾಡಿದುದು.

ಹೊಳವೆ ಹೊಂಗಳಶದಲಿ ತುಂಬಿದ
ಜಲದಲಾಮುನಿಸತಿಯ ಪಾದವೆ
ತೊಳದು ಮಧುಸರ್ಕಾದಿಮುನ್ನಣೆಗಳನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ |
ಬಟಕ ಕುಶಲವ ಕೇಳ್ತು ಮುನಿಸಂ
ಕುಲವನೊಲಿದಾದರಿಸಲಿತ್ತಲ
ದೊಳಗೆ ಮಿಗೆ ಯೆಡೆಯಾಗಲಾರೊಣೆಗೆ ಮುನಿ ಪೊಕ್ಕು || ೫

ಷಡುರಸಾನ್ನದಲಾದರಣೆಯಿಂ
ದುಡುಗೆಯಿಂದವೆ ತುಟ್ಟಿ ಬಡಿಸಿದ
ಪೊಡವಿಸಾಲಕ ಮುನಿಗಳಷ್ಟಾಶೀತಿಸಾವಿರವ |

ಕಡುಸುಖದ ಸಂನ್ಯಾಸಿವೇಷದ
ಮೃಡನು ಮನದಲಿ ಕೌರವನ ಮೈ
ದಡವಿ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ಮಗನ ಬೇಡೊಲಿದುದನು ನೀನೆಂದ || ೬

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿದ
ಪರುಷವನು ಕಲ್ಲೆಂದು ಟಕ್ಕೆಯ
ಹರಳನಲಿ ಹರಹಿಸುವ ಮೊಢಮನುಷ್ಯರಂದದಲಿ |
ಕುರುಕುಲಾಗ್ರಣಿ ನುಡಿದನಿಬಿಬರು
ವೆರಸಿ ಪಾಂಡವರರಸಿ ಯುಣಲೊಡ
ನಿರದೆ ಗ್ರಾಸವ ಬೇಡಿ ನೀವ ನಮಗಿತ್ತ ವನವೆಂದ || ೭

ಭೂಪ ಕೇಳಿದು ದಿನಕೆ ನಿನ್ನಾ
ಳಾಪವನು ಕೈಗೊಂಡೆವೆನುತಾ
ತಾಪಸೋತ್ತಮನೇಱಲೆದ್ದು ದು ನೃಪ ಮುನಿವ್ರಾತ |
ತಾಪಸರು ಬಳವಿಡಿದು ಮಿಗೆ ಬಚಿ
ಕಾಪುರವ ಹೊಣಿವಡಲಿಭಪುರ
ಭೂಪ ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರನು ಕಳುಹಿದನು ಮನೆಗಳಿಗೆ || ೮

ಅಗಡುಮುನಿಪತಿ ಯೊಡ್ಡಿ ದನಲಾ
ವಿಗಡವನು ಮುನಿಯುಗ್ರದೋಷದ
ಸೆಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾಂಡವರು ಸವೆದಂತಾಗದಿರರೆನುತ |
ದುಗುಡದಲಿ ಗಾಂಗೇಯವಿದುರಾ
ದಿಗಳು ಮನೆ ಹೊಗಲಿತ್ತ ಕೌರವ
ನಗುತ ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಗಡಣದಿ ಹೊಕ್ಕನರಮನೆಯ || ೯

ಇತ್ತಲಾ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿ ಯೆಂ
ಭತ್ತಯೆಂಟುಸಹಸ್ರರೊಗ್ಗಿನ
ಲುತ್ತು ಮೆರ ವನಕಾಗಿ ಬಂದನು ನಗುತ ಕೌರವನ |

ಮತ್ತೆ ಮುನಿಗಳು ಕಂಡರೇ ದು
 ವ್ಯಕ್ತಿಯನು ಶಿವ ಯೆನುತ ತಲೆದೂ
 ಗುತ್ತ ಸಾಹಂಕಾರನಲಿ ಕಾಠಿನ್ಯಭಾವದಲಿ || ೧೦

ಷೂರ್ವಾಸರು ಪಾಂಡವರು ಇದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದುದು.

ಮುಖದಿವಸ ಸತಿಯುಂಡಸಮಯವೆ
 ನಖಿದು ಮುನಿಪತಿ ಬರಲು ಕಪಟದ
 ನಿಋಗೆಯನು ಬಲ್ಲನೆ ಯುಧಿಷ್ಟಿರನೆದ್ದು ಮುನಿಸಹಿತ |
 ಕಿಞ್ಚಿದೇಡೆಯಲಿದಿಗೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯು
 ಹೊಣಿಯೊಳಗೆ ಕುಸಿದಂತೆ ನಡೆತಂ
 ದೆಹಗಿದನು ಮುನಿಪದಕೆ ತನ್ನನುಜಾತರೊಡಗೂಡಿ || ೧೧

ಆಗ ಪರಸ್ಪರ ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಕುಶಲವೇ ನಿಮಗೆನುತಲೈವರ
 ನೊಸಲ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿದನು ಕರದಿಂ
 ದೊಸೆದು ಧೌವ್ಯಾದಿಗಳ ಭೂಸುರಜನವ ಮನ್ನಿಸಿದ |
 ಹೊಸಕುಶೆಯ ಪೀಠದಲಿ ಮುನಿ ಮಂ
 ಡಿಸಿದನಘೋಷಮನಸಾದ್ಯ
 ಪ್ರಸರಮಧುಸರ್ಕಾದಿ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ ನೃಪ ನುಡಿದ || ೧೨

ದೇಶ ಕಾನನ ವೆಚಲ ವಾಸವು
 ಭೂಸುರವ್ರಜ ವಾತ್ಸಜನವು ಪ
 ಲಾಶಪರ್ಣವೆ ಪಾತ್ರ ಭೋಜನ ಕಂದಮೂಲಫಲ |
 ಈಸರಸಿಪಾನೀಯಮಜ್ಜನ
 ವಾಸವೀಗೃಹ ಭುವನರಾಜ್ಯವಿ
 ಲಾಸವೆಮ್ಮೆದು ಜೀಯ ಚಿತ್ತ ವಿಸೆಂದನಾಭೂಪ || ೧೩

ಧಾರುಣೀಪತಿ ಹೇಚ್ಚಬಹುದುಪ
 ಚಾರವೇಕಿದು ರಾಜ್ಯಪದವಿ
 ಸ್ತಾರವಾವುದು ರಾಜಬುಷಿ ನಿನಗಾರು ಸರಿಯುಂಟೆ |

ದೂರ್ವಾಸರು ಭೋಜನವನ್ನ ಪೇಕ್ಷಿಸಿದುದು.

ಸಾರೆಯಾಯಿತು ಸಮಯವೆವ್ಯಕ್ತು
 ಧಾರಪಣವ್ರಣವಿವಿಧಪೀಡಾ
 ಹಾರಿಯೇನು ಚಿಕ್ಕಿತ್ತೆಯೆಂದನು ಮುನಿಸ ಭೂಪತಿಗೆ || ೧೪

ಆವಜನ್ಮದ ಸುಕೃತ ಫಲ ಸಂ
 ಭಾವಿಸಿತೊ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ದರ್ಶನ
 ಕಾವ ಫಲವಿದು ಕೊಟ್ಟೆನೆಂದನು ನೃಪತಿ ಮುನಿಸತಿಗೆ |
 ಆವಿಗಡ ಮುನಿ ಬಚಿಕ್ಕನುಷಾ
 ನಾವಲಂಬನಕತ್ತ ತೆರಳಲು
 ಭೂವಧೂವರ ಕರೆಸಿದನು ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜಿಯ ಬೇಗ || ೧೫

ಆಗ ನಾನಾವಿಧಚಿಂತೆ.

ಅರಸಿ ಯಾರೋಗಿಸಿದ ಹದನನು
 ಬರವಿನಲಿ ನೃಪ ತಿಳಿಯಂತೆ
 ಕರಣ ಕಳವಳಗೊಳಲು ಸುರಿದುದು ನಯನಜಲಧಾರೆ |
 ಉರಿಹೊಡೆದ ಕೆಂದಾವರೆಯ ವೋಲೆ
 ಕರಕುವರಿಯಲು ಮುಖ ಕಪಾಲದಿ
 ಕರವನಿಟ್ಟು ಮಹೀಶ ತೊನಹುತ ನುಡಿದನಿಂತೆಂದು || ೧೬

ತುಡುಕಿ ಸುರಪನ ಸಿರಿಯ ಶರಧಿಯ
 ಮೆಡುವಿನಲಿ ಹಾಯಿದನು ರೋಷವ
 ಹಿಡಿದೊಡೀಗಲೆ ಸುಟ್ಟು ಬೊಬ್ಬಿಡುವನು ಜಗತ್ತಯವ |
 ಮೃಡಮುನೀಶನು ತನಗೆ ಶಾಪವ
 ಕೊಡಲಿ ನಾನದಕಂಜೆ ತನ್ನಯ
 ನುಡಿಗನೃತಸಂದಷ್ಟವಾದರೆ ಕೆಟ್ಟೆ ತಾನೆಂದ || ೧೭

ಕೇಳಿ ದಿಟ ನೀವೆಮ್ಮ ನುಡಿ ಸಂ
ಭಾವಿಸದೆ ಸಂಕಲ್ಪವೆಚ್ಚಿದರೆ
ಸೋಲುಪಟ್ಟುವು ಕೃಷ್ಣ ಮೈದೋಷಿಂಗಳೆಂದುಮುಖಿ || ೨೫

ಹಿಂದೆ ನಾನಾಪಾಯದಿರುಬಿನ
ಬಂಧನವ ಬಿಡಿಸಿದೆ ಯೆಲೈ ಗೋ
ವಿಂದ ಕರುಣಾಸಿಂಧು ಮುನಿವೃಂದನತಪಾದ |
ಇಂದು ರುದ್ರನು ತಪ್ಪ ಸಾಧಿಸಿ
ಕೊಂದರೆಮ್ಮನು ಕಾಯ್ವರಾರೇಲೆ
ಮಂದರಾದ್ರಿಧರಾಮರಾಶ್ರಿತಕಲ್ಪಕುಜ ಕೇಳು || ೨೬

ಅಹಿಸುವೆನೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಕೇಳೆಂ
ದಹುಹುವೆನೆ ಸರ್ವಜ್ಞ ಸಾಕಿ
ನ್ನಹಿಸಿ ಮಾಡುವುದೇನು ತಾಯ್ ನೀನಾವು ಶಿಶುಗಳಲೆ |
ಕುಹುಹು ದೋಷ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಕರುಣವ
ಕಣಿದು ಕಳೆಯೈ ಭಕ್ತ ರರ್ಥವೆ
ಹೊಣೆವೆ ಹೊಂಪುಳ್ಳದಟರಾರೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೨೭

ಮುನ್ನವೇ ಮುನಿದಂಬರೀಷಗೇ
ಬೆನ್ನ ತೆತ್ತನ ಹರನ ನೇತ್ರದ
ವೆಹ್ನಿ ಯೋಳಗುದ್ಧರಿಸು ಕೆಡುವರು ಪಾಂಡುನಂದನರು ¹ |
ಉನ್ನತೋನ್ನತಕೃಷ್ಣ ರಕ್ಷಿಸು
ವನ್ನಗಾರಿಧ್ವಜನೆ ರಕ್ಷಿಸು
ದನ್ಯಗತಿಯಾರೆನುತ ಹಲುಬಿದಳೆಂದು ನಳನಾಕ್ಷಿ || ೨೮

ಬಚ್ಚಕ ನಿನ್ನಯ ವರಸುದರ್ಶನ
ಸುಚಿವು ದೋಷಲು ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರ
ಬೆಳಗ ಬೀಜುತ ಹೊತ್ತಿ ಹೊಗಲರಿ ಮೂಟುಲೋಕದಲಿ |

1 ವಹ್ನಿ ಯೋಳಗುದಯಸಿದ ಕಂಠಿಡಿ ಸುಪಲು ಕಂಠೆಡುತ, ಚ

ಬಲುಬಿಸಿಲಲಾಯೆಂದು ಚಂದ್ರಕೆ
 ಬೆಳಗನಲು ಘನರೋಷವೆಡ್ಡೆಯು
 ಕಳದು ಬೀರಲು ವಿಕಳ¹ ಚಂದ್ರಮನಾದ ದೂರ್ವಾಸ^೨ || ೧೯
 ಚೆಗಿದು ಬೆಂಬತ್ತಲರಿ ಮುನಿ ಮೂ
 ಒಗವನೆಲ್ಲ ನ ತೊಜಲಿ ಭಕ್ತಿಯು
 ಬಿಗುಹಿನಲಿ ಮೈಯಾರಿ ಶ್ರುತಿಶೀರ್ಷೋಕ್ತ ರೀತಿಯಲಿ² |
 ಹೊಗಚಿದರೆ ಹಿಂದೆಗೆದುದಾ ಮುನಿ
 ಬೆಗಡ ಬಿಡಿಸಿತು ನೃಪನ ಕಾಯು ಜಿ
 ಸುಗುಣಶೇಖರ ಕೃಷ್ಣ ಕಮಲಾಂಬಕನೆ ಮೈದೋಚ್ಚೈ || ೨೦
 ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳಖಿಳವೇದ
 ಸ್ತವಕೆ ತಾನೆಡೆಗೊಡದ ಮಹಿಮಾ
 ಣವನನೇಸುಭವಂಗಳಲಿ ಭಜಿಸಿದರೊ ಪಾಂಡವರು |
 ಯುವತಿಯಕ್ಕೆಯ ಸೈರಿಸದೆ ಯಾ
 ದವಶಿರೋಮಣಿ ಬಂದನಾಪಾ
 ಧಿವರು ಕಂಡರು ದೂರದಲಿ ಜನನಾಥ ಕೇಳಂದ || ೨೧
 ಮುಗುಳುನಗೆಗಳ ಹೊಂಗುವಂಗದ
 ದೃಗುಯುಗಳದಾನಂದಬಿಂದುಗ
 ಳೊಗೆಯೆ ಸಂತಸವೆತ್ತು ಹರುಷಸ್ವೇದಸಂಪುಟದ |
 ಬಗೆಯ ಬೆರಸದ ಪರವಸದೊಳಾ
 ನಗೆಯೊಳೆಡೆಗೊಂಡತುಳಜನ್ಮದ
 ಮುಗುದಪಾಂಡವರೆಱಗಿದರು ಧಾಮ್ಯಾದಿಗಳು ಸಹಿತ || ೨೨
 ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನ ಆಗಮನ,
 ರಥವಿಡಿದನಸುರಾರಿ ಸುಮನೋ
 ರಥವಿದಿರು ಬಪ್ಪಂತೆ ಕುಂತೀ
 ಸುತರ ನಿಜಭುಜಸಾರೆ ತಕ್ಕೈಸಿದನು ಹರುಷದಲಿ |

1 ಚಕಿತ, ಚ.

2 ಸುರೂಪ್ಯಮಾನದಲಿ, ಚ.

ಕ್ಷೀತಿಯಮರರಾಶೀರ್ವಚನಸಂ
 ಸ್ತುತಿಗೆ ತಲೆವಾಗುತ್ತ ಮಿಗೆ ದೌ
 ಪತಿಯ ಹೊರಗೈದಿದನುಘೇ ಯೆಂದುದು ಸುರಸೋಮ || ೩೩

ಜ್ಞಾನ¹ ಗೋಚರನಾಗಿ ವನಿತೆಯ
 ಮಾನಸದಲಿಹ ಪರಮಹಂಸನು
 ಮಾನವಾಕೃತಿಯಾಗಿ ತೋಟದ ಬಾಹ್ಯರಚನೆಯಲಿ |
 ಮಾನಿನಿಯ ಮೈದಡಹಿ ಚಿಂತೆಯ
 ದೇನು ತಂಗಿ ಲತಾಂಗಿ ಹೇಳು
 ಮಾನಮುದ್ರೆಯದೇನೆನಲು ಕಂದೆಣಿದಳಂದುಮುಖಿ || ೩೪

ದೌಘದಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪಾವದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು
 ಸ್ತುತಿವಾಡಿದುದು.

ಉಬ್ಬಿದಳು ಹರುಷದಲಿ ಗಾಢದ
 ಮೆಬ್ಬು ವರಿದುದು ಪುಳಕವಾರಿಯೊ
 ಳುಬ್ಬ ಸವನೊಡೆಹಾಯ್ದು ನಿಂದಳು ನಯನವಾರಿಯಲಿ |
 ಸಭ್ಯತಾಲತೆ ಹೂತು ಹಸರಿಸಿ
 ಹಬ್ಬಿ ಫಲವಾದಂತೆ ಕಾಯವೆ
 ನಿಬ್ಬರದಲೀಡಾಡಿದಳು ಹರಿಸದಪಯೋಜದಲಿ || ೩೫

ಧರಣಿಯನು ಬಿಡದಳೆದು ಹೆಚ್ಚಿದ
 ಚರಣವಿದು ಕಾಳಿಂಗಮರ್ಧನ
 ಚರಣವಿದು ಹರಳಾದಹಲ್ಲೆಯ ಶಾಪಹರಣ ವಿದು |
 ಚರಣವಿದು ಸುರನದಿಯ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ
 ಚರಣವಿದು ಶಕಟಪ್ರಭಂಜನ
 ಚರಣವಿದು ಯೆನುತ ಕೊಂಡಾಡಿದಳು ಹರಿಸದವ || ೩೬

¹ ಧ್ಯಾನ, ಚ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವರ ಇಷ್ಟವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದುದು.
 ಗಾತಗಳಿಗೆ ¹ ಮ ಸಮಯವೇ ಹೇ
 ಷೇತಕೀಸು ತಿಯಂತರಂಗದ
 ಲಾತುರವಿದೇನೆನುತ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿದನು ಬಾಲಿಕೆಯ |
 ಬೀತತರು ಶುಕನಿಕರಕೀವುದೆ
 ಯೌತಣವಸಲೆ ತುಷ್ಠ ಬಡಿಸುವ
 ರೀತಿಯನು ನೀ ಬಲ್ಲೆ ಯೆಂದಳು ಕಮಲಮುಖಿ ನಗುತ || ೨೩
 ಶೌರಿ ಕೇಳ್ದಾಕ್ಷಾತು ಶಿವನವ
 ತಾರವಹ ದೂರ್ವಾಸ ಮುನಿ ಪರಿ
 ವಾರಸಹಿತೈತಂದೊಡಭ್ಯಾಗತವ ನೃಪನಿತ್ತ |
 ತೀರಿತಕ್ಷಯದನ್ನವಿಂದು * ಮು
 ರಾರಿ ಮುನಿಯೂಟಕ್ಕೆ ಯೇನೈ
 ಪಾರಣೆಯು ಮಾಡುವನು ನಿನ್ನಯ ಪೋಣದೈವರನು * || ೨೪
 ನಾವು ಹಸಿದೈತಂದೊಡೀಪರಿ
 ದೇವಿ ನಾನಾದೂಟಿ ದೂಟುವು
 ದಾವುದುಚಿತವು ಹೇಣೆನಲು ನಡುನಡುಗಿ ಕೈಮುಗಿದು |
 ದೇವ ನಿಮ್ಮಯ ಹಸಿವ ಕಳವೊಡೆ
 ಭಾವಶುದ್ಧಿಯ ಭಕ್ತಿ ಬೇಖಿ
 ಲ್ಲಾವು ಚಂಚಲಹೃದಯರೆಂದಳು ನಗುತ ಸಳನಾಕ್ಷಿ || ೨೫
 ಮಾತುಗಳು ಸೋಗಸುವುವೆ ಕೇಳ್ ಹ್ನು
 ಧಾತುರರಿಗೆಲೆ ತಂಗಿ ತಾವು
 ಪ್ರೀತಿಯಿಂದೊಲಿದಿತ್ತುದೆ ಸುಧೆ ನಮಗೆ ಪಥ್ಯವಿದು |

¹ ಸ್ತೋತ್ರ, ಚ.

* .....ಮು

ಹಾರುಸಿಗೆಯಾಹಾರ ನಿನ್ನಯ

ವೀರವೈದುನರೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿದಳು ಸಳನಾಕ್ಷಿ ||, ಚ.

ಸಿತಕೀಜಂಜಡವೆನಲು ಜಲ
 ಜಾತಮುಖಿ ಕಂಪಿಸುತ ಕುಮುದಾ
 ರಾತಿಯಿತ್ತಾ ಸ್ಥಾಲಿಯನು ತಂದಿತ್ತಳದೆ ಯೆನುತ || ೪೦
 ಕಂಡು ಕಿಂಚಿತ್ತಾ ಕಶೇಷವೆ
 ಪ್ರಂಡರೀಕಾಂಬಕನದನು ಕೈ,
 ಕೊಂಡು ತಾನದನುಂಡು ತಲೆದೂಗಿದನು ತೇಗಿದನು |
 ಭಾಂಡ ತುಂಬಿತು ಮತ್ತೆ ನಲಿಯುತ
 ಚಂಡಹೃದಯನ ನುಡಿಯ ವಿಷವನು
 ಖಂಡಿಸಿದೆಲಾ ಯೆನುತ ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಕೋಮಲೆಯ || ೪೧

ಆಗ ದೂರ್ವಾಸರು ಕೃಷ್ಣ ಗಮನವನ್ನು ತಿಳಿದುದು.

ಅರಸ ಕೇಳಲೇಚೆಯಲಿ ಮದದು
 ಬರದ ತನುವಿನ ತಳಿತರೋಮೋ
 ಬ
 ತ್ಕರದ ಹೃಷ್ಣಿಯ ಬಳ್ಳಿದೇಗಿನ ಹಿಗ್ಗುವೆಳ್ಳಗಳ |
 ಕೊರಳಗಡಹಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗಳ ಋಷಿ
 ವರರುಸಹದೂರ್ವಾಸಮುನಿಯಾ
 ಸರಸಿಜಾಕ್ಷನ ಬರವೆ ಕಂಡನು ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಲಿ || ೪೨
 ಬಂದನೇ ಗೋವಿಂದ ಭಕ್ತರ
 ಬಂಧುವೇ ಈತನೊಳುಮನಸಿಗೇ
 ಬಂದಮನುಜರ ಸೇನಸ ಮೊಡುವೆರಾರುಭವನದಲಿ |
 ಎಂದೆನುತ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿಪತಿ
 ಬಂದು ಕಂಡನು ಕೃಷ್ಣ ರಾಯನ
 ನಂದು ಕುಂತೀಸುತನ ರಾಯನ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಲಿ || ೪೩

ಆಗ ಕೃಷ್ಣ ದೂರ್ವಾಸರ ಪ್ರೇಮಾಲಿಂಗನ ಸಂವಾದಗಳು.

ಕಾಣುತಿದಿರೆದ್ದ ಸುರಮೆದರ್ನ
 ಕಾಣಿಕೆಯನಿತ್ತೆ ಉಗಿ ಹೋ ಹೋ
 ಸಾಣುವಿನ ಬರವೆತ್ತಲಿಂದಾಯ್ತೆಂದು ಕೈಮುಗಿಯೆ |

ಮಾಣು ಮಾಧವ ನಾವು ಮಾನವ
ರಾಣಿ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನುಡಿ ಯಿದು
ಜಾಣ ನೀನಹೆ ಯೆನುತ ಹಾಯ್ದಪ್ಪಿದನು ಮುನಿ ಹರಿಯ || ೪೪

ಯತಿಗಳ್ಯತರೆ ಗಾದುಹಸ್ತ್ಯ
ವ್ರತಿಯು ವಂದಿಸಬೇಹುದಾಪ
ದ್ಧತಿಯ ತೋಱುವ ಪಥವಿದೈ ಸಲೆ ನೀನು ವಂದಿಸುದು |
ಅತಿಸಹಜವೈ ಕೃಷ್ಣ ಕುಳ್ಳಿರು
ಶ್ರುತಿಶಿರೋಮಣಿ ಕುಳ್ಳಿರೈ ವ್ಯಾ
ಹೃತಗೃಹಸ್ಥನೆ ಕುಳ್ಳಿರನುತವೆ ಮುನಿಸ ಮನ್ನಿಸಿದ || ೪೫

ಮುನಿಸನಿರ್ದನು ಕುಶೆಯ ಪೀಠದ
ದನುಜಹರ ಕೆಲಕಡೆಯಲಾ
ತನ ಕೆಲದಲೈದರು ಬಚಕ ಬುಧಜನರವರ ಮೆಧ್ಯವಲಿ |
ತನತನಗೆ ದೂರ್ವಾ ಸನಾಜ್ಞೆಯೊ
ಳನಿತು ಅಷ್ಟಾಶೀತಿಸಾವಿರ
ಮುನಿಗಳಿರಲಂದಬಲೆ ಬಂದಳು ಹರುಷಭಾವವಲಿ || ೪೬

ತುಂಬಿ ಕುಳ್ಳಿದ್ಗಖಿಳಮುನಿನಿಕು
ರುಂಬ ಸಭೆಯೊಳಗಿದ್ಗ ಮುನಿಸಂ
ಗಂಬುಜಾನನೆ ನಮಿಸೆ ಹರಸಿದನೈದೆಯಾಗೆನುತ |
ಹಂಬಲಿಸುತಿಹ ನಿಗಮಶಾಸ್ತ್ರಗ
ಳಿಂಬುಗೊಡದಿಹ ಗಾಢದೈವವು
ಬೆಂಬಳಿಯಲಿರಲರಿದದಾವುದಸಾಧ್ಯವೇನೆಂದ || ೪೭

ಮೈವಶವ ಮಾಡಿದರಲೈ ಬಲು
ದೈವವನು ಕುರುಕುಲದ ಬೇಱನು
ಕೊಯ್ವನೀಹರಿ ಬಳಸಲಿಸಿ ಭೀಮಾರ್ಜುನಾಸ್ತ್ರದಲಿ |

* ಕಾವ ನಿಮ್ಮನು ಬಚ್ಚ ಕಡೆಯಲಿ
ಭೂವಧುವ ಸೇರಿಸುವ ಕೊಡುವನು
ಕೈವಲವನುಣಿ ಕೈವಿಡಿದು ಕಲ್ಪಿತಸಿದ್ಧವಹುದೆಂದ * || ೪೮

ಧರ್ಮರಾಯರು ದೂರ್ವಾಸರನ್ನು ಭೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆದುದು.

ಎಲೆ ಮುನೀಶ್ವರ ನಿಮ್ಮ ನುಡಿಯ
ಸ್ಥಲಿತವಿದು ಯಿಹಪರದ ಗತಿ ನಿ
ಮೆಲವು ಕೃಷ್ಣನ ಕೂರ್ಮಯಿರಲರಿದಾವುದೆರಡಲಿ |
ನಳನಸಖನಪರಾಂಬುರಾಶಿಯ
ನಿಲುಕುತ್ತೈದನೆ ಹಸಿದುದೀಮುನಿ
ಬಳಗವಾರೋಗಣೆಗೆ ಚಿತ್ತವಿಸೆಂದನಾಭೂಪ || ೪೯

ಆಗ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ದೂರ್ವಾಸರು ಅಡಿದಮಾತುಗಳು.

ಬೇರು ನೀರುಂಡಾಗ ದಣಿಯದೆ
ಭೂರುಹದ ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗೆ
ಳೋರಣಿಯ ನಿಜದೇಹವೆಂಗೋಪಾಂಗವೆಂದೆಂಬ |
ಶ್ರೀರಮಣಸಂತುಷ್ಟನಾದರೆ
ಬೇರೆ ಭೋಜನ ನಮಗೆ ಬೇಹುದೆ
ಭೂರಮಣ ಹೇಚೆಂದು ನಗುತೀಂತೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೫೦

ಮೃಷ್ಟಭೋಜನದಿಂದ ನಾವ್ ಸಂ
ತುಷ್ಟರಾವೊಲಿದುದನು ಬೇಡೈ
ದುಷ್ಟಕಾರನ ನಮ್ಮ ಕಳುಹಿದ ಧೂರ್ತವಿದ್ಯೆಯಲಿ |
ಕಷ್ಟಕೈಗೂಡಿದರೆ ಮಿಗೆ ವ್ರತ
ಗೆಟ್ಟರೇ ಪಾಂಡವರು ಹರಿಪದ
ನಿಷ್ಠರನು ನಿಲುಕುವರೆ ದುರ್ಜನರೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೫೧

* ಕಾವನೈ ನಿಮ್ಮವರನು ಕೈ
ಗಾವನೇ ವರರಾಜ್ಯಲಕುಮಿಯು
ಕೈವಿಡವ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿಧಿ ಪುರಂದನಾಮುನಿಪ, || ಚ.

ಎಂದು ಹರಿಯನು ಹೊಗಳಿ ನಾನಾ
ಚಂದದಲಿ ಪಾಂಡವರ ತಿಳುಹಿ ಮು
ನೀಂದ್ರ ತನ್ನ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸರಿದನು ತಾಪಸರು ಸಹಿತ |

* ಅಂದು ಕುಂತೀಸುತರನತಿಕ್ಯಪೆ
ಯಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿ ವೀರನಾರಣ
ನಂದು ಬಿಜಯಂಗೈದ ಸಂದಾದ್ವಾರಕಾಪುರಿಗೆ * || ೫೦

ಹದಿನೆಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹ ದಿ ನೆ ಂ ಟ ನ ಯ ಸ ಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ರಾಯ ಕುರುಪತಿವಿದುರಗುರುಗಾಂ
ಗೇಯಕೃಪರಲ್ಲೆ ನಲು ಪಾಂಡವ
ರಾಯವಿಪಿನಕೆ ಘೋಷಯಾತ್ರೆಯ ನೆವದಲೈತಂದ ||

ಕೃಷ್ಣನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೊರಡಲು ಪಾಂಡವರ ಚಿಂತೆ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರಿ
ಪಾಲ ನಿಜನಗರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಲೋಲ ಬಿಜಯಂಗೈದನಿತ್ತೆಲು ಪಾಂಡುನಂದನರು |
ಮೇಲುದುಗುಡದ ಮುಖದ ಚಿಂತೆಯ
ಜಾಳಿಗೆಯ ಜಡಮನದಲಿದ್ದರು
ಸೂಳುಸುಯಿ ನೆ ಹೊಯ್ಲ ನಾಸಾಪುಟದ ಬೆರಳಿನಲಿ || ೧

* ಅಂದು ಕುಂತೀನಂದನರಗಾ

ನಂದಸುಖವನು ಕರದು ದೇವಮು

ಕುಂದ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಹೊಕ್ಕನು ನೋರಕಾಪುರಿಯ, ಚ.

ಸೂರ್ಯೋದಯೋ ರಾಜ್ಯಸಿರಿ ಮು
 ಮೃತ್ತಿಮೋದಯೋ ಲಜ್ಜೆ ಬೆಟ್ಟವೆ
 ಸೋಮಿ ಕಾನನಕೀಟದ ವನದಿಂದಡಹಿ ಗಿರಿಕುಲವೆ |
 ತಾಪುಧಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಯ್ವು ಸುಖ ಮನ
 ದೇಹಿ ಮೆಸಗಿ ಮುರಾರಿ ಕೃಪೆಯನು
 ತೋಡಿ ಯಡಗಿದನಕಟವಿಧಿಯಿಂದಬಲಿದನು ಭೂಪ || ೧

ಎಹಗೆ ಸೈರಿಸಿ ನಿಂದರೋ ವ್ರಜ
 ಮಹಿಳೆಯರು ಕೃಷ್ಣಾಂಭಿವಿರಹದ
 ದಹನತಾಪಸ್ತಂಭಕೌಷಧವಾನಶೌಂಡರಿಗೆ |
 ಅಹಹ ಕೊಡುವೆನು ತನ್ನ ನೆನುತು
 ಮೃಹದ ಮೊನಮುಖಿದನೆನಿಸತಿ ನಿ
 ಸ್ಮೃಹೆಯಲಿದನು ರಾಜಕಾರ್ಯವಿಹಾರಲೀಲೆಯಲಿ || ೨

ಕಾಮ್ಯಕವನದಿಂದ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಪಾಂಡವರ
 ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿದುದು.

ಅರಸ ಕೇಳಿ ಹಸ್ತಿನಾಪುರ
 ವರಕೆ ಕಾಮ್ಯಕವನದಿ ಬಂದನು
 ಧರಣಿಸುರನೈತಂದು ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಭವನದಲಿ |
 ಇರಲಿರಲು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಭೂಪತಿ
 ಕರೆಸಿ ಬೆಸಗೊಂಡನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ನಿರವನಟವೀತಟಪರಿಭ್ರಮಭೂರಿಭೂಷಣನ || ೪

ವಿವಿಧವನಪರ್ಯಟನದಾಯಾ
 ಸವನು ತಪ್ಪರಿಸರದ ಕಂಟಕ
 ನಿವಹವನು ದಾನವರ ದಕ್ಕಡತನದ ಧಟ್ಟಣೆಯ |

ಅವಚಿದಾಪತ್ತಿನ ಮನಃಖೇ
 ದವನು ಖೋಡಿಯ ಖತಿಯು ಲಜಾ
 ವಿವರಣವನುಹಿದನು ದ್ವಿಜ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಭೂಪತಿಗೆ || ೫

ಅದರಿಂದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನ ಚಿಂತೆ.

ಈ ವಿಧಿಯೆ ಪಾಂಡವರಿಗಕಟಾ
 ಸಾವು ಬಾರದು ತನಗೆ ತಾ ಮು
 ನ್ನಾವೆ ನೋಹಿಯನಚಿದನೋ ಶಿವ ಭವಸಹಸ್ರದಲಿ |
 ಈ ವಿಲಾಸವನೀವಿಭವಸಂ
 ಭಾವನೆಯನೀಪದವನೀಪು
 ತ್ರಾವಳಿಯ ಸುಡಲೆನುತ ಮಿಗೆ ಮುಗಿದನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ || ೬

ಮರಳ ಮರಳ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಮನ
 ದಿರವ ಭೀಮನ ಖತಿಯ ಪಾರ್ಥನ
 ಪರಿಯ ನಕುಲನ ನಿಲವನಾ ಸಹದೇವನಾಯತವ |
 ತರಳಯುಬ್ಬೆ ಯನಾಸುರೋಹಿತ
 ವರನ ಖೇದವನಾಮುನೀಂದ್ರರ
 ಪರಗತಿಯನಡಿಗಡಿಗೆ ಕೇಳುತ ಮುಗಿದನು ನೃಪತಿ || ೭

ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು
 ರಾಯನ ಉತ್ತರ.

ಅಳಲುವೀ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಭೂಪನ
 ಕಳಕಳವನುಣಿ ಕೇಳಿ ಹರುಷದೊ 1
 ಳುಲಿದು ತಂಬುಲ ಸೂಸೆ ನಕ್ಕರು ಹೊಯ್ದು ಕರತಳವ |
 ಖಳಶಿರೋಮಣಿಗಳು ಮಹೀಶನ
 ನಿಳಯಕ್ಕೆತಂದರು ವಿಲೋಚನ
 ಜಲವೆ ಸೆಣಗಿನೊಳೊಣಿಸಿ ನಡಿದರು ಖೇದವೇಕೆಂದು || ೮

1 ಕಳವ ಕೇಳುತ ಕರ್ಣ ಶಕುನಿಗ, ಚ.

ಖೇದವೇಕೆಂದೇಸು ಮಕ್ಕಳು
 ಬೀದಿಗರುವಾದರು ವನಾಂತದ
 ಲಾದಚಿತ್ತವ್ಯಥೆಯ ಕೇಳಲು ಬೆಂದುದನ್ನೊಡಲು |
 ಆದಿವಾಕರನಂತೆ ನಿಜಲು
 ಕಾದುದುದಯಾಸ್ತಮಯದಲಿ ದನು
 ಜಾದಿಖಳರೊಡನಡವಿಗೊಟ್ಟಲೆ ಯೆಂದು ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೯

ಅದಕ್ಕೆ ಶಕುನಿಯ ಸಮಾಧಾನ.

ಈಕುಮಾರಕರಲ್ಲಲೇ ಕುಂ
 ತೀಕುಮಾರರು ನವೆವ್ರತಿದ್ದರೆ
 ಸಾಕು ಸಾಕಳಲೇಕೆ ಸತ್ವಾಧಿಕರು ಸಜ್ಜನರು |
 ಈಕುರುಕ್ಷಿತಿಪತಿಯಲನ್ಯಾ
 ಯೈಕಲವವುಂಟೇ ವಿಚಾರಿಸಿ
 ಶೋಕವನು ಬಿಡಿ ಬಯಲಡೊಂಬೇಕೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೧೦

ವಿಷಯಲಂಪಟರಕ್ಷಲೀಲಾ
 ವೈಸನಕೋಸುಗವೊತ್ತೆ ಯಿಟ್ಟರು
 ವಸುಮತಿಯಲನ್ಯಾಯವುಂಟೇ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲಿ |
 ಉಸುರಲಮ್ಮದೆ ಸತ್ಯವನು ಪಾ
 ಲಿಸಲು ಹೊಕ್ಕರಣ್ಯವನು ತ
 ದ್ವೈಸನಫಲಭೋಗಿಗಳಿಗಟಲುವಿರೇಕೆ ನೀವೆಂದ || ೧೧

ಅವರು ಕುಹಕೋಪಾಯದಲಿ ಕೌ
 ರವರ ಕೆಡಿಸದೆ ಮೋಣರಜ್ಜನ
 ಪವನಜರ ಭಾಷೆಗಳ ಮುಜಿದಿರೆ ಜಾಜುಸಭೆಯೊಳಗೆ |
 ಅವರು ಸುಜನರು ನಿಮ್ಮವರು ಖಳ
 ರವರು ಸದಮಲಸಾಧುಗಳು ಕೌ
 ರವರಸಾಧುಗಳೆಂದು ತೋಣಿತೆ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತದಲಿ || ೧೨

ಗಳಹನನಿಲಜ ಗಾಢಗರ್ವದ
ಹುಳುಕನರ್ಜನನವರ ದೇಹದ
ನೆಳಲು ಮೋದ್ರಿಸುತರು ಮಕ್ಕಳು ವಿಪುಳಸಾಹಸರು |
ಅಳಲಬಹುದರಸಂಗೆ ಘಳಿಗೆಗೆ
ತಿಳವನವದಿರ ಸಂಗದಲಿ ಮನ
ಮುಳವನೆರಡಿಟ್ಟ ಹನು ಧರ್ಮಜನೆಂದನಾಶಕುನಿ ||

೧೩

ಅವರ ವನವಾಸದ ದಿನಂಗಳು
ನವಗೆ ಸುದಿನ ಸುಖಾನುಭವವವ
ರವಧಿ ತುಂಬಿದ ಬಚ್ಚಿಕ ನೋಡಾ ಸಾಧುಗಳ ಪರಿಯು |
ನಿವಗೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ಸಾಮ್ರಾ
ಜ್ಯವ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವರ್ತಿಯಲಿ ಪಾಂ
ಡವರ ಹಂಬಲ ಬಿಡುವುದುಚಿತವಿದೆಂದನಾಶಕುನಿ 1 ||

೧೪

ಬೇವು ತಾ ಪರಿಪಕ್ವವಾದರೆ
ಹಾವು ಮೆಕ್ಕಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಗಡ ಧ
ಮಾವಮಾನದ ಕನಿಗೆ ಕಾಮಾದಿಗಳ ನೆರವಿ ಗಡ |
ಆವಿಡಂಬದ ಶಕುನಿಕರ್ಣರು
ಜೀವಸಖರೈ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ದು
ರ್ಭಾವಭೀಕರಹೃದಯ ನುಡಿದನು ಕರ್ಣನರಸಂಗೆ ||

೧೫

ಶಕುನಿಯು ಹೇಳಿದನು ಕರ್ಣನು ಅನುಮೋದಿಸಿದುದು
ಆಹ ಶಕುನಿಯ ಮೊತ್ತಿನಲಿ ಸಂ
ದೇಹವೇ ಪಾಂಡವರು ಬಂಧು
ದ್ರೋಹಿಗಳು ತಮ್ಮವಧಿ ತುಂಬಲು ಕೇಡತಹರೆಂಬ |
ಈಹದನು ತಪ್ಪುವುದೆ ನೀವತಿ
ನೋಹದಲಿ ಬಿಡೆ ಬಿಸಿದು ಬಿದ್ದ ರೆ
ಕಾಹುರರು ಕುರುಪತಿಯ 2 ಕೆಡಿಸುವರೆಂದನಾಕರ್ಣ ||

೧೬

1 ಮುಣ್ಣಿವುದುಚಿತವು ಕರ್ಣ ಹೇಡೆಂದ, ಚ. 2 ಕೌರವರ, ಚ.

ಈಸುಖದ ಸುಗ್ಗಿಯಲಿ ನಿನ್ನವೆ
 ರೇಸು ಹೆಚ್ಚು ಗೆಯಾಗಿ ಬದುಕಿದ
 ರೈಸುವನು ನೆಣಿ ನೋಡಿ ಹಿಗದೆ ಪಾಂಡುನಂದನರು |
 ಘಾಸಿಯಾದರು ಘಟ್ಟಬೆಟ್ಟದ
 ಪೈಸರದಳೆಂದಿಲಿ ಮೆಣುಗುತ
 ಸೂಸಿದೈ ಸಾಹಿತ್ಯಭಾಷೆಯನೆಂದನಾರ್ಕಣ || ೧೩

ಸೊಗಸು ತಳಿತುದು ತರಳಮನ ತಳ
 ಮಗುಚಿದಂತಾಯ್ತು ವರೊಲವು ಕಾ
 ಡಿಯ ಕೆಸಪೊಳಗದ ನೀಲದ ಸರಿಗೆ ಸರಿಯಾಯ್ತು |
 ಮುಗುಳುಗಂಗಳ ಬಾಪ್ಪಬಿಂದುವೆ
 ನುಗುರಕೊನೆಯಲಿ ಮಿಡಿದು ಕರ್ಣನ
 ಹೊಗಚಿದನು ಬಚ್ಚಕೇನು ಸಿಂಗಿಯಲುಂಟೆ ಸವಿಯೆಂದ || ೧೪

ಹೋಗಲಾಪಾಂಡವರ ಚಿಂತೆಯ
 ನೀಗಿದವು ನೀವಿನ್ನು ನೆನೆವು
 ದ್ಯೋಗವೇನೆನೆ ನಗುತ ನುಡಿದರು ಕರ್ಣಶಕುನಿಗಳು |
 ಘೋಷಯಾತ್ರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ.

ಈಗಳೇವಿಭವದ ವಿಲಾಸದ
 ಭೋಗದಗ್ಗುಳಿಕೆಗಳ ಭುಜದ
 ಪಾರ್ಗಮವನವರಿದ್ದ ಬನದಲಿ ತೋಷಬೀಕೆಂದ || ೧೫
 ನಾಡೊಳಗೆ ತುಪುಹಟ್ಟಿಯಲಿ ಹೊಲ
 ನಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಗೋಕದಂಬವೆ
 ನೋಡುವುದು ನೆವೆ ಕುರುಪತಿಯ ಗಾಢದ ಸಗಾಢಿಕೆಯ |
 ನೋಡಿ ನಸಿಯಲಿ ಪಾಂಡುಸುತರವ
 ರಾಡುಗಾಡಿನ ಹೊಲನ ಹೊರೆಯಲಿ
 ಕೂಡೆ ತನುಪರಿಮಳದಲರಮನೆ ಮೊಡಬೀಕೆಂದ 1 || ೧೬

ವನದ ಚಿಮ್ಮಂಡೆಗಳ ಘೋರ
 ಧ್ವನಿಗಳಲಿ ಕಿವಿ ಮೈ ಗಕುಲದ ಸೊಗ
 ಡಿನಲಿ ನಾಸಿಕ ರೌದ್ರಭೂತಾಲೋಕನದಿ ನಯನ |
 ಜನಸರುಣಿ ಬೆದಣುವರು ನಿನ್ನರ
 ಮನೆಯ ಸತಿಯರ ನೇವುರದ ನು
 ಣ್ಣನಿಗಳಲಿ ತನುಗಂಧದಲಿ ರೂಪಿನಲಿ ಸೊಗಸಿನಲಿ || ೧೦

ಅವಕ್ಕೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಅಸಪ್ತತಿ.

ಸಿರಿಗೆ ಸಫಲತೆಯಹುದು ನಾನಿದ
 ನಣಿಯೆ ನೀವೆವರಿದ್ದವಿಪಿನಾಂ
 ತರಕೆ ಗಮಿಸುವುದುಚಿತವೇ ಮನಮುನಿಸು ನೆಜಿ ಬಲಿದು |
 ಕೆರಳಿದರೆ ಕಾಳಹುದು ಭೀಮನ
 ದುರಳುತನವೀಕಾರವೇಂದ್ರನ
 ಹುರುಡು ಹುರಿಯೇಣುವುದು ಮತವಲ್ಲೆಂದನಂಧನೃಪ || ೧೧

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನನ್ನು ಸಪ್ತತಿಪಡಿಸಿದುದು.

ಹೂಣೆಯೇಕ ¹ ವರೊಡನೆ ಸೆಣಸಿನ
 ಸಾಣೆಯಿಕ್ಕುವ ಮಸೆವ ಕದನವ
 ಕಾಣವೆಮ್ಮಣಿಕೆಯಲಿ ಸಲುಗೆಯ ಸಾಧುಸಾಮೆದಲಿ |
 ರಾಣಿಯರ ರಹಿಯಿಂದ ರಂಜಿಸಿ
 ಜಾಣಿನಲಿ ಬಹೆವರಸ ನಿಮ್ಮಡಿ
 ಯಾಣೆ ಯೆಂದೊಡಬಡಿಸಿದರು ನೃಪ ಕರ್ಣಶಕುನಿಗಳು || ೧೨

ಇದು ಉಚಿತವಲ್ಲೆಂದು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ಕೇಳಿದುದು.

ಪರಿಮಿತದಲೀವಾರ್ತೆನೆಗಳಿದು
 ದರಮನೆಯಲಿದನೆಲ್ಲ ಕೇಳ್ದರು
 ಗುರುವಿದುರಗಾಂಗೇಯಕೃಪರಜಲಿದರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ |

1 ಹೂಗವವ, ಚ.

ಕರೆಸಿ ನುಡಿದರು ಕರ್ಣಸಾಬಲ
 ಕುರುಪತಿಗಳಿಗೆ ಘೋಷಯಾತ್ರಾ
 ಭರವನಱಿದೆವು ಹೋಡುದನುಚಿತವೆಂದರನಿಬರಿಗೆ || ೨೪

ಅವೆಗಡೆಯನಾಭೀಮ ನೀವೆಂ
 ಬವರು ನಿಸ್ಸೀಮರು ಚತುರ್ಬಲ
 ನಿವಹ ಸಿಲ್ಲದು ತುಡುಕುವುದು ತುಟವುದು ತಪೋವನವ |
 ವಿವಿಧಖುಷಿಗಳನೇಡಿಸುವೆರೀ
 ಯುವತಿಯರು ಕೈಕಾಲುಮೆಟ್ಟಿನ
 ಬವರ ಗಂಟಕ್ಕುವುದು ಲೇಸಲ್ಲೆಂದನಾಭೀಷ್ಠ || ೨೫

ಸಾಱಿದೆವು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬಾರೆವು
 ದೂಱಿಲಾಗದು ನಮ್ಮನಿಬರ
 ವಿಾಱಿದರೆ ರಣಭಂಗ ತಪ್ಪದು ಹೋಗಿ ನೀವೆನಲು ¹ |
 ದೂಱಿ ತಾರೆವು ನಿಮಗೆ ನಾವ್ ಕೈ
 ವಿಾಱಿ ನಡೆಯವು ಕಾರ್ಯಗತಿಯಲಿ
 ಜಾಱಿ ಝಡಿತೆಯ ಮಾಡೆವೆಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೨೬

ಆದರೇಳಿ ² ಶುಭಾಶುಭದ ಫಲ
 ಬೀದಿವರಿಸುವುದೈಸಲೇ ನಿಮ
 ಗೀದುರಾಗ್ರಹವೇಕೆ ಕಾಂಬಿರಿ ಫಲವನಗ್ರದಲಿ |

ಯಾರ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಘೋಷಯಾತ್ರಗೆ ಹೊರಡುವಿಕೆ.

ಆದುದಾಗಲಿ ಹೋಗಿ ಯೆನೆ ದು
 ಭೇದಗರ್ವಗ್ರಂಥಿಕಲುಷವಿ
 ನೋಡಬಿಲರು ಭುಜವೆ ಹೊಯ್ದರು ನೋಡಬಹುದೆನುತ || ೨೭

¹ ಹೋಗಬೇಡೆನಲು, ಚ.

² ರಿಲ್ಲಿ, ಚ.

ಘೋಷಪಯಾತ್ರಾವರ್ಣನ.

ಊರೊಳಗೆ ¹ ಸಾಖುದರು ಕೊಟ್ಟರು
 ವಾರಕವನಬಲಾಜನಕೆ ಭಂ
 ಡಾರ ಸವೆದುದು ಗಣಿಕೆಯರಿಗಾಭರಣದಾನದಲಿ |
 ಸಾರಪರಿಮಳವೆಸ್ತುಗಳ ಬಲು
 ಭಾರಣೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳೊಟ್ಟಿತು
 ತೇರುಗಳ ಮೇಲೊದಗಿತಕ್ಷೋಹಿಣಿಯ ನಾರಿಯರು || ೨೪
 ಬಿಗಿದಬೀಯಗಬದ್ಧರದಭಂ
 ಡಿಗಳು ರಾಣಿಯ ವಾಸದಂದಣ
 ತೆಗೆದುವೊಣಲುವ ಕಂಚುಕಿಗಳುಗ್ಗಡದ ರಭಸದಲಿ |
 ಗಗನ ವಡಗಿತು ಪಲ್ಲವದ ಸ
 ತ್ತಿಗೆಯ ಸಾಲಿನಲಿ ರ್ಪುಲ್ಲರಿಯ ರ್ಪೂ
 ಡಿಗಳಲಾಡುವೆ ಚಮರಸೀಗುರಿಗಳ ಪತಾಕೆಯಲಿ || ೨೫
 ಸವಡಿಯಾನೆಯ ಮೇಲೆ ಗಣಿಕಾ
 ನಿವಹ ದಂಡಿಗಳಲಿ ಕೆಲವರು
 ಯುವತಿಯರು ಕೆಲರಶ್ವಚಯದಲಿ ರಥನಿಕಾಯದಲಿ |
 ಯುವತಿಯುವೊ ಸೃಷ್ಟಿ ಗಣಿಕಾ
 ಯುವತಿಯರ ನೆಲನೀದುದೋ ದಿ
 ಗ್ವಿವರ ಕಣಿದುದೋ ಕಾಂತೆಯರನೆನೆ ಕವಿದುದಗಲದಲಿ || ೨೬
 ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ
 ಕರಿಘಟಾವಳ ಯೆಂಟುಸಾವಿರ
 ವರರಥವು ರಾವ್ರತರ ವಾಘೆಯಲಿ ಹಯಕೋಟೆ |
 ಬಿರುದಿನಗ್ಗದ ಭಟರ ಸಂಖ್ಯೆಯ
 ನಖಿಯೆನಿಂತಿದು ಘೋಷಪಯಾತ್ರಾ
 ಪರುತವಣಿಯ ಮಹಾಚತುರ್ಬಲ ಕೌರವೇಶ್ವರನ || ೨೭

1 ಕೇರಿಯಲಿ, ಚ.

ನೆರೆದುದಗಣಿತವಂದಿಜನ ಕವಿ
 ವರರು ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಿಧಾವಂ
 ತರು ಸುನರ್ತಕ ಕಥಕಪರಿಹಾಸಕರು ಮಾಗಧರು !
 ಚರರು ಮಲ್ಲರು ಬೇಟೆಕಾಱರು
 ಪರಿಜನಾವಳಿಸಂತ ವಿಪಿನಾಂ
 ತರಕೆ ಪಯಣದ ಮೇಲೆ ಪಯಣದಲರಸನೈತಂದ || ೨೨

ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪಕುನಗಳಾದರೂ ಅದನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ
 ಹೊರಡುವಿಕೆ.

ಅರಸ ಕೇಳವರತ್ತಪಯಣದ
 ಭರದಲೈತರೆ ಮುಂದೆ ವಾಯಸ
 ವೆರಡು ತನ್ನೊಳು ಕದನಮುಖದಲಿ ವಾಮದೆಸೆಗಾಗಿ |
 ಪುದುವೆಲ್ಲಿಂ ಬಟಕ ಹಸುಬನ
 ಸರುವು ವಾಮದೆ ಗರ್ಭನ ಬಲ
 ಕರಿಯ ಹಕ್ಕಿಯ ತಡೆಯ ಮನ್ನಿ ಸದೈದಿದನು ಭೂಪ || ೨೩

ಇಂದು ಕಂಡವಶಕುನಗತಿಯಲಿ
 ಮುಂದೆ ಲೇಸಲೆ ನುತ ನುಡಿಸಿದೊ
 ಡಂದು ಸಚಿವಪಸಾಯ ರಾಪ್ತರು ಮಂತ್ರಿವರ್ಗಚಯ |
 ಚಂದವಾಗದು ಶಕುನಗತಿ ಮರ
 ಳಂದು ಹೇಳಲು ಬಾರವಾವೆನೆ
 ಮುಂದಣಗ್ರಹ ಘನವೆನುತ ಮುಱಗಿದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು || ೨೪

ದ್ವೈತವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಗೋವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದುದು.

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳೆ ದ್ವೈತವನಬಂ
 ಧುರನದೀತೀರದಲಿ ವನದಲಿ
 ಸರಸಿಯಲಿ ದೀರ್ಘ ಕೆಗಳಲಿ ವಾಪೀತಟಾಕದಲಿ |

ಬೆರಸಿ ಬಿಟ್ಟುದು ಕೂಡೆ ಪಾಳಯ
ವರಮನೆಯ ಗುಡಿ ನೆಗಹಿದುವು ವಿ
ಸ್ತೂರಿಸಿದುವು ಮಂಡವಿಗೆ ಅಯದ ಭದ್ರಭವನಗಳು || ೨೫

ಕರೆಸಿದನು ಕೀಲಾರಿಗಳನಾ
ದರಿಸಿ ಹಟ್ಟಿಯ ತುಣುಗಳಲ್ಲವ
ಕರೆಸಿ ನೋಡಿದನಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಿನ ಕೋಟೆಸಂಖ್ಯೆಗಳ |
ಹರಿವ ಹಾಣುವ ಪಂಠಿಸುವ ಸೈ
ವರಿವ ಮರಳುವ ಮುಖುವ ನಿಲುವೆಳ
ಗಣುಗಳನು ನೋಡಿದನು ನಗುತ ನರೇಂದ್ರನೋಲವಿನಲಿ || ೨೬

ಬೆಳವಿಣಿಯ ಮಿಡಿ ಗೋಲೆವ ಬಾಲದ
ನೆಲಕೆ ನಿಗುರುವ ಗಂಗೆದೊಗಲಿನ
ಹಲಗೆಬೆನ್ನಿನ ಸಿಡಿಲಮುಖಿಯೆನ ವೊಪ್ಪಿವ ಹುಂಕೃತಿಯ |
ಕೆಲವಿದಿರುಬರಲದ್ರಿಯದ್ರಿಯ
ಹಳಚುವಂತಿರೆ ಹರಿವ ಹಾಣುವ
ಸಲಗನೀಡಿಪಾಡುತೀರ್ದುವು ಹಿಂಡುಹಿಂಡಿನಲಿ || ೨೭

ಆಗ ಅನೇಕಗೋವುಗಳನ್ನು ಪಾನವಾಗಿ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ತರಿಸಿ ಹೋರಿಯ ಗವಿಯ ಗೂಳಯ
ಬರೆಸಿದನು ಕೆಲಕೆಲವ ಕೃಷಿಕರಿ
ಗಿರಿಸಿದನು ಗೋಲಕ್ಷವಿತ್ತನು ವಿಪ್ರಸಂಕುಲಕೆ |
ಕರೆಸಿ ಕೊಟ್ಟನು ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಮ
ಲ್ಲರಿಗೆ ಗಾಯಕರಿಗೆ 1 ವಿಧಾವಂ
ತರಿಗೆ ಬಹುವಿಧಬಹಳವಂದಿಗೆ ಮಾಗಧವ್ರಜಕೆ || ೨೮

ಅಂಗ ಚಿತ್ತವನಿತ್ತು ಮೊದಲಿನ
ಪುಂಗವನ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಹಿಂಡಿನ
ಪಂಗಡದ ಗೋಪಾಲನಿಕರಕೆ ಕೊಟ್ಟನುಡುಗೊಳಿಯ |

ಹಿಂಗಿದುವು ತುಱುಬೇಟೆಯಾಡಿ ಮೈ
 ಗಂಗಳಿಗೆ ಮದ್ದುಣಿದು ಗಡಿ ಭಾ
 ಗಂಗಳನು ಕೊಡಿಸಿದನು ಪರಿವಾರಕೆ ವಿನೋದದಲಿ || ೩೯

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ.

ನೂಕನೆ.

ಪರಿವಿಡಿಯಲಾದ್ವೈತವನದಲಿ
 ಬೆರಸಿ ಬಿಟ್ಟುದು ಬೀಡು ಗಂಧ
 ವರ್ಗಿಗೆ ಕೌರವಬಲದೊಡನೆ ಮೆಸೆದುದು ಮಹಾಸಮರ ||

ಪಾಂಡವರು ಇದ್ದ ವನದ ಬಳಿ ದುರ್ಯೋಧನನು ಪಾಳೆಯವನ್ನು
 ಬಿಡಿಸಿದುದು.

ಕೇಳು ಜನಮೋಜಯ ಧರಿತ್ತೀ
 ಪಾಲ ತುಱಿಸಳ್ಳಿಗಳ ನೋಡಿ ವೆ
 ನಾಳ ದವ್ವದೆ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಸಮಸ್ತದಳಸಹಿತ |
 ಲೀಲೆ ಮಿಗಲಾಪಾಂಡವರ ವನ
 ವೇಲೆಯಲಿ ನಿಸ್ಸಾಳರಭಸದ
 ಸೂಳ ಸಂಕೇತದಲಿ ನೃಪ ಬಿಡಿಸಿದನು ಪಾಳೆಯವೆ || ೧

ಲಾಯ ನೀಡಿತು ಮುಂದೆ ರಾವೃತ
 ಪಾಯಕರಿಗೆಡವೆಂಕ ಮಂತ್ರಿಪ
 ಸಾಯಿತರು ಕರ್ಣಾದಿಗಳಿಗೆಡೆಯಾಯ್ತು ಬಲವೆಂಕ |

ರಾಯನರಮನೆ ಮುಕ್ತಿಕದ ಕಳ
ಶಾಯತದ ಬೆಳಗಿನಲಿ ಪಾಂಡವೆ
ರಾಯನೆಲೆವನೆಗಳನು ನಗುತಿರ್ದುಡು ನವಾಯಿಯಲಿ || ೧

ಆಗ ಪರಿವಾರದ ತರುಣಿಯರ ಕಾರ್ಯಗಳು.

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಕಾರವೇಶ್ವರ
ನರಸಿಯರು ಲೀಲೆಯಲಿ ಶತಸಾ
ವಿರಸಖೀಜನಸಹಿತ ಹೊಜವೆಂಟರು ವನಾಂತರಕೆ |
ಸರಸಿಜದ ನಿಜಗಂಧದಲಿ ತನು
ಪರಿಮಳವ ತಕ್ಕೈಸಿ ವನದಲಿ
ತರಳಯರು ತುಂಬಿದರು ಮೆಚ್ಚಿದುಂಬಿಗಳ ಡೊಂಬಿನಲಿ || ೨

ಕೆಲರು ಹೊಂದಾವರೆಯ ಹಂತಿಯು
ಕೊಳನ ಹೊಕ್ಕರು ಬಿಬ್ಬಿಫಲಗಳ
ನಿಬುಕಿ ಕೊಯರು ಕೊಡಹಿ ಮೊಲೆಗಳ ಮೇಲುದಿನ ನಿಜಿಯ |
ಕೆಲರು ಹೂಗೊಂಚಲಿನ ತುಂಬಿಯ
ಬಳಗವನು ಬೆಂಕೊಂಡರುಲಿಪರೆ
ಗಿಳಿಗೆ ಹಾರದ ಬಲೆಗಳನು ಹಾಯ್ಕಿದರು ಕೊಂಬಿನಲಿ || ೪

ಪಾರಿಜಾತದ ಪಾದರಿಯ ನಾ ¹
ನಾರಿಯರು ಕೆಲರಾ ² ನನದಲಿ ಚ
ಕೋರಿಗಳ ನಿಲಿಸಿದರು ಕೆಲಕೆಲರಂಗಪರಿಮಳಕೆ |
ಸಾರಿದರೆ ಮೆಚ್ಚಿದುಂಬಿಗಳ ಸುಖ
ಪಾರಣೆಯ ಬೆಸಗೊಳುತ ನಗುತ ವಿ
ಕಾರಿಗಳು ವೇಡೈಸಿದರು ³ ನೃಪ ಮುನಿಜನಾಶ್ರಮವೆ || ೫

¹ ಪಾರಿವದುಪಾಧ್ಯರನು ಸಮಿಸುತೆ. ಖ. ಚ.

² ವಾರನಾರಿಯರಾ, ಖ, ಚ.

³ ವೊಡ್ಡೈಸಿದರು, ಚ.

ನೇವ್ರರದ ದನಿ ದಟ್ಟಿಸಿತು ವೇ
 ದಾವಳಿಯ ನಿಘೋಷವನು ನಾ
 ನಾವಿಭೂಷಣಕಾಂತಿ ಕೇಣಕಿತು ಮುನಿಸಮಾಧಿಗಳ |
 ಆವೆಧೂಜನದಂಗಗಂಧ
 ಪ್ರಾವರಣ ಹುತಚರುಪುರೋಡಾ
 ಶಾವಳಿಯ ಸಾರಭವ ಮುಸುಕಿತು ವನದ ವೆಳೆಯದಲಿ || ೬

ಹೊಕ್ಕರಿವರಾಶ್ರಮವೆ ತುಱುಗಿದ
 ತಕ್ಕ ರಂತೆಕರಣ ತುರಗಕೆ
 ದುಕ್ಕುಡಿಯನಿಕ್ಕಿ ದರು ತಿರುಹಿದರೆರಡುವಾಘಿಯಲಿ |
 ಸಿಕ್ಕಿ ದುವು ಧಾತಿಯಲಿ ಧೈರ್ಯದ
 ದಕ್ಕಡರಮನ ಹರಹಿನಲಿ ಹಾ
 ಯಿಕ್ಕಿ ದರು ಕಡೆಗಣ್ಣ ಬಲೆಗಳ ಮುನಿಮೃಗಾವಳಿಗೆ || ೭

ಸುಕ್ರಸುವವ ಮುಟ್ಟಿದರು ಧೌತಾಂ
 ಶುಕದೊಳಗೆ ತಂಬುಲವೆ ಕಟ್ಟಿದ
 ರಕಟುಸಾಧ್ಯರ ಮೋಷಿಯನು ತೇಡಿಸುತ ಬೆರಳನಲಿ |
 ಚಕಿತಧೃತಿಯರು ದೀಕ್ಷಿತರ ಚಂ
 ಡಿಕೆಗಳನು ತುಡಕಿದರು ಮುನಿವೆಟು
 ನಿಕರಶಿರದಲಿ ಕುಣಿಸಿದರು ಕುಂಚಿತಕರಾಂಗುಲಿಯ || ೮

ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅವಸ್ಥೆ

ರಾಯರೆಂಬವರಿಲ್ಲಲಾ ಸ್ವಾ
 ಧ್ಯಾಯ ಕೆಟ್ಟುದು ಮುಟ್ಟಿದರುಪಾ
 ಧ್ಯಾಯರನು ಶೂದ್ರೆಯರು ಸೆಳೆದರು ಮೌಂಜಿಮೇಖಲೆಯ |
 ಹಾಯಿದರು ಯಜ್ಞೋಪವೀತಕೆ
 ಬಾಯಲೆಂಜಲಗಿಡಿಯ ಬಗೆದರ
 ಲಾಯನುತ ಬಿಟ್ಟೊಡಿದರು ಸಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು || ೯

ಕೆದಱಿದರು ಗಡ್ಡವನುಪಾಧ್ಯರು
 ಬೆದಱಿಸಿಂದರಿದೇನು ನೀನು ಮಾ
 ಡಿದವಿಟಾಳವೆ ಹೇಳುವೆವು ಕುಂತೀಕುಮಾರರಿಗೆ |
 ಇದು ಮಹಾಮುನಿಸೇವಿತಾಶ್ರಮ
 ವಿದಱಿ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರವನು ಕೆಡಿ
 ಸಿದವರೇ ಹ್ಲಯವಹರು ಶಿವ ಶಿವ ಯೆಂದರಾದ್ವಿಜರು || ೧೦

ಆಗ ದ್ವಿಜರಿಗೂ ತರುಣಿಯರಿಗೂ ನಡೆದ ವಿವಾದ.

ಹೇಳಿದರೆ ಕುಂತೀಕುಮಾರರು
 ಕೇಳಿ ಮಾಡುವುದಾವುದೋ ವನ
 ಪಾಲಕರು ತಾವಿಂದು ಪೃಥ್ವೀಪಾಲ ನನ್ನೊಡೆಯ |
 ಹೇಳಿ ಬಟಕಜ್ಜನನ ಭೀಮನ
 ಧಾತಿಯನು ತರಲಹಿರೆನುತ ಘಾ
 ತಾಳಿಯರು ಮುನಿಜನವ ಬೈದರು ಬಹುವಿಕಾರದಲಿ || ೧೧

ಶಾಂತರುಜಿ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯರು ವೇ
 ದಾಂತನಿಷ್ಠರು ಸುವ್ರತಿಗಳ
 ಶ್ರಾಂತವೇದಾಧ್ಯಯನಯಾಜ್ಞೆ ಕಕರ್ಮಕೋವಿದರು |
 ಸಂತತಾನುಷ್ಠಾನಪರರನ
 ದೆಂತು ನೀವಾಕ್ರಮಿಸುವಿರಿ ವಿ
 ಭ್ರಾಂತೆಯರು ನೀವೆನುತ ಜಱಿದರು ಕಾಮಿನೀಜನವ || ೧೨

ಬದೆದು ಪದದಲಿ ಕೆಂದಳಿರ ತೋ
 ಱಿದವೆಶೋಕೆಗೆ ಮಧ್ಯಗಂಡೂ
 ಪದಲಿ ಬಹುಳದ ಮರನ ಭುಲ್ಲವಿಸಿದೆವು ಕುರುವಕಕೆ |
 ತುದಿಮೊಲೆಯ ಸೋಂಕಿನಲಿ ಹೂದೋ
 ಱಿದೆವು ಕಂಣೋ ಲಣಿಯಲಿ ತಿಲಕವೆ
 ಕದುಕಿದೆವು ನೀವಾವ ಘನ ಘಡ ಯೆಂದರಬಲೆಯರು || ೧೩

ಬಲುಮೊಲೆಯ ಸೋಂಕಿನಲಿ ಶಾಂತರ
 ತಲೆಕೆಳಕ ಮಾಡುವೆವು ಕಡೆಗ
 ಣ ಲಗಿನಲಿ ಕೊಯ್ದು ತ್ತುವೆವು ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯರ ಮನವ |
 ಎಳನಗೆಗಳಲಿ ವೇದಪಾಠರ
 ಕಲಕುವೆವು ವೇದಾಂತನಿಷ್ಠ ರ
 ಹೊಳಸ ದುವ್ಯಾಳಸುವೆವೆಮಗಿದಿರಾರು ಲೋಕದಲಿ ¹ || ೧೪

ಎನುತ ಕವಿದುದು ಮತ್ತೆ ಕಾಂತಾ
 ಜನಸುಯೋಧನನರಮನೆಯ ಸೊಂ
 ಪಿನ ಸಖಿನಿಕುರುಂಬ ತುಂಬಿತು ವರತಪೋವನವ |
 ಮನಸಿಜನ ದಳ ನೂಕಿತೇಜೇ
 ಠೆನುತ ಚೆಲ್ಲಿತು ಮುನಿನಿಕರ ನೃಪ
 ವನಿತೆಯಿದಿರಲಿ ಸುಳದರವದಿರ ಮುಂದೆ ಸಂದಣಿಸಿ || ೧೫

ಆಗ ಆತರೂಷಿಯರು ದೌಪದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು.
 ಈಕೆ ಪಾಂಡವಸತಿ ಕಣಾ ತೆಗೆ
 ಯಾಕೆ ಯತಿದಾರಿದ್ರ್ಯಮೂರುತಿ
 ಯಾಕೆಯಲ್ಲಡಗಿಹಳು ರಾಣಿಯವಾಸವೆಂಬರಲೆ |
 ಈಕೆಯಹುದಲ್ಲಿದಕೆ ಪಣವೇ
 ನೀಕೆ ಬಣಗಕಟೆನುತ ಕಾಂತಾ
 ನೀಕ ತಮ್ಮೊಳು ನುಡಿವುತಿರ್ದುದು ತೋಣಿ ಬೆರಳಿನಲಿ || ೧೬

ಕುಣಿವರಂದುಗೆಗಾಲ ಝಣಝಣ
 ಝಣಝಣತ ಕ್ಕಿ ತಿರವ ಮೆಸಗೆ ಕಂ
 ಕಣದ ದನಿ ದೋಣುವರು ನುಡಿಢುಡಿಸೇರದಂದದಲಿ |
 ಮಣಿಮಯದ ಕುಂಡಲವನಲುಗುವ
 ರೆಣಿಸುವಂತಿರೆ ಕೊರಲ ಹಾರದ
 ಮಣಿಗಳನು ಮುತ್ತು ಗಳ ಮೆಣಿವರು ಮುಖದ ಮೌಳಿಯಲಿ || ೧೭

1 ವಿದಿರಾರೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ, ಚ. ಕ. ಖ.

ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ.

ಬಿಡಿಯಲೈದಿತು ಮುನಿಗಳವರುಸ

ಟಳವನರಸಂಗಉಹಿದರು ವೆ

ಗ್ಗೊಳಿಸಿ ಭೀಮಂಗೆಂದರರ್ಜುನಯಮಳರಿದಿರಿನಲಿ |

ಉಚ್ಚದರೆಮಗೀವನವಿಟಾಳ

ಪ್ರಳಯವಾದುದು ಕಾನನಾಂತರ

ನಿಳಯದಲಿ ನಿಲಿಸೆಮ್ಮನಂದುದು ಸಕಲಮುನಿನಿಕರ || ೧೮

ಇದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮರಾಯರ ಸಮಾಧಾನ.

ಅರಸಲಾ ಕುರುರಾಯನಾತನ

ಬರವು ತುಱುಪಳ್ಳಿ ¹ ಗಳ ಗೋವಿ

ಸ್ತರಣಕೋಱಸುಗವೈಸೆ ಪಾಳಯ ಸಾರ್ವಭೌಮನದು |

ಪರಿಸರದಲಿದ್ದುದು ವಿನೋದಕೆ

ತರುಣಿಯರು ಬರಲೇಕೆ ನೀವೆ

ಬರಿಸುವಿರಿ ನಮ್ಮವರಲಾ ಯೆಂದನು ಮಹೀಪಾಲ || ೧೯

ಭೀಮನ ಕೋಪವನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯರು ಶಮನ ಮಾಡುವಿಕೆ.

ಔತು ಗಚ್ಚೆ ದನಂಘ್ರಿಯಲಿ ನೆಲ

ಬೀಡ ಬಿಡಲೊದೆದನು ಕರಾಂಗುಲಿ

ಗೂಡಿ ಮುಱಿದೊಕ್ಕಿದನು ಖತಿಯಲಿ ನಿಜಗದಾಯುಧವೆ |

ನೋಡಿದನು ಕುರುರಾಯನಲಿ ಹೊ

ಯಾಡಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಭೀಮನ

ಮೋಡಿಯನು ನೃಪನಖಿದು ಸಂತೈಸಿದನು ಸಾಮೆವಲಿ || ೨೦

ದುರ್ಯೋಧನನ ಸ್ತ್ರೀಜನರ ಬರುವಿಕೆಯ ವರ್ಣನ.

ಕರೆಸಿದನು ನೃಪ ವಾರಿಕೇಳಿಗೆ

ವರವಧೂವರ್ಗವನು ಕೇಳಿದು

ತಿರುಗಿತಂಗಳ ² ಥಟ್ಟು ಝಣ ಝಣರವದ ರಭಸದಲಿ |

¹ ವಟ್ಟು, ಚ.

² ತಿಚ್ಚೆಯ ಜ. ಙ. ಟ.

ಸರಿದಿಟವ ನಿಱಿಯೊಂದು ಕೈಯಲಿ
 ಸುರಿವರಳಮುಡಿ ಯೊಂದು ಕೈಯಲಿ
 ಭರದೆ ಗವನಸ್ವೇದಜಲ ಮಘವಂಘಿಸಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ || ೨೦

ಬಲುಮೊಲೆಗಳ್ಳುಜಿಯಲೇಕಾ
 ವಳಿಗಳನು ಕೆಲಕೊತ್ತಿ ಮೇಲುದ
 ಕಳಚಿ ನಡುಗಿಸಿ ನಡುವನಂಜಿಸಿ ಜಘನಮಂಡಲವ |
 ಅಳಕನಿಕರವ ಕುಣಿಸಿ ಮೆಣಿಕುಂ
 ಡಲವನಲುಗಿಸಿ ಹಣಿಯ ಮುತ್ತಿನ
 ತಿಲಕವನು ತನಿಗೆದಱಿ ನಡೆದುದು ಕೂಡೆ ಸತಿನಿವಹ || ೨೧

ತಾರಕೆಗಳುಚಿದಂಬರದ ವಿ
 ಸ್ತಾರವೋ ಗತಹಂಸಕುಲಕಾ
 ಸಾರವೋ ನಿಸ್ಸಾರವೋ ನಿರ್ವೃತಪೋವನವೋ |
 ನಾರಿಯರ ದಳ ನೂಕಿದರೆ ತನು
 ಸಾರಭದ ದಳ ತೆಗೆಯದಾಕಾಂ
 ತಾರದೊಳಗೇನೆಂಬನಾಸಾಗಂಧಬಂಧುರವ || ೨೨

ಅಲರ್ಪ ಹೊಂದಾಕರೆಯ ಹಂತಿಯೊ
 ತಳತಮಾವಿನ ಬನವೋ ಮಿಗೆ ಕ
 ತ್ತಲಿಪ ಬಜಳತಮಾಲಕಾನನವೋ ದಿಗಂತದಲಿ ||
 ಹೊಳವ ವಿದ್ರುಮವನವೋ ಕುಸುಮೋ
 ಜಳತಕೇತಕಿದಳವೋ ರಂಭಾ
 ವಳಿಯೊ ಕಾಂತಾಜನವೋ ಕಮಲಾಕಾರವದನೆಯರೊ || ೨೩

ಆರಸ ಕೆಳೈ ವಾರಿಕೇಳಿಗೆ
 ಕುರುಪತಿಯ ನೇಮದಲಿ ಶತಸಾ
 ವಿರಸರೋಜಾನನೆಯರೈದಿತು ವನವನಂಗಳಲಿ |
 ಪರಿಮಳದ ಪಸರಣದ ಪದ್ಮಾ

ಕರಸಹಸ್ರದ ಸಾಲಸುಮನೋ
ಹರಮಹೋದ್ಯಾನವನು ಕಂಡೈತಂದರಬಲೆಯರು || ೧೫

ರಾಯಕುವರರು ಸಚಿವಮಂತ್ರಿ ಪ
ಸಾಯಿತರ ಮಕ್ಕಳು ಚಮೂಪರ
ನಾಯಕರ ನಂದನರು ವಿಟರು ವಿನೋದಿಗಳು ಪುರದ |
ಆಯತಾಕ್ಷಿಯರೊಡನೆ ರಾವ್ರತ
ಪಾಯಕರ ಸುತರೋಳಿಮೇಳನ
ವಾಯಿಗಳ ನಾಗರಿಕರೈದಿತು ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ || ೧೬

ಆರಭಸಕ ಕೋಪದಿಂದ ವನಪಾಲರು ಬರುವಿಕೆ.

ತವಗೆ ತಚ್ಚ ಮುಳುವೇಲಿ ಬಾಗಿಲ
ಜವಳಿಗದ ಬೀಯಗದಲಿದು ದು
ದಿವಿಜವನ ವುದ್ಧ ಂಡತರಪರಿಮಳದ ಪೂರದಲಿ |
ಯುವತಿಯರ ದಳ ನೂಕಿತುದಕೋ
ತ್ಸವವೃಥಾಕೇಳಿಯಲಿ ಕನಕೋ
ದ್ಭವಕವಾಟವನೊದಿದು ಕರೆದರು ಕಾಪಿನವರುಗಳ || ೧೭

ಆರಿವರು ಕರೆವರೆನುತ ಸುರ
ವೀರರೊಕ್ಕಿತು ಬಾಗಿಲಲಿ ನೀ
ವಾರನಲು ತೆಗೆ ಕದವನಖಿಯಾ ರಾಯಕುರುಪತಿಯ 1 |
ವಾರನಾರಿಯರವನಿಪತಿಯ ಕು
ಮಾರರಿದೆ ಬೇಹವರು ಸರಸಿಯ
ವಾರಿಕೇಳಿಗೆ ಬಂದೆವೆಂದರು ಗಜಣ್ಣಿ ಗರ್ಜಿಸುತ || ೧೮

ಆಗ ಗಂಧರ್ವರು ಜಲಕೇಳಿಮನ್ನ ತಡೆಯಲು ಮುದ್ದ ವಾಗುವಿಕೆ.

ಹೊಗೆಬಹುದೆ ಗಂಧರ್ವರಾಯನ
ಮಗನ ಬನವಿದು ನೋಡಿದರೆ ದೃ
ಗ್ಯುಗಳದೆವೆ ಸೀವುದು ಕಣ್ಣಾ ಘಟ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿಯೆನೆ |

1 ನರಸುನೆಯ, ಚ.

ತೆಗೆ ವಿಕಾರವ ನನ್ನೊಡನೆ ತೆಗೆ
 ತೆಗೆ ಕದವ ಗಂಧರ್ವನಾರಿಗೆ
 ಮಗನದಾವವೆನನುತ ಹೊಕ್ಕರು ತಟಿಯ ಮುಖದೊಡೆದು ||೧೯

ಬಹಿಲಿದುವು ಕಹಳೆಗಳು ಕಾಹಿನೆ
 ಸುರಭಟರು ನೆರೆವಸಿ ಮುಸುಂಡಿಯ
 ಪರಶುಮುದ ರಚಾಪಮಾರ್ಗಣ ಸಬಳಸೂನೆಗೆಯ |
 ಹರಿಗೆ ಖಡ್ಗದಲರಿಭಟರ ಚ
 ಪ್ಪರಿಸಿದರು ಗಂಧರ್ವಭಟರಿಗೆ
 ಕುರುಪತಿಯ ಸುಭಟರಿಗೆ ತೊಡಕಿತು ತೋಟ ತೋಟಿನಲಿ || ೨೦

ಚೆಲ್ಲಿದರು ಚಪಳೆಯರು ಮುನಿಜನ
 ವೆಲ್ಲ ಪಾಂಡವರಾಶ್ರಮದ ಮೊಗ
 ಲಲ್ಲಿ ಮೊನೆಗಣೆ ಮುಖಮ ಮುಖಿದುವು ಮೊನೆಯ ಮುಂಬಿಗರ |
 ಚೆಲ್ಲೆ ಗಂಗಳ ಯುವತಿಯರ ನಾ
 ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಣೆನು ಕಾಮುಕರು ನಿಂ
 ದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಹಾಯ ರವನೀಪತಿಯ ಪಾಳೆಯಕೆ || ೨೧

ಬಹಿಯ ಮಕ್ಕಳ ತಂಡವೇ ಹೊ
 ಕ್ಕಿಹಿದುದವದಿರನುಖುಲಿ ದಿವಿಜರು
 ಜಹಿದು ನೂಕಿತು ವನವನೊಳಬಿದ ವರ ಹೊಪವಡಿಸಿ |
 ಮುಖಿದು ತಚಿಗಳ ಬಲಿದು ಬಾಗಿಲ
 ಹೊಹಿಗೆ ನಿಂದರು ವಾರಿಕೀಳಿಯ
 ಮುಖಿದು ಶೋಣಿತವಾರಿಕೇಳಿಗೆ ಬನ್ನಿ ನೀವೆನುತ || ೨೨

ನೃಪಸುತರ ಪಡಿಬಲಕೆ ಬಂದುದು
 ವಿಪುಲಬಲ ಹಲ್ಲಣಿಸಿ ಹೊಯ್ ಹೊ
 ಯ್ಯಪಶದರ ಗಂಧರ್ವಸುಭಟರನೆನುತ ಸೂಟಿಯಲಿ |

ಕುಪಿತರಣಿಯಟ್ಟಿದರು ತೋಪಿನ
 ಕಪಿಗಳಾವೆಡೆ ಕಾಣಬಹುದಿ
 ನ್ನು ಪಚರರನಿನ್ನೇನು ಹೊಗಿಸಿದರವರನಾವನವ || ೨೨

ಬಂದ ಬಲ ಹೇರಾಳ ತೆಗೆ ತೆಗೆ
 ಯೆಂದು ತೋಪಿನ ಕಡೆಗೆ ಹಾಯ್ದು ಒಡಿ
 ನಿಂದು ನೆರಹಿದರಕಟ ಗಂಧರ್ವರು ಭಟವ್ರಜವ |
 ಬಂದುದದು ನಡುಬನಕೆ ಕೌರವ
 ವೃಂದವನು ಕರೆದರು ವಿಸೋದಕೆ
 ಬಂದಿರೈ ನಾರಾಚಸಲಿಲಕ್ರೀಡೆ ಯಿದೆ ಯೆನುತ || ೨೪

ಮುಖಿಯಿಸುತ ಗಂಧರ್ವಬಲ ಮು
 ಕ್ಕು ಒಕ್ಕಿ ಕೌರವಬಲವ ತತ್ತರ
 ದಜುದು ತರಹರವಿಲ್ಲೆ ನಿಸಿ ಹೊಗಿಸಿದರು ಪಾಳಯವ |
 ಹೊಣಗುಡಿಯ ಹೊಣಪಾಳಯದ ಭಟ
 ರಣುಹಿದರು ಕುರುಸತಿಗೆ ಖತಿಯಲಿ
 ಜಜುದು ಜೋಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನಕ್ಷೋಹಿಣಿಯ ನಾಯಕರ || ೨೫

ಹಲ್ಲಣಿಸಿದುದು ಒಳತುರಂಗವೆ
 ದೆಲ್ಲ ಕವಿದುದು ಹೊಕ್ಕ ದಿವಿಜರ
 ಚೆಲ್ಲ ಬಡಿದರು ಒಳಚಿದರು ತೋಪಿನ ಕವಾಟದಲಿ |
 ನಿಲ್ಲದೊಕ್ಕಿದರಂತಕನ ಪುರ
 ದೆಲೆ ಯಲಿ ಹೆಕ್ಕಳದ ಖಡುಗದ
 ಫಲ್ಲಣಿಯ ಖಣಿಖಟಲ ಗಾಢಿಕೆ ಫಲ್ಲಿಸಿತು ನಭವ || ೨೬

ಯುದ್ಧದಿಂದ ವನಕ್ಕಾದ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರನೇನನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ.
 ಬಲದ ಪದಫಟ್ಟನೆಗೆ ಹೆಮ್ಮೆರ
 ನುಲಿದು ಬಿದ್ದುದು ಸಾಲಪೂಗಾ
 ವಳಕಪಿತ್ಥಲವಂಗತುಂಬುರನಿಂಬದಾಳಿಂಬ |

ಫಲಪಲಾಶರಸಾಲಶಮಿಗು

ಗು ಲಮಧೂಕಾಶೋಕಬಿಲ್ವಾ

ಮುಲಕಜಂಬೀರಾದಿಗಳು ನುಗ್ಗಯ್ಯು ¹ ನಿಮಿಷದಲಿ || ೩೩

ಕದಡಿವುವು ಸರಸಿಗಳು ಕೆಡೆದುವು

ಕದಳಿಗಳು ಗೊನೆಸಹಿತ ಸೆಳೆದೊಡು ²

ಗಿದುವು ಮುಂಡಿಗೆ ಮುಜುದು ಮಿನುಗುವ ³ ನಾಗವೈಗಳು |

ತುದಿಗೊನೆಯ ಚಿಂದೆಂಗು ಬರ್ಜು

ರದಲಿ ಕಾಣೆನು ಹುರಳನಾರಾ

ಮದ ವಿರಾಮವನೇನನೆಂಬೆನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ || ೩೪

ತೋಟ ಹುಡಿಹುಡಿಯಾಯ್ತು ಮುಜುದುದು

ತೋಟಿಯಲಿ ನಮ್ಮವರು ಹಗೆಗಳ

ಘಟದವರಾಚೆಮಲಿ ದುರ್ಬ ಲ ನಮ್ಮದೀಚೆಯಲಿ |

ಆಟವಿಕದಳ ಹೊಯ್ತು ಮಿಂಡರ ⁴

ಮಾಟನೆತ್ತಿದರವರು ಕಾಹಿನ

ಕೋಟಲೆಗೆ ನಾವೊಲ್ಲೆವೆಂದರು ಚಿತ್ರಸೇನಂಗೆ || ೩೫

ಆಗ ಗಂಧರ್ವರಾಜನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದುದು.

ಅವರು ಮರ್ತ್ಯರು ನಮ್ಮದಕಟಾ

ದಿವಿಜರೀವಿಧಿಯಾದುದೇ ಕವಿ

ಕವಿ ಯೆನುತ ಬೇಹವರಿಗಿತ್ತನು ರಣಕೆ ವೀಳಯವ !

ಗವಿಯ ಗರುವರು ಗಾಢಿಸಿತು ಮಾ

ನವರ ಮೆಣುಕಕೆ ಮು ದುದೇ ಸುರ

ನಿವಹ ಸುಡಲಾಹವೆವೆನುತ್ಪದಿದರು ಸೂಟಿಯಲಿ ⁵ || ೪೦

1 ಕದಂಬವು ನುಗ್ಗು ನುಸಿಯಾಯ್ತೆಂದು, ಚ.

2 ಮುಂಡಿಗೆ, ಚ. 3 ಮುದುಡಿ ನೆಲಕೊಬಗಿದುವು ಮಿಜುಗುವ, ಚ.

4 ರೋಳಹೊಕ್ಕು ಬೀರರ, ಬ. 5 ಸಂದಣಿಸಿ, ಚ.

ಕೌರವರ ಪರಾಜಯ.

ಆತುದಿದು ತೋಪಿನಲಿ ಗಂಧ
 ವಾತೀರೇಕವ ಸೈರಿಸಿತು ಪದ
 ಘಾತಧೂಳಿಪಟಲ ಪರಿಚ್ಛುಂಬಿಸಿದುದಂಬರವ |
 ಭೀತಿ ಬಿಟ್ಟು ದೆ ಮನುಜರಿಗೆ ನ
 ವ್ಯಾತಗಳ ಕೂಡಹುದಲ್ಯೆ ಕಾ
 ಲಾತುದೇ ಕಲಿತನಕನುತ ಕೈಕೊಂಡರವೆಗಡಿಸಿ || ೪೦

ಆರು ನಿಲುವರು ದೇವಲೋಕದ
 ವೀರರಲ್ಲಾ ವಿಗಡರೆಸುಗೆಯ
 ಭೂರಿಬಾಣದ ಹಿಂಡು ತಣಿದುವು ಹೊಗುವ ದಂಡಿಗರ |
 ವಾರುವನು ಮುಖದಿಹುದಿವು ಮದ
 ವಾರಣಂಗಳು ಕೊಡಹಿದುವು ಹೊಂ
 ದೇರು ಮುಗ್ಧದವೊಗ್ಗು ಮುಖಿದುದು ಮಿಗುವಕಾಲಾಳ || ೪೧

ಮುಖಿದುದಿದು ಗಂಧರ್ವಬಲ ಮಿ
 ಕ್ಕು ಉಬಿಕ್ಕೊಂಡೇ ಬಂದುದಗ್ಗದ
 ಗರುವರಚದರು ಬಣಿಯದುರ್ಯಶ ವ್ರಚಿದುದರಸಂಗೆ |
 ಕರಿತುರಗರಥಸಾಯಿದಳಹೆಣ
 ಹೊರಳಿಗಟ್ಟಿತು ಪಾಳಯದ ಗೋ
 ಪುರದ ಹೊಣಿಬಾಹೆಯಲಿ ಸಿಂದುದು ಬಲಕೆ ಬೇಹವರು || ೪೨

ಮುಖಿದು ಬರುತಿದೆ ಜೀಯ ನಾಯಕ
 ರುವವನರ ಬಲುಘಾಯದಲಿ ಕು
 ಕ್ಕು ರಿಸಿದರು ಗಂಧರ್ವರಿದೆ ಕಡೆವನದ ಕಾಹಿನಲಿ |
 ಮರಳಿ ಪಾಳಯ ಬಿಡಲಿ ಮೇಣ ಹಗೆ
 ಯಿಣಿತಕಂಘೈಸುವರ ಬಿಡು ಕೈ
 ಮುಖಿಯ ಬೇಡೆನೆ ಬೆರಳ ಮೂಗಿನಲರಸ ಬಿಡಿಗಾದ || ೪೪

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ತ ನ ಯ ಸಂಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ರಾಯದಃವನು ಮುಖಿದು ಕೌರವೆ
ರಾಯನನುಜರು ಸಹಿತ ಗಗನಕೆ
ಹಾಯಿದನು ಗಂಧರ್ವಪತಿ ಸುರಪತಿಯ ನೇಮದಲಿ ||

ಆಗ ದುರ್ಯೋಧನನ ಚಿಂತೆ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ವನಪಾಣಕರ ಜಗಳದೊ
ಳಾಳು ನೊಂದುದು ಧರಗೆ ಬಿದು ದು ತೋಟ ತೋಪಿನಲಿ |
ಆಲಿಗಳ ಕಣ್ಣೊಲಿಟದೊಲಹಿನ
ಮೌಳಿಯುಬಿ ನ ಸುಯ ದುಗುಡದ
ಜಾಳಿಗೆಯ ಜಡನುನದಲಿದ್ದನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೧

ಜೀಯ ದುಗುಡವಿದೇಕೆ ದಿವಿಜರ
ರಾಯ ಶಿಖಿ ಯಮ ನಿರುತಿ ಜಲಧಿಪ
ವಾಯು ಧನದ ಶಿವಾದಿಗಳ ಸಾಪಸಕೆ ಮೂವಡಿಯ |
ರಾಯಭಟರಿದೆ ನೇಮಿಸಾ ಸುರ
ರಾಯನೂರಿನ ಹಾಡುಗರು ಹುಲು
ನಾಯಕರಿಗೀಸೇಕೆ ಖತಿ ಬೆಸಸೆಂದನಾಕರ್ಣ || ೨

ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು.

ನೇಮವಾಯಿತು ಸುಭಟರೊಳಗೆ ಸ
ನಾಮರೆದ್ದರು ಕರ್ಣಸಾಬಲ
ಭೂಮಿಪತಿಯನುಜಾತಲಾಹಿ ಕಶಲ್ಯನಂದನರು |

• ಸೋಮದತ್ತನ ಸುತ ಕಳಿಂಗ ಸು
ಧಾಮಚಿತ್ರಮಹಾರಥಾದಿಮ
ಹಾಮಹಿಮರನುವಾಯ್ತು ರಥಗಜಹಯನಿಕಾಯದಲಿ || ೩

ನೂಕಿದರು ಮುಂಗುಡಿಯವರು ಬನ¹
ದಾಕೆಯಲಿ ಹೊಯ್ದು ರು ವಿರೋಧಿದಿ
ವೌಕಸರನಿಕ್ಕಿದರು ಸಿಕ್ಕಿದರನೆರು ಸಬಳದಲಿ |
ಆಕೆವಾಳರು ಕರ್ಣಶಕುನಿಗ
ಳಕೆ ನಿಲುವರು ಬಿರಿದುಪಾಡಿನ
ನೇಕಭಟರೊಳಹೊಕ್ಕು² ತಿವಿದರು ಚೆರಸಿ ಸುರ³ ಬಲನೆ || ೪

ಮತ್ತೆ ಮುಖಿದುದು ದೇವಬಲ ಬೆಂ
ಬತ್ತಿ ತಿವಿದರು ಕೌರವನ ಭಟ
ರೆತ್ತಿ ಹಾಯ್ದು ದರದಟಗಂಧರ್ವರ ಭಟವ್ರಜವ |
ತೆತ್ತಿಸಿದ ಸರಳಣಿ ಸುರಿಗರು
ಳೂತ್ತುಗೈಗಳ ತಾಳಿಗೆಯ ತಲೆ
ಹೊತ್ತು ರಕ್ತದ ರಹಿಯಲೋಡಿತು ಸೇನೆ ಸುರಪುರಕೆ || ೫

ಹೊಯ್ಯಲಾದುದು ಚಿತ್ರಸೇನನ
ಬಯ್ಯಲೇತಕೆ ಬೇಣಿ ಘಾಯದ
ಮೈಯ್ಯ ಬಿಸುಟಾಯುಧದ ಬೆನ್ನಲಿ ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಗಳ |
ಸುಯ್ಯಬಹಳದ ಭಟರು ತೊದಳಸು
ತೊಯ್ಯನೆಂದರು ಜೀಯ ಕರ್ಣನ
ಕೈಯ್ಯಲಮರರ ಜೀವವಿದೆ ಜಾಣುವುದು ನಿಮಿಷದಲಿ⁴ || ೬

1 ಖಲ, ಟ.

2 ಬಿದ್ದು, ಚ.

3 ಪರ, ಚ.

4 ನಯವೆಂದ, ಚ, ಹಿತನಿವುಗೆ, ಕ. ಖ.

ಸುರಪನಾನುಡಿಗೇಳಿ ಶಿವ ಶಿವ
 ನರರ ಕೈಯ್ಯಲಿ ಘಾಸಿಯಾದರೆ
 ಸುರರೆನುತ್ತವೆ ಚಿತ್ರಸೇನನ ನೋಡಲವನಂದು |
 ಅರಸ ನೇಮವೆ ತನಗೆ ತಂದಾ
 ಕುರುಪತಿಯ ನೋಡಹುಟ್ಟಿದರ ಸಹಿ
 ತೊಟ್ಟಿಸುವೆ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಚರಣದೊಳನುತ ಬೀಡ್ಕೊಂಡ || ೩

ಗಂಧರ್ವನು ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಕಳವಳಿಸದಿರಿ ಧನುವ ತಾ ಹೆ
 ಬಲವೆ ಕರೆ ಕರೆ ಹುಲುಮನುಷ್ಯರ
 ಬಲಹು ಗಡ ಬಯಲಾಯ್ತು ಗಡ ಗಂಧರ್ವರಾಟೋಪ |
 ನೆಲದೊಳೊಕ್ಕೊಡೆ ಶೋಣಿತಕೆ ಋ
 ಟಳವೆ ಹಿಡಿ ಬರಹೇಋ ಶಾಕಿನಿ
 ಕುಲವೆ ಡಾಕಿನಿಯರನು ನೆತ್ತರಗುಡುಹಿ ಗೈನೆಯರ || ೪

ಏನ ಹೇಳುವೆನರಸ ದಿವಿಜರ
 ಸೇನೆಯಲ್ಲಾ ಛತ್ರಚಮರವಿ
 ತಾನದಲಿ ನಭವಿಲ್ಲ ನೆಗಹಿದಸಬಳಶಲ್ಯಹಕೆ |
 ಮೈನುಸುಳ ಕಾಣೆನು ಸಮಿಾರನ
 ಭಾನುಕಿರಣದ ಸುಚವನೀಶ್ವರ
 ತಾನೆ ಬಲ್ಲನು ಶಿವ ಶಿವನೆ ಜೋಡಿಸಿತು ಸಿಮಿಷದಲಿ || ೫

ತಿನ್ನಡಗ ಕೊಯ್ನೊನ ಮನುಜರ
 ಬೆನ್ನಲುಗಿ ತನಿಗರುಳನಕಟಾ
 ಕುನ್ನಿ ಗಳರುದ್ಯಾನವನು ನೆಷಿ ಕೆಡಿಸಿ ಕಳದಿರಲ |
 ಮುನ್ನ ಮುಖಿದವರಾರೆನುತಲಾ
 ಪನ್ನರನು ತೊಲಗಿ ಕುತ ಸುರಪನ
 ಮೆನ್ನಣೆಯ ಗಂಧರ್ವಬಲ ಬೆರಸಿದುದು ಪರಬಲವ || ೬

ಹೊಯ್ದ ರೊಳಬಿದ್ದ ವರ ಮುಂದಲೆ
 ನಾಯ್ದ ತಿವಿದರು ಮುಖಿದ ಮೊಳಯ
 ಹಾಯ್ದ ಕರುಳನ ಮಿದುಳಜೋಡಿನ ಬಸವಶೋಣಿತದ |
 ಕೈದುಗಳ ಖಣಿಖಟಲ ಹೊಯ್ದಿ ನ
 ಬಾಯ್ದ ಣಿಯೆ ಬೈಗುಳನಲುಭಯದ
 ಕೈದುಗಾಣಿರು ನೀಗಿದರು ನಿಜಪತಿಯ ಹಣರುಣವ || ೧೧

ಬಿಟ್ಟ ಸೂಟಿಯ ಕುದುರೆಗಾಣಿ
 ನಿಟ್ಟಿಡೆಯಲಾಕುವ ಮದೇಭದ
 ಥಟ್ಟುಗಳನುಬೈದು ಗಗನವನಡವತೀರುಗಳ ¹ |
 ಬಿಟ್ಟನಾರಾಚಕದ ವಿಘಾತದೊ
 ಳಟ್ಟಿಸೆಲ್ಲೆ ಹಸಬಳಬಿಟ್ಟೀ
 ಣಿಟ್ಟಿಗಳ ಮೆಣೆ ನಾದಿದುವು ಕಾದಿದರಿಂತು ಚೂಣಿಯಲಿ || ೧೨

ಆಗ ಕೌರವಸೇನೆಯ ದುರವಸ್ಥೆ.

ಮುಖಿದು ಚೂಣಿಯು ಭಟರುತಂದರು
 ಬಿಣಿಸಿನರನೆಲೆಗಿದು ನಿಹಾರದೊ
 ಳುಖಿದು ನೆಣಿ ಸೊಪ್ಪಾಗೆ ಸಾರಿತು ಸರಿದು ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ |
 ಸುಖಿಯಲರುಣಾಂಬುಗಳ ನದಿ
 ಹೊಣಿಮುಖಿಯೆ ದೊರೆಗಿಕ್ಕಿದರು ಬೊ
 ಬಿ ರಿದಿಣಿನ ಧನಿ ಧಟ್ಟಿಸಿತು ನಿಸ್ಸಾಳ ಹತಿ ದನಿಯು || ೧೩
 ನೂಕಿದರೆ ಕರ್ಣಾದಿದೊರೆಗಳ
 ಧಾಕನಾನುವರಾರು ದಿವಿಜಾ
 ನೀಕದಲಿ ಧಕ್ಕಡರು ದುವಾಳಿಸಿತು ಯಮಪುರಕೆ ² |
 ತೋಕಿದುವು ನಾರಾಚ ದಶದಿಶೆ
 ಯೋಕರಿಸಿದುವೊ ಸರಳನೆನೆ ಸ
 ವ್ಯಾಕುಳರ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಹಿಂಡಿದನಸುವನತಿಬಲರ || ೧೪

1 ಹರಿಸುವ ರಥದ ಘಾಟಿಗಳ, ಚ,   2 ಮಿಗೆ ದುವಾಳಿಸಿತು ನಭಕೆ, ಚ,

ಕೌರವಸೇನೆಯ ಪರಾಕ್ರಮ.

ಮುಖಿದುದಾಗಂಧರ್ವಬಲ ಹೊ
 ಕ್ಷಿಣಿದು ಕೌರವರಾಯದಳದಲಿ
 ಕುಱುಹಿನವರಪ್ಪಿದರು ಖಚರೀಜನದ ಕುಚಯುಗವ |
 ಉಱುಬಿತರೆನೆಲೆ ಚಿತ್ರಸೇನನ
 ಸೆಣಿಗ ಹಿಡಿದರು ಸಮರ ಹೊಯ್ ಹೊಯ್
 ಕುಱುವನದ ಕುನ್ನಿಗಳನೆನುತೇಜಿದನು ಮಣಿರಥವ || ೧೫
 ಧನುವ ಕೊಂಡನು ತನ್ನ ತೂಕದ
 ವಿನುತಭಟರೊಗ್ಗಾಯ್ತವಾದ್ಯ
 ಧ್ವನಿಯ ಧಟ್ಟಣೆ ಧಾತುಗೆಡಿಸಿತು ಜಗದ ಜೋಡಿಗಳ |
 ಮನುಜರಿವದಿರ ಮುಖಿದು ಬಹಭಟ
 ರನಿಮಿಷ್ಠರು ಬಯಲಾಯ್ತು ಕಟಕಟ
 ದನುಜರಿಪುಗಳ ದೆಸೆಗಳೆಡವೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೧೬
 ನೂಕಿದನು ಗಂಧರ್ವ ಸೇನೆಯೊ
 ಳಾಕೆವಾಳರ ಮುಂದೆ ತಾನವಿ
 ವೇಕಿಯೇ ದೊರೆತನದಲಿದ್ದನು ಸಕಲದಳಸಹಿತ |
 ಸೋಕಬಹುದೇ ಕರ್ಣ ಕೆಲಬಲ
 ದಾಕೆವಾಳರ ಕೊಂಬನೇ ನೆಣಿ
 ತೋಕಿದನು ಗಂಧರ್ವಬಲಜಲಧಿಯನು ¹ ನಿಮಿಷದಲಿ || ೧೭
 ಗಾಯವಡೆದರು ಕೆೃರು ನೆಲದಲಿ
 ಲಾಯ ನೀಡಿತ್ತು ಕೆಲಬರಿಗೆ ಪೂ
 ರಾಯದೆಸುಗೆಗೆ ಹಸುಗೆಯಾದರು ಭಟರು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ |
 ಆಯುಧದ ಮೆದೆಯೊಡಿ ತಾಕ
 ಣಾಯತಾಹ್ಲನ ² ಕೇಣಕಿ ಖೇಚರ
 ರಾಯದಳ ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ದೊರೆ ಹೊಕ್ಕನು ಮಹಾಹವವ ||

¹ ಜಲಧಿಯನೊಂದು, ಚ.

² ಸ್ತಾನ, ಚ.

ಚಿತ್ರಸೇನನ ಯುದ್ಧ.

ತೋಲಗು ಮೆತ್ಯ್ಕರಿಗೀಸುದರ್ಪದ
 ಗೆಲುವುತನವೇ ನಿಮಿಷ ಸೈರಿಸು
 ಹುಲುಭಟರು ಹುರಿವೆ ಪ್ರತಾಪಾನಳನ ಸೆಗಳೆಯಲಿ |
 ಅಳುಕುವುದೆ ಖಚರೇಂದ್ರಜಳಧರ
 ನೆಲವೊ ತೋಟಾ ಚಾಸವಿದ್ಯಾ
 ಕಲೆಯ ನೋಡುವೆನುತ ಬೊಬ್ಬಿ ಷುಬೇಚ್ಚ ನಿನಸುತನ || ೧೯

ಹೇಬಬಹುದೆ ಸುರೇಂದ್ರಭವನದ
 ಸೂಳೆಯರ ಸೂಟಾಯತದ ವಾ
 ಚಾಳತನಕೇನೋಚಿವೆ ನಟರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಿದ್ಯೆಯೆಲ |
 ಅಳುತನದಂಗದಲಿ ಬಹೊಡೆ ಶ
 ರಾಳಿಯಲಿ ವೂತಾಡೆನುತ ಕೆಂ
 ಗೋಳಿನಲಿ ಸಲೆ ಹೂಚಿದನು ವುದ್ಯಾನವನತಳವ || ೨೦

ಪೂತು ಮೆರು ಮೆತ್ಯ್ಕರಲಿ ಬಿಲೆವಿ
 ದ್ಯಾತಿಶಯ ಕಿಱಿದುಂಟಲಾ ತಾ
 ನೀತ ಕರ್ಣನೆ ಕೌರವೇಂದ್ರಗೆ ಬೇಹುಭಟನಿವನೆ |
 ಆತುಕೊಳ್ಳದೊಡೆ ಯೆನುತ ದಿಗು
 ಜಾತವೆಂಬಿನಲಡಗೆ ರಿಸ್ತುಶರ
 ಜಾತವನು ಹರೆಗಡಿದು ಕರ್ಣನ ಧನುವ ಖಂಡಿಸಿದ || ೨೧

ಕರ್ಣನು ಗಂಧರ್ವರನ್ನು ಓಡಿಸಿದುದು.

ಇದು ಶರಾವಳ ಯಹುದು ಸರಿಗಮೆ
 ಪದನಿಗಳ ಸರವಲ್ಲಲಾ ಸೇ
 ರಿದ ಧನುರ್ನಿದ್ಯಾತಿಶಯಯೋಗ್ಯತೆ ವಿಶೇಷವಲ |
 ಇದು ಮನುಷ್ಯರ ಕಲುಹೆ ನೋಡೆನು

ತೊದಣಿ ಹೊಸಲಾಪದಲಿ ಕಲಿ ಚಿ
ಮ್ನುದನು ಚಾವಿಾಕರಸುರೇಖಾವೆಳಶರಾವಳಯ 1 || ೨೦

ಕಡಿದು ಗಂಧರ್ವನ ಶರೌಘವೆ
ನಡಸಿ ನಟ್ಟವು ಕರ್ಣಶರ ಸೈ
ಗಡಹಿದುವು ಕಿಂಪುರುಷಗುಹ್ಯಕಯಕ್ಷರಾಕ್ಷಸರ |
ಹೊಡಕರಿಸಿ ಹೊದರೆದ್ದು ಬಲಸಂ
ಗಡಿಸಿ ತಲೆವರಿಗೆಯಲಿ ಕರ್ಣನ
ಬಿಡುಸರಳ ಭೀತಿಯಲಿ 2 ಬೆದರಿದೆ ನೂಕಿತಳವಿಯಲಿ || ೨೧

ಸಂಧಿಸಿತು ಪಡೆ ಚಿತ್ರಸೇನನ
ಹಿಂದೆ ನಿಲಿಸಿ ವಿರೋಧಿಶರಹತಿ
ಗಂದವಚಿಯದೆ ಮುಸುಕಿದರು 3 ಕಟ್ಟಳವಿಯಲಿ ರಥವ |
ಮುಂದುಗೆಟ್ಟನು ಕರ್ಣನೆ ಕೈ
ಗುಂದಿದರು ಸಾಬಲಸುಯೋಧನ
ನಂದನರು ದುಶ್ಯಾಸನಾದಿಸಮಸ್ತಪರಿವಾರ || ೨೨

ನೊರಜಿನೆರಕೆಯ ಗಾಳಿಯಲಿ ಹೆ
ಮ್ನುರದ ಮೊದಲಳುಕುವುದೆ ಫಡ ಕಾ
ತರಿಸದಿರಿ ಕೌರವರೆನುತ ಕಲಿಕರ್ಣ ಬೊಬ್ಬಿ ಣಿದು |
ಶರನಿಧಿಗೆ ಬಡಬಾಗ್ನಿ ಮುನಿವವೊ
ಲುರುವಣಿಪ ಹೆಬ್ಬಲವನೊಂದೇ
ಸರಳನಲಿ ಸವಣಿದನು ಸುಳಿಸಿದನೌಕಿ ನಿಜರಥವ || ೨೩

ಗೆದ್ದುದೇ ರಣವೆಲವೊ ದಿವಿಜರ
ದೊಡ್ಡಿಯಲಿ ಸೂಳೆಯರ ಜಾತಿಯ 4
ಬಿದ್ದಿನರ ವಿಳಯದ ಬದಗರು ಭಟರ ಮೋಡಿಯಲಿ |

1 ಕಿಲೀಮುಖವ, ಚ. 2 ಬೀದಿಯಲಿ, ಚ.

3 ಮುತ್ತಿದುದು, ಚ. 4 ಚಾರಿಗೆ, ಚ.

ಹೊದ್ದಿದರೆ ಹುರುಳುಹುದೆ ಭಯರಸ
 ದದ್ದುಗೆಯ ಮಂಜಿಡಿ ಕೆಮನದವ
 ರಿದ್ದು ಫಲವೇನನುತ ಕೈವಾಡಿದನು ಕಲಿಕರ್ಣ || ೨೬
 ನೊಂದುದಾತನ ಪೊರೆಯ ಸುಭಟರು
 ಸಂದಣಿಗಳಿಕ್ಕಲಿಸಿ ಬಿದ್ದುದು
 ಮುಂದೆ ಬಲುಗಂಧವೆಬಲವಿನಸುತನ ಶರಹತಿಗೆ |
 ಒಂದುನಿಮಿಷಕೆ ಮತ್ತೆ ಪಡಿಬಲ
 ಬಂದುದಗಣಿತಯಕ್ಷರಾಕ್ಷಸ
 ವೃಂದ ಮುಕ್ಕುರುಕಿದುದು ಕರ್ಣನ ರಥದ ಮುಂಕಣಿಯ || ೨೭

ಆಯುಧವನ್ನು ಪಾಂಡವರು ನೋಡಿದುದು.

ಅರಸ ಕೇಳಲಚೆಯಲಿ ಕೌರವ
 ರರಸ ಬಂದನು ಸರ್ವದಳಸಹಿ
 ತೆರಡು ಬಲದುಬ ರದ ಬೊಬ್ಬೆಗೆ ಬಿರಿದುದವನಿತಳ |
 ನೆರವೈಕೋದರನಕುಲಸಹದೇ
 ವರು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಸುತ್ತಣ
 ಮೊಂಡಿಗಳ ಮೇಲಿದ್ದು ನೋಡಿದರಾಮಹಾಹವನ || ೨೮

ತೆಗಿಸಿದನು ನೈಪನಿನಸುತನ ಮು
 ತ್ತಿಯನೆರಡೊಡ್ಡಿನಲಿ ಸೂಸುವ
 ಹೊಗರಗಣಿಗಳ ಹೊಯ್ಯಡಾಯುಧ ಕಡಿವೆಸರಶುಗಳ |
 ಬಗಿವೆ ಸಬಳದ ಲೋಟಿಸುವ ಲಾ
 ಡಿಗಳ ಚಿಮ್ಮುವ ಸುರಗಿಗಳ ಕಾ
 ಳಗದ ರೌದ್ರಾಟೋಪವೆಂಚಿಸಿ ¹ ತಮೆರರಾಲಿಗಳ || ೨೯

ನೂಕಿದುದು ತೋಪಿನ ತುದಿಗೆ ಮೆಗು
 ಟಾಕಿದುದು ಪಾಳಯಕೆ ಮುಣಿದು ದಿ
 ವೌಕಸರು ಜಾಱುವರು ಜೋಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಕುರುಬಲವ |

ತೋಕುವರು ಗಂಧರ್ವ ರುಭಯಾ

ನೀಕದೋಹರಿಸಾಹರಿಯ ಸ

ವ್ಯಾಕುಲರನೀಕ್ಷಿಸುತಲಿದ್ದರು ಸವನಜಾದಿಗಳು ||

೩೦

ಈಸು ಕೊಂಡಾಡಿದರೆ ಸುರರುಪ

ಹಾಸವಾಡುವೆಮ್ಮನೆನುತ ಮ

ಹಾಸಗರ್ವಗು ಚಿತ್ರಸೇನನ ಮೆನ್ನಣೆಯ ಭಟರು ||

ಪಾಶಚಕ್ರಮುಸುಂಡಿಪರಿಘ

ಪ್ರಾಸವರಶುಕ್ಯ ಪಾಣಸಬಳಶ

ರಾಸನಾದಿಯು ಕೈದುಗಾಳರು ಕದನಕನುವಾಯ್ತು ||

೩೧

ಜೋಡುವಾಡಿತ್ತು ಖಚರಬಲ ಕೈ

ಮಾಡಿ ಕವಿದುದು ಚಿತ್ರಸೇನನ

ಜೋಡಿಯಲಿ ಜರ್ಘೂರರಿಜಿದರು ಮುಂದೆ ಮುಂಗುಡಿಯ |

ಓಡಿದರೆ ಹಾವಿಗೆ ಹದ್ದಿನ

ಕೂಡೆ ಮೆಣುಕವೆ ಫಡ ಯೆನುತ ಕೈ

ಮಾಡಿದರು ರಿಪುಭಟರು ನಿಂದರು ನಿಮಷಮಾತ್ರದಲಿ ||

೩೨

ಗಿಳಿಯ ಹಿಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಗಿಡುಗನ

ಬಳಗ ಕವಿವಂದದಲಿ ಸೂಟಿಯೊ

ಳಳವಿಗೊಡ್ಡಿದ ಒಳಾತುರಂಗವನಿಕ್ಕಡಿಯ ಮಾಡಿ |

ಎಲೆ ಸುಯೋಧನ ಬೀಟುಕೈದುವೆ

ನಿಳುಹಿ ಖೇಚರರಾಯನಂಪ್ರಿಯೊ

ಳಲವೊ ರವಿಸುತ ಹೋಗಿನುತ ಹೊಕ್ಕಿಟ್ಟಿದರುರುವಣಿಸಿ ||

೩೩

ಕರ್ಣನು ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಹೊಡಕರಿಸಿ ಹೊದರೆದ್ದು ಬಲಸಂ

ಗಡಿಸಿ ತಲೆವರಿಗೆಯಲಿ ಕರ್ಣನ

ಬಿಡುಸರಳ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಬೆದರಿದ ನೂಕಿತಳನಿಯಲಿ |

ಘಡ ಸುಯೋಧನ ತೋಲಗು ಕರ್ಣನ
 ಕಡುಹಿನಲಿ ಫಲವೇನು ನಿನ್ನಯ
 ಪಡೆಯು ಬಂದರೆ ಕೆಡದೆ ಯೆಂದುದು ಕೂಡೆ ಸುರಸೇನೆ || ೨೪

ಕರ್ಣ ಚಿತ್ರಸೇನರ ಪರಸ್ಪರಾಸ್ತ್ರಯುಧ .

ಗರುವರೇ ನೀವೆಲವೊ ಸುರಪನ
 ಪುರದ ನಟ್ಟವಿಗರು ಸುಯೋಧನ
 ನರಮನೆಯ ನಟ್ಟವಿಗಳಿಗೆ ಪಾಡಹಿರಿ ತುಡುಕು ¹ ವೊಡೆ |
 ಅರಸುಪರಿಯಂತೇಕೆ ನಿಮಗನು
 ತರಿಭಟರಿಗಾಗ್ನೇಯವಾರುಣ
 ನಿರುತಿಮೊದಲಾದಸ್ತ್ರಚಯವನು ಕವಿಸಿದನು ಕರ್ಣ || ೨೫

ನೈರುತಕ್ಕಾಗ್ನೇಯಯಾಮ್ಯಕ
 ವಾರುಣಕೆ ಸುರರೊಡೆಯರೆಮ್ಮಲಿ
 ವೈರಬಂಧವಿದುಂಟೆ ಸಾಧನ ನಿನಗೆ ದಿವ್ಯಶರ |
 ಸೇರಿದರೆ ನಿನಗಾದರಿದಕೋ
 ವಾರುಣ ಪ್ರತಿಕಾರ ಪಾವಕ
 ನೈರುತಾದಿಗೆ ಕೊಳ್ಳೆನುತ ಗಾಂಧರ್ವಪತಿ ಯೆಚ್ಚ || ೨೬

ಗಬ್ಬ ರಿಸಿದುವು ದಿವ್ಯಶರಚಯ ²
 ಗರ್ಭವೆ ಪ್ರತಿಕಾರಿಶರ ಮಗು
 ಡೆಬ್ಬ ಸಿದನಿನಸೂನು ಪರ್ವತತಿಮಿರಫಣಿಶರವ |
 ಪರ್ವತಕೆ ವಜ್ರಾಸ್ತ್ರ ತಿಮರದ
 ಹಬ್ಬುಗೆಗೆ ರವಿಬಾಣ ಹಾವುಗ
 ಳೊಬ್ಬುಗಳಿಗೆ ಗರುಡಾಸ್ತ್ರವನು ಗಂಧರ್ವಪತಿ ಯೆಚ್ಚ || ೨೭

ಸವೆದುವಿನಸುತನಂಬು ಖೇಚರ
 ನವಗಡಿಸಿ ಕವಿದೆಚ್ಚ ನೀತನ

1 ನೋಡುವರೆ. ಕ. ಚ.

2 ವಿಕಿಖದ, ಚ.

ಸವಗಸೀಸಕಜೋಡು ತೊಟ್ಟು ವು ಸರಳಜೋಡುಗಳ |
ಕವಿದುದೆಡಬಲವೆಂಕದಲಿ ಸುರ

ನಿವಹ ಸೂಟಿಯ ಸರಳಸೋನೆಯ 1

ಲವಗಡಿಸಿತ 2 ಡಿಗಡಿಗೇ ಕರ್ಣನ ರಥದ ವಾಜಿಗಳು || ೩೮

ಗಂಧರ್ವನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ನೋಯಿಸಿದುದು.

ಜೋಡು ಹರಿದುದು ಸೀಸಕದ ದಡಿ

ಬೀಡೆ ಬಿರಿದುದು ತಲೆಯ ಚಿಪ್ಪಿನ

ಜೋಡು ಜಙ್ಘಿದುದು ಮನಕೆ ಸುಜಿದುದು ಸೋಗಡು ರಣರಸದ |

ಖೋಡಿ ಕೊಪ್ಪರಿಸಿದುದು ಧೈರ್ಯವ

ನೀಡಿಹಿದುದಪದೆಸೆ ವಿಟಾಳಸಿ

ಖೇಡತನ ಭುಲ್ಲವಿಸುತಿದುಧು ಭಾನುನಂದನನ || ೩೯

ಕರ್ಣನು ಗಂಧರ್ವನನ್ನು ನೋಯಿಸಿದುದು.

ಮತ್ತೆ ಕೊಂಡನು ಬಿಲುಸರಳ ನಭ

ಕೊತ್ತಿದನು ರಣಭಯನನಹಿತನ

ಕುತ್ತಿದನು ಕಣಿ ನಲಿ ಕದಡಿದನು ಮನದೊಳರಿಭಟನ |

ಕತ್ತಿದನು ಕೂರಲಗಿನಲಿ ಮುಳು

ಮುತ್ತ ಹೂತಂದದಲಿ ಹುದುಗಿದ

ನೆತ್ತರಿನ ನೆಣವೆಸೆಯೊಳಸೆದನು ರಥದೊಳಾಖಚಕರ || ೪೦

ನೊಂದೊಡುಬಿ ತು ದರ್ಭಶಿಖಿ ಖತಿ

ಯಿಂದ ಮದದುಬ್ಬಿ ನಲಿ ಘಾತದ

ಕಂದುಕದವೋಲ್ ಕುಣಿದುದಂತಃಖೇದ ಕೊಬ್ಬಿ ನಲಿ |

ನೊಂದುದಿನಿಸಿಲ್ಲಕಟ ದೈತ್ಯರ

ದಂದುಗದಲಾವಿದು ಮರ್ತ್ಯರು

ಬಂದಿವಿಡಿದರೆ ಬಲುಹನೆನುತೋರಂತೆ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೪೧

1 ಸೋನೆಗೆ, ಟ.

2 ಡವರಿಸಿರುವ, ಚ.

ತಿರುಗಿ ಗಂಧರ್ವನು ಬಿಟ್ಟು ಅಸ್ತ್ರಗಳ ವಿಷಯವಲ್ಲಿ
ಕರ್ಣನು ಬೆರಗಾದುದು.

ಖತಿಯಲುಗಿದನು ದಿವ್ಯಬಾಣ
ಪ್ರತತಿಯನು ರಥಸೂತಹಯಸಂ
ತತಿಶರಾಸನಕೇತುದಂಡಚಕ್ರಚಾಮರವೆ |
ಹುತವಹನೊಳೊಟ್ಟಿದನು ಸಮರ
ವ್ಯತಿಕರದೊಳಾಗ್ನೀಯಶರ ಚಿ
ಮ್ನಿತು ಭಡಾಳಿಸಿ ಕೆಂಡ ಗೆದಟಲು ಕರ್ಣ ಬೆರಿಗಾದ || ೪೦

ಕರ್ಣನು ಹಿಂದಾಗಲು ಕೌರವರು ಚಿಂತೆ ಮಾಡಿದುದು.

ವಿರಥನಾದನು ಹಲಗೆಖಡ್ಗದ
ಲರಿಭಟನ ಪಡಿಮುಖಕೆ ಚಿಮ್ಮಿದ
ನೆರಡನೊಂದಂಬಿನಲಿ ಕಡಿದನು ಜಡಿದನಿನಸುತನ |
ತಿರುಗಿ ಹಾಯ್ದನು ಕರ್ಣನಾತನ
ಮುಖವ ಕಂಡು ವಿಕರ್ಣ ತನ್ನಯ
ವರರಥವೆ ಚಾಚಿದನು ಬೋಳೈಸಿದನು ಭಾನುಜನ || ೪೧

ಪೈಸರಸಿತೋ ಕುರುಚತುರ್ಬಲ
ಘಾಸಿಯಾದನು ಕರ್ಣನಿದು ಧೋರೆ
ಗೈಸಲೇ ದುಮ್ಮಾನವೆನುತಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುರುಸೇನೆ |
ಟಸರಿಸಿದುದು ಸಮರಮುಖದಲಿ
ಸೂಸಿದರು ಸಮರಥರು ಸೋಲವ
ನಾಸುಯೋಧನ ನಗುತ ಕಂಡನು ನೋಡಿ ಕೆಲಬಲನ || ೪೨

ಅವನಿಪನ ಮೊಗಸವ್ವೆ ಯಲಿ ಸೂ
ಳವಿಸಿದುವು ನಿಸ್ಸಾಳಕೋಟೆಗ
ಳವೆಚೆದುದು ಬಹುವಿಧದ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿ ದಿಶಾಮುಖವ |

ತವತವೆಗೆ ಧುರತೋರಹತ್ತರು
ತವೆಕಿಸುತ ಹುರಿಯೇಱಿದರು ಕೌ
ರವರು ಕರ್ಣನ ಹುಬದಾಹವೆನೆಗೆ ತನಗೆನುತ || ೪೫

ಗಂಧರ್ವನ ಮೇಲೆ ಕೌರವರು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದುದು
ಮುಱಿದು ಬಲ ಸಂವರಿಸಿ ಪಡೆಮುಖ
ಕುಱುಬಿದುದು ದುರ್ಯೋಧನಾನುಜ
ರಱಿಸಿದರು ಗಂಧರ್ವನಾವೆಡೆ ತೋಱು ತೋಱಿನುತ |
ತಱುಬುವುದು ಜಯವೊಮ್ಮೆ ಮನದಲಿ
ಕಱುಬುವುದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಪ್ಪೇ
ನಿಱಿದಸಹಸವ ತೋಱಿನುತ ಬೆರಸಿದರು ಪರಬಲವ || ೪೬

ಅರಸನನುಜರೆ ನೀವು ಕರ್ಣನ
ಹರಿಬದವರೇ ಹರ ಹರೆಮಗಿ
ನ್ನರಿದಲೈ ನಿಮಗೀಸು ಖತಿ ರೈೋಂಪಿಸಿತು ಬಚಕೇನು |
ತರಹರವು ತಮಗಿಲ್ಲಲಾ ಪೂ
ತುಱಿ ಯೆನುತ ಪಡಿತಳಿಸಿ ಗಂಧ
ರ್ವರ ಚಮೂಪರು ನೂಕಿದರು ತೋಕಿದರು ಪರಬಲವ | ೪೭

ಎಚ್ಕ ರಿಱಿದರು ಹೊಯ್ದರಿಟ್ಟರು
ಚುಚಿ^{2೮} ದರು ಸೀಚಿದರು ನೂಕಿದ^{2೮}
ನಿಚ್ಕ ಟೆರ ಸೇದಿದರು ದಡಿವಲೆಕಣಿ ವಲೆಗಳಲಿ |
ಕೊಚಿ^{2೮} ದರು ನುಗ್ಗಿದರು ಕೊಯಿದರು
ನುಚು^{2೮} ನುಱಿಮಾಡಿದರು ಹರಿಬಕೆ
ಹೆಚ್ಚಿ^{2೮} ಹೊಗುವ ಮಹೀಶನನುಜರ ಮನ್ನಣೆಯ ಭಟರ || ೪೮

ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ದುರ್ಯೋಧನನೇ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ.
ಗಾಯವೆಡೆಯದರಿಲ್ಲ ಸಾಯದೆ
ನೋಯದವರಿಲೆ ರಡುಬಲದಲಿ
ಬೀಯವಾದರು ಸುಭಟರೆನೆ ಗಂಧರ್ವಪತಿ ಮುಳುದು |

ರಾಯನನುಜರನಟ್ಟಿದನು ದೀ
 ಘೋಷಯವನು ಹಿಡಿದನು ವಿಕರ್ಣನ
 ನೋಯಲೆಚ್ಚನು ಕೆದಲಿದನು ಕೌರವಚತುರ್ಬಲವ || ೪೯

ಘಡ ಯೆನುತ ಕುರುರಾಯನಾತನ
 ಪಡಿಮುಖಕೆ ನೂಕಿದನು ಜೋಡಿಸಿ
 ಜಡಿವೆ ನಿಸ್ಸಾಳಾಯತದ ಕಡಳಗಳ ಕಳಕಳದ |
 ಬಿಡುರಥದ ಧಟ್ಟಣೆಯ ಧಾಟಿಯ
 ಕಡುಗುದುರೆಗಳ ನೆತ್ತಿಯಂಕುಶ
 ದೆಡೆಯ ಘಟೆಯಾನೆಗಳ ದಳ ಸಂದಣಿಸಿತ್ತೊಗ್ಗಿನಲಿ || ೫೦

ನುಗ್ಗನಿವೆ ಕೈಕೊಂಬನೇ ರಣ
 ದಗ್ಗಳದ ಮೌಳಿಯಲಿ ಕದನದ
 ಹುಗ್ಗಿಗರ ಸಾಕಿದನು ಶಾಕಿನಿಡಾಕಿನೀಜನವ |
 ಬುಗ್ಗಿ ಕವಿದರನಿಂದ್ರಲೋಕದ
 ಸುಗ್ಗಿಯಲಿ ಸೇಜಿಸಿದನಾಹವೆ
 ದುಗ್ಗಡವನೇನೆಂಬೆನ್ನೈ ಗಾಂಧರ್ವವಿಕ್ರಮವ || ೫೧

ವಿಾಟಿನಿಪ ಗಂಧರ್ವರೊಂದೇ
 ಕೋಟೆ ಕವಿದುದು ಕುರುಬಲಕೆ ಪಡಿ
 ಕೋಟೆಯಾದುದು ನೃಪತಿ ಸಿಲುಕಿದನವರ ವೇಡೆಯಲಿ |
 ದಾಟಿತರಸನ ಧೈರ್ಯ ಕೈದುಗ
 ಳಾಟೆ ನಿಂದುದು ಕರದ ಹೊಯ್ಲಲಿ
 ನೋಟಕರು ಘೋಷೇಂದರಿತ್ತಲು ಪಾಂಡವರ ವನದ || ೫೨

ಆಗ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ನೋಡಿ ಜನಗಳು
 ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡಿದುದು,

ಮುತ್ತಿದರಿಬಲಜಾಲವನು ನಭ
 ಕೊತ್ತಿ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರದಲಿ ಸೀಟದ
 ನೆತ್ತ ಮುಖುದೋಡಿದರೆ ರಥವನು ಹರಿಸಿ ಬೇಗದಲಿ |

ಬುತ್ತಿ ಹರಿತಹರಥತುರಂಗಮೆ
ಮುತ್ತಿದಿಭಸಂಘಾತವನು ನೃಪ
ನೊತ್ತಿ ಕಡಿದನು ಹಯವ ಗಜರಥವೃಷದಕಾಲಾಳ || ೫೩

ಇತ್ತ ಕೌರವರಾಯ ರಥವನ
ದೆತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟನು ಖಚರರಾಯನ
ಸುತ್ತಣಿಯ ಚತುರಂಗಸೇನೆಯನಸಮಬಾಣದಲಿ |
ತೆತ್ತಿಗರ ಕರೆ ನಿನಗೆ ನೂಕದೆ
ನುತ್ತ ಶರಸಂಧಾನಚಯದಲಿ
ಮೆತ್ತಿದನು ಮೊನೆಗಣಿಗಳಲಿ ಖಚರೇಂದ್ರ ಕೈಮರೆಯ || ೫೪

ದುರ್ಯೋಧನನು ಗಂಧರ್ವನ ವಶವಾದುದು.

ಮುಖದ ಬಲ ಗರಿಗಟ್ಟನೋಡಿ
ಧರಣಿಪನ ಮುಂಗಡಿಯಲೇಱಿತು
ತುರಗಗಜರಥಹರಿಗೆಸಬಳಮುಸುಂಡಿಪರಿಘದಲಿ |
ಉರುಬಿದನು ಖಚರೇಂದ್ರ ಕೌರವ
ರರಸ ಸಾಬಲಸ್ಯಂಧವರು ಕೈ
ಮರೆದು ಹಿಂಗಿತು ಕೌರವೇಸ್ವರ ಸಿಲುಕಿದನು ಹಗೆಗೆ || ೫೫

ಇಟ್ಟಣಿಸಿದರು ಮುಟ್ಟಿ ರಾಯನ
ನಟ್ಟಲೀಸದೆ ಕುರುಚತುರ್ಬಲ
ಹೊಟ್ಟುಗಳ ತೂಱಿದರು ಹಿಡಿದರು ಕೌರವಾನುಜರ |
ಮುಟ್ಟಿ ಬಂದುದು ಕೇಡು ರಾಯನ
ನಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದುದು ದಿವಿಜಬಲ ಜಗ
ಜಟ್ಟಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದನು ನೋಡಿದ ಕೌರವೇಶ್ವರನ || ೫೬

ಅರರೆ ಧೋರೆ ಸಿಕ್ಕಿ ದನು ನೆಣಿ¹ ತಾ
ವರಿಸುವರ ಹೊಯ ಹೊಯ್ಯನುತ ಖೇ
ಚರರ ಕಂಬಿಗಳಾಡಿದುವು ಸುತ್ತಲು ಸುಯೋಧನನ |

1 ಧೋರೆಡೊಂಬಿಯಲಿ, ಚ,

ಅರಸರಂಜದಿರಂಜದಿರಿ ಯೆನು
ತುರುವಣಿಸಿ ಕೌರವನರೇಂದ್ರನ
ಕರದ ಕೈದುವನೀನಿಕೊಂಡನು ಖಚರಪತಿ ನಗುತ || ೫೩

ಹಯದ ಪಡಿವಾಘೆಯಲಿ ಬಾಹು
ದ್ವಯವೆ ಬಿಗಿದನು ತನ್ನ ರಥದಲಿ
ಜಯವಿಹೀನನನಿರಿಸಿದನು ಕುರುರಾಯವೆಲ್ಲಭನ |
ಭಯಭರಿತದುಶ್ಯಾಸನನ ದು
ರ್ಜಯನ ಚಿತ್ರಾಂಗದವಿಕರ್ಣನ
ನಯವಿದೂರರ ತಂದರಿಪ್ಪತ್ತೈದುಸಹಭವರ || ೫೪

ಇಚ್ಛಿದು ಗಜವನು ಕೈದುಗಳನೆಲ
ಕಿಚುಹಿ ಜೋಧರು ವಾರುವದಿನಿಳ
ಗಿಚ್ಛ ರಾವ್ತರು ಹಾಯ್ಕಿದರು ದೂಹತ್ತಿಲಾಡಿಗಳ |
ಬಿಲುಸರಳ್ಳಳ ಬಿಸುಟು ರಥಿಕರು
ನೆಲಕೆ ಹಾಯ್ದರು ಹೊತ್ತ ಕೈದುವ
ನಿಳುಹಿ ಪಯದಟಿ ಬೀಚುಕೊಂಡುದು ಖೇಚರೇಶ್ವರನ || ೫೫

ಮುಟ್ಟದಿರಿ ಪರಿವಾರಕೈದುವ
ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಲಿ ಧೂರಗಳಾದರ
ಬಿಟ್ಟವರಿಗಮರೇಂದ್ರನಾಣೆ ಯೆನುತ್ತ ಸಾರಿದರು |
ಕೆಟ್ಟದೀ ಕುರುಪತಿಯ ದಳ ಜಗ
ಜಟ್ಟಿಗಳು ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ಮುಸು
ಕಿಟ್ಟಿ ಜಾಹಿತು ಕಂಡದೆಸೆಗವನೀಶ ಕೇಳಂದ || ೬೦

ಖಿನ್ನನಾದನು ಪಾರ್ಥನನಿಲಜ
ನುನ್ನ ತೋತ್ಸವನಾದನತಿಸಂ
ಪನ್ನ ಸಮ್ಮದರಾದರಾಮಾದ್ರೀಕುಮಾರಕರು |

ಇನ್ನು ಪಾಂಡವರಾಜ್ಯಸಿರಿ ಯೆಮೆ
ಗಿನ್ನು ಲೇಸಹುದಕಟ ದೈವದ
ಗನ್ನು ಗತಕವೆ ಯೆನುತ ಹಿಗ್ಗಿತು ಮುನಿಜನಸ್ತೋಮ 1 || ೬೦

ಭಾವನವರರ್ತಿಯಲಿ ಜಲಕೇ
ಳವಿನೋದಕೆ ಬಂದು ಗಂಧ
ವಾ ವಳಯ ಕೇಳಯಲಿ ಚಿತ್ತೈ ಸಿದರಲಾ ಯೆನುತ |
ದೇವಿಯರು ನಸುನಗುತ ಚಿತ್ತದ
ಚಾವಡಿಯಲೋಲೈಸಿ ಕೊಂಡರು
ಭೂವಳಯದೇಕಾಧಿಪತ್ಯದ ಸಾಖ್ಯಸಂಪದವೆ || ೬೦

ಕೇಳದನು ಯಮಸೂನು ದುಗುಡವೆ
ತಾಳದನು ನಳನಹುಪಭರತನೈ
ಪಾಲಪಾರಂಪರೆಯಲುದಿಸಿದ ಸೋಮವಂಶದಲಿ |
ಕೋಳು ವೋದುದೆ ಕೀರ್ತಿ ಯೆನ್ನಿತ್ತ
ಬಾಳಕೆಯ ಸುಡಲೆನುತ ಚಿಂತಾ
ಲೋಲನಿದ್ದನು ನೀರನಾರಾಯಣನ ನೆನೆಯುತ್ತ || ೬೨

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತೊಂ ದ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ರಾಯದಟವೆನು ಮುಟ್ಟಿದು ಕೌರವ
ರಾಯನನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯು ಖೇಚಕರ
ರಾಯನನು ತಾಗಿದನು ಮೆರಳಚಿ ತಂದನಾಪಾರ್ಥ ||

ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಹಿಡಿದಾಗ ಕೊಳ್ಳೆಯನ್ನೂ ಕೊಡೆವುದು.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿಸ್ರೀ
ಪಾಲ ಸಿಕ್ಕಿದನತ್ತ ಕುರುಭೂ
ಪಾಲನದನೇ ಹೇಳುವೆನು ಪಾಳಯದ ಗಜಬಜವೆ |
ಆಳು ಹಾಯ್ದು ದು ¹ ಕಂಡಮುಖದಲಿ
ಕೇಳುಮೇಲೊಂದಾಯ್ತು ಧನಿಕರ
ಪೀಟೆಗೆಯ ಧನ ಸೂಚಿವೋದುದು ಕೇರಿಕೇರಿಯಲಿ || ೧

ಕುದುರೆ ಹಾಯ್ದುವು ಕಂಡಕಡೆಯಲಿ
ಮದಗಜಾವೆಳೆಯೋಡಿಯುವು ವೆರ
ಸುದತಿಯರು ಬಾಯ್ವಿಡುತ ಹರಿದರು ಬಿಟ್ಟ ಮಂಡೆಯಲಿ |
ಕಡಡಿದುದು ಜನಜಲಧಿ ರ್ಪೂಡಿಸಿ
ಬೆದಣ್ಣಿದರು ಕೋಡಿಗಳು ² ರಾಯನ
ಹದನದೇನನುತ ಹರಿದರು ಹರಿದರಗಲದಲಿ || ೨

ಕೌರವರ ಪತ್ನಿಯರ ರೋದನ.

ಗಾಳಿಯುಖಿಯದು ರವಿಯ ಕಿರಣಕೆ
ಬಾಲೆಯರು ಗೋಚರವೆ ದಡ್ಡಿಯು
ಮೇಲು ಬೀಯಗದಂಗರಕ್ಷೆಯ ಕಂಚುಕಿವ್ರಜದ |
ಮೇಳವವದೇನಾಯ್ತು ಬೀದಿಯು
ಗಾಳುಮಂದಿಯ ನಡುವೆ ಕುರುಭೂ
ಪಾಲನರಸಿಯರಳುತ ಹರಿದರು ಬಿಟ್ಟ ಮಂಡೆಯಲಿ || ೩

ಭಾನುವತಿ ಬಂದು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಮರೆಪೊಗುವಿಕೆ.

ಕುರುಪತಿಯ ದುಶ್ಯ ಸನಾದಿಯು
ರರಸಿಯರು ಒತೊಪಟಲೊದರಿದ
ರರಸನುಪಹತಿಗೊಪ್ಪುಗೊಟ್ಟರೆ ಕರ್ಣಶಕುನಿಗಳು |

1 ನಡೆವುದು, ಚ. 2 ನೆಣೆದು, ಕವಳಿದುವು ಕೇರಿಗಳು, ಜ, ಟ.

ಗುರುನದೀಸುತರಿದ ರೀಪರಿ
 ಪರಿಭವಕೆ ಪಾಡಹುದೆ ಪಾಂಡವ
 ರರಸನಿಹ ವನವಾವುದೆಂದೊಅಲಿದಳು ಭಾನುಮತಿ || ೪

ಅರಸಿಯರು ಸಖಿಯರು ಕುಮಾರಿಯ
 ರರಸನುಜರ ಹೆಂಡಿರನಿಬರು
 ವೆರಸಿ ಬಂದಳು ಭಾನುಮತಿ ಯಮತನುಜನಾಶ್ರಮಕೆ |
 ಕರುಣಿ ರಕ್ಷಿಸು ಸೋಮವಂಶೋ
 ದ್ಧರಣ ರಕ್ಷಿಸು ಸತ್ಯಧರ್ಮದ
 ಸಿರಿಯೆ ರಕ್ಷಿಸೆನುತ್ತ ಧೊಪ್ಪನೆ ಕೆಡೆದಳಂಘ್ರಿಯಲಿ || ೫

ನಾದಿದಳು ನೃಪನಂಘ್ರಿಯನು ನಯ
 ನೋಯಕದ ಧಾರೆಯಲಿ ಭಾಳವೆ
 ತೇದು ತಿಲಕದ ಗಂಧದಲಿ ಬೈತಲೆಯ ಮುತ್ತಿನಲಿ |
 ಆದರಿಸಿ ನವಕುಸುಮದಲಿ ಘನ
 ರೋದನಧ್ವನಿಮಂತ್ರದಲಿ ನೃಪ
 ಪಾದಪೂಜೆಯ ರಚಿಸುವವೊಲೊಪ್ಪಿದಳು ಭಾನುಮತಿ || ೬

ಖಳರು ಕೌರವೆಂದು ಸಜ್ಜನ
 ಕುಲಶಿರೋಮುಣಿ ನೀನು ಕರುಣಾ
 ಜಲಧಿ ನೀನಪರಾಧಿಗಳ ನಾವಹೆವು ಜಗವಟಿಯೆ |
 ಹುಳಿಗೆ ಹಾಲಳುಕಿದರೆ ಹಾಲಿನ
 ಜಲಧಿ ಕೆಡುವುದೆ ಜೇಯ ತನ್ನವೆ
 ರೆಳಸಿ ಕೊಂಡರು ಕಾಯಬೇಕೆಂದೊಅಲಿದಳು ತರಳ || ೭

ರಾಯರಿಗೆ ಬಿನ್ನಹವೆ ಮಾಡೊ
 ತಾಯೆ ಕೇಳೊ ದ್ರೌಪದಿಯೆ ಹಿರಿ
 ದಾಯಸವೆ ಬಡಿಸಿದನು ಕುರುಪತಿ ನಿನ್ನ ಮೈದುನನು |

ನೋಯಿಸಲು ಶ್ರೀಗಂಧ ನಿಜಗುಣ
 ದಾಯತವ ಬಿಡದಂತೆ ನೀವೇ
 ಕಾಯಬೇಹುದು ಪತಿಯನೆಂದೊಪಲಿದಳು ಭಾನುಮತಿ || ೧೮

ಧರ್ಮರಾಯನು ಭಾನುಮತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದನು.

ಚುಂಬಿಸಿತು ಕಡುಶೋಕ ಮಿಡಿದನು
 ಕಂಬನಿಯನುಗುರಿನಲಿ ಘನಕರು
 ಣಾಂಬುನಿಧಿ ಸೀವರಿಸಿ ಮೈಗುಡಿಯಿರಿದರೋಮದಲಿ |
 ಹಂಬಲಿಸಬೇಡಕಟ ಕುರುಪತಿ
 ಯೆಂಬನಾರವ ಬೊಪ್ಪನವರೇ
 ನೆಂಬರೇತೊ ತಾಯೆ ಯೆನುತತ್ತಿ ದನು ಭಾಮಿನಿಯು || ೧೯

ಗಂಧರ್ವರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭೀಮಸೇನನಿಗೆ ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಭೀಮ ಬಾ ಕುರುರಾಜಕುಲಚೂ
 ತಾಮಣಿಯೆ ತಾ ಹೋಗು ಕದನೋ
 ದ್ವಾಮದರ್ಪನ ತಾ ನಿಜಾನ್ವಯಕುಮುದಚಂದ್ರಮನ |
 ತಾ ಮನೋವ್ಯಥೆ ಬೇಡ ನೃಪಚಿಂ
 ತಾಮಣಿಯೆ ತಾ ಹೋಗನಲು ಕರ
 ತಾಮರಸವನು ಮುಗಿದು ಬಿನ್ನಹವೊಡಿದನು ಭೀಮ || ೨೦

ಅದಕ್ಕೆ ಭೀಮಸೇನನ ಅಸಮ್ಮತಿ.

ಬೆಸಸಬೇಹುದು ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದ
 ಬೆಸುಗೆ ತಪ್ಪದೆ ರಾಜಧರ್ಮದ
 ಮುಸುತು ಕಂದದೆ ಖೋಡಿವಿಡಿಯದೆ ಕುಶಲರಾದವರು |
 ಎಸಗುವುದು ತಾವಾವ ಕಾರ್ಯದೊ
 ಳಸುವನಿಕ್ಕಿ ತದರ್ಥವನು ಪರ
 ರೆಸಗಿದರೆ ನಮಗೇನು ಬಾಧಕವೆಂದನಾಭೀಮ || ೨೧

ತಮ್ಮ ಸಂಕಟಕಿವರು ವಿನಯವೆ
 ನೆಮ್ಮಿ ಬಿನ್ನ ಹಮಾಡುತ್ತಿದ ರೆ
 ನಿಮ್ಮಡಿಗೇ ಪರಿತೋಷವೇ ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಷಯದಲಿ |
 ಎಮ್ಮ ಮನ ಮುಂಚುವುದು ಕಾರ್ಯದ
 ಹಮ್ಮುಗೆಯ ನೀವಣಿಯಿರೇ ತಮ
 ತಮ್ಮದುಷ್ಕೃತ ತಮಗೆ ಫಲಿಸಿದರೇನು ನಿಮಗೆಂದ || ೧೦

ಧರ್ಮರಾಯನ ನೀತಿವಾಕ್ಯಗಳು.

ಅನುಜ ಕೇಳಪಕಾರಿಜನದಲಿ
 ನೆನವುದುಪಕಾರವನು ಗುಣಹೀ
 ನನಲಿ ಗುಣವನು ತೋರುವುದು ಗರುವರಿಗೆ ತೋಡಿಗೆಯಿದು |
 ಅನುಜನಲ್ಲ ನಮಗೆ ಕೌರವ
 ಜನಪನವರಪರಾಧಶತವನು
 ನೆನವೊಡಿದು ಹೊತ್ತೇ ಮಹಾದೇವೆಂದನಾಭೂಪ || ೧೨

ಭರತವಂಶದೊಳವರ ಭಂಗವೆ
 ನಿರುತವೆಮ್ಮದು ನಮ್ಮ ಭಂಗ
 ಸ್ಫುರಣವವರದು ನೀನಜಿಯೆ ತಾವಜಿಯೆವೀಹದನ |
 ಪರರ ಕಲಹಕೆ ನಾವು ನೂಜ್ಜಿ
 ವರುಗಳಂತೆಕಲಹಕದು ನೂ
 ವರು ವಿಚಾರಿಸಲ್ಯೆವರಾವೆಂದನು ಮಹೀಪಾಲ || ೧೪

ಆವನಾಗಲಿ ಬೇಡಿದಂಗೊಲಿ
 ದೀವುದೇ ನೃಪಧರ್ಮ ಹಗೆ ಕೆಳ
 ಯಾವನಾಗಲಿ ಸೇನಿಸಿದರೆ ಕಾದುವುದೆ ನೃಪನೀತಿ |
 ಆವನಾಗಲಿ ಶರಣುವೊಕ್ಕರೆ
 ಕಾವುದೇ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಮತ ವಿ
 ನ್ನಾವುದುಚಿತವು ಭೀಮ ನೀ ಹೇಚೆಂದನಾಭೂಪ || ೧೫

ಆರಿಗಾರುಪಕಾರಿಗಳು ಮೇ
 ಣಾರಿಗಾರಪಕಾರಿಗಳು ತಾ
 ನಾರಿಗಾರುಂಟವರ ಕೃತಕರ್ಮಗಳಸಂಸ್ಕಾರ |
 ಹೋರಿಸುವುದಳಿಸುವುದು ಸಾಖ್ಯುಕ್
 ಸೇರಿಸುವುದಿದಕಹಿತಹಿತರೆಂ
 ದಾರ ಮುಖಿಸುವುದು ಮನ್ನಿಸುವುದೈ ಭೀಮ ಹೇಚೆಂದ || ೧೬

ಅದಖಿನಾಚಿಯ ಭವದ ದುಷ್ಕೃತ
 ವೊದಗಿತಿಜನ್ನದಲಿ ವನವಾ
 ಸದ ಪರಿಕ್ಲೇಶಾನುಭವಕಿವರೇನ ಮೊಡುನರು |
 ಬದಗಿತುತ್ಸಾಹದಲಿ ¹ ಪರರ
 ಭ್ಯದಯವನು ಬಯಸುವುದು ಪರರಿಗೆ
 ಮುದವನಾಚರಿಸುವುದು ಧರ್ಮಜ್ಞರಿಗೆ ಗುಣವೆಂದ || ೧೭

ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕೃತರ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದುದು.

ಎಣಿಸಲೇಕಿನ್ನದನು ಕೌರವ
 ಗಣ ಮರಳಿ ಬಂದಲ್ಲದಾರೋ
 ಗಣೆಯ ಮಾಡೆನು ಪಾರ್ಥ ನೀ ನುಡಿ ನಿನ್ನ ಹವಣೇನು |
 ರಣದೊಳರಿಗಳ ಮುಖಿದು ಕುರುಧಾ
 ರುಣಿಪತಿಯ ತಹುದುಂಟೆ ಯೆನೆ ಬಲು
 ಗಣಿಗಳನು ತಿದ್ದಿದನು ಫಲಗುಣ ಹೂಡಿದನು ರಥವೆ || ೧೮

ಧರ್ಮರಾಯನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅರ್ಜುನನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
 ಹೊರಟುದುದು.

ಎಮಗೆ ನುಡಿ ಬೇಡುಂಟೆ ನೀತಿ
 ಭ್ರಮಿತರಾ ವಲ್ಲನಿಲಸುತನು
 ಭ್ರಮಿತನವ ಸೈರಿಸುವುದೈ ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ನೀನು |

1 ಬದಗಿದುತ್ಸವದಲ್ಲ. ಚ.

ನಿಮಿಷದಲಿ ಗಂಧರ್ವಕನನಾ
 ಕ್ರಮಿಸಿ ಕೌರವಗಣವ ನಿಜಪದ
 ಕಮಲದಿದಿರಲಿ ಕೆಡಹಿ ತೋಳುವೆನೆನುತ ಹೊಣವಂಟ || ೧೯

ಮೊಣಿದು ಚೆಲ್ಲಿದ ಸಕಲಕುರುಬಲ
 ನೆರೆದುದರ್ಜಾನನೊಡನೆ ಸೂಟೆಯ
 ಲರಿಭಟರ ಬೆಂಬತ್ತಿದನು ಘಡ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲೆನುತ |
 ಸೆಣಿಯ ಬಿಡು ಗಂಧರ್ವಲೋಕವ
 ನುರುಹುವೆನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಬನ
 ಶಿರವ ಚಂಡಾಡುವೆನೆನುತ ಕವಿದೇಚ ನಾಸಾರ್ಥ || ೨೦

ಸರಳನುಬೆಗೆ ಸೆಡೆದು ಸಮರಕೆ
 ತಿರುಗಿ ನಿಂದುದು ಖಚರಬಲವು
 ಬ್ರಹ್ಮ ಬೊಬ್ಬೆಯಲುರುಬಿದರು ಶರಹತಿಗೆ ಸೈರಿಸುತ |
 ಉರುಳಿದುವು ಗಂಧರ್ವಶಿರ ನಭ
 ಸರಳಮಯದಿಗುಜಾಲವೊಂಬಿನ
 ಹೊರಳಯಲಿ ಹೊದಿಸಿದುದೆನಲು ಕವಿದೇಚ ನಾಸಾರ್ಥ || ೨೧

ಮೊಣವ ಗಣಿಗಳ ಮೊನೆಯಲು
 ದುರುವ ಹೊರಳಗಿಡಿಗಳ ಬಾಯಧಾರೆಗೆ
 ಳುರಿಯ ಹೊದರನ ಹುದಿದ ಹೊಂಬರಹದ ಸುರೇಖೆಗಳ |
 ಸರಳು ಹೊಕ್ಕು ವು ಹಿಕ್ಕಿ ದುವು ಖೇ
 ಚರಬಲವನೊಕ್ಕಿದುವು ಕೂರಿದು
 ವರಿಭಟರ ಚುಚ್ಚಿ ದುವು ಕೊಚ್ಚಿ ದುವೆಂಟುದೆಸೆಗಳಲಿ || ೨೨

ಕೋಲ ಬಲುಮುಚ್ಚೆಗೊಡ್ಡಿ ಹರಿಗೆಯ
 ಮೇಳಯವ ಮೊಣೆಗೊಂಡು ಖೇಚರ
 ರಾಳು ನಿಂದೆಚು ದು ನಿಹಾರದಲರ್ಜಾನನ ರಥವ |
 ೨೩

ಕೋಲುಗಳನಾಹರಿಗೆ ಹಲಿಗೆಯ
 ಮೇಳಯವನಾಮರೆಯಲುಗಿದೆಸು
 ವಾಳನೊಂದಂಬಿನಲಿ ಸಂದಣಿಗೊಡಹಿದನು ಪಾರ್ಥ್ವ || ೨೩

ಮೆಟ್ಟೆ ಹೇಣನನು ಖಚರಬಲ ಹುರಿ
 ಗಟ್ಟೆ ತಲೆವರಿಗೆಯಲಿ ಪಾರ್ಥ್ವನ
 ಕಟ್ಟೆಳವಿಯಲಿ ಚೂರಿಸಿದರುಬಣದ ಪೊನೆಗಳಲಿ !
 ಧಿಟ್ಟೆರಹಿರೋ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
 ಕಟ್ಟೆದಾತನ ಕರೆಯಿ ನಿಮ್ಮನು
 ಮುಟ್ಟೆದರೆ ನೃಪನಾಣಿ ಯನುತೊಡೆತಾಯ್ಪಿದನು ರಥವ || ೨೪

ಗಜದ ಪದಘಟ್ಟಣೆಯ ಬಹಳಂ
 ಬುಜದವೋಲೆ ರಥಚಕ್ರಪತಿಯಲಿ
 ಗಿಜೆಗಿಜಿಯ ಮಾಡಿಸಿದ ಖೇಚರ ಚಟುಳಪಟುಭಟರ |
 ವಿಜಯನಲ್ಲಾ ಸುರಪುರದ ಮೌ
 ರಜೆಗನಾವೆಡೆ ಕುರುಬಲದ ಗಜ
 ಬಜದ ಗರುವನ ತೋಜಿನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ ನಾಪಾರ್ಥ್ವ || ೨೫

ಅಳವಿಯಲಿ ಕೈಮಾಡಿ ಖೇಚರ
 ನಳಲಿಗರು ಮುಮ್ಮುಳತರಾದರು
 ಬೆಳಗಿದುವು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಧಾರೆಗಳಖಿಳದಿಕ್ತಟವ |
 ತಳಪಟದೊಳಾಸೆರೆಸಹಿತ ಕೈ
 ಚಳಕದಲಿ ತೆಗೆದೆಸುತ ಸಮರಕೆ
 ಮಲಿತು ನಿಂದನು ಚಿತ್ರಸೇನನು ಪಾರ್ಥ್ವನಿದಿನಲಿ || ೨೬

ಬಿಡು ಸೆಣಿಯನವೆಗಡೆಯತನವೆ
 ಮೊಡನೆ ಸಲ್ಲದು ಸೂಳಯರ ಸುರೆ ¹
 ಗುಡುಹಿ ² ಗಳ ಸರವಾದಿಗಳ ಸೇರುವೆಯಲೊಪ್ಪುವುದು |

1 ಸುತಿ, ಕ.   2 ಗುರುಪಿ, ಕ.

ಘಡ ಯೆನುತ ನಾರಾಚಕದಲಿ ಬಲ
 ನೆಡನ ಕೀಲಿಸಿ ಪಿಂಗಡೆಯಮುಂ
 ಗಡೆಯ ಕಟ್ಟಿದನಂಬಿನಲಿ ಖಚರಾಧಿಪನ ರಥವೆ || ೨೩

ನೂಕದಿರಲಾಹವಕೆ ಸಮ್ಪುಖ
 ವೇಕೆನುತ ಹತ್ತಿದನು ಗಗನವೆ
 ನಾಕಿರೀಟಿಯ ಗೆಲುವೆನೆಂದುಬರದ ಗರ್ವದಲಿ¹ |
 ನಾಕನಿಳಯರ ಮಾರ್ಗದಲಿ ಸ
 ವ್ಯಾಕುಳನು ಭುಲ್ಲವಿಸುತಿರೆ ಲೋ
 ಕೈಕವೀರನಲಾ ಧನಂಜಯನಡಹಿದನು ನಭವೆ || ೨೪

ಎಲವೊ ಕೌರವಸಹಿತ ಕಮಠನ
 ಕೆಳಗೆ ಧ್ರುವನಿಂ ಮೇಲೆ ಹೊಕ್ಕರೆ
 ಕೊಲುವೆನಲ್ಲದೆ ಬಿಡುವೆನೇ ಘಡ ನಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲೆನುತ |
 ತುಳುಕಿದನು ಕೆಂಗೋಲನಿನಮಂ
 ಡಲಕೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾಯ್ತು ನಭದಲಿ
 ಸುಲಿವ ಸುರರ ವಿಮಾನತತಿ ಚೆಲ್ಲಿದುವು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ || ೨೫

ಚಿತ್ರಸೇನನು ಹೇಳಿದ ನೀತಿ.

ತಿರುಗಿ ನಿಂದನು ಖಚರಪತಿ ನಿ
 ಪ್ಪುರವಿದೇನೈ ಪಾರ್ಥ ನೀ ಕಡು
 ಮರುಳೂ ಮೂರ್ಖನೊ² ಜಡನೊ ಪಿತ್ತಭ್ರಾಂತಿವಿಹ್ವಲನೊ |
 ಧುರದ ಕೌತುಕಗರಳಮೂರ್ಛಾಂ
 ತರಿತಹೃದಯನೊ ನಿಲ್ಲ ಒಕಾಪದ
 ಶರವೆನುಪಸಂಹರಿಸು ತನ್ನಯ ಮಾತ ಕೇಳೆಂದ || ೨೬

ಹುಲಿಯ ಮುಣಿದೊತ್ತಿದರೆ ಪಶುಸಂ
 ಕುಲಕೆ ಸಂಕಟವೇನು ವಾಯಸ
 ಕುಲವ ಕೈಮಾಡಿದರೆ ಕೋಟಲೆಯೇನು ಕೋಗಿಲೆಗೆ |

1 ಬೊಟ್ಟಿಯಲಿ ಚ.

2 ಮೂಢನೊ, ಜ.

ಖಳರ ಕೊಪ್ಪರಿಸಿದರೆ ಸುಜನರ
ತಲೆಗೆ ವೇದನೆ ಯೇನು ಕಾರವೆ
ಕುಲವೆ ಕಟ್ಟಿದ ¹ ರೇನು ಜಠರದ ಶೂಲೆ ನಿನಗೆಂದ || ೨೧

ಹೋದ ಮಾರಿಯ ಕರೆದು ಮನೆಯೊಳ
ಗಾದರಿಸಿದವರುಂಟೆ ನೀರಲಿ
ನಾದ ಕೆಂಡವನುರುಹಿ ಮುಡಿದವರುಂಟೆ ಮಂಡೆಯಲಿ |
ಕೈದು ಮುಖಿದರೆ ಹಗೆಗೆ ತನ್ನಯ
ಕೈದು ಕೊಟ್ಟವರುಂಟೆ ಕುರುಪನ
ತೀದರೀತನ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಬುದು ² ಲೇಸೆ ನಿಮಗೆಂದ || ೨೨

ಜನಪನೀತಿಯೊ ಮೇಣು ಬೋಳಯ
ತನವೊ ಬಿಲುಜಾಣಿಕೆಯ ಬಿಂಕವೊ
ನಿನಗೆ ಕದನದ ಕಲುಹೆಯೋ ನಾವಣಿಯೆವಿದನೀಗ |
ಬನಕೆ ಮರಳೈ ಮರುಳ ನೀ ಪ್ರದು
ಮನೆಯ ಹಾವನು ಹದ್ದು ಹಿಡಿದರೆ
ಮನಕತವ ಮಾಡುವರೆ ಬಿಜಯವ ಮಾಡು ನೀನೆಂದ || ೨೩

ಅರ್ಜುನನು ಅಣ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯೇ ಮೆ ಬ್ಬಿವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು

ನಟರಲಾ ನೀವ್ ಸುರಪುರದ ಚಾ
ವಟೆಯರೈ ಚತುರೋಕ್ತಿ ಗಳಲಟ
ಮಟಿಸಿದರೆ ನಾ ಮರಳುವೆನೆ ಬಿಡು ಬಿಡು ಸುಯೋಧನನ |
ಕಟು ಮಧುರ ವುರಿ ಶೀತವತಿಸಂ
ಕಟವು ಸುಖ ವಿಷವೆಮ್ಮೆ ತವಾವುದು
ಘಟಿಸಲಗ್ನ ಜನಾಣಿ ಯದು ತಮಗೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೨೪

¹ ನರ್ದಿದ, ಡ.

² ಕರಿಸಿಕೊಂಬುದು, ತ.

ಧರ್ಮವಾಗಲಿ ಮೇಣು ಜಗದಲ
ಧರ್ಮವಾಗಲಿ ರಾಜಮಂತ್ರದ
ಮರ್ಮವಾಗಲಿ ನೀತಿಬಾಹಿರವಾಗಲದು ಮೇಣು |

ಧರ್ಮಪುತ್ರನ ಬೆಸನೆ ವೈದಿಕ
ಧರ್ಮವೆಮಗದು ರಾಜಮಂತ್ರದ
ನಿರ್ಮಳನಮತವೆಮಗೆ ಬೇಟಿಂಂದಿಲ್ಲ ಗತಿ ಯೆಂದ ¹ || ೩೫

ನುಸುಳುಗಂಡಿಯಿದಲ್ಲ ಕೌರವ
ವಸುಮತೀಶನನಕಟ ಬಿಡು ನಿ
ನ್ನು ಸುರಿಗುಬ್ಬ ಸ ಮಾಡೆನೆಂಪ್ರಿಗಳಾಣೆ ಧರ್ಮಜನ |
ಮಸಗುವೊಡೆ ಹಿಡಿ ಧನುವನನುತೆ
ಬಿ ಸಿದನವಿರಳಶರವನಾತನ
ಮುಸುಕಿಮವು ಮುಕ್ಕು ರಿಕಿದುವು ರಥಸನ್ನಿ ವೇಶದಲಿ || ೩೬

ಆಗ ಅರ್ಜುನ ಚಿತ್ರಸೇನರಿಗೆ ಕೌರವರನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲ
ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತ ವಿಚಾರ.

ಕೋಲ ಬಹುದೇ ಬೀಯ ಮಾಡದಿ
ರೇಳು ಫಲಗುಣ ಮರಳು ನೀ ದಿಟ
ಕೇಳುವರೆ ನಾನಿವನ ಕಟ್ಟದೆಂದ್ರನಾಜ್ಞೆಯಲಿ |
ಪಾಲಿಸಾ ನಿವ್ಯಯ್ಯ ಬೆಸಸಿದ
ನೇಳಸದೆ ಕೇಳನಲು ಕೆಂಗರಿ
ಗೋಲ ದೂಗುತ ಪಾರ್ಥ ನುಡಿದನು ಚಿತ್ರಸೇನಗೆ || ೩೭

ಕುರುಪತಿಯ ಕಟ್ಟೆಂದು ಸುರಪತಿ
ಕರೆದು ಬೆಸಸಿದ ನಿನಗೆ ನನಗೆ
ಮ್ತರಸ ನೇಮವ ಕೊಟ್ಟನೀಕುರುಪತಿಯ ಬಿಡಿಸೆಂದು |
ಸುರಪತಿಗೆ ಕೃತಕಾರ್ಯ ನೀನಾ

ಗಿರಲು ನಾವೆಕ್ಕ ತಾರ್ಥರಾಗಿಯೆ
ಮರಳ ಜನಪನ ಕಾಂಬುದುಚಿತವೆ¹ ಜಾಣನಹೆ ಯಿಂದ || ೩೮

ಎಲೆ ಧನಂಜಯ ಕೌರವೇಶ್ವರ
ನೊಲವು ಮಿಗಿಲ್ಯೆತಂದು ತನ್ನಯ
ಲಲನೆಯರ ಸಾಭಾಗ್ಯ ತನ್ನ ಸುಜಾತರಾತ್ಮಜರ |
ಬಲುಹ ರವಿಸುತಸಾಬಲಾದ್ಯರ
ಸಲೆ ಮದಮುಖರ ತನ್ನ ಬಲದಲಿ
ತಳದ ಚಾತುರ್ಬಲವ ನೀವ ನೋಡಲ್ಕೆ ನಡೆತಂದ || ೩೯

ಇದನಣಿತು ದೇವೇಂದ್ರ ಮದಮುಖ
ಗುದಿಸಿದಗ್ಗದ ಮಾನಹಾನಿಯ
ನೊದಗಿ ಮಾಡುವುದೆಂದು ತನಗಗ್ಗಳದ ವರವಿತ್ತು |
ಮುದದಿ ಕಳುಹಲು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ
ಲೊದಗಿದೆನು ತಾನಕಟ ದುರ್ಧರ
ದದಟು ನಿನಗಿದ ಚಿತವೆ ನಮ್ಮೆಲಿ ಲೇಸು ಲೇಸೆಂದ || ೪೦

ಆದರೂ ಅಣ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಇವನನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಆದೊಡೆಲೆ ಗಂಧರ್ವಪತಿ ದು
ಯೋಧನನುಮೊದಲಾಗಿ ಕೌರವ
ರಾದರದಲೈತಂದ ಕಾರ್ಯವಿದಹುದು ಸಿದ್ಧವಲೆ |
ಆದರೆಯು ಯಮಸುತನ ಚರಣದೊ
ಳಾದರದಿ ಬಿದ್ದ ವರ ಕಾವುದು
ಮೇದಿನೀಶರ ಧರ್ಮವಿದು ಲೇಸಾಗಿ ನೋಡೆಂದ || ೪೧

ಬಿಡುವೆ ಯಾದರೆ ನೃಪನ ಸೆಣಿಯನು
ಬಿಡಿಸುವೆನು ಮೇಣಿಲ್ಲದಿದೊಡೆ
ಬಿಡಿಸುವೆನು ನಿನ್ನ ಸುರ ಸೆಣಿಯನು ನಿನ್ನ ದೇಹದಲಿ |

¹ ಕಾಂಬವೈಸಲೆ, ಕ. ಖ.

ನುಡಿಗೇ ತೆರಹಿಲ್ಲೆ ಲೆಣೆನುತಲವ
 ಗಡೆಯನೆಚ್ಚನು ಕಾಳಕೂಟದ
 ಕಡಲು ಕವಿವಂದದಲಿ ಕವಿದುವು ಪಾರ್ಥನಂಬುಗಳು || ೪೦

ಆಗ ಚಿತ್ರಸೇನನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಅರ್ಜುನನನ್ನು
 ಸುತ್ತಿಮಾಡಿದುದು.

ಕಡಿದನರ್ಜುನನಂಬ ನಿನ್ನವ¹
 ಗಡವಿದೇಕ್ಕೆ² ಮರುಳ ಕೆಂಡವ
 ಮಡುಲೊಳಿಕ್ಕುವುದರ್ಥಿಯೇ ಸಂಧಾನ ನಿಮಗೆಮಗೆ |
 ಬಿಡುವೆನಿನಿಬರ ಸೆಜಿಗಳನು ನಿ
 ಮೊಡೆಯನಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಂಡುಬಹೆನೆಂ
 ದೊಡನೆ ಬಂದನು ಧರ್ಮಪುತ್ರನ ಬಳಿಗೆ³ ಖಚಕರೇಂದ್ರ || ೪೩

ಸೋಲವೆಮ್ಮದು ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮನೆ
 ಮೇಲುಗೈ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಾಜಾ
 ಪಾಲಕರು ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಮಾದ್ರೀಕುಮಾರಕರು |
 ಕಾಳಗದೊಳಮ್ಮೆ ಖಿಳಖಚಕರ
 ಧೂಳಪಟವಾಡಿದರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಲೋಲ ನಿಮಗೊಳ್ಳಿದನು ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಯಣ || ೪೪
 ಇಷ್ಟತ್ತೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತೆ ರ ಡ ನ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ಕಳುಹಿದನು ಯಮಸೂನು ವಂಶ
 ಪ್ರಳಯನನು ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶವ
 ತಿಳುಹಿ ದೈತ್ಯರು ಸಂತವಿಟ್ಟರು ಕೌರವೇಶ್ವರನ ||

1 ನೀನವ, ಡ.

2 ಗಡಿಸಲೇತಕೆ, ಡ.

3 ಬನಕೆ, ಡ.

ಕಟ್ಟಿದ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ತಂದುದು,

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರ್ಮೀ

ಪಾಲ ಕೌರವನೈವನ ತಂದು ಕೃ

ಪಾಳುವಿನ ಚರಣಾಗ್ರದಲಿ ಕೆಡಹಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ |

ತೋಳ ಹಿಂಗೆಟ್ಟುಗಳ ಮೋರೆಯ

ಕಾಳಕೆಯ ಬಿಡುಬಿಡಿಯ ನೀರೊಣ್ಣೆ

ವಾಲಿಗಳ ಕುರುಭೂಪನಿದ್ದ ನು ತಮ್ಮ ದಿರುಸಹಿತ ||

೧

ಗಂಧರ್ವನು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದುದು.

ಕೊಳ್ಳಿ ಸೆಣಿಯನು ನಿಮ್ಮ ಸಹಭವ

ರೆಲ್ಲರಂ ಕಡುಮೂರ್ಖನಿದು ನಿ

ಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ಮತವೈಸಲೇ ನಾವೆಂದು ಫಲವೇನು |

ಖುಲ್ಲರಿವದಿರ ಬಿಡಿಸಿದಕೆ ತಳು

ವಿಲ್ಲದಹುದಪಘಾತ ಸಾಕೆ

ನ್ನೆಲ್ಲಿಯದು ನಯ ಬೀಡುಗೊಡಿ ನೀವೆಂದನಾಖಚಕ ||

೨

ಆಗ ಆತನಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಮಾಡಿ ಕಳುಹಿದುದು.

ಮಾನಭಂಗವೆ ಬರಲಿ ಮೇಣಭಿ

ಮಾನವಾಲಿಂಗಿಸಲಿ ಚರಣದೊ

ಳಾನತರ ಪಾಲಿಸುವುದೇ ಹೃತ್ತಿಯರ ಮಾರ್ಗ ¹ ವಿಧು |

ನೀನೆಮಗೆ ಬಾಂಧವನೆನುತ ಸ

ನ್ಮಾನದಲಿ ಕಳುಹಿದನು ಬಚಿಕ್ಕು

ದ್ಯಾನದಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನೆತ್ತಿದನಚಿದ ² ಖೇಚರರ ||

೩

ಆಗ ಧರ್ಮರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಖಂಡು ದೌಪದಿಯು ಇವರ

ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದುದು,

ಕಳುಹಿದನು ಖೇಚರನನವನಿಸ

ತಿಲಕನೀತನ ನೋಡಿದನು ನಿಜ

1 ಧರ್ಮ, ಚ.

2 ಸಖಿಳ, ಡ.

ಲಲನೆಯನು ಕರೆದನು ಸುಯೋಧನ ನೊಂದನಕಟೆನುತ |
 ನಳಿನಮುಖಿ ಹೆಡಗೈಯ್ಯು ಬಿಡುಕಲು
 ನೆಲನು ಹಾಸಿಕೆ ಹಂಸತ್ಪದ
 ಸಳಕಿನಲಿ ಪವಡಿಸುವಗೀವಿಧಿಯೇ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೪

ಎಲ್ಲರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ದುರ್ಯೋಧನಾದಿಗಳಿಗೆ ಉಪಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು,
 ಬಂದಳಬುಜಾನನೆ ಸುಯೋಧನ
 ನಂದವನು ನೋಡಿದಳು ಸುಯ್ದಳು
 ಬೆಂದ ವಿಧಿ ಬಂಧನವೆ ತಂದುದೆ ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಗೆ |
 ಬಂದು ಕೈ ಗಲ್ಲದಲಿ ಬಿಡಿಸಿದ
 ಕೊಂದು ಕೈಯಲಿ ಭುಜದ ಪಾಶವೆ
 ನಿಂದುಮುಖಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ದುಶ್ಯಾಸನನು ಸಹಿತ || ೫

ಕೇಳಿದಿಯರ ಕೈಯ್ಯಿಂದ ಕೊಯ್ಯಿದ
 ಳುಡಿದ ಕೌರವನನುಜವರ್ಗದ
 ಬಲುಹುರಿಯ ನೇಣುಗಳನವದಿರ ಗೋಣುಗಳು ಮಣಿಯೆ 1 |
 ಅಳಲಿಸಿದನೇ ಚಿತ್ರಸೇನನ
 ಕೊಲಿಸಬೇಡುದು ಕಳುಹಿ ಕವ್ಯವ
 ಬಳಸಿದನು ಭೂಪಾಲನೆಂದಳು ನಳಿನಮುಖಿ ನಗುತ || ೬

ಅರಸ ನೊಂದೈ ಮರ್ದನಕೆ 2 ಮು
 ಳ್ಲರುಗಳೆಲ್ಲಮಗೊತ್ತುವೊಡೆ ಕಲು
 ಹರಳು ಮಜ್ಜ ನಮಾಡುವೊಡೆ 3 ಶೀತಾಂಬು ತಿಳಿಗೊಳದ |
 ಹರಿಣಶಾರ್ದೂಲಾದಿಚರ್ಮಾಂ
 ಬರವೆ ಸಮಕಟ್ಟೆಮಗೆ ರತ್ನಾ
 ಭರಣವೇ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಯೆಂದಳು ನಳಿನಮುಖಿ ನಗುತ || ೭

• ಗೋಣ ಕೊಯ್ಯುವಂತೆ, ಟ, 2 ಬಂಧನಕ್ಕೆ, ಜ, ಡ, 3 ವಾಡುವರೆ, ಡ.

ವಾರುವನು ವಟಿಶಾಖೆ ಗಿರಿಗಳು
 ತೋರಕರಿಗಳು ಭದ್ರಗಜ ವನ
 ಭೂರುಹದ ನೆಳಲೆಮಗೆ ಸತ್ತಿಗೆ ಪಲ್ಲವವ್ರಾತ |
 ಚೂರುಚೂನುರ ಕಿಣುಮೊಱಡಿ ವಿ
 ಸ್ತಾರಪೀಠವು ಹಂತಿಕಾಱಿರು
 ಭೂರಿಸರ್ಪವಳಿಗಳರಮನೆ ಹೊದರು ಹೊಸಮೆಳಯ || ೪

ಈವಿಪತ್ತಿನ ನಿಮ್ಮತಿಯ ಸಂ
 ಭಾವಿಸುವರೆಮೆಗಾವ ವೆಸ್ತುಗ
 ಳವಿಧಿಗಳಲೆಮ್ಮ ಬಾಳಿಕೆಯೆಂದು ನಸುನಗುತ¹ |
 ದೇವನಿರ್ಪನು ಧರ್ಮಸುತ ನಿ
 ನ್ನಾವುದುಚಿತಾನುಚಿತವೆಂಬುದ
 ಭಾವನವರೇ ಬಲ್ಲರೆಂದಳು ದೌಪದೀದೇವಿ || ೫

ಮಾನಿನಿಯ ಕಟಕಿಯ ಮಹಾಸ್ತ್ರಕೆ
 ಮೌನವನು ಮೆಚ್ಚಿಗೊಂಡು ಕಲುಷ
 ಧ್ಯಾನನಿದ್ದನು ಚಿತ್ತದಲಿ ಬೇಣಿಗೊಂದ ಚಿಂತಿಸುತ |

ಭಾನುಮತಿಯು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರ ಮಾಡಿದುದು.

ಭಾನುಮತಿ ಕೈಮುಗಿದಳೀಕೆ
 ಣಾನುಗತತಾಟಂಕಮುದ್ರೆಯ
 ನೀನಲೈ ದಯೆಗೈದೆ ಯೆಂದೆಱಗಿದಳು ಚರಣದಲಿ || ೧೦

ಎತ್ತಿದನು ನಾರಿಯನು² ನೃಪತಲೆ
 ಗುತ್ತಲೆಕ್ಕೈ ನಿನಗೆ ಬಂದಾ
 ಪತ್ತು ನಮ್ಮದು ನಮ್ಮ ತೊಡಕಿನ ತೊಡಕಿಗಳು ನಿಮಗೆ |
 ಹೆತ್ತತಾಯ್ ಗಾಂಧಾರಿಸತಿ ನಾ

¹ ದುಗ್ಗಿಡದಲಿ, ಚ.

² ರಾಣಿಯನು ಚ. ಟ.

ವಿತ್ತಡಿಗಳಕಟಕಟ ನೀದು

ಶ್ರೀ ತ್ವನಹ ಯೇಕೆಂದು ನುಡಿದನು ನೃಪತಿ ಕೌರವನ || ೧೧

ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಧರ್ಮರಾಯನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು.

ದ್ರೋಣರೆಂದುದ ಮಾಡೆ ಭೀಷ್ಮರ

ವಾಣಿ ವಿಷ್ಣುವೈ ನಿನಗೆ ವಿದುರನು

ರಾಣಿಕವ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲನ ಬಗೆಯೆ ನೀನವರ |

ಪ್ರಾಣವಾಯುಗಳವರು ಸುಭಟ

ಶ್ರೇಣಿ ದೇಹಕೆ ನಿನ್ನ ತನು ನಿ

ತ್ಪ್ರಾಣವದಖಿಂದಾಯ್ತು ಪರಿಭವವೆಂದನಾಭೂಪ || ೧೨

ದುರ್ಯೋಧನನು ಅವಮಾನಿತನಾಗಿ ಹೊರಟುದು.

ಬಿಡಿಸಿದಧರದ್ವಯವಿಷಾದದ

ತಡಿಯ ಚಿತ್ತದ ನೈಗೆ ಬೇಷೋಂ

ದೊಡೆಯಲಿದು ದು ಬೀಳುಕೊಂಡನು ಧರ್ಮನಂದನನ |

ಬಡನೆ ಬಂದರು ರಾಣಿಯರು ಕೈ

ಗುಡಿಯವರ ಸುದ್ದಿಯಲಿ ಸೂಸಿದ

ಪಡೆಯು ನಿಮಿಷಕೆ ನೆರೆದುದಿನಸುತಸೌಬಲರು ಸಹಿತ || ೧೩

ಭಟರ ಬೊಬ್ಬಿಗಳಡಗಿದುವು ಬಾ

ಯ್ದುಟಗಳಾಡವು ವಂದಿನಿಕರಕೆ

ಪಟಹಪಣವೆಮ್ಮದಂಗವಿದ್ದು ವು ಮನಿನದೀಕ್ಷೆಯಲಿ |

ಚಟುಗಳಜಹಯರಥದವರು ಲಟ

ಕಟಸದಿದ್ದರು ಕೌರವೇಂದ್ರನ

ಕಟಕ ದುಮ್ಮಾನದಲಿ ಬಂದುದು ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕೆ || ೧೪

ಹೊಗಲಿ ಪಾಳಯ ಪುರವನೆಂದು

ಬೈಗದ ಬೆಳ ಸಿರಿವಂತನೆತ್ತಿದ

ದುಗುಡದಲಿ ಕುಳ್ಳಿದನಾಸುರನದಿಯ ತೀರದಲಿ |
 ಹೊಗುವಮೋರೆಯ ನೆಲಕೆ ನೆಟ್ಟು
 ಲಿಗಳ ನಿಖಿಳಂದ್ರಿಯದರೋಚಕ
 ಬಿಗಿಯಬೇಗೆಯ ಬೇಸಜಿನ ಬಿಸುಗುದಿಯ ಸುಯಿಲ್ಲನಲಿ || ೧೫

ದುರ್ಯೋಧನನ ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶ.

ತರಿಸಿ ಗಂಗಾಜಲವ ಗೋಮಯ
 ವೆರಿಸಿ ಕುಶಸಂಮಾರ್ಜನವ ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿ ಪರಿಕರಶುದ್ಧಿಯಲಿ ಪಸರಿಸಿದ ಬರ್ಹಿಯಲಿ |
 ನಿರಶನವತ್ರವೆಂದು ಮಂತ್ರೋ
 ಚ್ಚರಿತಸಂಕಲ್ಪದಲಿ ಕೌರವ
 ರರಸ ಪವಡಿಸಿದನು ಕೃತಪ್ರಾಯೋಪವೇಶದಲಿ || ೧೬

ಹೊಗಿಸಬೇಡಾರುವನು ಕರ್ಣಾ
 ದಿಗಳ ಮೊದಲಾಗೆಂದು ದಡ್ಡಿಯ
 ನುಗುಳುಗಂಡಿಯ ಕಾಹ ಕೊಟ್ಟನು ತನ್ನ ಬೇಹವರ |
 ಆಗ ಭಾನುಮತಿ ಬಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಲು ನಡೆದ ಸಂವಾದ.
 ದುಗುಡದಲಿ ಪರಿವಾರ ಬಂದೋ
 ಲಗಿಸಿ ಹೊಣಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದುದು
 ನಗುತ ಹೊಕ್ಕುಳು ಭಾನುಮತಿ ಕಂಚುಕಿಯನೊಡೆನೊಕಿ¹ || ೧೭

ಏನು ದಿಟ ಸಂಕಲ್ಪವಿನಿತಕೆ
 ತಾನು ಹೊಣಿಗೆ ಹೋಗುವೆವೇಳು ಕೃ
 ಶಾನುವನು ಬೀಜುವೆವು ನಡೆ ಭಾಗೀರಥಿಯ ಮೆಡುವ |
 ಮಾನನಿಧಿಯೇ ವಿವಿಧಗರಳವಿ
 ತಾನವನು ತರಿಸುವೆನು ನಿಶ ಯ
 ವೇನು ನಿರಶನಮರಣವೇಕೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೧೮

1 ತುಳಿದು, ಕ. ಬ.

ತರುಣಿ ನೀ ಹೆಸರಿಸಿದುವಿವು ದು
 ಮೌರಣಸಾಧನ ವಿಮಲದರ್ಭಾ
 ಸ್ತುರಣವಿದು ಪಾವನವಲಾ ಪ್ರಾಯೋಗಪವೇಶದಲಿ |
 ಪರಿಹರಿಸುವೆನು ದೇಹವೆನು ಸುಡ
 ಲರಸುತನವೆನು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
 ಕರುಣಕಲುಷಿತಕಾಯವಿದನಾಡರಿಸುವೆನೆ ಯೆಂದ || ೧೯

ಈನಿರಾಹಾರವು ನಿರರ್ಥಕ
 ವೇನನೆಂಬೆನು ಜೇಯ ಮುಖಿದಭಿ
 ಮಾನ ಬೆಸುವುದೆ ಬಣ ವಚಿವುದೆ ಬಂದದುರ್ಯುತದ |
 ಆನದೀಸುತವಿದುರನೆಂದುದ
 ನೀನುಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಕಳವೆ ಹೆಂಗುಸು
 ನೀನಖಿಯೆ ಯೆನಬೇಡ ಚಿತ್ತವಿಸೂಂದು ಬಿನ್ನಪವ || ೨೦

ತಮ್ಮನೆಜಿ ವೊಟ್ಟೈಸಿ ರಣದಲಿ
 ನಮ್ಮ ಬಿಡಿಸಿದರವರು ನೀವಿ
 ನ್ನಮ್ಮ ಹಿಂದಣಗುಣವ ನೋಡದಿರೆಂದು ಯಮಸುತನ |
 ನಮ್ಮ ನಗರಿಗೆ ಕರಸಿ ಧರೆಯನು
 ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಸಹಿತ ಕೊಟ್ಟರೆ
 ನಿಮ್ಮಡಿಗಳನು ಲೋಕ ಮೆಚ್ಚು ವುದೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೨೧

ಕರೆಸಿದರೆ ದಿಟಬಾರರವರಾ
 ಧರಣಿಯನು ಕೈಕೊಂಡು ನಿಲುವರು
 ವರುಷಹದಿಮೂಱುದೊಡಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟೆ^೨ ರೀನಲನ |
 ಅರಿಗಳುಪಟಳದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ
 ಮರಳಚಿದ ಜೀವೋಪಕಾರಕೆ
 ಕುರುಕುಲಾಗ್ರಣಿ ಲೇಸಮಾಡಿದನೆಂಬುದೀಲೋಕ || ೨೨

1 ಳಬುಜಾಕ್ಷಿ, ಕ. ಖ. ಮೆಟ್ಟ, ಚ.

ನುಡಿದವಧಿ ಹದಿಮೂಱುವರುಷದ
ಹೆಡತಲೆಯನೊದೆದೆದು ನಿಮ್ಮಯ
ಪೊಡವಿಯರ್ಧಕೆ ಬಲೆಯ ಬೀಸದೆ ಬಿಡುವರೇ ಒಟಕೆ |

* ನುಡಿಯ ಸಲಿಸದ ಮುನ್ನ ಕೊಟ್ಟೊಡೆ
ಕಡು ಕೃತಜ್ಞತೆ ತಪ್ಪುವುದು ಮಿಗೆ
ನುಡಿಯಲಮ್ಮನು ರಾಜಕಾರ್ಯವನೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೨೩

ಮಣಿವೆ ಹಗೆಯೇ ನಾವು ಮಾಡಿದ
ನಣಿಯಲಾ ಮೊದಲಿಸಿ ಧರ್ಮಜ
ನಿಜಿವೆ ಕತ್ತಿ ಕಣಾ ಸದಾ ಪಾಂಚಾಲಿಪವನಜರು |

ಮಣುಗಲೇತಕೆ ಭಾನುಮತಿ ನಿ
ನ್ನಣುವೆ ಮಗನಲಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
ಹೊಣಿಸಿ ನೀ ಬದುಕೆಮ್ಮೆ ಕಾಡದೆ ಪೋಗು ನೀನಿಂದ || ೨೪

ಸಾಕು ಸಾಕೀಮಾತಿನಲಿ ಜಗ
ದೇಕರಾಜ್ಯದ ಪಟ್ಟವಾಯಿತವಿ
ವೇಕಿಗಳಿಗಧಿದೈವ ತಾನೆನಗೀಸು ಹಿರಿದಲ್ಲ |
ಮೂಕಭಾವದ ದೀಕ್ಷೆಯೆನಗೆಂ
ದಾಕಮೆಲಮುಖಿ ಯಿದ್ದಳಿತ್ತಲು
ನೂಕು ನೂಕಾಯ್ತರಮನೆಯ ದಂಡಿಗಳೆಟ್ಟಣಿಸಿ || ೨೫

ಆಗ ಗಾಂಧಾರಿಯು ಹೇಳಿದುದು,

ಬಂದಳಾಗಾಂಧಾರಿ ಸೊಸೆಯರ
ವೃಂದಸಹಿತುರುವಣಿಸಿ ಹೊಕ್ಕಳು
ನಿಂದು ನೋಡಿದಳಾತನಿರವನು ಕುಶೆಯ ಹರಹಿನಲಿ |

ಕಂದಿದಳು ಕಡುಶೋಕಶಿಖಿಯಲಿ
ಬಂದೆನೇಟೈ ಮಗನೆ ಹಾಸಿಕೆ
ಯಿಂದ ಲೇಸಾಯ್ತನುತ ಕುಳ್ಳರ್ಧಳು ಸಮಾಪದಲಿ || ೨೬

* ನುಡಿಯ ಸಲಿಸದ ಮುನ್ನನೀಕೆ | ಕೊಟ್ಟೊಡೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ತಪ್ಪುವುದು, ಕ. ಖ.

ಏನು ದರ್ಭಾ ಸ್ತುರಣಶಯನವಿ
 ದೇನು ಕಾರಣವನಶನವ್ರತ
 ವೇನ ಸಾಧಿಸಲಾದುದೀಪ್ರಾಯೋಪವೇಶದಲಿ |
 ಏನು ಸಿದ್ಧಿಯಿದಕ್ಕೆ ಮೋಹಿದ
 ಮೌನಮುದ್ರೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಹೇಚೆ
 ನ್ನಾಣೆಯೆಂದಳು ಹಣೆಯ ಹಣೆಯಲಿ ಬಾಚಿದಳು ಮಗನ || ೨೩

ದುರ್ಯೋಧನನ ನುಡಿ.

ತಾಯೆ ಹೇಳುವುದೇನು ಪಾಂಡವ
 ರಾಯರುಋಹಿದರೊಡಲನಿನ್ನಿದ
 ಋಯಸವ ತಾ ಹೇಳಲಖಿಯೆನು ಹೊಣಗೆ ಕೇಳುವುದು |
 ನೋಯಲೇತಕೆ ನಿಮಗೆ ಮಕ್ಕಳು
 ತಾಯೆ ನೂಋಂಟನಿಬರಲಿ ಕುಂ
 ದಾಯಿತೊಂದೈಸಲೆ ಮನೋವ್ಯಥೆಯೇಕೆ ನಿಮಗೆಂದ || ೨೪

ಮಾಡಿದೆನು ಸಂಕಲ್ಪವಿದಱಲಿ
 ಗೂಡ ಕಳಚುವೆನೊಮ್ಮೆ ನೀವೇ
 ನೋಡಿ ಸಂತಸಬಡುವುದಾದುಶ್ಯಸನಾದಿಗಳ |
 ಕೇಡಿಗನು ಕುರುವಂಶಕೇಂದಿಳ
 ಯಾಡುವುದು ತನ್ನೊಬ್ಬನನು ತಾ
 ಮಾಡಿದವ ನೆಣಿ ಮುಳುಗಿದರೆ ಕುಲಕಲ್ಲೆ ಲೇಸೆಂದ || ೨೫

ಉಸುರು ಬೀಯದ ಮುನ್ನ ರಾಜ್ಯವೆ
 ನೊಸೆದು ಕೊಟ್ಟೆನು ಪಟ್ಟಬಂಧನ
 ದೊಸಗೆಯಲಿ ಕೌತುಕವನೀಕಿವಿಯಾರೆ ಕೇಳುವೆನು |
 ಅಸುವನಳುಕದೆ ಬಿಡುವೆನೌ ಶಂ
 ಕಿಸದೆ ದುಶ್ಯಾಸನಗೆ ಪಟ್ಟವ
 ನೆಸಗಿ ನಡೆಯೆ ತಾಯೆ ಬಿಜಯಂಗೈಯ್ಯ ನೀನೆಂದ || ೨೬

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯರ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ಉಚಿತಭಾಷಣ.

ಆಸಮಯದಲಿ ವಿಗತನಯನಮು

ಹೀಶ ಬಂದನು ಜನಪದದ ವಿ

ನ್ಯಾಸದುಗ್ಗಡಣೆಯಲಿ ವಿದುರನ ಹೆಗಲ ತೋಳಿನಲಿ |

ಆಸಜಿನ ಬಿಸುಗುದಿಯ ಚಿಂತೆಯು

ಬೇಸಜಿನ ಬಿಸುಸುಯ್ಯ ರಾಣೀ

ವಾಸಕು೨ವಿದಿರೆದ್ದು ದಖಿಳಾಭರಣರಭಸದಲಿ ||

೩೧

ಸಂತವಿಡಿರೇ ಮಗನ ನಿಜದೇ

ಹಾಂತಕೃತಸಂಕಲ್ಪ ಗಡ ನೃಪ

ನಂತರಂಗರ ಕರೆಸಿ ಯೆಂದಳುಅಲಿದಳು ಗಾಂಧಾರಿ |

ಭ್ರಾಂತಿಬಿಡದೇ ಚತುರಚಿತ್ತಕ್ಕೆ

ಚಿಂತೆ ಬೇಜಿ೦ದಾಯ್ತು ರಾಯನ

ಹಂತಿಕಾಪರು ಬರಲಿ ಹಿಡಿಯಲಿ ನಿರಶನಸ್ರತನ ||

೩೨

ಸಾಕು ಮಗನೆ ದುರಂತಚಿಂತೆ ಯಿ

ದೇಕ ಸಂಕಲ್ಪಾಭಿಯೋಗ

ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಬೇಡೇಱು ಪಾಲಿಸು ಸಕಲಭೂತಳವ |

ಆಕುಮಾರರ ಕರೆಸಿ ಗುಣದಲಿ

ಸಾಕುವುದು ಜೀವೋಪಕಾರಕ್ಕೆ

ಕಾಕ ನೆನೆಯಿದಿರೆನುತ ಮುಂಡಾಡಿದನು ನಂದನನ ||

೩೩

ದುರ್ಯೋಧನನು ತನಗೆ ಈ ಜಗತ್ತು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು,

ಸವೆದು ಹೋಯ್ತಾಯುಷ್ಯ ತನಗಿ

ನ್ನವನಿಯಾಗದು ಮೆಜಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ

ಪವನಜರು ನಿಮಗನ್ಯರೇ ಕರೆಸುವುದು ರಾಜ್ಯದಲಿ |

ಅವರುಗಳ ನಿಲಿಸುವುದು ನೆಲನ

ಧರ್ಮನು ದುಶ್ಯಾಸನಗೆ ಕೊಡುವುದು
ನಿವೆಗೆ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಹೊಡೆಯೆಂದನು ತಂದೆಗವನೀಶ || ೩೪

ಆದಕ್ಕೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಉತ್ತರ.

ಆದೊಡವರಂತಿರಲಿ ನಿನಗಿ

ನ್ನೀದುರಾಗ್ರಹ ಬೇಡ ನಿನ್ನೆ
ವಾದೊಡೀಕುರುವಂಶವುಚಿಯದು ಪಟ್ಟವಾವನಲಿ |

ಬೀದಿಗಲಹದಲೊಮ್ಮೆ ಪೈಸರ
ವಾದೊಡದು ಪರಿಹರಿಸಿದವರೇ

ಸೋದರರಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದೇನೆಂದನಂಧನೈಪ || ೩೫

ದುರ್ಯೋಧನನ ಮಾತು.

ಕಲಹ ಬೀದಿಯೊಳಾಯ್ತು ಖೇಚರ

ರಲಿ ವಿನೋದದಲಹಿತರೆಡಹಾ ¹

ಯೆಳದು ತಂದನು ಪಾರ್ಥ ಬಾಹುದ್ವಯದ ನೇಣುಗಳ |

ನಳಿನಮುಖಿ ಕಡು ಮೆಳಿಯಲಿ ಮೂ

ದಲಿಸಿ ಕೊಯ್ದಳು ತನಗೆ ಭಂಗದ

ಲುಳವುದೆತ್ತನು ಮಾತು ಕರುಣಿಸಿ ಬೊಸ್ಪನೀವೆಂದ || ೩೬

ದೋಷ ನಿಮಗಿಲ್ಲೆ ಮ್ಮ ಮೇಲಭಿ

ಲಾಪೆಯನು ಬಿಡಿ ನಿಮ್ಮ ಮಗ ಕುಲ

ಭೂಷಣನಲಾ ಧರ್ಮಸುತನಾತನಲಿ ಹುರುಡಿಸುವ |

ರೋಷ ವುಂಟೇ ತನಗೆ ನಿಮಗದು

ಭೂಷಣವು ತಾನಲ್ಲ ನಾನಾ

ಘೋಷಿಸುವೆನ್ನೆ ಧರ್ಮಸುತನರಸಾಗಬೇಕೆಂದು ² || ೩೭

ಸಾರವೀನುಡಿ ಕಟಕಿಯಲ್ಲ ವಿ

ಚಾರಪರರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ

¹ ಹಿತರೆಡಹಾ, ಟ.

ಪಾಂಡುಸುತರರಸಾಗಬೇಕೆಂದು, ಚ.

ಭಾರದ್ವಿ ರೆ ನಿಲಿ ದುಶ್ಯಾಸನನ ಕರೆಸುವುದು |
 ಸೇರಿಸುವುದವನಿಯನು ಮೇಣಿದು
 ಭಾರವೇ ನಮ್ಮ ರಮನೆಗೆ ವಿ
 ಸ್ತಾರದಿಂದವೆ ಚಿತ್ತವಿಸಿ ಯನುತತ್ತ ಮುಂತಾದ || ೩೮

ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೇ ಇರಲು ಹಿಂದಿರುಗುವಿಕೆ.

ಮುನಿಸಿನಲಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ತನ್ನ ರ
 ಮನೆಗೆ ತಿರುಗಿದನತ್ತ ನಾರೀ
 ಜನವೆನೆಲ್ಲವ ಬೀಣುಕೊಟ್ಟನು ಬೈದು ಖಾತಿಯಲಿ |

ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ಬಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಮನಕದಡಿ ಕಾತರಿಸಿ ಗಂಗಾ
 ತನುಜಗುರುಜದೋಣಗೌತಮ
 ರನುಚಿತಪ್ರಾರಂಭಭೀತರು 1 ಬಂದರೊಗ್ಗಿನಲಿ || ೩೯

ರಾಯನಿಹ ಹದನೇನು ನಿಡ್ರಾ
 ನಾಯಿಕೆಯ ಮೇಳವದಲಿರ್ಪನೆ
 ಜೀಯ ಯೆನಲೊಳಹೊಕ್ಕು ನಿಂದರು ನೃಪಸನಿಾಪದಲಿ |
 ಆಯಿತೇ ನಾನೆಂದ ನುಡಿಯದು
 ಹೋಯಿತನಶನದಿಂದ ದೇಹದ
 ಬೀಯದಲಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಗಡ ಹೇಡೆಂದನಾಭೀಷ್ಠ || ೪೦

ದುರ್ಯೋಧನೋಕ್ತಿ.

ಈಸುದಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸಾಖ್ಯವಿ
 ಲಾಸದಲಿ ಬಳಸಿದನು ಸಾಕಿ
 ನ್ನೀ ಶರೀರವ ನೂಕಿ ನಿಲುವೆನು ಮುಕ್ತಿರಾಜ್ಯದಲಿ |
 ಆಶೆಯವನಿಯೊಳ್ಳಲ ವಿಷಯಾ

1 ಚಿತ್ತರು, ಕ. ಖ.

ಭ್ಯಾಸಕೊಮ್ಮೆ ವಿರಕ್ತಿದೇಸೆಯಹು
ದೈಸಲೇ ಗುರು ನೀವು ಬೆಸಸುವುದೆಂದನಾಭೂಪ || ೪೦

ಭೀಷ್ಮಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿ.

ಕೇಳಿದೆವು ಹಿಂದಾದ ಖೇಚರ
ರೂಳಿಗವನೆಡಹಾಯ್ದು ನಿನ್ನವೆ
ರೋಲಗಿಸಿದಂದವನು ನಿನಗದಖಿಂದ ಪರಿಭವವೆ |
ತಾಳದಂತಿರಲವೆರ ಕರೆಸುವೆ
ವೇಳು ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ನಿನಗಿ
ನ್ನಾಳುಗೇಲಸದೊಳಿಸಿ ನಡೆಸುವೆವೆಂದನಾಭೀಷ್ಮ || ೪೧

ದುರ್ಯೋಧನನು ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ಮೊದಲು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಂಗೆ ನಾ ಜನಿ
ಸಿದನು ಬಟಕೀದೇಹ ಧರ್ಮಜ
ನುದರದಿಂದವೆ ಬಂದುದಿನ್ನವರೊಡನೆ ಮತ್ತರವೆ ||
ಅದು ನಿಲಿ ದುರ್ವಿಷಯವೈರಾ
ಗ್ಯದಲಿ ದೇಹವ ಬಿಡುವೆನಲ್ಲದೆ
ಬೆಡಹುಮನಸಿನೊಳಿಲ್ಲ ಬಿಜಯಂಗೈಯ್ಯಿ ನೀವೆಂದ || ೪೨

ಆಗ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳ ವಚನ.

ನಾವು ಪಡಿಬಾಹಿರರು ಬೀಯದ
ಸೇವಕರು ಸಮ ಹಂತಿಕಾಱರಿ
ಗೀವುದೈಸಲೆ ದೃಢಮುದ್ರಿತಾಂತರ್ಮಾನಸಾವ್ಯತವೆ |
ಭೂವೆಧುವೆ ಜೋಳವಿಸು ತಾವನು
ಜೀವಿಗಳು ತನ್ನೊಲಿದುದಾಗಲಿ
ಸಾವುದನುಚಿತವೆಂದು ನುಡಿವರು ಭೀಷ್ಮಗುರುಕೃಪರು || ೪೩

ಎಮ್ಮ ನುಡಿಗಳು ಪಥ್ಯವಾದೊಡೆ
ನಿಮ್ಮ ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಕರೆಸುವು

ದೆಮ್ಮೆ ನುಡಿಗವರೆಂದ ಮಾತನುಕಾರಿ ಯೆನಿಸಿದರೆ |
 ಬಮ್ಮೆ ಕೈಕೊಂಬುದು ವೃಥಾ ನೃಪ
 ಧರ್ಮವನು ಬಿಡಬೇಡ ಸಮರವೆ¹
 ನೆಮ್ಮಿ ಸಾವುದು ಗರುವರಿಗೆ ಗುಣವೆಂದರವರಂದು² || ೪೫

ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ನಡಿಸದೇ ಇರಲು ಅವರು
 ಹಿಂತಿರುಗಿದುದು.

ಕದನವಾರಲಿ ಪಾಂಡುಸುತರಲಿ
 ಕದನವಾಡುವುದುಚಿತವೇ ನಮೆ
 ಗಿದಿರು ಬಚಕಾರುಂಟು ಭಾರತವರುಷಭೂಮಿಯಲಿ |
 ಇದನಚಿದು ಸಂಕಲ್ಪಭಂಗಾ
 ಸ್ವದವೆ ಮಾಡುವುದುಚಿತವೇ ನಿಜ
 ಸದನಕಭಿಮುಖರಾಗಿ ಕರುಣಿಪುದೆಂದನನೀಶ || ೪೬

ಐಸಲೇ ದೈವೋಪಹತಮನ
 ದಾಸಣ್ಣಾರಿಂದಡಗುವುದು ನಾ
 ವೇಸನೊಣಿಲಿದೊಡಾಗದವರೇ ಬಂದು ನಿಲಿಸುವರು |

ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ಭಾಷಣ.

ಈಸಣಿಲಿ ಮರಳುವೆವೆನುತೆ ನಿಜ
 ವಾಸಕೈದಿದರಿತ್ತಮೋಹಿದು
 ವಾಶಕುನಿಕರ್ಣಾದಿಗಳ ದಂಡಿಗೆಗಳೊಗ್ಗಿನಲಿ || ೪೭

ಹೊಕ್ಕು ರಾಯನ ಕಂಡರನಿಬರು
 ಹೊಕ್ಕು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹರ ಹರ
 ಮಕ್ಕಳಾಟಿಕೆಯೇನಿದಗ್ಗದ ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಗೆ |

1 ಸಮರವೆ, ಟ. 1 ಕದನವ, ಜ. 2 ಗುಣವು ಗರುವರಿಗಿಂದನಾಭೀಷ್ಮ, ಚ.
 2 ಳೊಮ್ಮೆ ಸಾವುದು ಗರುವರಿಗೆ ಗುಣವೆಂದ ನಾಭೀಷ್ಮ, ಟ.
 2 ನೆಮ್ಮಿವುದು ತಾನಕುಟಗುಣವಲ್ಲೆಂದನಾಭೀಷ್ಮ, ಜ.

ಸಿಕ್ಕುವನು ಹಗೆ ತನಗೆ ತಾನೇ
 ಸಿಕ್ಕುವನು ಹಗೆಗಳಿಗೆ ಲೋಕದೊ
 ಳಕ್ಕ ಜವೆ ಜಯವಿಜಯವೆಂದರು ಕರ್ಣಶಕುನಿಗಳು || ೪೮

ಹರಿಬ ಬೇಕೇ ಮತ್ತೆ ಗಂಧ
 ವರಿಗೆ ದೂತರನಟ್ಟು ಭೀಮನ
 ನರನೊಳನುಸಂಧಾನವೇ ನಾಲ್ಕೆಂಟುದಿವಸದಲಿ |
 ಧರೆಯೊಳವರಿರದಂತೆ ಧಟ್ಟಿಸಿ
 ತೆರಳಚುವವಕಟಕಟ ದರ್ಭೆಯ
 ಹರಿಹಿ ಹಕ್ಕೆಯನಿಕ್ಕಲೇಕೆಂದೊದಜಿದರು ಬಳರು || ೪೯

ದೂತರಮರರಿಗಟ್ಟುವೆನೆ ತಾ
 ಬೂತು ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಕೂಡೆ ವಿ
 ಘಾತಿ ಕೈಯೊಡನುಚಿತವೇ ಕೆಡೆನುಡಿಯದೇ¹ ಲೋಕ |
 ಈತನುವನೀಪರಿಯಲೇ ನಿ
 ಧೂ ತವನು ಮೂಡುವೆನು ನಮ್ಮನು
 ಜಾತನಲಿ ಭೂವಧುವ ಸೇರಿಸಿ ಬದುಕಿ ನೀವೆಂದ || ೫೦

ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಬಹುದೆ ಇವರು ಅವರು ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ.

ನಿನ್ನೊಡನೆ ಹುತವಹನ ಹೊಗುವೆವು
 ಮನ್ನಣೆಯ ಮಾತಲ್ಲ ನಿನ್ನಿಂ
 ಮುನ್ನ ಮುಂಡಿತಶಿರದೊಳುಚಿವೆವು² ತೀರ್ಥ-ಯಾತ್ರೆಯಲಿ |
 ಎನ್ನ ಮನ³ ವೀಸೌಬಲನ ಮನ⁴
 ವಿನ್ನು ಕೆಲರಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದೆ ಬೇ
 ಣಿನ್ನು ಮಾತೇಕೆನುತ ಮುಣಿದರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ || ೫೧

¹ ನುಡಿಸಿದೀ, ಟ. ² ಳನೆವೆವು, ಚ. ³ ಮತ, ಚ. ⁴ ಮತ, ಚ.

ದುಶ್ಯಾಸನನು ಬಂದು ವಾತನಾಡಿದುದು.

ಉಲಿವ ಭಟ್ಟರ ನಿಲಿಸಿದನು ಸಮ
 ನೆಲನ ಹೊಗಳುವ ವಾಹಕರ ಕಳ
 ಕಳವ ನಭಕೊತ್ತಿದನು ಕಹಳಾರವಕೆ ಕೋಪಿಸುತ್ತ |
 ತಲೆ ಮುಸುಕಿನಲೆ ತಾಚಿದೊಡಲಿನ
 ತಳತದುಗುಡದ ಮೋಷಿಯಲಿ ಕುರು
 ಕುಲಭಯಂಕರನೈದಿದನು ದುಶ್ಯಾಸನನು ನೈಪನ || ೫೮

ಹೊಕ್ಕನೊಳಗನುರಾಯನಂಪ್ರಿಯೊ
 ಳೊಕ್ಕನೊಡಲನು ಲೋಚನಾಂಬುಗ
 ಳೊಕ್ಕದುವು ನೆನೆನೆದು ಸಲೆ¹ ಕರಣೇಂದ್ರಿಯಾದಿಗಳು |
 ಬಿಕ್ಕಿದನು ಬಿರಿಬಿರಿದು ಸೆಣೆಗಳು
 ಮುಕ್ಕುಱುಕಿದುವು ಕೊರಳಹೃದಯದೊ
 ಳೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ತು ಶೋಕಪಾವಕವಾನ್ಯಪಾತ್ರಜಗೆ || ೫೯

ಅನುಜನದ್ಭೃತಶೋಕರಸದಲಿ
 ಕೊನರಿತರಸನ ಮೋಹ ಕುರುಕುಲ
 ವನಪರಶು ಕುಳ್ಳಿದನೊಯ್ಯನೆ ಮಾನಿನಿಯ ಮಲಗಿ |
 ನಿನಗಿದೇನುಬ್ಬೇಗವೀಹ
 ಸ್ತಿನಪುರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸಿರಿ ರಿಪು
 ಜನಪರಿಗೆ ಹುರುಡಿಸಳ ಹೇಚೆಂದೆತ್ತಿದನು² ಹಣೆಯ || ೫೯

ಸೆಳದು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದನು ಲೋಚನ
 ಜಲವ ತೊಡೆದನು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರು
 ಸೆಳಡು ಕೊಳ್ಳರೆ ನೆಲನನಕಟಾ ಮತ್ತರೋಕ್ಷದಲಿ |
 ಕುಲವ ನೀನುದ ರಿಸು ಸೇಸೆಯ

1 ಕಳವಳಿಸಿದುವು, ಚ. 2 ಹುರುಗೊಳಿಸದೇಳೆಂದೆತ್ತಿದನು, ಟ

1 ಕರಣೇಂದ್ರಿಯಾದಿಗಳುರಿಂದುವಿನ್ನೇನು, ಡ.

ತಳವೆ ತಾ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಬಣ್ಣಿದಿ
ನ್ನಜಲದಿರು ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶವ ಬಡೆನು ತಾನೆಂದ || ೫೫

ಅಜದೊಡವೆ ಭವತ್ಪರೋಕ್ಷದೊ
ಳುಟಿವೆನೇ ನಿನ್ನ ರಸಿ ಧರೆಗಾ
ನಳುಪುವೆನೆ ನಿನ್ನ ಟಿವನೀಕ್ಷಿಸ ಧೈರ್ಯ ತನಗುಂಟೆ |
ನೆಲನ ಕುಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳಕ್ಕೆ
ಕೊಳಲಿ ಮಾಣಲಿ ಸಿರಿಗೆ ಸೇಸೆಯ
ತಳವರಿಗೆ ತಿಳಿ ನಿನ್ನ ಬಿಡದಿಹ ಭಾಷೆ ತನಗೆಂದ || ೫೬

ಧಾತುಗೆಡಲೇಕೀಸು ಕಾತೊಡೆ
ಬೀತುಹೋಹುದು ಬೀತಮರನೇ
ಕಾತಿಹುದಲೈ ಹತ ವಿಧಿಗೆ ವಿಸರೀತಕೃತಿ ಸಹಜ ||
ಆತಗಳ ನಮಗುಪಕರಿಸಿ ವಿ
ಖ್ಯಾತರಾದರು ಮರಳ ತಾ ವಿ
ನ್ನತಗಳನಲಿಸುವುಪಾಯವ ಕಂಡೊಡೇನೆಂದ || ೫೭

ಮರಳು ತಮ್ಮ ವೃಥಾ ಖಳಾಡಂ
ಬರವಿದಲ್ಲದೆ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ಪರಿಭವಿಸಲೊಡಬಡುವರೇ ವಿದುರಾದಿಬಾಂಧವರು¹ ||
ಅರಮನೆಗೆ ನೀ ಹೋಗು ಹಸ್ತಿನ
ಪುರಿಗೆ ನೀನರಸಾಗು ಮೋಹದ
ಮರಳುತನವೀಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮವಿದೆಲ್ಲ² ಕೇಳಂದ || ೫೮

ಮಗಗೆ ಮುನಿವನು ತಂದೆ ತಂದೆಗೆ
ಮಗ ಮುನಿವನೊಡಹುಟ್ಟಿದರು ಬಲು
ಪಗೆ ಕಣಾ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಭೂಪರಿಗೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಯಿದು ||
ಜಗದ ಪರಿವಿಡಿ ನಮ್ಮ ದಲ್ಲದೆ

¹ ಬಾಹಿರರು, ಕ. ಖ. ಚ.

² ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮದೊಳ್ಳಲ್ಲಚ

ಸೊಗಸಿ ರಾಜ್ಯವನಿತ್ತೆ ನೀನಿದ
ವೊಗುಚಿದರೆ ತನ್ನಾಣೆ ಯೆನುತಪ್ಪಿದನು ಸಹಭವನ 1 || ೫೯

ದುಶ್ಯಾಸನನು ಹಿಂತಿರುಗಿದುದು.

ಭ್ರಾಂತಿಯೇಕೆ ಭವತ್ಪರೋಕ್ಷದ
ಲಂತಕನ ಪುರವಲ್ಲದರ್ವೀ
ಕಾಂತೆಗಳುಪಿದನಾದರೊಡಹುಟ್ಟಿದನೆ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ||
ಸಂತವಿಡುವೀಮಾತು ಸಾಕಿ
ನ್ನಂತಿರಲಿ ನಿಮಗೇನು ಹದನಾ
ತಂಕನೊಳಿಹದನನೀಕ್ಷಿಪೆನುತ 2 ಹೊಪವಂಟ || ೬೦

ನಗರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪುರಜನರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಧರಣಿಸತಿ ಕೇಳೆ ಬಚೆಕ ಹಸ್ತಿನ
ಪುರದ ನಿಖಿಳಶ್ರೇಣಿಕುಲನಾ
ಗರಿಕಜನಪರಿವಾರ ಮಂತ್ರಿಪಸಾಯ್ತು ಪೌರಜನ ||
ಅರಸ ಬಿಜಯಂಗೈದು ನಮ್ಮನು
ಹೊರವುದಲ್ಲದೊಡಾವನಾಂತರ
ವರಕೆ ಸೇಮವ ಕೊಡುವುದೆಂದೊಡಹುದರು ತಮತಮಗೆ || ೬೦

ದುಶ್ಯಾಸನನೇ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮಗರಸಾಗುವನೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಪುರಜನದೊಳವರವರ ಮುಖ್ಯರ
ಕರೆಸಿದನು ದುಶ್ಯಾಸನನು ನಿಮ
ಗರಸು ನೈವನೀತಿಯಲಿ ಪಾಲಿಸುವನು ಮಹೀತಳವೆ ||
ಧರೆಯನಾತಂಗಿತ್ತೆ ತನಗೀ
ಸುರನದಿಯ ತೀರದಲಿ ಕಾಶೀ
ಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧಿಯಿರುವು ಘಟಿಸದುದೆಂದನಾಭೂಪ || ೬೦

1 ತೆತ್ತಿದನು ಖಳಪತಿಯು, ೩, 2 ಯ್ತಂತರದೊಳಿಹದನನೀಕ್ಷಿಪುದೆನುತ, ೪,

ಹೀಗಿರುವಾಗ ದೈತ್ಯರು ಬಂದು ಸಹಾಯರಾಗಿರುವೆವೆಂದು
ಹೇಳಿದುದು.

ರಾಯನೀಪರಿನುಡಿದು ಜನಸಮು
ದಾಯವನು ಕಳುಹಿದನು ಸೂನೋ¹
ಪಾಯಸಾಪೇಕ್ಷನು ವರಸಮಾಧಿಯಲಿರಲು ರಾತ್ರಿಯಲಿ |
ದಾಯವಿದು ನಮಗೆಂದು ದೈತ್ಯನಿ
ಕಾಯ ಬಂದು ರಸಾತಳಕೆ ಕುರು
ರಾಯನನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು ತಿಳುಹಿದರವರು ಸಾಮದಲಿ || ೬೩
ಅರಸ ನೀ ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶದಿ
ಮರಣದೀಕ್ಷಿತನಾದೆ ಗಡ ನಿ²
ಮ್ತುರಸುತನಕನುಚಿತವ ಬಗೆದೈ ಕಾಳುಮಾಡಿದೆಲ³ |
ಸುರರು ಪಾಂಡುಕುಮಾರರಾಗವ
ತರಿಸಿದರು ಗೆಲವವದಿರಿಗೆ ತಾ
ವಿರಲು ಸುಡಲಿದೈತ್ಯವಂಶವನೆಂದರಾಶ್ಚರಂ || ೬೪
ಸಾಯದಿರು ನಿನಗಿಂದ-ಮೊದಲು ಸ
ಹಾಯರಾಹವಕೆ ರಿಪುಕೌಂ
ತೇಯರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡ ನೀನು ತಿಲಾಂಶಭೂತಳವ |
ಲಾಯಸಹಿತೀಗಜರಥಾಶ್ವನಿ
ಕಾಯ ನಿನ್ನದು ದೈತ್ಯಸೇವಿಸ
ಸಾಯಿತರು ನಿನ್ನವರು ಸಾವೆವು ನಿನ್ನ ಸಮರದಲಿ || ೬೫
ಮಾನವರು ತಾವೆಂದು ನೀವೇ
ದಾನವರು ಗಂಧರ್ವರಿಂದಭಿ
ಮಾನವೆವುಗಳ್ಕಾಡಿಹೋಯಿತು ಹೇಜಲೇನದನು |
ಮಾನಿನಿಯ ಮೂದಲೆಯನಾಪವ

¹ ಸುಮನೋ, ಕ, ಖ, ಟ.

² ಗಡ ನೀ, ಟ.

³ ಮರುಗಳಲಾನಾವಿರುತಿರಲು ನಿನಗೇತಕೇ ಚಿತೆ, ಟ.

ಮಾನಸುತನ ಸರ್ವವಚನವ
ನೇನ ಹೇಳುವೆನುತ ಸುಯುನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೬೬

ನರರು ನೀವ್ ದಾನವರು ತಾವೆಂ
ದಿರದೊಡಹುಟ್ಟಿದರು ನಿಮಗಿ
ನ್ನರಸ ವೇಳಾಯಿತರು¹ ವೆಗ್ಗಳದೈತ್ಯಭಟರೆಲ್ಲ |
ಸುರಪುರದ ಸೂಳೆಯರ ಪಡಿಗವ
ನಿರಿಸುವರು ಗಂಧರ್ವರವದಿರ
ಕರುಳ ತಿಂಚೆವು ತಾವೆನುತ ಘರ್ಜಿಸಿತು ಖಳಸಿಕರ || ೬೭

ಎಂದು ಭೂಪನ ತಿಳುಹಿ ಕಳುಹಲು
ಬಂದು ಮರಳಿ ಮಹೀತಳಕೆ ತ
ನ್ನಿಂದುವದನೆಯ ಮಾತಿನಲಿ ನಿಂದಾತ ತಾನಾಗಿ |
ಬಂದನರಮನೆಗಖಿಳಜನವಾ
ನಂದರಸದಲಿ ಮುಖಿಗೆ ಪುರದಲಿ²
ಸಂದಣಿಸಿದುವು ಗುಡಿಗಳೊಸಗೆಯ ಅಳಿಯ ಅಗ್ನಿಯಲಿ || ೬೮

ಮತ್ತೆ ನೆಗ್ಗಿತು ನಯವಧರ್ಮದ
ಕುತ್ತುದಲೆ ನೆಗಹಿದುದು ಸತ್ಯದ
ಬಿತ್ತು ಹುರಿದುದು ಪಟ್ಟೆಗಟ್ಟಿತು ಮಿಗೆ ಕೃತಘ್ನತೆಗೆ |
ನೆತ್ತಿ ಕಣ್ಣಾಯುಧಮತೆಗೆ ನಗೆ
ಯೊತ್ತಿತಾಡಿ ಸುಜನಮಾರ್ಗವ
ಕೆತ್ತುದಟಮಟವೀಸುಯೋಧನಸಾಮನಸ್ಯದಲಿ || ೬೯

ಮುಚ್ಚಿದು ಕಳೆದನು ಬಂದಲಜ್ಜೆಯ
ಬಹನದಿನವನು ಮುಂದೂಪಹತಿ
ಗುಣುವದೈತ್ಯರ ಮೈತ್ರ್ಯದಲಿ ಹಿಗ್ಗಿದನು ನೆನೆನೆಂದು |
ಮುಖುದುದಿನ್ನೆನಹಿತದರ್ಪದ

¹ ವೆಳ್ಳಾಯಿತರು, ಕ. ಖ. ಚ.

² ಪುರನು, ಕ. ಖ.

ಹೊಜಿಗೆ ಯೆಂದುತ್ತವೆದಲವನಿಪ
ಮೊಜಿದನಧ್ಯರಣಾಲೆಯಲಿ ಮಾಡಿದ ಮಹಾಕ್ರತುವೆ || ೨೮

ಕೇಳಿದರು ಪಾಂಡವರು ಕುರುಭೂ
ಪಾಲಕನ ಸಂಕಲ್ಪವನು ಪಾ
ತಾಳದಲಿ ಸುರವೈರಿವರ್ಗದ ಸಾರಸಂಗತಿಯ |
ಮೇಲಣಧ್ಯರಕರ್ಮವನು ನಗು
ತಾಲಿಸಿದರಡಿಗಡಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಲೋಲನಂಭ್ರಮ ನೆನವುತಿದರ್ವರು ವೀರನಾರಣನ || ೨೯

ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತ ಮೂ ರ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ಚಂಡಬಲರಾಧೇಯನೆಡೆಗಾ
ಖಂಡಲನು ಬರಲಿತ್ತ ಕೊಟ್ಟನು
ಕುಂಡಲವ ಕವಚವನು ಪಡೆದನು ಸುರಪನಾಯುಧವೆ ||

ಕರ್ಣನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಚಿಂತೆ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಕೌರವ ಘೋಷಯಾತ್ರೆಯ
ಮೇಲೆ ದೈವದಿ ಬಂದುದಕೆ ಧರ್ಮಜನು ಮಾಡಿದುದ |
ಬಾಲಿಕೆಯ ನುಡಿ ಚಿತ್ರಸೇನನ
ಕಾಳಗದಿ ತನಗಾದ ಭಂಗದ
ಸೋಲವನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲಿದರ್ವನು ಕರ್ಣನೊಡಗೂಡಿ ||

ನಾಳ ಕರ್ಣನನೆಯಿ ಸುರಪತಿ
 ಲೀಲೆಯಲಿ ಕುಂಡಲವ ಕವಚವ
 ಕೋಟುಗೊಂಡೈತಪ್ಪನನೆ ರವಿಯುಚಿದು ಮನದೊಳಗೆ |
 ಹೇಟುವೆನು ಕರ್ಣಂಗೆ ಶಕ್ರನ
 ಬೇಳುವೆಗೆ ಸಿಲುಕದಪರಿಯನೆಂ
 ದಾಲಿಸುತ ರವಿಯಿದ್ ನಿತ್ತಲು ರಾಯ ಕೇಳಂದ ||

೨

ಇರುತಿರುತ ರವಿಸೂನು ಗಂಧ
 ವರ್ಲಿ ತನ್ನಯ ಕೀರ್ತಿಲತ ಪೈ
 ಸರಿಸಿದಂದವನೈದೆ ಚಿಂತಿಸುತಿರಲು ರಜನಿಯಲಿ |
 ತರಣಿ ಕಂದನ ನೋಡದಿಂದವೆ
 ಧರಗೆ ಬಂದನು ನಾಗನಗರಿಯು
 ನಿರದೆ ಬಂದಪನರ್ಧರಾತ್ರಿಯೊಳರಸ ಕೇಳಂದ ||

೩

ತರಣಿ ನಡುವಿರುಳ್ಳೈದಿ ಕರ್ಣನ
 ಹೊರೆಯೊಳಾವಿಭವಿಸಲಾಗಳ
 ಸುರವರಿಯನಾಗಮನವಾಕಸ್ತಿ ಕವಿದೇನಿಂದ |
 ಬರಲಿಕಾತನ ಮನೆಯ ಕಾಹಿನ
 ಚರರಜಿಯದಂದದಲಿ ಕರ್ಣಗೆ
 ಸರಿಯೆ ನಳನಹುಷಾದಿರಾಯರು ಪ್ರಣ್ಯದೇಡೆ ಯಲಿ ||

೪

ಭರದಿ ಮೈಮುಱಿದಿದ್ದು ಮಂಚದೊ
 ಳರದೆ ಕೆಲಸಾರುತ್ತ ತನುವನು
 ಭರಿತಪುಳಕದ ಬಳವಿಯಲಿ ನೋಡಿದನಿದಾರನುತ |
 ಹರಿಯೊ ಗಮನಿಯು ಹರನೊ ಬರುವನು
 ಹರಿಯೊ ನಿಜವಾರುತಿಯೊ ದೇವೋ
 ತ್ತರನು ಸಾಕ್ಷಾದ್ ರಿಯನುತ ಮೈಯ್ಯಿಕ್ಕಿದನು ಪದಕೆ ||

೫

ಬಾಗಿಲಿ ಬಂಧನವು ಸಡಿಲಿವೆ
 ಈಗ ದೀಪಜ್ವಾಲೆ ಮೆಸುಳದು
 ವೀಗ ನೀವೆಂತಿಲ್ಲಿಗೈದಿದರೆನುತ ಬೆಟಿಗಾಗೆ |
 ಯೋಗದಿಂದವೆ ನಿಜವೆ ತೋಪಿಸಿ
 ಲಾಗ ರವಿಸುತ ಹರುಷದಲಿ ತಲೆ
 ವಾಗಿರಲು ಕೈವಿಡಿದು ಮಗನನು ನುಡಿಸಿದನು ತರಣಿ || ೬

ಕರ್ಣನಿಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಹಿತೋಕ್ತಿ.

ಮಗನೆ ಕೇಳು ಸುರಪನೆಯು ವೆ
 ನಗಡುಗೊಳಸಲು ಕವಚವನು ನೀ
 ತೆಗೆದು ಕೊಡದಿರು ಕುಂಡಲವನೀಯದಿರು ನೀನೆನಲು |

* ಮುಗಿದ ಕರದಲಿ ನುಡಿದನಾಗಳ
 ಗಗನಮಣಿಯನು ನೋಡುತವೆ ಮಿಗೆ
 ಸುಗಮವೇ ಸಂಸಾರ ನಿತ್ಯವೆ ತಾತ ಕೇಳಂದ || ೭

ನಾಕುಮುಖದಲಿ ಕಮಲಸಂಭವೆ
 ಲೋಕವನು ನಿರ್ಮಿಸುವನದಜೊಳು
 ಕಾಕಸೈಯ್ದುವೆ ನಿಜಮನುಷ್ಯಶರೀರಿ ತಾನಾಗಿ |
 ಬಕರಿಸುವೀವಿಷಯಧರ್ಮವಿ
 ವೇಕೆ ತನಗೀ ಸತ್ಯವೊಂದೇ
 ಸಾಕು ಕೇಳಲೆ ತಂದೆ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಕರ್ಣ || ೮

ಕರ್ಣನು ಅದನ್ನೊಪ್ಪದೆ ತನ್ನ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು
 ಹೊಗಳಿಕೊಂಡುದು.

ಆಡಿದರೆ ಚಿತ್ತದಲಿ ಖತಿಯನು
 ಮಾಡಬೇಡಲೆ ತಾತ ತನಗೀ

* ಮುಗಿದ ಕರದಲಿ ನುಡಿದನಾಕಲಿ
 ಯುಗದ ಕರ್ಮದ ದೇಹವಿದನಾ
 ಸೋಗಸುವೆನೆ ಸತ್ಕೀರ್ತಿ ಧರ್ಮವೆ ತನಗೆ ಗತಿಯೆಂದ, ೮.

ಗೂಡಿನಲಿ ಹಿತವಿಲ್ಲ ಕಾವನಾದಿಗಳಿಗಾಶ್ರಯವೆ |
 ಮಾಡಿ ದೃಢವನು ಶಿಬಿವಧೀಚಿಯು
 ಗೂಡಿದೀಜೀಮೂತವಾಹನ
 ರೂಢಿಗಿವರೊಳಗಿದರ್ ಕೀರ್ತಿಯನಚವನಲ್ಲೆಂದ ||

F

ತನಯನಿಗಿತವೆಚ್ಚಿದು ತನ್ನಯ
 ಮನದೊಳಗೆ ಮತ್ತೊಂದುಪಾಯವೆ
 ನೆನೆದು ರವಿ ನುಡಿಸಿದನು ಕಂದನ ಮೇಲಣೊಲವಿನಲಿ |
 ಅನುಪಮದ ಶಕ್ತಿಯನು ನೀನಾ
 ದನುಜರಿಪುವಿನಲೀಸಿಕೋ ಯೆಂ
 ದೆನುತ ರವಿಯುಡವಿದನು ಗಗನವನರಸ ಕೇಳೆಂದ ||

೧೦

ತರಣಿಯಂತರ್ಧಾನದಲಿ ನಿಲೆ
 ತರಣಿನಂದನ ಹರುಷಚಿಂತಾ
 ಭರದಲಿದನು ರಜನಿಷುಡಗಿದುದರುಣನುದಯದಲಿ |
 ಹರಿಯ ನಾಮವೆ ನೆನೆಯುತಂಗವೆ
 ಮುಖಿಯುತುಪ್ಪವೆಡಿಸಿದನುರುತರ
 ತರಣಿಗರ್ಘ್ಯಕ್ರಿಯೆಯ ಮಾಡಿದ ಭಕ್ತಿಭಾವದಲಿ ||

೧೧

ವಿಪ್ರವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರನು ಬಂದುದು.

ಬಂದುದಿನ¹ ಶತಮನ್ಯು ವಿಪ್ರರ
 ಚಂದದಲಿ ನಡೆತಂದು ಕರ್ಣನ
 ಮಂದಿರಕೆ ಬರಲಾತನಿದಿರೆದ್ದವರ ಸಂತೈಸಿ |
 ತಂದು ಜಲವನು ಪದಯುಗವೆ ತೊಳ
 ದಂದು ಪೀಠದಿ ಕುಳ್ಳಿ ರಿಸಿ ಪದ
 ಕಂದು ನಮಿಸಿದನರ್ಘ್ಯವಿತ್ತಾದರಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಿದ ||

೧೨

1 ಅಂದಿನಲಿ, ಕ,

ಏನು ಬಿಜಯಂಗೈದ ಹದನನು
 ಮಾನನಿಧಿ ನೀವ್ ಬೆಸಸಿ ಯೆನೆ ರವಿ
 ಸೂನುವಿಂಗಿತವಣಿಯುತಾಶೀರ್ವಾದವನು ಮಾಡಿ |
 ಸಾನುರಾಗದಿ ಹರಸಿದರೆ ವರ
 ಭಾನುನಂದನ ಮೆಚ್ಚಿ ನಿಮ್ಮಡಿ
 ಯೇನುವನು ವರಿಸಿದುದನಿತ್ತಪೆಂದನಾಕರ್ಣ || ೧೩

ಇಂದ್ರನು ಕವಚಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಬೇಡಿದುದು.

ಕೊಡು ತನಗೆ ನೀನಿಂದು ಕವಚವ
 ದೃಢತರದ ಕುಂಡಲವೆನೆನಲಾ
 ನುಡಿಗೆ ರವಿಸುತ ಬಡುಗದಲಿ ಸೀತದನು ನಿಜತನುವೆ |

ಕರ್ಣನ ದಾನ.

ಹಿಡಿ ಯೆನುತ ಕುಂಡಲವೆ ಕವಚವ
 ನೊಡನೆ ತಾ ಧೈರ್ಯದಲಿ ಶಕ್ರಗೆ
 ಕೊಡಲು ನಿಜರೂಪಿನಲಿ ನಿಂದನು ಬಿಗಿದಬೆಣಗಿನಲಿ || ೧೪

ದೇವದಾನವ ಯಕ್ಷಗಂಧ
 ವಾವಳೆಯ ಸುಭಟೆರಲಿ ಬಚ್ಚಿ
 ನ್ನು ವಸಾಹಸಿಧೀರನೆಂಬುದನಣಿದುದಿಲ್ಲವಲ |
 ಭಾವಿಸಲು ಸರ್ವಾಂಗರಕ್ತದಿ
 ಪೂವಲಿಯು ಮಾಡಿದನು ವೀರರ
 ದೇವನೀನೆಂದಿದ್ರ ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಭಾನುಜನ || ೧೫

ಮೆಚ್ಚಿ ದೆನು ರವಿಸುತನೆ ನೀ ಮನ
 ಮೆಚ್ಚಿ ದುದ ವರಿಸೆನಲು ತಾ ನೆನೆ
 ದಚ್ಚಿಯು ಬೇಡಿದನು ಶಕ್ತಿಯನೀವುದೆನೆಗೆನಲು |

ಇಂದ್ರನು ತನ್ನಾಯುಧವನ್ನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುದು.

ಬಿಚ್ಚಿ ಗವಸಣಿಗೆಯಲಿ ತನ್ನಯ
ನಚ್ಚಿ ನಾಯುಧವನ್ನು ಕರ್ಣನ
ನಿಚ್ಚಿ ಟದ ವನವೈದೆ ಹರುಷದಿ ಕೊಟ್ಟನಮರೇಂದ್ರ || ೧೬

ವರಿಸಿದನು ನಿನಗಾಂತರಿಪುಗಳ
ನೊಣಿಸಿ ಬಚ್ಚಿದು ತನ್ನನೆಯ್ದನೆ
ವರವಿದಕೆ ಪ್ರತಿಕಾರವಹವರವಿಲ್ಲ ಕೇಳಂದ |
ಹರಸಿ ಕರ್ಣನ ಬೀಜುಕೊಟ್ಟು
ದರಿಸಿ ಸುರಸತಿ ಚಿಗಿದನಭದ್ರೋ
ಳುರುಪರಾಕ್ರಮಿ ಯಿದ್ದನಿತ್ತಲು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೧೭

ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತ ನಾ ಲ್ಕ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ರಾಯನರಸಿಯ ಹಿಡಿದೆಳವರಿಪು
ರಾಯದಳವನು ಮೊಣಿದು ಫಲಗುಣ
ವಾಯುಜರು ಪರಿಭವಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು ಕಲಿಜಯದ್ರಥನ |

ಕೌರವನ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಸ್ವಂಧವನು ಕೇಳಿದುದು.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಲೆಕ್ಕ ಕೆ ಸಂದುದಟವೀ
ಪಾಳಪರ್ಯುಟನ ಪ್ರಬಂಧಕೆ ವರುಷಹನ್ನೊಂದು |
ಮೇಲೆಮೇಲೆಕುವ ವಿವತ್ಕ

ಲೋಲಕೋಲಾಹಲಿತಕಲುಷಕ
ರಾಳಕಾಲಾಂಬುಧಿಯೋಳಸಾಡಿದರು ಬೇಸಹದೆ || ೧

ಸಿಂಧುದೇಶಕೆ ಬಂದನವನಿಪ
ಬಂಧಕೃತಿಯಲಿ ಬಚಕ ಬಿಡುಗಡೆ
ಯಂಧಭೂಪತಿಯಳಿಯ ಕೇಳಿದನಾಜಯದ್ರಥನು |
ಅಂಧತೆಯನೇನೆಂಬೆನ್ನೆ ಪ್ರತಿ
ಬಂಧಕರು ಬೇಡೆನಲು ಜಯದಭಿ
ಸಂಧಿಯಲಿ ಸೀವರಿಸೆ ಸಂವರಿಸಿದನು ಸೈನಿಕವ || ೨

ನೆರಹಿದನು ಹದಿಮೂಱುಸಾವಿರ
ಕರಿಘಟೆಯನ್ನೆವತ್ತುಸಾವಿರ
ತುರಗವನು ಹದಿನೆಂಟುಸಾವಿರಕನಕಮಯರಥವ |
ಚರಣಾಪಟರೈದುಲಕ್ಷವ
ಬರಿಸಿದನು ಬಹುವಾದ್ಯರವ ದಿ
ಕಿರವೊಡೆಯೆ ಸೂಳ್ಯಸೆ ಮೇಳೈಸಿದನು ಮೋಹರವ || ೩

ಜೋಯಿಸರ ಮಾತನ್ನು ಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಹೊರಟುದು.

ಜೀಯ ಭಾಸ್ಕರಭೃತಮರಶುಭ
ಸ್ಥಾಯಿಗಳು ಗುರುಮಂದರಭಿಭವ
ದಾಯಿಗಳು ವಿಪರೀತದೇಸೆ ಬುಧಶುಕ್ರರಾಹುಗಳ |
ಯಾಯಿಗಳಗಪಜಯ ನಿವಾಸ
ಸ್ಥಾಯಿಗೊಳ್ಳತು ಚಿತ್ತವಿಸೆ ಯೆನೆ
ಜೋಯಿಸರ ಜವನಿಕೆಗೆ ಸಿಲುಕೆನೆನ್ನುತ್ತ ಹೊಣವಂಟ || ೪

ನಾನಾವಿಧ ಅಪಶಕುನಗಳು.

ಉರಿ ಹೋಗೆಯ ದಿಕ್ಕಿನಲಿ ಹಕ್ಕಿಗ
ಳೊಣಲಿದುವು ಗೋಮಾಯುರವೆವೆ
ಬುರಿಸಿದುದು ದೆಸೆದೇಸೆಗಳಲಿ ಸೂಚಿಸಿತು ರಣಭಯವ |

ದುರುಳನದ ಕೈಕೊಂಬನೇ ಕುರು
ನರಪತಿಯ ತತ್ಸಂಪ್ರದಾಯದ
ಗರುಡಿಕಾಱನಲಾ ಚತುಷ್ಟಯದುಷ್ಟಮಂತ್ರಿಗಳ || ೫

ಪಾಂಡವರ ಅಶ್ರವದ ಬಳಿ ಬಂದು ಸ್ಯಂಧವನು ಇಳಿದುದು.
ಭರದ ಪಯಣದ ಮೇಲೆ ಪಯಣದೊ
ಳುರುವಣಿಸಿ ನಡೆತಂದು ಪಾಂಡವ
ರರಸನಿಹ ವಿಮಳಾಶ್ರಮದ ವಿಹಿನೋಪಕಂಠದಲಿ |
ಹರಹಿದುವು ಗುಡಿ ಗಜಹಯದ ಮಂ
ದಿರರಚನೆ ರಹಿಯಾಯ್ತು ಬಿಟ್ಟನು
ಕುರುನ್ಯ ಪಾಲನ ಮೈದುನನು ಭೂಪಾಲ ಕೇಳಂದ || ೬

ದೂತರೊಡನೆ ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿದುದು.

ಏನ ನೆನೆದನೊ ದುಷ್ಟಮಂತ್ರವಿ
ತಾನದೀಕ್ಷಿತ ಕಳುಹಿದನು ಮದ
ನಾನುರಾಗದಲಾಭರಣವೆನುಲೇಪನಾದಿಗಳ |
ಸಾನುನಯದಲಿ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ಮೊನಿನಿಗೆ ಕೊಡಿ ನಿರ್ಜನದೊಳಬು
ಜಾನನೆಯ ಸೇರಿಸುವುದೆವೆಗೆಂದಟ್ಟಿದನು ಚರರ || ೭

ಬನದೊಳಡಗಿದರವರು ಕುಂತೀ
ತನಯರೈವರು ಬೇಂಟೆಯಾಡಲು
ನೆನೆದು ಧೈರ್ಯನನಬುಜಮುಖಿಯಾಶ್ರಮದ ಕಾಹಿಂಗೆ |
ಮುನಿಜನಂಗಳ ನಿಲಿಸಿಕೊಂಡರು
ಧನುವೆ ಬೆಂಬತ್ತ ಕೆಗಳ ನೃಪ
ಜನಲಲಾಮರು ಬನಬನದಲಿಹಿಸಿದರು ಮೈಗಕುಲವೆ || ೮

ಹೋದರವರತ್ತಲು ವಿಕಾರವಿ
ನೋದಶೀಲರು ದುಷ್ಟರುಬಟ್ಟೆ

ಬೀದಿವೆರಿದುದು ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆ ಬಂದರಂಗನೆಯ |

ಆದರಿಸಿ ಮುನಿಜನವನೊಯ್ಯನೆ

ಕೈದುಗಳ ಹೊಣಿಗಿರಿಸಿ ದೂರದ

ಲಾಡುರಾತ್ಮರು ಕಂಡು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ದರು ವನಾನಿನಿಗೆ ||

೯

ದೇವಿ ಚಿತ್ತೈಸುವುದು ನಿಮ್ಮಯ

ಭಾವ ಕೊರವೆನ್ನಪನ ಮೈದುನ

ಭಾವಿಸಲು ದುಶ್ಯಳಯ ರಮಣನು ಕಲಿಜಯದ್ರಥನು |

ಈವಿವಿಧರತ್ನಾಭರಣ ಪ

ಟ್ಟಾವಳಿಯನನುಲೇಪನಾದಿಯ

ಪಾವುಡವನವಧರಿಸಬೇಕೆಂದಿಚುಹಿದರು ಮುಂದೆ ||

೧೦

ಎಸೆವಳೇ ದುಶ್ಯಳ ಜಯದ್ರಥ

ಕುಶಲನೇ ಪಾವುಡುವನೀವೊ

ಪ್ಪಿಸುವುದೊಡೆಯರ ಮುಂದೆ ಬಿಜಯಂಗೈವರೀಕ್ಷಣಕೆ |

ಶಿಶುಗಳಾವೆಮಗೀಸ್ವತಂತ್ರದ

ಯೆಸಕವೆಲ್ಲಿಯದಕಟವಸ್ತು

ಪ್ರಸರವೆಮಗೇಕೆಂದು ನುಡಿದಳು ನಳನಮುಖಿ ನಗುತ¹ ||

೧೧

ನಾರಸೀರೆಯನುಡುವೆವೆಮಗಾ

ಹಾರವೇ ಫಲಮೂಲತತಿ ಶೃಂ

ಗಾರವೆಮಗೆ ಪತಿವ್ರತಾಗುಣವೆಲ್ಲದಿತರದಲಿ |

ಸೇರುವುದೆ ಮನವಿದನು ಪಾಂಡುಕು

ಮಾರರಿಗೆ ತೋಣಿಸುವುದೈ ಬೀ

ಡಾರವನು ಬಿಡಿ ಬೇಣಿ ವನದೊಳಗೆಂದಳಬುಜಾಕ್ಷಿ ||

೧೨

¹ ನಗುತ ನಳನಾಕ್ಷಿ, ಚ.

ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಇರಲು ಸ್ಯಂಧವನಿಗೆ ತಿಳುಹಿದುದು.
 ತಾಯೆ ನೀನಿವನೊಪ್ಪುಗೊಂಬುದು
 ರಾಯ ಬಡನೆನೆ ಮತ್ತೆ ಪಾಂಡವ
 ರಾಯರಿಗೆ ಪಾವುಡವನಟ್ಟು ವವಿವನುಪೇಕ್ಷಿಸಿದೆ |
 ಆಯತಾಂಬಕಿ ತೆಗಿಸಿ ಯೆನೆ ನಡಿ
 ರಾಯಸವಿದೇಕೆನುತ ದೂತರ
 ನಾಯುವತಿ ಜಜುದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕುಳ್ಳು ತಳರ ಮಂಟಪವ || ೧೩

ಮೆಸುಳಿತವದಿರ ಮೋಣಿ ಕಾರ್ಯದ
 ಬೆಸುಗೆ ಹತ್ತದೆ ಸತಿಯ ನುಡಿಯಲಿ
 ರಸವ ಕಾಣದೆ ಖಾತಿಯಲಿ ಮರಳದರು ಪಾಳೆಯಕೆ |

ಸ್ಯಂಧವನ ಬರುವಿಕೆ.

ಉಸುರಲಮ್ಮೆವು ಜೀಯ ಸೋಲಳು
 ಶಶಿವದನೆ ಗುಣಸಾಮೆದಲಿ ಸಾ
 ಧಿಸುವುದರಿದೆನೆ ತಾನೆ ನೋಡುವೆನೆನುತ ಹೊಟುವೆಂಟ || ೧೪

ಹೆಗಲಹಿರಿಯುಬ್ಬಣಕತಾರಿಯ
 ಬಿಗಿದುಡಿಗೆ ರತ್ನಾ ಭರಣ ರ್ಭುಗ
 ರ್ಭುಗಿಸೆ ರ್ಭುಣರ್ಭುಣರವದ ರಭಸದ ಖಡಿಯ ಮಿಗೆ ವೇಷಿಯೆ |
 ಬಗುವೆಸಾಧುಜವಾಜಿಕತ್ತರಿ
 ಯಗರುಪರಿಮೆಳದಂಗಸಾರದ
 ವಿಗಡಹೊಕ್ಕನು ಬನವನಾಪಾಚಾಲಿಯಾಶ್ರಮವ || ೧೫

ತೋಗಿದುದು ಮುನಿನಿಕರವೀತನ
 ಸುಳವ ಕಂಡು ಸುತೇಜದಲಿ ಖಳ
 ತಿಲಕ ಬಂದನು ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಮುಖದ ಮಂಟಕೆ |

ಸ್ಯಂಧವನ ಮಾತು.

ಲಲನೆ ವೋಳಹೊಗಲೊಡನೆ ಹೊಕ್ಕನು
ನಳನಮುಖಿ ಬೃಂದವ ಜಯದ್ರಥ
ನಳುಕಲೇಕೌ ದೌಪದಿಯೆ ನೀನನುತ ಮಂಡಿಸಿದ || ೧೬

ದೌಪದಿಯ ಮಾತು.

ಬೆದಜಲೇತಕೆ ನಮ್ಮ ನಾದನಿ
ಮದವಳಗ ನೀನಾದರೊಡಹು
ಟ್ಟಿದನು ನೀನಹೆ ಯೆನಗೆ ನಿನ್ನಲಿ ಬೇಜಿ ಭಯವೇನು |
ಸದನವಿದು ಪತಿಶೂನ್ಯ ತಾನೆಂ
ಬುದು ಪತಿವ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಯನುಚಿತ
ವಿದು ವಿಚಾರವ ಬಲ್ಲೆ ನೀನೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೧೭

ಅಹಹ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವತಿಸ
ನ್ನಿಹಿತವಲ್ಲಾ ನಿನಗೆ ಹಲಬರ
ಮಹಿಳ ಸತಿ ಯೆನಿಸುವೊಡೆ ಸೂಳೆಯರೇಕಪ್ಪರುಷರಲಿ |
ವಿಹರಿಸುವರೇ ಲೋಕಧರ್ಮದ
ರಹಣಿ ರಚಿಸುವುದೈಸಲೇ ನಮ
ಗಿಹುದು ಮತವಲ್ಲದರೆ ಮಾಣಲೆನುತ್ತ ಮುಖದೊಡ್ಡ || ೧೮

ತರಳ ಮಿಗೆ ತಲ್ಲಣಿಸಿ ತಳರೋ
ವರಿಯ ಹೊಗುತಿರಲಟ್ಟಿ ಮೇಲುದ
ಬರಸೆಳವು ತುಣುಬಿಂಗೆ ಹಾಯನು ಹಿಡಿದು ಕುಸುಬಿದನು |
ಬರಲಿದಳು ಹಾ ಭೀಮ ಹಾ ನೃಪ
ವರ ಧನಂಜಯ ಹಾ ಯೆನುತ ಕಾ
ತರಿಸೆ ಕಮಲಾನನೆಯ ಕಂಠವನವಚಿ ಹೊಣವೆಂಟ || ೧೯

ಮುನಿಜನಗಳ ಬುದ್ಧಿವಾದ-

ರಾಣಿವಾಸವೆಲಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ನಾಣೆ ಬಿಡು ಬಿಡು ಯೆನುತ ಸುಜನ

ಶ್ರೀಣಿ ಯಡ್ಡೈಸಿದರೆ ಬೀಸಿದನವೆನು ಖಂಡೆಯವೆ |
 ರಾಣಿ ನಡೆ ನಡೆ ನಮಗೆ ಪಾಂಡವ
 ರಾಣಿ ಯಿಟ್ಟರು ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿರ
 ಲಾಣಿ ತಪ್ಪುವುದೆನುತ ಹೊಣಿವೆಂಟಿಸಿದನಾಶ್ರಮವೆ || ೨೦

ಬಡನೆ ಬಂದನು ಧೈವ್ಯಮುನಿ ಮೊಣಿ
 ಯಿಡುತ ಘನರಕ್ಷೋಘ್ನ ಸೂಕ್ತವೆ
 ನಡಿಗಡಿಗೇ ಜಪಿಸುತ ಜಯದ್ರಥ ಬೇಡಬೇಡೆನುತ |
 ಮಿಡುಕುದೈತರಲೌಕಿ ಹೊಕ್ಕನು
 ಪಡೆಯ ಮಧ್ಯದ ರಥವನೇಜಿಸಿ
 ನಡೆದನವ ಸೂಟಿಯಲಿ ತಾಟಿಸಿ ರಥದ ವಾಜಿಗಳ || ೨೧

ಚಿಲ್ಲಿತೀ ಋಷಿವರ್ಗ ವೆಸೆದೆಸೆ
 ಗೆಲ್ಲ ಹರಿದರು ಬಾಯಮೋಣಿಯ
 ಪಲ್ಲವದಪಾಣಿಗಳ ಸೂಸುವೆಬರ್ಹಿಸಮೆಧೆಗಳ |
 ತಲ್ಲಣದ ತೋಪಿನ ವಿಷಾದದ
 ವೆಲ್ಲರಿಯ ಹೂದೊಡಬೆಗಳ ಹೊ
 ಯ್ವೆಲ್ಲೆಗಳ ಋಷಿಜನವೆ ಕಂಡರು ಪಾಂಡುನಂದನರು || ೨೨

ಋಷಿಜನರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿದುದು.

ಏನು ಗಜಬಜ ಋಷಿಜನಂಗಳ
 ಗೇನಪಾಯವು ನಮ್ಮ ಬನದಲಿ
 ದಾನವರ ದುರ್ಘಟದ ದುರ್ನಯವೆಲ್ಲಲೇ ಯೆನುತ |
 ಹಾ ನರೇಂದ್ರ ಮನೋಹರದ ಮೃಗ
 ಯಾನಿರೂಢಿಯ ಬಿಸುಟು ಬಂದನಿ
 ದೇನಿದೇನೂಳಿಗವೆನುತ ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ನಗುತ¹ || ೨೩

1 ಬಿಸಗೊಂಡನವರುಗಳ, ಚ,

ಹೇಟಲಮ್ಮೆವು ಜೇಯ ಸಿಂಧುನ್ಯ
ಪಾಲದಶಮುಖನಾದನಾಪಾಂ

ಒಕಾಲಿ ಜಾನಕಿಯಾದಳಿಂದಿನ ರಾಜಕಾರ್ಯವಿದು |

ಮೇಲೆ ರಾಘವತನದ ತೋಟಿಯ

ತೋಳ ಬಿಂಕವು ನಿಮ್ಮದೆನೆ ನರ

ಪಾಲನನುಜರು ನಗುತ ಹರಿದರು ಬಿಟ್ಟ ಸೂಟಿಯಲಿ || ೨೪

ಐದುವಡೆ ಮೇಣ್ಣಂ ತ್ರಸಿದ್ಧಿಯ

ಕೈದು ಮನೆಯಲಿ ಬೇಂಟೆಕಾಣಿ

ಕೈದು ಕೈಯ್ಯಲಿ ಸಮಯವಲ್ಲ ಮಹಾಸ್ತ್ರಕರ್ಷಣಕೆ |

ಮೈದುನನ ಮೈಸರಸಕೀಡುಲು

ಗೈದು ಸಾಲದೆ ತಂಗಿ ದುಶ್ಚಳ

ಯೈದೆತನ ಬಯಲಾಯ್ತೆನುತ ಬೆಂಬತ್ತಿದರು ಖಳನ || ೨೫

ಭೀಮಾರ್ಜುನಸ್ಯಂಧವರ ಯುದ್ಧ.

ಕಂಡರಡವಿಯಲವನನಲವೋ

ಭಂಡ ಫಡ ಹೋಗದಿರೆನುತ ಕೈ

ಗೊಂಡು ಸುರಿದರು ಸರಳನಾಪಿಂಗಳೆಯ ಸೇನೆಯಲಿ |

ಭಂಡರಿವದಿರು ತಾವು ಕಡುಹಿನ

ಖಂಡೆಯದ ಸಿರಿವಂತರಿವರು

ದ್ವಂಡಭಟರೆನುತಾಜಯದ್ರಥ ನಿಲಿಸಿದನು ರಥವ || ೨೬

ಸೆಣಿಸಿಹಿತ ತಾನ್ಯೆದುವೆನು ನಿಜ

ಪುರಿಗೆ ನೀವಾನುವುದು ಭೀಮನ

ನಿಖಿವುದರ್ಜುನನೊಡನೆ ನಿಮಗುಗ್ಗಡದ ಸಮರವಿದು |

ಇಣಿತಕಂಚದೆ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯದ

ಹೊಣಿಗೆಯುಳ್ಳನವಾಯ ಬಿರುದಿನ

ಮುಣುಕವುಳ್ಳಭಟಾಳ ನಿಲುವುದು ತಡೆವುದರಿಭಟರ || ೨೭

ಸ್ಯಂಧವನ ರಥವನ್ನು ತಡೆದುದು.

ಎಂದು ವಾಣಿಯ ಕೊಂಡು ರಥವನು
ಮುಂದೆ ದುವ್ಯಾಳಿಸಿದನಿತ್ತಲು
ಹಿಂದೆ ನಿಂದುದು ಗಜರಥಾಶ್ವಪದಾತಿಚತುರಂಗ |
ಇಂದುಮುಖಿಸಹ ತೀರು ಹಾಯ್ದು
ಮುಂದೆ ಹೊಳ್ಳುಗರಡ್ಡವಿಸಿದರೆ
ಒಂದ ಹೊಲ್ಲೆಹವೇನನುತ ಹೊಕ್ಕೆಚ್ಚ ನಾಪಾರ್ಥ || ೦೮

ಮುಖಿದು ಮರನನು ಭೀಮನಹಿತರ
ನೊಪ್ಪಿದನು ಮಲೆತಾನೆಗಳ ಹೊ
ಕ್ಕು ಉಬಿದನು ತುಪ್ಪಿದನು ಭಟರ ಭದ್ರವಿವಾನದಲಿ |
ಜಾಣಿತಡಗಿನಿಂಡೆಗಳ ಮೆದುಳನ
ನಿಪ್ಪಿಗರುಳನೇನವಸೆಯ ಜಿಗಿಯಲಿ
ಮೆಪ್ಪಿದುದಾಮರನಲ್ಲಿ ತಳಿತುದು ಹೂತುವೆಂಬಂತೆ || ೦೯

ಸಾಯಲಾರದೆ ಸುಭಟವರ್ಗವೆ
ಕಾಯಲಿರಿಸಿದೆ ಭಟರ ತಲೆಗಳು
ಬೀಯವಾದುವು ಮತ್ತೆ ರಪಣವ ತೋಪಿಸಾ ರಣಕೆ |
ರಾಯರಂಗವನೆತ್ತ ಬಲ್ಲ ನಿ
ಜಾಯುಧವ ಹಿಡಿ ನಿನ್ನ ಬಿರುದಿನ
ಬಾಯಲೆಪ್ಪಿದುದು ಮಧುವನನುತುವಣಿಸಿದನು ಭೀಮ || ೧೦

ಧನುವೆ ಕೊಂಡನು ಸರಳಸಾರದ
ಲನಿಲಜನು ಮುಸುಕಿದನು ಪಾರ್ಥನ
ಮೊನೆಗಣೆಯ ತಪುದೊಟ್ಟ ಬೊಬ್ಬಿ ಷ್ಪಿದನು ಜಯದ್ರಥನು |
ತನತನಗೆ ಸ್ಯಂಧವನ ಬೆಂಗಾ
ಹಿನ ಭಟರು ಭಾರಣೆಯಲ್ಲಿದಿದ
ರನಿತುವನು ನಿಮಿಷದಲಿ ನಿರ್ಣಿಸಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ || ೧೧

ಅಂಜದಿರು ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ಧೌವ್ಯೈನಿ
 ರಂಜನನ ಸುತಿವಾಕ್ಯವೇ ಪವಿ
 ಪಂಜರವಲೇ ಯೆನುತ ಹಾಯ್ದನು ಪವನಸುತ ರಥಕೆ |
 ಕುಂಜರನು ಕೈಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ನಿಲುಕದೆ
 ಕಂಜವನವನಿಲಜನ ರ್ಪಾಡಿಯು
 ಜಂಜಡಕೆ ಧಿಟ್ಟನೆ ಜಯದ್ರಥನರಸ ಕೇಳಂದ || ೩೦

ಸೆಳದೊಡಾಯುಧವಾತನೀತನ
 ನಿಲುಕಿ ಹೊಯ ನು ದಂಡೆಯಿಂದದ
 ಕಳದು ಮಾರುತಿ ಹೊಕ್ಕಡವ ಚಿಮ್ಮಿದನು ಚೀಲಯವ |
 ಪಳನ ಬಾಹುವನೊದೆದು ತುಣುಬಿಗೆ
 ನಿಲುಕಿ ಕುಸುಬಿದನವನ ಗೋಣಿನ
 ನಲಗೆ ಹೂಡಲು ಕಂಡನರ್ಜುನನಾವೈಕೋದರನ || ೩೧

ಭೀಮ ಬಿಡಿಸದಿರವನ ಗಂಟಲ
 ನೀಮದಾಂಧನನೊಯು ಕೆಡಹುವ
 ಭೂಮಿಪತಿಯಂಭ್ರಿಯಲಿ ಕಾಯಲಿ ಮುನಿದು ಮೇಣ್ಣೊಲಲಿ |
 ತಾಮಸನ ಬಿಗಿ ಯೆನಲು ನಗುತು
 ದಾ ಮನೆಂದನು ಕೊಲುವೆಂದೇ
 ಕಾಮಿಸಿದೆನ್ನೆ ಪಾರ್ಥ ಕೆಡದೇ ಯೆನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪ || ೩೨

ನೆನೆಯದಿರು ಸಂಕಲ್ಪಹಾನಿಯ
 ನನುಚಿತಕೆ ಮನಮಾಡದಿರು ಮಾ
 ನಿನಿ ಯಿರಲಿ ರಥದಿಂದ ಕುನ್ನಿಯ ಕೆಡಹು ಧಾರುಣಿಗೆ |
 ಮುನಿಪನೇಱಿಲಿ ರಥದ ವಾಜಿಯು
 ನನುಕೊಳಿಸಿ ಸಾರಥ್ಯದಲಿ ಬರ
 ಲೆನುತ ಭೀಮನ ಮನದ ಖತಿಯನು ಬಿಡಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೩೩

ಸ್ಯಂಧವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಧರ್ಮರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ತಂದುದು.

ವೈರಿಬಾಹುದ್ವಯವ ಬದ್ಧಗೆ
 ದಾರದಲಿ ಕಟ್ಟಿದನು ನಾರೀ
 ಚೋರ ನಡೆ ನಡೆ ಯೆನುತ ತಿವಿದನು ಬಿಲ್ಲಕೊಪ್ಪಿನಲಿ |
 ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಮತವೋ ನಿನ್ನವಿ
 ಕಾರವೋ ಹೆಂಗಳ್ಳವಿದ್ಯೆಯ
 ನಾರು ಕಲಿಸಿದರೆನುತ ತಂದರು ಧರ್ಮಜನ ಹೊರಗೆ || ೩೬

ಅಣ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಭೀಮನು ಸ್ಯಂಧವನನ್ನು ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಸಿಂಧುಭೂಪನಲಾ ಭುಜಾಗ್ರದ
 ಬಂಧನವ ಬಿಡು ಭೀಮ ಶಿವ ಶಿವ
 ನೊಂದೆನ್ನೆ ನಿಷ್ಕರುಣೆ ನೀನೆಂದೆನಲು ನರನಾಥ¹ |
 ಕೊಂದು ಬಿಸುಡುವನೇಮೆ ಕಂದ
 ಪಾಂಧಕನನುಳುಹುವೊಡೆ ತನಗಿ
 ಸ್ನಿಂಧನವ ಹೂಡಿಸುವುದೈಸಲೆ ಯೆಂದನಾಭೀಮ || ೩೭

ಹದನಿದೊಳ್ಳತು ತಂಗಿ ವೈಧ
 ವ್ಯದಲಿ ನವೆಯಳ ಸುಬಲನಂದನೆ
 ಯುದರ ಕುಂತೀದೇವಿಯುದರಕೆ ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಯೆ |
 ಕದನದಲಿ ಹಿಡಿವೆಡದವರ ಕೊಲು
 ವ್ರದು ನರೇಂದ್ರರ ಧರ್ಮವೆಲ್ಲಿ
 ನ್ನಿದತಿ ಮೇಲಾವಣಿಯೆವೆಂದನು ಧರ್ಮನಂದನನು || ೩೮

ಈತನಚೆಯದೆ ಮೆತ್ಸ್ಯ ತಿಷ್ಟೈ
 ಖ್ಯಾತಿಮಸುಳದೆ ತಿದು ವದನೇ
 ಭೂತಳಾಧಿಪ ನೀವು ಬೆಸಸುವುದೆನಲು ಮುನಿಜನವ |

¹ ನೀವೆಂದನವನೀಶ, ಚ,

ಆತ ನೋಡಿದನಾವುದಿದಕನು
ನೀತಿಯೆನೆ ಧೌಮ್ಯಾಧಿಸುಜನ
ವ್ರಾತ ನಿಶ್ಚಿಸಿದುದು ಮನದಲಿ ಧರ್ಮನಿರ್ಣಯವ || ೩೯

ಮಾನಧನರಿಗೆ ವಧೆಯೆನಿಪುದಭಿ
ಮಾನಭಂಜನವೆನು ಕಟ್ಟಭಿ
ಮಾನಿ ಭಂಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟೊಡೀತಂಗಿದುವೆ ಮರಣವಲ |
ಈನುಡಿಯ ಸಲಿಸಿದನು ಕಲಿಪವ
ಮಾನಸುತನಿದು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವಿ
ಧಾನವನು ಚಿತ್ತೈಸಿ ಯೆಂದುದು ಸಕಲಮುನಿನಿಕರ || ೪೦

ಅಹುದೆನುತ ಕಲಿ ಭೀಮ ಮಾಡಿದ
ರಹವನದನೇನೆಂಬೆನ್ನೆ ಕೂ
ರಿಹಕಠಾರಿಯ ಹಣಿಗೆಯಲಿ ಬಾಚಿದನು ಸಿರಿಮುಡಿಯ |
ಅಹಿತಶಿರವಿದೆಲಾ ಯೆನುತ ಗೃಹ
ಮಹಿಳಯರು ವಿಹಿತಾಂಗುಲಿಯ ಸಂ
ಪ್ರಹರಣದಿ ಪರಿಭವಿಸಿದರು ಘೋಷ್ಯನಲು ನಿಖಿಳಜನ || ೪೧

ಬಿಟ್ಟ ರೀತನ ತೋಳ ಹಿಂಗೈ
ಗಟ್ಟುಗಳ ನೆಲೆ ಫಡ ಕುನ್ನಿ ಹೋಗಿನೆ
ಕೆಟ್ಟ ಕೇಡನದೇನ ಹೇಳುವೆನಾಜಯದ್ರಥನ |
ಬಿಟ್ಟ ದಿಂದುರುಳುವೆನೊ ಹಾಸಣಿ
ಗಟ್ಟ ಹೋಗುವೆನೊ ಮಡುವನನುತಡಿ
ಯಿಟ್ಟನಂತಃಕಲುಪ್ಪ ಚಿತ್ತದುರಂತಚಿಂತೆಯಲಿ || ೪೨

ಬಳಿಕ ಸ್ಯಂಧವನ ತಪಸ್ಸು

ಚಿಂತಿಸಿದೊಡೇನಹುದು ಹೋಗುವೆನು
ಕಂತುಮಥನನ ಮೆಣಿಯನಿವದಿರಿ
ಗಂತಕನು ತಾನಹೆನು ಗೆಲುವೆನು ಬೃಷಕ ಬವರದಲಿ |

ಭ್ರಾಂತಿಯೇ ಬಿಡು ತನ್ನ ನೆನುತ ಪು
ರಾಂತಕಧ್ಯಾನದಲಿ ವಿಮಲ
ಸ್ವಾಂತನೇಕಾಗ್ರದಲಿ ಭಜಿಸಿದನಿಂದುಶೇಖರನ || ೪೩

ಇವನ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಗೌರೀ
ಧವನು ಮೈದೋಱಿದನು ರಾಜ
ಪ್ರವರ ಕೊಟ್ಟನು ಬೇಡು ಸಾಕು ಭವನ್ಮನೋರಥವೆ |
ವಿವರಿಸೆನೆ ಕಂದೆಜಿದು ಮುಂದಣ
ಶಿವನ ಕಂಡನು ಮೈಯ್ಯೆ ಜಾಚಿದ
ನವನಿಯಲಿ ಜಯ ಜಯ ಮೆಹೇಶ ನಮಶ್ಚಿ ವಾಯ ಯೆನೆ || ೪೪

ಸ್ಯಂಧವನಿಗೆ ಈಶ್ವರನು ಪರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು

ವರದನಾದ್ಯೆ ಶಂಭು ಕರುಣಾ
ಕರ ಹಸಾದವು ಪಾಂಡುಸುತರೈ
ವರನು ದಿನವೊಂದಿಟಲಿ ಗೆಲುವುದು ತನಗಭೀಷ್ಟವಿ ದು |
ಕರುಣಿಸಾದರೆ ಯೆನಲು ನಕ್ಕನು
ಗಿರಿಸುತೆಯ ಮೊಗ ನೋಡಿ ಭಾರಿಯ
ವರವನೆ ವರಿಸಿದನು ಜಯದ್ರಥನೆಂದನಿಂದುಧರ || ೪೫

ಪಾಶುಪತಶರವೆನ್ನೆ ಸತ್ಸವಿ
ಲಾಸನದೆ ಫಲುಗುಣನ ಕೈಯ್ಯಲಿ
ವಾಸವಾಬ್ಧ ಭವಾದಿಬಿರುದರ ಬಗೆಯದಾಹವಕೆ |
ಆಸುಭಟ ನೊಬ್ಬ ನನುಚಿಯೆ ಬಟಿ
ಕೇಸು ಪಾಂಡವರುಗಳನೊಂದೇ
ವಾಸರದಿ ಗೆಲು ಹೋಗು ನೀನೆಂದನು ಮುಖಧ್ವಂಸಿ || ೪೬

ಸಾಕು ಜೀಯ ಹಸಾದ ವೆಂದವಿ
ನೇಕನಿಧಿ ಬೀಚ್ಚೊಂಡನೀಶನ
ನೀಕುಮಾರರು ಬನದಲಿದ್ದರು ಖತಿಯ ಭಾರದಲಿ |

ನೂಕು ನೂಕಾಡುವ ವಿಪತ್ತಿನ
 ನೈಕೃತಿಗೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ದಿಟ
 ವಾಕೆವಾಳನೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದರಸ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೪೩

ಯುಧಿಷ್ಠಿರಮಾರ್ಕಂಡೇಯಸಂವಾದ

ಬಂದಮಾರ್ಕಂಡೇಯಮುನಿಗಳಿ
 ವಂದಿಸಿದನೀಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿಯ
 ಲಿಂದು ತಾನಲ್ಲದೆ ಸುಧಾಕರಸೂರ್ಯವಂಶದಲಿ |
 ಹಿಂದೆ ನವೆದವರಾರು ಪರಿಭವ
 ದಿಂದ ನಮ್ಮಂದದಲಿ ವಿಪಿನದೊ
 ಳಂದುಮುಖಿಯರು ಭಂಗ ಬಟ್ಟರೆ ಯೆನುತ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೪೪

ಎನಲು ನಕ್ಕನು ಮುನಿಪನವನಿಪ
 ಜನಶಿರೋಮಣಿ ಕೇಳು ನಿಮ್ಮೊ
 ಬನದೊಳಬುಜಾನನೆಯನೊಯ್ದು ನಲೇ ಜಯದ್ರಥನು |
 ಅನುಜರಾಗಳ ಹರಿದು ಮರಳಿಚಿ
 ವನಜಮುಖಿಯನು ತಂದರವನನು
 ನೆನೆಯಲಾರದ ಭಂಗಬಡಿಸಿದರೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೪೫

ಅರಸ ಮಹುಗದಿರಾವೆಪಾಡಿನ
 ನರಪತಿಗಳೈ ನೀವು ವಿಶ್ವಂ
 ಭರನ ಘನತೆಯ ಕೇಳಿದಖಿಯಾ ಕೈಟಭಾಂತಕನ |
 ವರಮುನಿಯ ಶಾಪವನು ತಾನೇ
 ಧರಿಸಿ ನರರೂಪಿನಲಿ ನವೆದುದ
 ನರಸ ಬಣ್ಣಿಸಲೆನ್ನ ಹವಣಿಲ್ಲೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೪೬

ಶ್ರೀ ರಾಮಕಥೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯರು ಹೇಳಿದುದು

ಅಡವಿಯಲಿ ತೊಂಬಲಿದನು ರಾಮನ
 ಮಡದಿಯನು ರಕ್ಕಸನು ಕದನು

ಕೆಡಿಸಿ ಬಚ್ಚಕಟ್ಟಿದನು ರಾಣೀವಾಸವನು ಕೂಡೆ |
 ಕಡಲ ಮಧ್ಯದ ಖಳನೊಡನೆ ಕೈ
 ದುಡುಕಲಲ್ಲಿಗೆ ತೆತ್ತಿಗರು ನಾ
 ಡಡವಿಗೋಡಗದಾಳುಕುದುರೆಗಳ ಸುರವಿಗ್ರಹಕೆ || ೫೧

ಸಾಗರದ ತೆಪ್ಪಿಗಳಲಿ ಗಿರಿಗಳ
 ತೂಗಿ ಸೇನೆಯ ನಡೆಸಿ ದಶಶಿರ
 ನಾಗ ಹಿಂಗಿಸಿ ರಾಮ ರಮಣಿಯ ಬಿಡಿಸಿದಾಯಸವೆ |
 ಈಗಗಳನರರೇನನಾನುವ
 ರಾಗರುವರಘುರಾಮ ವಜ್ರಕೆ
 ಬೇಗಡೆಯ ವಿಧಿ ಮೊಡಿತೆಂದನು ಮುನಿ ನೃಪಾಲಂಗೆ || ೫೨

ಎಂದು ರಾಮಾಯಣವೆ ವಿಸ್ತರ
 ದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತ ಸಂತವಿಟ್ಟನು
 ಕಂದುಕಸರಿಕೆ ಯಡಗಿತಾಧರ್ಮಜನ ಚಿತ್ತದಲಿ |
 ಸಂದಣಿಸೆ ತನುಪುಳಕಪರಮಾ
 ನಂದರಸಮಯನಯನಜಲಭರ
 ದಿಂದಲೆಸೆದರು ವಿರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ || ೫೩

ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತೈ ಯ್ದ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಮಾರಣದ ಮಂತ್ರದಲಿ ಪಡೆದನು
 ದಾರಮೃತ್ಯುವನರಸ ಕೌರವ
 ವಿರ ಪಾಂಡುಕುಮಾರಕರನೊಪ್ಪಿಸೆಂದು ನೇಮಿಸಿದ |

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ನಾನಾಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ರಾವಾಯಣವನಾಮುನಿ
ಹೇಟಿದನು ಹೂಟಿದನು ಭೂಪನ ಮೂನಸವ್ಯಥೆಯ |
ಹೇಟಿದನು ಸಾವಿತ್ರಿಯುನ್ನು ತ
ಶೀಲವನು ಪತಿಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೆ
ಕಾನ್ಯುಂಗಿದ ಪತಿಯ ತಾ ಮರಳಿಸುತ ತಂದುದನು || ೧

ಪತಿಭಕ್ತಿಯುನ್ನು ತಿಕೆಯಲಿ ನಿ
ಪ್ಪಿ ತೆಯಲಾ ಸಾವಿತ್ರಿಯಾಕೆಯ
ನುತಚರಿತ್ರರ ವೋಲು ನಿವ್ಯಾದ್ರೌಪದೀದೇವಿ ||
ಹಿತವನಾಚರಿಸುವಳು ವಂಶೋ
ನ್ನತಿಯನುಧರಿಸುವಳು ನಿಮಗುಪ
ಹತಿಯದೆಲ್ಲಿಯದೆಂದು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಮುನಿ ನುಡಿದ || ೨

ಮಾನನಿಧಿಸಾವಿತ್ರಿಯ ಉಪಾ
ಖ್ಯಾನವನು ಕೇಳಿದನು ಚಿತ್ತ
ಗ್ಲಾನಿಯನು ಬೀಚ್ಚೊಟ್ಟನಮಳೋತ್ಪಾಹಭಾವದಲಿ ||
ಕಾನನಾನುಭವಕ್ಕೆ ಕಡೆಯಿ
ನ್ನೇನು ನಮಗೆನುತತುಳಹರುಷಾ
ನೂನಕುಂತೀತನುಜರಿದರ್ನು ಪರ್ಣ ಶಾಲೆಯಲಿ || ೩

ಹಿಂಗಿದುವು ಹನ್ನೊಂದುವರೆವರು
ಷಂಗಳಟವೀತಟದೊಳರಲಾ
ತಿಂಗಳೊಳಗೊಂದಾದುದಾಪತ್ತಾಮಹೀಶರಿಗೆ ||
ತುಂಗವಿಕ್ರಮನೀಮುನೀಶ್ವರ
ಸಂಗತಿಯ ಸೊಗಸಿನಲಿ ಬಹುದಿವ

ಕೀಚಕನು ಕೌರವರ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದುದು.

ಇತ್ತಲಾಕುರುರಾಯವೆಳತವೆ

ಮುತ್ತಿದನು ಕೀಚಕನು ತುಱುಗಳ

ಮೊತ್ತವನು ತೋಳಡಿದು ತಿರುಗಿದನತ್ತ ವಹಿಲದಲಿ ||

ಬಿತ್ತಿದರು ಕುರುಸತಿಗೆ ಭಯವನು

ತತ್ತಳದ ತವಕದಲಿ ರಾಯನ

ಮೊತ್ತದಕ್ಷೋಹಿಯ ಮಾರ್ಬಲಸಹಿತ ಹೊಣವಂಟ || ೫

ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ಕೀಚಕನನ್ನು ತಡೆದುದು.

ನದಿಯ ಮಗ ಗುರು ಗುರುತನೂಜನು

ವಿದುರಭಾರದ್ವಾಜಮುಖ್ಯರು

ಕದನಗಲಿಗಳು ಕರ್ಣಸೌಬಲಸಕಲಭಟನಿಕರ ||

ಮದಮುಖದ ಕಾಲಾಳು ತೇರಿನ

ಕುದುರೆ ಮದಗಜರಾಜಿಬಹಳಾ

ಭ್ಯುದಿತ ಬಲ ನೆರೆದೆದ್ದು ನಡೆದುದು ಭರದ ಪಯಣವಲಿ || ೬

ಬಿಟ್ಟಸೂಟಿಯೊಳ್ಳದಿ ಪಯಣದೊ

ಳಟ್ಟಣಿಸಿ ನಿಂದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ

ಮುಟ್ಟ ಬಂದರು ತಾಗಿದರು ಚೂಣಿಯಲಿ ನಾಯಕರು ||

ಬಟ್ಟವಿಸಿ ಕೀಚಕನು ಮುಖಿದರೆ

ಯಟ್ಟ ಹೊಯ್ದರು ಪುರಕೆ ಮುಷ್ಠಾ

ಮುಟ್ಟಿಯಲಿ ಗುರುಭೀಷ್ಮ ರವಿಸುತರಡ್ಡ ಗಟ್ಟಿದರು || ೭

ಎವೊ ಕೀಚಕ ಹೋಗದಿರು ನಿ

ಲ್ಲೆ ಲವೊ ಹುಲುಮಂಡಳಕ ನಿನ್ನಯ

ಬಲುಗಡಿಯ ತೋಣುವುದು ನಿನ್ನಂತರದ ರಾಯರಲಿ ||

ತೊಲಗು ಸೈರಿಸನುತ್ತಲುಣಿ ಬಿಲು

ಬಲುಸರಳ ಸರಿವತಿಯ ಸುರಿಯ

ಲ್ಕಲಘುವಿಕ್ರಮ ಕೀಚಕನು ಸವಣ್ಣಿದನು ಶರತತಿಯ || ೧೮

ಎರಡುಶರದಲಿ ಕರದ ಚಾಪವೆ

ತರಿದನಾರವಿಸೂನು ತುರಗವೆ

ನರರಥವೆ ಹುಡುವೊಡಿದನು ಗಂಗಾಕುಮಾರಕನು |

ಶರತತಿಯಲವನುರವನುದರವ

ಬಿರಿಯ ಕೆತ್ತಿದ ದೋಣ ನೊಸಲಲಿ

ಯಿರದೆ ಹಾಯ್ದನು ಕೀಚಕನು, ಪರಿಭವದ ಸೂಣಿಯಲಿ || ೧೯

ಮುಖಿದನುತ್ತರನಾವಿರಾಟನು

ಪುರಕೆ ಸರಿದನದಿತ್ತ ತುಲುಗಳು

ಮರಳದುವು ತಾ ಯಿರುಳುಗಾಳಗದೊಳಗೆ ನಲವಿನಲಿ |

ಅರಸ ಕೌರವರಾಯ ಹಸ್ತಿನ

ಪುರಿಗೆ ಬಂದನು ಮತ್ತೆ ರಿಪುಗಳ

ಪರಿಹರಿಸುವೆಂದವನು ನೆನೆದೋರಂತೆ ಚಿಂತಿಸಿದ ೧೦

ದುರ್ಯೋಧನನು ಮಾರಣಹೋಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕನಕನನ್ನು
ಕರೆಕಳುಹಿದುದು.

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಕನಕನೆಂಬನು

ವರಮಹಾಮಾರಣದ ಯಜ್ಞದ

ಪರಿಯನಖಿಯುವನೆಂದು ಕುರುಪತಿ ಕರೆದು ಬಿಸಗೊಳಲು |

ಕರವೆ ಮುಗಿದನು ಕೇಳು ಭಾಷೆಯು

ನರಸ ಯಜ್ಞ ವರಚಿಸುವೆನು ಕುರು

ಸರಸಿರುಹವನದಿನವನೆಂಬುದ ಕೇಳು ನಿರೀನಿಯು || ೧೧

ಕನಕನು ತನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡುದು.

ವಿತಳಗಳನೇಡುವೆನು ಬಗಿದಾ

ಯತಳದಲ್ಲಡಗಿರಲಿ ಮೇಣೀ

ಕ್ಷಿತಿ ಯನೇನು ಮಿಾಚಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಪುರಿಯೊಳಡಗಿರಲಿ |
 ಪೃತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಕೊಂದು ಪೂರ್ಣಾ
 ಹುತಿಯೊಳಗ್ಗಿಗೆ ಬೇಳದೊಡ ಸ
 ನ್ನು ತಹುತಾಶನಗೀವೆ ತನುವನು ಕೇಳು ಕುರುರಾಯ || ೧೦

ಮೃಡನು ತನ್ನಯ ಜಡೆಯಡಿಯನಡು
 ಗಡಲಮಡುವಿನೊಳರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಿ
 ಬಿಡದೆ ಪಾಂಡುಕುಮಾರರಡಗಲಿ ಹರಿಯ ಹೊಕ್ಕುಳಲಿ |
 ಮಡಗಿ ಕೊಳಲಾಬ್ರಹ್ಮ ತನ್ನಯ
 ನಡುಕಮಂಡಲದೊಳಗೆ ರಿಪುಗಳ
 ಕಡಿದು ತಿನಿಸುವೆನಿದಕೆ ಸಂಶಯವೇಕೆ ಹೇಟೆಂದ || ೧೨

ಆಗ ದುರ್ವೋಧನನು ಯಜ್ಞ ಸಾಧನವನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟುದು.
 ಎನಲು ಹರುಷಿತನಾಗಿ ಕಾರವ
 ಜನಪನೇಕಾಂತದಲಿ ಮನ್ನಿಸಿ
 ಕನಕಗೊಲಿದೊಡನಿತ್ತನನುಪಮಹೋಮಸಾಧನವ |
 ನೆನೆದ ರೀತಿಯ ತಂತ್ರಮಾರಣ
 ದನುಪಮಿತಮಂತೋಚ್ಚ ರಿತರಹ
 ವಿನುತಪೂಜಾಪಾತ್ರನು ಕರಿಸುವನು ಭೂಸುರರ | ೧೪

ಚಕುಘ್ರತಾದಿಯ ಸಂಸ್ಥರಣದಿಂ
 ಬರುಹಿಹೊಚ್ಚಿಗಳ ಸಮಿಧೆಯಾಹುತಿ
 ವರಣಮಂತ್ರಾನ್ನಾಹಪೂರ್ಣಾಹುತಿಸದಾಕ್ಯತಿಯ |
 ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭೂತೋತ್ಪತ್ತಿ.
 ಕರಣಕಾರ್ಪಣ್ಯದಲಿ ಹುತವಹ
 ಗೊಣಕೆದು ಮೆಚ್ಚಿ ಸಲಗ್ನಿ ಕುಂಡದೊ
 ಳುರುಭಯಂಕರಭೂತವುದಿಸಿತು ರೌದ್ರರೂಪಿನಲಿ || ೧೫

ಮೂಱುಮೊಗ ಬಾಯಾಱು ಕಣೀ
 ರಾಱು ಕೃತ್ಯಯ ಬೆನ್ನೊಳ್ಳೊಪ್ಪುವ
 ಮೂಱುಕಾಲುಗಳೇಱುಕೈ ಕಣ್ಣೊಂದು ನೆತ್ತಿಯಲಿ |
 ತೋರಕರದ ಕಪಾಲವೊಂದುಱಿ
 ಮಿಱಿ ಮೆಱಿವ ತ್ರಿಶೂಲಬಟ್ಟಲ
 ಭೂರಿಭೀಕರಭೂತ ನುಡಿದುದು ಕೃತ್ಯವೇನೆಂದು || ೧೬
 ಆ ಭೂತವು ಕನಕನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು
 ಅವರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದುದು.

ಹೋಗು ಪಾಂಡವರಾಯರಿಹ ವನ
 ಕಾಗಿ ನೀನವರೈವರನು ನೆಱಿ
 ನೀಗಿ ನೀನಾಹುತಿಯನಿಂದನುವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಪುದು |
 ಬೇಗದಲಿ ಕೊಲು ಹೋಗಿಯವರನು
 ಸಾಗಿಸಿಯೆ ಯಡಗಗ್ನಿ ಕುಂಡದೊ
 ಳೀಗಿದುವೆ ತಾ ನೇಮವೆಂದನು ಕನಕ ಕೈಮುಗಿದು || ೧೭

ಎಂದು ನೇಮಿಸೆ ಭೂತ ಭುಗಿಭುಗಿ
 ಲೆಂದು ಧಗಧಗಿಸುತ್ತ ಉರಿ ಭುಗಿ
 ಲೆಂದು ಕರ್ಬೊಗೆ ತುಡಕುಲಬುಜಭವಾಂಡಮಂಡಲವ |
 ನಿಂದು ನೋಡುತ ಕೆಲಬಲನನೋ
 ರಂದದಿಂ ದಗೆ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
 ನಂದಗೆಡಿಸುವಭರದೊಳ್ಳೈದಿತು ಘೋರಕಾನನಕೆ || ೧೮

ಕಂಡು ಮೈಮುಱಿದಾಗ ಖಗಗಳು
 ದಿಂಡುಗೆಡೆದುವು ಹೋಗಿಯ ಹೊಯ್ಲಿ ನ
 ಚಂಡತರದೈವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿದಿರಿಲ್ಲವೆಂದೆನಲು |
 ಗಂಡುಗರ್ವವುದಾರತೇಜೋ
 ದಂಡಮಂಡಿತರಾಹುಗಜನು
 ದಂಡಭೂತ ವಿಪಿನಕೆ ನಡೆದುದು ಪಾಂಡವಾಶ್ರಮಕೆ || ೧೯

ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಉಪಾಯ
ವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿದುದು.

ಇತ್ತಲಾದ್ವಾರಕೆಯೊಳಗೆ ದೇ¹
ವೋತ್ತಮನು ತಾ²ನಖಿದು ತನ್ನಯ
ಚಿತ್ತದಲಿ ಕೃತ್ರಿವದ ಮೆಖದೊಳಗಚಿವರಿವರೆನುತ |
ಮೈತ್ಯುವಿರಹಿತರೂಪನಾಕ್ಷಣ
ಕಿತ್ತಲೊಬ್ಬನೆ ನಡೆದು ಬಂದನು
ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾಗಿ ಮಮ ಪ್ರಾಣಾ ಹಿ ಬಿರುದೆನಿಸಿ || ೧೦

ಯಮನ ನೆನೆಯಲು ಬಂದನಾಕ್ಷಣ
ಕಮಲನಾಭಗೆ ಕರವ ಮುಗಿದನು
ಯಮಗೆ ಬೆಸನೇನುಂಟು ಜೀಯ ನಿರೂಪಿಸುವುದೆನಲು |
ಸುಮನಸಾನತಚರಣ ನುಡಿದನು
ವಿಮಳಕೃತ್ರಿಮಮಖದಲಚಿವರು
ಹವಣ ಹೇಚೆಂದೆನಲು ನುಡಿದನು ಭಾನುನಂದನನು || ೧೧

ದೇವ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಮಾಯಾ
ಕೋವಿದನು ನೀನಖಿಯದುದ ನಾ
ವಾವತೆಹದಿಂ ತಿಳಿವೆವೀಪಾಂಡವರ ಜೀವನಕೆ |
ಆವತೆಹಿದಿಂದುಚಿವು ಘಟಿಸುವು
ದಾವ ಬಗೆಯನು ಬಲ್ಲೆರೆನೆ ರಾ
ಜೀವಲೋಚನ ನಗುತ ಬಚಿಕಿಂತೆಂದನಾಯಮಗೆ || ೧೨

ಅಸುವನುಚಿದವರುಗಳ ಮುಟ್ಟಿದು
ವಿಷದ ಕೊಳದೊಳಗಿರಲು ಕೊಲ್ಲಿದು
ಅಸಮತತ್ವದ ಧರ್ಮಸಾರವ ನುಡಿಯುತಿರೆ ಕಂಡು |

1 ಊಲಗ ಖ, ರ್ಕು.

2 ವಿತ್ತುಹರಿಯಿದ, ಖ, ರ್ಕು.

ಮಿಸುಕದಿದು ತಾ ಮರಳ ಕನಕನ
ವಸುಮತೀಶನ ಮುಖಿದು ಪೋಪುದು¹
ವಿಷಮೆಭೂತಕ್ಕ ಜಭವಾದಿಗಳರಿದು ಕೇಳಂದ || ೨೩

ಯಮನಿಗೆ ಯುಜ್ಜನಾಗೆಂದು ಹೇಳಿ ತಾನು ಮೃಗರೂಪವನ್ನು
ತಾಳುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ನೀನು ವನದೊಳು ವಿಷಸರೋವರ
ದಾನದಿಯ ಕಾದಿಹುದು ನಾನಾ
ಮಾನನಿಧಿಗಳ ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರದ ಮನೆಯ ಹೊಕ್ಕಲ್ಲಿ |
ನ್ಯೂನದಾಪಾಸನದ ಅರಣಿಯ
ಸಾಸುರಾಗದಿ ಮೃಗದೊಳೆಯ್ಯೆನು
ಕಾನನಾಂತರಬಚಿಸಲು ವರೆನ್ನೊಡನೆ ನೃಪವರರು || ೨೪

ಆ ಭೂತವು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂತಿರುಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಬಂದು ಮಾರ್ಗಶ್ರವದ ಬಲಿಶಕೆ
ಯಿಂದ ನೀರಡಸುವರು ವಿಷವನು
ಮುಂದಣಿಯದೀಂಟುವರು ಸಾವರು ಬಚಿಕಲವನಿಸರು |
ನಿಂದು ನೀರೊಳು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವೆ
ನಂದದಿಂ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಪೇಟುವ²
ಸಂಧಿಯಲಿ ಯಾಕೃತ್ಯೆ ತಾನನುಚಿತದಿ ಮರಳುವುದು³ || ೨೫

ಎನಲು ಯಮ ಕೈಕೊಂಡು ಬೀಡೊಂ
ಡನುಪಮನ ಮನವೇಗದಿಂ ತಾ
ನನದ ನಿರ್ಮಿಸಿಯಾಕ್ಷಣದಿ ವಿಷಸರಸಿ ಯಮನಲ್ಲಿ |
ಘನತರದ ಯುಜ್ಜಸ್ಯರೂಪದ
ವಿನುತಮಾಯೆಯೊಳಡಗಿದನು ಯಮ
ಜನಪ ಕೇಳೈ ಕೃಷ್ಣ ರಾಯನ ಕಪಟನಾಟಕವೆ || ೨೬

1 ಅಸುವ ಭಕ್ಷಿಸಿ ಯಡಗುವುದು ಮಿಗೆ, ಝ, ಬ.

2 ಪೇಟುವ, ಬ. 3 ಸಂದಿರಲಿ ಕಾಹೂತಕೃತಿಯನುಚಿತದಿ ಮರಳುವುದು, ಕ.

ಸಾರವಹ ನೈಗರೂಪದಿಂದನು
 ಸಾರಿಯಾಗಲು ಹೊತ್ತು ಕೃಷ್ಣನು
 ದಾರಪಾಂಡವರಾಯ ವಿಮಳಾಶ್ರಮದ ವನತತಿಯ |
 ಕಾರಣಿಕಮೈಗವರಣಿಯನು ಕೊಂ
 ಡೋರೆಯಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದೊನೆನುತವೆ
 ವೋರೆಯಿಂದೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದುರ್ದು ಕೇಳು ಕೃತುಕವ || ೧೬

ಆರನಾರೈ ಕೊಲುವೆರಾರಿಂ
 ದಾರು ಸಾವರು ಹರಿಯುಮಾಪತಿ
 ನೀರಜಾದ್ಯರು ಮುನಿಯೆ ಹರಿವುದೆ ಆಯು ತೀರದೊಡೆ |
 ಮಾರಿ ಮೈತ್ಯುಗಳೊತ್ತಿ ಮಾಪ್ಪಿಸ
 ಕಾರವಾವುದು ಸತ್ಯನಿಷ್ಠರ
 ಸಾರಭಕ್ತರ ಕಾವೆ ಗದುಗಿನ ಪೀರನಾರಣನು || ೧೭

ಇಪ್ಪತ್ತಐದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತಾ ರ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ಧರಣಿಪತಿ ತಂದಿತ್ತನಾದ್ವಿಜ
 ನರಣಿಯನು ಬಚ್ಚಿಕಮಲಧರ್ಮದ
 ಸರಣಿಯಿಂದೆತ್ತಿದನು ಬನದಲಿ ನಿಜಸಹೋದರರ ||

ಪಾಂಡವರು ವನದಲ್ಲಿದ್ದುದು.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರ್ಮೀ
 ಪಾಲ ಪಾಂಡುಕುಮಾರರಡವಿಯ
 ಪಾಳಯಲಿ ಕಾಲವನು ಕಳೆದರು ಹಲವುಮಾಸವನು |
 ಆಳದರು ವನವಾಸದಾಯಸ

ದಾಳಕೆಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ಸಂ
ಮೇಳಸೌಖ್ಯವ ಸೌಮನಸ್ಯದ ಸುಖದ ಭಾರದಲಿ || ೧

ಮೃಗರೂಪಿಯಾಗಿ ಅರಣಿಯನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದುದು.
ಪಾಲಿಸಲು ಭಕ್ತರನು ಪರಮದ
ಯಾಳು ದ್ವಾರಕೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಲೋಲ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಪಾಂಡವರಕ್ಷಣಾರ್ಥದಲಿ |
ಕಾಲನನು ಕರೆದೊಂದುಪಾಯವೆ
ಮೇಳವಿಸಿ ತಾ ಬಚೆಕ ಭೂಸುರ
ನಾಲಯವೆ ಸಾರಿದನು ಹೊಮ್ಮಿಷಿಯಾಕೃತಿಯ ತಾಳ || ೨

ವಿವೇಚನಾಪ್ರಸಂಗಜನರಾ
ಶ್ರಮದೊಳಗೆ ಸಾರಂಗಮೃಗವಿಳ
ಯಮರನ ಪಾಸನದ ಸಾಧನದರಣಿಯನು ಕೊಂಡು |
ಕಮಲಸಖನುದಯದಲಿ ಸಂಧ್ಯಾ
ರಮಣಿಯಭಿವಂದನೆಗೆ ಸನ್ಮುನಿ
ಸಮಿತಿ ಹಿಂಗಿದ ಬಚೆಕ ಕೊಂಡೋಡಿತ್ತು ವಿಪಿನದಲಿ 1 || ೩

ಎಲೆಲೆ ಮೃಗವರಣಿಯನು ವೆಂಚಿಸಿ
ಕಳೆದುದೋ ಕಾಳಾಯ್ತನುತ ತ
ಲ್ಲಳಿಸಿದಳು ನಿಜಪತಿಯು ಭಯದಲಿ ಮುನಿಯ ವೆಧುವೆಂದು |
ಹೊಳೆಯ ಸಂಜೆಯ ಸಾಧುಗಳು
ಕಳವೆಳಸಲಾದ್ವಿಜನಜಿದು ಪಾರ್ಥಿವ
ರಿಳಯ ಬಿಟ್ಟರಲಾ ಯೆನುತ ಹರಿತಂದನಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ || ೪

ಧರ್ಮರಾಯರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು.
ಎಲೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ದೋಷವಿದು ನಿ
ನ್ನಳವಿಗೈದುವುದರಣಿಯನು ಮೃಗ

1 ಇಡು ವನಾಂತಗಕ್ಕೆ, ಚ

ವೆಳದು ಕೊಂಡೀಹೊದರ ಹೊಕ್ಕು ದು ಬಹಳಕಾನನವೆ |
 ಅರಣಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದ ಪಾಂಡವರನ್ನು
 ವಿಷಸರೋವರಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದುದು.

ಅಚಿದುದನ್ವಾಧಾನ ವಿತರರ
 ಹಚಿವಿಗಾನೊಳಗಾದೆನೆ ದ್ವಿಜ
 ತಿಲಕನೊಪದ್ರವನನುಜಿದವನೀಶ ಹೊಪವೆಂಟೆ || ೫

ಜಾಳಿಸಿದ ಹೆದೆಬಿಲ್ಲ ಮುಮ್ಮೊನೆ
 ಬೋಳಗಳ ನಿಡುಗುಂಡುಗಳ ಬಡಿ
 ಕೋಲುಗಳನೆಕ್ಕಡವನುರುಪಾರಿಯದ ಕುಪ್ಪಸವೆ |
 ಮೇಳವಿಸಿ ಹೊಪವೆಂಟೆನವನೀ
 ಪಾಲ ಬೇಂಟೆಗೆ ಮೈಗದ ಹೆಜ್ಜೆಯ
 ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಹರಿಸಿದನು ¹ ತನ್ನ ನುಜರೊಡಗೂಡಿ || ೬

ಕಾಣಿಸುತ ಕಂಗಳಿಗೆ ತಾನತಿ
 ಜಾಣಿನಿದುಣಿ ದೂರವಲ್ಲದೆ
 ಕಾಣಿಸುತ್ತ ರಣಿಯನು ನೋಡುತ ಮುಖಿದು ಕೆಲಬಲನ |
 ಹೋಣಿಸತಿಗಳು ಮುಟ್ಟಿ ಬರಲ
 ಹೋಣವೈಗ ಪ್ರಟನೆಗೆದು ಹಾಱಿತ
 ಕೋಣದಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ದಿವರನು ವಿಷಸರೋವರಕ್ಕೆ || ೭

ತರಣಿಯನ್ವಯನಂದು ಮಾಯಾ
 ಹರಿಣನನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ವಿಹ್ವಲ
 ಕರಣನಾದಂದವರು ಮಹದಾರಣ್ಯವಾಸದಲಿ ² |
 ಧರಣಿಸತಿ ಬಚಿಸಲಿಸಿ ಮುನಿಸತಿ
 ಯರಣಿಯನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಹುಲುಮೈಗ
 ಸರಣಿಯಲಿ ಸೈವೆರಿದರಂದಾರಣ್ಯಮಾರ್ಗದಲಿ ³ || ೮

1 ನಡಸುವನು, ಚ. 2 ವೀಧಿಯಲಿ, ಕ. ಖ. 3 ಕರ್ಣಮಾರ್ಗಣರು, ಚ.

ಇಱುಬಿನೊಳಗದೆ ಕುತ್ತು ಪೆಮ್ಮರ
 ದುಱುಗಲೊಳಗದೆ ತೊಡಚು ಬಾಣವ
 ನೆಱುಗಿ ತಿವಿ ತೋಡಿಟ್ಟೆಯಲಿ ಸಿಡಿವಲೆಯನೊಡ್ಡೆನುತ |
 ಅಱಿಸಿದರು ನಟ್ಟಡವಿಯಲಿ ಮುಂ
 ದುಱುಬಿದರು ಬೆಳ್ಳಾರವಲೆಗಳ
 ಹರಹಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಸೋಹಿನಲಿ ಸಿಲುಕಿಸಿದರಾಮೃಗವ || ೯

ಆ ಮೃಗವನ್ನು ಹಿಡಿದುದು.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಹಿಮಾಂಶುವಿ
 ಶಾಲವಂಶಜರಡವಿಯಲಿ ಮುನಿ
 ಪಾಲನರಣಿಯನೊಯ ಮೃಗವನು ಹಿಡಿದರೊಳಬಿದ್ದು |

ಆಗ ದಾಹವಾಗಲು ನೀರನ್ನು ತಾರಂದು ನಕುಲನಿಗೆ
 ಹೇಳಿದುದು.

ಮೇಲೆ ತೋಱುತು ಢಗೆ ಮಹೀಶರ
 ತಾಳಗೆಗಳೊಣಗಿದುವು ಬಲಲಿಕೆ
 ಯೇಚಿಗೆಯಲಾಸನ್ನಲತೆಯಿಱುಬಿನಲಿ ಮೆಲಗಿದರು || ೧೦

ದೂರವಾದುದು ನಿಳಯವೀಕಾಂ
 ತಾರ ನಿರ್ಜಲವೈದಲಂಘ್ರಿಗೆ
 ಭಾರ ಪದವಿನ್ನೆನು ಹದನೆಂದರಸನಅವತಿಡು |
 ನೀರ ತಾರೈ ಹೋಗು ನಕುಲ ಸ
 ರೋರುಹದ ಪತ್ರದಲಿ ನಿರ್ಮಲ
 ವಾರಿಯನು ತಹುದೆಂದು ಕುಂತೀಸೊನು ನೇಮಿಸಿದ || ೧೧

ನಕುಲನ ಗಮನ.

ಬಗೆದನೇ ಬಲಲಿಕೆಯನತಿಪಹ
 ಸಿಗಳ ದೇವನು ಹಿರಿಯನಾಜ್ಞೆಯ
 ನುಗುಳಲಮ್ಮದೆ ಧನುವ ಕೊಂಡನು ನಡೆದನತಿಪಥವ |

ದ ಗುಮನೋಮಂಜುಳದ ಕಂಜಾ
 ಳಗಳ ಕಡುಪರಿಮಳದ ಪಸರದ
 ಸೊಗಸು ಮಿಗೆ ತೀಡಿತ್ತು ಪದ್ಮಾಕರದ ಪವಮಾನ || ೧೦

ಹಿತವನ್ನೈ ಹಿರಿಯೈಯ್ಯನೆನಗಂ
 ದತುಳಬಲ ಪರಿತೋಷದಲಿ ಮಾ
 ರುತನ ಬಟವಿಡಿದೈದಿದನು ನಕುಲಾಂಕನಾಕೊಳನ |
 ಹತಿಯಹುದು ನಿನಗೊಮ್ಮೆ ತಪ್ಪದು
 ಹಿತವು ಬಚಿಕ್ಕೆಂಬಂತೆ ಖಗ ಸಂ
 ತತಿಗಳುದೊಪ್ಪಿದುವು ಪದ್ಮಾಕರದ ತೀರದಲಿ || ೧೨

ಇರವಿನಲಿ ರಚನೆಯಲಿ ಮೆಧುರೋ
 ಕ್ತಿರವ ನೆಜ್ಜಿ ಬೀಣುತ್ತುಲಂತಃ
 ಕರಣದಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೊಂಡಿಹಕುಜನರಂದವಲಿ |
 ಪರಿಮಳದ ಪಸರದಲಿ ಶೈಶ್ಯೋ
 ತ್ತ ರುಪದಲಿ ಲೇಸೆನಿಸಿ ಕುಡಿದರೆ
 ಹರಣವನೆ ಹಿಂಗಿಸುವ ಸರಸಿಯ ವಾರಿ ಚೆಲುವಾಯ್ತು || ೧೪

ಖಳರ ಸತ್ಯದ ವೋಲು ವಂಚಿಸಿ
 ಕಳೆದುದಾತನ ಮನವ ಮಾಯೆಯ
 ಚಲುವಿನಂತಿರೆ ಚದುರುಗೆಡಿಸಿತು ತಿಳಿಯಲರಿದೆನಿಸಿ |
 ಲಲನೆಯರ ಹೃದಯದವೋಲಿಕ್ಷಿಸೆ
 ನೆಲೆಯನೀಡಿದ ಕೃತಕಸರಸಿಯ
 ಸುಲಭತೆಗೆ ಸಹದೇವನಣ್ಣನು ಸೋತು ನಡೆತಂದ || ೧೫

ಇಚ್ಛಿದು ಮೊನೆಮುಂಜಿಗನಗ್ರಕೆ
 ಬಲಿದು ಹೊಕ್ಕನು ಜಾನುದಘ್ನ
 ಸ್ಥಳವನಂಜಳಯಿಂದ ತೊಳದನು ಚರಣವದನವನು |

ತುಳುಕಿದನು ವಾರಿಯನು ತನ್ನಯ
ಬಲಿಶೆಯ ಪರಿಹರಿಸಿ ಭೂಪತಿ
ಗಳಿಗೆ ಬಲಿಕಾನೋಯ್ಯನೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ || ೧೬

ನಕುಲನು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿವಾಗ ಯಜ್ಞನು ಬೀಡೆಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಜಲವನಂಜಳಯಿಂದ ಮೊಗದೀಂ
ಟೆಲು ನೆನೆಯಲಭ್ಯದಲಿ ಗುಹ್ಯಕ
ನುಲಿದನೆಲೆ ನಕುಲಾಂಕ ವಾಣಿನಗುತ್ತರವ ರಚಿಸಿ |
ಬಲಿಕ ಸಲಿಲವೆನೀಂಟು ಮಾತುಗ
ಳೊಳವು ಮರುಳಾಗದಿರೆನಲು ಢಗೆ
ಗಳುಕಿ ಬಲಿಶೆ ವೇಲನಾಲಿಸಿ ವಿಾಙ್ಗಿದನು ನುಡಿಯ || ೧೭

ನಕುಲನು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಲು ಸಹದೇವನ ಆಗಮನ.

ಜಡಿಯಲೆರಡಳ್ಳಿಗಳು ಕೊಳದಲಿ
ಕುಡಿದನುದಕವನಬುಜದಲೆಯಲಿ
ಪಿಡಿದನನಿಬರಿಗಮಲಜಲವನು ಮರಳ ನಿಮಿಷದಲಿ |
ತಡಿಯನಡತೆಲು ಧೊಪ್ಪನವನುಣಿ
ಕೆಡೆದು ಪರವಶನಾದನಿತ್ತಲು
ತಡೆದನೇಕೆಂದಟ್ಟಿದನು ಸಹದೇವನನು ನೃಪತಿ || ೧೮

ತವಕ ಮಿಗೆ ನಡೆತಂದು ಮೈಮುಣಿ
ದವನ ಕಂಡನು ಬಹಳ ಢಗೆ ಪರಿ
ಹರಿಸಲುದಕವ ಕುಡಿಲು ಬಲಿಕಾರ್ಯವೆನಿದನೆನುತ |

ಆತನು ಯಜ್ಞನ ಮಾತನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವಿಕೆ,
ಲವಲವಿಸಿ ತಾಳಿಗೆಯ ತಲ್ಲಣ
ದವನು ಹೊಕ್ಕನು ಕೊಳನನಮಳಾಂ
ಬುವನು ಮೊಗದನು ಮೊಗಕೆ ನೆಗೆಹಲು ಮೇಲೆ ದನಿಯಾಯ್ತು ||

ಬಿಡುಬಿಡೆಲೆ ಸಹದೇವ ತನ್ನಯ
 ನುಡಿಗೇ ಮೂಱುತರವೆ ಕೊಡು ಮುಂ
 ಗೆಡದೆ ಮುಂದಣ ನಿನ್ನವನ ಕಂಡಿಂತು ಮೆರುಳಹರೆ |
 ಮಡಿಯಲೆಳಸದಿರೆನಲು ಢಗೆಯವೆ
 ಗಡಿಸೆ ಸೈರಿಸಲಣಿಯದುತ್ತರ
 ಗುಡದೆ ಜಲವೀಂಟಿದನು ದಾಂಟಿದುದಸು ಕಳೇಬರವ || ೮೦
 ಈತನತಿ ಮೈಮೆಣೆದನಿತ್ತಲು
 ಕಾತರಿಸಿದನು ಭೂಪನಿಬ್ಬರ
 ಮಾತು ಮುಖದಿರುಹಿತ್ತು ಶಿಶುಗಳಗಾವಹದನಾಯ್ತೊ |

ಅರ್ಜುನಾಗಮನ.

ತಾತ ಹೋಗೈ ಪಾರ್ಥ ಬಾಲಕ
 ರೇತಕತ್ತಲು ತಡೆದರೆಂಬುದ
 ನೀ ತಿಳಿದು ತಾ ಜಲವನೆನೆ ಕೈಕೊಂಡು ನಡೆತಂದ || ೮೧
 ಹಿಮದ ಗಾಳಿಯ ಪಥವಿಡಿದು ಮೆ
 ಧ್ಯಮದ ಪಾಂಡವನೈತರುತ ಮುಂ
 ದಮಲಸರಸಿಯ ತೀರದಲಿ ಕೀಲಿಸಿದ ಮಗ್ಗುಲಲಿ |
 ಯಮಳರೊಣಿಗಿರೆ ಕಂಡು ಮನದಲಿ
 ತಮವೆ ಹಿಡಿದನು ನೀರಕುಡಿದೀ
 ಮಮತೆ ಮಿಗಲಾರೈವೆನೆನುತಿಡಿದನು ಸರೋವರವ || ೮೨
 ಚರಣವದನವ ತೊಳದು ಢಗೆ ತಾ
 ವರಿಸಲಕ್ಷಮನಾಗಿ ಕರದಲಿ
 ತೆಪಿಗಳನು ತೆಗೆನೂಕಿ ಮೊಗೆದನು ಗರಳಮಯಜಲವ |
 ಮೆರುಳ ನೀ ಕಾಂತೇಯ ಮಾದ್ರೇ
 ಯರನು ನೋಡುವುದೇನು ನನಗು
 ತ್ತರವನಿತ್ತುದಕವನು ಕುಡಿ ಯೆಂದುದು ನಭೋನಿನದ ¹ || ೮೩

1 ವಚನ, ಚ.

ಮೇಲನಾರ್ಯವೆನೆ ಸುತ್ತೃಷ್ಟಾ
ಲೋಲಚಿತ್ತನು ಕಾಮಮೃಗಯಾ
ಕೇಳಲಂಪಟನರ್ಥಲಾಭದ್ಯೂತಲೋಲುಪನು |

ಅರ್ಜುನನು ಪರವಶನಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ದು.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ತಟಾಕದ
ಕಾಳಕೂಟವನೀಂಟಿ ತಡಿಯಲಿ
ಕಾಲಿಡುತ ಡೆಂಥಣಿಸಿದನು ಮೈಮುಖಿದನಾಪಾರ್ಥ || ೨೪

ಮಡಿದರಿತ್ತಲು ಮೂವರನುಜರು
ತಡೆದರೇನು ವಿಚಿತ್ರವಾಯಿತು
ನಡೆ ಸವಿಾರಕುವಾರ ನೀ ಹೋಗತ್ತಲಡಗದಿರು |

ಭೀಮನು ಬಂದು ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಾನೂ
ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದುದು.

ತಡೆಯದೈತಹುದೆನೆ ಹಸಾದದ
ನುಡಿಯಲವನೈದಿದನು ಹೆಜ್ಜೆಯು
ಹಿಡಿದು ಬಚಿಸಲಿಸಿದನು ಬರೆ ಬರೆ ಕಂಡನದ್ಭುತವೆ || ೨೫

ಫಟ್ಟುಗೆಡೆದಸುಗಳದ ತನ್ನೊಡ
ಹುಟ್ಟಿದರನೀಕ್ಷಿಸಿದನುಸುರಿನ
ಬುಟ್ಟಿಯನು ನೋಡಿದನು ಮೂಗಿನ ಬೆರಳ ಬೆಣಗಿನಲಿ |
ಮುಟ್ಟಿತಿವರಿಗೆ ಮರಣವಿನ್ನೇ
ನಟ್ಟಿ ಕೊಲುವೆನು ಜವನ ಮೃತ್ಯುವೆ
ನಿಟ್ಟಿಲುವನುದುರಿಸುವೆನುತೊದಜ್ಜಿದನು ಕಲಿಭೀಮ || ೨೬

ಮನ್ನಣೆಗೆ ಹಿರಿಯೈಯ್ಯನೆಂದಾ
ನಿನ್ನ ಬಗೆವೆನೆ ಜವನ ಗಂಟಿಲ
ಮುನ್ನ ತಿರುಹುವೆನುತ ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗಿ ಖಾತಿಯಲಿ |

ಇನ್ನೊ ದಣಿ ಫಲವೇನು ಕುಡಿವೆನು
ಮುನ್ನ ಜಲವನು ಬಟಕ ನೋಡುವೆ
ನೆನ್ನವರ ಮಾರ್ಗವನೆನುತ ಮೊಗದನು ವಿಷೋದಕವ || ೦೩

ಮಾಣುಮಾಣುತ್ವ ರವ ಕೊಡು ಮುಂ
ಗಾಣಬೇಹುದು ತಂದೆ ತನಗೀ
ಕ್ಷೋಣಿಯಲಿ ಪೂರ್ವದ ಪರಿಗ್ರಹವೀಸರೋವರವು |
ಜಾಣನಾದರೆ ಜಾರಬಿಡು ಬಿಡು
ಕೇಣವನು ಮಾಣೆನಲು ಗಗನದ
ವಾಣಿಯನು ಮನ್ನಿ ಸದೆ ಪವನಜನೀಂಟದನು ಜಲವ || ೦೪

ಭೀಮನೂ ಪರವಶನಾಗಿ ಬಿದ್ದುದು.

ದಡದಡಿಸಿ ಕೊಳನಿಂದ ಹೊಂಟುಡಿ
ಯಿಡುತ ಬಟಲಿದನನಿಲಸುತನವ
ರೊಡನೆ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ದನು ಕಳಚಿದ ನೀಲಗಿರಿಯಂತೆ |
ಆಗ ಧರ್ಮರಾಯನ ಆಗಮನ.

ಅಡಿಗಡೆದನಾಭೀಮನಿತ್ತಲು
ಕಡು ನಿರೋಧವ ಹಿಡಿದು ತಾನೇ
ನಡೆದು ಬಂದನು ಧರ್ಮಸುತನಾಕೊಳನ ಪಥವಿಡಿದು || ೦೫

ಮೇಲೆ ಮಗುಳ್ಳುಲಿಗಳ ಚಾಚಿದ
ತೋಳ ಮೇಲಣ ತಲೆಯ ಸುಯ್ಯಿನ
ಲೀಲೆಯಡಗಿದ ಮುಖದ ಮೆಸುಳಿದ ಕಾಯಕಾಂತಿಗಳ |
ಮೇಲೆ ಮಸಗಿದ ಮಗ್ಗುಲಿನಲಿಹ
ನಾಲುವರನೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಹೀಪತಿ
ಕೋಲು ಮೆಹುಮೊನೆಗೊಂಡವೋಲ್ ಮೆಹುಗಿದನು ಚಿತ್ತದಲಿ ||

ಮುಸುಕನರೆದೆಗೆದವರವರ ಮುಖ
ದುಸುರುಗಳನೀಕ್ಷಿಸಿದನಕಟಾ

ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಕಡುಹಾನಿಯಾಯಿತೆ ಶಿವ ಶಿವ ಮಹಾದೇವ |
 ನಿಶಿತಶಸ್ತ್ರದ ಗಾಯವಿಲ್ಲ
 ಬ್ಬ ಸದ ಸಾವಿಂಗಾವುದೋ ತಾ
 ನಸುಗಳಯದೆಯು ಕೆಟ್ಟನೆಂದಲಿದನು ಮನದೊಳಗೆ || ೩೧

ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರಳಾಪ.

ಇಂದಿನಲಿ ಕಡೆಯಾಯ್ತಲಾ ವಿಮೆ
 ಲೇಂದುವಂಶಕ್ಕೆ ಕೌರವನ ಛಲ
 ಸಂದುದಿನ್ನಹಿತಾವನೀಶರಿಗಾಯ್ತ ಪರಿತೋಷ |
 ಕೊಂದರಾರೋ ಅಕಟಕಟ ಅರ
 ವಿಂದನಾಭನ ಕೃಪೆಗೆ ಬಾಹಿರ
 ನಿಂದು ತಾನಾದೆನೆ ಮಹಾದೇವನುತ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೩೨

*ಹರ ಹರಾ ಶಂಕರ ಕೃಪಾಕರ
 ಪ್ರೋರೆಯೊ ಪುರಹರ ಆವತೆರದಿಂ
 ತೊರೆವೆನೊಡಲಿದನಕಟಕಟ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಮುರವೈರಿ |
 ಗರುಡವಾಹನ ಕಮಲಲೋಚನ
 ಧರೆಗೆ ಹೊರೆಯಾದೆನ್ನ ತನುವನು
 ಯಿರದೆ ಬಿಸುಡುವತೆರನ ಕೃಪೆಮಾಡೆಂದನಾಭೂಪ || ೩೩

ಧಾರುಣಿಗೆ ಬಲವಂತತಮ್ಮದಿ
 ರೋರಣದಿ ಮಿಗೆ ನಾಲ್ವರಿರುತಿರೆ
 ಭೂರಿಮುದದಿಂ ದಡವಿಯೇ ಸಾವ್ರಾಜ್ಯವೆನುತಿದ್ದೆ |
 ಆರಿಗೊಣಿಲುವೆನಾರ ಸಾರುವೆ
 ನಾರು ತನ್ನನು ಸಲಹುವರು ಕಾಂ
 ತಾರದೊಳಗಾನೊಬ್ಬ ನಾದೆನೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೩೪

* ತ್ರಿವಿಧವು ಪದ್ಯದಿಂದ ಅರುಪದ್ಯಗಳು ಕ, ಗ, ಝ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಿ ಗರಳವ ಕುಡಿವೆನೋ ತಾ
 ನೆಲ್ಲಿ ಸುರಗಿಯನೊಡ್ಡಿ ಬೀಟೆವನೋ
 ಯೆಲ್ಲಿ ನೂಕುವೆನೀತನುವ ಯಿದನೆಂತು ಕಳಚುವೆನು |
 ಪುಲ್ಲನಾಭನ ಕೃಪೆಗೆ ಬಾಹಿರ
 ನಲ್ಲದೊಡೆ ಕೃಪೆದೋಷನೇ ತಮ
 ಗಿಲ್ಲಿ ಕಡೆಯಾಯ್ತು ಡವಿಯೊಳಗೆಂದೆನುತ ಹಲುಬಿದನು || ೩೫

ಆವಜನ್ಮದ ದುರಿತಫಲನಿಂ
 ದೀವಿಸತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿತು ಮು
 ನ್ನಾವನೋಂಪಿಯನರೆಯನೋಂತೆನೊ ಯಿಲ್ಲದಿರೆ ತನ್ನ |
 ಜೀವಸಖರುಗಳಿಗೆ ಮರಣವ
 ತೀವಿ ತಾ ಕಣಾ ಷಿ ಕಂಡಿ
 ನ್ನಾವಬಾಳಕೆಗೊಡಲ ಹಿಡಿದಪೆನುತ ಹೊರಳಿದನು || ೩೬

ತೊಪ್ಪಿದಿರೇ ತಮ್ಮದಿರ ತನ್ನನು
 ಮೆಪ್ಪಿದಿರೇ ಸುಕುಮಾರರಿರ ಮೈ
 ಮೆಪ್ಪಿದಿರೇ ತಾ ಮೊಡಿದವಗುಣದಖಿಳದಾಯಸವ |
 ನೆಪ್ಪಿಯ ತಾಳುತ ನಿಮ್ಮ ಮನ ಬೇ
 ಸಪ್ಪಿಕೆ ಯಾದುದೆ ಆವ ತೆರದಿಂ
 ದುಪ್ಪುವಪ್ರಾಣವ ತೊಪ್ಪಿದಿರೆಂದನು ದೆಸೆಗೆ ಬಾಯ್ವಿಡುತ || ೩೭

ಎಂದು ದೆಸೆದೆಸೆಗಳಿಗೆ ಬಾಯ್ವಿಡು
 ತಂದು ನಾನಾತೆರದಿ ನಿಜಗುಣ
 ವೃಂದವನು ಹಲುಬಿದನು ತಮ್ಮದಿರವನೀಕ್ಷಿಸುತ |
 ಕಂದರಿವೆರನು ಕಾಣೆನೇ ಹಾ
 ಯೆಂದು ಢಗೆಯವಗಡಿಸಲಾಕ್ಷಣ
 ನಿಂದು ನೋಡಿದ ಕೊಳನ ಜಲವನು ಭೂಪನಪವಚಿದು || ೩೮

ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರಯತ್ನ,
 ಹೋಗಲಿನ್ನೀ ನೀರುಗುಡಿವಿವೆ
 ರಾಗಹೋಗಿ ಸುವಿನೆನುತ ಢಗೆ
 ತಾಗಿದವನಿಪನಿಟಿದು ಹೊಕ್ಕನು ವಿಷಸರೋವರವ |
 ಬಾಗಿ ಮೊಗೆದನು ಜಲವನಭ್ರದೊ
 ಳಾಗಲಾದುದು ರಭಸವೆಲೆ ಸಕ
 ಲಾಗಮಜ್ಜ ಮಹೀಶ ಕೇಳೆಂದುದು ನಭೋನಿನದ || ೩೯
 ಅನುಜರವಿವೇಕಿಗಳು ಪರಿಣತ
 ತನದಲಧಿಕನು ನೀ ನಿಧಾನಿಸಿ
 ತನಗೆ ಮಾಘಿತ್ತ ರವನಿತ್ತು ನಿರಂತರಾಯದಲಿ |
 ತನುವಿಗಾಪ್ಯಾಯನವ ಮೊಡುವು
 ದೆನಲು ಸೈರಿಸಿ ಢಗೆಯ ನೋಡದೆ
 ಘನಪಥದ ನುಡಿಯಾರದಂದವನೀಶನಾಲಿಸಿದ || ೪೦
 ಬಿಸುಟನುದಕವನಾನುಡಿಯನಾ
 ಲಿಸಿದನಾರೈ ನೀನು ನಿನಗಾ
 ಗಸದಲಿರವೇನಸುರನೋ ಕಿನ್ನರನೊ ನಿರ್ಜರನೊ |
 ಉಸುರೆನಲು ತಾಂ ಯಜ್ಞನೀಸಾ
 ರಸವು ನನ್ನದು ನಿನ್ನ ತಮ್ಮದಿ
 ರಸುವನೆಳೆದವನಾನು ಕೇಳೈ ಧರ್ಮಸುತ ಯೆಂದ || ೪೧
 ಬಾಲಕರು ನೀವೆನ್ನ ಮಾತನು
 ಕೇಳಿ ಯುದಕವ ಕುಡಿವುದೆನೆ ಭೂ
 ಪಾಲ ನಿನ್ನ ವರೆನ್ನ ಮಾತನು ಕೇಳಿ ಮನ್ನಿಸದೆ |
 ಯಜ್ಞನು ಹೇಳಿದುದು
 ಮೇಲುಗಾಣದೆ ನೀರಗುಡಿದು ವಿ
 ಟಾಳಿಸಿದರಿದೆನ್ನ ಮಾತನು
 ಕೇಳಿ ನೀನುತ್ತರವೆ ರಚಿಸೆಲೆ ರಾಯ ನೀನೆಂದ || ೪೨

* ಆವುದೈನಿನ್ನ ಋತ ನಿನಗಾ

ನಾವೆ ಪರಿಯೆಂದುಸುರ್ವೆ ನೀನದ

ನೋವಿ ಬೆಸಗೊಳಲೆನಿತ ಕೇಳುವೆನೆನಲು ಗುಪ್ಯಕನು |

ನೀವು ಕರ ಧರ್ಮಜ್ಞ ರೆಂಬಭಿ

ಭಾವಿಗಳು ಗಡ ಧರ್ಮಕಥನವೆ

ನೋವಿ ರಚನೆಯ ರಚಿಸುವುದು ಯೆನೆ ನೃಪತಿಯಂತೆಂದ || ೪೩

ಧರ್ಮರಾಯನ ವಾಕ್ಯ.

ಧರ್ಮವೆಂಬುದನುಸುರಬಹುದೇ

ಧರ್ಮವಾರಿಗೆ ಗೋಚರವು ತ

ಧರ್ಮಸಾರವನಋವನಾರೀವರ್ತಮಾನದಲಿ |

ಧರ್ಮವೆಂದಿದನಋಪುನು ತಾ

ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕೆ ಸೊಗಸಿದೊಡಮದ

ನೆಮ್ಮ ಕೇಳಲೆ ಖಚರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ನೃಪತಿಗಿಂತೆಂದ || ೪೪

ಯಜ್ಞ ಮತ್ತು ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು.

ಜಲನಿಧಿಗೆ ಸರಿ ಸರಸಿಯಾವುದು

ನೆಲಕೆ ಹಿತವನದಾರು ಮತ್ಯಾ

ವಳಿಗೆ ಮಾತೆಯದಾರು ಸೂರ್ಯಕೃಭೆಗೆ ಸರಿಯೇನು |

ತಿಳುಹು ಧರ್ಮಜ ಸಕಲಧರ್ಮಾ

ವಳಿಯ ಸಾರವನೆನಲು ಯಜ್ಞನ

ಬಲುಮೆಗವನೀಪಾಲನತಿಪರಿತೋಷದಲಿ ನುಡಿದ || ೪೫

ಗಗನವಬುಧಿಗೆ ಸರಿ ಸರೋವರ

ಜಗಕೆ ಹಿತವನು ಶಕ್ರ ಮತ್ಯಾ

ಳಗಳ ಮಾತಾರೂಪುಗೋವುಗಳದು ನಿಧಾನ ಕಣ |

ಬಗೆಯಲಗ್ನದ ಸತ್ಯವೆಂಬುದು

* 43 -44ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳು ಕ, ಗ, ಝ, ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ.

ಗಗನಮುಣಿಗಣೆ ಯಿನಲು ಚಿತ್ತಕೆ
ಸೊಗಸಿ ತಲೆದೂಗಿದನು ಮೆಗುಟೆಂತೆಂದನಾಖಚರ || ೪೬

ನಯವಿದನೆ ಕೇಳಾವನೈ ಹ್ಲೆ
ತ್ರಿಯನು ವಿಪ್ರನೊಳಾವನೈ ಶ್ರೋ
ತ್ರಿಯನು ಸುಜನರೊಳಾವನೈ ಮಹಪುರುಷನೆಂಬುವನು |
ನಿಯತಧೀರನದಾರು ದೇವ
ಪ್ರಿಯನದಾವನು ಕಠಿನಕಷ್ಟಾ
ಶ್ರಯನದಾವನು ಧರ್ಮಸುತ ಹೇಚೆಂದನಾಖಚರ || ೪೭

ಧೃತಿಯುತ ಹ್ಲತ್ರಿಯನು ವೇದ
ವ್ರತೆಯುತ ಶ್ರೋತ್ರಿಯನಹಿಂಸಾ
ರತನು ಮಹಪುರುಷನು ಸುಧೀರನು ಸಾಧುಸೇವಕನು |
ಸತತ ಪರರುಪಕಾರಿ ದೇವ
ಪ್ರತತಿವಲ್ಲಭ ಪರರ ಗುಣದು
ನ್ನತಿಯ ಸೈರಿಸದವನೆ ಕಷ್ಟನು ಯಹ್ಲ ಕೇಳಂದ || ೪೮

ನಿಂದ್ಯನಾವನು ಲೋಕದೊಳಗಭಿ
ವಂದ್ಯನಾವನು ಜೀವವಿರೆ ಮೃತ
ನೆಂದೊಡಾವನು ದೇಶ ಕಳವೆಹುದಾವತೆರದಿಂದ |
ಸಂದ ಯಜ್ಞ ವದೆಂತು ಕೆಡುವುದು
ತಂದೆ ಹೇಚೆನೆ ಧರ್ಮಸುತ ಸಾ
ನಂದದಿಂದವೆ ಕಾಣಿಸಿದನಾ ಖಚರಗುತ್ತರವೆ || ೪೯

ಕೇಳು ಪರನಿಂದಕನೆ ನಿಂದ್ಯನು
ಹೇಟಲೇಂ ಪರಹಿತನೆ ವಂದ್ಯನು
ಹೇಟದಿಚ್ಛೆಗೆ ನಡೆವ ನೃಪತಿಗೆ ಕೆಡುವುದಾದೇಶ ¹ |
ಕೇಳು ನಡೆವೊನೇ ದರಿದ್ರನು

¹ ನೃಪನಿಂದಚಿವುದಾದೇಶ, ಚ.

ಸಾಲದೊಡಿಸಿದ ದಕ್ಷಿಣೆಯ ಯ
ಜ್ಞಾಳ ನಿಷ್ಫಲವೆಂದು ನುಡಿದನು ರಾಯಕೌಂತೇಯ || ೫೦

ನರಕಿ ಯಾವನು ಸುಜನರಲಿ ಬಾ
ಹಿರನದಾವನು ಲೋಕವಜಿಯಲು
ಹರಣವಿರೆ ಹೊಂದಿದನದಾವನು ಭೂಮಿಪಾಲರಲಿ |
ಮರುಳನಾವನು ಮೂನಭಂಗದಿ
ಭರಿತನಾವನು ಹೇಳು ಧರ್ಮಜ
ಸರಸಿಯಲಿ ಬಚಿಕ್ಕುದಕವನು ಕುಡಿ ಯೆಂದನಾಶುಚಕರ || ೫೧

ಕೊಳದ ಮಧ್ಯದಿ ಧರ್ಮನಂದನ
ತಿಳುಹುತಿದನು ಧರ್ಮತತ್ವವೆ
ಬಲಿವಿದನು ಬಿರುತಡಿಯಲೇ ಕೌರವನ ಕೃತ್ತಿಮದ |
ಬಲಬಿರಿವಘನಭೂತ ಬಂದುದು
ನೆಯ ಧರ್ಮಜನಾಗ ಕಂಡುದು
ಎಲೆ ಮಹಾದೇವನುತ ಮುಖಿದುದು ಹಸ್ತಿನಾಪುರಿಗೆ || ೫೨

ಎನೆ ಕೃತಘ್ನನೆ ನರಕಿ ವಿದ್ಯಾ
ಧನಮದಾಂಧನೆ ಬಾಹಿರನು ಹೊ
ಕೃನುವರವೆ ಹಿಂಗುವ ಮಹೀಪತಿ ಜೀವವಿರೆ ಮೃತನು |
ವಿನುತಗುರುವಹಿಯದನೆ ಮರುಳಂ
ಗನೆಯರಲಿ ವಿಶ್ವಾಸಪರನೇ
ಜನವಹಿಯಲಭಿಮಾನಹೀನನು ಯಕ್ಷ ಕೇಳಂದ || ೫೩

ಬಲಿದನೊಡಲನು ಧರ್ಮಸಂಗತಿ
ಗಳ ಸುಸಂವಾದದಲಿ ನಿಜತನು
ಪುಳಕ ಗಬ್ಬ ರಿಸಿದುದು ಸಲೆ ನೀಗಿದುವು ದುಷ್ಕೃತವೆ |
ಎಲೆ ಮಹೀಪತಿ ಮೊಚ್ಚಿದನು ಬೇ

ಡಚಿದ ತಮ್ತಂದಿರಲಿ ವೊಬ್ಬನ
ತಲೆಯ ಬದುಕಿಸಿ ಕೊಡುವೆನೆನೆ ಯಮತನುಜನಿಂತೆಂದ || ೫೬

ಅಸುವನಿತ್ತೈ ಯಕ್ಷಪತಿ ಜೀ
ವಿಸಲಿ ನಕುಲನು ಧನ್ಯ ತಾನೆನೆ
ನಸುನಗುತ ಚೇತರಿಸಿ ಮೈಮುಖಿದಿದ್ದನಾನಕುಲ |
ನಿಶಿತಮತಿ ಮೆಚ್ಚಿದೆನು ಮಗುಚಿ
ನ್ನ ಸುವನೊಬ್ಬಂಗಿತ್ತೆನೆನೆ ಜೀ
ವಿಸಲಿ ಸಹದೇವಾಂಕನೆಂದನು ಧರ್ಮನಂದನನು || ೫೫

ಜನಪ ನಿನ್ನಾಳಾಪವೆನ್ನೆಯ
ಮನಕೆ ವಿಸ್ತಯವಾಯ್ತು ಭೀಮಾ
ಜ್ಞಾನರು ನಿನ್ನೊಡಹುಟ್ಟಿದರು ನೀನವರಿಗತಿಹಿತನು |
ಅನುಜರವರಿರಲೇಕೆ ಮಾದ್ರಿಯ
ತನುಜರೆಚ್ಚರ ಬಯಸಿದೈ ಹೇ
ತೆನಲು ನಸುನಗೆ ಮೊಳೆಯೆ ನುಡಿದನು ಧರ್ಮನಂದನನು || ೫೬

ಸಾವು ಬೊಪ್ಪಂಗಾಗೆ ಮಾದ್ರೀ
ದೇವಿ ತನ್ನನು ಕರೆದು ಶಿಶುಗಳ
ನೋವುಕೇಡಿದು ನಿನ್ನದಾರೈದಿವರ ಸಲಹುವದು |
ಭಾವಭೇದವನಣುವ ಬಗೆಯದೆ
ಕಾವುದೈ ಯೆಲೆ ಮಗನೆ ಬೆಸಸಿದ
ಳಾವೆಪರಿಯಲಿ ಮಜಿವೆನೈ ಮಾದ್ರೀಕುಮಾರಕರ || ೫೭

ಎನಲು ಮೆಚ್ಚಿದನಚಿದ ಭೀಮಾ
ಜ್ಞಾನರ ಹರಣವನಿತ್ತು ನಿಜನಂ
ದನನನಪ್ಪಿದನೊಲವು ಮಿಗೆ ಯಮರಾಜನೈತಂದು |
ತನುಜ ಸಾಕಿನ್ನಾಯ್ತು ನಿಮಗೀ
ವನನಿವಾಸವು ಬೀಣುಕೊಡಿ ಮುನಿ
ಜನವ ನಿನ್ನಜ್ಞಾತವಾಸಕೆ ಮನವ ಮೊಡೆಂದ || ೫೮

ಆ ಭೂತವು ಕನಕನನ್ನು ತಿಂದುಹೋಗುವಿಕೆ.

ಆ ಸಮಯದಲಿ ಕನಕ ಹರಹಿಸಿ
 ದಾಸುಹೋಮಕೆ ತೃಪ್ತಿ ವಡೆಯಿಸಿ
 ಮೀಸಲಿನ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯ ಕೊಡುನಾಮುಹೂರ್ತದಲಿ |
 ಭಾಸುರದ ತೇಜಪ್ರಕಾಶದ
 ಮೀಸಲತಿಯದ ಭೂತ ನಡೆತಂ
 ದಾಸಗರ್ವನ ಕನಕನನು ತಿಂದಡಗತ್ತಗ್ನಿಯೊಳು ||

೫೯

ಬಳಿಕ ಯಮನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿ
 ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದುದು.

ಯಮನ ಬಚಿಕೊಲಿದೀಪ್ರಸಂಗದ
 ಕ್ರಮವ ಕೃತ್ಯೆಯ ಹದನನೆಲ್ಲಾ
 ಯಮತನೊಜಂಗಜುಹೆ ತ್ವಷ್ಟ್ರತ್ತಾಂತಸಂಗತಿಯ |
 ಕಮಲನಾಭನ ಕರುಣದಳತೆಯ
 ಕ್ರಮವನಶುಹಿಸಿ ಬಚಿಕ ಮುಂದಣ
 ವಿಮಲದಜ್ಞಾತಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿ ಹರಹಿದನು ಮಗನ ||

೬೦

ನೀವು ಪಾಂಡವರೆಂದು ನಿಮ್ಮನ
 ದಾವ ಮಾನವರಣಿಯದಿರಲಿ ಮೆ
 ಹಾವಿಭವದಲಿ ಬೆಳಗುವುದು ಬಚಿಕವೆಸಿಮಂಡಲವ |
 ದೈವಬಲ ನಿಮಗುಂಟು ಮೇಣಿ
 ನ್ನಾವುದರಿದಲ್ಲೆಂದು ತನುಜನ
 ನೋವಿ ಮನ್ನಿಸಿ ಬೀಜುಕೊಟ್ಟನು ಪಾಂಡುನಂದನರ ||
 ಅರಣಿಯನು ತಂದಿತ್ತು ಧರಣೀ
 ಸುರನ ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿ ಮುನಿಗಳ¹
 ಕರೆಸಿ ಧೌಮ್ಯಾದಿಗಳಿಗೀಹದನಜುಹಿ ಬಳಕಿನಲಿ² |

೬೧

1 ಮುನಿಗಳನು ಭೂ, ಚ

2 ಸುರರ ಸಚಿವರ ಪರಿಕರರ ಧೌಮ್ಯಾದಿಮಂತ್ರಿಗಳ, ಚ.

ವರಸುಭದ್ರಾಸೂನುಪಾಂಚಾ

ಲರನು ದೃಷ್ಟ್ಯದ್ಯುಮ್ನಮೊದಲಾ

ಗಿರೆ ನಿಜಾಪ್ತರನವರವರ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದನು ||

೬೦

* ಹರಿನಮೋ ಜಯ ಭಕ್ತರಘಸಂ

ಹರ ನಮೋ ಜಯ ಸಕಲಭುವನೇ

ಶ್ವರ ನಮೋ ಜಯ ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ವಿಷ್ಣು ವಾಮನನೇ |

ಪರಮಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕ ಜಯ ಗುಣ

ಭರಿತ ನಿರ್ಮಲರೂಪ ಜಯ ಜಯ

ಕರುಣಿ ರಕ್ಷಿಸು ರಾಯ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣ ||

೬೨

ಅಂದು ಭೂಪತಿ ನೆರೆದಪರಿಜನ

ವೈಂದವನು ಸಂತಪಿಸಿ ನೀವು ಮನ

ಬಂದ ಶಾಂತನಲಿಹುದು ವೆಮ್ಮ ಜಾ ತಹೋಹನಕಾ |

ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿ ಅನುಜರೊಡನಾ

ಯಿಂದುಮುಖಿ ಸಹಗಮಿಸಿದನು ನಲ

ವಿಂದ ನೆನೆವುತ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಶಿರಿಪದವ ||

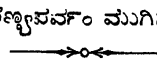
೬೪

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಚಿಂತ್ಯಘುಹಿಮಗದಗು ವೀರನಾರಾಯಣ ಚರಣಾರವಿಂದ
ಮಕರಂದವಃಧುಪಾನ ಪುಷ್ಪವಚಪ್ಪ ಟ್ಪದೀನಿಕಾಯ ಶ್ರೀಮತ್

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಯೋಗೀಂದ್ರವಿರಚಿತವಸ್ತು

ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತಕಥಾ ಮಂಜರಿಯೊಳ

ಅರಣ್ಯಪರ್ವ ಮುಗಿದುದು.

* ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯವಿದೆ.

‡ ತಾಯಿತಂದೆಯು ನೀನೆ ಸರ್ಕಾರಿ | ಗೀಯಸತ್ತು ಜಗತ್ತು ನಿನ್ನಲಿ
ಮಾಯೆಯಿಂ ತೋರುವುದು ನಿನ್ನನು ತಿಳಿಯಲಡಗುವುದು | ಮಾಯಿ ನೀ
ಸವಿಳಿಪಮಿಥ್ಯೆಯು ||
ಮಾಯೆಯುತಿದದ್ಯೈತ ಸತ್ಯವು || ರಾಯಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನೆ ಪೆರ-
ತಿಲ್ಲ || ಇದು ಮುದ್ರಿತವಾದ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದರಿಂದ
ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ.